

DICTIONNAIRE FRANÇAIS- UKRAINIEN

Près de 22000 mots

Sous la direction
du candidat ès lettres
B. I. BOURBELO

KIEV
«RADIANSKA CHKOLA»
1982

ФРАНЦУЗЬКО- УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

Близько 22000 слів

За редакцією
кандидата філологічних наук
Б. І. БУРБЕЛО

КИЇВ
«РАДЯНСЬКА ШКОЛА»
1982

ББК 81.2Фр—4
4И(Фр) (03)
Ф84

Укладачі: Б. І. Бурбело, Г. Ф. Венгренівська, К. М. Мишанич, І. К. Погребняк, О. О. Соломарська, О. І. Чередниченко.

Французько-український словарь. / Сост. Б. И. Бурбело, Г. Ф. Венгреневская и др. — К.: Рад. школа, 1982. — 416 с. — 1 р. 20 к. 45000 экз. 70105. 4602020000.

Словарь содержит около 22000 наиболее употребительных французских слов и словосочетаний, достаточных для понимания текстов средней трудности. В словаре приведены также наиболее употребительные фразеологические обороты.

Словарь построен в основном по гнездовой системе. Для тех слов, произношение которых не соответствует общим правилам чтения, дается фонетическая транскрипция.

В конце словаря помещены список географических названий, список и образцы спряжения неправильных глаголов.

Словарь предназначается для широкого круга читателей: учащихся и учителей средней школы, слушателей курсов иностранных языков, студентов, аспирантов, а также всех, кто изучает французский язык.

Рукопис прорецензовано та схвалено до видання кафедрою французької філології Київського державного педагогічного інституту іноземних мов.

Рецензент канд. філол. наук Г. І. Панич.

70105—220
Ф М210(04)—82 338—81 4602020000

© Видавництво «Радянська школа», 1982.

ПЕРЕДМОВА

Пропонований французько-український словник розрахований на широке коло читачів, які вивчають французьку мову, і має на меті допомогти їм читати й перекладати тексти середньої трудності. Французько-український словник такого обсягу і такого призначення видається вперше.

Слова відбиралися за принципом частотності їх уживання і важливості для спілкування у тій чи іншій сфері людської діяльності. У словнику подані лише ті наукові і технічні терміни, які вживаються у повсякденній французькій мові. До французьких слів даються найбільш уживані українські відповідники. Кожне слово подається з його граматичною характеристикою. Окремі значення пояснюються додатково курсивом у дужках.

До французьких дієслів, які можуть перекладатися залежно від контексту формами українського недоконаного або dokonаного виду, український еквівалент подається у формі недоконаного виду. Якщо ж французькому дієслову частіше відповідає українська dokonана форма, до такого дієслова подається український еквівалент у формі dokonаного виду.

На всіх українських словах, крім односкладових, поставлено наголос.

До словника не увійшли окремі інтернаціональні слова, які за своєю звуковою формою і своїм значенням близькі до відповідних українських слів і зрозумілі без перекладу, напр.: absurde, aéroport, anecdote, apatomie, béton, balcon, escadre, féodal, festival та ін.

Над словником працювали викладачі кафедр романської філології, французької мови та теорії і практики перекладу Київського державного університету: Б. І. Бурбело (букви N, O, R, W, X, Y, Z, зауваження до користування словником, географічні назви, додатки), Г. Ф. Венгренівська (букви G, H, L, M, V), К. М. Мишанич (букви B, C, J, K, S, T), І. К. Погребняк (букви D, F, I), О. О. Соломарська (букви A, E, U), О. І. Чередниченко (букви P, Q).

При складанні словника були використані такі джерела:

Ганшина К. А. Французско-русский словарь. 7-е изд. М., Русский язык, 1977.

Французско-русский словарь / Сост. В. В. Потоцкая и И. П. Потоцкая. 13-е изд. М., Советская энциклопедия, 1970.

Французько-український словник / Укл. О. О. Андрієвська і Л. А. Яворовська. К., Радянська школа, 1955.

Французско-русский фразеологический словарь / Под ред. Я. И. Рецкера. М., ГИС, 1963.

Українська літературна вимова і наголос / Укл. І. Р. Вихованець, С. Я. Ермоленко, Н. М. Сологуб, Г. Х. Щербатюк. К., Наукова думка, 1973.

Олійник І. С., Сидоренко М. М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник. К., Радянська школа, 1978.

Ганич Д. І., Олійник І. С. Російсько-український словник. 4-е вид. К., Радянська школа, 1978.

Російсько-український словник / АН УРСР. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. У 3-х т. К., Наукова думка, 1968.

Nouveau Petit Larousse. Paris, 1971.

Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Paris, 1972.

Dictionnaire Quillet de la langue française. Paris, 1965.

Georges Gougenheim. Dictionnaire fondamental de la langue française. Paris--Warszawa, 1964.

ЗАУВАЖЕННЯ ДО КОРИСТУВАННЯ СЛОВНИКОМ

1. Словник побудовано за гніздовою системою. У межах словникової статті всі слова розміщені в алфавітному порядку. Гніздо об'єднує слова, що мають спільний корінь. Спільна для всього гнізда частина реєстрового слова відділяється двома паралельними лініями (||), такий поділ не враховує морфологічної будови слова і є умовним. Кожне нове французьке слово виділяється жирним шрифтом.

2. При словах даються умовні скорочення, якими позначається рід іменників (*m.*, *f.*), перехідність (*vt*) чи неперехідність (*vi*) дієслів, частини мови (*adj.*, *adv.*, *pron* і *in.*), сфера вживання даного слова (*av.*, *vét.*, *méd.*, *muz.* і *in.*), допоміжне дієслово (*a.*, *ê.*), з яким відмінюється те чи інше французьке дієслово.

3. Реєстрове слово або його відокремлена двома паралельними лініями частина в середині статті не повторюється, а замінюється тильдою (~), напр.: *été m* літо; *en ~* влітку; *advers||aire m* суперник; *~e adj.* противний; *~ité f* нещастя.

4. Омографи подаються в різних статтях і позначаються світлим римськими цифрами без крапки, напр.:

air I m повітря
air II m вигляд
air III m арія

5. Частини мови, а також перехідні і неперехідні дієслова в межах однієї словникової статті позначаються жирною арабською цифрою з крапкою, напр.: *sage 1. adj.* мудрий; *2. m* мудрець; *brûler 1. vt* палити; спалювати; *2. vi* горіти, палати.

6. Слова, які починаються з придихового *h* (*h aspiré*), позначаються зірочкою на початку слова напр.: **hache f* сокира; **honte f* сором, ганьба.

7. Неправильні дієслова позначаються зірочкою в кінці слова, напр.: *battre* vt* бити; *dire* vt* говорити, сказати.

8. Коли вимова слова не відповідає загальним правилам читання, в квадратних дужках дається фонетична транскрипція його, напр.: *ville [vil] f* місто; *poêle [pwa:l] m* піч.

9. Форми множини подаються в дужках у тих випадках, коли

множина утворюється не за загальним правилом або коли існують різні форми множини з різним значенням, напр.: *ciel* *m* 1) (*pl* *cieux*) небо; 2) (*pl* *ciels*) склепіння.

10. Закінчення форми жіночого роду іменників і прикметників подається після закінчення форми чоловічого роду, напр.: *accablant*, -e *adj* обтяжливий; *convité* *m*, -e *f* запрошений, -а. Якщо ця форма змінюється порівняно з формою чоловічого роду, наводиться повністю та частина слова, що стоїть після паралельних ліній, напр.: *affectif*, -ive *adj* емоційний; ... ~ *eux*, -*ieuse adj* сердечний.

11. Переклади значень подано за принципом їх уживаності. Коли слово має декілька різних значень, то кожне з них виділяється світлою арабською цифрою з дужкою, напр.: *aiguille* *f* 1) голка, 2) стрілка; 3) шпиль; 4) шило. Переклади, близькі за значенням, відокремлюються комою, напр.: *objet* *m* предмет, річ. Різні відтінки одного значення відокремлюються крапкою з комою, напр.: *origine* *f* початок; походження.

12. Ідіоматичні і фразеологічні звороти позначені ромбом (◊).

13. У кінці словника наведено зразки відмінювання дієслів і список неправильних дієслів. Цифри при цих дієсловах вказують на номер відповідного типу в таблиці відмінювання неправильних дієслів.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

Французькі

(a) — відмінюється з дієсловом *avoir*

adj — adjectif прикметник

adj. poss. — adjectif possessif присвійний прикметник

adv — adverbe прислівник

art. contr. — article contracté стягнений (злитий) артикль

art. déf. — article défini означений артикль

art. indéf. — article indéfini неозначений артикль

art. part. — article partitif частковий артикль

conj — conjonction сполучник

(e) — відмінюється з дієсловом *être*

(e, a) — відмінюється з дієсловами *être* і *avoir*

f — féminin жіночий рід

inf — infinitif неозначений спосіб, інфінітив

int — interjection вигук

invar — invariable незмінюваний

loc. adv. — locution adverbiale прислівниковий вираз

loc. conj. — locution conjonctive сполучниковий вираз

loc. prép. — locution prépositive
складний прийменник, прийменни-
ковий вираз

m — masculin чоловічий рід

pl — pluriel множина

p. p. — participe passé дієпри-
кметник минулого часу

p. prés. — participe présent діє-
прикметник теперішнього часу

préf — préfixe префікс

prép — préposition прийменник

pron — pronom займенник

pron. inter. — pronom interroga-
tif питальний займенник

pron. pers. — pronom personnel
особовий займенник

pron. poss. — pronom possessif
присвійний займенник

pron. relat. — pronom relatif від-
носний займенник

qch — quelque chose що-небудь,
щось

qn — quelqu'un хто-небудь,
хтось

s — substantif іменник

vi — verbe intransitif неперехід-
не дієслово

v. impers. — verbe impersonnel
безособове дієслово

vt — verbe transitif перехідне
дієслово

Українські

ав. — авіація

авт. — автомобільна справа

агр. — агрономія

анат. — анатомія

арго — арготичний вираз

археол. — археологія

архіт. — архітектура

астр. — астрономія

біол. — біологія

бот. — ботаніка

буд. — будівельна справа

бухг. — бухгалтерія

військ. — військовий термін

геогр. — географія

геод. — геодезія

геол. — геологія

геом. — геометрія

гідр. — гідрологія

гірн. — гірнична справа

грам. — граматика, граматичний
термін

груб. — грубе слово, вульгар-
ний вираз

дип. — дипломатичний термін

ек. — економіка

ел. — електротехніка

жив. — живопис

зал. — залізничний термін

заст. — застаріле слово або ви-
раз

зоол. — зоологія

ірон. — іронічно

іст. — історичний термін

іхт. — іхтіологія

карт. — термін карточної гри

кіно — кінематографія

ком. — комерційний термін

кул. — кулінарія

лінгв. — лінгвістика

літ. — літературознавство

мат. — математика

мед. — медицина

мист. — мистецтво
мін. — мінералогія
міф. — міфологія
мор. — морський термін
муз. — музика
перен. — переносне значення
поет. — поетичний вираз
полігр. — поліграфія
політ. — політичний термін
през. — презирливо
прик. — приказка
присл. — прислів'я
прям. — пряме значення
радіо. — радіотехніка
рел. — релігійний термін
розм. — розмовне слово або ви-
 раз
риб. — рибальство
с. г. — сільське господарство
скор. — скорочення

спорт. — фізкультура і спорт
театр. — театральний термін
текст. — текстильний термін
тех. — техніка
тол. — топографія
у різн. знач. — у різних зна-
 ченнях
фам. — фамільярне слово
фарм. — фармацевтичний термін
фіз. — фізика
фізіол. — фізіологія
філос. — філософія
фін. — фінансовий термін
фото. — фотографія
хім. — хімія
хір. — хірургічний термін
церк. — церковний термін
шах. — термін шахової гри
шк. — шкільне слово або вираз
юр. — юридичний термін

ФРАНЦУЗЬКИЙ АЛФАВІТ

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee
Ff	Gg	Hh	Ii	Jj
Kk	Ll	Mm	Nn	Oo
Pp	Qq	Rr	Ss	Tt
Uu	Vv	Ww	Xx	Yy
		Zz		

А

à (ау, аух) *prép* 1. *передає значення українських прийменників* в (у), від, біля, для, до, з, за, коло, на, над, о (об), під, після, перед, по, про, через і *виражає* 1) *час*: à 2 heures о другій годині; à samedi до суботи; 2) *місце*: à Paris у Паризі; 3) *напрямок*: aller à l'Université іти до університету; 4) *призначення*: une brosse à dents зубна щітка; 5) *прикмету*: un gâteau aux pommes яблучний пиріг; 6) *належність*: c'est mon livre à moi це моя книжка; 7) *від, властивість*: bêtes à cornes рогата худоба; 8) *міру, вагу, кількість*: acheter à la douzaine купувати дюжинами; 9) *ціну, вартість*: à dix francs le mètre по десять франків за метр; 10) *спосіб дії*: à cheval верхи; 11) *між двома числами означає* до: de 30 à 40 від 30 до 40; 12) *у сполученні avoir + à + inf означає обов'язок, потребу*: j'ai à vous parler мені треба з вами поговорити; 2. *служить для утворення адвербіальних конструкцій*: à dessein навмисне; à l'improviste раптово; à peu près приблизно.
abaiss||ant, -e *adj* 1) знижуючий; 2) принижливий; ~ement *m* 1) зниження; 2) осідання; 3) *перен.* приниження; ~er *vt* 1) зни-

жувати, опускати; 2) принижувати; s'~er 1) спускатися, осідати; 2) принижувати себе.

abandon *m* 1) залишення; 2) відмовлення (від прав, від майна); 3) занедбаність; à l'~ занедбаний, покинутий; 4) невимушеність; ~né, -e *adj* 1) покинутий, занедбаний, безпорадний; 2) невимушений; ~nement *m* залишення; ~ner *vt* 1) залишати, кидати; 2) відмовлятися; ~ner la partie спасувати; вийти з гри; s'~ner 1) (à qch) віддаватися чомусь; 2) (à qn) довірятися комусь.

abasourd||ir *vt* 1) оглушати; 2) *розм.* приголомшувати; ~issant, -e *adj* 1) оглушливий; 2) *розм.* приголомшливий.

abâtard||ir *vt* 1) сприяти виродженню; 2) псувати; знесилювати; s'~ вироджуватися; ~issement *m* 1) виродження, дегенерація; 2) занепад.

abatt||age *m* 1) рубка лісу; 2) забій худоби; 3) *гірн.* проходка, розробка; 4) *розм.* прочухан; ~oir *m* бійня, різниця.

abattement *m* 1) знемога, знесилля; пригніченість; 2) зниження, зменшення (податків, заробітної плати).

abatteur *m* 1) лісоруб; 2) забій-

ник (*y шахті*); *Q* ~ *de* *besogne* сприйнятний, моторний робітник.

abattis *m* 1) купа; 2) біта птіця; 3) завал; 4) сміття.

abattre * *vt* 1) рубати; валити; ламати, зносити (*будову*); ~ *un avion* підбити літак; 2) розгромити; 3) вбивати; 4) пригнічувати; *se laisser ~* засмучуватися; *Q ~ son jeu* розкрити карти; ~ *du chemin* швидко просуватися вперед; *s'~* 1) впасти, повалитися; 2) кидатися (*на здобич*); 3) слабшати (*про вітер*).

abbaye {abeji} *f* абатство, монастир; ~ *é* *m* абат.

abcès *m* нарів, абсцес.

abécédaire *m* азбука, буквар.

abeille *f* бджола; ~ *er*, -*ère*

1. *adj* бджолиний; 2. *m* пасіка.

aberration *f* 1) астр., фіз. аберрація, відхилення; 2) перекручення; 3) помилка; ~ *er vi* помилятися.

abêtir (*s'*) дурнішати, тупіти; ~ *issement m* одуріння; запаморочення; тупість.

abhorrer *vt* ненавидіти.

abîme *m* безодня, прірва; ~ *er vt* 1) псувати; руйнувати; 2) розм. м'яти; *s'~er* псуватися.

abject {abzeki}, -*e adj* мерзенний, підлий, паскудний; ~ *ion f* підлість, мерзенність.

abjuration *f* зречення; ~ *er vt* зрікатися.

abnégation *f* самовідданість; самозречення.

aboï *m* гавкання; *Q être aux ~s* бути в безвихідному становищі; *mettre aux ~s* переслідувати; ~ *ement m* гавкання.

abolir *vt* відмінити, скасовувати; ~ *ition f* 1) відміна, скасування; 2) втрата; ~ *ition de la vue* втрата зору.

abominable *adj* мерзенний, огидний; ~ *er vt* відчувати огиду.

abondamment *adv* багато, рясно; ~ *ance f* достаток, багатство; *Q parler avec ~ance* розмовляти швидко, легко; *parler d'~ance* виступати без підготовки; ~ *ant, -e adj* багатий; надмірний; ~ *er vi* (*en qch*) бути багатим на щось, рясніти.

abonné *m, -e f* передплатник, -ця, абонент, -ка; ~ *ement m* передплата, абонемент; ~ *er vt* абонувати; *s'~er* (*à qch*) передплачувати (*газети, журнали*).

abord *m* 1) підступ, підхід; причалювання; *être d'~ facile* бути привітним; 2) поводження; *loc. adv.* d'~ спочатку; *au premier ~* на перший погляд; *de prime ~* з самого початку; ~ *able adj* приступний, доступний; ~ *er* 1. *vt* 1) причалювати, висаджуватися; 2) таранити, стикатися; 3) мор. іти на абордаж; 2. *vt* 1) атакувати; 2) братися за щось; ~ *er une question* розглядати питання; 3) підійти до когось, заговорити з кимсь; *s'~er* зустрічатися; сходитися.

aboutir *vi* закінчуватися; примикати до; ~ *issant, -e* 1. *adj* прилеглий, суміжний; 2. *m pl* результати; ~ *issement m* досягнення, успіх.

aboyer *vi* 1) гавкати; 2) (*contre qn*) кричати.

abrégé *m* короткий виклад змісту; конспект; короткий курс; *~er* *vt* скорочувати.

abreuvement *m* водопій (дія); *~er* *vt* (*qn de qch*) напувати, заспокоювати чийсь спрагу; *s'~er* нап'ятися, заспокоїти спрагу; *~oir* *m* водопій (місце).

abréviation *f* скорочення.

abri *m* 1) притулок, сховище; бліндаж; à l'~ у безпеці; à l'~ de захищений від, під прикриттям; 2) *ав.* ангар; *~ter* *vt* (*qn de qch, contre qch*) давати притулок, захищати; *s'~ter* ховатися, переховуватися.

abrogation *f* юр. скасування; *~er* *vt* юр. відмінити, скасувати.

abrupt [abrupt], -e *adj* 1) стрімкий, крутий; 2) *перен.* різкий.

abrutir, -e 1. *adj* отупілий, недоумкуватий; 2. *m, f* дурень, дурна; *~ir* *vt* отупляти (розумово); *s'~ir* отупіти; *~issement* *m* 1) отупіння; 2) огрубіння.

absen *ce* *f* 1) відсутність; *~* по *justifiée* прогул; 2) недостача; брак; *Q il a des ~ces* він буває неуважним; *~t, -e* *adj* відсутній; *s'~ter* відлучатися.

absolu, -e *adj* 1) абсолютний; безумовний, беззастережний; *ton* ~ категоричний тон; 2) абсолютний, необмежений (про владу); *~ment* *adv* 1) безумовно, абсолютно; 2) неодмінно.

absorbant, -e *adj* всмоктуючий, поглинаючий; *~er* *vt* всмоктувати, вбирати; *s'~er* 1) всмоктуватися, поглинатися; 2) *перен.* поринати, заглиблюватися.

absoudre* *vt* 1) виправдовувати; 2) *церк.* відпускати гріхи.

abstenir* (*s'*) утримуватися; *~tion* *f* утримування (від голосування).

abstinence *f* помірність, стримування; *~ent, -e* *adj* помірний, стриманий.

abstraire* *vt* абстрагувати; *~t, -e* *adj* абстрактний.

abus *m* зловживання; *~er* 1. *vi* зловживати; 2. *vt* обманювати; *~if, -ive* *adj* 1) протизаконний; 2) надмірний.

académicien *m* академік; *~ie* *f* академія; *~ique* *adj* академічний.

accablant, -e *adj* обтяжливий; гнітючий; знесилюючий; тяжкий; *~é, -e* *adj* пригнічений, засмучений; *~ement* *m* пригніченість, глибокий сум; *~er* *vt* обтяжувати; пригнічувати; знесилювати.

accaparement *m* 1) загарбання, захоплення; 2) скуповування; *~er* *vt* 1) загарбувати; 2) скуповувати; *~eur* *m, -euse* *f* 1) загарбник, -ця; 2) скупник, -ця; спекулянт, -ка.

accéder *vt* (*à qch*) 1) доходити, добиратися; 2) згоджуватися.

accélération *f* прискорення; *~er* *vt* прискорювати.

accent *m* 1) наголос; 2) акцент, вимова; *~uation* *f* наголосовування; *~uer* *vt* підкреслювати; наголосувати.

acceptable *adj* прийнятний; *~ation* *f* 1) прийняття; 2) згода; *~er* *vt* 1) приймати; 2) згоджуватися.

accès *m* 1) доступ; підхід; 2) приступ; в'їзд.

accident *m* нещасний випадок;

аварія; пригода; *rac* ~ випадково; ~ *du terrain* нерівність ґрунту; ~ *é, -e* 1. *adj* нерівний; 2. *m, f* потерпілий від нещасного випадку; ~ *el, -le* *adj* випадковий; ~ *element* *adv* випадково.

acclam||ation *f* гучне вітання; ~ *er* *vt* влаштовувати овацію ко-мусь.

acclimat||ation *f* акліматизація; ~ *er* *vt* акліматизувати; *s' ~ er* акліматизуватися; звикати до нового оточення.

accoll||ade *f* обійми; ~ *er* *vt* 1) обіймати; 2) з'єднувати (дужкою).

accommod||ant, -e *adj* зговірливий, лагідний; ~ *ation* *f* пристосування, акомодация; ~ *ement* *m* угода, згода; ~ *er* *vt* 1) пристосовувати; улаштовувати; 2) улагоджувати; 3) готувати (*страву*); 4) мирити; *s' ~ er* пристосовуватися; звикати.

accompagn||ement *m* супровід; ~ *er* *vt* 1) супроводжувати; 2) акомпанувати.

accompl||i, -é *adj* завершений; закінчений; досконалий; ~ *ir* *vt* виконувати; здійснювати; *s' ~ ir* здійснюватися, відбуватися; ~ *issement* *m* виконання, здійснення.

accord *m* 1) угода, договір; 2) згода; *d'un commun ~* за спільною згодою; *être d'~* бути згодним; *d'~l* гаразд!; 3) *муз.* акорд; 4) *грам.* узгодження; ~ *er* *vt* 1) погоджувати; примиряти; 2) *муз., радіо* настрайовувати; 3) *грам.* узгоджувати; 4) погодитися; 5) давати, надавати; *s' ~ er* 1) зговорюватися; погоджуватися; 2) узгоджуватися.

accoster 1. *vt* 1) підходити до когось; 2) причалювати; 2. *vi* стикуватися (про космічні кораблі).

accouder (*s'*) спиратися ліктями.

accoupl||ement *m* 1) з'єднування попарно; 2) зчеплення; 3) парування; ~ *er* *vt* 1) з'єднувати; 2) парувати.

accourcir *vt* укорочувати.

*accourir** *vi* (*a, é*) прибігати.

accoutum||ance *f* звичка; ~ *é, -e* *adj* звичний; ~ *er* *vt* привчати; *s' ~ er* звикати.

accroc [*akro*] *m* 1) вірваний кліпот; діра; 2) *перен.* перешкода.

accroch||age *m* 1) зчеплення; зіткнення; 2) *військ.* сутінка; 3) *розм.* сварка; ~ *er* *vt* 1) прикріплювати; вішати; 2) зачіплятися.

accroissement *m* збільшення, зростання.

*accroître** *vt* збільшувати; при-множувати; *s' ~* збільшуватися.

accroupir (*s'*) 1) сідати навпо-чіпки; 2) скорчитися.

accueil *m* прийом; ~ *lant, -e* *adj* гостинний, привітний; ~ *lir** *vt* приймати, зустрічати.

acculer *vt* (*qn à qch*) заганяти в безвихідь; притискати до; *s' ~* 1) притулятися спиною; 2) присідати на задні ноги.

accumul||ation *f* нагромадження; ~ *er* *vt* нагромаджувати.

accus||ateur *m, -atrice* *f* обвинувач, -ка; ~ *ation* *f* обвинувачення; ~ *é* *m, -e* *f* обвинувачення, -а, підсудний, -а; ~ *er* *vt* 1) обвинувачувати; 2) підтверджувати; *s' ~ er* визнавати себе винним.

acerb||e *adj* 1) терпкий; 2) різкий (*про тон і т. ін.*); **~ité** *f* 1) терпкість; 2) різкість (*про тон і т. ін.*).

acér||é, -e *adj* 1) гострий; 2) *перен.* колючий, уїдлиий; **~er** *vt* загострювати.

acharn||é, -e *adj* 1) розлючений, озлоблений; 2) запеклий; **~ement** *m* 1) лють; 2) завзятість; **~er** *vt* робити жорстоким, розлючувати; **s'~er** 1) розлючуватися; 2) (*à*) захоплюватися; уперто робити щось.

achat *m* покупка; купівля.

achemin||ement *m* шлях до чогось; просування вперед; **~er** *vt* спрямовувати; **s'~er** прямувати.

achet||er *vt* купувати; **~eur** *m*, **-euse** *f* покупець, -ниця.

achèvement *m* закінчення, завершення.

achever *vt* 1) кінчати, завершувати; 2) прикінчувати, добивати.

achoppement *m* перешкода; *pierre d'~* камінь спотикання.

acide 1. *adj* кислий; 2. *m* кислота.

acier *m* сталь.

à-côté *m*: *les ~s* побічні обставини.

à-coup *m* 1) рвучкий рух; 2) *pl* перебої (*в праці*).

acquérir* *vt* 1) набувати, здобувати; 2) купувати, наживати.

acquis, -e 1. *adj* придбаний; набутий; 2. *m* досвід, знання; **~ition** *f* набуття.

acquit *m* розписка; квитанція;

◇ *par ~ de conscience* для очістки совісті.

acquitt||ement *m* 1) оплата; 2)

виправдування; **~er** *vt* 1) сплачувати; 2) (*de qch*) виправдувати; **s'~er** (*de qch*) сплатити, розквитатися.

âcre *adj* 1) гострий, їдкий; 2) *перен.* уїдлиий, ущипливий; **~té** *f* 1) гострота, їдкість; 2) *перен.* уїдливість, ущипливість.

acrimonie *f* уїдливість, ущипливість; **~eux, -euse** *adj* уїдлиий, ущипливий.

acte *m* 1) справа; дія; вчинок; 2) акт, документ; **~ de naissance** метрика; ◇ *prendre ~ de* брати до уваги.

acti||f, -ve 1. *adj* 1) діяльний, активний; 2) діючий; *armée ~ve* кадрово армія; *service ~* дійсна служба; 3) *грам.*: *voix ~ve* дійсний спосіб; 2. *m* актив, наявні гроші.

action *f* 1) вчинок; дія; діло; діяльність; робота; активність; *політ. акція*; **~ sociale** громадська діяльність; **~ syndicale** профспілкова боротьба; *mettre en ~* приводити в дію; 2) бій; виступ; операція; 3) *юр.* справа, позов; 4) *фін.* акція.

activ||ement *adv* діяльно, активно; **~er** *vt* 1) приводити в дію; 2) прискорювати, підсилювати; **~ité** *f* 1) діяльність, активність; 2) жвавість, спритність.

actualité *f* 1) дійсність, сучасність, актуальність; 2) *pl* новини; хроніка; кінохроніка.

actuel, -le *adj* дійсний, сучасний, актуальний; **~lement** *adv* зараз, тепер, нині.

adapt||ation *f* пристосування, адаптація; **~er** *vt* (*à qch, à qn*)

приспосовувати, адаптувати; *s' ~ er* приспосовуватися.

additi||t, -ve 1. *adj* додатковий; 2. *m* доповнення; *~ on f* 1) збільшення, додавання; 2) *mat.* додавання; *~ onnel, -le adj* додатковий; *~ onner vt* складати, додавати; підраховувати.

adepte *m* прихильник, послідовник.

adhér||ence *f* зчеплення, зв'язок; прилягання; *~ ent, -e* 1. *adj* прилягаючий, примикаючий; 2. *m* одноступінь, прихильник; член (*партії, профспілки*); *~ er vt (à)* прилягати до; приставати до; приєднуватися; вступати (*в партію, профспілку*).

adhesion *f* 1) прилипання; 2) фіз. зчеплення; 3) згода; 4) приєднання; вступ у члени; *~ au parti* вступ у партію.

adieu 1. *m* прощання; *d' ~* прощальний; *faire ses ~ x* прощатися з; 2. *int.* *~!* прощай!, прощайте!

adjacent, *-e adj* суміжний, прилягаючий.

adjoin||dre* *vt* призначати помічником; прикомандирувати; *~ t m, -e f* помічник, -ця; заступник, -ця.

admettre* *vt* 1) приймати (*в організацію тощо*); 2) визнавати.

administr||ateur m, -atrice *f* адміністратор, керівник, завідувачий, -а; *~ atif, -ative adj* адміністративний; *~ ation f* 1) управління, завідування; 2) адміністрація; адміністративна установа; *~ ations publiques* державні установи; 3) призначення (*ліків*); *~ er vt* 1) ке-

рувати, завідувати; 2) давати; приписувати.

admir||able adj чудовий; *~ ablement adv* чудово; *~ ateur m, -atrice f* поклонник, -ця; *~ ation f* захоплення; *~ er vt* милуватися, захоплюватися.

admissi||bilité *f* допустимість; *~ ble adj* допустимий, прийнятний; *~ on f* прийняття.

adolescen||ce *f* юність, юнацький вік; *~ t, -e* 1. *m, f* юнак, дівчина-підліток; 2. *adj* юнацький.

adonner (s') (*à qch*) віддаватися чомусь, захоплюватися чимсь.

adopt||er vt 1) усиновити; 2) прийняти (*план, рішення і т. ін.*); *~ if, -ive adj* усиновлений; *~ ion f* 1) усиновлення; 2) прийняття (*плану, рішення і т. ін.*).

ador||able adj чарівний, чудовий; *~ ateur m, -atrice f* поклонник, -ця; *~ ation f* обожнювання; поклоніння; *~ er vt* обожнювати, поклонятися.

adosser vt притуляти; *s' ~ (à qch, contre qch)* притулятися; спиратися.

adouc||ir vt зм'якшувати; полегшувати; *s' ~ ir* зм'якшуватися, вщухати; *~ issant, -e adj* пом'якшуючий; *~ issement m* пом'якшення; полегшення; *~ issement de la température* потепління.

adresse I *f* 1) адреса; 2) адрес (*письмове вітання*).

adresse II *f* спритність; вправність; *tour d' ~* фокус.

adresser vt адресувати; *s' ~ er (à qn)* звертатися до.

adroit, *-e adj* спритний, мотор-

ний, вправний; ~ement *adv* спритно, вправно.

adulte *adj, s* дорослий.

advenir* *vi* (è) траплятися; advenir que роуігга будь-що-будь; qu'ou'qu'il advenir que б не трапилось.

adversaire *m* суперник, ворог; ~e *adj* протівний, ворожий; протилежний; ~ité *f* нещастя, лихо.

aérage *m* провітрювання, вентиляція; ~ateur *m* вентилятор; ~er *vt* провітрювати, вентилювати; ~ien, -ne *adj* повітряний.

affabilité *f* привітність; ~le *adj* привітний.

affaiblir *vt* ослаблювати; зменшувати; s' ~e слабшати; ~issant, -e *adj* ослаблюючий; ~issement *m* ослаблення.

affaire *f* 1) справа; 2) позов; процес; donner suite à une ~e давати хід справі; 3) угода; афера; 4) *pl* розм. речі, бдяг; O la belle ~e! от тобі й раз!; добре діло!; cela fait trop ~e це мені влаштує.

affaire, -e *adj* 1) зайнятий; 2) метушливий; s' ~e метушитися, клопотатися.

affaiblissement *m* 1) осідання (грунту); обвал; 2) пригнічений стан; ослаблення; ~er *vt* 1) осадити, опустити (грунт); 2) ослаблювати; s' ~e 1) осідати; 2) старіти; 3) бути пригніченим.

affamé, -e *adj* 1) голодний; 2) перен. жадібний; ~er *vt* морити голодом.

affectation *f* удавання; неприродність.

affectation *f* призначення; використання.

affecter *I vt* удавати (з себе когось).

affecter *II vt* 1) діяти, справляти враження; торкатися; впливати; 2) засмучувати; 3) уражати (хворобою); s' ~e засмучуватися.

affecter *III vt* 1) призначати для; надавати для чогось; прикріплювати; 2) призначати (на посаду).

affectif, -ive *adj* емоційний, афективний; ~ion *f* 1) любов; ніжність; прив'язаність; 2) хвороба, недуга; ~ionner *vt* любити, почувати прихильність до когось; ~ivité *f* емоційність; ~ueusement *adv* ніжно, з любов'ю; ~ueux, -ieuse *adj* сердечний, люблячий.

affermir *vt* прям.; перен. укріплювати, зміцнювати; s' ~e укріплюватися.

affichage *m* 1) розклеювання оголошень; rappeau d' ~e дошка оголошень; 2) перен. афішування, хизування; ~e *f* оголошення, афіша; ~er *vt* 1) вивішувати (оголошення, наказ тощо); 2) перен. афішувати, виставляти напоказ.

affilé, -e *adj* загострений, гострий; ~er *vt* відточувати, загострювати; ~eur *m* точильник.

affinité *f* подібність, близькість.

affirmatif, -ative *adj* ствердний, позитивний; ~ation *f* ствердження; ~ativement *adv* ствердно, позитивно; ~er *vt* стверджувати.

affleurement *m* вирівнювання (поверхні).

affliction *f* сум, скорбота, туга.

afflig|é, -e *adj* (*de qch*) 1) засму́чений, пригні́чений; 2) хвóрий на тяжку́ недугу; ~ *er vt* 1) уража́ти; 2) засму́чувати; *s' ~ er* сумува́ти, журитися.

afflu|ence *f* 1) наплив, збіг; *les heures d' ~* години «пік»; 2) прилив (*крові*); 3) багатство; ясно́та; ~ *ent m* прито́ка; ~ *er vi* 1) впада́ти; 2) прилива́ти (*про кров*); 3) сходитися, збіга́тися.

affo|llant, -e *adj* який (що) наганяє жах, який (що) доводить до божевілля; ~ *é*, -e *adj* збожево́лий; ~ *ement m* 1) божевілля, жах; розгубленість; 2) відхи́лення (*магнітної стрілки*); ~ *er vt* зводити з розуму; доводити до безу́мства; бенте́жити; *s' ~ er* втрача́ти самовладання, хвилюва́тися.

affranch|i, -e *adj* 1) (*de qch*) звільнений, вільний від...; 2) опла́чений поштовою ма́ркою; ~ *ir vt* 1) звільня́ти, відпуска́ти на волю; 2) звільня́ти від опла́ти; 3) ~ *ir* *une lettre* опла́чувати лист пошто́вою ма́ркою; ~ *issement m* 1) звільнення; 2) опла́та пошто́вою ма́ркою.

affreu|sement *adv* жахливо, страшенно; дуже, ~ *x*, -*se adj* жахливий, страшний.

affront *m* обра́за; безче́стя.

affronter *vt* сміливо виступа́ти (*проти когось, проти чогось*); *s' ~* 1) виступа́ти один проти одного; 2) обража́ти один одного.

affût *m* військ. лафет; *O avoir l'oreille à l' ~* бути насторо́жі; *être à l' ~ de* підстеріга́ти (*здо́бич*); *перен.* вичікува́ти.

afin de, afin que *conj* щоб; для того, щоб.

africain, -e *adj* африка́нський.

aga|çant, -e *adj* набридли́вий; дратую́чий; ~ *cement m* дратування; подразнення; *O ~ cement des dents* оско́ма; ~ *cer vt* дратува́ти; набрида́ти.

âge *m* 1) вік, лі́та, ро́ки; *bas ~* дитинство; ~ *de raison* свідомий вік; *avant l' ~* передчасно (*про вік*); *entre deux ~s* се́реднього віку; *prendre de l' ~* ста́рїти; 2) вік, доба́, епо́ха; *le Moyen Âge* се́редні ві́ки.

âgé, -e *adj* літній (*про вік*); ста́рий.

agence *f* аге́нтство.

agenda [azēdā] *m* записна кни́жка.

agenouill|ement *m* колінопреклоні́ння; *s' ~ er* ставати на колі́на.

agent *m* 1) факто́р, діюча си́ла; 2) аге́нт; ~ *de police* поліце́йський; 3) ме́д збу́дник.

agglomér|ation *f* 1) скупчення, нагрома́дження; 2) насе́лений пункт; ~ *industrielle* промисло́вий центр; ~ *er vt* скупчува́ти, нагрома́джувати.

aggrav|ant, -e *adj* обтя́жуючий; ~ *ation f* погірша́ння, ускладне́ння; ~ *er vt* погіршува́ти, ускладнюва́ти; ~ *er le score* *спорт.* збільшува́ти раху́нок.

agil|le *adj* спрі́тний, проворни́й, мото́рний; ~ *ité f* спрі́тність, проворні́сть, мото́рність.

agil|ir *vi* діяти; ~ *sur* впи́ливати на; *s' ~*: *il s' ~ t de* йде́ться, мо́ва йде́ про; *de quoi s' ~ t-il?* в чо́му спра́ва?

agissements *m pl* дії; машині-
ції.

agit||ation *f* 1) хвилювання; 2) занепокоєння; 3) заворушення; 4) збобтування; 5) агітація; ~é, -e *adj* неспокійний; бурхливий; ~er *vt* 1) хитати, коливати; 2) хвилювати, непокоїти; 3) (à qch) підбурювати, підбивати; 4) збобтувати; s'~er 1) рухатися; 2) хвилюватися.

agneau *m* ягня.

agraire *adj* земельний, аграрний.

agrand||ir *vt* збільшувати, розширювати; s'~ збільшуватися; ~issement *m* збільшення, розширення.

agréable *adj* приємний.

agrée||r 1. *vt* схвалювати; ласкаво приймати; 2. *vi* подібатися.

agrég||ation *f* 1) кандидатський екзаме́н; 2) зарахування, прийом (до товариства, корпорації); 3) фіз. сполучення однорідних частин; ~er *vt* 1) фіз. з'єднувати, сполучати; 2) приймати (до товариства).

agrément *m* 1) згода, схвалення; 2) приємність; 3) розвага; 4) *pl* прикраси.

agress||er *vt* нападати; ~eur *m* агресор; ~if, -ive *adj* наступальний, агресивний; ~ion *f* напад, агресія.

agricole *adj* сільськогосподарський.

agricult||eur *m* землероб, хлібороб; ~ure *f* землеробство, сільське господарство.

agripper *vt* жадібно хапати, схоплювати.

aguerr||ir *vt* загартовувати; ~issement *m* загартовування.

aguets *m pl* засада, засідка; se tenir aux ~, être aux ~ бути насторожі, підстерігати.

ahur||ir *vt* приголомшувати; ~issant, -e *adj* приголомшуючий; ~issement *m* сторопілість, приголомшення.

aide 1. *f* допомо́га; à l'~ de за допомогою; sans l'~ de personne без сторонньої допомо́ги; 2. *m, f* помі́чник, -ця; ~ de camp ад'юта́нт.

aide-mémoire *m* пам'ятка; короткий довідник.

aider *vt* допомагати; s'~ допомагати собі.

aïeul, -e 1. *m, f* дід, ба́ба; премо́к; 2. *m pl* (aïeux) премо́ки.

aig||le 1. *m* 1) оре́л; 2) перен. оре́л, геро́й; 2. *f* 1) орли́ця; 2) іст. оре́л, пра́пор (з зображенням орла); ~on *m* орля́.

aigre 1. *adj* 1) кислий; го́стрый; 2) їдкий; уші́пливий; прои́зливий (про го́лос); 2. *m* кислотá; tougner à l'~ зіпсува́тися; проки́снути.

aigre-dou||x, -ce *adj* кисло-со́ло́дкий.

aigr||ement *adv* ї́дко, уші́пливо; ~eur *f* 1) кислотá, кисля́тина; 2) ї́дкість, уші́пливість; 3) гі́ркотá, при́крість; ~ir 1. *vt* 1) робі́ти кисло́м, окислюва́ти; 2) дра́тува́ти, озлобля́ти; 2. *vi* проки́сати.

aigu [egy], -ë *adj* 1) го́стрый; 2) прои́зливий; різкий.

aiguill||age *m* зал. переве́дення стрі́лки; ~e *f* 1) го́лка; 2) стрі́лка (годи́тника, ва́гів, залі́знична́); O de fil en ~e сло́во за сло́во; 3)

шпиль; 4) шило; ~ег *vt* 1) зал. переводити стрілки; 2) перен. спрямовувати; ~eur *m* стрілочник.

aiguillage *m* точіння, нагострювання; ~ег *vt* точити; загострювати.

ail [aj] *m* (pl aulx, ails) часник.

aile *f* 1) крило; un coup d'~ змах крилом; 2) флігель; 3) військ. фланг; ~é, -e *adj* крилатий; ~ier *m* спорт. крайній нападаючий.

ailleurs *adv* в іншому місці; par ~ з іншого боку, крім того; d'~ протé, до того ж.

aimable *adj* люб'язний, приємний.

aimant I, -e *adj* люблячий.

aimant II *m* 1) магніт; 2) перен. принада; ~ation *f* намагнічування; ~é, -e *adj* намагнічений; aiguille ~ée магнітна стрілка; ~ег *vt* намагнічувати.

aimer *vt* 1) любити, кохати; 2) бути охочим до чогось; ~ mieux віддавати перевагу.

aîné, -e I. *adj* старший; 2. *m, f* старший, -а.

ainsi I. *adv* так, таким чином; pour ~ dire так би мовити; et ~ de suite і так далі; s'il en est ~ якщо не так; 2. *conj* отже; ~ que так само як.

air I *m* 1) повітря, атмосфера; courant d'~ протяг; en plein ~ на свіжому повітрі; prendre l'~ вийти на свіже повітря; злетіти (про літак); O parler en l'~ говорити необдуманно; 2) вітер; 3) armée de l'~ військово-повітряні сили.

air II *m* вигляд; зовнішність; avoir l'~ de здаватися; prendre

des ~s заноситися, удаватися в пійху.

air III *m* арія; наспів, мотив; ~ du pays, ~ national народна пісня.

airain *m* бронза.

aire *f* 1) тік; 2) площа; поверхня, простір; ~ ensemenée посівна площа; ~ d'arrivée, ~ d'atterrissage злітно-посадочна площа; 3) гніздо хижого птаха.

aisance *f* 1) легкість, невимушеність; 2) заможність, достаток.

aise I. *f* 1) задоволення, радість; 2) зручність; à l'~, à son ~ невимушено, зручно; être à son ~ почувати себе невимушено; à votre ~ ірон. як вам завгодно; 2. *adj*: j'en suis bien ~ мені це дуже приємно; ~é, -e *adj* 1) легкий; 2) невимушений; 3) заможний; ~ément *adv* 1) легко; 2) зручно.

aisselle *f* пахв'я; sous l'~ під пахвою.

ajouré, -e *adj* ажурний.

ajourné, -e *adj* відкладений, відстрочений; ~ement *m* відстрочка; ~ег *vt* відкладати, відстрочувати.

ajouter *vt* додавати; O ~ foi à qn, à qch вірити комусь, чомусь.

ajustage *m* 1) приладжування; 2) складання (машини); 3) слюсарна справа; ~é, -e *adj* припасований; ~ег *vt* 1) приладжувати, припасовувати; 2) складати (машину); 3) наструювати (муз. інструмент); 4) цілити(ся); ~eur *m* наладчик, складальник, слюсар-монтажник.

alarmant, -e *adj* тривожний.

запрозливий; ~e f тривога; ~er vt тривожити, лякати.

albanaïs, -e 1. adj албанський; 2. m албанська мова.

album [albɔm] m альбом.

alcool [alkɔl] m алкоголь, спирт.

alentour 1. adv навкруги, навколо; 2. m pl околиці.

alerte 1 f 1) тривога; donner l'~ зняти тривогу; 2) бойова готовність.

alerte II adj 1) пильний; 2) проворний, спритний.

alerter vt 1) піднімати по тривоги; ~ les forces мобілізувати сили; 2) заїтувати; збудити; ~ la vigilance підвищувати пильність.

algarade f ворожа вихватка, випад.

algue f водорість.

aliénation f 1) юр. відчуження; 2) знижка, продаж; 3): ~ mentale божевільня; ~e m, -e f душевнохворий, -а; ~er vt 1) юр. відчужувати; 2) скидати (про ціну); продавати; 3) відштовхувати; усувати; 4) зводити з розуму.

alignement m 1) вирівнювання; 2) військ. рівняння; ~! рівнийсь!; ~er vt вирівнювати; шикувати; s'~er вирівнюватися; шикуватися.

aliment m 1) продукт харчування; pl їжа; 2) pl аліменти; ~aire adj 1) харчовий, продовольчий; 2) поживний; ~atlon f 1) харчування, постачання; 2) харчова промисловість; ~er vt харчувати, постачати; s'~er харчуватися.

alinéa m абзац.

aliter vt покласти в ліжку (хворого); s'~ злягти.

allaitement m годування груддю; ~er vt 1) годувати груддю; 2) перен. годувати.

alléchant, -e adj принадний; апетитний; ~er vt приваблювати, принаджувати.

allée f 1) алея; 2) вузький прохід; 3): ~s et venues ходіння назад і вперед, метушня.

allégation f 1) посилення (на когось, на щось); 2) твердження.

allégement m 1) полегшення; 2) пільга; ~er vt 1) полегшувати, зменшувати; 2) заспокоювати.

alléguer vt посилатися (на когось, на щось); ~ des raisons наводити докази.

allemand, -e 1. adj німецький; 2. m німецька мова.

aller* I vi (è) 1) ходити, пересуватися; ~ à pied іти пішки; ~ en voiture їхати в автомобілі; 2) іти, їхати, летіти, вирушати кудись; ~ à la campagne їхати на дачу; ~ au feu іти в бій; 3) прохджуватися, роз'їжджати; ~ et venir ходити назад і вперед; метушиться; 4) функціонувати; 5) підходити, відповідати; cela me va це мені підходить; це мені влаштовує; 6) лічити, бути до лиця; 7) (à, jusqu'à) простягатися; досягати; 8) діяти, робити; 9) жити, поживати; почувати себе; comment ça va?, comment allez-vous? як ся маєте?, як поживаєте?; il va de mal en pis йому все гірше й гірше; 10) aller у стійких словосполученнях: ~ au fond de заглибитися в суть справи; ne pas

у ~ par quatre chemins говорити, діяти прямо, рішуче; ~ fort перебільшувати; 11) *aller y безособових зворотах*: il y va de ... йдеться про; il va de soi самó собóю зрозуміло; 12) *aller з інфінітивом*: ~ voir відвідати; ~ chercher піти за кимсь; O allez! починайте!, вперёд!; allez toujours! продовжуйте!; allons! ну!, нумо!, давай!; allons donc! рóді!; s'en ~ 1) піти, поїхати; allez-vous-en! ідіть геть!; O s'en ~ en morceaux розлітатися на шматки; 2) умирати.

aller II *m* ходіння, їзда; l'~ et le retour поїздка туди і назад; au pis ~ у найгіршому разі.

alliance *f* 1) союз; спілка; 2) шлюб; 3) обрúчка; ~é, -e 1. *adj* союзний; спілковий; союзницький; 2. *m, f* союзник, -ця; спільник, -ця; ~er *vt* 1) сплавляти; змішувати; 2) *перен.* поєднувати; сполучати; s'~er 1) змішуватися; сплавлятися; 2) (à) з'єднуватися.

allocation *f* 1) асигнування; 2) допомога; ~ de maternité допомога матерям; ~ familiale допомога багатодітним.

allocution *f* корóтка промова; звернення з привітанням.

allongé, -e *adj* 1) подовжений; 2) розтягнутий; ~er I. *vt* 1) подовжувати; O ~er le pas прискóрити ходу; 2) витягувати; протягати; ~er le bras витягнути руку; O ~er une gifle дати ляпаса; 2. *vi* робитися довшим; s'~er 1) подовжуватися; 2) витягуватися; 3) *розм.* простягатися (*впасти*).

allouer *vt* асигнувати, призна́чати (*суму*); надавати (*кредит*).

allumé, -e *adj* 1) збуджений, натхненний; 2) почервонілий.

allumer *vt* 1) запалювати; 2) освітлювати; s'~ запалюватися; надихатися; ~ette *f* сірник; froter une ~ette чиркнути сірником; ~eur, -euse 1) *m, f* ліхтарник, -ця; 2) *m* запал; ~oir *m* запальничка.

allure *f* 1) ходá; 2) алюр (*ко́ня*); хід, темп; швидкість (*руху*); 3) вигляд; манера; поста́ва.

allusion *f* на́тяк; ~ discrète тонкий на́тяк; faire ~ à на́тякати на.

aloi *m* 1) про́ба (золота, срібла); 2) добрóтність, якість; de bon ~ доброякісний; de mauvais ~ недоброякісний, низькопрóбний.

alors *adv* 1) тоді; в той час; d'~ тогочáсний, тодішній; jusqu'~ *loc. adv.* до́ти, до то́го ча́су; 2) у то́кому разі; отже; et ~? ну і що?, у чо́му справа?; ~ que *loc. conj.* тоді як; тимча́сом як; незважа́ючи на те, що.

alouette *f* жайворонок.

alourdir *vt* робіти важким; обтяжувати; s'~ обважніти; розлінуватися.

alpin, -e *adj* альпійський.

alsacien, -ne *adj* ельзаський.

altération I *f* 1) зміна; погіршення; пошкодження; псування; 2) спотворення (*обличчя, тексту*); 3) хвилювання (*в голо́сті*); 4) підрóбка.

alteration II *f* вели́ка спра́га.

altercation *f* суперечка, сварка.

alternance *f* чергування; ~ateur *m* генератор змінного струму; ~atif, -ative *adj* перемін-

ний; ~ative *f* альтернатива, вибір; ~ativement *adv* по черзі; ~er *vi* чергуватися, змінюватися.

atresse *f* високість, світлість (титул).

alti|er, -ère *adj* зарозумілий, гордий.

altitude *f* висотá (над рівнем моря).

alunir *vi* примісячитися, висадитися на Місяць.

amabilité *f* люб'язність, привітність.

amadouer *vt* задобрювати, улашувати.

amaigr|ir *vt* виснажувати, висушувати; *s'~* худнути, марніти; ~issement *m* схуднення, змарніння.

amande *f* 1) мигдаль, мигдالیна; 2) ядро (горіха).

amant *m*, -e *f* коханець, коханка.

amarr|age *m* 1) мор. швартування судна; 2) причал; 3) тех. зчеплення; ~e *f* 1) кріплення; 2) мор. швартів; якорний ланцюг; ~er *vt* 1) кріпити (трос); 2) мор. пришвартувати.

amas *m* купа, скупчення; ~er *vt* збирати; нагромаджувати.

ambages *m pl* недомовки; sans ~ відверто, прямо.

ambassad|e *f* -1) посольство; 2) розм. доручення; ~eur *m* посол.

ambian|ce *f* оточення, середовище; атмосфера; ~t, -e *adj* оточуючий.

ambigu [ābigy], -ë 1. *adj* дво-значний; двоїстий; 2. *m* холодна закуска; ~ité *f* двозначність.

ambiti|eux, -euse 1. *adj* честолюбний; 2. *m, f* честолюбець, кар'єрист, -ка; ~on *f* 1) честолюбство; 2) прагнення; ~onner *vt* добиватися, прагнути, претендувати.

ambulance *f* 1) польовий госпіталь; 2) медичний пункт; 3) машина швидкої допомоги.

ambulant, -e *adj* 1) мандрівний; 2) похідний, пересувний; cinéma ~ кінопересівка.

âme *f* 1) душа; *O* rendre l'~ пом'єрти; sur poñ ~! клян'усь!; 2) житель; заст. душа; pas une ~ vivante, il n'y a (une) ~ qui vive немає ні душі.

amélior|ation *f* 1) поліпшення; 2) меліорація; ~er *vt* поліпшувати.

aménag|ement *m* устаткування; обладнання; ~er *vt* 1) улаштувати; 2) пристосовувати.

amende *f* штраф; mettre à l'~ оштрафувати.

amend|ement *m* 1) поліпшення; зміна, поправка (у законопроекті, резолюції); 2) удобрєння (грунту); ~er *vt* 1) поліпшувати; в'єбсити зміни, поправки; 2) удобрювати.

amener *vt* 1) приводити; прив'єзити; 2) перен. приводити до чогось; 3) (qch sur) наводити на; 4) викликати, спричиняти; 5) тягнути, витягувати; 6) вводити, запроваджувати; *s'~* розм. з'яв'їтися, прийти.

aménité *f* привітність, люб'язність.

am|er [ame:r], -ère 1. *adj* гіркий; 2. *m* гіркотá.

américain, -e *adj* американський.

amerr||ir *vi* сідати на воду;

~issage *m* посадка на воду.

amertume *f* гіркота.

ameubl||ement *m* меблювання;

~ir *vt* 1) перетворювати на рухоме майно; 2) розпушувати (грунт); ~issement *m* 1) перетворення на рухоме майно; 2) розпушування (грунту).

ameut||ement *m* 1) збудження, заворушення; 2) скупчення (народу); ~er *vt* збуджувати; збунтувати.

ami, -e *1. m, f* друг, подруга; приятель, -ка; 2. *adj* 1) дружній; привітний; 2) військ. свій; troupes ~es свої війська; 3) сприятливий.

amiable *adj* полюбівний; à l'~ полюбівно.

amical, -e *adj* дружній.

aminc||ir *vt* стоншувати; ~issement *m* стоншення.

amir||al *m* адмірал; ~auté *f* адміралтейство.

amitié *f* дружба; se lier d'~ здружитися.

amnistier *vt* амністувати.

amoindr||ir *vt* зменшувати; s'~ зменшуватися; ~issement *m* зменшення.

amoll||ir *vt* розм'якшувати; s'~ розм'якшуватися; ~issement *m* розм'якшення.

amoncel||er *vt* нагромаджувати, навалювати; s'~ скупчуватися; ~lement *m* нагромадження, скупчення.

amont *m* верхів'я; en ~ вверх проті течії.

amorce *f* 1) наживка, приманка (для риб); 2) перен. принада, спокуса; mordre à l'~ пийматися

на гачок; 3) пістон, капсуль, запал; 4) розм. початок; ~er *vt* 1) настромляти наживку; 2) перен. принаджувати, заманювати; 3) почина́ти, приступати; s'~er почи́натися.

amorphe *adj* 1) безформний, аморфний; 2) перен. розм. млявий.

amort||ir *vt* 1) ослабляти, пом'якшувати; 2) амортизувати; сплачувати (борг); ~issement *m* 1) амортизація, ослаблення; пом'якшення; 2) сплата (боргів); ~isseur *m* тех. буфер, амортизатор.

amour *m* любов, кохання; ~eux, -euse *1. adj* закоханий; 2. *m, f* коханний, -а.

amour-propre *m* самолюбство.

amovible *adj* 1) змінюваний; 2) тех. знімний.

amphithéâtre *m* 1) амфітеатр; 2) операційний зал; 3) аудиторія.

ampl||e *adj* 1) просторий, широкий; 2) докладний; ~ement *adv* багато; докладно; ~eur *f* 1) ширинá (плаття); 2) повнота; розмах; широчінь; prendre de l'~eur розширюватися; поширюватися; розвиватися.

amplifi||cateur, -catrice *1. adj* підсилюючий; 2. *m* радіо підсилювач; ~cation *f* 1) перебільшення; багатослівність; 2) збільшення; розширення; ~cation du son підсилення звуку; ~er *vt* 1) перебільшувати; 2) підсилювати; s'~er ширитися, збільшуватися; підсилюватися.

amrou||e *f* 1) ампуда; склянка; 2) лампочка; 3) пухир; ~é, -e *adj*

пишномовний, барвистий (про стиль).

amusant, -e *adj* забавний; цікавий; **~ement** *m* розвага, забава; **~er** *vt* розважати, забавляти; **~ette** *f* 1) розм. забава, розвага; 2) іграшка.

an *m* рік; le **Nouvel ~** Новий рік; le **jour de l'~** перший день нового року; l'~ **dernier** минулого року; **~ par ~** щоріку; рік у рік; **dans un ~** через рік.

analphabète *adj*, *s* неписьменний; **~étisme** *m* неписьменність.

analysé *f* 1) аналіз; 2) розбір; критика; вивчення, розгляд; **~er** *vt* 1) аналізувати, розкладати; 2) розбирати, розглядати, критикувати.

ancêtre *m* предок.

anchois *m* анчоус, хамса.

ancien, -ne 1. *adj* стародавній, старовинний; колишній; 2. *m* 1) колишній службовець; військ. ветеран; 2) *pl* стародавні; 3) *pl* розм. предки; **~eté** *f* 1) старовина, давнина; 2) старшинство (по службі); стаж; війська.

ancr *le f* -якір; **~ de salut** остання надія; **~er** 1. *vt* ставити на якір; укріплювати; 2. *vi* стяти на якір.

andouille *f* 1) ковбаса (із свинини); 2) розм. дурень, йолоп.

âne *m* осел; **~ pont aux ~s** азбука істина.

anéantir *vt* знищувати; **~issement** *m* 1) знищення; 2) занепад духу.

ange *m* ангел.

angine *f* ангіна.

anglais, -e 1. *adj* англійський; 2. *m* англійська мова.

angle *m* кут; **~ obtus** тупий кут; **~ interne** внутрішній кут; **~ visuel** кут зору.

angoisse *f* туга, тривога, жак; **~er** *vt* сповнювати тривоگو, наганяти страху.

anguille *f* вугор; **~ il y a ~ sous roche** тут щось негаразд.

angulaire *adj* кутовий; **piège ~ peren.** наріжний камінь; **~eux**, -euse *adj* вугластий.

anicroche *f* розм. зачіпка; перешкода.

animal, -e 1. *adj* тваринний; 2. *m* тварина.

animateur *m*, -atrice *f* 1) натхненник, -ця; 2) керівник (театральної трупи і т. ін.); **~ation** *f* 1) пожвавлення; натхнення; 2) мультиплікація; **~é**, -e *adj* 1) одухотворений, натхненний, живий; **dessins ~és** мультиплікація; 2) пожвавлений, жвавий; **~er** *vt* 1) одухотворяти; 2) надихати; 3) пожвавлювати, оживляти; 4) приводити в рух.

animosité *f* озлоблення, ворожість.

annal, -e 1. *adj* річний; 2. *f* *pl* літопис, аннали; **~iste** *m* літописець.

anneau *m* 1) кільце; кільце; 2) каблучка, перстень; 3) вушко, петля; 4) кучер, локон; 5) вінчик, обідок; 6) *pl* гімнастичні кільця.

année *f* рік; **~ solaire** сонячний рік; **~ civile** календарний рік; **~ en cours**, **~ courante** цей рік, поточний рік; **~ scolaire** навчальний рік; l'~ **dernière**, l'~ **passée**

минулого року; Bonne ~ 1. з Новим роком!

annex||e f 1) додаток, доповнення; 2) прибудова; ~er vt анексувати, приєднувати; ~ion f анексія, приєднання.

annihilation f знищення; анулювання; ~er vt знищувати; анулювати.

anniversaire 1. m 1) річниця, роковини; 2) день народження; 2. adj ювілейний.

annoncé||e f 1) оголошення, повідомлення; petites ~es оголошення (у газеті); 2) ознака; провісник; ~er vt 1) оголошувати; повідомляти; 2) передвіщати; s' ~er починатися; повідомляти про себе.

annotation f примітка, анотація; ~er vt робити примітки, анотувати.

annuaire m добічник; щорічник; ~el, -le adj річний, щорічний; plante ~elle однорічна рослина; ~ellement adv щороку.

annulaire m безіменний палець.

annulation f анулювання, знищення, скасування; ~er vt анулювати, скасовувати.

anoblir vt облагороджувати; ~issement m облагороджування.

anodin, -e adj 1) безбазисний; 2) необразливий; critique ~e беззуба критика; 3) перен. безбарвний, банальний.

anormal, -e adj аномальний, неправильний; ~ie f аномалія, відхилення від норми.

ânon m осля.

anonyme 1. adj безіменний, анонімний; 2. m анонім.

anse f 1) ручка (кошика); 2) вушко; петля; 3) бухточка.

antécédent, -e 1. adj попередній; 2. m грам. антецедент, попереднє слово чи речення.

antenne f 1) антена; 2) вусик, щупальце (у комах); 3) мор. рея.

antérieur, -e adj 1) передній; 2) попередній; ~orité f першість; попередність.

antiaérien, -ne adj протиповітряний; зенітний.

anticancéreux||x, -se adj мед. протиракковий.

antichambre f передпокії; faire ~ довго чекати.

antichar adj протитанковий.

anticipation f передбачення; випередження; roman d' ~ науково-фантастичний роман; раг ~ достроково; ~é, -e adj достроковий; передчасний; ~er 1. vt випереджати; 2. vi (sur) забігати вперед; ~er sur le futur передбачати майбутнє.

antifébrile adj мед. жарознижувальний.

antiquaire m антиквар; ~e adj 1) стародавній, античний; 2) старомодний; ~ité f стародавність, античний світ; la haute ~ité далека давнина.

antivenéneux||x, -se adj який (що) є протиотрутою.

anxiété f туга, тривога, неспокой; ~eusement adv тривожно; ~eux, -euse adj тривожний, заклопотаний.

août [u] m серпень; fin ~ наприкінці серпня.

apaisement m заспокоєння; ~er vt 1) заспокоювати; прибор-

кувати; 2) вгамовувати; ~er la soif заспокоювати спрагу.

apatride *m* людина без батьківщини; людина, яка втратила права громадянства.

aperceptible *adj* помітний, відчутний.

apercevoir* *vt* помічати, бачити; *s'~ (de qch)* помічати щось, здогадуватися про щось.

aperçu *m* 1) короткий виклад, огляд; нарис; 2) міркування, думка, погляд.

apesanteur *f* невагомість.

apetisser *vt* зменшувати, применшувати.

à peu près *loc. adv.* близько, майже.

à-peu-près *m* приблизна оцінка.

apeuré, -e *adj* наляканий, переляканий.

apiculteur *m* бджоляр, пасічник; ~ure *f* бджільництво.

apitoïement *m* жаль, жалість; ~yer *vt* викликати жаль, розжальблювати; *s'~yer (sur qn, qch)* співчувати, зглянутися на.

aplanir *vt* згляджувати, вирівнювати; ~issement *m* вирівнювання.

aplatir *vt* 1) сплющувати; 2) *перен.* роздавити; *s'~ 1)* сплющуватися; 2) *перен.* принижуватися, плазувати; 3) *розм.* впасти, розпластатися; ~issement *m* сплющування.

aplomb *m* 1) прямовисне положення; висок (*прилад*); *d'~* вертикально; міцно; 2) рівновага; 3) самовпевненість, апломб.

apogée *m* *астр., перен.* апогей.

apologie *f* апологія, вихваляння; захисна промова.

aposter *vt* розташовувати в засідці; підсилати.

apostrophe *I f* 1) звертання до когось; 2) *розм.* різке зауваження.

apostrophe *II f* апостроф.

apostropher *vt* *розм.* різко заговорити з кимсь.

apôtre *m* 1) апостол; 2) *перен.* піклувальник.

apparaître* *vi* (а, è) з'являтися, показуватися.

apparat *m* пишнота, пишність; *en grand ~* з великою пишнотою; *d'~* святковий; *discours d'~* урочиста промова.

appareil *m* 1) апарат, прилад; приладдя; інструменти; ~ de projection кінопроектор; ~ de T.S.F. радіоприймач; ~ de commande прилад керування; ~ enregistreur звукозаписуючий прилад; ~ être à l'~ бути біля телефону; 2) апарат (*установи*).

appareillage *m* 1) апаратура; обладнання апаратурою; 2) *мор.* готування до відплиття; ~er *vi* *мор.* зніматися з якоря, відпливати.

apparement *adv* мабуть, очевидно.

apparence *f* 1) зовнішній вигляд, видимість; *en ~* за зовнішністю; *sauver les ~ces* додержувати пристойності; 2) імовірність; *selon toute ~* цілком імовірно, мабуть; ~t, -e *adj* 1) очевидний, явний, видимий; 2) мнимий.

apparenter *vt* 1) поріднити; 2) *політ.* об'єднувати (*списки кандидатів на виборах*); *s'~ 1)* порід-

нитися; 2) *політ.* об'єднуватися, вступати в блок.

apparition *f* 1) поява, з'явлення; 2) мар'я, привид.

appartement *m* квартира.

apparten||ance *f* належність; ~ir* *vt* (à) належати; s'~ir бути вільним; розпоряджатися собою.

appât *m* приманка; ~er *vt* 1) приманювати (*рибу, дичину*); 2) відгодовувати.

appauvr||ir *vt* 1) робити бідним, збіднювати; 2) руйнувати; 3) виснажувати (*грунт*); s'~ir збідніти, зубожіти; ~issement *m* 1) зубожіння; 2) виснаження.

appel *m* 1) заклик, поклик, виклик; au premier ~ на першу вимогу; numéro d'~ номер абонента; 2) звернення, заклик; ~ de combat бойовий заклик; 3) призов до армії; 4) переключка; 5) сигнал до збору; battre l'~ бити на збір; 6) *юр.* апеляція, оскарження; cour d'~ апеляційний суд; sans ~ *перен.* безповоротно; ~er *vt* 1) називати; 2) клікати, звати; закликати; ~er sous les drapeaux призивати на військову службу; 3) викликати, запрошувати; s'~er називатися; ~lation *f* назва.

appendice *m* [apēdis] 1) додаток; 2) *анат.* придаток, відросток; ~ vermiforme апендикс.

appesant||ir *vt* обважнювати, робити важким; s'~ обважніти; s'~ (*sur*) 1) лягти тягарем на; 2) *перен.* наполягати на; ~issement *m* обважніння.

appéti||ssant, -e *adj* апетитний; ~t *m* 1) апетит; bon ~tl прийом-

ного апетиту!; 2) бажання; être en ~t de жадати чогось.

applaud||ir 1. *vt.* аплодувати; 2. *vi* (à) схвалювати; ~issements *m pl* оплески; ~issements en rafale бурхливі оплески.

applica||ble *adj* застосовний; ~tion *f* 1) накладання; 2) застосування; mettre en ~tion здійснювати; 3) старанність; 4) аплікація.

appliqu||é, -e *adj* 1) старанний; 2) прикладний; arts ~és прикладні мистецтва; ~er *vt* 1) прикладати, накладати; ~er un soufflet *розм.* дати ляпаса; 2) застосовувати.

appointements *m pl* заробітна плата (*службовців*).

appointer I *vt* 1) видавати заробітну плату; 2) призначати (*на посаду*).

appointer II *vt* загострювати.

apport *m* вклад, внесок, пайка; ~er *vt* приносити, привозити.

appos||er *vt* прикладати; ~ les scellés опечатати; ~ la signature підписати; ~ition *f* прикладання.

appréciable *adj* 1) помітний, відчутний; 2) *фіз.* вагомий.

appréci||ateur *m*, -atrice *f* 1) оцінювач, -ця; 2) цінитель, -ка; ~ation *f* 1) оцінка; 2) судження; ~er *vt* 1) оцінювати, визначати (*ціну, відстань*); 2) *перен.* цінити.

appréhen||der *vt* 1) боятися, лякатися; 2) затримати, заарештувати; ~sion *f* страх, побоювання.

appren||dre* 1. *vi* учитися; ne rien ~ нічого не навчитися; 2. *vt* 1) учить; ~re сœur учить напам'ять; 2) навчати, викладати.

3) повідомляти; 4) дізнаватися; ~ti *m*, -e *f* учень, учениця (*e re-mesle*); підручний; новачок; ~tis-sage *m* учнівство; навчання (*re-mesle*).

apprêt *m* 1) виробка; оздоблення; аפרтура; 2) ґрунтовка; 3) *кул.* приправа; 4) примхливість; манірність; 5) *pl* приготування, збирання; ~e, -e *adj* 1) вироблений, оздоблений; 2) примхливий; неприродний, манірний; ~er *vt* 1) готувати; 2) приправляти (*iжу*); 3) оздоблювати; 4) *жив.* ґрунтувати; s'~er (*à qch*) готуватися до.

apprivoisement *m* приручення; ~er *vt* приручати; s'~er звикати, приручатися.

approbat|eur, -rice *adj* який (що) схвалює; ~if, -ive *adj* схвальний; ~ion *f* апробація, схвалення; згода.

approch|e *f* 1) наближення; підхід; 2) *pl* підступи; ~er 1. *vt* наближати; присувати; 2. *vi* (*de*) наближатися, підходити.

approfond|ir *vt* 1) поглиблювати; 2) заглиблюватися, вникати; ~issement *m* 1) поглиблення; 2) вивчення.

appropri|ation *f* привласнення; ~er *vt* пристосовувати; s'~er привласнювати; s'~er (*à qch*) пристосовуватися до.

approuver *vt* схвалювати; погоджуватися.

approvisionnement *m* 1) постачання; заготівля; 2) запас; харчові запаси; ~er *vt* 1) постачати; 2) заряджати зброєю; s'~er (*de*) запасатися.

approximati|f, -ve *adj* прибли-

ний; ~on *f* приблизна оцінка; наближення.

appui *m* 1) опора, підтримка; допомога; point *d'* ~ точка опори; 2) підпора, підставка; l'~ de la fenêtre підвіконня.

appuyer 1. *vt* (*à, contre, sur*) 1) притуляти; приставляти до; обпірати; 2) *перен.* підтримувати; 2. *vi* 1) налягати, натискати; 2) на-полягати; s'~ 1) спиратися, притулятися; 2) (*sur*) *перен.* покладатися на когось.

âpre *adj* 1) терпкий; 2) різкий; жорсткий, суворий; vent ~ різкий вітер; froid ~ лютий холод; 3) шорсткий; 4) жадібний; завзятий.

après 1. *prép* після, по, за, че-рез; deux mois ~ через два місяці; courir ~ *qn* гнатися за; crier ~ *qn* кричати на когось; 2. *adv* потім, після, далі; et puis ~? ну то що ж?; d'~ згідно, по-дібно, наспрощ.

après-demain *adv* післязавтра.

après-dîner *m* післяобідній час.

après-guerre *m* післявоєнний пе-ріод.

après-midi *m* час після полуд-ня, пополудні; dans l'~ удень.

âpreté *f* 1) терпкість; 2) різ-кість, суворість; 3) жадібність.

à-propos *m* 1) слушний момент; 2) доречність, до речі сказане, зроблене.

apt|le *adj* (*à qch*) здібний до; придатний; ~ au combat боєздат-ний; ~itude *f* 1) здібність; схиль-ність; ~itude au travail праце-здатність; 2) придатність; ~itude au service придатність до військо-вої служби.

aquatique [akwatik] *adj* водяний (про рослини і тварини).

aquilin *adj*: nez. ~ орлиний ніс.

arabe 1. *adj* арабський; 2. *m* арабська мова.

araignée *f* павук; toile d'~ павутина.

arbitraire 1. *adj* 1) довільний; 2) свавільний, деспотичний; 2. *m* 1) сваволя; беззаконня; 2) безправність; ~al, -e *adj* арбітражний; ~e *m* арбітр; суддя; de son propre ~e з власної ініціативи.

arborer *vt* 1) підносити, ставити; ~ un drapeau піднести прапор; 2) проголошувати.

arboriculture *f* розведення дерев; садівництво.

arbre *m* 1) дерево; ~ de Noël новорічна ялілка; 2) *тех.* вал, вісь; ~ soudé колінчастий вал; ~ isseau *m* дерев'яне; куш.

arc *m* 1) дуга; 2) лук; 3) арка; 4) вигин; ~ade *f* склепіння; аркада.

arc-en-ciel *m* веселка.

archaïque [arkaik] *adj* архаїчний, застарілий.

arche I *f* арка (моста).

arche II *f* ковчег.

archet *m* 1) смичок; 2) лобзик.

archipel *m* архіпелág.

architecte *m* архітектор.

arçon *m*: perdre les ~s упасти з коня; *перен.* втрачати самовладання; cheval d'~ гімнастичний кінь.

arctique *adj* арктичний, північний; rôle ~ Північний полюс.

ardemment *adv* гаряче, палко.

ardent, -e *adj* 1) палаючий, розпечений; 2) гарячий, палкий, жагучий.

ardeur *f* 1) жар; печія; 2) запал, завзяття.

ardu, -e *adj* 1) стрімкий, крутий; 2) *перен.* важкий, виснажливий.

arène *f* арена.

arête *f* 1) реб'яча кістка; 2) *бот.* ость, остіок, шпилька; 3) ребро, грєбінь; ~ du toit грєбінь даху.

argent *m* 1) сріблò; 2) грòші; payer ~ comptant платити готівкою; ~é -e *adj* 1) посріблений; 2) сріблястий; ~er *vt* сріблити; ~erie *f* срібний посуд; столове сріблò.

argentín, -e I *adj* сріблястий (про звук).

argentín, -e II *adj* аргентинський.

argille *f* глина; ~eux, -euse *adj* глинистий.

arguer [argye] 1. *vi* (de) робити висновок; посилатися на щось; 2. *vt* свідчити, підтверджувати.

argument *m* довід, доказ, аргумент; ~ation *f* наведення доказів; аргументація; ~er *vt* наводити докази, аргументувати.

aride *adj* сухий, безводний, безплідний.

armateur *m* судновласник.

armature *f* 1) оправа; 2) аرمатура; 3) *перен.* основа, база; 4) *ел.* якір (магніту); 5) *муз.* ключові знаки.

arme *f* 1) збрòя; вид збрòї; ~ à feu вогнепальна збрòя; ~ blanche холодна збрòя; ~ nuclé-aire ядерна збрòя; maître d'~es учитель фехтування; aux ~es до збрòї; déposer les ~es скласти збрòю; passer par les ~es роз-

стріляти; *en venir aux ~es* почати війну; 2) рід військ; 3) *pl* військова справа, військова служба; 4) *pl* герб; *~é, -e adj* озброєний; *à main ~ée* збройною силою; *~ée f* армія; військо; *~ée de milice* ополчення; *~ement m* озброєння; *cOURSE aux ~ements* гонка озброєнь.

arménien, -ne 1. *adj* вірменський; 2. *m* вірменська мова.

armer vt 1) (*qn, qch de qch*) озброювати; 2) заряджати (зброєю); 3) постачати; споряджати; комплектувати; 4) (*contre*) підбурювати, настрюювати проти.

armistice m перемир'я.

armoire f шафа.

armoires f pl герб.

armure f 1) *ist.* збр'я, обладунок; 2) оправа.

aromatique adj ароматичний, запашний.

arôme m пахощі, аромат.

arpent||er vt 1) міряти (земельну площу); 2) ходити (широко ступаючи); *~eur m* землемір.

arqu||é, -e adj зігнутий, дугоподібний; *~er vt* згинати; *~er les sourcils* підняти брови.

arrach||age m виривання; *~ement m* 1) відривання; 2) виривання; витягання.

arrache-pied: d'~ loc. adv. без відпочинку.

arracher vt 1) виривати; відривати; *~ à la mort* врятувати від смерті; *~ des larmes* викликати сльози; 2) зривати; *~ le masque* перен. зривати маску; *s'~ 1)* відриватися; 2) виривати один у одного.

arrang||ement m 1) улаштування, розміщення; 2) комбінація; 3) угода; 4) *муз.* аранжировка; *~er vt* упорядковувати, улагоджувати.

arrestation f арешт.

arrêt m 1) зупинка; 2) затримка, припинення; *sans ~* безперервно; 3) рішення, вирок; *~ de mort* смертний вирок; 4) *pl* арешт; *~er 1. vt* 1) зупиняти; затримувати; 2) заарештовувати; 2. *vi (de)* зупинитися; *~er de travailler* перестати працювати.

arriération f відсталість.

arrière I 1. adv назад; ззаду; позаду; *être en ~* відставати; *en ~* 1) задній хід; 2. *int.* *~!* геть!

arrière II 1. m 1) задня частина; корма; 2) тил; *les ~s* тили; 3) *спорт.* захисник; 2. *adj* задній; тилловий.

arrière, -e 1. adj 1) відсталий; 2) прострочений; 2. *m* недбімка.

arrière-goût m присмак.

arrière-grand-mère f прабаба.

arrière-grand-père m прадід.

arrière-petite-fille f правнучка.

arrière-petit-fils m правнук.

arrière-petits-enfants m pl правнуки.

arriérer vt відкладати, відстрочувати.

arriv||ée f прибуття; приїзд; прихід; *спорт.* фініш; *~er vi (è)* 1) прибувати; приїжджати; приходити; 2) (*à*) доходити, досягати; 3) удаватися; 4) траплятися; *il ~e que* трапляється, буває; *~isme m* кар'єризм; *~iste m, f* кар'єрист, -ка.

arrog||ance f зарозумілість, пишлість; *~ant, -e adj* 1) нахаб-

ний, зухвалий; 2) зарозумілий, пишаний.

arroger (s') привласнювати собі.

arrondir *vt* округляти, закругляти; **~issement** *m* 1) округлення; 2) округ; міський район (*у Парижі*).

arrosage *m* зрошення, поливка; **~er** *vt* поливати, зрошувати; **~eur, -euse** *1. m, f* поливальник, -ця; *2. m* зрошувач; *3. f* поливальна машина; **~oir** *m* поливальниця (*посудино*).

arsenic *m* миш'як.

art *m* 1) мистецтво; *les beaux ~s; les ~s figuratifs; les ~s plastiques* образотворчі мистецтва; **~ populaire** народне мистецтво; **~s et métiers** ремесло; 2) уміння, майстерність.

artère *f* 1) артерія; 2) магістраль; **~ principale** головна магістраль; **~s de transport** шляхи сполучення.

arthesien *adj*: *puits ~* артезіанський колодязь.

article *m* 1) стаття, параграф, пункт (*статуту, закону*); 2) стаття (*газетна, журнальна*); **~ de fond** передова стаття; 3) артикул, категорія товару; 4) виріб, предмет; **~s de large consommation** предмети широкого вжитку.

articulaire *adj* *анат.* суглобовий; **~ation** *f* 1) суглоб, зчленування; 2) *тех.* шарнір; коліно; **~e, -e** *adj* 1) суглобовий; 2) розчленований; 3) *тех.* шарнірний; колінчастий; 4) чіткий (*про мову*); **~er** *vt* 1) вимовляти; 2) з'єднувати на шарнірах; 3) викладати по пунктах.

artificiel *m* 1) мистецтво, майстерність; 2) штучність, удаваність; 3) хитрість, виверт; 4) піротехнічний засіб; *feu d'~* фейерверк; **~iel, -le** *adj* штучний; **~ier** *m* 1) піротехнік; 2) підривник; **~ieux, -ieuse** *adj* підступний.

artillerie *f* артилерія; **~eur** *m* артилерист.

artisan *m* 1) ремісник, кустар; 2) творець; **~al, -e** *adj* ремісничий.

artiste *1. m, f* 1) артист, -ка; 2) художник, -ця; *2. adj* артистичний; **~ique** *adj* артистичний; художній; **patinage ~ique** фігурне катання на ковзанях.

as [a:s] *m* 1) туз; 2) майстер своєї справи, ас.

ascendance *f* 1) висхідна лінія спорідненості; предки; 2) східження, підйом; **~ant, -e** *1. adj* висхідний; зростаючий; *2. m* 1) східження, підйом; 2) вплив, авторитет.

ascenseur *m* ліфт.

ascension *f* східження, підйом; **~er** *vi* підніматися на гору.

ascète *m, f* аскет.

ascétique *adj* аскетичний; **~isme** *m* аскетизм.

asile *m* притулок, захисток; *droit d'~* право притулку; **~ d'aliénés** психіатрична лікарня.

aspect [aspe] *m* 1) вигляд, зовнішність; 2) погляд, точка зору.

asperge *f* спаржа.

asperger *vt* кропити, оббризкувати.

asphyxiant, -e *1. adj* задушливий; *2. m pl* задушливі гази; **~e** *f* асфіксія, ядуха; **~er** *vt* викликати ядуху; **s'~er** *1* задихатися; 2) вчадіти.

aspirateur *m* аспіратор; вентилятор; пылесос; ~ à fumée димовловлювач; ~ation *f* 1) вдихання, вдих; 2) усмоктування; 3) (à qch) прагнення; ~er *1. vt* 1) вдихати; 2) усмоктувати; 2. *vi* (à qch) бажати, прагнути.

assaillir *vt* нападати, атакуючий; ~ir* *vt* нападати, наступати, атакувати.

assainir *vt* оздоровляти; ~issement *m* 1) оздоровлення; 2) асе́нізація; дезінфекція.

assaisonner *m* приправа; ~er *vt* приправляти, надавати смаку.

assassin, -e *1. adj* смертоносний, убивчий; 2. *m* убивця; ~at *m* убійство; ~er *vt* 1) убивати; 2) мучити, терзати, набридати.

assaut *m* приступ, штурм, атака; prendre d'~ взяти штурмом. **assécher** *m* осушування; ~er *vt* осушувати.

assemblage *m* 1) з'єднання, сполучення; 2) *тех.* монтаж, складання.

assemblée *f* асамблея; збори; Assemblée générale de l'O.N.U. Генеральна Асамблея ООН; ~er *vt* 1) збирати, скликати; 2) з'єднувати, монтувати.

assentiment *m* згода, схвалення.

asseoir* *vt* 1) саджати, усаджувати; 2) ставити, установлювати; 3) засновувати, закладати; 4) обґрунтовувати; s'~ сидати; asseyez-vous! сідайте!

assertion *f* твердження.

asservir *vt* поневолювати, за́кабляти; ~issement *m* понево́лення, за́каблення; ~isseur *m*

1) поневолювач; 2) *тех.* регулятор.

assez *adv* досить; ~1 годі!; j'en ai ~ з мене досить, мені це набридло.

assidu, -e *adj* старанний; посидючий; ~uité *f* 1) старанність; посидючість; 2) постійне піклування; 3) *pl* залицяння; ~ument *adv* старанно, ретельно; посидюче.

assiégé, -e *adj* 1) обложений; 2) зава́лений (справами); ~er *vt* облягати.

assiette *f* тарілка; ~ creuse глибока тарілка; ~ plate мілка тарілка; O l'~ au beugre дохідне місце.

assignation *f* 1) виклик до суду; 2) асигнування; ~er *vt* 1) призначати, визначати; 2) викликати до суду; 3) асигнувати.

assimilation *f* 1) уподібнення, асиміляція; 2) засвоєння; ~er *vt* 1) уподібнювати, асимілювати; 2) засвоювати.

assis, -e *adj* 1) сидячий; 2) обґрунтований; усталений; стійкий; réputation bien ~e міцна репутація.

assise *f* 1) буд. кладка; 2) геол. шар, пласт; 3) *перен.* опора, основа, фундамент; 4) *pl* засідання, сесія; tenir ses ~s засідати; O cour d'~s кáрний суд.

assistance *f* 1) допомога, сприяння; ~ mutuelle взаємодопомога; 2) присутні, збори, аудиторія; ~ant, -e *1. adj* присутній; 2. *m, f* асистент, -ка; помі́чник, -ця; ~er *1. vi* бути присутнім; 2. *vt* 1) допомагати; 2) доглядати (хворих).

associ||ation *f* 1) *філос.* асоціація; 2) спілка, товариство; *~é m, -e f* товариш, -ка; учасник, -ця; компаньйон, -ка; *~er vt* залучати до участі; приєднувати; приймати до товариства; *s'~er* об'єднуватися; приєднуватися; брати участь.

assombrir *vt* засмучувати, затемнювати.

assomm||ant, -e *adj* розм. убивчий, докучливий, нестерпний; *~er vt* 1) убити; 2) побити; 3) (*qn de qch*) розм. досаджати, докучати; *~er de questions* набридати запитаннями; *~oir m* 1) кийок; 2) перен. пастка.

assort||i, -e *adj* підібраний; *~iment m* асортимент, підбір, комплект; *~ir* 1. *vt* добирати; 2. *vi* (*à, avec*) гармоніювати, підходити.

assoup||ir *vt* 1) умиляти; 2) вгамовувати (*біль*); *s'~* 1) заснути; 2) вгамуватися (*про біль*); *~issant, -e* *adj* снотворний; *~issement m* 1) дрімота, сонливість; 2) безтурботність.

assouplir *vt* 1) надавати гнучкості; 2) перен. зм'якшувати.

assourd||ir *vt* 1) оглушати; 2) приглушувати; *~issant, -e* *adj* оглушливий.

assouv||ir *vt* вгамовувати; задовольняти; *~issement m* вгамовування; задоволення.

assujett||ir *vt* підкоряти; *~issement m* 1) підкорення; 2) залежність.

assumer *vt* брати на себе; *~ la responsabilité* брати на себе відповідальність; *~ les frais* платити витрати.

assur||ance *f* 1) упевненість; 2) забезпечення; страхування; *~s sociales* соціальне страхування; *~ sur la vie* страхування життя; 3) запевнення; *~é, -e* *adj* 1) упевнений, певний; 2) забезпечений; 3) застрахований; *~ément adv* звичайно, безперечно; *~er vt* 1) запевняти; 2) підтверджувати, засвідчувати; 3) забезпечувати; 4) застраховувати; *s'~er* 1) переко́нуватися; 2) заручатися; 3) застраховуватися.

astiqu||age *m* лощіння, чистка; *~er vt* лощити, чистити до блиску.

astrakan *m* каракуль; каракульча.

astr||al, -e *adj* зоряний; *~e m* небесне світіло.

astreindre* *vt* (*à qch*) примушувати.

astuc||e *f* 1) лукавство, підступність; хитрість; 2) винахідливість; 3) розм. жарт; *~ieusement adv* підступно; спритно; *~ieux, -ieuse* *adj* 1) лукавий, підступний; 2) винахідливий.

atelier *m* 1) майстерня, ательє; студія; 2) цех; 3) бригада.

athée *m* атеїст.

atmosph||ère *f* атмосфера; *~érique* *adj* атмосферний.

atom||e *m* атом; *~ique* *adj* атомний.

atone *adj* безсильний, в'ялий.

atout *m* *прям., перен.* козир.

âtre *m* вогнище.

atroc||e *adj* жахливий, жорстокий; *~ement adv* жахливо, жорстоко; *~ité f* жорстокість, звірство.

attabler (*s'*) сидіти за стіл.

attachant, -e *adj* привабливий, захоплюючий.

attache *f* 1) прив'язь; 2) зав'язка; застібка; 3) *тех.* кріплення; 4) прихильність; 5) зв'язок.

attachement *m* прихильність, відданість; *~er* 1. *vt* 1) прив'язувати; об'єднувати; 2) зараховувати, прикомандирувати; 3) пов'язувати; надавати; *~er l'attention* звертати увагу; *~er de l'importance* надавати значення; 2. *vi* прилипати; *s'~er (à)* 1) прив'язуватися; 2) намагатися; прагнути.

attaquant, -e *adj* нападаючий; *~e f* 1) напад, наступ, атака; 2) *мед.* припадок, приступ; *~er vt* 1) нападати, атакувати; 2) починати, приступати до чогось; *~er le sujet* приступати до теми; 3) діяти, вражати (*про хворобу*); *s'~er (à)* накидатися, нападати.

attardé, -e *adj* 1) запізнений; 2) відсталый; *~er vt* затримувати; *s'~er* затримуватися, запізнюватися.

atteindre 1. *vt* 1) досягати; добиратися; 2) догнати; 3) зачіпати; 4) уражати; 2. *vi (à)* діставати до чогось; *~t, -e adj* 1) уражений; 2) убитий; *~te f* 1) удар; дошок; 2) замахи; посягання; *hors de toute ~te* у безпеці.

attelage *m* 1) упряжка; запрягання; 2) *тех.* зчеплення; *~er vt* 1) запрягати; 2) *тех.* зчіплювати.

attendant, -e *adj* суміжний; який (що) прилягає.

attendant: *en ~ loc. adv.*; *en ~ que loc. conj.* поки, тим часом.

attendre *vt* чекати; *s'~ (à qch)* чекати, сподіватися.

attendr||i, -e *adj* зворушений, розчулений; *~ir vt* 1) розм'якшувати; 2) пом'якшувати, зворушувати; *s'~ir* зворушуватися; розчулюватися; *~issant, -e adj* зворушливий; *~issement m* зворушеність, розчуленість.

attendu *prép* зважаючи на; *~ que loc. conj.* з огляду на те, що.

attentat *m* замахи, посягання; *~ à main armée* збройний напад.

attente *f* чекання; *contre toute ~* над усім сподівання.

attenter *vi (à)* робити замахи, замірятися.

attentif, -ve *adj* уважний; *~on f* 1) увага; *faire ~on à* звертати увагу; *faute d'~on* через неуважність; *~on!* обережно!, увага!; 2) чуйність, послужливість; *pl* прояви уваги; *~onné, -e adj* уважний, люб'язний; послужливий; *~vement adv* уважно, чуйно.

atténuerant, -e *adj* пом'якшувачий; *~ation f* пом'якшення; зменшення (*провини і т. ін.*); *~er vt* пом'якшувати, зменшувати (*провину і т. ін.*).

atterrer *vt* 1) повалити; 2) приголомшити, прибити.

atterr||ir *vi* 1) причалювати; 2) *ав.* сидати, приземлятися; *~issage m* 1) причалювання; 2) *ав.* посадка, приземлення.

attestation *f* 1) атестація; 2) посвідчення, свідоцтво; *~er vt* атестувати; свідчити, посвідчувати.

attiéd||ir *vt* 1) остуджувати; 2) *перен.* розхолоджувати; *~issement m* охолодження.

attirail *m* 1) прилад, споряд-

ження; ~ de pêche рибальська снасть; 2) розм. пішність, помпа.

attir||ance *f.* привабливість; притяг; ~er *vt* приваблювати; притягати; s'~er наклика́ти на себе.

attitr||é, -e *adj* 1) постійний; штатний; 2) визнаний; 3) патентований; 4) уповноважений; ~er *vt* призначати, уповноважувати.

attitude *f* 1) поза, постава; 2) поведінка, ставлення, позиція.

attracti||f, -ve *adj* притягальний; ~on *f* 1) фіз. тяжіння, притягання, сила тяжіння; ~on universelle всесвітнє тяжіння; 2) *pl* атракціон; розва́ги.

attrait *m* 1) привабливість; sans ~ непоказний, непривабливий; 2) притяг, ваблення; 3) *pl* чари.

attrape *f.* розм. пастка, хитрість.

attraper *vt* 1) піймати, схопити; 2) піддурити; se laisser ~ пійматися на гачок.

attrayant, -e *adj* привабливий, принадний.

attribu||able *adj* приписуваний; ~er *vt* (à). 1) надавати; приписувати; 2) призначати, асигнувати; 3) присуджувати (премію тощо); s'~er приписувати собі; присвоювати; ~t *m* 1) атрибут, належність; 2) ознака, властивість; ~tion *f* 1) присвоєння, надання; 2) присудження (премії тощо); 3) *pl* компетенція.

attrister *vt* засмучувати; s'~ сумувати.

attroup||ement *m* натовп, юрба; ~er *vt* збирати натовп; s'~er товпитися, збігатися.

au *art. contr.* відповідно до ле.

aubaine *f* щаслива знахідка; quelle ~! от повезло!

aube *f* світанок; à l'~ на світанку.

aubépine *f* глід.

auberge *f* постійний двір; готель; ~ de la jeunesse турбаза.

aubergine *f* баклажан.

aucun, -e *1. pron* ніхто; ніщо; хтось; ~s, d'~s деякі, дехто; 2. *adj* ніякий; en ~ cas ні в якому разі; sans ~ doute без усякого сумніву; ~ement *adv* ні в якому разі.

audac||e *f* 1) відвага, сміливість; 2) зухвальство, нахабство; ~leux, -ieuse *adj* відважний, сміливий, завзятий.

au-deçà *loc. adv.* по цей бік.

au-dedans *loc. adv.* усередині.

au-delà *loc. adv.* за, по той бік.

au-dessous *loc. adv.* униз, нижче, під.

au-dessus *loc. adv.* наверх, вище, над.

au-devant *loc. adv.* назустріч.

audience *f* 1) аудієнція; прийом; 2) судові засідання.

audit||eur *m*, -rice *f* слухач, -ка; ~if, -ive *adj* слуховий; ~ion *f* слухання; ~oire *m* аудиторія.

augment||ation *f* збільшення; підвищення; ~er *1. vt* збільшувати; 2. *vi* зростати.

augur||e *m* передвістя; провісник; ~er *vt* провішати; пророкувати.

aujourd'hui *adv* 1) сьогодні; d'~ сучасний, сьогоdnішній; dès ~ з сьогоdnішнього дня; 2) тепер, у наші дні.

aune *m* альфа,

auparavant *adv* колись, раніше.
auprès 1. *adv* поблизу, біля;
 2. *loc. prep.*: ~ de біля, кбл.
auquel *pron. relat.* (відповідає
 à lequel; *f* à laquelle, *pl* auxquels,
 auxquelles) якому, про якого.
auricul||aire 1. *adj* слуховий;
 вушний; 2. *m* мізинець; ~e *f* 1)
 мочка вуха; 2) вушна раковина.
aurifère *adj* золотонісний.
aurore *f* 1) ранкова зоря; *pe-*
ren. зоря; ~ polaire (boréale,
 australe) полярне сяйво; 2) схід.
auscult||ation *f* мед. вислуху-
 вання; ~er *vt* мед. вислухувати.
auspice *m* передвістя; прикмета.
aussi 1. *adv* 1) також, теж; 2)
 так само; такий же; 2. *conj* то-
 му; отже.
aussitôt 1. *adv* зараз же, негай-
 но; 2. *loc. conj.*: ~ que як тільки.
austère *adj* сувірний, строгий;
 ~ment *adv* суворо.
austral, -e *adj* південний.
australien, -ne *adj* австралій-
 ський.
autant *adv* стільки ж, стільки;
loc. adv.: d'~ настільки ж; d'~
 plus тим більше; d'~ moins тим
 менше; d'~ mieux тим краще;
 tout ~ стільки ж; pour ~ протє,
 однак; *loc. conj.*: d'~ que тим
 більше, що; через те, що; pour ~
 que якщо тільки.
auteur *m* 1) творець; 2) вину-
 ватець; 3) автор.
authent||icité *f* справжність, до-
 стовірність; ~ique *adj* справжній,
 достовірний; аутентичний.
auto *f* розм. автомобіль.
autocar *m* автобус (турист-
 ський; міжміський).

autochtone [otaktɔn] *m; f* корін-
 ний житель, -ка; тубіл|ець, -ка.
autocrat||e *m* автократ, само-
 держаць; ~ie *f* автократія, само-
 державство; ~ique *adj* самодер-
 жавний; необмежений (про вла-
 ду).
autocritique 1. *f* самокритика;
 2. *adj* самокритичний.
autodéfense *f* самозахист; само-
 оборона.
autodétermination *f* політ. само-
 визначення.
autofinancement *m* госпрозра-
 хунок.
autographe 1. *adj* власноручний;
 2. *m* автограф.
autoguid||age *m* самонаведення;
 ~é, -e *adj* самонавідний.
automat||e *m* автомат; ~ique
adj автоматичний.
automitrailleuse *f* бронеавтомо-
 біль.
autumn||al [otɔmpnal], -e *adj* осін-
 ний; ~e [otɔn] *m* осінь.
automobile 1. *adj* 1) самохідний;
 2) автомобільний; *raid* ~ авто-
 пробір; 2. *f* автомобіль; ~ tout
 terrain всюдихід.
autonom||e *adj* автономний; ~ie
f автономія; самоуправління; не-
 залежність.
autopropuls||eur *m* реактивний
 двигун; ~ion *f* саморух; рух за
 допомогою реактивного двигуна.
autoris||ation *f* дозвіл; ~é, -e
adj дозволений; ~er *vt* дозволя-
 ти; уповноважувати.
autorit||aire *adj* 1) владний; 2)
 авторитарний; ~é *f* 1) влада; de
 sa prorpce ~é своєю владою, само-
 вільно; d'~é насильно; 2) вплив;

авторитет; faire ~é бути авторитетом; мати вирішальний вплив; 3) *pl* начальство; органи власти.

autoroute *f* автострада.

auto-stop *m* автостоп; faire de l'~ розм. «голосувати», зупиняти поїзтну машину.

autour I *m* яструб.

autour II *adv* навкруги, навколо, біля.

autre I. *adj* інший; une ~ fois іншим разом; l'~ jour якоесь, днями; ~ part де, в іншому місці; d'~ part з другого боку; 2. *pron*: l'un et l'~ той і другий; de part et d'~ з обох боків; de temps à ~ час від часу; O à d' ~s! розкажіть комусь іншому!

autrefois *adv* колись, давніше, давно; d'~ колишній.

autrement *adv* 1) інакше, по-іншому; ~ dit інакше кажучи; 2) інакше, в протівному разі; 3) розм. значно, набагато, дуже.

autrichien, -ne *adj* австрійський.

autruche *f* страус.

autrui *pron* 1) інший, інші; 2) чужі; d'~ чужий.

auvent *m* навіс, піддашок.

aux *art. contr.* відповідає à les.

auxiliaire I. *adj* 1) допоміжний; підсобний; 2) військ. нестройовий; 2. *m, f* помічник, -ця; 3. *m* допоміжний засіб.

aval *m* низ, поніззя; en ~ униз за течією.

avalanche *f* 1) лавина, обвал; 2) перен. гора, купа.

avaler *vt* ковтати; ~ de travers подавитися; O ~ des yeux пожирати очима; ~ sa langue проковтнути язик, замовкнути.

avance *f* 1) виступ; 2) аванс; позика; завдаток; 3) просування; випередження; prendre de l'~ випередити; *loc. adv.*: d'~, par ~ заздалегідь, наперед; en ~ зачасно; 4) (*sur qn*) перевага.

avancé, -e *adj* 1) який (шо) виступає вперед, висунутий; 2) пізній; âge ~ похилий вік; 3) передовий, прогресивний; 4) виплачуваний наперед; ~ement *m* 1) рух уперед, просування; 2) просування (*по службі*); ~er I. *vt* 1) рухати вперед, просувати; 2) прискорювати; 3) висувати; висловлювати; ~er une opinion висловлювати думку; 4) підвищувати по службі; 5) платити наперед; 2. *vi* рухатися, просуватися вперед; la montre ~e годинник поспішає; ~er en âge старітися.

avant I 1. *m* 1) перед, передня частина; aller de l'~ іти вперед; 2) ніс (*корабля*); 3) l'~ військ. передова (*лінія*); 4) спорт. нападаючий; 2. *adj invar.* передній.

avant II 1. *adv* 1) раніше, до цього часу; 2) далеко, глибоко; en ~ *loc. adv.* уперед; marcher en ~ іти вперед; 2. *prep* до, за, перед; ~ les fêtes перед святами; ~ tout насамперед; passer ~ qn пройти перед кимсь.

avantagé *m* вигода, перевага; à son ~ на свою користь; ~ du nombre чисельна перевага; ~er *vt* давати перевагу; сприяти; ~eusement *adv* вигідно, сприятливо; ~eux, -euse *adj* вигідний; корисний; сприятливий.

avant-bras *m* передпліччя.

avant-centre *m* центр нападу (у футболі).

avant-coureur *m* 1) гонець; 2) перен. провісник.

avant-derni||er; **-ère** *adj* передостанній.

avant-guerre *m* довоєнний час.

avant-hier [avãtje:r] *adv* позавчора.

avant-propos *m* передмова.

avant-veille *f*: à l'~ de... за два дні до...

avar||e 1. *adj* скупий; 2. *m, f* скупий, -а, скнара; ~ice *f* скупість.

avar||e *f* аварія; пошкодження; ~é, -e *adj* пошкоджений, зіпсований; ~er *vt* псувати, ушкоджувати.

avec *prép* передає значення українських прийменників з, на, при і виражає знаряддя дії, спосіб дії та інші відношення: écrire ~ un crayon писати олівцем; lutter ~ courage боротися мужньо; travailler ~ zèle працювати з запалом; marcher ~ des béquilles ходити на милицях; ~ le temps з часом; ~ la condition за умови.

avenant, -e *adj* привітний; приємний.

avenir *m* майбутнє; майбутність; à l'~ віднині, надалі.

aventur||e *f* пригода; авантюра; Q dire la bonne ~ ворожити; à l'~ навмання, світ за очі; ~er *vt* ризувати чимсь; s'~er зв'язитися; ~eusement *adv* відважно; з ризком; ~eux, -euse *adj* 1) відважний; 2) повний несподіванок; ~ier *m*, -ière *f* шукач, -ка пригод; авантюрист, -ка.

avenue *f* під'їзна дорóга; проспект; авеню.

avér||é, -e *adj* визнаний, доведений; ~er *vt* свідчити, доводити; s'~er виявитися; s'~er пу! виявитися недійсним.

averse *f* злива.

aversion *f* огида, відрáза; неприязнь; prendre qn, qch en ~ відчуті огиду до когось, до чогось.

avert||i, -e *adj* 1) знаючий, доповідчений; реu ~ малодосвідчений; 2) попереджений; ~ir *vt* (de qch) повідомляти, попереджати; ~issement *m* 1) повідомлення; 2) застереження, попередження.

aveu *m* признання, зізнання.

aveugl||ant, -e *adj* сліпучий; ~e 1. *adj* сліпий; 2. *m, f* сліпий, -а, сліпець; à l'~e, en ~e *loc. adv* сліпо; необдумано; необережно; ~ement *m* засліплення; ~ément *adv* сліпо, безрозсудно; ~er *vt* 1) осліплювати; 2) затикати; ~ette: à l'~ette *loc. adv* навпомацки, наосліп; agir à l'~ette діяти навмання.

aviat||eur *m*, -rice *f* льотчик, -ця; авіатор; ~ion *f* авіація.

avicult||eur *m* птахівник; ~ure *f* птахівництво.

avid||e *adj* жадібний; ~ement *adv* жадібно; ~ité *f* жадібність.

avil||ir *vt* 1) принижувати; опощляти; 2) знецінювати; ~issant, -e *adj* принизливий; ~issement *m* 1) приниження; 2) знецінювання.

avion *m* літак; ~ de chasse винищувач; ~ à réaction реактивний літак; par ~ авіапоштою; літакóм.

aviron *m* 1) весло; 2) веслування, гребня.

avis *m* 1) думка, погляд; à mon ~ на мою думку; changer d'~ передумати; 2) порада; 3) повідомлення; ~ au lecteur звернення до читача; передмова; 4) висновок, відзив.

avis||é, -e *adj* 1) обережний, розсудливий; bien ~ добре обізнаний, досвідчений; 2) кмітливий; далекоглядний; ~ *eg* 1. *vt* 1) побачити, вбачати; 2) повідомляти, попереджати; 2. *vi* (à) подумати про; вживати заходів; s'~ *eg* (de) помітити, що; здогадатися.

avocat *m, -e f* адвокат; ~ *général* заступник прокурора.

avoine *f* овес.

avoir* I 1. *vt* мати, володіти; ~ des capacités мати здібності; ~ du succès мати успіх; 2. *у сполученні з іменником виражає дію або стан*: ~ faim бути голодним; ~ soif хотіти пити; ~ froid мерзнути; ~ sommeil хотіти спати; ~ raison мати рацію; ~ tort помилятися; Ø ~ lieu відбуватися; ~ du monde приймати гостей; ~ en horreur відчувати огиду; 3. *у сполученні з інфінітивом іншого дієслова виражає повинність*: ~ à faire à qn мати справу з кимсь; j'ai à vous parler мені треба пого-

ворити з вами; j'ai à partir ce soir я повинен вийти сьогодні ввечері; 4. *у безособовому звороті*: Il y a e; il n'y a rien de nouveau немає нічого нового; il y a deux ans два роки тому; 5. *як допоміжне дієслово у складних часах не перекладається*: il a souri він посміхнувся; nous avons causé ми поговорили.

avoir II *m* майно, власність; цінність.

avoisin||ant, -e *adj* сусідній, суміжний, прилеглий; ~ *eg vt* межувати; бути поблизу, бути по сусідству.

avou||é *m* повірений, адвокат; ~ *eg vt* признаватися в..., визнавати; s'~ *eg* визнати себе (винним тощо).

avril *m* квітень; *en* ~, au mois d'~ у квітні; Ø poisson d'~ першоквітневий жарт.

axe *m* вісь; вал.

azerbaïdjanais, -e 1. *adj* азербайджанський; 2. *m* азербайджанська мова.

azimut [azimyt] *m* азимут.

azote *m* азот.

azur *m* блакить, синява; ~ *é, -e adj* блакитний, лазурний; ~ *eg vt* фарбувати у блакитний колір.

B

babill||age *m* базікання; ~ *ard, -e* 1. *adj* балакучий; 2. *m, f* базіка; ~ *eg vi* базікати, теревенити.

babiole *f* 1) дитяча іграшка; 2) розм. дрібничка.

bâbord *m* мор. лівий борт.

bas I *m* 1) пором, паром; 2) бак.

bas II *m* розм. скор. *baccalauréat*.

baccalauréat m 1) ступінь бакалавра; 2) екзаме́н на ступінь бакалавра.

bâche f 1) брезент; чохол; 2) парник; 3) волок.

bachelier m, -ère f бакалавр.

bachot m розм. екзаме́н на ступінь бакалавра.

bacille [basil] m баці́ла.

baclage m розм. недба́ла робота, халту́ра.

badaud m, -e f роззя́ва, га́ва; ~ *er vi* га́ви лови́ти.

badin, -e adj жартівли́вий; по́тишний; ~ *age m* жарт; ~ *er vi* жартува́ти; ~ *erie f* жарт; ви́тівка.

bafoeur vt висміюва́ти.

bafoillage m безла́дна мо́ва, бурмо́тіння; ~ *er vi* бурмо́тіти.

bagage m бага́ж, покла́жа; те́пи ~ дрібний бага́ж; *petit* ~ ручний бага́ж; *plier* ~ розм. пі́ти геть, зні́кнути; поме́рти.

bagarre f 1) мету́шня; 2) су́тичка; бійка.

bagatelle f дрібни́ця.

bagne m ка́торга.

bagnole f розм. 1) колима́га, тарата́йка; 2) автомо́біль.

bague f обру́чка.

baguette f па́личка; пру́т; *О* пепе́р à la ~ трима́ти в по́кoрі.

bah! int он як!, ось що!, пере́ста́ньте! (*вираз подиву, презирства*).

bai, -e 1. *adj* гні́дий; 2. *m* гні́дий кінь.

baie f про́різ, о́твір (*дверей, ві́кна*).

baie II f я́года.

baie III f бұ́хта, зато́ка.

baignade f купа́ння; місце купа́ння; ~ *er* 1. *vt* 1) купа́ти; 2) зво́ложувати; 3) омива́ти (*про рі́чку, море, океан*); 2. *vi* бу́ти зану́реним (*у рі́дину*); ~ *eur m, -euse f* 1) купа́льни|к, -ця; 2) ба́нщи|к, -ця; ~ *oire f* 1) ва́нна; 2) ло́жа бенуа́ра.

bâillement m по́зіха́ння; ~ *er vi* по́зіха́ти.

bain m 1) ба́ня; 2) купа́ння; ва́нна; 3) купа́льня; 4) *pl* міне́ральні во́ди (*курорт*); 5) рі́дина; ро́зчин.

baïonnette f багнє́т, штик.

baiser I vt 1) цілува́ти; 2) розм. обду́рйти.

baiser II m поцілу́нок.

baiss[e f] 1) зни́ження; па́діння; ~ *de prix* зни́ження ці́н; ~ *de la production* скороче́ння ви́робництва; 2) спа́д (*води*); ~ *er* 1. *vt* опу́скати, зни́жувати; 2. *vi* убу́вати; зме́ншувати́ся; сти́хати (*про ві́тер*); *le jour* ~ *e* ве́чоре́, сме́р-ка́є; *se* ~ *er* наги́нати́ся.

bal m (pl bals) бал; ~ *masqué* маскара́д.

balad[e f] розм. прогу́лянка; *se* ~ *er* розм. прогу́лювати́ся, тиня́тися.

baladin m 1) бла́зень, скомо́ро́х; 2) *перен.* бала́сник; жа́ртівни́к; ~ *er vi* тере́вєні пра́вити; жа́ртува́ти.

balafre f рубе́ць, шрам (*на обличчі*); ~ *er vt* по́смугува́ти, по́рубцюва́ти.

balai *m* мітла; щітка для підлоги; ~ *mécanique* підмітальна машина; *Q* *gôter le ~* розм. злидарювати; марнувати життя.

balanc||e *f* 1) ваги; 2) баланс; *Q* *faire pencher la ~* схилити на чийсь користь; *mettre en ~* порівнювати; *être en ~* вагатися, бути в нерішучості; ~ *er* 1. *vt* 1) гойдати; 2) *перен.* зважувати; 2. *vi* вагатися; *se ~* *er* гойдатися; ~ *ier* *m* маятник.

balançoire *f* 1) гойдалка; 2) розм. дурниця; брехня.

balay||age *m* підмітання; ~ *er* *vt* 1) мести, замітати; 2) розм. виганяти, вимітати; ~ *er* *l'ennemi* розігнати ворога; ~ *eur*, ~ *euse* 1. *m, f* двірник; підмітальник, -ця; 2. *f* машина для підмітання вулиць; ~ *ures* *f pl* сміття.

balbut||ement [balbysimā] *m* бурмотіння; заїкання; ~ *er* [balbysje] 1. *vt* бурмотіти; 2. *vi* запи-
натися, говорити нерозбірливо.

balein||e *f* 1) кит; 2) китовий вус; ~ *ier* *m* китобійне судно.

ballant, ~ *e* 1. *adj* який (що) гойдається; *les bras ~s* розмахуючі руками; 2. *m* гойдання.

balle 1 *f* 1) м'яч; ~ *d'arbitre* спірний м'яч; *renvoyer la ~* відбити м'яч; *перен.* дати відсіч; 2) розм. піка; 3) кюль п'ява; 4) кюля; ~ *perforante* бронебійна кюля; ~ *folle*, ~ *perdue* випадкова кюля; *Q* *se sont des ~s perdues* це даремна праця.

balle II *f* тюк; пачка.

ballon *m* 1) м'яч; 2) кюля (по-
вітряна); аеростат; 3) балон; ~ *per* *vt* роздувати.

ballott||age *m* балотування; ~ *er* *vt* 1) гойдати, коливати; 2) перебалотувати.

balnéaire *adj* купальний; *station ~* курорт (морський).

balte *adj* прибалтійський.

baluchon *m* розм. в'узлики, згорток; *faire son ~* зібрати свої пожитки, піти геть.

bambin *m*, ~ *e* *f* розм. хлопчик, дівчинка.

bambou *m* бамбук.

banal, ~ *e* *adj* (*pl* banals) зви-
чайний, банальний, заяложений; ~ *iser* *vt* опощляти; ~ *ité* *f* ба-
нальність, вульгарність.

banс *m* 1) лава, ослин; 2) вер-
стат; 3) поклад; шар; *Q* ~ *de*
glace айсберг; 4) банка (мілина).

bancaire *adj* банковий.

bandade *m* 1) перев'язування; 2) пов'язка, бинт; бандаж; ~ *plâ-
tré* гіпсова пов'язка.

bande I *f* 1) смуга; полотнище; 2) пов'язка, бинт; 3) стрічка; 4) бандероль.

bande II *f* зграя, банда; ва-
тага.

bandeau *m* 1) пов'язка; 2) *пе-
рен.* завіса.

bander *vt* 1) *перев'язувати; 2) на-
тягувати; напружувати.

banderole *f* 1) вимпел, прапо-
рець; 2) перев'яз.

bandoulière *f* широкий ремінь; портуп'я; *porter en ~* носити че-
рез плече.

banlieue *f* пригород.

banni *m*, ~ *e* *f* вигнанець, -ка.

bannière *f* прапор, стяг.

bann||ir *vt* виганяти; ~ *issement*
m вигнання, заслання.

banque *f* банк; ~ d'Etat державний банк.

banquet *m* бенкет; ~ *er vi* бенкетувати.

banquette *f* 1) лава, ослін, каніпка; 2) лавка, полиця у вагоні.

banquier *m* банкір.

baptême [batem] *m* хрещення; хрестини; ~ du feu бойове хрещення; ~iser [batize] *vt* 1) хрестити; 2) назвати, охрестити, дати прізвисько.

baquet *m* чан; цёбер, бак.

baraquille *f* бара́к; хатина, халупа; ~ *er vt* розселяти по бараках.

barbar *le* 1. *adj* варварський; жорсткий; 2. *m, f* варвар; ~ie *f* варварство.

barbe *le* *f* борода; se faire la ~ голитися; ~ gire dans sa ~ сміятися нішком; à la ~ de qn під носом у когось.

barbelé, -e 1. *adj* зубчастий; колючий; fil de fer ~ колючий дріт; 2. *m pl* колючий дріт; дротяне загородження.

barbier *m* цирюльник.

barbotement *m* чала́пання по воді, по грязі; ~ *er vi* 1) чалапати по грязі, хлюпатися у воді; 2) розм. запинатися, мімрити.

barbouillage *m* розм. мазюкання, мазанина; ~é, -e *adj* забруднений; ~ *er vt* бруднити; мазати; ~ *er du papier* пописувати, псувати папір; ~eur *m, -euse f* 1) мазій; 2) писака.

barbu, -e *adj* бородатий.

bard *m* носійки, ноші (для важких речей); ~age *m* перенесення на носійках.

barguignage *m* нерішучість, вагання; ~ *er vi* вагатися, гаятися.

baril [baril] *m* бари́ло, бочонок; ~leur *m* бондар.

bariolage *m* розм. строкатість; ~é, -e *adj* строкатий; ~ *er vt* цяткувати.

baroque 1. *adj* 1) дивний; не-правильний; 2) химерний; 2. *m* мист. барокко.

barque *f* чо́вен; ~ mener bien sa ~ розм. вміло вести свої справи.

barrage *m* 1) застава; загородження; 2) грєбля; загата.

barre *f* 1) брус; штанга; перекладина; за́сув; спорт.: ~ fixe турнік; ~s parallèles паралельні бруси; 2) рі́са; рі́ска; паличка; 3) мор. штурва́л; homme de ~ рульовий; ~ avoir ~ sur qn одержати перевагу над кимсь; 4) злив, злиток; брусок; 5) бар'єр.

barreau *m* 1) прут (грат); перечка; 2) *pl* грати (вікна); 3) місце для адвокатів (у залі суду); 4) перен. професія адвоката; entrer dans le ~ ~ ста́ти адвокатом.

barrer *vt* 1) загороджувати; 2) перекреслювати.

barricade *f* барика́да; ~ *er vt* споруджувати барикади; se ~ *er* забарикадуватися.

barrière *f* 1) застава; 2) шлагбаум; 3) бар'єр; перешкода.

barrique *f* бочка.

bas I, -se 1. *adj* 1) низький, невисокий; 2) нижній; 3) тихий; 4) ніжчий; молодший (про посаду, чин тощо); ~ en ~ age у дитячі роки; 5) підлий; 6) геогр. низовинний; ~ mer ~ sé відплив; le jour

est ~ вечоріє; temps ~ хмарна погода; faire main ~ se розм. грабувати, убивати; 2. *adv* 1) низько; \diamond couler ~ піти на дно; mettre ~ les armes скласти зброю; jeter ~ повалити, розбити; à ~ 1 розм. геть!; en ~ униз, унизу; là ~ там; 2) тихо.

bas II *m* низ, нижня частина.

bas III *m* панчоха; \diamond ~ de laine заощадження; ~ percé розм. голодранець.

basané, -e *adj* смуглий, загорілий.

basculer *f* 1) важіль, коромисло; 2) гойдалка; fauteuil à ~ крісло-гойдалка; ~er I. *vi* гойдатися; перекидатися; 2. *vt* гойдати; перекидати.

basler *f* 1) основа, фундамент; 2) *перен.* база, основа, підстава; базис; pécher par la ~ бути хибним в основі; de ~ базовий, низовий; contrôle de ~ контроль знизу; organisation de ~ низова, первинна організація; 3) база (військова і т. ін.); ~ de départ плацдарм; вихідний рубіж; 4) база, склад; ~er *vt* засновувати; se ~er ґрунтуватися; узяти за основу.

bas-fond *m* 1) лощина; низовина 2) мілина; \diamond les ~s de la société покіньки суспільства.

basilique *f* собор.

bas-relief *m* барельєф.

basse *f* бас (голос, співак; муз. інструмент).

basse-cour *f* пташник; ~ier *m*, -ière *f* птахівник, -ця.

bassement *adv* низько, підло; ~sse *f* низькість, підлість.

bassin *m* 1) таз; 2) водойма, басейн; ~ de retenue водосховище; 3) док; 4) геол. басейн (також річки, моря, океану); ~ houiller вугільний басейн; ~ age *m* 1) промивання; 2) поливання.

bassine *f* таз, миска.

bassinier *vt* 1) промивати; змочувати; 2) гріти грілкою 3) розм. набридати; ~oire *f* 1) грілка; 2) розм. настірлива людина.

baste! [bast] *int* годі! баста!

bastonnade *f* удари палицею.

batailler *f* бій, битва; \diamond les cheveux en ~ скуйовджене волосся; ~er *vi* 1) воювати, битися; 2) розм. сперечатися; ~eur, -euse I. *adj* війвничий; сварливий; 2. *m*, *f* суперечник, -ця; воєнка.

bataillon *m* батальйон.

bâtard, -e I. *adj* 1) позашлюбний; побічний; 2) нечистокровний; 3) несправжній; \diamond porte ~e хвіртка; 2. *m*, *f* позашлюбна дитина.

bâter, -e *adj* нав'ючений.

bateau *m* човен; судно; ~ à vapeur пароплав; ~-feu *m* плаваючий маяк; \diamond du dernier ~ розм. за останньою модою.

bateler I *vt* перевозити на човнах.

bateler II *vi* фіглярничати.

batelier *m*, -ère *f* човняр, -ка; перевізник, -ця.

bâti I *m* рама, каркас; станина.

bâti II, -e *adj* збудований; складений; mètre carré ~ квадратний метр житлової площі.

batifolage *m* розм. п'єстоші; вибрик; ~er *vi* пустувати.

bâtiment *m* 1) будова, будівля; 2) будівництво, спорудження; 3)

судно; корабель; ~ de haute mer океанське судно.

bât||ir *vt* 1) будувати; 2) засновувати; ~isse *f* будівля, споруда; ~isseur *m*, -isseuse *f* будівельник, будівник.

bâton *m* ціпок, палиця; \diamond ~ de vieillesse *перен.* опора старості; tour de ~ хабар; à ~s *готпр.* безладно, нескладно; ~per *vt* 1) б'яти палицею; 2) викреслювати.

battage *m* 1) молотьба; 2) тіпання (базовни, вовни); 3) розм. рекламування; бум; шум; 4) струшування.

battant *I m* 1) стулка (дверей); 2) розм. серце; 3) розм. язик.

battant *II, -e adj*: pluie ~e злива; tambour ~ під барабанний бій; *перен.* круто; \diamond ~neur новісінський.

battement *m* биття; калатання; пульсація; ~ d'ailes змах крил; ~ des mains плескання в долоні.

batterie *f* 1) військ. батарея; ~ antiaérienne зенітна батарея; 2) *тех.* батарея; ~ solaire сонячна батарея; 3) барабанний бій; 4) бійка; 5): ~ de cuisine кухонний посуд.

batteu||r, -se *I. m, f* молотник, -ця; *2. m* молотобієць; *3. f* молотарка.

battre* *I. vt* 1) б'яти (когось); 2) перемагати; ~ un record побити рекорд; 3) б'яти; калатати (чимсь по чомусь); *перен.* трубити про щось; рекламувати щось; 4) товкти; 5) карбувати; ~ monnaie карбувати монету; *перен.* загрибати гроші; 6) колотити (масло, цукор і т. ін.); 7) обстрілювати;

уражати; *перен.* громити; 8) ходити, вештатися; ~ le pavé тинятися по вулиці; 9) *муз.*: ~ la mesure вибивати такт; \diamond ~ le terrain розвідувати місцевість; ~ la campagne молоти дурниці; ~ son plein б'яти в розпалі; ~ en brèche іти напролом; *перен.* громити; *2. vi* 1) битися; 2) б'яти, махати; ~ les mains плескати в долоні; 3): ~ en retraite відступати; se ~ битися.

battu, -e adj 1) (по)битий; 2) утрамбований; уторбований; битий, ходжений; les chemins ~s уторбований шлях; suivre un chemin ~ *перен.* повторюватися, б'яти неоригінальним.

battue *f* обліва.

baume *m* 1) бальзам; 2) *перен.* утіха.

bavard, -e *I. adj* балакучий; *2. m, f* базіка; ~age *m* базікання; ~er *vi* базікати.

bav||e *f* 1) сліна; 2) злісний виступ; ~er *vi* пускати сліну; бризкати сліною; ~er sur ... *перен.* зводити наклеп на когось; ~ette *f* дитячий нагрудник; ~eux, -euse *adj* слінявий.

bau||er *vi* 1) позіхати; 2) *перен.* видивлятися; ~ aux cognelles ловити гави; ~eur *m*, -euse *f* розм. роззява, гави.

béant, -e adj зяючий, широко відчинений; demeurer ~, rester ~ залишитися з роззявленим ротом.

béat, -e *I. adj* 1) блаженний; 2) святенницький; *2. m, f* ханжа, святоша; ~itude *f* блаженство, насолода.

beau (перед голосним або h *ni*;

мим bel), belle 1. *adj* 1) гáрний, вродливий, красíвий; se faire ~, belle наряджа́тися, чепури́тися; 2) відмінний, чудовий; \diamond un ~ jour, un ~ matin одно́го ра́зу; ~ топ-де ви́шій сві́т; 2. *adv*: avoir beau + *infinitiv* означає марні зусилля: vous avez ~ chercher ви даремно шука́єте; *loc. adv*: tout ~ тихше; de plus belle зно́ву, з ново́ю си́лою; 3. *m* красáне; voir tout en ~ ба́чити все в роже́вому сві́тлі; 4. *m, f* 1) кра́сень, красу́ня; la Belle au bois dormant Спля́ча красу́ня; 2) франт, -йха.
 beaucoup *adv* бага́то; значно; ду́же; il s'en faut de ~ бага́то чо́го не виста́чає, щоб...
 beau-fils *m* 1) па́синок; 2) зять.
 beau-frère *m* 1) шу́рин; 2) сво-йя́к; 3) дівер.
 beau-père *m* 1) тес́ть; 2) свé-кор; 3) вітчйм.
 beauté *f* 1) красá; 2): упе ~ красу́ня.
 beaux-arts *m pl* мистéцтва.
 beaux-parents *m pl* 1) тес́ть і тещá, батькі дру́жини; 2) свéкор і свекру́ха, батькі чоло́віка.
 bébé *m* маля́, маля́тко.
 bec *m* 1) дзьоб; 2) *розм.* рот; горля́нка; язýк; \diamond avoir ~ et ongles умі́ти да́ти відсі́ч; mener par le ~ водити за ніс; avoir le ~ bien affilé бу́ти зубáтим; avoir bon ~ за слóвом у кишéню не лі́зти; 3) пальні́к; ~ à gaz га́зовий рі́жoк; ~ de gaz га́зовий ліх-та́р; 4) кінчик; нóсик; 5) мис, ко́са.
 béch||age *m* копа́ння, риття́; ~e *f* за́ступ, лопáта; ~er *vt* ко-пати́, рити за́ступом; ~eur *m*,

-euse *f* 1) землекóп; 2) *розм.* тру-дівні́к, -ця; 3) *розм.* кля́узні́к, -ця; ~oir *m* моты́ка, са́па.
 becquet||age *m* клюва́ння; ~er *vt* клюва́ти.
 bée *adj*: bouche ~ роззя́вивши ро́та.
 bégaiement *m* 1) заї́кання; 2) лепетáння.
 bégayer 1. *vi* заї́катися; запи-на́тися; 2. *vt* лепетáти, бурмоті́ти.
 béguin *m* чéпчик; \diamond avoir un ~ ро́уг qn закоха́тися у ко́гось, уподóбати ко́гось.
 béjaune *m* 1) пташеня́; 2) *перен.* жовторóте пташеня́, молоко-сóс; простáк; \diamond monter son ~ à qn утérти нóса ко́мусь.
 bel *див.* beau.
 bël||ement *m* бéкання, мéкання; ~er *vi* бéкати, мéкати.
 belge *adj* бельгíйський.
 bélier *m* 1) барáн; 2) *військ.* іст. тарáн.
 belle *див.* beau.
 belle-fille *f* 1) па́дчерка; 2) не-ві́стка.
 belle-mère *f* 1) тещá; 2) свекру́-ха; 3) ма́чуха.
 belles-lettres *f pl* худóжня літе-рату́ра; белетрі́стика.
 belle-sœur *f* 1) своя́чка; 2) зо-ві́ця; 3) неві́стка.
 belliciste 1. *adj* мілітарі́стський; войовні́чий; 2. *m* прибі́чник вій-ни́; палі́й війни́.
 belliqueu||x, -se *adj* войовні́чий; humeur ~se войовні́чий дух.
 bénédiction *f* благосло́вeння.
 bénéfic||e *m* 1) барі́ш, прибу-ток, ко́ристь; ~ brut ва́ловий при-бу́ток; 2) перева́га; 3) *pl* надхо́-

дження; *~iaire* 1. *adj* (de qch) який (що) користується прибутками; 2. *m, f* театр. бенефіціант, -ка; *~ier vi* (de qch) мати користь, мати прибуток.

bénévole *adj* 1) прихильний; 2) добровільний; *auditeur* *~* вільний слухач; *~ment* *adv* 1) прихильно, доброзичливо; 2) добровільно.

bénignité *f* прихильність; добросердя.

béni||n, -gne *adj* 1) м'який, добросердий; 2) сприятливий.

bén||ir *vt* благословляти; *~it, -e* *adj* освячений.

benjamin [bɛʒamɛ̃] *m, -e* *f* молодший, -а; найменша, улюблена дитина; улюбленець, -иця.

benne *f* 1) великий кошик; 2) ківш, черпак; 3) кúзов.

benoit, -e *adj* 1) блаженний, щасливий; 2) поблажливий.

béquille *f* мильця, костур; *~er* 1. *vi* ходити на мильцях; 2. *vt* підпірати.

berceau *m* 1) *прям., перен.* колыска; 2) альтанка; *~ement* *m* заколисування; *~er* *vt* заколисувати; гойдати; *~euse* *f* колыскава пісня.

berge *f* берег річки, каналу.

berg||er, -ère 1. *m, f* пастý|x, -шка; 2. *m* вівчарка; *~erie* *f* вівчарня.

bern||e 1) підкидання вгору; 2) насмішка; *~er* *vt* 1) підкидати вгору; 2) насміхатися; обдурювати; *~eur, -euse* 1. *adj* насмішкуватий; 2. *m, f* насмішник, -ця.

besace *f* торба; клунок; сумá; *~être réduit à la ~* жебрувати.

besogn||e *f* діло, робота, праця; *aller vite en ~* спритно працювати; *âpre à la ~* наполегливий у роботі; *vaquer à la ~* братися за роботу; *~ tailler de la ~* непокóти, турбувати когось; *~er vi* працювати; *~eux, -euse* *adj, s* 1) нужденний; 2) працелюбний.

besoin *m* 1) потреба; *au ~* при потребі; *avoir ~ de* потребувати; *point n'est ~ de* зовсім непотрібно; 2) нуждá, нестáток, бідність; *~ au ~* *on connaît l'amí* *присл.* друзі пізнаються в біді.

bestial, -e *adj* тваринний; звирячий; *~ement* *adv* по-звирячому; *~ité* *f* звірство.

bétail *m* худоба; *gros ~* велика худоба; *menu ~* дрібна худоба; *~ de race* племінна худоба.

bête 1 *f* 1) звір; тварина; скотина; *~ de trait* тяглова худоба; 2) дурна людина; *~ poire* огидна, осоружна людина; *grosse ~* дурень.

bête II *adj* дурний, безглуздий; *~ comme une oie* дурний як пень; *~ment* *adv* по-дурному, безглуздо.

bêtise *f* 1) дурість; 2) дрібниця.

betterave *f* буряк.

beug||ement *m* мукання, ревіння; *~er vi* 1) мукати, ревіти; 2) *розм.* горлати.

beurr||e *m* вершкове масло; *~ oeil au ~ noir* підбите око, сніг під оком; *mettre du ~ dans les épinards* поліпшити свої (матеріальні) справи; *l'assiette au ~* вигідне, доходне місце; *~ée* *f* бутерброд; *~er* *vt* намазувати маслом.

biais *m* 1) скісний напрям; *en* ~ навіскіс; 2) *перен.* кружний шлях; виверт; *chercher des* ~ шука́ти кружний шлях, удава́тися до хитро́щів; ~ *er vi* 1) іти́ мані́вця-ми; 2) *перен.* кру́тити, викру́чувати́ся, лука́вити.

bibelot *m* дрібни́чка.

biblio||thécaire *m* бібліотека́р;
~ **thèque** *f* 1) бібліоте́ка; 2) кни́ж-кова ша́фа.

biche *f* лань.

bich||er vi 1) іти́ на лад; *ça* ~ *er*? усе́ гара́зд?; 2) бу́ти задо-во́леним.

bicolore *adj* двокі́лірний.

bicoque *f* до́мок, халу́пка.

bicorne 1. *adj* дво́ро́гий; 2. *m* трику́тний капелю́х.

bicycl||e m, ~ **ette** *f* велоси́пед.

biélorusse 1. *adj* білору́ський;
2. *m* білору́ська мо́ва.

bien *I adv* 1) до́бре; 2) бага́то; ду́же; *O tant* ~ *que mal* так собі, а́бляк; ~ *entendu* са́мо со-бою зрозу́міло; ~ *que... loc. conj.* хоч; *si* ~ *que loc. conj.* так що; *eh* ~ *int* ну, о́тже.

bien *II m* 1) до́бро, бла́го; *O homme de* ~ порядна лю́дина; 2) ма́єток, майно́, вла́сність; ~ *s meubles*, ~ *s mobiliers* рухо́ме майно́; ~ *s immeubles*, ~ *s immobiliers* нерухо́ме майно́; 3) *pl* ці́нності, ко-штовно́сті.

bien-aimé, -*e adj*, *s* улю́блений; коха́ний.

bien-être *m* 1) до́бре самопо́чут-тя́; 2) достáток, до́бробут; 3) за́тишок.

bienfaits||ance *f* до́броді́йність;
~ **ant**, -*e adj* до́броді́йний,

bienfait *m* благоді́йність; по́слу-га; ~ **eur m**, -**rice f** благоді́йник, -ця.

bien-fondé *m* обгрунто́ваність.

bien-fonds *m* нерухо́ме майно́.

bienheureu||x, -**se adj** блаже́н-ний; щасли́вий.

bien-intentionné, -*e adj* який (що) ма́є до́бри, щі́рі намі́ри.

biennal, -*e adj* дво́рі́чний.

bienséan||ce *f* благопристо́й-ність; ~ **t**, -*e adj* благопристо́йний.

bientôt *adv* ско́ро, шви́дко; *à* ~ до ско́рого побáчення.

bienveill||ance *f* до́брозичли-вість; ~ **ant**, -*e adj* до́брозичли́вий, прихиль́ний.

bienvenu, -*e* 1. *adj* ба́жаний; 2. *m*, *f* доро́гий гі́сть, доро́га го́ста; *soyez le* ~! ласка́во про́симо!

bienvenue *f* 1) щасли́ве прибу́т-тя́; 2) гостин́ність.

bière *I f* пі́во.

bière *II f* труна́.

biff||age *m* викре́слювання;
~ **er vi** викре́слювати.

bifide *adj* роздво́бений, розще́-лений.

bifur||cation *f* роздво́блення, роз-галу́ження; розви́лка (доро́ги); ~ **quer vi** 1) роздво́юватися; 2) зве́рну́ти з доро́ги.

bigarr||é, -*e adj* строкáтий; ~ **er vt** ця́ткува́ти; ~ **ure f** строкáтість.

bigl||e adj, *s* ко́сий, косо́бкий;
~ **er vi** ко́сити о́чі.

bigre! *int* розм. чо́рт його́ бе-рі́!; ~ **ment adv** розм. стра́шенно, неймові́рно.

bijou *m* (*pl* -*x*) ко́штівність; прикра́са; ~ **terie f** 1) ви́готовлен-ня юве́лірних ви́робів; 2) торго́вля юве́лірними ви́робами; 3) юве́лір-

ний магазин; 4) ювелірні вироби; ~tier *m*, -tière *f* ювелір.

bilan *m* баланс; підсумок; dresser un ~ скласти баланс; faire le ~ підводити підсумок; déposer son ~ оголосити себе банкрутом.

bilatéral, -e *adj* двосторонній.
billé *f* жовч; se faire de la ~ розм. засмучуватися, хвилюватися; ~laire *adj* жовчний; ~ieux, -ieuse *adj* 1) жовчний; драгливий; 2) мед. жовтяничний.

bilingue *adj* двомовний.
billet *m* 1) записка; ~ doux любовна записка; ~ de faire part повідомлення, сповіщення; 2) квиток; ~ d'aller et retour квиток туди й назад; 3) вексель; 4) ордер.

bimane *adj* дворукний.
bimbelot *m* іграшка, дрібничка; ~erie *f* 1) іграшки; 2) торгівля іграшками.

bimensuel, -le *adj* двотижневий.
bimestriel, -le *adj* двомісячний.
bimoteur *adj* двомоторний.

binaire *adj* подвійний.
binocle *m* пенсне.

bipède *adj* двоногий.
biplace *adj* двомісний.

biqulle *f* 1) коза; 2) стара відьма; ~et *m*, -ette *f* розм. козеня, кізочка.

bis [bi], -e *adj*: pain ~ питльбований хліб.

bisaïeul *m*, -e *f* прадід, прабаба.
bisannuel, -le *adj* дворічний, дволітній.

biscornu, -e *adj* 1) дворігний; 2) розм. незграбний, неолодний, смішний.

biscotte *f* грінка; сухар.
biscuit *m* 1) сухар; бісквіт; 2)

непоглазурований фарфор; ~er *vt* обпалювати фарфор; ~erie *f* бісквітна фабрика.

bise *f* північний вітер; поет. зима.

bissac *m* торба, сумá.

bissecteur, -rice 1. *adj* який (що) розділяє на дві рівні частини; 2. *f* геом. бісектриса.

bissextil, -e *adj* високосний.

bistro(t) *m* розм. закусошна, ресторанчик.

bizarre *adj* дивний; химерний.

blafard, -e *adj* тьмянний, блідий.

blague *f* 1) гаманець, кисет; 2) розм. жарт; ~ à part геть жарти; des ~es дурниці; sans ~es без жартів, серйозно; par ~ жартома; 3) розм. брехня; хвастощі; dire des ~es брехати; ~er 1. *vi*

1) розм. жартувати; насміхатися; 2) вихвалитися; 2. *vt* жартувати з когось, висміювати когось; ~eur *m*, -euse *f* розм. 1) хвалько, брехун, -ха; 2) насмішник, -ця.

blairer *vt* розм. 1) ніхати; 2) відчувати симпатію.

blâmable *adj* гідний осуду; ~e *m* осуд, догана; ~er *vt* (qn de qch) гудити, осуджувати, ганьбити.

blanc, -che 1. *adj* 1) білий; сівий; O gelée ~che іній; voix ~che безбарвний глухий голос; nuit ~che безсонна ніч; агте ~che холодна зброя; mariage ~ фіктивний шлюб; s'en tirer ~ compte neige вийти сухим з води; 2) чистий; linge ~ чиста білизна; 2. *m* 1) білий колір; 2) пропуск; прогалина; 3) біла фарба, біліло; 4) білок; 5) центр мішені.

blanc-bec *m* молокобос.

blanch||âtre *adj* білуватий; ~et, -te *adj* біленький; ~eur *f* білість; білизна; ~ir *1. vt* 1) біліти, вибілювати; 2) мити, прати; 3) полірувати; 4) *перен.* виправдовувати; 2. *vi* 1) біліти, бліднути; 2) посявіти; постаріти; ~issage *m* прання; ~isserie *f* пральня; ~isseur *m*, -isseuse *f* прачка.

blas||é, -e *adj* пересичений; скептичний; ~er *vt* притупляти, пересичувати.

blason *m* герб.

blasph||ème *m* богохульство; ~émer *1. vi* богохулити; 2. *vt* хулити, паплюжити.

blé *m* зерно; зерновий хліб; ~poir, ~sarrasin гречка; ~s de printemps, ~s d'été яровий хліб; ~s d'hiver, ~s d'automne озимий хліб; *Q* manger son ~ en herbe проживати наперед свої доходи.

blém||e *adj* мертвотно-блідий; ~ir *vi* бліднути.

bles||ant, -e *adj* образливий, кривдний; ~é, -e *adj* 1) поранений; 2) образжений; ~er *vt* 1) поранити; пошкодити; 2) завдавати болю; 3) ображати, кривдити; 4) подразнювати; ~ure *f* 1) рана, поранення; 2) образа.

blet, -te *adj* перестіглий.

bleu, -e *1. adj* блакитний; синій; *Q* colère ~e лют, гнів; peur ~e страх, жах; contes ~s небиліці, бабські вигадки; 2. *m* 1) блакитний колір; синій колір; снь; 2): ~de lessive синька; passer au ~ синіти (білизну); *розм.* забути; 3) синяк; 4) робоча блуза; 5) *розм.* новачок.

bleuâtre *adj* блакитнуватий; синюватий.

bleuet *m* волошка.

bleuir *1. vt* синіти; 2. *vi* синіти.

blind||age *m* 1) обшиття бронєю; ~d'un puits кріплення шахти; 2) броня, панцир; ~é, -e *adj* броньований; train ~é бронеполізд; ~er *vt* бронювати.

bloc *m* 1) бріла, грудя; 2) блок; *еп* ~loc. *adv.* оптом, гуртом; *пієр* *еп* ~заперечувати повністю; 3) *розм.* тюрма.

blocage *m* 1) гальмування; зупинка; *Q* ~des salaires заморожування заробітної плати; 2) вимикання; 3) *спорт.* заслін.

blocus [blokys] *m* блокада.

blond, -e *1. adj* білявий; 2. *m, f* блондин, -ка; ~asse *adj* білявий; ~in *m*, -e *f* блондин, -ка; ~ir *vi* жовтіти, золотітися.

bloquer *vt* 1) блокувати, оточити (фортецю, місто); 2) загородити; 3) загальмувати, застопорити.

blottir (se) зішлюватися, скрутитися калачиком; притулитися.

blouse *f* блуза, халат.

boa *m* 1) удав, полоз; 2) боа (з хутра).

bobard *m* *розм.* базікання; небиліці; lancer des ~s поширювати безглузді чутки.

bobin||e *f* 1) котушка, шпулька; 2) *розм.* пика; довбешка; ~er *vt* намотувати на котушку; ~eur, -euse *1. m, f* мотальник, -ця; намотувальник, -ця; 2. *f* машина для намотування котушок.

bocage *m* гай, діброба.

bocal *m* банка.

boche *m* розм. бош (презирлива кличка німців).

bœuf 1. *m* 1) бик, віл; 2) ~, du ~ яловичина; 2. *adj*: succès ~ розм. грандіозний успіх.

bohémien, -ne 1. *adj* циганський; 2. *m* бродяга.

boire* 1 *vt* 1) пити; ~ tout d'un trait випити одним духом; ~ un doigt de vin випити чарочку; 0 ~ un affront стерпіти образу; 2) пиячити; chanson à ~ застільна (пісня); il boit sec він дуже п'є; 0 qui a bu boira присл. горбатого могила виправить; 3) убивати, усмоктувати (про папір).

boire II *m* пиття; le ~ et le manger стіл, їжа.

bois *m* 1) ліс; дерево (матеріал); деревина; ~ sur pied ліс на корені; ~ abattu зрублений ліс; ~ scié пиломатеріали; le ~ et l'ameublement деревообробна промисловість; 0 trouver visage de ~ не застати нікого вдома; 2) ліс, гай; 3) дрова; 0 on verra de quel ~ je me chauffe! розм. я їм покажу, де раки зимують!; 4) *pl* роги (в оленя); 5) держак; 6) *pl* меблі; ~age *m* 1) лісонасадження; 2) кріплення (у шахті); ~é, -e *adj* лісастий; ~ement *m* лісонасадження; ~er *vt* 1) кріпити (шахту); 2) засаджувати лісом; ~erie *f* 1) панель; 2) столярні роботи.

boisson *f* напій, пиття.

boîte *f* 1) ящик, коробка; ~ à сопраз готувальня; 2) тех. коробка; 3) розм. контора, установа, місце роботи; 4) розм. школа.

boît|ement *m* накульгування;

~er *vi* кульгати, шкандибати; ~eux, -euse *adj*, *s* кульгавий, -а; ~iller *vi* шкутильгати, шкандибати.

bolchev|ique *adj* більшовицький; ~iste 1. *adj* більшовицький; 2. *m*, *f* більшовик.

bombard|ement *m* бомбардування; ~er *vt* бомбардувати, обстрілювати; ~ier *m* бомбардувальник.

bombe *f* бомба; ~ incendiaire запалювальна бомба; ~ à neutron нейтронна бомба; ~ explosive розривна бомба; ~ à souffle фугасна бомба; ~ à hydrogène воднева бомба; ~ à retardement бомба сповільненої дії.

bombé, -e *adj* опуклий, випуклий.

bon I, -ne 1. *adj* 1) добрий; гарний; ~ voyage! щасливої дороги!; il fait ~ погода гарна; 2) придатний; ~ à rien ні до чого не придатний; 3) смачний; 4) значний; à une ~ne distance на значній відстані; 0 le ~ sens здоровий глузд; le ~ mot дотеп; à la ~ne heure у добрий час; il est ~ à savoir не завадить знати; 2. *adv* добре; loc. *adv*: à quoi ~? для чого?; pour de ~ насправді, не на жарт; comme ~ vous semble як вам захочеться; 3. *m* добре, гарне; 0 il a du ~ у нього є щось добре; le ~ de l'histoire... найсмішніше в цій історії...

bon II *m* чек; талон; ордер; ~ de logement ордер на квартиру.

bonasse *adj* простодушний.

bonbon *m* цукерка; ~ fondant

помадка; ~ fourré карамель з начинкою.

bond *m* стрибок; faire un ~ chez qn *розм.* забігти до когось; **faire faux** ~ обдурити.

bond||é, -e *adj* переповнений; ~ *er* *vt* переповнити, напхати.

bondir *vi* стрибати, підстрибувати; **ce** *cela* fait ~ це обурливо.

bonheur *m* щастя; раг ~ на щастя; **au** petit ~ навмання; наздогяд.

bonhomie *f* добродушність.

bonhomme *m* 1) добряк, простак; 2) *розм.* людина; un petit ~ хлопчак.

bonification *f* 1) поліпшення; меліорація; 2) *ком.* зніжка; ~ *er* *vt* 1) поліпшувати; 2) удобрювати.

bonjour! *int* добрий день!, здорові були!; прощайте!

bonne *f* хатня робітниця; служниця; ~ d'enfant няня.

bonnement *adv* щиро; tout ~ попросту.

bonnet *m* 1) ковпак; очінок; 2) шапка; **gros** ~ *розм.* важна особа; велике цабé; avoir la tête près du ~ бути запальним, драгливим; prendre sous son ~ вигадати; être triste comme un ~ de puit бути сумним, журитися.

bonneterie *f* 1) трикотажне виробництво; 2) торгівля трикотажем; 3) трикотаж.

bonsoir! *int* добрий вечір!; прощайте!

bonté *f* доброта; ayez-la ~ de... будьте ласкаві...

bord *m* 1) край; 2) закраїна, пружок; 3) узлісся; 4) борт (судна); à ~ на борту; 5) поля, кри-

си; 6) берег; ~ *age* *m* обрамлення; обшивка; окантовка.

bordée *f* 1) мор. вахта; 2) бортовий залп; **un** ~ d'injures злива лайки.

border *vt* 1) обшивати; обрамляти; 2) обсаджувати (деревами, кущами).

boréal, -e *adj* північний.

borgne *adj*, *s* однобкий, -а, сліпий на одне око.

born||e *f* 1) межовий стовп; тумба; 2) межа; *pl* кордони; ~ *e*, ~ *e* *adj* обмежений; ~ *er* *vt* обмежувати.

bosquet *m* гай, дібрóва.

boss||e *f* 1) горб; 2) гуля; 3) пагорб; 4) арх. рельєф; **avoir** la ~ de... *розм.* мати хист до...; ~ *u*, ~ *e* 1. *m*, *f* горбань, горбата; 2. *adj* горбатий.

botte 1 *f* пучок, жмут, оберемок; ~ de roses букет троянд.

botte II *f* чобіт; ~ de feutre валянок; **pas** plus haut que la ~ від горшка два вершка; à propos de ~ *s* не до речі; graisser ses ~ *s* збиратися у дорогу; на ладан дихати; avoir du foin dans ses ~ *s* бути при грошах.

bottel||er *vt* в'язати (сіно, солому); ~ *eur*, ~ *euse* 1. *m*, *f* в'язальник, -ця снопів; 2. *f* снопов'язалка.

bott||er *vt* 1) шити чоботи комусь; 2) взувати; **ce** *cela* me ~ *e* *розм.* це менé влаштує; le Chat ~ *é* Кит у чоботях; ~ *ier* *m* швець; ~ *ine* *f* черевик.

bouc *m* цап, козёл; **un** ~ *é* mis-saire козёл відпущення.

bouchage *m* затикання.

bouche *f* 1) рот; паща (*у тварин*); 2) отвір; вхід; 3) дуло; жерло (*гармати*); ~ à feu артилерійська гармата; міномет; 4) гірло; *Q faire la petite ~* вередувати; *pour la bopenne ~* на закуску.

bouché, -e *adj* закупорений; закоркований; *Q esprit ~* тупоголовий; *temps ~* хмарна погода.

bouchée *f* 1) кількість їжі, яку можна з'їсти (проковтнути) за один раз; шматок; *d'une seule ~* одним ковтком; *ne faire qu'une ~* де... проковтнути зразу; 2) дрібне печиво; пиріжок з начинкою.

boucher *I vt* затикати, закупорювати.

bouch||er II, -ère *1. m* м'ясник; 2. *f* 1) дружина м'ясника; 2) хазяйка м'ясної крамниці.

boucherie *f* 1) м'ясна торгівля; 2) м'ясна крамниця; 3) *перен.* різанина.

bouche-trou *m перен. розм.* затичка у кожній бочці.

bouchon *m* 1) затичка, пиж; пробка; 2) шинок.

bouchure *f* пліт, жива огорожа.

boucl||e *f* 1) пряжка; застібка; *Q ~ d'oreille* сережка; 2) заворот (*річки*); 3) локон; ~er *1. vt* 1) застібати; 2) *розм.* закривати; замикаючи; 3) *розм.* заарештувати; 2. *vi* витися (*про волосся*).

bouclier *m* 1) щит; 2) *перен.* захист; опора.

boud||er *1. vi* сёрдитися, дутися; 2. *vt* дутися, сёрдитися на когось; ~erie *f* незадоволення; примха; ~eur, -euse *adj* незадоволений, надутий.

boue *f* 1) грязь, болото, багно; бруд; *trainier qn dans la ~* *перен.* ганьбити когось, змішати когось з гряззю; 2) *pl* лікувальні грязі.

bouée *f мор.* буй, бакен; ~ de sauvetage рятувальний круг.

boue||x, -se *adj* 1) брудний; 2) грязьовий.

bouffée *f* 1) порив вітру; ~s de fumée клуби диму; затяжка (*при курінні*); 2) відрижка; 3) припадок; приступ; *Q rag ~s* час від часу; поривами.

bouffer *1. vi* 1) надуватися; надувати щоби; ~ de colère кипіти від гніву; 2) стовбурчитися, пузиритися; відстовбурчуватися; 2. *vt розм.* жерти.

bouff||i, -e *adj* 1) роздутий, набряклий; 2) пишномовний; ~ir *vi* набрякати, розпухати; ~issure *f* 1) припухлість; набряк; 2) пихатість, бундючність.

bouffon, -ne *1. m* блазень; 2. *adj* блазеньський; ~ner *vi* удавати блазня; ~nerie *f* 1) театр. буфонада; 2) блазєнство; кумедна витівка.

bouge *m* 1) конура, комірка; 2) нєтрі; кубло.

bougeoir *m* свічник.

bouger *1. vi* 1) рухатися, ворухитися; 2) *перен.* хвилюватися; 2. *vt розм.* пересувати, перекладати, перемішати.

bougie *f* 1) свічка; 2). *xip.* зонд.

bougre, -sse *розм. 1. m* тип; дядько; хлопєць; les ~s хлопці; un bon ~ добрий хлопєць; 2. *m, f розм.* пройдисвіт, -ка; шахрай, -ка; 3. *int.* ~! чорт його бери!

bouill||age *m* кип'ятіння; ~ant, -e *adj* 1) киплячий; 2) запальний.
bouilli, -e 1. *adj* варений; 2. *m* 1) варене м'ясо; 2) ядерний реактор.
bouillie *f* каша; молочна каша.
bouill||ir* *vi* кипіти; *faire* ~ кип'ятити; ~oire *f* чайник.
bouillon *m* 1) бульйон; 2) дешевий ресторан; 3) *pl* бульбашки; ~per *vi* кипіти; бити джерелом.
bouillotte *f* 1) маленький чайник; 2) грілка.
boulaie *f* березовий гай.
boulang||er *m*, -ère *f* булочник, -ця; пекар; ~erie *f* булочна.
boule *f* 1) куля; 2) *розм.* голова.
bouleau *m* береза.
boulette *f* 1) кулька; ~ de viande *кул.* фрикаделька, котлета; ~ de pommes de terre картопляник; 2) *перен. розм.* промах.
boulevers||ant, -e *adj* бентежний, приголомшливий; ~é, -e *adj* 1) схвилований, приголомшений; 2) поритий, зораний; ~ement *m* хвилювання, потрясіння; ~er *vt* 1) перевертати догори дном; руйнувати; 2) приголомшувати, хвилювати.
boulonner *vi* *розм.* важко працювати.
boulot *m* *розм.* щоденна робота, служба.
bouquin *m* *розм.* стара книжка; ~er *vt* вибирати книжки (*y* *букініст*); ~erie *f* торгівля старими книжками; ~iste *m* букініст.
bourb||e *f* болото; твань; ~eux, -euse *adj* брудний, тваністий; ~ier *m* 1) трясовина, драговина; 2) *розм.* брудна справа.

bourdon *m* 1) джміль; faux ~ трутень; 2) великий дзвін; ~nement *m* 1) дзижчання, гудіння; 2) шум у вухах; ~per 1. *vi* дзижчати, гудіти; 2. *vt* наспівувати.
bourg *m* містечко; ~ade *f* велике містечко.
bourgeois, -e 1. *adj* 1) буржуазний; 2) міщанський; обивательський; 2. *m, f* 1) буржуа; 2) міщанин, міщанка; обиватель, -ка; 3) *розм.* хазяїн, хазяйка (*підприємства*); ~ie *f* буржуазія.
bourgeon *m* 1) бот. брунька; 2) прищик; ~per *vi* 1) пускати бруньки; 2) покритися прищами.
bourgasque *f* порів вітру, шквал.
bourreau *m* кат; \diamond ~ des cœurs серцеїд.
bourrelet *m* валик, кругла подушка.
bourrer *vt* 1) набивати; 2) напихати; ~ le crâne *розм.* забивати комусь голову дурниціями.
bourriche *f* кошик з кришкою.
bourriqu||e *f* ослиця; ~et *m* осли, ослятко.
bourru, -e *adj* похмурий; буркотливий; \diamond vin ~ молоді вино.
bours||e *f* 1) гаманець; avoir la ~ bien garnie бути багатим; \diamond faire ~ commune жити однією сім'єю; sans ~ délier не витративши ні грош; avoir la ~ large бути щедрим; loger le diable dans sa ~ бути без грошей; ~icot *m* заощадження; ~ier, -ière 1. *m, f* стипендіат, -ка; ~ier de thèse аспірант; 2. *m* біржовий гравець; маклер.
boursouff||é, -e *adj* 1) одутлий; 2) *перен.* пихатий, бундючний;

~ement *m* набрякання; ~ег *vt* роздувати; ~ure *f* 1) одутість; 2) *перен.* пихатість.

bouscul|ade *f* давка, штовхання; ~ег *vt* 1) штовхати, розштовхувати; 2) перевертати вверх дном; перекидати; 3) грубо поводитися.

boussole *f* 1) компас; 2) *перен.* путівник.

bout *m* 1) кінець, край; 2) наконечник; 3) шматок, обрізок; Φ de ~ en ~ від початку до кінця; à ~ portant впритул; au ~ du champ кінець-кінцем, зрештою; être à ~ de forces знесилюватися; être à ~ de patience втратити терпіння; pousser qn à ~ вивести з себе когось; tenir le bon ~ правильно взятися за щось; бути у вигідному становищі; savoir sur le ~ du doigt знати щось назубок; n'être pas encore au ~ не все ще сказати.

boutade *f* 1) химера, прімха; 2) дотепна вихватка.

bouteille *f* 1) пляшка; Φ c'est la ~ à l'encre *розм.* це темна історія; 2) балон; банка.

bouteroue *f* тумба.

boutiqu|e *f* крамниця; ~ier *m*, ~ière *f* крамар, -ка.

bouton *m* 1) *бот.* брунька; 2) прищик; 3) гудзик; ~ de manchette запонка; 4) кнопка; 5) ручка (на дверях); 6) вимикач; ~per 1. *vt* застібати; 2. *vi* пускати бруньки; ~neux, -neuse *adj* *розм.* прищуватий; ~nière *f* 1) петелька, петлиця; 2) *заст.* бутоньєрка.

bouvreuil *m* снігур.

bovin, -e *adj* бичачий, бугаїв; gase ~e *розг.* худоба.

box|e *f* бокс; ~eur *m* боксер. bouai *m* вузький прохід; *військ.* хід сполучення.

bracelet *m* браслет.

braconn|age *m* браконьєрство; ~ег *vi* займатися браконьєрством; ~ier *m* браконьєр.

braill|ard, -e *adj* крикливий; ~ег *vi* *розм.* горланити; ~eur *m*, -euse *f* *розм.* крикун, -ха; горлань.

braire* *vi* 1) ревіти, ревити (*про осла*); 2) *розм.* кричати, горланити.

brais|e *f* 1) жар; 2) тушковане м'ясо; ~ière *f* жаровня.

brancard *m* носилки, ноші; ~ier *m* санітар-носильник.

branch|e *f* 1) гілка; 2) галузь; ~ement *m* розгалуження; ~ег 1. *vt* 1) відгалужувати; 2) з'єднувати; вмикати (*радіо, струм*); 2. *vi* сидіти на гілці.

branchu, -e *adj* крилатий, розлогістий.

brandir *vt* трясти; ~ les armes брязкати зброєю.

bran|lant, -e *adj* хиткий; тремтливий; *розм.* трясучий; ~е *m* хитання, гойдання; Φ mettre en ~е привести в рух; donner le ~е à une affaire зрушити справу, дати рух справі.

branle-bas *m* 1) *мор.* готування до бою; 2) *перен.* суета, метушня.

bran|lement *m* хитання, качання; ~ег 1. *vt* трясти; 2. *vi* хитатися.

bras *m* 1) рука; Φ à ~-les-crois (схопити, узяти) в оберемок; à ~ raccourcis з усієї сили; à ~ ouverts з розкритими обіймами; en ~ de chemise в одному жилеті

(без піджака); ~ dessus, ~ dessous (уз'явшись) під руку; 2) поруччя (крісла); 3) рукав (річки); ~ de mer протока; 4) тех. стержень.

braser *vt* паяти.

brasier *m* жар; багаття, вогнище.

brasiller *vt* смажити на жару.

brassard *m* пов'язка на рукаві.

brasse *f* 1) морський сажень; 2) спорт. брас.

brassée *f* в'язанка.

brass|er *vt* 1) мішати, перемішувати; 2) варити пиво; Φ ~ les affaires орудувати справами; ~erie *f* пивоварний завод; ~eur *m*, -euse *f* пивовар; Φ ~eur d'affaires діло́к.

brav|e 1. *adj* 1) хоробрий, сміливий; *un homme* ~ смілива людина; 2) чесний; гідний; *un ~ homme* чесна людина; добрий хлопець; 2. *m* хоробра людина; молодіць; ~ement *adv* хоробро; ~er *vt* бравувати; ~er le danger нехтувати небезпечу; ~oure *f* відважність, мужність, хоробрість.

brebis *f* вівця.

brèche *f* 1) пролом; прорив; Φ être sur la ~ бути на бойовому посту; 2) зазублина.

bredouill|ement *m* бурмотіння; ~er *vi* бурмотіти.

bref, brève 1. *adj* короткий; d'un ton ~ різко; 2. *adv* коротше кажучи.

brésilien, -ne *adj* бразильський.

bretelle *f* бретелька; перев'яз; шлейка; *pl* підтяжки.

breton, -ne *adj* бретонський.

breuvage *m* напій; пійло; рідина.

brevet *m* 1) диплом, атестат; 2) патент; ~ d'invention патент на винахід; ~er *vt* 1) видавати диплом; 2) давати патент.

bribes *f pl* рештки, крихти; les ~ d'une conversation уривки розмови.

bric-à-brac *m* старий мотлох, лахміття, старі речі.

bricol|e *f* 1) ремінь; 2) розм. дрібна, погано оплачувана робота; ~er *vi* братися за будь-яку роботу; ~eur *m*, -euse *f* 1) той, хто береться за будь-яку роботу; 2) майстер на всі руки.

brid|e *f* 1) вуздечка; налігач; 2) тех. скоба; Φ à toute ~, à ~ abattue щодуху, з усієї сили; tenir la ~ haute à qn тримати в шорах когось; tourner ~ перен. змінити свою думку; ~er *vt* 1) гнуздати; 2) перен. стримувати, приборкувати; обмежувати.

briève|ment *adv* коротко; ~té *f* стислість, короткість.

brigand *m* розбійник; ~age *m* розбій; ~er *vi* займатися розбєм, розбишакувати.

brill|amment *adv* блискуче; ~ant, -e 1. *adj* блискучий; 2. *m* 1) блиск; 2) діамант; ~er *vi* блищати, сяяти.

brin *m* 1) пагір, стеблина; ~ d'herbe травінка, билінка; ~ de paille соломінка; 2) волоконец; 3) тріхи, ледве-ледве; faire un ~ de toilette опоряджатися.

brindille *f* гілочка; травінка.

brío *m*: avec ~ блискуче, чудово.

brioche *f* 1) здобна булочка; 2) розм. промах.

brique *f* 1) цеглина; цегла; ~ brute *tex.* невипалена цегла; ~ glacée *кахель*; 2) брусок; ~ de savon брусок мила.

briquet *m* запальничка; кресало.

briquet||age *m* мурована кладка; ~ *er vt* викладати цеглою; ~ *erie f* цегельний завод; цегельня.

brisant *m* 1) підводна скеля; 2) прибій.

brise *f* бриз; морський вітерець.

brise-glacé(s) *m* 1) кригоріз; 2) криголам.

bris||er vt ламати, розбивати; ~ *eur m.* ~ *eur de grève* штрейк-брехер.

brise-vent *m* вітровий щит.

brisure *f* 1) тріщина, перелом; 2) уламок.

brocant||age *m* торгівля старими речами; ~ *er vi* торгувати старими речами; ~ *eur m.* ~ *euse f* торговель, -ка старими речами.

brochage *m* полігр. брошування.

broche *f* 1) рожен; 2) брощка; 3) шило; 4) спиця, дротик.

brocher *vt* 1) полігр. брошувати; 2) ткати золотом, шовком.

brochet *m* щука.

brod||er vt вишивати; ~ *erie f* вишивка; ~ *eur m.* ~ *euse f* вишивальник, -ця.

broiement *m* див. broyage.

bronch||er vi 1) спотикатися; 2) рухатися; sans ~ оком не моргнувши; il a ~é він не встояв; 3) помилятися; 4) упиратися.

bronchite *f* бронхіт.

bronze||e m 1) бронза; 2) виріб з бронзи; ~é, -e *adj* смуглявий; загорілий; ~ *er vt* покривати бронзою.

bross||e f щітка; ~ *er vt* 1) чистити щіткою; 2) *жив.* писати; ~ *er un tableau* зробити ескіз (картини).

brouhaha *m* розм. гомін, шум голосів.

brouillard *m* туман; \emptyset papier ~ промокальний папір.

brouill||e f сварка; être en ~ бути в сварці; ~é, -e *adj* переплутаний, сплутаний; \emptyset les œufs ~és збиті яєчня; ~ *er vt* 1) змішувати; плутати; 2) посварити; \emptyset ~ *er la vue* затуманити зір; se ~ *er* сваритися; ~ *erie f* сварка, суперечка, незгода; ~ *on, -onne* 1. *adj* сварливий; 2. *m* чернетка; ~ *onner vt* писати начорно.

broussaill||e f густий чагарник; ~ *eux, -euse adj* порослий чагарником.

brout *m* паросток, пагін; ~ *er vt* скубти траву.

broy||age m дроблення; ~ *er vt* дробити; товкти; розтирати.

bru *f* невістка; братова (дружина брата).

bruin||e f мряка, мжичка; ~ *er v. impers.*: il ~e мрячить, надворі мжичка.

bru||lre* vi шелестіти; шуміти; ~ *issant, -e adj* шелесткий; ~ *issement m* шелест, шарудіння.

bruit *m* 1) шум; 2) чутка, поговорі, погоска; le ~ court, le ~ circule пішла чутка.

brûl||ant, -e adj палючий; пекучий, жаркий; ~é *m* гар, горіле;

~er 1. *vt* 1) палити; спалювати; 2) обпалювати; \diamond ~er la cervelle пустити кулю в лоб; ~er la cervelle à qn вбити когось наповал; ~er le pavé мчати щодуху; ~er les étapes, ~er les stations їхати, не зупиняючись; 2. *vi* горіти, палати; ~er de faire qch горіти бажанням зробити щось; ~ure *f* опік.

brumal, -e *adj* зимовий.

brume *f* густий туман.

brum||*eg v. impers.*: il ~e туманно; ~eux, -euse *adj* туманный, імлістий.

brun, -e 1. *adj* коричневий; 2. *m*, *f* брюнёт, -ка, чорнявий, -а; 3. *m* коричневий колір; ~âtre *adj* коричнюватий.

brune *f* сунітки, прискерки; *sur la* ~ у прискерках, під вечір.

brun||*ir vt* 1) фарбувати в темний колір; 2) полірувати (*метал*); ~issage *m* поліровка (*металу*); ~isseur *m*, -isseuse *f* полірувальник, -ця (*металу*).

brusqu||*e adj* 1) рапто́вий; 2) різкий; грубий; *manières* ~es різкі, швидкі рухи; ~ement *adv* рапто́во; поривчасто; різко; ~er *vt* 1) поводитися гру́бо; 2) прискорювати; ~er une affaire швидко закінчити справу; ~erie *f* 1) різкість, грубість; 2) несподіваність.

brut [bryt], -e *adj* 1) сирій, необроблений; неочищений; грубий; *matière* ~e сировина; \diamond fait ~ голий факт; 2) валовий; *recette* ~e валовий збір; 3) чистий (*про вагу*); *poids* ~ *va*гá брутто.

brutal, -e *adj* грубий; звірячий; різкий; ~ement *adv* гру́бо, різко; ~iser *vt* брутально поводитися;

~ité *f* 1) грубість; 2) звірство.

brute *f* 1) звір, скотина; 2) гру́ба людина, недблюдок, скотина.

bruamment *adv* шумно.

bruyant, -e *adj* шумний.

buand||*erie f* пральня; ~ière *f* прачка, прала.

bûche *f* 1) поліно; 2) розм. бовдур, лобуряка.

bûcher I *m* 1) багаття; 2) дров'яний сарай, дровник.

bûcher II 1. *vt* обтісувати; 2. *vi* розм. трудитися.

bûcheron *m* лісоруб, дроворуб.

buffet *m* 1) буфет (*меблі*); 2)

буфет (*закусочна*); ~ier *m*, -ière *f* буфетник, -ця.

buffle *m* 1) буйвол; 2) шкіра буйвола.

buisson *m* кущ; чагарник;

~neux, -neuse *adj* порослий чагарником; ~nier, -nière *adj*: faire l'école ~nière прогулювати уроки.

bulb||*e m* бот. цибулина; ~eux, -euse *adj* цибулинний.

bulgare 1. *adj* болгарський; 2. *m* болгарська мова.

bulle *f* бульбашка, булька; ~ de savon мильна бульбашка

bulletin *m* 1) бюлетень; ~ de vote виборчий бюлетень; 2) бюлетень (*журнал*); 3) зведення; ~ météorologique зведення погоди; 4) квитанція, бланк; ~ de bagage багажна квитанція; ~ de commande бланк для замовлення; 5) запис; ~ d'hospitalisation направлення в лікарню

bureau *m* 1) письмовий стіл; 2) канцелярія, контора; бюро; робочий кабінет; ~ de poste поштове відділення; ~ de vote виборча

ділниця; ~ de location каса по-переднього продажу квитків.

burin *m* різець; ~ *eg vt* працювати різцем, гравірувати.

busqu||é, -e *adj*: le nez ~ ніс з горбчком; ~ *eg vt* згинати.

but [by(t)] *m* 1) ціль, мішень; 2) *перен.* метя; намір; dans le ~ з метою; 3) *спорт.* ворота; gardien de ~ воротар; inscrire un ~ забити гол; \diamond de ~ en blanc раптом, зразу, ні з того ні з цього; ~ *eg vi* 1) упиратися у щось; 2) спиткнутися.

butin *m* здобич; ~ *eg vt, vi* 1) брати здобич; 2) збирати мед (*про бджіл*).

butte *f* пагорб, горб; \diamond être en ~ à... зазнавати нападок; бути мішенню.

butter *vt c.g.* підгортати, підсіпати.

buvable *adj* питний.

buvar 1. *adj*: papier ~ промокальний папір; 2. *m* бювар.

buvée *f* пійло.

buvette *f* прилавок, буфет.

byzantin, -e *adj* візантійський.

C

ça *pron* це; il ne manque plus que ça тільки цього не вистачає; à part ça за винятком цього; \diamond pour ça! не сумнівайтесь!; comme ci, comme ça так собі; ça y est все в порядку.

ça 1. *adv* тут; сюди; ça et là тут і там; 2. *int*: oh ça! нумо!, нум!; ah ça! послухайте лишень!; та що ви!

caball||e *f* 1) крамбла; інтрига; підступи; 2) зграя, ватага, кліка; ~ *eg vi* умишляти зло, лихе; ~ *eur m, -euse* *f* інтриган, -ка.

caban *m* плащ з каптуром, дошовик.

cabane *f* 1) хатина; курінь; 2) приміщення, клітка для тварин.

cabaret *m* шинок, корчма; ~ *ier m, -lère* *f* шинкар, -ка.

cabine *f* 1) каюта; 2) кабіна; ~ téléphonique телефонна будка.

cabinet *m* 1) кабінет; ~ de lecture читальня; 2) невелика кімната; ~ de débarras комірка; ~ de toilette кімната для умивання; 3) *pl*: ~s (d'aisances) убиральня; 4) канцелярія; ~ d'un ministre секретаріат міністра; 5) кабінет, уряд; члени уряду.

câble *m* кабель, канат.

cabot||age *m* прибережне, каботажне плавання; ~ *eg vi* плавати біля берега; ~ *eur m* каботажне судно.

cabrer (se) ставати на дибі.

cabri *m* козеня.

cache *f* закуток, затішок, приулок.

cache-cache *m* хованки (*гра*).

cache-nez *m* шарф, кашне.

cache-poussière *m* пильовик.
 cacher *vt* ховати, приховувати, утаювати.

cachet *m* 1) печатка; 2) штёмпель, тавро; 3) *перен.* відбиток; 4) облітка, таблётка; \diamond soufir le ~ давати приватні уроки; бігати по уроках; ~er *vt* запечатувати.
 cachette *f* тайник; *еп* ~ по́тай; нішком, крадькома.

cachot *m* 1) в'язниця, тюрма; 2) одиночна камера; карцер.

cachotti||er, -ère *adj* потайний, скритний.

cadastre *m* опис, список, кадастр.

cadavre *m* труп.

cadeau *m* подарунок.

cadenas [kadna] *m* висячий замок; ~ser *vt* замикати на замок.

cadenc||e *f* такт; розмір, ритм; темп; *спорт.* швидкість; ~er *vt* дотримувати такту.

cadet, -te 1. *adj* молодший; 2. *m, f* 1) молодший син, молодша дочка; il est mon ~ він молодший від мене; 2) член дитячої спортивної команди; 3. *m* кадёт; 4. *m* курсант.

cadran *m* циферблат; ~ solaire сонячний годинник.

cadre *m* 1) ра́ма; 2) *перен.* оточення; ра́мки; dans le ~ de... у ра́мках чо́го́сь; 3) відповідальний працівник; 4) *pl* ка́дри, керівний склад.

cadrer *vi* відпові́дати чо́му́сь, збіга́тися.

cadu||c, -que *adj* 1) старій, старезний; 2) *юр.* який (що) втратив силу; недійсний; \diamond mal ~ мед. епіле́сія; ~ cité *f* 1) старезність,

ста́рість; 2) *юр.* неді́йсність, неді́євість.

cafard, -e 1. *adj* лицемірний, святенницький; 2. *m, f* святенник, лицемір; ~ise *f* лицемірство.

café *m* 1) ка́ва; ~ nature натуральна чо́рна ка́ва; 2) кафе́.

cafeti||er *m, -ère f* ха́зіїн, ха́зійка кафе́.

cafetière *f* 1) ка́вник; 2) *розм.* голова́.

cage *f* клі́тка.

cagnard *m, -e f* неро́ба, леда́р; ~er *vi* байдикува́ти; ~ise *f* неро́бство, леда́рство.

cagneu||x, -se *adj* клишоно́гий, кривоно́гий.

cahier *m* 1) зо́шит; ~ à papier quadrillé зо́шит у клі́тку; ~ de brouillons черне́тка; ~ de musique но́ти; 2) відо́мість, жу́рнал.

cahot *m* трясі́ння; по́штовх; ~ant, -e *adj* тря́ський; ~er *vt* трясти́.

cahute *f* ха́тіна.

caill||é, -e *adj*: lait ~ кі́сле молоко́; ~ebotte *f* си́р; ~er *vt* звурджува́ти; se ~er зси́датися (*про* молоко́).

caillot *m* згу́сток (*крові*).

caillou *m* (*pl -x*) кругля́к; ще́бінь; га́лька; ~tage *m* брукува́ння кругля́ком; ~ter *vt* брукува́ти кругля́ком; ~teux, -teuse *adj* ка́м'яни́тий; ~tis *m* ку́па ще́беню, ще́бінь.

caiss||e *f* 1) я́щик; 2) ка́са; ~ d'épargne оща́дна ка́са; 3) ку́зов; 4): grosse ~ бараба́н; ~ier *m, -ière f* каси́р, -ка.

cajol||er *vt* 1) пе́стити; 2) ле́стити; ~erie *f* ле́стоші; ~eur,

-euse 1. *adj* піддєсливий; 2. *m, f* піддєсник, облєсник, піддєслива жінка.

cal *m* (pl -s) мозоля.

calamit||é *f* лихо, бідá; ~eux, -euse *adj* тяжкий.

calcaire 1. *adj* вапняковий; 2. *m* вапняк.

calcin||ation *f* обпáлювання; ~er *vt* обпáлювати.

calcul *m* обчислення; ~ mental усна лічбá; leçon de ~ урок арифметики; ~ateur, -atrice 1. *m, f* обліковець, калькулятор; 2. *m* лічильник; 3. *f* обчислювальна машина; ~er *vt* 1) рахувáти, обчислювати; 2) обдумувати, міркувáти.

cale *f* трюм.

calé, -e *adj*: être ~ en qch б́ути досвідченим у чомусь, знáтися на чомусь.

calèche *f* коляска.

calendrier *m* 1) календар; 2) календарний план.

calepin *m* записна книжка.

calfeutr||age *m* конопáчення; ~er *vt* зашпаровувати (щилини), конопáтити; se ~er замика́тися; se ~er chez soi *перен.* замкн́у́тися в собі; відгородитися від життя.

calibre *m* 1) калібр; 2) *тех.* шаблон; 3) властивість, якість.

calice *m* 1) чáша; boire le ~ jusqu'à la lie *перен.* випити чáшу до дна; 2) *бот.* чáшечка (квітки).

califourchon *m*: à ~ *loc. adv.* вє́рхи (на стільці і т. ін.).

cálin, -e *adj* ласка́вий, ніжний; ~er *vt* голубити, пє́стити; ~erie *f* ласка, ніжність.

calfeux||x, -se *adj* мозолістий.

calmant, -e 1. *adj* заспо́кійливий; 2. *m* заспо́кійливий засі́б; болезаспо́кійливий засі́б.

calm||e 1. *adj* ти́хий, спо́кійний; 2. *m* ти́ша, спо́кій; ~er *vt* заспо́коювати; se ~er заспо́коюватися.

calomni||ateur *m*, -atrice *f* накле́пник, -ця; ~e *f* на́клеп; ~er *vt* зводити на́клеп; ~eux, -euse *adj* накле́пницький.

calorifère 1. *adj* теплопрові́дний; 2. *m* калорі́фер.

calot *m* пілòтка.

calqu||e *m* 1) ко́пія, ка́лька; 2) *перен.* наслі́дування; ~er *vt* 1) калькува́ти; 2) *перен.* наслі́дувати.

calvitie [kalvisi] *f* лі́сина.

camarade *m, f* това́риш, -ка; ~rie *f* товари́ськість, товаришува́ння.

camard, -e 1. *adj* кирпа́тий; 2. *f*: La ~e *розм.* смерть.

cambrer *vt* вигина́ти, гну́ти.

cambriol||age *m* пограбува́ння, краді́жка; ~er *vt* пограбува́ти (квартиру); ~eur *m*, -euse *f* злòмщик, злòдій, злòдійка.

cambrure *f* вигин.

caméléon *m* *прям., перен.* хамелеон.

camelote *f* 1) недобро́йкісний това́р; 2) пога́на робо́та.

caméra *f* кінозніма́льна ка́мера.

camion *m* грузові́к.

camion-benne *m* самоскі́д.

camion-citerne *m* автоцисте́рна.

camion-grue *m* автокра́н.

camionn||age *m* перевезе́ння ванта́жів; ~er *vt* перевозити ванта́жі; ~ette *f* легкі́й ванта́жний автомобі́ль; ~eur *m* воді́й грузо-вика́.

camomille *f* бот. ромашка.
 camoufl||age *m* маскування;
 ~ *eg vi* маскувати.
 camp *m* стоянка; табір; ~ de
 pionniers піонерський табір; ~ de
 concentration концентраційний та-
 бір; ~ adverse ворожий табір;
 base de ~ туристська база; lever
 le ~ згорнути табір; \diamond ~ de jeu
 спортивне поле; ficher le ~ *груб.*
 забиратися геть.
 campagnard, -e 1. *adj* сільський;
 2. *m, f* сільський житель, -ка.
 campagne *f* 1) сільська місцевість;
 à la ~ на селі, на дачі; 2) поле;
 рівнина; en gase ~ у відкритому
 полі; 3) *військ.* похід, кампанія;
 entre *eg* ~ вирушити в похід; 4) кампанія; ~ électorale
 виборча кампанія; ~ de passe
 масова кампанія; déclencher *une*
 ~ розпочинати кампанію.
 camp||ement *m* розташування
 табором; ~ *eg vi* стояти, розта-
 шуватися табором; ~ *eur m* ту-
 рист.
 camping *m* 1) туризм; faire du
 ~ займатися туризмом; 2) тури-
 стичний табір, кемпінг.
 canus, -e *adj* кирпатий.
 canadien, -ne *adj* канадський.
 canaille 1. *adj* 1) нахабний;
 вульгарний; 2) задержуватий; 2. *f*
 1) негідник; шельма, каналія; 2)
 набрид, потолок.
 canalisation *f* 1) система ка-
 налів; 2) *ел.* провідка; 3) трубо-
 провід; ~ *eg vi* 1) проводити ка-
 налі; 2) *перен.* направляти, спря-
 мовувати.
 canapé *m* диван, канапка.
 canapé-lit *m* диван-ліжка.

canard *m* 1) качка, качур; 2)
розм. газетна вигадка.
 cancer [kãse:r] *m* мед. рак;
 ~eux, -euse 1. *adj* раковий; 2. *m,*
f хворий, -а на рак.
 cancre *m* 1) морський рак; 2)
 скнара; 3) *шк.* лёдар.
 candeur *f* щирість, щирі-
 сть; простодушність.
 candidat *m* кандидат; ~ure *f*
 кандидатура.
 candide *adj* щиросердий, щир-
 ий, правдивий.
 cane *f* качка; ~ton *m* ка-
 ченя.
 canevas *m* *прям., перен.* канва;
 \diamond tracer son ~ накидати план.
 caniche *m* пудель.
 caniculaire *adj* пекучий; chafeur
 ~ літня спека.
 canif *m* складаний ніжик.
 canin, -e *adj* собачий; exposition
 ~é виставка собак.
 canne *f* 1) палиця, ципок; ~ à
 pêche розсувна вудка; 2) очерет;
 ~ à sucre цукрова тростина.
 cannelure *f* жолобок, виїмка.
 cannibal||e *m* людоджер; ~isme
m людоджерство.
 canoë [kanœ] *m* байдарка, ка-
 ное.
 canon *m* 1) гармата; ~ antiaé-
 rien, ~ contre-avions зенітна гар-
 мата; 2) дуло, ствол; ~nade *f* ка-
 нонада; ~nier *m* артилерист.
 canot *m* човен; ~ automobile
 моторний човен; ~age *m* катан-
 ня на човні; *спорт.* веслування;
 faire du ~age займатися веслу-
 ванням; ~ *eg vi* кататися на чов-
 ні; ~ier *m* весляр.
 cantatrice *f* співачка.

cantin||e *f* ідальня; ~ier *m*, -ière *f* іст. маркітант, -ка.

canton||ement *m* військ. розквартирування; ~er *vt* розміщати, розквартирувати (війська); se ~er усамітнитися, залишитися на самоті.

canton||ier *m* шляховий робітник, шляховий обхідник.

caoutchou||c *m* 1) каучук, гума; 2) *pl* калаші; ~eux, -euse *adj* каучуковий.

car [kar] *m* 1) мис; doubler le ~ обігнути мис; 2) мор., ав. курс, напрям; mettre le ~ sur... взяти курс на...; O de pied en ~ з ніг до голови.

carable *adj* (de qch) 1) здібний, здатний; ~ à tout здатний на все; 2) юр. правоздатний.

carac||ité *f* 1) місткість, ємність; ~ thermique теплоємність; mesures de ~ міри, ємності; 2) здатність; ~ du réseau зал. пропускна здатність; ~ de charge вантажопідйомність; 3) здібність, обдарованість; d'une haute ~ обдарована людина; 4) юр. діездатність.

carac||açon *m* попона.

car||e *f* плащ, накидка; O rige sous ~ сміятися нішком.

car||elle *f* капор.

capilla||re *adj* волосний, капілярний.

capita||ine *m* 1) полковбдець; 2) капітан; командир; en ~ second помічник командира роти.

capital I, -e *adj* головний, основний; O peine ~e смертна кара.

capital II *m* капітал; ~ fixe основний капітал; ~ roulant, ~ circulant оборотний капітал.

capitale *f* 1) столиця; 2) велика буква.

capital||isme *m* капіталізм; ~iste 1. *adj* капіталістичний; 2. *m*, *f* капіталіст, -ка.

capitul||ation *f* капітуляція; ~er *vi* капітулювати, здаватися.

caporal *m* військ. капрал.

car||ot *m* 1) плащ з каптуром; 2) чохол на люк; авт. капот.

capote *f* 1) шинель; 2) відкидний верх екіпажа; 3) капор.

capric||e *m* каприз, прімха; faire des ~es капризувати; ~ieuse-ment *adv* вередливо, примхливо; ~ieux, -ieuse *adj* примхливий, вередливий, капризний.

capsule *f* 1) фарм. капсула, облатка; 2) кабіна космічного корабля; 3) бот. коробочка; 4) анат. сума; 5) хім. чашка для випаровування.

capt||age *m* 1) відведення води, джерел (в трубу); 2) уловлювання (хвиль і т. ін.); ~ de l'énergie atomique одержання атомної енергії; ~er *vt* 1) відводити воду, джерело (в трубу); 2) здобувати хитрощами; 3) перехопити, піймати; O ~er les ondes radio перехопити передачу.

captieu||sement *adv* лукаво, хитро; ~х, -se *adj* облудний, обманливий; лукавий; звабливий, підступний.

capt||if, -ive 1. *adj* полонений; 2. *m*, *f* полоненний, -а; ~ivant, -e *adj* чарівний, захоплюючий; ~iver *vt* 1) брати в полон; 2) полонити, покорити; ~ivité *f* полон; ~ure *f* піймання, затримання; здобич;

~ *uer* *vt* піймати, захопити, взяти в полон; арештувати.

saquet *m* 1) кудкудакання; 2) *перен.* балачки; *gabattre le ~ de qn* *перен.* заткнути комусь рота; ~ **age** *m* балаканіння; ~ *er vi* 1) кудкудакати; 2) *перен.* базікати; ~ **eur** *m*, ~ **euse** *f* балаку́н, -ха.

car 1. *conj* тому що, бо; 2. *m* (*pl les car*) пояснення, резони; \emptyset *avec lui, il y a toujours des si, des mais et des ~* з ним ка́ші не зва́риш.

caracol *le f* гарцювання; \emptyset *escalier en ~* кру́чені сходи; ~ *er vi* гарцювати.

caractère *m* 1) характер; *être un homme de ~* ма́ти стійкий характер; 2) властивість, озна́ка; ~ *distinctif* відмітна озна́ка; 3) б́уква, лі́тера.

caractéris *er vt* характеризувати; ~ **tique** 1. *adj* відмітний, характерний; 2. *f* характеристика; я́кість, особли́вість, озна́ка, ри́са.

carafe *f* гра́фін; \emptyset *rester en ~* *розм.* лиші́тися ні з чим; *laisser en ~* залиши́ти, кину́ти в неща́сті; *tomber en ~* потра́пити в тяжке ста́новище; *сісти в калю́жу*.

carapace *f* 1) па́нцир (*черепахи*); 2) *перен.* шкара́лу́па; 3) *геол.* щит.

carbon *le m* *хім.* вугле́ць; ~ **ifère** *adj* вугленосний; кам'яновугільний; ~ **ique** *adj* вуглекислий; ~ **isation** *f* обвуглювання; ~ **iser** *vt* обвуглювати.

carburant *m* пальне.

carcasse *f* 1) скелет, кістя́к; 2) карка́с.

cardiaque 1. *adj* *мед.* серце́вий; *crise ~* серце́вий при́ступ; 2. *m*, *f* хво́рний, -а на се́рце.

cardin *al I, -e adj* 1) головний; 2) *грам.*: *adjectif numéral ~* кількісний числі́вник; \emptyset *les points ~ aux géogr. stóroni світу*.

cardinal *II m* кардина́л.

caress *ant, -e adj* ласка́вий; ~ *e f* ла́ска; *faire des ~ es à un enfant* песті́ти дити́ну; ~ *er vt* песті́ти, гла́дити; \emptyset ~ *er un espoir* пле́кати надію.

cargaison *f* ванта́ж (*судна*).

cargo *m* ванта́жне судно́.

carguer *vt* зго́ртати ві́трила.

cari *le f* *мед.* ка́рієс; ~ *er vt* роз'іда́ти; *se ~er* гни́ти, псува́тися.

carillon *m* дзвоні́ння в усі дзвони́; ~ *per vi* дзвони́ти в усі дзвони́; ~ *neur m* дзвона́р.

carlingue *f* *ав.* кабі́на пілота́.

carnage *m* різани́на.

carnassier, ~ **ère** 1. *adj* хі́жий, м'ясої́дний; 2. *m pl* хі́жі тварини́.

carnassière *f* *див.* *carnier*.

carnet *m* записна́ кни́жка; ~ *à souches* відривна́ кни́жка; ~ *d'écolier* та́бель (*школяра*); ~ *de propagandiste* блокно́т агіта́тора.

carnier *m* мисли́вська с́умка.

carnivore 1. *adj* м'ясої́дний; 2. *m pl* м'ясої́дні ссавці́.

carott *le f* 1) мо́рква; 2) *фам.* обман; \emptyset *tirer une ~ à qn* вима́гати щось хі́трошами; ~ *er vt* *фам.* вима́нювати хі́трошами.

carpe *f* ко́роп; \emptyset *être muet comme une ~* мовча́ти як ри́ба.

carpette *f* килимо́к.

carré, ~ **e** 1. *adj* ква́дратний, чо́-

тирикүтний; \diamond ~ des épaules плечистий; réponse ~ е пряма відповідь; 2. *m* 1) квадрат; élever au ~ *мат.* піднести до квадрата; 2) садова грядка; 3) площа́дка східів; 4) *мор.* кают-компанія.

carreau *m* 1) квадрати́к; клітинка (*на тканині*); 2) кахель; 3) підлога (*плиткова*); coucher sur le ~ спати на підлозі; \diamond rester sur le ~ бути вбитим на місці; 4) віконне скло; faire le ~ мити вікна; 5) кватірка.

carrefour *m* перехрестя.

carrel|age *m* мостіння плитками; ~ *er vt* мостити плитками.

carrément *adv* 1) навпростець, твердо, рішуче; 2) під прямим кутом.

carrer (*se*) *розм.* зручно влаштуватися.

carrière *f* 1) життєвий шлях; кар'єра; 2) професія; 3) іподром.

carrière *II f* каменоломня.

carriole *f* 1) двоколка, повозка; 2) *розм.* поганенький автомобіль.

carross|e *m* карета; \diamond rouler ~ жити розкішно, на широкую ногу; ~ *ler m* каретник.

carrure *f* ширина в плечах; d'une belle ~ широкоплечий.

cartable *m* 1) папка для малюнків; 2) учнівська сумка.

carte *f* 1) карта (*географічна, гральна*); tirer les ~s ворожити на картах; 2) членський квиток; посвідчення; ~ du Parti партійний квиток; ~ de syndicat профспілковий квиток; ~ d'identité посвідка про особу; 3) картка; ~ postale листівка; 4) меню; 5) кви-

ток; \diamond le dessous des ~s зворотний бік медалі; jouer ~s sur table діяти відкрито; jouer sa dernière ~ ризкувати останнім; perdre la ~ бентежитися; donner ~ blanche дати повну свободу дій.

carton *m* 1) картон; 2) папка; 3) картонна коробка; 4) візитна картка; ~ page *m* картонний віриб, оправа; ~ *per vt* опраляти в папку.

cartouch|e *f* патрон, заряд; гільза; ~ *erie f* патронний завод; ~ *iere f* патронташ.

cas *m* 1) випадок; обставина; ~ de mort смертний випадок; faire ~ de... надавати значення; c'est un ~ de conscience це справа совісті; en tout ~ в усякому разі; en pareil ~ у такому разі; le ~ échéant у разі необхідності; 2) *грам.* відмінок.

casaque *f* плащ з широкими рукавами; \diamond tougner ~ *розм.* зраджувати свої переконання.

cas|e *f* 1) хатина; 2) відділ (стола, шафи); 3) клітинка (*на шаховій дошці*); ~ *er vt* поміщати; улаштовувати; *se ~er* улаштовуватися.

casern|e *f* *прям., перен.* казарма; ~ *ement m* розміщення по казармах; ~ *er vt* розміщати в казармах.

casier *m* 1) шафа, етажерка з відділами для паперів, папок; 2) ~ judiciaire *юр.* відомості про судимість; avoir un ~ judiciaire *vi* не мати судимості.

cass|able *adj* ламкий, крихкий; ~ *ant, -e adj* 1) ламкий, крихкий; 2) різкий, владний.

casse *f* 1) ламання, поломка; 2) бійний посуд; 3) *фам.* розжалування, звільнення; donner la ~ à qn звільнити когось; 4) *фам.* неприємність, втрата.

casse-cou *m* 1) небезпечне місце; 2) шибеник, паливода.

casse-croûte *m* легкий сніданок.

casser *vt* 1) ламати, бити, розбивати, трошити; 2) скасовувати; ~ le jugement скасувати рішення; ~ la croûte заморити черв'ячка, тріхи підживитися; se ~ ламатися, розбиватися; se ~ la tête проломити собі голову; *перен.* сушити голову над чимсь.

casseroles *f* каструля.

casse-tête *m* *фам.* головоломка, морока.

cassette *f* шкатулка.

cassis *m* чорна смородина.

cassure *f* 1) злом, перелом; 2) розрив стосунків.

castor *m* 1) бобёр; 2) боброве хутро; 3) боброва шапка.

casuel, -le *1. adj* 1) випадковий; 2) *грам.* відмінковий; 2. *m* побічні прибутки.

cataplasme *m* прип'ярка.

cataracte *f* *мед.* катаракта.

catarrhe *m* катар; ~ des voies respiratoires катар дихальних шляхів.

catéchiser *vt* повчати, наставляти; ~ me *m* катехізис.

catégorie *f* 1) категорія, розряд, клас; 2) категорія, сорт.

cathédrale *f* собор.

catholicisme *m* католицизм; ~ique *1. adj* католицький; 2. *m, f* католик, католичка.

caucasien, -ne *adj* кавказький.

causal, -e *adj* причинний; ~ité *f* причинність.

cause *f* 1) причина, підстава; à ~ de... *loc. prép.* через те, що; et pour ~ i не без підстави; 2) справа; défendre la ~ de la paix захищати справу миру; faire ~ commettre діяти спільно; 3) *юр.* справа, процес; avoir gain de ~ виграти справу; être hors de ~ бути непричетним до чогось; en connaissance de ~ із знанням справи; ~ mettre en ~ ставити під сумнів.

causer *I vt* викликати; заподіювати, спричиняти.

caus|ler *II vi* розмовляти, балакати; ~erie *f* розмова, бесіда; ~ette *f* *фам.* faire un brin de ~ette перекинутися кількома словами; ~eur *m*, -euse *f* співрозмовник, -ця.

caustic|cité *f* 1) їдкість; 2) уїдливість; ~que *adj* 1) їдкий; 2) уїдливий; дошкільний.

cautéris|ation *f* припікання; ~er *vt* припікати.

caution *f* порука; застава; ~ solidaire кругова порука; sous ~ під заставу; sujet à ~ потребуючий підтвердження; ~nement *m* поручительство; ~per *vt* поручитися за.

cavalerie *f* кавалерія, кіннота.

cavalier *I m* 1) вершник; 2) кавалерист; 3) кавалёр; 4) *шах.* кінь; ~ on ne fait pas ~ seul один у полі не воїн.

cavali|ler *II, -ère adj* розв'язний, безцеремонний, вільний; ~èrement *adv* вільно, розв'язно.

cave I *f* 1) погріб, льох, підвал; 2) кабарє.

cave II *adj* порожнійший, запа́лий.

caver *vt* видобувати; підто́чувати.

cavern *le f* 1) печэра; 2) мед. кавэрна; *~eux, -euse adj* печэри́стий; *o voix ~euse* замогі́льний го́лос.

caviar *m* чо́рна ікра́; *~ frais, ~ grepi* зерни́ста ікра́; *~ compact, ~ pressé* па́юсна ікра́.

cavité *f* запа́дина; порожни́на.

ce I *pron* це, те.

ce II *adj* (перед го́лосним та *h* ні́мим *set, f cette, pl ces*) цей (ця, це, ці).

céans *adv* тут; удо́ма; *de ~* туте́шний; *maître de ~* госпо́дар до́му.

ceci *pron* це; *~ admis, ~ dit* вихо́дячи з цьо́го.

cécité *f* сліпо́та.

céder 1. *vt* посту́патися, віддава́ти; *~ le terrain* відсту́пати; 2. *vi* 1) підко́ряться; піддава́тися; 2) опу́скатися.

cédille *f* орфогра́фічний знак.

cédre *m* бот. кедр.

ceindre* *vt* оперізувати, ото́чувати.

ceintur *le f* 1) по́яс; 2) о́горо́жа; *~er vt* оперізувати; *~on m* порту́пєя; по́ясний ре́мінь.

cela *pron* те, це; *comme ~* так; *c'est ~* пра́вильно.

célébration *f* 1) просла́вля́ння; 2) свя́ткува́ння.

célèbre *adj* знаме́нитий, славе́тний, відомий.

célébrer *vt* 1) просла́вляти;

вшано́вувати; 2) урочи́сто свя́ткува́ти; *~ité f* 1) сла́ва, популя́рність; 2) знаме́нитість (про лю́дину).

celer *vt* та́йти, прихо́вувати, хо́вати.

celérité *f* шви́дкість.

céleste *adj* небес́ний.

célibat *m* безшлю́бність; *~aire*

1. *adj* нео́дру́жений; 2. *m, f* холо́стя́к, па́рубок, нео́дру́жена жі́нка.

celle *pron div. celui*.

cellier *m* підва́л.

cellulaire *adj* клі́тинний.

cellule *f* 1) ке́лія; 2) ка́мера (тюре́мна); 3) біо́л. клі́тина; 4) осере́док; *~ des komсомols* комсомо́льський осере́док.

celtique *adj* кельтський.

celui *pron* (*f celle, m pl ceux, f pl celles*) цей (ця, це, ці); той (та, те, ті); *~ci (pl ceux-ci)* цей (означає предмет, ближчий до особи, що говорить); *~là (pl ceux-là)* той (означає предмет, віддаленіший від особи, що говорить).

cénacle *m* това́риство, гурто́к, гру́па.

cendr *le f* 1) по́піл, зо́ла, шла́к; 2) *pl* пра́х, оста́нки; *~er vt* 1)

надава́ти попеля́стого відті́нку; 2) поси́пати по́пелом; *~ier m* по́пільни́чка; *~illon f* розм. зама́зура; *перен.* попелю́шка.

cens [sã:s] *m* 1) ценз; *~ élec-toral* ви́борчий ценз; 2) пере́пис; *~é, -e adj* га́даний; *~ément adv* фам. ні́бито, так би мо́вити.

censeur *m* 1) цензо́р; крі́тик; 2) наглядя́ч (у ліце́ї).

censur *le f* цензу́ра; крі́тика; *~ serrée* суворо́ цензу́ра; *s'expo-*

ser à la ~ du public віддати себе на суд громадськості; ~er *vt* критикувати; здійснювати цензуру.

cent I 1. *adj* 1) сто; 2) сотий; page ~ сота сторінка; 2. *m* сотня; *Q* pour ~ процент; huit pour ~ вісім процентів.

cent [sɛ̃t] II *m* цент (1/100 долара).

cent||aine *f* сотня; ~enaire 1. *adj* столітній, віковий; 2. *m* століття; ~ième 1. *adj* сотий; 2. *m* сота частка.

centime *m* сантим (1/100 франка).

centimètre *m* сантиметр.

central, -e 1. *adj* центральний, головний; 2. *f*: ~e thermique теплоцентраль; ~e électrique електроцентраль; ~e électronucléaire атомна електростанція; 3. *m*: ~ téléphonique центральна телефонна станція.

centre *m* 1) центр; ~ de gravité центр ваги; ~ d'attraction центр притягання; 2) пункт, база, вузол; ~ culturel культурний центр; ~ d'accueil приймальний пункт; 3) спорт. центр нападу.

centri||fuge *adj* відцентровий; ~pète *adj* доцентровий.

centup||le *adj* стотазовий; ~er *vt* збільшувати в сто разів.

ser [sɛr] *m* виноградна лоза.

cère *m* білий гриб.

cependant *adv* тим часом.

céramique 1. *adj* гончарний, керамічний; 2. *f* кераміка.

cerceau *m* обруч, серсо.

cercl||e *m* 1) круг, коло; inscrire dans un ~ геом. вписати в коло; 2) обід, обруч; колісна шина; 3)

клуб; гурток; група (людей); 4) спорт. круговий рух (руками, ногами); *Q* ~ vicieux зачароване коло; ~er *vt* 1) набивати обручі (на бочку); 2) оточувати; обводити.

cercueil *m* труна, домовина.

céréale 1. *adj* зерновий; 2. *f pl* зернові хліба, злаки.

cérébral, -e *adj* анат. мозковий;

fièvre ~e запалення мозку.

cérémoni||e *f* 1) церемонія, обряд; 2) ввічливість; ~eux, -euse *adj* церемонний.

cerf *m* олень.

cert-volant *m* паперовий змій.

ceris||aie *f* вишневий сад; ~e 1. *f* вишня; черешня; 2. *adj* вишневий (колір); ~ier *m* вишневе дерево, вишня.

cern||e *m* 1) коло; 2) річне кільце (дерева); 3) синці (під очима); ~é, -e *adj* оточений; il a les yeux ~és у нього синці під очима; ~er *vt* 1) обводити коло; 2) оточувати; облягати; 3) перен. пробувати обдурити когось.

certain, -e *adj* 1) певний, вірогідний; 2) упевнений; 3) якийсь, деякий; dans ~s cas у деяких випадках; dans une ~e mesure до деякої міри; à un ~ point до певної міри; ~ement *adv* звичайно, безсумнівно; напевно.

certes *adv* звичайно, певна річ; напевно.

certifi||cat *m* свідоцтво, посвідка; довідка; ~ d'études свідоцтво про освіту; ~er *vt* свідчити, посвідчувати.

certitude *f* 1) упевненість; 2) достовірність.

cerveau *m* 1) мозок; *Q* rhume

de ~ нежити; 2) голова, розум; avoir le ~ fêlé бути не сповна розуму.

cervelas *m* сарделька.

cervelle *f* 1) мозок; 2) розм. розум; homme sans ~ легковажна людина; \diamond se brûler la ~ застрілитися.

cess[ation] *f* припинення; ~e *f* перерва, зупинка; sans ~e *loc. adv.* безперестанно; ~er 1. *vt* припиняти, зупиняти; 2. *vi* переставати, припинятися.

cession *f* юр. поступка, передача (прав, майна).

c'est-à-dire *loc. conj.* тобто.

cet *div.* ce II.

cette *div.* ce II.

ceux *div.* celui.

chacal *m* (pl -s) шакал.

chacun, -e *pron* кожний, усякий.

chagrin, -e 1. *adj* сумний, засмучений; 2. *m* сум, смуток, журба; ~er *vt* засмучувати; se ~er засмучуватися, журитися.

chahut *m* розм. шум, галас; ~er *vi* розм. шуміти, галасувати.

chaîne *f* 1) ланцюг, ланцюжок; 2) пасмо; ~ de montagnes гірське пасмо, гірський хребет; 3): ~ de travail конвеєр; production à la ~ конвеєрне виробництво; 4) програма радіомовлення, телебачення; 5) *pl* кайдани; briser ses ~s розбивати кайдани.

chaînon *m* 1) кільце (ланцюга); 2) гірський відріг.

chair *f* 1) тіло, плоть; 2) м'ясо; 3) м'якоть (у плоді); \diamond ~ à saupçon гарматне м'ясо; ~ de poule гусяча шкіра.

chaire *f* кафедра.

chaise *f* стілець; ~ de rotin, ~ cannée плетене крісло; ~ capitonnée стілець з м'яким сидінням; ~ à porteurs носилки.

châle *m* шаль.

chaleur *f* 1) теплота, жар; 2) спека; ~eusement *adv* гаряче, палко; ~eux, -euse *adj* гарячий, палкий.

chaloupe *f* баркас; шлюпка.

chalumeau *m* 1) сопілка; 2) паяльна трубка; ~ électrique електричний паяльник.

chalutier *m* 1) рибалка; 2) риболовне судно, траулер.

chamailler (se) сваритися, лаятися, гризтися.

chambard *m* розм. шум, скандал; ~er *vt* перевертати догори дном.

chambre *f* 1) кімната; ~ à coucher спальня; faire la ~ прибирати в кімнаті; 2) камера; 3) палата (установа); ~ de commerce торговельна палата; 4) палата (парламенту); la Chambre (des députés) палата депутатів.

chameau *m* верблюд.

chamois 1. *m* 1) сарна; 2) замша; 2. *adj* світло-жовтий; ~er *vt* виробляти замшу.

champ *m* 1) поле; нива; ~ d'essai *s.g.* дослідне поле; travaux des ~s польові роботи; courir les ~s бродити полями; 2) поверхня; майдан; рівне місце; ~ d'aviation аеродром; \diamond ~ d'honneur поле битви; sur-le- ~ зразу, негайно; 3) перен. поприще; ~ d'action поле діяльності; 4) фіз. поле; ~ électrique електричне поле.

champagne *m* шампанське.

champêtre *adj* польовий; сільський.

champignon *m* гриб.

champion *m, -ne f* 1) чемпіон, -ка; 2) *перен.* борець; поборник, -ця.

chance *f* 1) удача, талán; elle a de la ~ ій щастить; bonne ~! бажаю успіху!; 2) випадковість; випадок.

chancel||ant, -e *adj* хиткий, хитливий; нестійкий; ~ *er vi* 1) хитатися; 2) *перен.* вагатися.

chancelier *m* канцлер.

chancellerie *f* канцелярія.

chanceu||x, -se *adj* 1) щасливий, удачливий; 2) ризикований, непевний.

chanc||i, -e 1. *adj* запліснявілий; 2. *m* 1) перегній; 2) цвіль, плісень; ~ *ir vi* пліснявіти.

chandell||ier, m свічник; ~ *le f* 1) свічка; 2) *спорт.* стійка; 3) свічка (в тенісі); 4) свічка (фігура вищого пілотажу); *Q* économie de bouts de ~les дрібна економія; brûler la ~le par les deux bouts марнувати життя.

change *m* 1) міна, обмін; 2) грошовий курс (на біржі); 3) міняльна контора; lettre de ~ вексель.

chang||ement *m* зміна; ~ *er* 1. *vt* 1) міняти, обмінювати, робити заміну; 2) переробляти, змінювати; 2. *vi* (ê, a) змінюватися; ~ *er de visage* змінитися на обличчі; ~ *er à vue d'œil* мінятися на очах; faire ~ *er d'opinion* à qn переконати когось; se ~ *er* переодягнутися.

chanson *f* пісня; ~ de route похідна пісня; ~ de geste *літ.*

епос; ~nette *f* пісенька, шансонетка; ~nier, -nière 1. *m, f* автор, виконавець, -иця куплетів; 2. *m* збірка пісень.

chant *m* 1) спів, співання; 2) пісня; поема; ~ *er vt* 1) співати; 2) оспівувати; ~ *er dans le ton de qn* підспівувати комусь; *Q faire ~er qn* шантажувати когось; si cela te ~ *e розм.* якщо тебе це приваблює.

chanteu||r m, -se f співак, -чка.

chantier *m* 1) дров'яний склад; 2) будівництво, будова; будівельний майданчик; ~ de choc ударна будова; 3) верф; ~ de constructions navales суднобудівні верфі; 4) *гірн.* вибій, забій; ~ d'extraction à ciel ouvert відкрита виробка.

chantonner *vt* наспівувати.

chantre *m* півчий; *заст.* співак.

chanvre *m* коноплі, прядиво.

chapeau *m* капелюх.

chapelet *m* чотки; *Q défilé son* ~ висловити все, що на серці.

chapelle *f* 1) каплиця; 2) капела, хор.

chaperon *m* 1) старовинний головний убір; 2) супутниця, компаньйонка; *Q le petit Chaperon Rouge* Червона Шапочка; ~ *per vt* супроводжувати, охороняти.

chapiteau *m архіт.* капітєль; карниз.

chapitre *m* 1) розділ; 2) церк. капітул; 3) предмет, тема.

chapitrer *vt* докоряти когось.

chaque *adj* кожний, усякий.

char *m* 1) повозка, віз; 2) колісниця; 3) танк.

charbon *m* 1) вугілля; ~ de bois деревне вугілля; ~ de terre кам'яне вугілля; 2) с.г. головня; ~nage *m* добування вугілля; ~ner *vt* 1) обвуглювати; 2) малювати, креслити вугіллям; ~nier *m*, ~nière *f* вугляр, -ка.

charcuter *vt* 1) розм. шматувати, чикріжити, різати абияк; 2) невдало оперувати.

charcuterie *f* 1) ковбасна; 2) ковбасні вироби; ~ier *m*, ~ière *f* ковбасник, -ця.

charge *f* 1) вантаж, вага; навантаження; 2) тягар; être à la ~ de qn бути на чіємусь утриманні; 3) доручення; 4) посада; surgrimer *une* ~ ліквідувати посаду; зняти ставку; 5) заряд; постріл; 6) тех. тиск; 7) податок; 8) юр. обвинувачення; témoin à ~ свідок обвинувачення; 9) атака; revenir à la ~ поновити спробу.

chargé, -e 1. *adj* 1) навантажений; 2) перен. обтяжений; ~ de pouvoir наділений владою; O lettre ~e цінний лист; langue ~e обкладений язик; 2. *m*: ~ d'affaires *dup.* повірений у справах.

chargement *m* 1) навантаження; 2) вантаж; ~er *vt* 1) навантажити; 2) обтяжувати; 3) доручати; 4) обвинувачувати; 5) заряджати; 6) атакувати; se ~er брати на себе; ~eur *m* вантажник.

chariot *m* віз, хура, возик.

charitable *adj* милосердний, милостивий, жалісливий.

charité *f* 1) милосердя; 2) благодійність; faire la ~ подавати милостиню.

charmant, -e *adj* чарівний, милувидний, милий.

charme I *m* чарівність, принадність.

charme II *m* бот. граб.

charm|er *vt* зачаровувати; ~eur, -euse 1. *m*, *f* чарівник, -ця; 2. *adj* чаруючий.

charnu, -e *adj* м'ясистий.

charpent|e *f* 1) кістяк, каркас; риштування; ~ de support несуча конструкція; 2) зруб; 3) теслярська робота; bois de ~ будівельний ліс; ~é, -e *adj* збудований, складений; ~er *vt* тесати; ~ier *m* тесляр.

char|etier, -etière *adj* проїзний; porte ~etière ворота; ~ette *f* візок; ~ier *vt* 1) возити, перевозити; 2) нести (про річку); ~oi *m* 1) гужовий транспорт; 2) військ. обоз; ~on *m* каретник.

charrue *f* плуг.

charte *f* 1) грамота, хартія; 2) основний закон; статут.

chasse *f* 1) полювання; ~ à cougue полювання з псами; 2) переслідування, цькування; donner la ~ à qn переслідувати когось, гнатися; 3) винищувальна авіація.

chasse-mouches *m* 1) опакало; 2) мухоловка; сітка від мух (для коней).

chasse-neige *m* 1) заметіль; 2) снігоочисник.

chass|er 1. *vt* 1) гнати, проганяти; 2) полювати; 2. *vi* 1) дутти (про вітер); 2) котитися (про екіпаж); ~eur *m* 1) мисливець; 2) стрілець; 3) льотчик-винищувач; 4) винищувач, (літак).

châssis *m* 1) ра́ма (віконна); 2) *tex.* шасі; 3) кістяк, каркас.
 chaste *adj* цнотливий; ~té *f* цнотливість.
 chat *m*, -te *f* кіт, кішка; \diamond il n'y a pas un ~ розм. ні душі; avoir bien d'autres ~s à fouetter ма́ти інші кло́поти; appeler un ~ un ~ назива́ти речі своїми іме́нами; avoir un ~ dans la gorge захри́пнути; ~ échaudé craint l'eau froide *присл.* опікши́сь на мо́лоці, бу́деш ду́ти й на во́ду.
 châtaign||e *f* кашта́н; ~ier *m* кашта́нове де́рево, кашта́н.
 châtain, -e 1. *adj* те́мно-руся́вий; 2. *m* шате́н.
 château *m* за́мок; \diamond bâtir des ~x еп. Espragne будувати надхма́рні за́мки.
 châtier *vt* кара́ти.
 chatière *f* 1) лазі́вка для кіш-ки; 2) пота́йний хід.
 châtiment *m* ка́ра.
 chaton *m* кошеня́.
 chatouill||ement *m* лоскотання́; ~er *vt* 1) лоскотати́; 2) лести́ти; ~eux, -euse *adj* 1) який (що) бо́їться лоскоті́в; 2) ура́зливий; \diamond question ~euse де́лікатне пита́ння.
 chatoyer *vi* ви́лискувати, міні́тися різни́ми ба́рвами.
 chaud, -e 1. *adj* те́плий, гаря́чий; палкі́й; \diamond nouvelle toute ~e оста́ння нови́на; 2. *adv* те́пло, жа́рко; il fait ~ те́пло; tenir ~ грі́ти; ce manteau me tient ~ у цьо́му пальті мені те́пло; 3. *m* жа́ра, спе́ка; j'ai ~ мені жа́рко.
 chaudière *f* каза́н; коте́л; ~ à vapeur парови́й коте́л; salle des ~s коте́льня.

chaudron *m* каза́н, коте́л.
 chauffage *m* опале́ння; ~ уг-байн міська теплоце́нтра́ль.
 chauff||e *f* 1) то́плення, нагрі́вання; 2) то́пка; ~er 1. *vi* нагрі́ватися; 2. *vt* 1) зігріва́ти, нагрі́вати, грі́ти; 2) *перен.* спішно щось робі́ти; ~eur *m* 1) кочега́р; 2) шофе́р.
 chaume *m* 1) стерня́; 2) соло́ма (для покрі́влі).
 chaumière *f* хати́на.
 chausse *f* 1) полотня́не ціди́л-ко; 2) *pl* штані́; \diamond tige ses ~s вте́кти; il y laissa ses ~s розм. він там голово́ю ліг.
 chaussée *f* 1) брук, шосе́; les ponts et ~s шляхо́ве відо́мство; 2) грє́бля.
 chausse-pied *m* ріжо́к (для взуття́).
 chauss||er *vt* взува́ти; se soulier vous ~e bien цей чере́в'як вам якраз по но́зі.
 chaussette *f* шкарпе́тка.
 chausson *m* м'яка́ ту́фля.
 chaussure *f* взуття́.
 chauve *adj* лы́сий; плі́сний.
 chauve-souris *f* зоол. кажан.
 chauvin, -e *adj* шовіністи́чний; ~isme *m* шовіні́зм.
 chaud *f* вапно́; ~ vive негаше́не вапно́; repasser à la ~ бі́лити.
 chavirer *vi* 1) переки́нутися; 2) хита́тися (*про п'яного*).
 chef *m* 1) голова́, вождь; 2) на-ча́льник, завіду́ючий; ~ du per-sonnel нача́льник відді́лу ка́дрів; ~ d'orchestre дириге́нт; еп. ~ го-ловни́й, ста́рший; 3) *військ.* коман-ді́р; 4) *юр.* головни́й пункт, основ-

на стаття; ~ d'accusation головний пункт обвинувачення.

chef-lieu *m* головне місто (департаменту, округу).

chemin *m* дорога, шлях, путь; ~ de traverse польова дорога; ~ s détrempés бездоріжжя; ~ de fer de ceinture окружна залізниця; abattre du ~ швидко йти вперед; ~ faisant по дорозі; мимохідь; \diamond le ~ des écoliers найдовший шлях; n'y pas aller par quatre ~ s іти навпростець; suivre le ~ battu іти бйтим шляхом, уторованою стежкою.

chemineau *m* бродяга, волоцюга, жебрак.

cheminée *f* 1) димар; 2) камін.

cheminer *vi* 1) іти, бресті; пересуватися; 2) військ. підступати.

cheminot *m* залізничник.

chemis|e *f* 1) сорочка; en bras de ~ без піджаків; 2) тех. обшивка; кожух; 3) папка; ~ette *f* блузка; ~ier *m* блузка, кофта; ~ière *f* білошвейка.

chêne|aie *f* дубовий гай; ~e *m* дуб; ~e fumé мбрений дуб.

chenil [ʃəni] *m* 1) псарня; 2) прям., перен. конура.

chenille *f* 1) гусінь; 2) тех. гусениця; tracteur à ~ гусеничний трактор.

cheptel *m* 1) худоба, скот; 2) живий інвентар.

cher, chère 1. *adj* 1) дорогий, мильний, любий; 2) дорогий, цінний; 2. *adv* дорого.

cherch|er 1. *vt* 1) шукати; aller ~ піти за..., зайти за...; envoyer ~ послати по; 2) домагатися чогось, добиватися; 2. *vi* (à+inf)

намагатися, старатися; \diamond ~ la petite bête чіплятися до дрібниць; ~ midi à quatorze heures бажати неможливого; даремно сушити собі голову; ~eur *m*, -euse *f* 1) шукач, -ка; 2) дослідник, -ця; вчений, -а.

chère *f* їжа, харч; faire bonne ~ смачно їсти.

chér|i|, -e *adj* любий, мильний; ~ir *vt* 1) ніжно любити; 2) дожити.

cherté *f* дорожнеча.

chétif|f, -ve *adj* 1) кволий; 2) жалюгідний, мізерний.

chev|al *m* (pl. -aux) кінь; ~ de selle верховий кінь; ~ de somme вантажний кінь; ~ de bois гімнастичний кінь; à ~ верхи; monter à ~ їздити верхи; \diamond ~vapeur фіз. кінська сила; monter sur ses grands ~aux величатися, пишатися; à ~ donné on ne garde pas à la bride присл. дарованому коневі в зуби не дивляться.

chevalier|esque *adj* лицарський; ~ie *f* лицарство.

chevalet *m* 1) мольбэрт; 2) підставка; козла.

chevalier *m* лицар; кавалер; \diamond ~ d'industrie пройдисвіт.

chevauch|ée *f* поїздка, пробіг верхи; ~er *vi* їздити верхи.

chevelu, -e *adj* волосатий, волохатий; ~re *f* шевелюра, волосся.

chevet *m* узголів'я; \diamond livre de ~ настільна книжка; table de ~ нічний стілик.

cheveu *m* волосина; \diamond tiré par les ~х надуманий; ne tenir qu'à un ~ триматися на волосинці; saisir l'occasion aux ~х скористатися

випадком; *couper un ~ en quatre* мудрувати.

cheville *f* 1) *тех.* кілочок; шпилька; шип; 2) *анат.* кісточка, щиколотка.

chèvre *f* коза; *Q ménager la ~ et le chou* *присл.* і вовк ситий, і коза ціла; і кози ситі, і сіно ціле.

chevreau *m* 1) козеня; 2) шевро (*сорт шкіри*).

chevrot|lant, -e *adj* тремтятий (*про голос*); *~ег vi* співати, розмовляти тремтячим голосом.

chez *prep* у (в), до; *Je serai ~ moi* я буду у себе, вдома; *puis-je entrer ~ vous?* можна до вас зайти?; *pous venons de ~ lui* ми тільки що від нього; *rag ~ vous* у вас.

chez-soi *m*: *un ~* свій дім, свій кутік.

chic 1. *adj* шикарний; *c'est ~* *розм.* це чудово!; 2. *m* шик.

chican|le *f* ябедництво; крутість; причіпка; *~ег 1. vi* вдаватися до крутїства; позиватися; ябедничати; 2. *vt* чіплятися; *~ег m*, -euse *f* крутїй, сутяга; ябедник, -ця.

chien *m*, -ne *f* 1) собака, пес; *~ de berger* вівчарка; *~ de garde* сторожовий собака; *~ patrouilleur* дозорний собака; 2) курік, собачка; *тех.* стіпор; *Q un temps de ~* *розм.* погана погода; *entre ~ et loup* *прїсмерком*.

chien-loup *m* німецька вівчарка.

chiffon *m* ганчірка, кляпоть; *~ег vt 1)* м'яти, б'яти; 2) *перен.* дратувати, с'єрдити; *~ nier*, -nière 1. *m*, *f* ганчірник, -ця; 2. *m* шифоньєрка.

chiffre|le *m* 1) цифра, число; 2) шифр; *~ег vt 1)* рахувати; 2) шифрувати; *Q ~ег un* *numéro* набирати номер (*телефону*); *se ~ег* обчислюватися.

chiffre-témoін *m* контрольна цифра.

chiffreur *m* 1) рахівник; 2) шифрувальник.

chim|ère *f* хімера, мрія; *~érique* *adj* хімерний.

chim|ie *f* хімія; *~ organique* органічна хімія; *~ biologique* біохімія; *~ique* *adj* хімічний; *~iste* *m* хімік.

chinois, -e 1. *adj* китайський; 2. *m* китайська мова.

chiourme *f* 1) каторга; 2) каторжники.

chipер *vt* *розм.* украсти, потягти.

chipoter *vi* *розм.* 1) барїтися; 2) чинити перешкоди, чіплятися; 3) торгуватися.

chirurgi|cal, -e *adj* хірургічний; *intervention ~* *cale* хірургічне втручання; *~e* *f* хірургія; *~en* *m* хірург.

chlor|le *m* *хім.* хлор; *~ег vt* хлорувати; *~eux*, -euse *adj* хлористий.

chlorhydrique *adj*: *acide ~* соляна кислота.

chlorure *m* хлориста сполука; *~ de sodium* хлористий натрій; *~ de calcium* хлористий кальцій; *~ mercurique* сулем'я.

choc *m* 1) поштовх; 2) струс, потрясіння; *мед.* шок; *de ~* ударний, передовий.

chœur *m* хор; *en ~* хором.

choir* *vi.* (ē) падати; *se laisser ~* упасти; *faire ~* упустити.

choisir *vt* вибирати.
 choix *m* вибір; au ~ на вибір;
 faire ~ de вибирати.
 chômage *m* 1) безробіття; 2)
 бездіяльність; ~ *ser vi* 1) бути без-
 робітним; 2) не працювати; ~ *eur*
m, -euse *f* безробітний, -а.
 chore *f* кұхоль (*пива*).
 chopper *vi* спотикатися.
 choqu||ant, -e *adj* непристойний;
 образливий; ~é, -e *adj* вражений,
 приголомшений; ~ *er vt* 1) штов-
 хати, ударяти; 2) прикро вража-
 ти, шокувати, корбити.
 choral, -e *adj* хоровий.
 chorégraphie *f* хореографія.
 chose *f* 1) річ; предмет; спра-
 ва; \emptyset quelque ~ що-небудь, щось;
 autre ~ інше; c'est la même ~
 це те ж саме; ~ promise, ~ due
 сказано — зроблено; pas grand-~
 дрібниця; 2) подія, випадок.
 chou *m* (*pl* -x) капуста; ~
 rommé качанна капуста; \emptyset feuille
 de ~ порізна бульварна газета.
 choucroute *f* квашена капуста.
 chouette *f* сова.
 chou-fleur *m* цвітня капуста.
 chou-navet *m* бруква.
 choyer *vt* пестити, голубити.
 chrétien, -ne *1. adj* християн-
 ський; 2. *m, f* християнин, хри-
 стиянка.
 chronique *I f* літопис; хроніка.
 chronique *II adj* хронічний.
 chuchot||ement *m* шепіт; шушү-
 кання; ~ *er 1. vt* шептати; 2. *vi*
 перешіптуватися; ~erie *f* шушү-
 кання.
 chuinter *vt* тріхи шепелявити.
 chut! [*sy*] *int* цить!, цитьте!
 chute *f* 1) падіння; опадання;

la ~ des feuilles листопад; ~
 d'eau водоспад; ~ de neige сніго-
 пад; ~ du jour настання темряви;
 2) *перен.* провал, падіння; 3) ви-
 падання.
 ci *1. dual.* celui; 2. *adv* тут; par-
 ci par-là тут і там; ci-gît тут спо-
 чиває (*прах*).
 ci-après *adv* ніжче, далі.
 cible *f* мішень, ціль.
 cicatri||ce *f* рубець; шрам; ~sa-
 tion *f* рубцювання; загоювання;
 ~ *ser vt* гоїти; se ~ *ser* гоїтися,
 заживати.
 ci-dessous *1. adv* ніжче; 2. *adj*
 нижчеподаний, нижченаведений.
 ci-dessus *1. adv* вище; 2. *adj*
 вищезгаданий.
 ci-devant *1. adv* попереду, ра-
 ніше; 2. *adj* попередній.
 ciel *m* 1) (*pl* ciels) небо; \emptyset re-
 tuer ~ et terre вживати всіх за-
 ходів; tomber du ~ прийтись до
 річі; 2) (*pl* ciels) склепіння; 3) (*pl*
 ciels) балдахін; 4) (*pl* ciels) клі-
 мат; ~ tempéré помірний клімат.
 cierge *m* воскова свічка.
 cigale *f* зоол. коник.
 cigarette *f* цигарка.
 cigogne *f* чорногуз, лелєка.
 ci-inclus, -e *adj* вкладений.
 ci-joint, -e *adj* до цього дода-
 ний.
 cil *m* вія.
 cill||ement *m* моргання, кліпан-
 ня; ~ *er vt, vi* моргати, кліпати.
 cime *f* вершина; верхівка, верх.
 ciment *m* цемент; ~ *armé* за-
 лізобетон; ~ *er vt* 1) цементувати;
 2) *перен.* скріплювати; об'єдну-
 вати.
 cimetière *m* кладовище.

ciné *m* кіно.
cinéaste *m, f* кінорежисер; кінопрацівник.
cinéma *m* кіно; ~ *parlant*, ~ *sonore* звукове кіно; ~ *muet* німе кіно; ~ *en couleur* кольорове кіно; ~ *en relief* стереокіно.
cinémascope *m* ширококранне кіно.
cinglant, -*e adj* дошкульний, образливий.
cingler *vt* стьобати, шмагати.
cinq *1. adj* 1) п'ять; п'ятеро; 2) п'ятий; *tous (les)* ~ *вп'ятьох*; 2. *m* 1) п'яте число; 2) п'ятірка (оцінка, карта).
cinquantaine *f* п'ятдесят, п'ятдесят років.
cinquante *adj* 1) п'ятдесят; 2) п'ятдесятий.
cinquantenaire *1. adj* п'ятдесятирічний; 2. *m* п'ятдесятиріччя; ~*ième* *1. adj* п'ятдесятий; 2. *m* п'ятдесята частка.
cinquième *1. adj* п'ятий; 2. *m* п'ята частина; 3. *f* п'ятий клас.
cintré *m* арка, склепіння; ~*é*, -*e adj* склепінчастий; дугоподібний.
cirage *m* 1) вакса; крем (для взуття); 2) чіщення (взуття).
circonférence *f* геом. коло.
circonflocution *f* описовий вислів, перифраза.
circonscription *f* 1) обмеження; 2) округ.
circonscrire *vt* 1) обмежувати; 2) геом. описувати.
circonspect, -*e adj* обачний, обережний; *tenir un langage* ~ *розмовляти стримано (добираючи слова)*; ~*ion f* обачність, обережність.

circonstance *f* обставина; *selon (suivant) les ~es* залежно від обставин; *se plier aux ~es* пристосовуватися до обставин; ~*iel*, -*e adj* ґрунтовний; ~*iel*, -*le adj* грам. обставинний.

circonvénir *vt* обійти, обманути; ~*u*, -*e adj* обманутий.

circonvoin, -*e adj* окблишний, навблишний.

circuit *m* 1) коло, круг; 2) обхід, кружний шлях; 3) круговий маршрут, пробіг, манівець; 4) *тех.* струм (електричний), ланцюг; контур; ~ *fermé* замкнутий ланцюг; ~ *d'antenne* антений контур.

circulaire *1. adj* круглий; круговий; *billet* ~ *сезонний квиток*; 2. *f* циркуляр; ~*ant*, -*e adj* ходячий; оборотний; ~*ation f* 1) рух (вуличний); ~*ation mouvementée* жвавий рух; 2) циркуляція; ~*ation du sang* кровообіг; 3) оборот, обіг; ~*ation monétaire* грошовий обіг; ~*ation des marchandises* товарооборот; ~*er vt* 1) рухатися, циркулювати; 2) перебувати в обороті (в обігу).

circumnavigation *f* кругосвітня подорож.

cir *f* віск; ~ *à cacheter* сургуч; ~*é*, -*e adj* навіщений; ~*er vt* 1) натирати воском; 2) чистити ваксою; ~*eur m*, -*euse f* 1) натирач, -ка підлоги; 2) чистильник, -ця взуття.

cirque *m* цирк.

cisailler *vt* різати (метал, дрiт і т. ін.); ~*es f pl* великі ножиці (для металу).

ciseau *m* 1) різець; долото; 2) *pl* ножиці.

cisel||é, -e *adj* виточений; style ~ відточений стиль; ~er *vt* працювати різцем (по металу); висікати; чеканити; ~et *m* різець (для металу); ~eur *m* карбувальник, чеканник; ~ure *f* карбування; різьблення.

citadelle *f* цитадель, фортеця.

citadin *m*, -e *f* городян|ин, -ка.

citation *f* 1) цитата; 2) виклик до суду.

cité *f* місто; ~ ouvrière робітниче селище; ~ droit de ~ право громадянства.

citer *vt* 1) цитувати, посилатися, наводити уривки; 2) викликати до суду.

citoyen *m*, -ne *f* громадян|ин, -ка; ~ neté *f* громадянство.

citron *m* лимон; ~nade *f* лимонад, ситро; ~nier *m* лимонне дерево.

citrouille *f* гарбуз.

civile *f* носилки, носі.

civil, -e 1. *adj* 1) громадянський; guerre ~e громадянська війна; 2) цивільний; 3) ввічливий; 2. *m*: dans le ~ на цивільній службі.

civilis|ation *f* цивілізація; ~é, -e *adj* культурний, цивілізований; ~er *vt* освічувати, цивілізувати.

civique *adj* властивий громадян|инові; vertu ~ громадянська мужність; droits ~s політичні права; dégradation ~ юр. позбавлення громадянських прав.

civisme *m* громадянська доброта, відданість батьківщині, патріотизм.

clair, -e 1. *adj* 1) світлий; bleu ~ світло-блакитний; 2) прозорий; чистий; 3) ясний, зрозумілий; 4)

рідкісний; 2. *adv* ясно, виразно; il fait ~ ясно (про погоду); ~ comme le jour ясно як божий день; voir ~ ясно розуміти, бачити; 3. *m* світло; ~ de lune місячне світло; ~ tirer au ~ вивести на чисту воду; ~ement *adv* ясно, зрозуміло; voir ~ement усвідомлювати щось.

claire-voie *f* отвір, просвіт.

clairière *f* галявина.

clair-obscur *m* світлотінь.

clairon *m* 1) сурма, труба, рожок; 2) сурмач; ~ner *vi* 1) сурмити, трубити; 2) перен. розтрубити, розголосити.

clairsemé, -e *adj* рідкий.

clairvoy|ance *f* прозорливість;

~ant, -e *adj* прозорливий.

clam|er *vt* кричати; скаргитися на; ~eur *f* крик, зойк.

clandestin, -e *adj* таємний, прихований; action ~e підпільна робота; ~ité *f* підпілля; réduire à la ~ité загнати в підпілля.

clapet *m* клапан.

clapot|age *m*, ~ement *m* плескіт (води); ~er *vi* плескатися, хлюпатися.

claque *f* удар долонею; ляпанець.

claquedent *m* голодранець.

claquement *m* клацання, ляскання, грюкання.

claquer 1. *vt* ляснути, ударити; 2. *vi* 1) ляпати, ляскати; 2) грубо здохнути.

clarifi|cation *f* очищення рідини; ~er *vt* 1) очищати рідину; рафінувати; 2) з'ясовувати, уточнювати.

clarté *f* 1) світло; à la ~ de... при світлі; 2) ясність; прозорість.

class||e f 1) клас (суспільний); ~ *ouvrière* робітничий клас; la *lutte de(s)* ~e(s) класова боротьба; 2) *біол.* клас; 3) розряд, категорія; 4) клас (кімната); 5) урок, заняття; la *rentrée des* ~es початок навчального року; faire la ~e давати урок; après les ~es після занять; 6) *військ.* контингент призовників; 7) *спорт.*: grande ~ високий клас (*гри*); ~ement m 1) класифікація, сортування; 2) *спорт.* розряд; ~er *vi* класифікувати; розподіляти за розрядами; сортувати; se ~er: se ~er premier *спорт.* вийти на перше місце; ~eur m папка для паперів.

classique 1. *adj* 1) класичний; auteur ~ класик; 2) *розм.* звичайний; 2. *m* класик.

clause f 1) умова, стаття угоди; 2) застереження; ~s restrictives обмежувальна угода.

clavier m клавіатура.

clé, clef [kle] 1. *f* ключ; sous ~ під замком; O la ~ de l'énigme розгадка; mettre la ~ sous la porte підіпхати, зникнути; 2. *adj*: branches ~s de l'économie nationale основні, провідні галузі народного господарства.

clément||se f милосердя; ~t, -e *adj* милостивий; *перен.* м'який; ciel ~t м'який клімат; le ciel est ~t погода нам сприяє.

clerc [kle:r] m писар, клерк; O pas de ~ промах.

clergé m духовенство.

cliché m 1) *полігр.* кліше; 2) фото негатив; 3): ~ radiographique рентгеновський знімок; 4) *перен.* заляжений вираз, штамп.

client m, -e f клієнт, -ка; пацієнт, -ка; ~èle f клієнтура.

clignement m кліпання, моргання; ~er *vi* моргати, кліпати; ~otement m мигання; ~oter *vi* мигати.

climat m 1) клімат; ~ tempéré помірний клімат; 2) атмосфера, обстановка; dans un ~ cordial в обстановці сердечності; ~ique *adj* кліматичний.

clin m: ~ d'œil мить; en un ~ d'œil в одну мить.

clique f през. зграя, кліка, банда.

cliquet||er *vi* стукати, брязкати; ~is m 1) брязкання; 2) деренчання.

clochard m *розм.* жебрак, бродяга; enfant ~ безпритульний.

cloche f 1) дзвін; 2) скляний ковпак.

clochement m шкутильгання.

cloche-pied: à ~ *loc. adv.* на одній нозі.

clocher I m дзвіниця.

cloch||er II *vi* шкутильгати, кульгати; O ça ~e щось не ладиться, не йде на лад.

clochet||on m дзвіничка; ~te f дзвіночок.

cloison f перегородка; ~ étanche водонепроникна перегородка; ~ner *vi* перегороджувати.

cloître||e m монастир; ~er *vi* ув'язнити в монастирі; se ~er усамітнюватися, жити самотньо.

clorin-clorant *adv* 1) шкандибачи, шкутильгаючи; 2) абияк, сяк-так.

cloriner *vi* *фам.* шкандибати, шкутильгати.

close* *vt* 1) замика́ти, закрива́ти; 2) обгороджувати, обнісити; 3) укладати угоду; 4) закрити збори.

clos I *m* обгороджене місце.

clos II, -e *adj* 1) закритий, зачинений; 2) обгороджений; 3) завершений; *déclarer une session ~e* оголосити про закриття сесії; *l'incident est ~* інцидент вичерпаний; *Q nuit ~e* глибока ніч; *à porte ~e, à huis ~* юр. при зачинених дверях.

clôtur||e *f* 1) огоро́жа; 2) закриття, закінчення; *~er vt* 1) обгороджувати; 2) закривати (збори, рахунок і т. ін.).

clou *m* 1) цвях; *Q ~ de girofle* бот. гвоздика; *traverser les ~s* переходити вулицю по пішохідній доріжці; *un ~ chasse l'autre* прик. клин клином вибивають; 2) розм. чиряк; 3) перен. окраса; *~ de la saison* окраса сезону; *~ de la soirée* окраса вечора; *~er vt* 1) прибивати цвяхами, забивати; 2) перен. приковувати; *~té adj*: *passage ~té* пішохідна доріжка; *~ter vt* оббивати цвяхами.

clown [klun] *m* клоун.

club [klyb, klæb] *m* клуб.

coalls||é, -e I. *adj* коаліційний, об'єднаний, союзний; 2. *m pl* сою́зники, сою́зні держа́ви; *~er vt* об'єднувати в союз, у коаліцію; *se ~er* об'єднуватися.

coass||ement *m* ква́кання; *~er vi* ква́кати.

coauteur *m* 1) співавтор; 2) співучасник.

cocagne *f*: *pays de ~* земля обітована.

cocasse *adj* розм. смішний, кумедний.

coccinelle *f* зоол. со́нечко.

cochère *adj*: *porte ~* ворота.

cochon *m* свиня; *~ de lait* поросля; *~nerie* *f* розм. свинство.

coco *m* кокосовий горіх; *Q un joli ~!* розм. ну й свиня!; *~tier m* кокосова пальма.

cocorico *m* кукуріку.

coction *f* варіння.

code *m* 1) кодекс, збірник законів; *~ pénal* кримінальний кодекс; 2) код; *~ de signaux* сигнальний код; 3) звід правил; *~ de la route* правила вуличного руху.

coéducation *f* спільне навчання.

coéquipi||er *m*, -ère *f* 1) член тієї самої бригади; 2) спорт. гравець своєї команди.

coerciti||f, -ve *adj* примусовий; *~on f* примус, сilyвання; *de ~on* примусовий.

cœur *m* 1) серце; *Q de grand ~, de tout son ~* охоче; від душі; з радістю; *j'ai le ~ gros* мені важко на серці; *par ~* напам'ять; *au ~ du combat* у розпалі битви; *prendre à ~, avoir à ~* вважати своїм обов'язком; *avoir le ~ à l'ouvrage* охоче працювати; *prendre son ~ à deux mains* набратися духу; *je veux en avoir le ~ net* я хочу це з'ясувати; *j'ai mal au ~* мені нудить; 2) середина; серцевина; 3) карт. чирва.

coexist||ence *f* співіснування; *~ pacifique* мирне співіснування; *~er vi* співіснувати.

coffre *m* скриня; *le ~ arrière* d'une voiture багажник (в автомобілі).

coffre-fort *m* сейф, вогнетривка шафа.

cognac *m* коньяк.

cognée *f* сокира.

cogner 1. *vt* 1) ударити; 2) забивати, вбивати; 2. *vi* 1) постукувати; 2) працювати з перебоями (про мотор); **se** ~ ударитися.

cohabitation *f* співжиття.

cohéren|ce *f* зв'язок; зв'язність; ~ *t*, -*e* *adj* зв'язний.

cohéren|te *m*, -*ère* *f* співпадко-ем|ець, -иця.

cohésion *f* 1) зчепність; зчеплення; 2) спаяність, згуртованість.

cohorte *f* іст., перен. когорта.

cohue *f* галасливий натовп; штовханіяна.

coi, -*te* *adj* тихий, смирний; **se tenir** ~ сидіти тихо, мовчати.

coiff|le *f* 1) головний убір, чепчик; 2) чохол; ~*é*, -*e* *adj* 1) причесаний; 2) з покритою головою;

! **Q être né** ~*é* народитися в сорочи; ~*er* *vt* 1) причісувати; 2)

надівати щось на голову; ~*eur* *m*, -*euse* *f* перукар, -ка; ~*ure* *f* 1) зачіска; 2) головний убір.

coin *m* 1) кут, кутіок; 2) клин;

3) штемпель, печатка; 4) стрілка (на панчосі); **Q** ~ *perdu* глушина; **du** ~ *de l'œil* крадькома, нішком; ~*ser* *vt* 1) забивати клин; закріплювати; 2) загнати в кутіок.

coïncid|ence *f* збіг, одночасність; ~*er* *vi* збігатися.

coke *m* кокс.

col *m* 1) комір; 2) шийка (пляшки); 3) вузький прохід, ущелина, перевал.

colature *f* проціджування.

colère 1. *f* гнів; **se mettre en** ~

розсередитися; розбушуватися (про море); **écumer de** ~ скаженіти, шаленіти, лютувати; **reïduler sa** ~, **maîtriser sa** ~ стримати гнів; 2. *adj* розм. сердитий.

colérique *adj* дразливий, схильний до гніву.

colimaçon *m* слимак.

colin-maillard *m* жмурки (гра).

colique *f* колька, різь; **Q avoir la** ~ розм. злякатися.

colis *m* пака, тук; пакет; *pl* **péçi**; ~ *postal* посылка.

collabor|ateur *m*, -*atrice* *f* співробітник, -ця; ~*ation* *f* співробітництво; ~*ationniste* *m* політ. колабораціоніст; ~*er* *vi* співробітничати.

collage *m* наклеювання, приклеювання.

collatéral, -*e* *adj* 1) бічний, боковий; 2) побічний.

colle *f* 1) клей; ~ *forte* столярний клей; 2) розм. важке, складне питання (на екзамені).

collect|le *f* 1) збір; 2) складчина; ~*er* *vt* збирати; ~*eur*, -*rice* 1. *m*, *f* збирач, -ка; 2. *m* тех. колектор, приймач.

collecti|f, -*ve* 1. *adj* колективний; **exploitation** ~*ve* колективне господарство; 2. *m* колектив.

collection *f* колекція, збірка, зібрання; ~*ner* *vt* колекціонувати, збирати.

collectivement *adv* колективно, спільно.

collectivité *f* 1) колектив; 2) спільність; **la** ~ *des* *poуens de* *production* колективне володіння знаряддями виробництва.

collège *m* 1) колегія; 2) коледж.

collégial, -e *adj* колегіальний.
collégien *m, -ne f* учень, учениця коледжу; школяр.

collègue *m* колега.

coller 1. *vt* клеїти, наклеювати; притискати; ~ son front contre... притиснутися чолом до...; 2. *vi* облягати (*про одяг*); *Q* cela ne colle pas bien це не підходить.

collet *m* комір; ~ *er vt* схопити за комір.

collier *m* 1) намисто, кольє; 2) нашійник; 3) хомут.

colline *f* горб, пагорб.

collision *f* сутичка, зіткнення.

colloque *m* бесіда, розмова.

colombe *f* голуб; ~ de la paix голуб миру; ~ *ier m* голубник.

colon *m* 1) колоніст, поселенець; 2) орендар.

colonel *m* полковник.

colonie *f* 1) колонія; табір; ~ de vacances табір відпочинку (*для дітей*); ~ pénitenciaire, ~ correctionnelle виправно-трудова колонія; 2) *біол.* гніздо, колонія.

colonne *f* 1) *архит.* колона; 2) стовп; ~ de fumée стовп диму; 3) шпальта, полоса (*у газеті*); графа; 4) *військ.* колона; *Q* ~ vertébrale *анат.* хребетний стовп.

colorant, -e *adj* фарбувальний; ~ *ation f* забарвлення; ~ *é, -e adj* 1) забарвлений; 2) мальовничий; барвистий; ~ *er vt* фарбувати, малювати; ~ *lage m* розмальовування, розфарбовування; ~ *ler vt* розмальовувати.

coloris *m* колорит; забарвлення.

colosse *m* колос, велетень, гігант.

colportage *m* 1) торгівля на

рознос; 2) поширення, розповсюдження (*чутки*); ~ *er vt* 1) торгувати на рознос; 2) розголосувати; поширювати (*чутки*); ~ *eur m, -euse f* поширювач, -ка; розповсюджувач, -ка.

combat *m* бій, битва; ~ singulier поєдинок; ~ de rue бій на барикадах; livrer un ~ давати бій; refuser le ~ ухилитися від бою; dans la chaleur du ~ у розпалі бою; hors de ~ виведений з ладу.

combatif, -ive *adj* 1) бойовий, бойовничий; 2) боекдатний; ~ *ivité f* боекдатність; ~ *tant m* воїн, боєць, борець.

combattre* 1. *vi* боротися, битися, воювати; 2. *vt* 1) боротися з; ~ le sommeil боротися зі сном; ~ la colère побороти гнів; 2) заперечувати.

combien *adv* 1) скільки; 2) як, до якої міри.

combinaison *f* 1) поєднання, комбінація; 2) комбінація (*жіноча білизна*); 3) комбінезон.

combinat *m* комбінат.

combine *f* *розм.* дільце, машинація.

combiné *m* 1) *хім.* сполука; 2) телефонна трубка.

combîner *vt* комбінувати, поєднувати, сполучати.

comble 1. *m* 1) дах, покрівля; loger sous les ~s жити під самим дахом; 2) *перен.* вершина, вищий ступінь, апогей; ~ de la gloire вершина слави; ça c'est le ~ це вже занадто; pour ~ на довершення всього; de fond en ~ від верху до низу.

comblé II *adj* переповнений;

la salle fait (*abo est*) ~ зал повнісінський; ~er *vt* 1) переповнювати, заповнювати; засипати доверху; 2) (*qn de qch*) щедро одаровувати.

combustibilité *f* займістість, горючість; ~ble 1. *adj* горючий; 2. *m* паливо, пальне; ~on *f* горіння, спалювання.

comédie *f* 1) комедія; 2) театр комедії; Comédie-Française «Комеді Франсез» (театр у Парижі); ~en *m, -enne f* 1) актор, актриса; 2) *перен.* комедіант, -ка.

comestible 1. *adj* їстівний; 2. *m* *pl* харчові продукти.

comique 1. *adj* комічний; 2. *m* комік (актор).

comité *m* комітет; Comité Central du Parti Communiste de l'Union Soviétique Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу; ~ de Défense le la Paix Комітет захисту миру.

commandant *m* 1) командир; командуючий; ~ en chef головнокомандуючий; 2) комендант; 3) майор.

commande *f* 1) замовлення; 2) *тех.* керування.

commandement *m* 1) командування; 2) команда; наказ; ~er 1. *vt* 1) наказувати, командувати; 2) замовляти; 2. *vi* 1) командувати; 2) мати владу над...

comme 1. *adv* неначе, на́че; як; ~ si ніби, немов; ~ si de rien n'était ніби нічого й не було; ~ il est боп який він добрий; \emptyset ~ ci, ~ ça так собі; 2. *conj* як; \emptyset ~ il faut пристойний, порядний.

commémoratif, -ative *adj* па-

м'ятний; plaque ~ative пам'ятна, меморіальна дошка; ~ation *f* вшанування, відзначення; ep ~ation de на ознаменування, в пам'ять...; ~er *vt* згадувати, вшановувати пам'ять.

commencement *m* початок; au ~ спочатку; j'en suis au ~ я щойно почав; ~er 1. *vt* починати; 2. *vi* починатися.

commensurable *adj* сумірний, порівнянний.

comment 1. *adv* як, яким чином; ~ faire? що робити?; ~ donc! як!, яким чином!; 2. *m*: savoir le ~ et le pourquoi знати як і чому.

commentaire *m* тлумачення, коментар; ~aires abondants широкі коментарі; ~ateur *m, -atrice f* тлумач, -ка, коментатор, -ка; ~er *vt* тлумачити; коментувати.

commérage *m* плітки, пересуди.

commerce *m* 1. *adj* торговий; 2. *m, f* торговець, -ка, комерсант, -ка; ~ce *m* 1) торгівля; 2) знайомство, стосунки, відносини; entrer en ~ce avec qn зав'язати стосунки з ким-небудь; ~cer *vi* вести торгівлю; ~cial, -e *adj* торговельний.

commère *f* 1) кумá; 2) *фам.* кумáся, плетуха.

commettre* *vt* 1) робити (помилки); 2) довіряти щось; \emptyset ~ sa réputation зіпсувати свою репутацію, компрометувати себе.

commis *m* службовець; прикажчик; ~ voyageur комівояжер.

commisération *f* жаль, співчуття.

commission *f* 1) доручення; 2) ко-

місія; ~ du dépouillement лічильна комісія; 3) *pl розм.* покупки; ~ *paire m* 1) розсільний; 2) комісіонер; ~ *per vt* 1) давати доручення комусь; 2) уповноважувати.

commod||e *adj* зручний; ~ *éminent adv* зручно; ~ *ité f* зручність; вигода, комфорт.

commotion *f* 1) струс; шок; 2) перен. зворушення, хвилювання.

commun, -e 1. *adj* 1) спільний; *en ~ loc. adv.* спільно; *Q sens ~* здоровий глузд; *пот ~ грам.* загальний ім'єнник; 2) громадський; 3) простий, звичайний; 2. *m* 1) більша частина; 2) *pl* служби (будівлі); 3) *pl* убиральня, туалет.

commun||al, -e *adj* комунальний; *services ~aux* комунальні послуги.

communard *m, -e f* іст. комунар, -ка (учасник Паризької комуни).

communautaire *adj* спільний; комунальний; *maison ~* гуртожиток.

communauté *f* 1) товариство, громада; колектив; 2) спільність (інтересів).

commune *f* 1) комуна; (la) Commune de Paris Паризька комуна; 2) община, громада.

communément *adv* звичайно; взагалі.

communicat||eur, -rice 1. *adj* 1) сполучний; *fil ~* сполучний провід; 2) який (що) повідомляє; 2. *m* *тех.* передавальний механізм.

communicati||f, -ve *adj* 1) торговельний, компанійський; 2) заразливий (сміх тощо).

communication *f* 1) повідомлення, передача; 2) сполучення, зв'язок; розмова по телефоні; *voies de ~* шляхи сполучення; 3) зносини, стосунки (між людьми); 4) *військ.* комунікації.

communi||er *vi* об'єднуватися (на основі чогось); ~ *on f* спільність (поглядів).

communiqu||é *m* офіційне повідомлення; ~ *er* 1. *vt* повідомляти, передавати; 2. *vi* спілкуватися (з кимсь).

commun||isme *m* комунізм; ~ *iste* 1. *m, f* комуніст, -ка; 2. *adj* комуністичний.

compact, -e *adj* щільний, компактний; стислий.

compagn||e *f* 1) супутниця; товаришка; 2) дружина; ~ *ie f* 1) товариство; *de ~ie* разом; 2) фірма, компанія; 3) *військ.* рота; ~ *on m* 1) супутник, товариш; ~ *on d'armes* соратник; 2) підмайстер; *Q bon ~on* добрий хлопець; веселун.

compar||able *adj* порівняльний; ~ *aison f* порівняння.

comparaître* *vi* стати (перед судом).

compar||atif, -ative 1. *adj* порівняльний; 2. *m* *грам.* вищий ступінь; ~ *er vt* порівнювати, зіставляти.

compartiment *m* купе.

compas *m* 1) циркуль; 2) морський компас; ~ *sé, -e* *adj* розмірений; педантично точний; ~ *ser vt* вивіряти циркулем.

compassion *f* співчуття, жалість.

compatib||ilité *f* відповідність;

сумісність; *~le adj* відповідний; сумісний, сполучний.

compat||ir vi (à) співчувати; *~issant, -e adj* співчуваючий.

compatriote m, f співвітчизник, -ця.

compens||ation f відшкодування, компенсація; *~er vt* відшкодовувати, компенсувати.

compère m кум; *Q fin. ~, rusé* ~ пройди́світ, пройда; *bon ~* весельчак.

compét||ence f відання, компетенція; *~ent, -e adj* досвідчений, компетентний; *~er vi юр.* налєжати по праву.

compétit||eur m. -rice f претендент, -ка; *~ion f* змагання, конкурс.

complainte f 1) сумна пісня; 2) нарікання.

compla||re vi (à qn)* подобатися, догоджати; *se ~ (à, en)* задовольнятися чимсь, знаходити приємність у чомусь.

complais||ance f 1) люб'язність; *rag ~* з люб'язності; 2) поблажливість, потурання; *~ant, -e adj* люб'язний, послужливий.

complément m додаток; *~aire adj* додатковий.

compl||et, -ète 1. adj повний; 2. *m* чоловічий костюм; *Q au grand ~* у повному складі; *~êtement 1. m* поповнення; комплектування; 2. *adv* цілком, повністю; *~éter vt* доповнювати, поповнювати, комплектувати.

complexe 1. adj складний; 2. *m* комплекс.

complexion f будова тіла, комплекція.

complexité f складність.

complication f ускладнення.

complic||e 1. adj причетний; *Q regard ~* розуміючий погляд; 2. *m, f* співучасник, -ця; *se rendre ~* стати співучасником; *~ité f* співучасть.

compliment m 1) вітання; поздоровлення; *présenter ses ~s à qn* вітати когось; 2) комплімент; *~er vt* поздоровляти; вітати.

compliqu||é, -e adj складний, заплутаний; *~er vt* ускладнювати.

complot m змова; *monter un ~* організовувати змову; *~er vt* брати участь у змові; *~eur m* змовник.

comportement m поведінка, вчинки.

comporter vt 1) включати, бути пов'язаним з; 2) припускати, допускати; *se ~* поводитися.

composant m складова частина, компонент.

compos||é, -e 1. adj складний, складений; 2. *m chim.* склад, сполука, суміш; *~er vt* 1) складати; *~er un numégo* набирати номер телефону; 2) творити; 3) *poligr.* складати; *se ~er (de qch)* складатися з...; *~iteur m, -itrice f* 1) композитор; 2) *poligr.* складач, -ка; *~ition f* 1) складання; 2) твір; 3) *муз., жив.* композиція.

compréhens||ibilité f зрозумілість; *~ble adj* зрозумілий; *~on f* розуміння, тямущість.

comprendre vt* 1) розуміти; *faire ~* дати зрозуміти; *compris!* зрозуміло!; 2) містити в собі, включати; *se ~* розуміти один

одного; cela se comprend самó собою зрозуміло.

compress||ibilité *f* стисливість; ~ible *adj* стисливий; ~if, -ive *adj* 1) який (що) стискає; 2) *перен.* гнітючий; ~ion *f* 1) стискання; 2) *перен.* гніт; 3) урізування, скорочення.

comprim||é, -e 1. *adj* стиснений; пресований; air ~ стиснене повітря; 2. *m* таблетка; ~er *vt* 1) стискати; пресувати; 2) *перен.* пригнічувати, пригноблювати.

compris, -e *adj* включений; у ~ включаючи, включно.

compromettre* *vt* компрометувати.

compromis, -e 1. *adj* скомпрометований; 2. *m* компроміс.

comptab||ilité [kɔ̃tabilité] *f* рахівництво; бухгалтерія; ~le *m* рахівник, бухгалтер.

comptant [kɔ̃tã] *adj*: argent ~ готівка; payer ~ платити готівкою.

compte [kɔ̃:t] *m* 1) рахунок; ~ courant *бухг.* поточний рахунок; ~ personnel *бухг.* особовий рахунок; Q tenir ~ de... брати до уваги, зважати на...; régler son ~ à qn розрахуватися з кимсь; tout ~ fait взявши до уваги; à ~, en ~ у рахунок; à bon ~ дешево; 2) звіт; ~ rendu звіт; доповідь; донесення; 2) розрахунок.

compte-gouttes [kɔ̃t-gut] *m* піпетка.

compter [kɔ̃te] 1. *vt* 1) рахувати; 2) вважати; 2. *vi* 1) мати значення; рахуватися; 2) (*sur*) розраховувати, покладатися; ~ là-dessus розраховувати на це.

compteu||r [kɔ̃tœ:r], -se 1. *m*, *f* обліковець; 2. *m* *tex.* лічильник; ~ à gaz газований лічильник; ~ d'eau водомір.

comptoir [kɔ̃twa:r] *m* 1) прилавок, стойка; 2) контора; 3) каса.

comte *m*, -sse *f* граф, -їня.

concav||e *adj* увігнутий; ~ité *f* увігнутість.

concéder *vt* 1) дарувати; надавати; 2) поступатися; згоджуватися.

concentr||ation *f* концентрація, зосередження; ~é, -e *adj* зосереджений; ~er *vt* зосереджувати, концентрувати.

concept [kɔ̃sept] *m* поняття; ~ion *f* 1) сприймання; пізнавання, розуміння; la ~ion du monde світогляд; ~ion marxiste-léniniste марксистсько-ленінський світогляд; 2) задум, концепція.

concern||er *vt* торкатися, стосуватися; ~ant стосовно, відносно.

concert *m* 1) концерт; 2) згода; de ~ *loc. adv.* спільно, гуртом; ~er *vt* погоджувати; se ~er радитися; домовлятися.

concession *f* 1) концесія; 2) поступка.

concevable *adj* зрозумілий; збагненний; міслний.

concevoir* *vt* 1) розуміти, збагнути; 2) задумувати; 3) зачати.

concierge *m*, *f* швейцар, консьєрж, -ка.

conciliable *adj* примиренний.

concili||ant, -e *adj* примирливий; ~ateur *m*, -atrice *f* посередник, -ця; ~ation *f* примирення, угода; ~er *vt* примиряти; узгоджувати; se ~er здобувати собі.

concityen *m, -ne f* співгома-
дяни/ин, -ка.

conclu|re* *vt* 1) робити висно-
вок; 2) укладати (договір, пакт);
~sion *f* 1) висновок; 2) укладан-
ня (договору, пакту).

concombre *m* огірок.

concomitance *f* 1) збір; 2) філос.
співіснування.

concordance *f* відповідність, по-
годження.

concord|e *f* згода (мир); ~er
vi погоджуватися, збігатися.

concour|ir* *vi* 1) (à qch) спри-
яти, допомагати; 2) (pour qch)
змагатися, конкурувати; ~s *m*
1) сприяння, допомога; avec les
~s de... за участю; 2) конкурс,
змагання; ~s d'entrée вступні ек-
замени; hors ~s поза конкурсом;
O ~s de circonstances збір об-
ставин.

concr|et, -ète *adj* конкретний;
~étiser *vt* конкретизувати; se
~étiser оформитися.

concurr|ence *f* суперництво,
змагання, конкуренція; ~encer *vt*
суперничати, конкурувати; ~ent
m, -e f конкурент, -ка; суперник,
-ця.

concussion *f* хабар; хабарни-
цтво; ~naire *m* хабарник.

condamnation [kɔdanasjɔ̃] *f* за-
судження; ~é *m, -e f* засудже-
ний, -а; приречений, -а; ~er *vt*
засуджувати, присуджувати до;
~er à mort засудити до смертної
кари.

condescen|dance *f* поблажли-
вість; ~dant, -e *adj* поблажливий,
прихильний; ~dre* *vi* (à) стави-
тися поблажливо.

condisciple *m* товариш по на-
вчання, по школі.

condition *f* 1) умова; à des ~s
avantageuses на вигідних умовах;
à ~ de... за умови, з тим, щоб;
2) стан, звання; ~ d'instruction
освітній ценз; ~nel, -le *adj* умов-
ний; ~ner *vt* обумовлювати.

condolérance *f* співчуття; présen-
ter (exprimer) ses ~s виражати
співчуття.

conduct|eur, -rice 1. *adj* який
(що) проводить; 2. *m* фіз. про-
відник; 3. *m, f* провідник (поїзда);
вожатий, вагоновод; водій.

conduire* *vt* 1) вести, супрово-
джувати; 2) управляти, керувати;
3) вести (про дорогу).

conduit *m* канал; труба, протік.

conduite *f* 1) поведінка; 2) ве-
дення, керування; управління; 3)
труба; протік; трубопровід; ~ de
gaz газопровід.

cône *m* 1) геом. конус; 2) бот.
шишка.

confection *f* виготовлення, ви-
роблення; magasin de ~ магазин
готового одягу; ~ner *vt* виробля-
ти, виготовляти.

confédér|ation *f* конфедерація,
спілка, ліга; Confédération généra-
le du travail (C. G. T.) Загальна
конфедерація праці (у Франції);
~é, -e 1. *adj* союзний; 2. *m, f* член
спілки, конфедерації; ~er *vt*
об'єднувати в спілку.

confér|ence *f* 1) нарада, конфе-
ренція; 2) лекція, доповідь; ~en-
cier *m, -encière f* доповідач, -ка,
лектор, -ка; ~er 1. *vt* 1) звіряти
(тексти); 2) дарувати, наділяти;
3) надавати (характеру); ~er les

fonctions: передавати повноваження; 2. *vi* (avec qn) радитися з кимсь.

confess||er *vt* 1) признаватися; ~ sa faute визнавати свою провину; 2) сповідати; *se ~er* 1) сповідатися; 2) зізнаватися; ~ion *f* 1) сповідь; 2) *юр.* признання.

confi||ance *f* довір'я; abus de ~ зловживання довір'ям; homme de ~ довірена особа; avec ~ довірливо; faire ~ à qn довіряти комусь; ~ant, -e *adj* довірливий; ~dence *f* секретне повідомлення; признання, відвертість; таємниця; ~dent *m*, -e *f* довірена особа; ~dentiel, -le *adj* секретний, конфіденціальний; ~dentiellement *adv* по секрету.

confier *vt* довіряти, доручати.

configur||ation *f* обрис, рельєф; ~er *vt* надавати форми.

confin||ement *m* ув'язнення; ~er 1. *vi* (à qch) межувати; 2. *vt* ув'язнювати; *se ~er* залишитися на самоті.

confins *m pl* межі, границі; aux ~ de deux siècles на межі двох століть.

confirm||atif, -ative *adj* який (що) підтверджує; стверджувальний; ~ation *f* підтвердження; ~er *vt* підтверджувати, стверджувати.

confis||erie *f* 1) кондитерська; 2): articles de ~ кондитерські вироби; ~eur *m*, -euse *f* кондитер.

confisquer *vt* конфіскувати.

confiture *f* варення.

conflu||ent, -e 1. *adj* який (що) зливається; 2. *m* злиття річок; ~er *vi* зливатися (про річки).

confondre* *vt* 1) змішувати, сплутувати; 2) бентежити; викликати замішання, зніяковіння.

conform||e *adj* відповідний; ~ à la loi закономірний; ~ément *adv* (à) відповідно; ~er *vt* погоджувати; *se ~er* (à qch) зважати на щось; ~ité *f* відповідність; en ~ité de... у відповідності з...

confort *m* затишок, комфорт; ~able *adj* зручний, затишний, комфортабельний.

confrère *m* колега; товариш, побратім.

confront||ation *f* 1) очна ставка; 2) звіряння, порівняння; 3) *політ.* конфронтація; ~er *vt* 1) робити очну ставку; 2) звіряти, порівнювати; ~er les expériences обмінюватися досвідом.

confus, -e *adj* 1) неясний, невизначений; 2) засоромлений, збентежений; rendre ~ бентежити; demeurer ~ зніяковіти; ~ément *adv* невизначено; безладно; ~ion *f* 1) безладдя, плутанина; 2) збентеження, ніяковість, замішання; à ma grande ~ion мені на великий обром.

congé *m* 1) відпустка; prendre un ~ піти у відпустку; 2) відставка; звільнення; \emptyset prendre ~ de... попроситися з...; ~dier *vt* 1) відпускати; *розм.* спроваджувати; 2) дати відставку; звільнити.

congélation *f* 1) заморожування; 2) замерзання; 3) мерзлота.

congeler 1. *vt* 1) заморожувати; 2) згущати; 2. *vi* замерзати; заморожуватися.

congestion *f* прилив крові; крововилив; ~ pulmonaire запалення

леренів; ~ cérébrale крововилив у мозок; ~ pé, -e *adj* налітний кров'ю.

conglomérat *m* конгломерат; ~ation *f* скіпчення; ~er *vt* скіпчувати.

conglutin|ation *f* 1) скліювання; 2) клейкість; ~er *vt* зіпцлювати, скліювати.

congratulation *f* поздоровлення, вітання; ~er *vt* поздоровляти, вітати.

congrès *m* конгрес, з'їзд.

conifère *bot.* 1. *adj* хвойний; 2. *m pl* хвойні дерева.

conjectur|al, -e *adj* здогадний, можливий; ~e *f* здогад, припущення; ~er *vt* здогадуватися, припускати.

conjuncti|f, -ve *adj* сполучний; ~on *f* сполучення; з'єднання.

conjoncture *f* 1) збіг обставин; ~ internationale міжнародна обстановка; 2) кон'юнктура.

conjugaison *f* з'єднання, сполучення; ~ des efforts об'єднання зусиль.

conjugal, -e *adj* шлюбний, подружній.

conjuguer *vt* сполучати, з'єднувати; ~ les efforts об'єднувати зусилля.

connaiss|ance *f* 1) пізнання; знання; donner ~ de... ознайомити; porter à la ~ довести до чийогось відома; 2) знайомство; faire la ~ de qn познайомитися з кимсь; 3) *pl* знайомі; 4) *pl* знання, пізнання; ~ances étendues великі, широкі знання; 5) свідомість, пам'ять; perdre ~ втратити свідомість; ~eur *m*, -euse *f* знавець.

conn|aitre* *vt* 1) знати, розуміти; je m'y ~ais я на цьому розуміюсь; 2) бути обізнаним.

connex|e *adj* з'єднаний, зв'язаний; ~ion *f* 1) зв'язок, з'єднання; en ~ion avec... у зв'язку з...; 2) *tex.* з'єднувач.

connivence *f* співучасть.

connu, -e 1. *adj* відомий, знайомий; 2. *m* відоме.

conquér|ant *m*, -e *f* завоювальник, -ця; ~ir* *vt* завоювати.

conquête *f* завоювання, оволодіння.

consacrer *vt* присвячувати.

conscienc|e *f* 1) совість; en bonne ~ по совісті; par acquit de ~ для очістки совісті; un homme de ~ сумлінна людина; 2) свідомість; ~ de classe класова свідомість; prendre ~ de... усвідомити; ~ieux, -ieuse *adj* сумлінний.

conscient, -e *adj* свідомий.

conscripti|ble *adj* військовозобов'язаний; ~on *f* призов; загальна військова повинність.

conscrit *m* новобранець, призовник.

consécuti|f, -ve *adj* послідовний; trois jours ~fs три дні підряд.

conseil *m* 1) рада; Conseil des ministres Рада Міністрів; Conseil mondial de la Paix Всесвітня Рада Міру; ~ de guerre військова рада; 2) порада; Q la nuit porte ~ *присл.* ранок покаже; 3) нарада; 4) суд.

conseill|er 1. *vt* радити; 2. *m*, -ère *f* радник, -ця; ~eur *m*, -euse *f* порадник, -ця.

consent|ement *m* згода; ~ir*

1. *vi* погоджуватися з чимсь; 2. *vt* 1) погоджуватися на щось; 2) дозволити; асигнувати.

conséquent||*ce* *f* наслідок, результат; *sans ~ces* без наслідків; *en ~ de...* внаслідок; *tiger à ~* вести до серйозних наслідків; *~t, -e adj* послідовний; *Q par ~t* отже.

conservat||*eur, -rice* 1. *adj* консервативний; 2. *m, f* 1) охоронець, ниця; 2) політ. консерватор; *~ion f* збереження; цілість; *instinct de ~ion* інстинкт самозбереження.

conservatoire 1. *adj* юр. охоронний; 2. *m* консерваторія.

conserver *vt* 1) зберігати, бергти; підтримувати (*мир*); 2) консервувати.

considérable *adj* значний; видатний.

considér||*ation f* розгляд; *en ~ de loc. prép.* беручи до уваги; *~é, -e adj* 1) обачний, обережний; 2) шанований; *~er vt* розглядати, зважувати, враховувати.

consign||*e f* 1) інструкція, наказ, розпорядження; 2) домашній арешт; 3) заборона; *lever la ~* зняти заборону; 4) камера схову (*для багажу*); *mettre à la ~* здати багаж на схов; *~er vt* 1) накладати домашній арешт; 2) віддавати на схов; *Q ~er sa porte* нікого не приймати.

consist||*ance f* 1) густота, щільність; 2) *перен.* стійкість; міцність; *~er vi* 1) (*en*) складатися з...; 2) (*à*) полягати у...

consol||*ant, -e adj* утішний, розрадний; *~ateur m, -atrice f* розрадни́к, -ця; *~ation f* утіха, розрада; *~er vt* утішати.

consolid||*ation f* зміцнення, укріплення; *~er vt* зміцнювати; забезпечувати.

consomm||*able adj* споживаний; *~ateur m, -atrice f* споживач, -ка; *~ation f* 1) споживання, витрата; 2) закінчення, завершення; *~é m* міцний бульйон; *~er vt* 1) споживати, витрачати; 2) закінчувати, завершувати.

consonance *f* співзвуччя.

consortium [*kɔ̃sɔʁsjɔ̃m*] *m* об'єднання, концерн.

conspir||*ateur m, -atrice f* змовник, -ця; *~ation f* змова; *~er* 1. *vi* змовлятися; 2. *vt* замишляти, задумувати.

const||*amment adv* постійно;

~ance f постійність, сталість;

~ant, -e adj постійний, сталий.

constat||*ation f* констатація, встановлення; *~er vt* констатувати, встановлювати.

constell||*ation f* сузір'я; *~é, -e adj* зоряний.

constern||*ation f* заціпеніння, жах; *~é, -e adj* пригнічений; вражений; *~er vt* викликати жах, заціпеніння; засмучувати.

constitu||*ant, -e adj* який (що) складає; *Assemblée ~ante* Установчі збори; *~er vt* 1) засновувати, створювати; 2) призначати; *se ~er: se ~er prisonnier* здатися у полон; *~tif, -tive adj* 1) складовий; 2) основний, визначальний.

constitution *f* 1) конституція, основний закон; 2) будова тіла, конституція; 3) склад; 4) заснування; 5) структура, організація; *~nel, -le adj* конституційний.

construct||*eur m, -rice f* буди-

вельник; конструктор; ~ion f 1) будівництво; ~ions locatives житлові будівництво; ~ions mécaniques машинобудування; ~ions de machines-outils верстатобудування; 2) будівля, будова.

construire* vt будувати, споруджувати.

consul m консул; ~aire adj консульський; ~at m консульство.

consultati||f, -ve adj дорадчий; voix ~ve дорадчий голос.

consult||ation f 1) консультація; порада; 2) консультація (установа); ~prénatale жіноча консультація; bureau de ~ juridique юридична консультація; ~er vt 1) радитися, звертатися по пораду; ~er sa montre подивитися на годинник; ~er un dictionnaire подивитися у словник; ~er ses forces зважити на свої сили; 2) консултувати.

consumer vt 1) винищувати, пожирати (про вогонь); 2) виснажувати, знесилювати; se ~ знесилюватися, виснажуватися, марніти.

contact m стик, зіткнення; контакт, зв'язок; point de ~ точка зіткнення; établir des ~s culturels встановити культурні зв'язки; prendre le ~ зіткнутися.

contagi||eux, -euse adj 1) заразний; 2) перен. заразливий; ~on f 1) зараза, зараження; 2) заразливість.

contamin||ation f зараження, забруднення; ~er vt заражати; забруднювати.

conte m казка, оповідання.

contempl||ateur m, -atrice f спо-

глядач, -ка; ~atif, -ative adj споглядальний; ~ation f споглядання; être en ~ation споглядати; ~er vt споглядати, розглядати.

contemporain, -e 1. adj сучасний; 2. m, f сучасник, -ця.

conten||ance f 1) ємкість, місткість; 2) манера поводитися, поводження; pour se donner une ~, rag ~ для годяться, про людське око; perdre ~ розгубитися; ~ir* vt 1) містити; 2) стримувати; se ~ir стримуватися.

content, -e adj задовблений; ~ement m 1) задоволення; 2) достаток; ~er vt задовольняти; se ~er (de qch) задовольнятися; se ~er de peu задовольнятися малим.

contenti||eux, -euse adj спірний; ~on f 1) напруження, зусилля; 2) суперечка.

contenu m 1) вміст; 2) зміст. conter vt розповідати, казати; O ~ fleurette à ... розм. залицятися, упадати, фліртувати.

contesta||ble adj спірний; ~tion f заперечування, оспірювання.

contest||e f: sans ~ loc. adv. безперечно; ~er 1. vi (sur) сперечатися; 2. vt заперечувати.

conteu||r m, -se f оповідач, -ка.

configu, -e adj суміжний, стічний; ~ité f суміжність.

continence f стриманість; цнотливість.

continent m континент, материк; ~al, -e adj континентальний.

contingen||ce f випадковість, збіг; ~t, -e 1. adj випадковий; можливий; 2. m 1) кількісний склад, контингент; 2) частка.

contin, -e adj безперервний,

суцільний; ~ateur *m*, -atrice *f* продбжувач; -ка; ~ation *f* продбження; ~el, -le *adj* постійний, безперервний; ~ellement *adv* постійно; ~er *vt* продбжувати; ~ité *f* безперервність.

continûment *adv* безперервно.

contour *m* обрис, контур; ~per *vt* 1) обгинати; 2) обводити контур; se ~per згинатися, жолобитися (про дошку).

contract||ant, -e *adj* договірний; ~er *vt* 1) укладати договір, домовлятися; 2) приймати, набувати; ~er une habitude узяти за звичку; j'ai ~é une grippe я схопив грип; Ø ~er des dettes набити боргів; se ~er 1) стискатися, скорочуватися; 2) перекосятися (про обличчя); ~ion *f* стискання.

contradict||eur *m* протівник у суперечці, опонент; ~ion *f* суперечність, протиріччя; ~oire *adj* суперечливий, дискусійний.

contrain||dre* -*vt* 1) примушувати, силувати; 2) стримувати; ~t, -e *adj* вимушений, силуваний; ~te *f* примус, силування; sans ~te невимушено.

contraire 1. *adj* протилежний, зворотний; шкідливий; ~ aux lois суперечний законам; 2. *m* протилежність; au ~ *loc. adv* навпакі; tout au ~ зовсім навпакі; ~ment *adv* (à) всупереч; протилежно.

contrari||ant, -e *adj* 1) суперечний; 2) прикрий; ~er *vt* 1) суперечити; 2) досаджати, заважати, завдавати неприємностей; 3) перешкоджати; порушувати; ~été *f* 1) завада, перешкода; 2) непри-

ємність, незадоволення; 3) протиріччя; протилежність.

contract *m* договір, контракт; ~ d'édition авторський договір.

contravention *f* юр. порушення (закону, умови).

contre 1. *prép* проти, від, на, біля, до, всупереч; pager ~ le courant пливати проти течії; un abri ~ la pluie сховище від дощу; échanger ~ qch міняти на щось; s'appuyer ~ le mur притулятися до стіни; ce champ est ~ le bois même це поле біля самого лісу; Ø par ~ зате; 2. *adv*: être ~ бути проти; 3. *m*: le pour et le ~ за і проти.

contrebalancer *vt* зрівноважувати.

contrecarrer *vt* протівитися, опиратися, протидіяти.

contrecœur: à ~ *loc. adv*. неохоче, проти волі.

contrecoup *m* зустрічний удар, контрудар; par ~ рикошетом.

contre||dire* *vt* заперечувати щось; ~ qn суперечити комусь; ~dit *m* юр. оспорування; sans ~dit *loc. adv*. безперечно.

contrée *f* країна; місцевість.

contrefai||re* *vt* 1) підроблювати; ~ sa voix змінити голос; 2) передражнювати, перекирляти; 3) копіювати; ~t, -e *adj* 1) підроблений; 2) потворний.

contre-fil *m* протилежний напрям; à ~ *loc. adv*. у зворотний бік.

contrefort *m* відріг гірського хребта.

contre-information *f* дезінформація.

contremaître *m* старший робітник, майстер.

contremander *vt* скасовувати наказ.

contre-offensive *f* контрнаступ.

contrepois *m* протіввага.

contre-poil: à ~ *loc. adv.* проти шерсті.

contrepoison *m* протиотрута.

contresens *m* 1) виворіт, спід; 2) нісенітниця; à ~ *loc. adv.* навпаки.

contretemps *m* завада, перешкода; à ~ *loc. adv.* невчасно, не до речі.

contrevenir* *vi* (à *qch*) порушувати, робити всупереч.

contrevient *m* виконниця.

contribu||able 1. *adj* оподатковуваний; 2. *m, f* платник, -ця податків; ~ *er vi* (à *qch*) 1) сприяти; 2) брати участь у витратах; ~ *tion f* 1) податок, оподаткування; 2) військ. контрибуція; 3) внесок, вклад.

contrist||ant, -e *adj* який (що) завдає прикрощів; ~ *er vt* засмучувати.

contrôl||e *m* 1) контроль, перевірка; 2) критика; 3) проба (на золоті); ~ *er vt* 1) перевіряти, контролювати; 2) ставити пробу; ~ *eur m, -euse f* контролер, інспектор.

contus, -e *adj* контужений; ~ *ion f* контузія; мед. удар; ~ *ionner vt* забити; контузити.

convainc||re* *vt* (de) 1) переконувати; 2) викривати; se ~ переконуватися; ~ *u, -e adj* 1) переконаний; 2) викритий.

convalescen||ce *f* відужання,

одужання; *entrer en ~* почати відужувати; ~ *t, -e adj* відужуючий.

convenable *adj* пристойний; належний; ~ *ment adv* пристойно.

convenan||ce *f* 1) пристойність; *observer les ~ces, respecter les ~ces* додержувати правил пристойності; 2) відповідність; ~ *t, -e adj* пристойний, підходящий.

convenir* *vi* 1) (è) (de *qch*) погоджуватися; умовитися про; 2) (à *qch*) відповідати, годітися; *il convient* слід.

convention *f* 1) угода, договір, конвенція; умова; de ~ за взаємною згодою; 2) стаття (договору); 3) умовність; ~ *s sociales* правила співжиття; *langage de ~* умовна мова, шифр; *Convention nationale* іст. Конвент; ~ *nel, -le* 1. *adj* умовний; 2. *m* іст. член Конвенту.

convenu, -e *adj* умовлений; встановлений за взаємною угодою; c'est ~ *розм.* вирішено.

converg||ence *f* 1) конвергенція, збіжність; 2) збіг, зосередження, концентрація; ~ *er vi* сходитися в одну точку.

convers||ation *f* розмова; *engager la ~, entamer la ~, lier la ~* зав'язувати бесіду; ~ *er vi* розмовляти.

conversion *f* 1) перетворення, обертання; 2) фін. конверсія; 3) навернення (в іншу віру).

convert||i, -e *adj* навернений (в іншу віру); ~ *ir vt* (en *qch*) 1) перетворювати, обертати; 2) наvertати (в іншу віру); ~ *issement m* (en *qch*) перетворення.

conviction *f* переконання; pièce de ~ речовий доказ.

convul||é *m*, -e *f* запрошен|ий, -а; ~ *eg vt* запрошувати.

convivé *m*, *f* гість, гістя.

convoca||ble *adj* який (що) скликають; ~ *tion f* 1) скликання; 2) повістка; запрошення.

convoi *m* 1) вálка, оббóз; 2) поїзд, ешелон; 3) похоронна процесія; 4) мор. конвой.

convoit||eg *vt* пристрасно бажати, жадати; ~ *ise f* пристрасне бажання.

convoyer *vt* скликати.

convoy||eg *vt* конвоювати, супроводжувати; ~ *euf* 1. *m* конвой; 2. *adj* який (що) конвоює, супроводжує.

convulsi||f, -ve *adj* судорожний, конвульсивний; ~ *on f* судорога, корчі.

coopér||ateur *m*, -atrice *f* співробітник, -ця; ~ *ation f* 1) співробітництво; 2) кооперація; 3) військ. взаємодія; ~ *eg vi (à qch)* 1) сприяти, допомагати; 2) співробітничати.

coordonn||ées *f pl* геом. координати; ~ *eg vt* погоджувати, узгоджувати.

coraín *m* розм. близький товариш, приятель.

copi||e *f* 1) копія; 2) письмова робота (у школі); ~ *eg vt* 1) переписувати; 2) копіювати.

copie||x, -se *adj* багатий, рясний; *Q* rapport ~ докладна доповідь.

coproduction *f* спільне виробництво.

copropriété *f* спільна власність.

coq I *m* півень; ~ de bruyère глухар; ~ d'Inde індій; *Q* être comme un ~ en pâte присл. купатися як сир у маслі.

coq II *m* мор. кок.

coq-à-l'âne *m* invar. недоладність, плутанина, нісенітниця.

coque *f* 1) шкаралупа; œuf à la ~ некруте яйце; 2) кокон.

coquelicot *m* бот. мак.

coquet, -te 1. *adj* кокетливий; 2. *f* кокетка; ~ *eg vi* кокетувати; ~ *terie f* кокетство; dire des ~ *teries* фліртувати; n'y mettre aucune ~ *terie* без кокетства.

coquill||age *m* черепашка; ~ *e f* 1) шкаралупа; 2) раковина; 3) помилка.

coquin *m*, -e *f* шахрай, -ка, крутий, -ка; мерзотник, -ця; ~ *erie f* шахрайство.

corbeau *m* ворон, крук.

corbeille *f* 1) корзина, кошик; 2) клумба.

corde *f* 1) вірьовка, мотузок, шнур, канат; 2) струна; *Q* ~ *s* vocales голосові зв'язки; toucher la ~ sensible зачепити чутливу струнку; avoir plusieurs ~ *s* à son arc мати в своєму розпорядженні різні засоби для досягнення мети; 3) геом. хорда.

cordée *f* в'язка, в'язанка.

corder *vt* 1) перев'язувати мотузком; 2) скручувати, сушити.

cordial, -e 1. *adj* сердечний, привітний; 2. *m* підкріплюючі ліки; ~ *ité f* сердечність, привітність.

cordon *m* 1) шнурок, тасьма; 2) орденська стрічка; 3) військ. кордон.

cordonn||erie *f* шевська майстерня; ~ *ier m* швець, чоботар.
coréen, -ne *adj* корейський; *langue* ~ не корейська мова.
coriace *adj* 1) твердий (про м'ясо); 2) наполегливий; 3) скупий.
corn||e *f* горобина (ягода); ~ *ier m* горобина (дерево).
corne *f* 1) ріг; 2) загін сторінки, край; 3) гудок (автомобіля); \diamond ~ d'abondance ріг достатку.
corn||er 1. *vi* 1) сурмити в ріг; 2) дзвеніти (у вухах); *les oreilles me ~ent* у мене у вухах дзвенить; 3) гудіти (про автомобіль); 2. *vt* 1) розм. протрубити, роздзвонити, рознести (новину); 2) бити рогами.
cornet *m* 1) ріжок; ~ *acoustique* слухова трубка; 2) муз. корнет; 3) кульок.
cornichon *m* 1) огірочок, корнішон; 2) фам. дурень.
corn||er, -ère 1. *adj* наріжний; 2. *f* водостічний жолоб.
cornu, -e *adj* 1) рогатий; 2) безглуздий, нісенітний.
coron *m* шахтарське селище.
corporel, -le *adj* тілесний; *reine ~le* тілесна кара.
corps *m* 1) тіло, тулуб; à *mi-~* до пояса; ~ *et âme* душею і тілом; \diamond *le ~ à ~* рукопашна; à ~ *perdu* прожогом, стрімголов; *avoir le diable au ~* бути непокоїдою; 2) стан, корпорація; 3) військ. окрема частина; ~ *d'armée* армійський корпус.
corpu||ence *f* огрядність; ~ *ent, -e* *adj* огрядний.
corpuscule *m* молекула, тільце, корпускула.

correct, -e *adj* 1) правильний; 2) коректний.
correction *f* 1) виправлення; 2) коректура; 3) догана; покарання; ~ *nel, -le* 1. *adj* виправний; 2. *f* виправна в'язниця.
corrélation *f* співвідношення; *en ~ directe avec...* у безпосередньому зв'язку з...
correspon||dance *f* 1) відповідність; 2) кореспонденція, листування; *être en ~, entretenir une ~* листуватися; *enseignement par ~* заочне навчання; 3) газетне повідомлення; 4) пересадка; ~ *dant, -e* 1. *adj* відповідний; 2. *m, f* кореспондент, -ка; ~ *dre* vi, 1* листуватися; 2) (*à qch*) відповідати; 3) сполучатися (про кімнати).
corriger *vt* виправляти; *se ~* виправлятися.
corrobor||ation *f* 1) підкріплення, зміцнення; 2) підтвердження; ~ *er vt* 1) підкріплювати, зміцнювати; 2) підтверджувати.
corrod||ant, -e *adj* їдкий, роз'їдаючий; ~ *er vt* роз'їдати.
corromp||re* *vt* 1) псувати; 2) розбещувати; 3) підкуповувати; ~ *u, -e* *adj* розбещений, зіпсований.
corrosi||f, -ve *adj* їдкий; ~ *on f* 1) корозія; 2) геол. вимивання.
corrupt||eur, -rice 1. *adj* 1) який (що) псує; 2) який (що) розбещує; 2. *m, f* розбещувач, -ка, спокусник, -ця; ~ *ible* *adj* 1) який (що) піддається псуванню; 2) підкупний; ~ *ion f* 1) псування, гниття; 2) розбещеність, розпусність; 3) підкуп, хабарництво.
corse *adj* корсиканський.

cosmos *m* космос, всесвіт.
cote *f* 1) частка, пай; 2) літера, номер; шифр (бібліотечний); 3) chute de la ~ падіння курсу акцій (на біржі).
côte *f* 1) ребро; ~ *à loc. adv.* поряд, поруч; 2) берег; 3) косогір.
côté *m* 1) бік; сторона; *à ~ de...* біля, коло; 2) борт.
coteau *m* горб; пагорок; косогір.
coter *vt* 1) нумерувати, значити, мітити; 2) котирувати.
coterie *f* 1) гурток, гру́пка; 2) розм. компанія, товариство.
côti|er, -ère *adj* прибережний, береговий; каботажний.
cotis|ation *f* 1) складчина; 2) внесок, пай; ~ *d'entrée* вступний внесок; ~ *er* 1. *vt* робити розкладку; 2. *vi* платити членські внески; *se ~er* складатися, робити складчину.
coton *m* 1) бавовна; ~ *brut* бавовна-сирець; *Ø* *filer un mauvais ~* безнадійно хворіти; 2) пух (на плодах і рослинах); 3) вата; ~ *pade* *f* бавовняна матерія; ~ *peux, -peuse* *adj* 1) пухнатий; 2) в'ялий (про фрукти); ~ *pieg, -nière* 1. *adj* бавовняний; 2. *m* 1) бот. бавовник; 2) робітник на бавовняній фабриці.
côtoyer *vt* 1) іти, йхати вздовж берега; 2) зачіпати когось.
cou *m* 1) шия; 2) шийка (пляшки).
couard, -e *adj* боягузливий; ~ *ise* *f* боягузтво.
couchant, -e 1. *adj*: *soleil ~* сонце, що заходить; 2. *m* захід.
couche *f* 1) ліжка, постіль; 2)

шар, верства; ~ *intermédiaire* прошарок; 3) пелюшки; 4) *pl* логги, рідні.

coucher I 1. *vt* класти, укладати; 2. *vi* 1) лежати; 2) ночувати; *se ~* 1) лягати; 2) заходити (про сонце).

coucher II *m* 1) засинання; 2) захід (сонця).

coucou *m* 1) зозуля; 2) стінний годинник з зозулею.

coud|e *m* 1) лікоть; *jouer des ~es* прощтовхуватися; 2) вигин, закрут; *au ~* на повороті; *Ø ~ à ~* поруч, поряд, пліч-о-пліч; ~ *er* *vt* згинати; ~ *oiement* *m* 1) штовхання ліктем; 2) *перен.* зіткнення; ~ *ouer* *vt* 1) штовхати ліктем; 2) стикатися з; бути в близькому сусідстві.

coudre* *vt* шити; зшивати; пришивати.

coul|age *m* 1) теча; 2) лиття; ~ *ée* *f* лиття (металу); ~ *er* 1. *vi* 1) текти, струменіти; 2) протікати, дати течу; 3) іти, проходити, минати (про час); 4) затонути; ~ *er à fond* піти на дно; 2. *vt* 1) лити, вливати; 2) відливати; 3) топити, пускати на дно.

couleur *f* 1) колір, відтінок; забарвлення; ~ *gris d'acier* сталеного кольору; ~ *vive* яскравий колір; *Ø avoir de belles ~s* мати гарний колір обличчя; 2) відтінок, характер, колорит; ~ *locale* місцевий колорит; 3) *карт.* масть; 4) *pl* прапорі; *Ø sous la ~ de...* під виглядом.

coul|euvre *f* вузь; *Ø avaler des ~s* проковтнути образу.

coulisse *f* 1) виїмка, паз, жо-

лобб; 2) *тех.* куліса, повзу́н, брус; а ~ засувний, зсувний; 3) лаштунки, куліси.

couloir *m* 1) коридор, прохід; 2) *pl* кулуари.

couloire *f* щиділко.

coup *m* 1) удар, по́штовх; ~ de pied стусан; ~ d'envoi удар (у волейболі); ~ franc (direct) штрафний удар; 2) стук; сту́кіт; 3) постріл; sans ~ férir без бою, без опору; 4) вчи́нок; дія; ~ de tête безрозсудний, сміливий вчи́нок; ~ d'Etat державний перево́рот; 5) при́ступ; 6) раз; спроба; \emptyset ~ de foudre удар грому; ~ de soleil сонячний удар; ~ de vent порив вітру; ~ de chapeau поклін, уклін; ~ de sifflet свисток; ~ d'œil погляд; ~ de main допомо́га, підтримка; ~ de théâtre несподівана розв'язка; несподіваність; *loc. adv.*: du premier ~ з першого разу; pour le ~ цим разом; tout à ~ ра́птом, несподівано; sur le ~ за́раз, нега́йно; à ~ sûr без ри́ску; tout d'un ~ зра́зу, відрáзу; du même ~ зара́зом.

coupable 1. *adj* винний, винуватий; 2. *m, f* винний, злочинець.

coupe I *f* кубок, келих, чаша.

coupe II *f* 1) рубка; різання; 2) лісосіка; 3) стрижка (волосся); 4) крій, покрій; 5) перетин, переріз.

coupé, -e *adj* 1) розрізаний; 2) пересічений; terrain ~ пересічена місцевість; 3) розбавлений.

coupe-circuit *m. ел.* запобіжник; автоматичний вимикач.

couper I. *vt* 1) різати, рубати;

~ dans le vif різати по живому; 2) стрігти; 3) крб́ти; 4) переривати; вимикати; ~ l'eau закрити воду; ~ la parole à... перебити когось; 5) розбавляти, розводяти (молоко, вино); 6) перетинати; ~ la ligne de retraite відрізати шлях до відступу; 2. *vi* різати, бути го́стрим; se ~ порізатися; se ~ la parole перебивати один одного.

coupeur *m, -se f* закрійник, -ця; \emptyset ~ de bourses розм. злодій.

couplage *m* з'єднання, сполучення; ~ en série послідовне сполучення.

couple 1. *f* пара (предметів); 2. *m* подру́жжя; пара (людей, тварин); un ~ d'éroux подру́жжя, подру́жня пара; ~er *vt* з'єднувати парами; спаровувати.

coupure *f* 1) поріз, розріз; 2) вірізка (газетна); 3) купюра, гроші.

cour *f* 1) двір; 2) суд; ~ de cassation касаційний суд; ~ d'assises суд присяжних; 3) двір (придворні); \emptyset faire la ~ à qn залицятися до когось.

courage *m* хоробрість, мужність, сміливість; prendre son ~ à deux mains набратися мужності; perdre ~ занепадати духом; ~eux, -euse *adj* мужній, сміливий; ~eusement *adv* мужньо, сміливо.

couramment *adv* 1) швидко, вільно; 2) звичайно; on dit ~ que... звичайно говорять, що...

courant, -e 1. *adj* 1) поточний; le mois ~ поточний місяць; compte ~ поточний рахунок; signé ~ octobre підписано в жовтні цього року; 2) течу́чий, проточний; 3) хо-

дйчий (про монету); 2. *m* 1) течія, струмінь; 2) *ел.* струм; ~ continu постійний струм; ~ alternatif змінний струм; \diamond mettre au ~ de... ввести в курс чогось; être au ~ de... бути в курсі чогось.

courbatur||*e* *f* втома; розбитість, ломота; ~ *er* *vt* викликати втому.

courb||*e* 1. *adj* кривий, зігнутий; 2. *f* крива лінія; ~ *er* *vt* гнути, згинати; *se* ~ *er* 1) гнутися; 2) *перен.* принижуватися; ~ *ette* *f* 1) низький поклін; 2) *перен.* низькопоклонство; \diamond faire des ~ettes devant qn плазувати, підлабузюватися; ~ *ure* *f* вигин, кривизна.

courage||*g*, -*se* 1. *m*, *f* 1) бігун, учасник змагань на швидкість; ~ de relais учасник естафети; ~-cycliste велогонщик; ~ de fond бігун на довгі дистанції; 2) скорохід, гонець; 2. *m* 1) скаковий кінь; 2) *розм.* гультай, гуляка; 3) бабій.

courge *f* гарбуз.

courir* 1. *vi* 1) бігти; *par le temps qui court* у наш час; *un bruit court* іде чутка; 2) бути в обігу; 2. *vt* 1) гнатися за; 2) наражатися на щось, зазнавати чогось; 3) роз'їжджати; ~ *le monde* їздити по світу.

couronne||*e* *f*-1) вінок; ~ *d'épines* терновий вінок; 2) корона; 3) *бот.* крона; ~ *é*, -*e* *adj* (*de qch*) увінчаний; ~ *ement* *m* 1) коронування; 2) завершення; ~ *er* *vt* 1) коронувати; 2) (*de qch*) вінчати, увінчувати; *la fin ~e l'œuvre* *прик.* кінець вінчає справу.

courrier *m* 1) гонець, кур'єр; 2) пошта, кореспонденція; *dépouiller son ~* розібрати пошту; \diamond ~

des auditeurs програма передач (по радіо, телебаченню).

courroie *f* ремінь; ~ *de transmission* *тех.* приводний пас; ~ *de fixation* кріплення (*y lier*).

courroucer *vt* прогнівати; *se* ~ розгніватися.

courroux *m* гнів, лють.

cours *m* 1) течія; ~ *d'eau* річка, водний шлях; 2) перєбїг, хїд; *au ~ de...* протягом, під час; *être en ~* здійснюватися; *donner libre ~ à...* нестрїмно віддаватися чомусь; 3) курс; ~ *du marché* ринкова ціна; 4) лекція, урок; *suivre le ~* слухати лекції; 5) підручник; 6) алея для прогулянок; 7) *pl* курси; ~ *de perfectionnement* курси удосконалення.

cours||*e* *f* 1) біг, хід; 2) пробїг, кїнець; 3) поїздка, прогулянка; 4) *pl* скачки; гонки; ~ *cycliste* велогонка; ~ *de relais* естафета; ~ *au clocher* скачки з перешкодами; *de ~* гоночний; \diamond ~ *aux armements* гонка озброєнь; ~ *ier* *m* бойовий кінь, скаковий кінь.

court I, -*e* 1. *adj* короткий; \diamond *vue ~e* короткозорість; *être (à) ~ d'argent* бути обмеженим у коштах; 2. *adv* 1) коротко; 2) несподівано, різко; \diamond *courre ~* обірвати; *tout ~* от і все; тільки.

court II *m* тенісний майданчик, корт.

courtaud, -*e* 1. *adj* присадкуватий; 2. *m*, *f* низька на зріст людина.

court-circuit *m* коротке замикання.

courtils||*an* *m* придворний; ~ *er* *vt* 1) залащуватися; упадати; 2) підлещуватися, лєстити.

courtois, -e *adj* чемний, ввічливий; ~ie *f* чемність, ввічливість.
couru, -e *adj* який (що) привертає загальну увагу, який (що) викликає інтерес.

cousin *m*, -e *f* двоюрідний брат, двоюрідна сестра.

coussin *m* подушка; ~et *m* 1) подушечка; 2) *tex.* підшипник.

coût *m* витрати, вартість; ~ant *adj*: prix ~ant собівартість.

cout||eau *m* ніж; ~ à ~eaux tirés на ножках; ~elas *m* 1) кухонний ніж; 2) тесак; ~elier *m* ножар.

coût||er *vi* коштувати; ~ les yeux de la tête коштувати шалені гроші; ~e que ~e за всяку ціну; ~eux, -euse *adj* дорогий.

coutum||e *f* 1) звичай; 2) звичка; comme de ~ як звичайно; avoir ~ de... мати звичку; une fois n'est pas ~ один раз не рахується; ~ier, -ière *adj* звичний.

coutur||e *f* 1) шиття, швейне ремесло; maison de ~ ателье мод; 2) шов; 3) шрам, рубець; ~ sur toutes les ~es по всіх швах; ~er *vi* вкривати рубцями; ~ier *m*, -ière *f* жіночий кравець, кравчиха.

couvée *f* виводок.

couvent *m* монастир.

couver 1. *vt* 1) висиджувати, сидіти на яйцях; 2) *перен.* виношувати; замишляти; 2. *vi* 1) назрівати; 2) тліти; жевріти.

couvercle *m* кришка, покриття.

couvert, -e 1. *adj* покритий, укріпний; pays ~ лісиста місцевість; temps ~ хмарна погода; ~ parler à mots ~s говорити натяками; 2. *m* 1) прибор (столовий);

mettre le ~ накривати (на) стіл; 2) притулок, захисток; ~крив; ~ sous le ~ de la nuit під прикриттям ночі; sous le ~ de l'amitié під виглядом дружби.

couverture *f* 1) ковдра; покривало; 2) обкладинка, обгортка; 3) *військ.* прикриття; 4) покрівля, дах; ~ sous ~ de... під приводом, під виглядом.

couveuse *f* 1) квочка; 2) інкубатор.

couvrir* *vt* 1) закривати, покривати; 2) ховати, приховувати; 3) *військ.* захищати, прикривати; забезпечувати; 4) пробігати, проходити (шлях); 5) покривати (витрати); se ~ покриватися; одягати (капелюх); одягатися.

crach||at *m* плювок, мокрота; ~ement *m* плювання, відхаркування; ~er 1. *vt* плювати; ~er du sang харкати кров'ю; 2. *vi* 1) плювати; 2) бризкати (про перо); ~oir *m* плювальниця; ~oter *vi* поплюбувати.

craie *f* крейда.

craindre* *vt* боятися, побоюватися; cela est à ~ цього слід побоюватися.

craint||e *f* страх, побоювання; de ~ que *loc. conj.* від страху, щоб; ~if, -ive *adj* боязкий, боягузливий, полохливий.

cramoisi, -e *adj* темно-червоний, малиновий.

crampe *f* судорога, корч, спазма; ~ ambulante легка спазма.

crampon *m* 1) скоба; гак, крюк; 2) *фам.* докучлива людина; ~per *vt* скріплювати скобою; se ~per ухопитися.

cran *m* 1) зарубка; надріз; 2) *розм.* сміливість, відвага; *avoir du ~* бути сміливим.

crâne *I m* череп.

crâne *II adj* сміливий, одчайдушний; *~ment adv* сміливо; відчайдушно, хвацько; *~rie f* сміливість, молодієцтво.

crapaud *m* 1) жаба; *Q avaler un ~ перен.* проковтнути пілюлю; зазнати неприємностей; 2) низьке крісло; 3) кабінетний рояль.

crapul *le f* 1) негідник; 2) розпуста; *~eux, -euse adj* розпусний.

craquelin *m* бублик, сучка.

craquelure *f* тріщина; *~ement m* тріск, хрускіт; *~er vi* тріщати, хрускіти, скрипіти.

crasse *le f* 1) бруд; 2) скнарість; 3) *фам.* гидота, мерзенність; *faire une ~ à qn* підкласти свиню; *~eux, -euse I. adj* брудний, засмальцьований; 2. *m* скнара, скупердяга.

cravach *le f* хлист, прут; *~er vt* стьобати, шмагати (*прутом, бато-гом*).

cravate *f* галстук, краватка.

crayon *m* 1) олівець; *~ chimique, ~ épiscé, ~ à sorie* чорнильний олівець; *~ à lègues* губна помада; 2) малюнок олівцем; *~ner vt* 1) малювати олівцем; 2) рисувати, робити ескіз.

créance *f* 1) віра, довір'я; 2) *lettres de ~ dup.* вірчі грамоти.

créancier *m, -ère f* позикодавець, кредитор.

créateur, -rice *I. m, f* творець; 2. *adj* творчий; *~ion f* створення, творіння; *~ure f* 1) створіння, істота; 2) *през.* тварюка.

crèche *f* ясла.

crédul *le adj* легковірний, довірливий; *~ité f* легковірність.

créer *vt* творити, створювати; *~ de toutes pièces* повністю вигадувати.

crémaillère *f*: *Q prendre la ~* справляти новосілля.

crème *f* 1) вершки; крем; *~ double, ~ fraîche* сметана; *~ fouettée* збиті вершки; *à la ~* з вершками; з кремом; 2) мазь, крем.

crèmerie *f* молочний магазин; молочна.

crép *leau m* 1) зубець (*стіни*); 2) амбразура; *~elé, -e adj* зубчастий; *~eler vt* зазублювати; *~elure f* зубці (*стіни*).

crép *li m* штукатурка, обмазка; *~ir vt* штукатурити; *~issage m* штукатурення.

crépitation *f, ~ement m* потріскування; *~er vi* потріскувати.

crépu, -e *adj* кучерявий.

crépuscu *laire adj* присмерковий; *~le m* присмерк, сутінки.

crête *f* 1) гребінь, гребінець; 2) хребет (*гірський*).

crétin, -e *I. adj* недоумкуватий; 2. *m, f* кретин, -ка.

creus *age m* риття; *~er vt* 1) рити, копати; 2) поглиблювати; *Q ça ~e розм.* це збуджує апетит; *se ~er: se ~er la tête* ламати собі голову над чимсь.

creu *x, -se I. adj* порожній, пустий; *arbre ~* дерево з дуплом; *Q assiette ~se* глибока тарілка; *paroles ~ses* пусті фрази; *avoir l'estomac ~* зголодніти; 2. *m* западина, дупло; виїмка; *le ~ de la main* долоня; жменя.

crevass||e *f* розколина; тріщина; щілина; *se* ~*er* розтріскуватися.
crève-cœur *m invar.* прикрість; біль, горе, жаль.

crever 1. *vt* проривати; ~ *le* cœur *перен.* крiяти серце; 2. *vi* 1) лопнути, тріснути; 2) *груб.* здохнути.

crevette *f* креветка.

cri *m* крик, зойк; по́клик; rouz-ser des ~s кричати, галасувати; jeter de hauts ~s репетувати, галасувати; ~ aïller *vi розм.* покривувати; ~ard, -e 1. *adj* крикливий; *de* dettes ~ardes невідкладні борги; 2. *m, f* крику́н, -ха.

cribl||e *m* решето, сiто; *de* passer au ~ de la critique піддавати нищівній критиці; ~é, -e *adj* зрешічений, усіяний; *de* petite vérole рябий; ~é de fautes рясніючий помилками; ~é de dettes по вуха в боргах; ~*er* *vt* 1) просівати; 2) (*de qch*) зрешетити; ~ure *f* вісівки.

cri||er 1. *vi* 1) кричати; ~ à tue-tête несамовито кричати, репетувати; ~ après qn лаяти, сварити; 2) клікати; благати; ~ au secours клікати на допомогу; 3) скрипіти (*про двері*); 4) *розм.* роздзвонювати, розголюшувати; *de* ~ sur les toits кричати на всіх перехрестях; в усі дзвони дзвонити; 2. *vt* викрикувати; *de* sans ~ gare без попередження; ~eur *m, -euse* *f* 1) крику́н, -ха; 2) вуличний торговець, -ка; розно́ши[к, -ця.

crim||e *m* злочин; лиходійство; ~inalité *f* злочинність; ~inel, -le 1. *adj* злочинний; 2. *m, f* злочинець, -ниця, ~inel de droit com-

mun кáрний злочинець; ~inel de guerre во́єнний злочинець.

crin *m* кіньський волос; *de* à tous ~s енергійний; ~ière *f* грiва.

crique *f* бұхточка.

crisp||ation *f* 1) скорочення (*м'язів*); сiпання; 2) жест нетерпіння; ~*er* *vt* 1) стискати, стягувати; 2) дратувати; *se* ~*er* зшұлюватися, стискатися, змóрщуватися.

croass||ement *m* кáркання; ~*er* *vi* кáркати.

croc [kro] *m* 1) крюк, гак, багор; 2) *pl* ікла.

croc-en-jambe *m:* donner un ~ à qn підставити нóгу комусь.

crochet *m* гачóк; гак; *de* vivre aux ~s de qn жити на чийсь рахунок; ~*er* *vt* відмикати відмичкою; ~eur *m* носій, носильник; *de* ~eur de portes злóдій, злóмщик.

crochu, -e *adj* крjúкувати.

croire* 1. *vt* 1) думати, гадати, вважати; 2) вірити (*чомусь, комусь*); 2. *vi* (*à, en qch*) вірити; ne pas en ~ ses yeux не вірити своїм очам; faire ~ перекóнувати; se ~ вважати себе; se ~ quel-qu'un вважати себе вáжною особю.

croisé, -e *adj* схрещений; rester les bras ~s бáйдики бити; mots ~s кросворд.

crois||ement *m* 1) схрещування; 2) перехрестя; ~*er* 1. *vt* 1) схрещувати; 2) зустрітися; ~*er* qn dans la rue зустріти когось на вулиці; 2. *vi мор.* крейсувати; *se* ~*er* схрещуватися; зустрічатися; ~eur *m* крейсер.

croissance *f* зростання.
croissant I *m* 1) півмісяць; 2) булочка.

croissant II, -e *adj* зростаючий.

croître* 1. *vi* 1) рости, виростати; 2) зростати, збільшуватися; *les jours croissent* дні збільшуються; 2. *vt* збільшувати.

croix *f* хрест.

croquant, -e *adj* хрусткий.

croquer 1. *vt* 1) гризти; ~ *le pain* довго чекати; 2) робити ескіз; 2. *vi* хрустіти, хрумтіти.

croquette *f* коржик.

croquignole *f* 1) щіголь; 2) сухарик.

croquis *m* ескіз; креслення.

crosse *f* 1) палиця, посох; 2) мильця; 3) спорт. ключка; 4) рушничний приклад.

crott||e *f* 1) грязюка, багно; 2) слід; ~ *eg vt* вимазати грязюкою; *se ~ eg* замазатися грязюкою; ~ *in m* кінський гній.

crou||ant, -e *adj* вѣтхий, старий; ~ *eg* 1. *vi* валитися, обвалюватися; 2. *vt*: ~ *eg un vaisseau* спустити корабель на воду.

croupe *f* 1) круп, зад (*у тварини*); 2) вершина гори.

croup||i, -e *adj* застобняний, стоячий (*про воду*); ~ *ig vi* 1) застобюватися, гнити (*про воду*); 2) *перен.* загрузати; ~ *issant*, -e *adj* стоячий, гниючий (*про воду*); ~ *issement m* застій, гниття.

croust||illant, -e *adj* який (що) хрустять; ~ *ille f* хлібна скоринка; ~ *iller vi* жувати скоринки; хрумтіти.

croût||e *f* скоринка; \diamond *casser*

упе ~ заморіти черв'яка; ~ *eg vi розм.* перехопити, перекусити.

croûton *m* 1) окраєць; 2) грінка; 3) *перен.* недалеко, обмежена людина.

crovable *adj* імовірний.

crovance *f* віра, вірування.

cru, -e *adj* 1) сирій, неварений; 2) неочищений, необроблений; 3) *перен.* різкий; вільний, розбещений.

cruauté *f* жорстокість.

cruche *f* 1) глечик, кухоль; 2) *розм.* дурень, йолоп.

cruchon *m* глечик.

cruci||fier *vt* розпинати; ~ *fix m* розп'яття.

crue *f* 1) прибування води, паводок; 2) ріст.

cruel, -le *adj* жорсткий.

crûment *adv* різко, прямо, на прямки.

cuba||ge *m* кубічний вимір, кубатура; ~ *ture f* кубатура.

cub||e 1. *m* куб; 2. *adj* кубічний; ~ *ique adj* кубічний.

cueill||age *m*, ~ *aison f* 1) час збирання (*фруктів*); 2) збирання (*фруктів*); ~ *ir* vt* збирати, рвати; \diamond ~ *ir des lauriers* пожинати лаври.

cuill||er *f*, ~ *ère f* ложка; ~ *egée f* вміст ложки; ложка чогось.

cuir *m* 1) шкіра; 2) *розм.* футбольний м'яч.

cuirass||e *f* броня, панцир; лати; ~ *é m* броненосець; ~ *eg vt* 1) покривати бронєю; 2) загартувувати.

cuire* 1. *vt* варити; пекти; смажити; 2. *vi* варитися; пектися; смажитися.

cuis||age *m* випалювання вугілля; ~ant, -e *adj* 1) обпалюючий; 2) пекучий, болючий, нестерпний.

cuisin||e *f* 1) кухня; chef de ~ шеф-кухар; 2) куховарське мистецтво; faire la ~ готувати, куховарити; ~er 1. *vi* куховарити, варити; 2. *vt перен.* обробити, приготувати; ~ier *m*, -ière *f* кухар, куховарка.

cuisse *f* стегно.

cuisson *f* 1) варіння; печіння; смаження; 2) пекучий біль.

cuit, -e *adj* варений, печений; ~ à point добре проварений.

cuir||e *m* 1) мідь; 2) *pl муз.* духові інструменти, труби; ~e, -e *adj* мідного кольору; ~er *vt* покривати міддю; ~eux, -euse *adj* мідний.

culbut||e *f* 1) перекидання; падіння; faire la ~ полетіти сторчак; 2) *фам.* розбрення; ~er 1. *vt* перекидати; 2. *vi* перекинутися.

cul-de-sac *m* 1) глуха вулиця; 2) *перен.* безвихідь.

culer *vi* давати задній хід.

culminant, -e *adj* кульмінаційний.

culott||e *f* короткі штани; ~er *vt* надягати комусь штани.

culpabilité *f* винуватість.

cultiv||able *adj* придатний під оранку; terre ~ орна земля; ~ateur *m*, -atrice *f* землероб, хлібороб; ~é, -e *adj* 1) оброблений (про землю); 2) освічений; ~er *vt* 1) обробляти (землю); 2) *перен.* культивувати; освічувати; розвивати; ~er une connaissance підтримувати знайомство.

cultur||e *f* 1) культура; manque

de ~ некультурність; 'O ~ physique фізична культура; 2) культура, розведення (рослин, бджіл); 3) *pl с.г.* культури; ~es industrielles технічні культури; 4) обробка землі; ~el, -le *adj* культурний.

cumul *m* сумісництво; ~er *vt* сполучати, працювати за сумісництвом.

cupid||e *adj* жадібний; ~ité *f* жадібність, зажерливість.

curable *adj* виліковний.

cure *f* 1) лікування; station de ~ курорт; suivre une ~ проходити курс лікування.

curé *m* священник, кюре.

curée *f* здобич; âpre à la ~ скупий.

curi||eux, -euse *adj* 1) цікавий, допитливий; 2) забавний, цікавий; ~osité *f* 1) цікавість, допитливість; 2) *pl* рідкості, визначні місця.

cuv||e *f* чан; цёбер; діжка; ванна; ~eau *m* діжка, цёбрик.

cuvette *f* таз, миска.

cuvier *m* цёбер, балия.

cybernétique 1. *f* кібернетика; 2. *adj* кібернетичний.

cycl||e *m* 1) цикл, період (часу); 2) велосипед; ~er *vi* їздити на велосипеді; ~ique *adj* циклічний; ~isme *m* велосипедний спорт; ~iste *m*, *f* велосипедист, -ка.

cyclone *m* циклон, ураган.

cygne *m* лебідь; le chant du ~ лебедина пісня.

cylindr||e *m* 1) геом. циліндр; 2) *тех.* вал; ~er *vt* прокатувати; ~eur *m* вальцювальник; ~ique *adj* циліндричний.

cyn||ique 1. *adj* цинічний; 2. *m* цинік; ~isme *m* цинізм.

D

dactylographe *f* друкáрка.

dague *f* кинджáл.

daigner *vi* звóлити.

daïm *m* 1) лань; 2) зámша.

dais [de] *m* балдахін.

dall|e *f* плитá, плитка; ~er *vt* вистилáти плитáми.

damas *m* 1) шовкóва узóрчаста тканина; 2) дамáський клинóк, булáт; ~sé, -e *adj* 1) узóрчастий, з ткáним візеру́нком; 2) дамáський; ~ser *vt* 1) ткáти узóром; 2) витрáвлювати узóр на стáлі.

dame I *f* 1) замiжня жiнка, дáма; grande ~ знáтна дáма; Notre-Dame de Paris Собóр Паризькóї богóмáтери; 2) фам. дру́жина, жiнка; 3) ферзь (*y шахax*); дáмка (*y шaxкax*); jeu de ~s шáшки.

dame II *int.* ~! звичáйно!, ще б пак!; mais ~, ou! ну звичáйно!

damer *vt* провeстí в дáмки (*y шaxкax*).

damier *m* шáшечниця.

damnable [danabl] *adj* вáртний догáни; ~ation [danasjɔ̃] *f* засýдження, проклáття; ~é, -e *adj* окая́нний, проклáтий; O être l'âme ~ée de qn б́ути безме́жно відда́ним ко́мусь; ~er [dane] *vt* засýджувати на мýки, проклíнати; se ~er погубíти, занaпастíти себе.

dandiner (se) ходíти перевáльцем; переступáти з ногí на нóгу.

dandy *m* [dãdi] дeндí.

danger *m* небезпéка; en ~ у небезпéці; courir un ~, s'exposer au ~ б́ути в небезпéці, наража́тися на небезпéку; ~eur, -euse *adj* небезпéчний, шкiдливий.

danois, -e I. *adj* дáтський; 2. *m* дáтська мóва.

dans *prép* передає значення українських прийменників в (у), до, за, з, на, при, чéрез і виражає: 1) місце і напрямóк дiї: entrer ~ la classe увiйти в клас; se promener ~ la rue прогýлюватися по вулицi; 2) час дiї: se réveiller ~ la nuit прокинутися вночi, сeред нóчi; revenir ~ un mois поверну́тися чéрез мiсяць; 3) обставини: ~ l'occasion при нагóдi; ~ les circonstances favorables за сприятливих умов; 4) інші відношення: cela est pris ~ Barbusse це взя́то з творiв Барбю́са; cela coúte ~ les 20 roubles це ко́штує блiзько 20 карбóванцiв.

dans|e *f* 1) тáнець, танóк; mener la ~ верховóдити; 2) розм. бiйка; donner une ~ à qn дáти ко́мусь прочухáна; ~er *vi* танцювáти; O ne savoir sur quel pied ~er не знáти, як повóдитися, розгубiтися; faire ~er qn гру́бо повóдитися з ким-не́будь; ~eur *m*, -euse *f* танцю́рист, -ка.

dard *m* 1) спис; гарпýн; 2) жáло (*y бджiл, змiй*); 3) перен. ушiпливiсть; ~er *vt* 1) метáти спис; 2) перен. кiдати (променi, погляди); 3) перен. колóти, шпигáти.

dat||e f дата; число (місяця);
de fraîche ~ свіжий, недавній;
de longue ~ давній; давно; **être le premier en** ~ бути першим за часом; **Q faire** ~ становити епоху, покласти початок; **en** ~ de, **à** ~ на певний строк; ~ **er** 1. *vt* датувати, проставляти число; 2. *vi* 1) (de) починатися, лічитися від; **à** ~ **er** de починаючи з; 2) застартити, відставати (від часу, епохи).

dauber vt 1) бити, лупцювати; 2) глумитися, висміювати.

dauphin m зоол. дельфін.

davantage adv більше, довше; **je ne dirai rien** ~ я нічого більше не скажу; **sans hésiter** ~ без вагання, не вагаючись.

de (d') prér 1. у сполученні з іменником виконує функції род., знах., місц. і орудн. відмінків; передає значення українських прийменників з, в (у), від, до, над, про і виражає: 1) належність: la chambre de la mère кімната матері; 2) час: de nos jours у наш час; 3) властивість предмета або явища: un homme de haute taille висока людина; 4) міру, вагу, кількість: un verre d'eau склянка води; 5) матеріал: une robe de soie шовкова сукня; 6) призначення: un navire de guerre військовий корабель; 7) походження: un docker de Marseille докер з Марселя; 8) причину: grelotter de froid тремтіти від холоду; pâlir de colère блідий від гніву; 9) місце відправлення: venir de Moscou приїхати з Москви; 10) знаряддя дії: désigner du doigt показати пальцем;

2. утворює стійкі словосполучення: chemin de fer залізниця; fil de fer дрот; 3. *вживається для утворення*: 1) складних прислівникових зворотів: d'abord спочатку; d'avance наперед; de grand matin рано-вранці; 2) складних прийменників: autour de навколо; au milieu de посередині; 4. *вживається перед інфінітивом*: cesser de rire перестати сміятися; continuer de travailler продовжувати працювати.

dé m 1) кісточка (у гри); кубик; **Q le** ~ **en** est jeté жереб кинуто; 2) цоколь; 3) тех. захват; **Q tenir le** ~ de la conversation оволодіти розмовою.

déambuler vt розгулювати; походити.

débâcle||e f 1) льодохід; 2) перен. розгром, крах; **Q la grande** ~ du ciel злива; ~ **er vi** скресати (про річку).

déball||age m розпаковка; ~ **er vt** розпаковувати.

débandade f безладна втеча; паніка; **à la** ~ **loc. adv.** безладно, врозтіч; в паніці.

débander vt 1) розбинтовувати, знімати пов'язку; 2) попускати, ослаблювати; 3) розганяти ворога, розгромити; **se** ~ розбігатися, розбрестися.

débaptiser [debatize] vt змінити ім'я, назву, перейменувати.

débarbouill||age m умивання обличчя; ~ **er vt** мити обличчя; **se** ~ **er** 1) митися; 2) розм. вийти із скрутного становища; викрутитися.

débarcadère m пристань.

débard||age m розвантаження;

~ег *vt* вивантажувати (на берег);
~eur *m* вантажник.

débarquement *m* висадка; вивантажування; ~ег *1. vt* вивантажувати; висаджувати (на берег); *2. vi* сходити на берег, висаджуватися; ~ег *en* paragchute приземлитися на парашути.

débarras *m* 1) звільнення, полегшення; 2) складське місце; сарай; cabinet de ~, chambre de ~ комірка; ~сер *vt* (de qn, de qch) 1) звільнити, полегшувати; 2) очищати, здирати, видаляти; se ~сер позбавлятися; збуватися; voulez-vous vous ~ег скіньте пальто!

débat *m* 1) суперечка; дискусія; clore un ~, vider un ~ закінчити суперечку; 2) *pl* дебати, обговорення; ouvrir les ~s починати дебати; les ~s se portent sur... дебати торкаються...

débâter *vt* 1) руйнувати, розбирати (будівлю); 2) розпорувати.

débattre* *vt* обговорювати, дискутувати; сперечатися; à ~ спірний; se ~ 1) обговорюватися; 2) відбиватися; битися.

débauchage *m* 1) переманювання з роботи; 2) звільнення (робітників).

débauch *e f* 1) розпуста, розбещеність; розг'ул; 2) марнотратство; ~é, -е *1. adj* розпусний; *2. m, f* розпусник, -ця; ~ег *vt* 1) розбещувати, робити розпусним; 2) переманювати (робітників); 3) звільняти (робітників).

débile *adj* кволий, слабосильний, німічний; ~itant, -е *adj* розслаблюючий; ~ité *f* 1) кволість; слабкість; 2) мед. слабоумство;

3) неспроможність; ~iter *vt* розслабляти; se ~iter слабшати.

débine *f* 1) розм. безгрошів'я, бідність; 2) розм. невезіння.

débiter *vt* розм. гудити, лаяти.

débit *m* 1) збут, роздрібний продаж; 2) ларьок, крамничка, кіоск; 3) витрата, надходження (води, газу і т. ін.); ~ег *vt* 1) продавати, збувати (у роздріб); 2) доставляти (газ, воду і т. ін.); 3) розказувати, викладати; ~ег des mensonges брехати.

débiteur *1 m, -se f* пошарювач, -ка (новин, цук).
débit *eur II m, -rice f* дебітор, боржник, -ця.

déblaiement *m* 1) вирівнювання ґрунту; 2) розчистка; ~ayer *vt* 1) вирівнювати ґрунт; 2) очищати від сміття, щебеню та ін.; O ~ayer le terrain перен. підготувати ґрунт.

déblitage *m, ~quement* *m* зняття блоку; ~quer *vt* зняти блоку.

déboire *m* 1) перегар (від вина); 2) неприємність, прикрість; досада.

déboisement *m* збезліснення; ~ег *vt* вирубувати ліси.

déboîtement *m* вивих; ~ег *vt* вивихнути.

débonnaire *adj* добродушний, поблажливий; ~té *f* добродушність, поблажливість.

débordant, -е *adj* 1) який (що) б'є через край; який (що) виходить за межі; виступаючий з берегів; 2) важко стримуваний; ~ement *m* 1) повінь, розлив; ~ement de la réaction розг'ул ре-

акції; 2) потік (*слів, лайки і т. ін.*);
~er 1. *vi* розливатися; виходити
за межі; ринути; ~er de бути
співним; 2. *vt військ.* охоплю-
вати (*фланг*).

débouter *vt* роззувати, знімати
чоботи; se ~ роззуватися.

débouch||é *m* 1) вихід; 2) збут
(*товарів*); ринок збуту; ~er 1. *vi*
1) виходити (з *тіснини*); 2) впа-
дати (*про річку*); 2. *vt* 1) відку-
пювати; 2) прочищати (*прохід*
і т. ін.).

déboucler *vt* розстібати пряжку.

débours||ement *m* витрата, пла-
та; ~er *vt* витрачати (*гроші*).

débout 1. *adv* стоячи; être ~,
se tenir ~ стояти; бути на ногах;
Q mettre ~ відредагувати; 2. *int*:
~! встань!, встаньте!, встати!

déboutonn||er *vt* розстібати; Q
manger ventre ~é їсти досхочу;
se ~ 1) розстібатися; 2) *перен.*
говорити відверто, щиро.

débrillé, -e 1. *adj* 1) недбало,
неохайно одягнений; 2) *перен.* роз-
в'язний; 2. *m* неохайний вигляд,
неохайність.

débrancher *vt* 1) вимикати,
роз'єднувати; 2) *зал.* розформувати
поїзд.

débray||age *m* 1) розчеплення;
роз'єднання частин (*машини*);
2) роз'єднувальний механізм; 3)
нетривалий страйк; ~er 1. *vt* ви-
микати; роз'єднувати; ~er une vi-
tesse вимикати швидкість; 2. *vi*
розм. застрайкувати.

débrider *vt* розгнздувати; Q
sans ~ без перепочинку.

débris *m* 1) уламок, осколок;
2) *pl* покидьки, рештки.

débrou||age *m* розплутування;
~ard, -e *adj* *розм.* тямущий;
спритний; кмітливий; ~er *vt* 1)
розплутувати; 2) з'ясовувати; se
~er 1) розплутуватися; 2) вихо-
дити із скрутного становища.

débusquer *vt* 1) проганяти; ви-
тіснити; 2) *військ.* вибивати з по-
зиції.

début *m* 1) початок, виникнен-
ня; un ~ heureux вдальний початок;
~ mars на початку березня; dès
le ~ з самого початку; 2) *театр.*
дебют; ~ant *m*, -e *f* дебютант, -ка;
~er *vi* дебютувати.

delà *prep* по цей бік; en ~,
par ~, au ~ по цей бік; ~ et
delà туди і сюди.

décachet||age *m* розпечатуван-
ня; ~er *vt* розпечатувати.

décaden||ce *f* занепад; декаднс;
~t, -e 1. *adj* який (що) занепа-
дає; 2. *m* декадент.

décaisser *vt* 1) виймати з ящи-
ка; 2) брати гроші з каси.

décalqu||age *m* 1) калькування;
2) відбиток, копія; ~er *vt* каль-
кувати, копіювати.

décamper *vi* 1) знімати, згор-
тати табір; вирушати; відступати;
2) *розм.* утікати.

décapit||ation *f* обезглавлюван-
ня; ~er *vt* обезглавлювати.

décathlon *m* спорт. десятибор-
ство.

décéd||é, -e *adj* померлий; ~er
vi (è) померт.

décèlement *m* виявлення.

déceler *vt* виявляти, відкривати.

décembr||e *m* грудень; ~iste *m*
іст. декабрист.

décemment *adv* пристойно.

décence *f* пристойність.
décenn||al, -e *adj* десятирічний;
 ~ie *f* десятиріччя.
décemption *f* розчарування.
décern||ement *m* присудження
 (нагороди тощо); ~er *vt* 1) при-
 суджувати (нагороду); нагоро-
 джувати; 2) юр. ухвалити, поста-
 новити.
décès *m* смерть, кончина.
décev||ant, -e *adj* обманливий,
 облудний; ~oir* *vt* обманювати,
 розчаровувати.
déchaïn||ement *m* 1) спускання
 з ціпу; 2) шаленство; розг'ул; ~er
vt 1) спускати з ціпу, відв'язува-
 ти; 2) розгн'юзувати; розпалюва-
 ти, викликати (пристрасті і т. ін.);
 se ~er шаленіти.
décharg||e *f* 1) розвантаження;
 2) залп, постріл; faire une ~ дати
 залп; 3) ел. розряд; ~ spontanée
 саморозряд; 4) смітник; ~ement
m 1) розвантаження; 2) розря-
 дження (зброї); ~er *vt* 1) роз-
 вантажувати; 2) перен. полігшу-
 вати; 3) розряджати (зброю); Φ
 ~er *up* accusé юр. свідчити на
 користь обвинуваченого; ~eur *m*
 розвантажувач.
décharn||é, -e *adj* худий, висна-
 жений; ~er *vt* виснажувати.
déchausser *vt* роззувати; se ~
 роззуватися.
déchéance *f* 1) занепад; 2) втра-
 та, позбавлення прав; 3) немилість.
déchet *m* 1) покидьки, рештки;
 2) дефект, брак.
déchiff||able *adj* розбірливий,
 чіткий; ~ement *m* розшифровка;
 ~er *vt* розбирати, розшифру-
 вати.

déchiqueter *vt* різати, розрива-
 ти на частини.
déchir||ant, -e *adj* жаклибий, не-
 самовитий (крик і т. ін.); ~ement
m 1) розривання; 2) болюча туга;
 ~er *vt* 1) рвати, шматувати; 2)
 терзати; ~ure *f* діра.
déch||oir* *vi* (а, è) занепадати;
 опускати; ~u, -e *adj* 1) занепа-
 лий, пропавший; 2) який (що) втра-
 тив значення.
décid||é, -e *adj* 1) рішучий; 2)
 вирішений; ~ement *adv* рішуче;
 ~er 1. *vt* 1) вирішувати, поста-
 новляти; ухвалювати; 2) розв'язу-
 вати, покінчити; 3) (qn à qch) спо-
 нукати, схилити до; 2. *vi* 1) при-
 ймати рішення, зважуватися; 2)
 (de qch) судити про; 3) робити
 висновок з; se ~er 1) зважитися;
 2) (pour) віддати перевагу, ви-
 словитися за.
déclmal, -e *adj* десятковий; frac-
 tions ~es десяткові дроби; systè-
 me ~ метрична система.
décisi||f, -ve *adj* рішучий; вирі-
 шальний; ~on *f* 1) рішення, по-
 станова; 2) рішучість, сміливість.
déclam||ateur 1. *adj* пишномов-
 ний; 2. *m* декламатор; ~ation *f*
 1) декламація; 2) пишномовність;
 ~er 1. *vt* декламувати; 2. *vi* пи-
 шномовно висловлюватися.
déclar||ation *f* оголошення; де-
 кларація; заява; ~ de naissance
 реєстрація народження; ~er *vt*
 оголошувати; заявляти; пред'явля-
 ти; ~er *pu* оголошувати недійс-
 ним, анулювати; se ~er 1) з'ясо-
 вуватися; 2) виявлятися; 3) (pour
 qn, pour qch) висловлюватися за.
déclench||ement *m* 1) тех. роз'єд-

нування; 2) початок, пуск; 3) *перен.* розв'язування, виникнення; ~ *de la guerre* розв'язування війни; ~ *er vt 1* *тех.* роз'єднувати; 2) приводити в дію (*механізм*); 3) *перен.* починати, розв'язувати; ~ *er une greve* почати страйк; ~ *er une guerre* розв'язати війну.
déclin m 1 захід; при́смерк; 2) *перен.* кінець, занепад; *sur le ~ de la vie* на схилі віку (життя); ~ *aison f 1* *астр.* схилення; 2) *фіз.* відхилення; ~ *er 1. vi 1* відхилитися (*про магнітну стрілку, про зірку*); 2) *перен.* підупадати, занепадати; 2. *vt 1* відхилити (*стрілку*); 2) відмовлятися від.
décliv||e 1. adj похилий, пологі́й; 2. *f:* *en ~* похилий; похило; ~ *ité f* пологість, похилість.
décocher vt пуска́ти стрілу; ~ *un compliment* сказа́ти комплімент.
décoiffer vt розпа́тлати волосся; *se ~* розпа́тлатися (*про волюсся*).
décoll||age m 1 відклеювання; 2) зліт (*літака*); ~ *er 1. vt* відклеювати; відривати; 2. *vi* злітати (*про літак*).
décolor||ant, -e adj знеба́рвлюючий; ~ *ation f* знеба́рвлювання; ~ *é, -e adj* безба́рвний; полиня́лий; *teint ~é* блідий ко́лір облі́ччя; ~ *er vt 1* знеба́рвлювати, робіти блідим; 2) *тех.* вибілювати; *se ~er* знеба́рвлюва́тися, блякнути.
décombres m pl 1 ше́бінь, сміття; 2) ру́їни.
décompos||ant, -e adj який (що) розкла́дає; ~ *é, -e adj 1* розкла́дений; який (що) розкла́вся; 2)

спотво́рений (*про обліччя*); ~ *er vt 1* розкла́дати на частіни; 2) *перен.* розкла́дати, розтліва́ти; 3) спотво́рювати (*риси обліччя*); *se ~er* розкла́датися, псува́тися; ~ *ition f y* різн. знач. розкла́дання; ро́зпад; гни́ття.

décompte [dekɔ̃:t] m 1 ви́рахування; 2) розча́рування.

déconcerter vt розстро́ювати; бенте́жити; *se ~* бенте́житися, ніяковіти.

déconfit, -e adj здивова́ний; зніякові́лий; ~ *ure f 1* *розм.* прова́л, поразка; 2) розбо́рення, банкру́тство.

déconsidér||ation f втра́та пова́ги, непова́га; ~ *er vt* позба́вити пова́ги, підірва́ти пова́гу.

décontenancer vt бенте́жити, виклика́ти заміша́ння; *se ~* ніяковіти, розгублюва́тися.

déconvenue f невда́ча; розча́рування.

décor m 1 прикра́са; 2) *перен.* показне́; 3) *pl театр.* декора́ція.

décor||atif, -ative adj декора́тивний; ~ *ation f 1* прикра́са, оздо́блення; 2) *театр.* декора́ція; 3) відзна́ка, орден; *décerner une ~ation à qn* нагоро́дити ко́гось орде́ном; ~ *é, -e adj 1* прикра́шений, оздо́блений; 2) нагоро́джений орде́ном; ~ *er vt 1* прикраша́ти; 2) нагоро́джувати орде́ном.

découdre vt* розпо́рювати, відпо́рювати.

découler vi 1 со́читися, виті́кати; 2) *перен.* вихо́дити, вплива́ти з чо́гось.

découp||age m розрі́зування, ви́різування; ~ *é, -e adj 1* поріза́-

ний (по краях); 2) зубчастий (про листя); ~er *vt* 1) розрізувати, вирізувати; 2) крїти; se ~er вимальбуватися; ~ure *f* 1) вирізна фігура; 2) вирізування; 3) порізанисть (берега).

décourag||ement *m* сум, смўток, зневіра; se laisser aller au ~ засмўчуватися, удаватися в тўгу; ~er *vt* засмўчувати, бентїжити; se ~er засмўвати, засмўтитися; зневіритися.

découronn||ement *m* 1) позбавлення корони; 2) перен. розвїчування; ~er *vt* 1) позбавити корони; 2) перен. розвїчувати; 3) зрубати верхівку (дерева).

décousu, -e *l. adj.* 1) розпоротий; 2) нескладний (про мовлення); 2. *m* незв'язність, нескладність (мовлення).

découvert, -e *adj* відкритий, неприкритий; à ~ відкрито.

découverte *f* 1) відкриття; 2) військ. розвідка.

découvrir* *l. vt* 1) розкривати, огюлювати; 2) знаходити, відкривати; 2. *vi* виступати, видаватися; se ~ 1) розкриватися, огюлюватися; 2) знімати капелюх, шапку; 3) перен. виявитися, відкриватися.

décrasser *vt* 1) очищати; 2) перен. обтесати.

décret *m* декрет, постановва, указ.

décréter *vt* 1) постановляти, видавати указ; 2) накладати резолюцію.

décret-loi *m* надзвичайний закон.

décri *m* 1) знецінювання; 2)

безславність, ганьба; ~er *vt* 1) знецінювати; 2) ганьбити, гудити.

décrire* *vt* описувати.

décroch||ement *m* знімання з гачка; ~er *vt* знімати з гачка, відчеплювати; ~er le récepteur зняти телефонну трубку; O ~er la première place вийти на перше місце; se ~er відчеплюватися.

décroiss||ance *f* зменшення, спад; ~ant, -e *adj* спадний, убуваючий.

décroit *m* ущїрб (місяця); ~re* *vi* убувати, змїнуватися.

décrue *f* спад паводка; être en ~ спадати (про воду).

déçu, -e *adj* 1) розчарований; 2) нездійснений.

décup||ement *m* збільшення вдесятеро; ~er *vt* 1) подісятерити; 2) перен. збільшувати, множити.

dédaign||er *vt* гордувати, зневажати, грїбувати; ~eusement *adv* погордливо; ~eux, -euse *adj* погордливий, зневажливий.

dédain *m* погорда, зневага.

dedans *l. adv* всередину, всередині; *loc. adv.* là-~ там, всередині; au-~, en ~ всередині; par ~ чїрез; O mettre qn ~ обдурити когось; être tout en ~ бути спритним; 2. *m* внутрішній простір.

dédicace *f* напис (на книжцї); присвята.

dédier *vt* (à qn) присвячувати (книжку, твір).

dédire* *vt* викривати чийсь брехню; спростовувати чийсь слова; se ~ (de) 1) не додїржувати обцїянки; 2) зрїкатися чогось.

dédommag||ement *m* компенсація, відшкодування втрат; *~er vt* 1) роздвоювати, ділити на дві; 2) відшкодовувати втрати.

dédoubl||ement *m* роздвоювання, розщеплення; поділ; *~er vt* 1) роздвоювати, ділити на дві; 2) спорювати підкладку; *se ~er* роздвоюватися.

déduire* *vt* 1) відрахувати; мат. віднімати; 2) робити висновок.

déesse *f* богиня.

défail||lance *f* 1) раптове знесилення; неприємність; 2) ослаблення; занепадництво; 3) недостача, відсутність; *~ momentanée de la mémoire* тимчасова втрата пам'яті; 4) зрив (*y roboti*); *~ant; -e adj* 1) ослаблений, неповноцінний; 2) відсутній; 3) який (що) відживає; *~ir* vi* 1) не вистачати, бракувати; 2) слабшати; знемагати; 3) згасати, вимирати.

défaire* *vt* 1) руйнувати зрубіти; знищувати; 2) відділяти; відв'язувати; 3) розмотувати; розпориювати; 4) куйовдити (*зачіску, волосся*); 5) (*de qch*) звільняти, визволяти від; 6) виснажувати; 7) перемогти, розбити; *se ~* 1) розв'язуватися; 2) розпориюватися; 3) розм. роздягатися; 4) (*de qch*) збувати з рук; здихатися.

défait, -e adj 1) розв'язаний, розпущений; *un lit ~* зім'ята постіль; 2) блідий; схудлий; змарнілий; розстроєний.

défaite *f* поразка; розгром; *essuyer une ~* зазнати поразки.

défaut *m* 1) вада, недолік; дефект; *~ de qualité* брак; 2) недо-

стача, відсутність; *à ~ de* за браком; *au ~ de* замість, через відсутність; 3) помилка, промах; несправність; *être en ~* помилитися; 4) неявка в суд.

défaveur *f* немилість, неласка.

défavorable adj несприятливий.

défection *f* зрада; відступництво.

défectu||eusement *adv* неповно; неправильно; *~eux, -euse adj* 1) недостатній, неповний; 2) несправний, непридатний, погано виконаний; *~osité f* вада, неправильність.

défendre* *vt* 1) захищати, обороняти; 2) забороняти; *se ~ (de)* 1) захищатися, оборонятися; 2) виправдуватися.

défens||e *f* 1) захист; оборона; *~ légitime* самооборона; *se mettre en ~* готуватися до оборони; 2) укріплення; 3) ікла (*кабана*); бивень (*слона*); 4) заборона; *~ de fumer!* палити заборонено! *~eur m* захисник; адвокат; *~if, -ive 1. adj* оборонний; 2. *f* оборона; стан оборони.

défer||ence *f* шанобливість; *~ent, -e adj* шанобливий.

déferer 1. *vt* 1) (*qch à qn*) передавати щось комусь; 2) віддавати належне; присуджувати; *~ les honneurs* вшановувати; 2. *vi* (*à qch*) поступатися чимсь.

défer||ement *m* прибіг; *~er vi* 1) розбиватися об берег (*про хвилі*); 2) ринути.

déferer *vt* розкоувати; *se ~* розкоуватися; загубити підкову.

défeuiller *vt* обривати листя; *se ~* втрачати листя; обпадати.

défi *m* виклик; lancer un ~ кинути виклик.

dé fiance *f* недовіря.

déficien||**ce** *f* недостача; недостатність; ~ *mentale* розумова відсталість; ~ *t*, -*e adj* дефіцитний, недостатній.

défier *vt* 1) кидати виклик; проковувати; ~ *le danger* іти назустріч небезпеці; 2) протистояти, не піддаватися; *se* ~ 1) зачіпати один одного; 2) (*de*) не довіряти; побойоватися, остерігатися.

défigurer *vt* спотворювати; перекручувати.

défil||**é** *m* 1) *військ.* прохідження військ (на огляді); 2) ущелина; 3) нійзка, ряд; ~ *ement m* *військ.* 1) прохідження військ, дефілювання; 2) окоп, хід сполучення; ~ *er vi* дефілювати, проходити рядами; *se* ~ *er* ухилятися; *розм.* ховатися, тікати.

défin||**i**, -*e adj* визначений; означений; ~ *ir vt* 1) визначати; 2) точно описувати; вказувати.

définiti||**f**, -*ve adj* остаточний, безповоротний; *en* ~ *ve* кінець кінцем.

défini||**tion f** визначення.

défini||**tivement adv** остаточно.

déflagration *f* спалах.

dé fleurir *vi* відцвітати.

défloraison *f* відцвітання.

déform||**ation f** деформація; спотворення; ~ *er vt* деформувати; спотворити; *se* ~ *er* втратити звичайну форму; спотворюватися.

défraichir *vt* позбавляти свіжості; *se* ~ втрачати свіжість; в'янути.

défrayer *vt* платити за когось.

défrich||**ement m** розбурювання цілини; ~ *er vt* 1) розбурювати цілину; *terre* ~ *ée* піднята цілина; 2) роз'яснювати, робити доступним; ~ *eur m* цілинник.

défriser *vt* 1) розгладжувати волосся; 2) *розм.* розчаровувати.

défroncer *vt* розгладжувати (складки); *◇* ~ *le sourcil* повеселішати.

dégagé, -*e adj* 1) невимушений, вільний; 2) відкритий, просторий.

dégag||**ement m** 1) викуп (із застави тощо); 2) звільнення; визволення; ~ *er vt* 1) викуповувати (із застави); 2) визволяти, звільняти; ~ *er le passage, la voie* звільняти прохід, проїзд; *se* ~ *er (de qch)* 1) звільнитися; 2) виділятися.

déganter *vt* знімати рукавичку.

dégarn||**ir vt** позбавляти прикрас; *front* ~ *i* ліса голова; *bouche* ~ *ie* беззубий рот; *se* ~ 1) оголюватися; 2) плішівіти.

dégât *m* шкода, збиток, втрата; *causer des* ~ *s* завдавати шкоди.

dégel *m* відліга; ~ *er* 1. *vi* танути, розтавати; 2. *v. impers.*: il *dégèle* розтає.

dégénér||**ation f** виродження, дегенерація; ~ *er vi* вироджуватися.

déglut||**ir vt** ковтати; ~ *ition f* ковтання.

dégonfl||**ement m** випуск (газу, повітря); ~ *er vt* 1) випускати (газ, повітря); 2) облеглити (серце, душу); *se* ~ *er* *розм.* занепадати духом, зажуритися.

dégorger 1. *vt* 1) вивергати;

2) прочищати (трубу, стік); 3) промивати; 2. *vi* переливатися через край.

dégourd||i, -e *adj* тямущий, спритний, вправний; *~ir vt* виводити із заціпеніння; розминати (ноги).

dégoût *m* огіда; *~ant*, -e *adj* огидний; *~é*, -e *adj* пересічений; *faire le ~é* гидувати, вередувати; *~er vt* відбивати охоту; набридати.

dégoutter *vi* капати, стікати, сочитися.

dégrad||ant, -e *adj* прини́зливий; *~ation f* 1) розжальвання; *~ation civile*, *~ation civique* юр. пораження прав; 2) прини́ження; 3) *перен.* деградація, занепад; 4) псування; *~er vt* 1) розжальувати; 2) принижувати, ганьбити; *se ~er* 1) принижуватися; 2) занепадати, деградувати.

dégraiss||age *m* 1) обезжирювання; 2) виведення жирних плям; *~er vt* 1) обезжирювати; 2) виводити жирні плями.

degré *m* 1) східень, сходи́нка; 2) ступінь; *prendre ses ~s* здобути вчений ступінь; *par ~s* поступово; 3) градус.

dégringol||ade *f* 1) скочування вниз; 2) падіння; *~er vt, vi* летіти вниз клубком; збігати вниз.

déguenillé, -e 1. *adj* обідраний; 2. *m, f* голодранець, -ка.

déguerp||ir *vi* забира́тися; да́ти ходо́у; *faire ~* прогна́ти.

déguis||ement *m* 1) маскара́дний костю́м; 2) переодяга́ння; 3) *перен.* маскува́ння; *parler sans ~* говорити щиро; *~er vt* 1) пере-

одяга́ти; 2) прихобува́ти, маскува́ти.

déhanché, -e *adj* незгра́бний.

dehors 1. *adv* зовні, назовні, надворі, поза; *au-~* зовні; *du-~* ззовні, знадвору; *en ~ de* поза; 2. *m* 1) зовнішня части́на; 2) зовнішність.

déjà *adv* вже, уже.

déjeter (se) жоло́битися, ви-кривля́тися.

déjeuner I *vi* сніда́ти.

déjeuner II *m* 1) сніда́нок; *petit ~* ранко́вий сніда́нок; *~ à la fourchette* легкий сніда́нок; 2) обід.

déjouer *vt* розстро́бити пла́ни, за́думи.

déjà 1. *prép* за, по той бік; *au-~ de* по той бік; по́над, з лишком; *de ~* звідти; *en ~* да́лі; 2. *adv*: *decì*, *~* тут і там; туди і сюди.

délabr||é, -e *adj* пошко́джений; занепа́лий; розла́днаний; *~ement m* ро́злад; зане́пад; *~er vt* псува́ти, пошко́джувати; розла́днувати.

délacer *vt* розшнуро́вувати.

délai *m* 1) відстро́чка, за́тримка; 2) строк; *à bref ~* у короткий строк; *dans un ~ fixé* у ви́значений строк; *sans ~* не гаючись, невідкла́дно.

délaiss||ement *m* зане́дбаність; *~er vt* залиша́ти, покида́ти.

délass||ement *m* відпочи́нок; *~er vt* да́ти відпочи́нок; *se ~er* відпочива́ти.

délat||eur *m, -rice f* доно́щи|к, -ця; *~ion f* доно́с.

délavé, -e *adj* поли́нийлий.

délayer *vt* 1) розво́дити, роз-

ріджувати; 2) розтягувати, багатослівно говорити.

délect|able *adj* приємний; *~ation* *f* насолода; втіха; *~er* *vt* тішити.

délégation *f* 1) делегація, представництво; 2) повноваження; *~de pouvoirs* передача повноважень.

délégu|é *m, -e* *f* делегат, -ка; *~er* *vt* делегувати; доручати.

délest|age *m* розвантажування; *~er* *vt* розвантажувати.

délétère *adj* 1) смертоносний; отруйний; 2) *перен.* шкідливий, згубний.

délibér|ant, -e *adj* дорадчий; *~ation* *f* обговорення, нарада.

délibéré, -e *adj* 1) невимушений; 2) рішучий; *Q de rgoros* ~ на-вмисне.

délibérer 1. *vt* обговорювати; 2. *vi* радитися.

délicat, -e *adj* 1) ніжний; тендітний; *santé* ~е слабé здоров'я; 2) витончений, вишуканий; тонкий; *ouvrage* ~ майстерна робота; 3) делікатний; *~esse* *f* 1) ніжність; 2) витонченість; 3) делікатність; чуйність.

délice 1. *m* насолода; 2. *f pl* радість.

délicteu|x, -se *adj* злочинний; *acte* ~ проступок.

délié, -e *adj* 1) тонкий; 2) про-нікливий.

déli|ement *m* розв'язування; *~er* *vt* 1) розв'язувати; 2) (*de qch*) *перен.* звільняти від чогось.

délinquant *m, -e* *f* правопоруш-ник, -ця.

déli|rant, -e *adj* 1) який (що) марить; маячний; 2) шалений, бо-

жевільний; *~re* *m* 1) марення; гарячка; 2) манія, психоз; *~rer* *vi* маячити, марити.

délivr|ance *f* 1) звільнення, ви-зволнення; 2) видача (*document*); *~er* *vt* 1) звільняти, визволяти; 2) видавати, вручати.

délog|ement *m* виселення; ви-їзд; *~er* 1. *vi* виїхати з кварти-ри; 2. *vt* 1) виселяти, виживати (з дому); 2) *військ.* вибивати, ви-тісняти (*ворога*).

déloy|al, -e *adj* віроломний; *~auté* *f* віроломство.

déluge *m* 1) потоп, повідь; *Q après moi le ~* після мене хоч по-топ; 2) *перен.* наплив.

déluré, -e *adj* розв'язний.

demain *adv* завтра; *après ~* післязавтра; *à ~!* до завтра!

demand|e *f* 1) прохання; 2) за-ява; вимога; 3) попит, споживан-ня; 4) *юр.* позов; 5) замовлення; *~er* *vt* 1) просити; 2) питати; вимагати; *se ~er* запитувати один одного; запитувати себе.

déman|tèlement *m* знос (*будин-ку*); демонтаж; *~teler* *vt* зноси-ти, демонтувати, ламати.

démarcation *f* розмежування; *ligne de ~* демаркаційна лінія.

démarche *f* 1) ходá; 2) вчинок, за́хід, демарш, дія; 3) *pl* турботи; *faire des ~s* клопотати про.

démarquer *vt* 1) знімати мітку, клеймó; 2) зробити плагіат.

démarr|age *m* відшвартування, відхід (*судна*); *~er* *vi* 1) *мор.* відчаливати; 2) рушати з місця.

démêlé *m* суперечка.

démêl|er *vt* 1) розчісувати; роз-плутувати; 2) *перен.* розплутува-

ти, розбирати; 3) розпізнавати; розрізняти; ~oir *m* грєбінь.

déménage||ement *m* переїзд; ~er *vt* переїжджати на нову квартиру.

démence *f* слабоумство; tomber en ~ збожеволіти.

démener (se) 1) метушитися, метатися; 2) скаженіти, шаленіти.

dément *m*, -e *f* божевільний, -а; душевно хворий, -а.

dément||i *m* 1) викриття; 2) спростування; ~ir* *vt* 1) викривати брехню; 2) спростовувати; se ~ir суперечити самому собі; зраджувати собі.

démérit||e *m* негідний вчинок; ~er *vi* провинитися.

démesuré, -e *adj* надмірний, величезний; ~ment *adv* надмірно.

démètre* *vt* 1) вивихнути; 2) усунути з посади.

démourant: au ~ *loc. adv.* протє, до того ж, зрештою.

démour||e *f* 1) житло; 2) місце перебування; Q mettre qn en ~ de... вимагати щось від когось; ~er *vi* 1) (a) проживати, жити; 2) (è) залишатися; Q ~er court запнутися; ~er d'accord порозумітися, дійти згоди.

demi, -e 1. *adj* пів-; 2. *m* 1) половина; up ~-litre півлітра; à ~ наполовину; 2) спорт. півзахисник (у футболі); 3. *f* півгодини.

demi-cercle *m* півколо.

demi-fond *m* спорт. середня дистанція.

demi-frère *m* зведений брат.

demi-heure *f* півгодини.

demi-jour *m* сутінки.

démilitarisation *f* демілітаризація.

demi-lune *f* півмісяць.

demi-mot: à ~ *loc. adv.* з півслова.

demi-produit *m* напівфабрикат.

demi-savoir *m* поверхове знання.

demi-sœur *f* зведена сестра.

démission *f* відставка.

demi-voix: à ~ *loc. adv.* напівголосно, півголосом.

démocrat||e *m* демократ; ~ie [demokrasij] *f* демократія; ~ique *adj* демократичний.

démou||elle *f* 1) дівчина, панночка; ~ de magasin продавець; 2) розм. грілка.

démol||ir *vt* ламати, руйнувати, знищувати; ~isseur *m*, -isseuse *f* руйнівник, -ця; ~ition *f* руйнування, ломка.

démonstrati||f, -ve *adj* доказовий; наочний, демонстративний; ~on *f* 1) мат. доказ; 2) вияв; прояв; 3) показ, демонстрація.

démont||able *adj* розбірний; maison ~ розбірний, пересувний будинок; ~age *m* демонтаж, розбирання; ~é, -e *adj* розібраний; Q mer ~ée бурхливе море; ~er *vt* 1) знімати, скидати; 2) розбирати, розгвинчувати; 3) військ. виводити з ладу; se ~er перен. розстроюватися, губитися; ніяковіти.

démontrer *vt* доводити, пояснювати.

démoralis||ation *f* деморалізація; ~er *vt* 1) підривати дух; розслабляти; 2) деморалізувати, розкладати.

démordre* *vt* 1) випускати із зубів; 2) (de qch) перен. відступати від чогось, відмовлятися.

démunir *vt* позбавляти, відби-

ра́ти; ~ le front зніма́ти війська з фронту; se ~ (de qch) позбавля́ти себе чо́гось, відмовля́тися від чо́гось.

dénatur||é, -e *adj* протиприро́дний; позбавлений людських почу́тів; нелю́дський; ~er *vt* 1) позбавля́ти природних я́костей; 2) спотвóрювати, перекру́чувати.

dénégation *f* заперече́ння; за́тяти́сть.

déni *m* відмо́ва.

déniaiser *vt* наставля́ти на ро́зум.

dénich||er 1. *vt* 1) вийма́ти з гнізда́; 2) відшу́кувати, виявля́ти; 2. *vi* виліта́ти з гнізда́.

dénier *vt* заперече́увати.

dénigr||ement *m* ганьба́, обмо́ва, дискредитува́ння; ~er *vt* ганьби́ти, обмовля́ти, дискредитува́ти.

dénombr||ement *m* пере́лік; пе́репис; ~er *vt* перерахо́увати.

dénominateur *m* мат. знаме́нник.

dénom||ination *f* найменува́ння, на́зва; ~mé, -e *adj* на́званий; про́званий; ~mer *vt* іменува́ти, назива́ти, прозива́ти.

dénonc||er *vt* 1) викрива́ти; видава́ти ко́гось; 2) оголо́шувати неди́йсним; se ~ прийти́ повинитися; ~iateur *m*, ~iatrice *f* [донóщи]к, -ця; ~iation *f* 1) викриття́; доно́с; 2) денонсува́ння (догово́ру).

dénoter *vt* познача́ти, вка́зувати.

dénou||ement *m* 1) розв'язува́ння; 2) *перен.* розв'язка́; ~er *vt* розв'язувати; розплу́тувати.

dénrée *f* проду́кт, харч; *pl* істи́вні за́паси, продо́вольчі това́ри.

dens||e *adj* щі́льний, гу́стий; ~ité *f* 1) гу́стота́, насиче́ність; 2) *фіз.* щі́льність, пито́ма ва́га.

dent *f* 1) зуб; і́кло; *O coup de ~s* лихослі́в'я; être sur les ~s знемага́ти від уто́ми; montrer les ~s огризáтися; n'avoir rien à se mettre sous les ~s *розм.* кла́сти зу́би на полі́цю; 2) зубе́ць, зубо́к; 3) щербі́на; ~aire *adj* зубни́й; ~é, -e *adj* зубча́(с)тий; ~eler *vi* на́сіка́ти зубці́.

dentell||e *f* мере́живо; ~erie *f* 1) мере́живна фа́брика; 2) мере́живні ви́роби; ~ier, -ière 1. *adj* мере́живний; 2. *f* мере́живни́ця.

dentier *m* штучна щеле́па.

dent||ifrice 1. *adj*: poudre ~ зубни́й порошо́к; 2. *m* зубна́ па́ста; зубни́й порошо́к; ~iste *m*, *f* зубни́й лі́кар, данти́ст.

dénud||ation *f* ого́лення; ~er *vt* ого́лювати.

dénu||é, -e *adj* (de) позба́влений чо́гось; ~ement *m* нестáток, зли́дні, нужда́; ~er *vt* позбавля́ти.

dépann||age *m* усунення пошко́дження, ремо́нт, ла́годження; ~er *vt* 1) ла́годити пошко́дження; ремо́нтува́ти; 2) *розм.* вируча́ти.

dépaquet||age *m* розпако́вування; ~er *vt* розпако́вувати.

dépareill||é, -e *adj* розрі́знений; ~er *vt* розрі́знявати.

déparier *vt* розпара́вувати.

départ I *m* 1) від'ї́зд, відпра́влення; 2) *спорт.* старт; ~ aggrété старт з місця.

départ II *m* поді́л.

département *m* 1) департа́мент; 2) відді́л, упра́вління, відомство.

départir* *vt* розділяти, розподіляти.

dépass||ement *m* 1) перевищення; 2) обгін; *~er vt* 1) обганяти, випереджати; 2) перевищувати; перевиконувати.

dépêcer *vt* розрідувати на частини.

dépêch||e *f* телеграма, депеша; *~er vt* 1) квати, підганяти; 2) спішно відправляти; *se ~er* кватитися, поспішати.

dépeindre* *vt* змальовувати, зображувати.

dépen||dance *f* 1) залежність, підлеглість; 2) *pl* служби, прибудови; *~dant, -e adj* залежний; *~dre** *vi* залежати.

dépens||e *f* витрати, видаток; *~er vt* витрачати; *se ~er* старатися, витрачати сили; *~ier, -ière* 1. *adj* марнотратний; 2. *m, f* марнотратник, -ця.

dépérir *vi* марніти, слабнути.

dépeup||ement *m* 1) зменшення населення; 2) спустошення; *~er vt* 1) зменшувати населення; 2) спустошувати.

dépiécer *vt* розчленовувати, роздрібнювати.

dépiquage *m* молотьба хліба.

dépister *vt* 1) висліджувати; 2) збивати з сліду; 3) збивати з пантеліку.

dépît *m* досада; *◇ en ~ de* наперекір, всупереч, незважаючи на...

déplac||é, -e adj 1) переміщений; 2) недоречний; *~ement m* 1) переміщення, перестановка; 2) мор. водотоннажність корабля; *~er vt* переміщати, переставляти;

se ~er переміщатися, пересуватися.

déplaire* *vi* (*à qn*) не подобатися, бути неприємним комусь.

déplier *vt* 1) розгортати; розкривати; 2) розпрямляти.

déploiement *m* розгортання.

déplo||able *adj* жалісний, жалюгідний; *~er vt* оплакувати; жалкувати.

déployer *vt* розгортати, розпускати.

déplumé, -e adj 1) обскібаний; 2) розм. лисий.

dépopulation *f* зменшення народонаселення.

déport||ation *f* заслання; *~é m, -e f* засланець, -ка; *~er vt* засилати, відправляти на поселення.

dépos||ant *m* 1) свідок; 2) вкладник; *~er* 1. *vt* 1) складати з себе; 2) класти, покласти; 3) вкладати, здавати на схов; 4) вносити; 2. *vi* давати свідчення; *~itaire m, f* охоронець, -ниця; *~ition f* 1) юр. свідчення; 2) зняття, скінчення.

déposséder *vt* позбавляти володіння; експропріювати.

dépôt *m* 1) внесок, вклад; 2) депо, парк; 3) сховище, склад; 4) осад, нашарування; 5) камера утворення.

dépouill||e *f* 1) шкура, шкіра; 2) *pl* здобич; *~é, -e adj* 1) голий, без листя, без кори; 2) позбавлений прикрас; *~ement m* позбавлення; пограбування; *~ement du scrutin* підрахунок голосів; *~er vt* 1) здирати шкіру; обдирати (листя); 2) позбавляти, віднімати; *~er le courrier* розбирати пошту.

dépourvu, -e adj (*de*) позбав-

лений чогось; ~ de sens безглуздий; *O au ~ loc. adv.* зненацька.

dépravation *f* 1) мед. пошкодження; 2) розбещеність; ~ *er vt* 1) псувати; 2) розбещувати.

dépréciation *f* знецінення; зниження цін; ~ *er vt* знижувати ціну; знецінювати.

déprédation *f* 1) грабіжницький; 2) *m, f* розтрата; ~ *tion f* 1) грабіж; 2) розтрата.

déprendre* *vt* рознімати.

dépressif, -ve *adj* гнітючий; депресивний; ~ *on f* 1) депресія; 2) знесилення, ослаблення.

déprimé, -e *adj* 1) приплюснутий, вдавнений; 2) пригнічений; ~ *er vt* 1) вдавлювати; 2) пригнічувати.

depuis 1. *prep* починаючи, від, з, протягом; ~ *longtemps* давно; ~ *peu* з недавнього часу, недавно; 2. *adv* потім, після, з того часу, відтоді; ~ *que loc. conj.* з того часу, як.

député *m* депутат.

déracinement *m* 1) виривання з корінням; 2) викорінювання; ~ *er vt* 1) виривати з корінням; 2) викорінювати.

déraider *vt* розминати; робити м'якшим, гнучкішим.

dérailler *vi* 1) сходити з рейок; 2) *перек.* збитися з дороги.

déraisonnable *adj* безрозсудний; ~ *er vi* говорити дурниці.

dérangement *m* 1) безладдя; розлад; 2) турботи; ~ *er vt* 1) приводити до безладдя; 2) турбувати, заважати; *se ~er* турбуватися.

dérapiage *m* буксування, занос (автомашини); ~ *er vi* заносити на повороті.

dératé *m, -e f* навіжений, -а.

dérégler *vi* 1) приводити до безладдя; 2) розстроювати.

dérider *vt* розправляти зморшки; *faire ~* розвеселити; *se ~* повеселити.

dérision *f* насмішка; глум; *par ~* жартом; ~ *oire adj* 1) сміхотворний; 2) незначний.

dérivation *f* 1) відведення, відгалуження; 2) *ав., мор.* відхилення від курсу.

dérivé, -e 1. *adj* похідний; 2. *m* 1) похідне слово; 2) побічний продукт; 3. *f* *мат.* похідна (функція).

dériver 1. *vi* походити, випливати; 2. *vt* 1) відводити (воду, струм); 2) *лінгв.* утворювати (слова).

dernier, -ère *adj* 1) останній; *en ~ lieu* нарешті; 2) минулий.

dérobiade *f* віверт; ~ *e, -e adj* потайний; *à la ~ée loc. adv.* потай, крадькома; ~ *er vt* 1) викрадати; 2) переховувати; *se ~er* зникати, ховатися; ухилятися.

dérogation *f* (*à qch*) 1) порушення (договору); 2) ухиляння, відступ; ~ *er vi* (*à qch*) порушувати, відступати.

déroulement *m* 1) розм'ясування; 2) розвиток, хід (*подій і т. ін.*); ~ *er vt* розм'ясувати, розгортати; *se ~er* розгортатися; відбуватися.

déroute *f* безладна втеча, поразка.

dérouter *vt* 1) збивати з дороги; 2) збивати з пантелику, вводити в оману.

derrière 1. *prép* за, позаду; 2. *m* 1) зад, задня частина; 2) тил.
des 1. *art. contr. pl. відповідає* de les; 2. *art. indéf. pl. від un, une.*
dès *prép* з, від; ~ *lors loc. adv.* з того часу; ~ *que loc. conj.* як тільки, ледве.

désabusé, -e *adj* розчарований; без ілюзій; ~ *er vt* розвіювати помилкову думку; відкривати очі комусь; переконувати.

désaccord *m* незгода; розлад; ~ *er vt* 1) розстроювати (інструмент); 2) сити чвари.

désaccoutumer *vt* (qn de qch) відучувати; *se ~ (de qch)* відвикати.

désaffection *f* неприхильність, нелюбов; ~ *per vt* викликати неприхильність.

désagréable *adj* неприємний.

désagrégation *f* розпад; розділення; розклад; ~ *er vt* розділювати, роз'єднувати; *хім.* розкладати; *se ~ er* розпадатися; *геол.* вивітрюватися.

désagrément *m* неприємність.

désaltérer *vt* заспокоювати чийсь спрагу, поїти; *se ~* пити, заспокоювати спрагу.

désappointement *m* розчарування; ~ *er vt* не справджувати сподівань, розчаровувати.

désapprobat|eur, -rice *adj* нехвальний.

désappropriation *f* відмова від власності; ~ *er vt* позбавляти власності.

désapprouver *vt* осуджувати, не схвалювати.

désarçonner *vt* поставити в безвихідь, збити з пантелику.

désarmé, -e *adj* 1) роззброєний; 2) *перен.* обеззброєний; ~ *ement m* роззброєння; ~ *ement partiel* часткове роззброєння; ~ *ement total* повне роззброєння; ~ *er* 1. *vt* 1) роззброювати; 2) *перен.* обеззброювати; 2. *vi* роззброюватися; складати зброю; припиняти війну.

désarroi *m* 1) розлад, замішання, збентеження; 2) розруха, безладдя.

désastre *m* лихо, біда; крах.

désavantag|e *m* невигода; шкода; ~ *eux, -euse adj* невигідний.

désav|eu *m* 1) відмовлення; спростування; 2) незгода; 3) невизнання; ~ *ouer vt* зрікатися, відмовлятися.

descend|ance *f* 1) походження; 2) потімство; ~ *ant, -e* 1. *adj* низхідний, спадний; 2. *m, f* нащадок.

descendre* 1. *vi* (è) 1) сходити вниз, спускатися; 2) висаджуватися, виходити (на берег); 3) зупинятися (десь, у когось); 4) (de) походити від; 2. *vt* (a) 1) опускати, спускати; 2) висаджувати (на берег); 3) спускати по, сходити.

descente *f* 1) сходження, спуск; 2) висадка; *військ.* десант.

descripti|f, -ve *adj* описовий; ~ *on f* 1) опис, описання; 2) опис, список.

déseball|age *m* розпаковка; ~ *er vt* розпаковувати.

déségrégation [desegregasjɔ̃] *f* ліквідація расової дискримінації.

désempar|er 1. *vt* розладжува-

ти, робити непридатним; 2. *vi* залишати своє місце; *être ~é* розгубитися.

désenchant||é, -e *adj* розчарований; *~ement m* розчарування; *~er vt* розчаровувати.

désengager vt звільняти від зобов'язання.

désenivrer [dezānivre] vt протверезувати.

désennuyer vt розганяти нудьгу.

déséquilibre m невірноважність.

désert, -e 1. *adj* безлюдний; пустинний; 2. *m* пустеля, пустиня.

désert||er 1. *vt* 1) кидати, залишати; 2) зраджувати; 2. *vi* дезертирувати; *~eur m* 1) дезертир; 2) відступник; *~ion f* 1) дезертирство; 2) відступництво.

désespér||ant, -e *adj* який (що) доводить до відчаю; *~é*, -e *adj* 1) безнадійний, розпачливий; 2) доведений до відчаю; *~er* 1. *vi* (de qch) впадати в розпач; 2. *vt* доводити до відчаю; *se ~er* упадати в розпач.

désespoir m розпач, відчай.

déshabiller vt роздягати; *se ~* роздягатися.

déshabituier vt відучувати; *se ~ (de)* відвикати, відучуватися.

déshérit||é, -e 1. *adj* знедолений; 2. *m, f* позбавлений, -а спадщини; *~er vt* позбавляти спадщини.

déshonnête adj 1) безчесний; 2) непристойний; *~té f* 1) безчесність; 2) непристойність.

déshonneur m безчестя, ганьба.

déshonor||ant, -e *adj* безчесний, ганебний; *~er vt* безчестити, ганьбити, плямувати.

désign||ation f 1) позначення, назва; 2) призначення; *~er vt* 1) позначати, називати; 2) указувати, намічати; призначати.

désillusion f розчарування; *~ner vt* руйнувати ілюзії; розчаровувати.

désinfect||ant, -e *adj* дезинфікуючий; *~er vt* дезинфікувати; *~ion f* дезинфекція.

désintéressé, -e *adj* незацікавлений.

désir m бажання; *~able adj* бажаний; *~er vt* бажати; *~eux, -euse adj (de qch)* бажуючий, прагнучий.

désister (se) (de qch) зрікати, відмовлятися; знімати свою кандидатуру.

désobé||ir vi (à qn, à qch) не слухатися; не коритися; *~issance f* неслухняність, непокіра; *~isant, -e adj* неслухняний.

désobligeance f нелюб'язність; *~eant, -e adj* нелюб'язний; неприємний; *~er vt* нелюб'язно поводитися; кривдити.

désœuvr||é, -e *adj* дозвільний; *~ement m* неробство.

désol||ant, -e *adj* 1) сумний; 2) нестерпний; *~ation f* 1) горе, скорбота; 2) спустошення; *~er vt* 1) доводити до розпачу, засмучувати; 2) спустошувати; *se ~er* журитися, впадати в розпач.

désordonn||é, -e *adj* 1) безладний; 2) неприборканий, невгамований; *~er vt* розладнувати.

désordre m 1) безладдя; *en ~* безладно; 2) розлад; 3) розпуста.

désorient||é, -e *adj* спантеличений.

ний, вибитий з колії; ~ег *vt* збивати з дороги, дезорієнтувати.

désormais *adv* відтепер, надалі, віднині.

desquels, desquelles *pron. relat. div. duquel*.

dessaisir (*qn de qch*) позбавляти когось чогось; віднімати (володіння, права); se ~ відмовлятися (від права влади, майна).

dessèchement *m* 1) осушування (болота і т. ін.); 2) висихання.

dessécher *vt* висушувати, осушувати (болото); se ~ сохнути; черствіти.

dessein *m* намір; à ~, dans le ~ навмисне.

desseller *vt* розсіdlати.

desserr||e *f* розм.: dur à la ~ скупий, тугий на розплату; ~ег *vt* розтуляти, розтискати, розв'язувати, ослаблювати.

desservir* *vt* 1) прибирати зі столу; 2) обслуговувати (про громадський транспорт і т. ін.).

dessiller *vt* розплющувати очі.

dessin *m* 1) малюнок; рисунок; ~ linéaire технічний рисунок; ~ s animés мультиплікаційний фільм; 2) малювання, креслення; ~ateur *m*, ~atrice *f* малювальник, -ця; кресляр, -ка; ~ег *vt* малювати, креслити; se ~ег вимальовуватися.

dessolement *m* с.г. зміна порядку сівозміни.

dessous 1. *adv* унизу, вниз; під; de ~ з-під; en ~ знизу; agir en ~ діяти нішком; là-~ тут, під цим; ci-~ нижче; au-~ нижче; 2. *m* 1) низ, нижня частина; 2) ви-

ворот; зворотний бік; ~ avoir le ~ потерпіти поразку.

dessus 1. *adv* вгорі, наверх; зверху; au-~ вище; de ~ з; en ~ вище, зверху; là-~ потім; ci-~ вище; par-~ зверху; через; par-~ tout найбільше; ~ mettre la main ~ прибрати до рук; sens ~ dessous догорі дном; 2. *m* верх, верхня частина; ~ avoir le ~ мати перевагу.

destin *m* доля, талán.

destinat||aire *m*, *f* адресат; одержувач, -ка; ~ion *f* 1) призначення; 2) місце призначення.

destin||ée *f* доля; ~ег *vt* (*qn, qch à qn, à qch*) призначати.

destituer *vt* усувати, звільняти; ~tion *f* усунення, звільнення.

destruct||eur, -rice 1. *adj* руйнівний; винищувальний; 2. *m*, *f* винищувач, -ка; ~if, -ive *adj* руйнівний; згубний; ~ion *f* руйнування; знищення.

désuétude *f* неживаність; застарілість (закону, звичаю); tomber en ~ вийти з ужитку.

désun||i, -e *adj* 1) роз'єднаний; 2) неузгоджений; ~ion *f* 1) роз'єднання; 2) перен. розрив, розлад; ~ir *vt* роз'єднувати, відокремлювати; розлучати; se ~ir розлучатися; розходитися.

détaché, -e *adj* 1) відв'язаний; відділений; відірваний; окремий; ізольований; 2) байдужий.

détachement *m* 1) підрозділ, загін, команда; 2) байдужість.

détacher I *vt* виводити плями.

détacher II *vt* 1) відв'язувати; відривати; sans ~ les yeux не зводячи очей; 2) відряджати; 3)

чітко вимовляти; *se ~* 1) відділятися; відриватися; 2) відмовлятися; відходити.

détail *m* 1) деталь, подробиця, дрібниця; *en ~* детально; 2) роздрібна торгівля; *en (або au) ~* в роздріб.

détail||é, -*e adj* докладний, детальний; розгорнутий; *~er vt* 1) детально розповідати; 2) розглядати в усіх деталях; 3) продавати в роздріб.

détaler *vi* розм. тікати.

détect||er *vt* 1) виявляти, викривати; 2) *radio* випрямляти, детектувати; *~eur, -rice* 1. *adj* детекторний; 2. *m* 1) детектор; 2) *військ.* лока́тор.

déteindre* 1. *vt* виводити фарбу; знебарвлювати; 2. *vi* линяти.

déte|ler *vt* 1) відп'ягати, розп'ягати; 2) *тех.* роз'єднувати; 3) *перен.* припиняти роботу.

détendre* *vt* відпускати, послаблювати; *se ~* 1) послаблюватися; розтягуватися; 2) відпочивати.

détenir* *vt* 1) мати в своєму володінні, у своїй владі; зберігати; 2) утримувати (*чуже*); 3) тримати у в'язниці.

détente *f* 1) розрядка; ослаблення; *Q être dur à la ~* бути скупим; 2) спускання (*курка*).

détent||eur *m*, -*rice* *f* держатель, -ка, власник, -ця; пред'явник, -ця.

déten||tion *f* 1) володіння чимсь; 2) ув'язнення; позбавлення волі; *~и m*, -*e f* в'язень.

détérior||ation *f* пошкодження, псування; непридатність; *~er vt* пошкоджувати, псувати.

détermin||able *adj* визначний; *~ant, -e* 1. *adj* який (що) визначає; 2. *m мат.* детермінант, визначник; *~ation* *f* 1) визначення, встановлення; 2) рішення; *~é, -e adj* 1) визначений; 2) рішучий; *~er vt* визначати, встановлювати.

déterrer *vt* відкопувати.

détest||able *adj* огидний, мерзенний; *~er vt* ненавидіти.

détordre* *vt* розкручувати.

détour *m* 1) поворот, закрут; 2) манівці, обхідний шлях, гак; 3) виверт, обхідний маневр; *sans ~s* з усією відвертістю.

détourn||é, -*e adj* далекі, обхідні; *sens ~* прихований смисл; *~ement* *m* 1) відхилення; 2) розкрадання; *~er vt* 1) відхиляти, відводити, відвертати; 2) розкрадати.

détract||er *vt* принижувати, гудити, ганьбити; *~eur* *m*, -*rice* *f* огудник, -ця.

détraqu||é, -*e adj* 1) несправний, пошкоджений; 2) хиткий (*про ходу*); 3) *розм.* причинний, не зовсім нормальний; *~er vt* 1) псувати (*механізм*); 2) розладнати (*нерви, здоров'я*).

détrempe||é, -*e adj* вологий; розмитий (*грунт, дорога*); *~er vt* розводити, розчиняти.

détresse *f* 1) нещастя; біда, лихо; *en ~* який (що) гине; 2) скорбота, туга.

détriment *m* шкода.

détroit *m* 1) протічка; 2) ущемлення.

détromper *vt* з'ясувати колись його помилку; *se ~* переставати помилятися.

détrôner *vt* 1) скидати з престолу; 2) *перен.* розвінчувати.

détrouss||er *vt* грабувати, оббирати; ~eur *m*, -euse *f* грабіжник/к, -ця.

détruire* *vt* руйнувати; знищувати, винищувати.

dette *f* 1) борг (грошовий); 2) борг (обов'язок).

deuil *m* 1) траур; 2) скорбота, сум.

deux 1. *adj* 1) два; двоє; 2) другий; à ~ удвох; tous les ~ обоє, обидва; 2. *m* 1) (цифра) два; двійка; 2) друге число; ~ième *adj* другий; loger au ~ième жити на третьому поверсі; ~ièmement *adv* по-друге.

deux-points *m* двокрапка.

dévaler 1. *vi* спускатися; котитися вниз; 2. *vt* спускати, котити.

dévaliser *vt* пограбувати, оббирати.

dévaluation *f* девальвація, знецінювання.

devanc||er *vt* випереджати, обганяти; передувати; ~ier *m*, -ière *f* попередник/к, -ця.

devant 1. *prép* перед, при, біля, коло; ~ la maison перед будинком; 2. *adv* спереду, попереду; 3. *m* перед, передня частина; *loc. prép.*: au-~ de назустріч; par-~ спереду, попереду; в присутності.

devanture *f* 1) вітрина (магазину); 2) фасад.

dévast||ateur, -atrice 1. *adj* спустошливий; 2. *m*, *f* спустошувач, -ка; ~ation *f* спустошення; ~er *vt* спустошувати.

déve||nard *m* розм. невдаха; ~ne *f* невдача.

développ||ement *m* розвиток,

розширення, зростання; ~é, -e *adj* розвинений; ~er *vt* 1) розгортати (накет і т. ін.); 2) розвивати; викладати.

devenir* 1. *vi* (è) робитися, ставати; 2. *m* філос. становлення.

devers: par-~ *loc. prép.* у присутності; par-~ soi при собі.

dévers, -e 1. *adj* кривий, похилий; 2. *m* нахил.

dévers||er *vt* 1) виливати; викидати; 2) *перен.* виливати (гнів тощо).

dévêtir* *vt* роздягати; se ~ роздягатися.

dévi||ation *f* 1) відхилення; 2) політ. ухил; 3) мед. викривлення; ~er 1. *vi* відхилятися; 2. *vt* відхиляти.

devin *m*, -eresse *f* віщун, -ка; чаклун, -ка; ворожка.

devin||er *vt* вгадувати; ~ette *f* загадка.

devis *m* кошторис; розрахунок; розцінка.

dévisager *vt* розглядати, пильно роздивлятися.

dévo||lement *m* викривання; ~er *vt* викривати.

devoir* I 1. *vi* 1) бути винним, заборгувати; il doit à tout le monde він усім винен; 2) мусити, бути повинним; 2. *vt* 1) бути винним, заборгувати; il ne doit rien він нічого не винен; 2) бути зобов'язаним; je dois ma vie à mon ami я зобов'язаний життям своєму другу.

devoir II *m* 1) обов'язок; croire de son ~ вважати своїм обов'язком; 2) письмова робота, завдання (шкільне).

dévolu, -e *adj* який (що) випав на долю; належний.

dévorant, -e *adj* пожираючий; ~ *vt* з'їдати, пожирати.

dévot, -e 1. *adj* побожний; 2. *m*, *f* богомольць, -ка.

dévoué, -e *adj* відданий; ~ *ement m* відданість; ~ *vt* 1) при-свячувати; 2) жертвувати.

dévoûment *m. div.* dévouement.

dextérité *f* моторність, спритність.

diablé *m* чорт, диявол, біс; que ~! хай йому біс!; à la ~. недба-ло, неохайно; O bon ~ добрий хлопець; ravure ~ бідоліха; grand ~ хлопчище; ~ de temps погана погода; tirer le ~ par la queue ледве зводити кінці з кін-цями, бідувати; avoir le ~ au corps бути непосидючим; ~ *ement adv* жакливо, страшенно; ~ *erie f* 1) чортвині; 2) плутні.

diagnosti *c m. med.* діагноз; ~ *quer vt* ставити діагноз.

dialogue *m* діалог.

diamant *m* алмаз, брильянт; ~ *in, -e adj* алмазний.

diantre! *int* чорт!, хай йому чорт!

diaphane *adj* прозорий.

diapré, -e *adj* строкатий.

diatribe *f* різка критика, пам-флет.

dictée *f* диктант; ~ *vt* 1) диктувати (текст); 2) диктувати, наказувати.

diction *f* дикція.

dictionnaire *m* словник.

dicton *m* приказка.

didactique 1. *adj* дидактичний, повчальний; 2. *f* дидактика.

diète *f* дієта.

dieu *m* 1) (Dieu) бог; Dieu mer- ci! слава богові!; à Dieu ne plaise! боронь боже!; 2) божество, кумір.

diffamateur *m*, -atrice *f* на-клепник, -ця; ~ *ation f* наклеп; ~ *atoire adj* наклепницький; ~ *vt* зводити наклеп, обмовляти.

différemment [diferamā] *adv* різ-но, по-різному.

différencie *f* 1) різниця, відмін-ність; à la ~ de... на відміну від...; faire la ~ розрізняти; 2) *pl* розходження; 3) *mat.* різниця, оста-ча; ~ *ier vt* розрізняти.

différend *m* незгода, розбрат.

différent, -e *adj* різний, відмін-ний; c'est ~ це інша справа.

différer I *vi* 1) розрізнятися; 2) розходитися (у поглядах).

différer II *vt* відстрочувати, відкладати; баритися.

difficile *adj* 1) важкий, труд-ний; 2) вередливий, перебірливий; faire le ~ вередувати.

difficulté *f* трудність, перешко-да; sans ~s без труднощів; легко.

difforme *le adj* потворний, брид-кий; ~ *ité f* брідота, потвор-ність.

diffus, -e *adj* 1) фіз. дифузний, розсіяний; 2) розтягнутий, багато-слівний; 3) туманний, неясний; ~ *vt* 1) розсіювати (світло);

2) *перен.* поширювати; 3) пере-давати (по радіо); ~ *eur m* 1) ру-пор гучномовця; 2) *перен.* поши-рювач; ~ *ion f* 1) радіопередача;

2) багатослів'я; 3) поширювання.

digérer *vt* 1) перетравлювати (їжу); 2) *перен.* обмірковувати.

digne *le adj* (de qch) гідний;

який (що) заслуговує (*поваги то-що*); *~ement adv* гідно; *~ité f* 1) гідність; 2) сан, звання.

digression f відступ, відхилення.

digue f 1) грєбля; 2) мол; 3) *перен.* перепона, перешкода.

dilapid|ation f марнотратство; казнокрадство; розтрата; *~er vt* марнотратити; розтрачувати.

dilat|ation f *фіз.* розширення; розтягування; *~er vt* розширювати; розтягувати.

diligement [dilizamā] adv 1) спритно; 2) старанно.

diligen|ce f 1) спритність; 2) старанність; 3) *заст.* диліжанс; *~t, -e adj* 1) спритний; 2) старанний.

dilu|er vt розріджувати, розводити, розпускати (*в рідині*); *~tion f* 1) розрідження, розведення; 2) розчин.

dimanche m неділя; у неділю; *le ~, tous les ~s, chaque ~* по неділях.

dimension f 1) розмір; *pl* габарити; 2) вимір; *Q prendre ses ~s розм.* вжити застережних заходів.

diminuer I. vt зменшувати, скорочувати; послаблювати; 2. *vi* (а, ё) зменшуватися, падати.

dind|e f 1) індичка; 2) *розм.* дурєпа; *~on m* 1) індік; 2) *розм.* дурєнь; *être le ~on de la farce* пошитися в дурні.

diner I vi обідати; вечєрати.

diner II m обід; вечєра; *~ de gala* парадний обід.

diplom|e m дипломат; *~ie [diplōmasi] f* дипломатія; *~ique*

adj дипломатичний; *corps ~ique* дипломатичний корпус.

diplōm|e m диплом, атестат; *~é, -e adj* дипломований.

dire I vt* 1) говорити; сказати; *~ son opinion* висловити свою думку; *il n'y a rien à ~* нічого не скажеш; *~ du bien de qn* добре відзиватися про когось; *sans mot ~* не кажучи ні слова; *à vrai ~* правду кажучи; *pour ainsi ~*

так би мовити; *on a beau ~* що не кажи; *Q cela va sans ~* само собою зрозуміло; *c'est-à-~* тобто; *et ~ quel* подумати тільки!; *cela veut ~* це значить; *c'est dit* вирішено; 2) читати (*virui*); 3) на-казувати; *on vous dit de sortir!* вам кажуть вийти!

dire II m заява; *au ~ de... із слів...*

direct [direkt], -e adj прямий, безпосередній; *~ement adv* прямо.

direction f 1) напрямок; 2) керівництво; 3) правління, дирекція.

dirig|eable I. adj керований; 2. *m* дирижабль; *~eant, -e I. adj*

1) правлячий, пануючий; 2) керівний, спрямовуючий, провідний; 2. *m* керівник; *~er vt* 1) керувати; 2) направляти; *se ~er* направлятися; прямувати.

discern|ement m 1) розпознавання; 2) розум, розсудливість; *sans ~* безрозсудно; *~er vt* розрізняти, розпізнавати.

disciple m учень, послідовник.

discipline f 1) дисципліна, по-кора, слухняність; 2) дисципліна (*галузь знання*).

discontinu, -e adj 1) переривчастий; 2) перерваний; *~ation f*

перерва, зупинка; *~er* 1. *vi* переставати; припинятися; 2. *vt* переривати; *~ité* *f* 1) переривчастість; 2) перерва.

disconven||ance *f* невідповідність; *~ir** *vi* 1) (*de qch*) не збіджуватися; заперечувати; 2) (*à qch, à qn*) не підходити.

discord||ance *f* незгода; незлагоженість; *~ant, -e* *adj* 1) муз. незлагожений, негармонійний; 2) невідповідний.

discorde *f* розбрат, чвари.

discour||eur *m, -euse* *f* балакун, -ха; базіка; *~ir** *vi* (*de qch, sur qch*) міркувати, говорити про.

discours *m* промова, виступ; *~ inaugural* вступне слово.

discourtois, -e *adj* нечемний, неввічливий.

discrédit *m* 1) втрата кредиту; 2) підірв довір'я; дискредитація; *~er* *vt* дискредитувати.

discr||et, -ète *adj* стриманий, скромний; *~ètement* *adv* стримано.

discrétion *f* стриманість, скромність, коректність; *Q à la ~* на розсуд; *à ~* доско́чу.

disculp||ation *f* виправдання; *~er* *vt* виправдувати.

discussion *f* обговорення, дискусія; спір.

discuter *vt* обговорювати; сперечатися.

disett||e *f* 1) недостача; 2) голод; неврожай; *~eux, -euse* *adj* зубожілий, збіднілий; нужденний.

diseu||r *m, -se* *f* 1) оповідач, -ка; 2) балакун, -ха; *~ de bons mots* дотепник; *Q ~ se de bonne aventure* ворожка.

disgrâce *f* 1) немілість, опала; 2) напасть, злигодні.

disgraci||é, -e *adj* 1) опальний; 2) знедолений; скривджений природою; *~er* *vt* позбавляти милості, накладати опалу.

disgracieu||x, -se *adj* 1) незграбний; 2) нелюб'язний; неприємний; непривітний.

*disjoin||dre** *vt* роз'єднувати, відокремлювати, рознімати; *~t, -e* *adj* роз'єднаний, відокремлений.

disjonction *f* роз'єднання, поділ.

disparaissant, -e *adj* зникаючий.

*disparaître** *vi* (*a, è*) 1) зникати; ховатися; 2) пропастися безвісти.

dispar||ate *adj* 1) невідповідний, невідповідний; 2) розрізнений, різношерстий; *~ité* *f* невідповідність.

dispar||ition *f* зникнення; *~u, -e* *adj* зниклий.

dispens||ation *f* роздача; розподіл; *~e* *f* звільнення, пільга; *~er* *vt* 1) роздавати; розподіляти; 2) (*de qch*) звільняти; *se ~er* (*de qch*) звільняти себе від чогось; не потурбуватися зробити щось.

dispers||ement *m* розсіювання; *~er* *vt* розкидати, розсіювати; розганяти; *se ~er* розсипатися, розбігатися; *~ion* *f* розсіювання.

disponib||ilité *f* 1) незайнятість; 2) запас, наявність; *en. ~* у резерві; *~le* *adj* 1) наявний; вільний, незайнятий; 2) *військ.* запасний.

dispos, -e *adj* бадьорий, жвавий.

dispos||é, -e *adj* 1) розташований, розміщений; 2) схильний, настробований; підготовлений до чогось; *~er* 1. *vt* 1) розташовувати, розміщувати; влаштовувати; 2) (*qn*

à qch) підготувати когось до чогось; 3) привернути, настроїти; 2. *vi (de qch)* розпоряджатися; *se ~er* (*à*) готуватися, збиратися, мати намір.

dispositi||f *m* 1) пристрій, прилад; механізм; 2) розташування, порядок; 3) бойовий порядок; *~on* *f* 1) розташування, розміщення; *vійськ.* диспозиція; 2) настрій; 3) (*à*) схильність, нахил; здібність; 4) постанова; положення; 5) захід.

disputable *adj* спірний.

disput||e *f* 1) суперечка, сварка; 2) диспут; *~er* *l.* *vi* сперечатися; 2. *vt* заперечувати; *se ~er* сваритися.

disque *m* 1) диск (телефону *i t. in.*); 2) пластинка (патефонна *i t. in.*).

disséminer *vt* розсіювати; розсипати; поширювати.

dissension *f* розбрат, чвари, міжусобиця.

dissentiment *m* розходження в поглядах.

dissertation *f* 1) міркування; 2) дисертація.

dissid||ence *f* розкол, розбіжність у думках; *~ent*, -e *l.* *adj* розкольницький, інакомислячий, дисидентський; 2. *m, f* дисидент, -ка, розкольник, -ця; інакодумець.

dissimul||ateur, -atrice *l.* *adj* потайний; 2. *m, f* удавальник, -ця; *~ation* *f* потайність; приховування; *~er* *vt* ховати, приховувати.

dissip||ateur *m*, -atrice *f* марнотратник, -ця; *~ation* *f* 1) марнотратство; 2) розсіювання; 3) неуважність; *~er* *vt* 1) розсіювати,

розганяти; 2) розтрачувати; *se ~er* розвіюватися, зникати.

dissolu, -e *adj* розпусний, розбещений; безпутний.

dissolution *f* 1) *хім.* розчинення; розкладання; 2) припинення діяльності; розпуск; 3) розривання (*шлюбу*); 4) розпуста.

dissolvant, -e *adj* 1) *хім.* який (що) розчиняє; 2) який (що) розбещує.

dissou||dre* *vt* 1) *хім.* розчиняти; 2) розпускати (*збори*), розформовувати; 3) розривати (*шлюб*); *~s*, -te *adj* 1) розчинений; 2) розрваний.

dissuader *vt* відраджувати, відговорювати.

*distendre** *vt* розтягувати.

distinct [distɛ:kt], -e *adj* 1) різний, відмінний; 2) виразний, чіткий; *~ement* *adv* ясно, виразно; *~if*, -ive *adj* відмінний, характерний; *~ion* *f* 1) різниця, відмінність; 2) вихованість; 3) відзнака; нагорода.

distingui||é, -e *adj* 1) вихований; 2) вишуканий; витончений; 3) видатний; *~er* *vt* розрізняти, відрізняти.

distraction *f* 1) неуважність; 2) розвага, забава.

distrail||re* *vt* 1) відволікати; 2) розважати; *se ~* 1) відволікатися; 2) розважатися; *~t*, -e *adj* неуважний.

distrayant, -e *adj* відволікаючий.

distribu||er *vt* роздавати, розподіляти; *~teur* *m* 1) роздавальник; 2) *тех.* розподільник; *~tion* *f* роздача, розподілення; *~tion d'eau* водопостачання.

district [distrikt] *m* округ, район.
diva||gation *f* 1) відхилення від теми розмови; 2) *pl* маячення; вигадки; ~ **guer** *vt* 1) відхилятися від теми розмови; 2) маячити, заговорюватися.

diverg||ence *f* 1) розходження (променів тощо); відхилення; 2) *перен.* розходження, розбіжність; суперечність; ~ **ent**, -*e* *adj* 1) *фіз.* мат. який (що) розходиться; 2) *перен.* різний; ~ **er** *vi* 1) розходитися (про промені тощо); 2) розрізнятися, розходитися. (*у поглядах*).

divers, -*e* *adj* різний, всілякий; faits ~ різне, хроніка, події дня (*рубрика в газеті*).

diversion *f* 1) відвертання; 2) *військ.* диверсія.

diversité *f* 1) різноманітність; 2) різниця, відмінність.

divertir *vt* розважати; *se* ~ розважатися.

divin, -*e* *adj* божественний; ~ **ité** *f* божество.

divis||er *vt* розділяти, ділити; ~ **eur** *m* мат. дільник; ~ **ibilité** *f* подільність; ~ **ion** *f* 1) поділ; 2) мат. ділення; 3) незгода; 4) *військ.* дивізія.

divorc||e *m* 1) розлучення; 2) розходження (*у поглядах*); ~ **er** *vi* 1) розлучатися; 2) поривати, розходитися.

divul||gation *f* розголошення; обнародування; ~ **guer** *vt* розголошувати, обнародувати.

dix [dis] 1. *adj* 1) десять; 2) десятий; 2. *m* 1)десяте число; 2)десятка.

dix-huit [di-zyit] 1. *adj* 1) вісімнадцять; 2) вісімнадцятий; 2. *m* вісімнадцате число.

dixième [dizjem] 1. *adj* десятій; 2. *m* десята частина.

dix-neuf [diz-nœf] 1. *adj* 1) дев'ятнадцять; 2) дев'ятнадцятий; 2. *m* дев'ятнадцате число.

dix-sept [dis-set] 1. *adj* 1) сімнадцять; 2) сімнадцятий; 2. *m* сімнадцате число.

dizaine *f* десяток.

docil||e *adj* покірний, слухняний; ~ **ité** *f* покірність, слухняність.

dodo *m*: fais ~! бай-бай!

dodu, -*e* *adj* розм. пухленький; угодований.

doigt *m* 1) палець; *Q* savoir qch sur le bout du ~ знати щось як свої п'ять пальців; знати на зубок; *se mettre le ~ dans l'œil* грубо помилятися; попасти пальцем у небо; *à deux ~s de na* волосок від ...; 2) *тех.* важіль.

doléances *f pl* нарікання, скарги.

dolent, -*e* *adj* жалібний, скорботний, тужливий.

domaine *m* 1) володіння, маєток; 2) *перен.* галузь, ділянка; сфера.

dôme *m* 1) купол; склепіння; 2) собор; 3) *тех.* кришка.

domest||ication *f* приручення (тварин); ~ **ique** 1. *adj* домашній; 2. *m, f* слуга, служниця; ~ **iquer** *vt* приручати (тварин).

domicil||e *m* житло; місце проживання; *à ~* вдома; ~ **iaire** *adj* домашній, хатний; *Q* visite ~ **iaire** обшук; ~ **ier** *vt* поселяти.

domin||ateur, -*atrice* *adj* пануючий; ~ **ation** *f* панування; влада; ~ **er** *vi* панувати, переважати.

dominical, -*e* *adj* недільний.

dommage *m* збиток, втрата, шкода; c'est ~! шкода!

domptable [dɔ̃tabl] *adj* який (що) приборкується; ~age [dɔ̃ta:ʒ] *m* приборкування; ~er [dɔ̃te] *vt* приборкувати; підкоряти; se ~er приборкувати себе; ~eur [dɔ̃tœ:r] *m*, -euse *f* приборкувач, -ка.

don *m* 1) дар, дарунок; faire ~ подарувати; 2) хист, здібність, обдаровання.

donc [dɔ̃(k)] 1. *conj* отже; значить, таким чином; 2. *particule* бо, же; allons ~! гді-бо!; entrez ~! заходьте ж!

donnée *f* 1) основна думка; 2) *pl* дані, відомості.

donner 1. *vt* 1) давати, вручати; надавати; дарувати; ~ son temps присвятити свій час; ~ une heure призначити годину; 2) завдавати, спричиняти; ~ de la peine завдавати клопоту; 2. *vi* 1) (*dans*) захоплюватися; 2) (*dans*) попастися, потрапити; 3) (*à*) примушувати, спонукати; ~ à penser примусити задуматися; 4) (*sur*) виходити (про вікна); se ~ 1) віддаватися; 2) (*pour*) удавати з себе; 3) приписувати собі; 4) давати один одному.

dont *pron. relat.* (відповідає de qui, de quoi) який, якого, про якого, про що; l'homme ~ vous parlez est mon ami людина, про яку ви говорите, мій друг.

doré, -e *adj* 1) золочений; 2) золотистий.

dorénavant *adv* надалі, відтепер, віднині.

dorloter *vt* пестити, голубити, плекати.

dormeur||r, -se 1. *adj* сплячий; 2. *m, f* сплюх, сплюха, сонько; 3. *f* розкладне крісло.

dormir* *vi* спати; ~ son content виспатися; \emptyset ~ sur les deux oreilles вважати себе в повній безпеці; laisser ~ une affaire покласти справу під сукно.

dorsal, -e *adj* спинний; épine ~e хребет.

dortoir *m* дортуар (загальна спальня в гуртожитку).

dorure *f* позолота; золочення.

dos *m* 1) спина; \emptyset avoir-bon ~ не боятися осуду; j'en ai plein le ~ мені це до смерті набридло; ~-à-~ спорт. нічія; 2) спинка (стілця тощо); 3) плавання на спині; 4) le ~ de la main тильний бік долоні.

dose *f* доза, кількість.

dossier *m* 1) спинка (стілця тощо); 2) канц. справа, дос'є, особова справа; ~ d'un malade історія хвороби.

dot [dɔt] *f* пісар; ~er *vt* оснащувати.

douan||e *f* митниця; ~ier *m* митний доглядач.

doubl||e 1. *adj* 1) подвійний; 2) двойкий; ~ sens двозначність; 3) парний, спарований; 2. *m* 1) дублікат, копія; 2) двійник; ~é, -e *adj* 1) подвбений; 2) підбитий (хустром і т. ін.); 3) дубльований (про фільм); ~ement 1. *m* подвбнення; 2. *adv* удвоє; ~er *vt* 1) подвбювати; 2) дублювати; 3) підшивати; 4) огинати, обходити; 5) обганяти (машину і т. ін.); ~ure *f* підкладка.

douc||eâtre *adj* солодкуватий;

~ement *adv* тихо; повільно; лагідно, обережно; ~eur *f* 1) солідність; 2) лагідність, ласкавість, ніжність; 3) *pl* солодощі.

dou||é, -e *adj* здібний, обдарований; ~er *vt* (de qch) наділяти, обдаровувати.

douillet, -te 1. *adj* зніжений; 2. *m, f* песту|н, -ха.

douleur *f* 1) біль; 2) скорбота, горе.

douloureux||x, -se *adj* 1) болісний; болючий; 2) гіркий, скорботний.

dout||e *m* сумнів; mettre en ~ взяти під сумнів; ~er *vi* (de qch) сумніватися; se ~er (de qch) підозрівати, здогадуватися; ~eux, -euse *adj* сумнівний.

dou||x, -se *adj* 1) солодкий; 2) ніжний; 3) м'який; 4) добрий; 5) прісний; eau ~se прісна вода; 6) теплий; 7) приємний; 8) спокійний, лагідний; Q ep ~se, à la ~se розм. потихеньку; tout ~! тихше!

douzaine *f* дюжина.

douz||e 1. *adj* 1) дванадцять; 2) дванадцятий; 2. *m* дванадцятье число; ~ième 1. *adj* дванадцятий; 2. *m* дванадцята частина.

doyen *m, -ne f* 1) старшина, старійшина; 2) декан.

dragée *f* драже, пілюлі, таблєтки.

dragon *I m* дракон.

dragon *II m* драгун.

drain||age *m* осушення; ~er *vt* осушувати ґрунт.

drap *m* 1) сукно; 2) простирало; Q être dans de beaux ~s розм. бути в скрутному становищі.

drapau *m* прапор; ~ (de)

challenge перехідний прапор; Q être appelé sous les ~x бути призначеним в армію; être sous les ~x перебувати на дійсній військовій службі.

draper *vt* драпірувати; обби-вати матерією.

drelin *m* звук дзвінка; ~! ~! дзелень-дзелень!

dress||age *m* дресировання; ви-учка; виїжджування (коней); ~er *vt* 1) споруджувати; піднімати; встановлювати; ~ une machine монтувати машину; Q ~er les oreilles нашорощити вуха; ~er la table накріти (на) стіл; 2) скла-дати; ~er un plan скласти план; 3) дресировати; 4) (contre) підбурювати проти; se ~er 1) підніма-тися, підноситися; 2) (contre) ви-ступати проти.

drogu||e *f* 1) аптекарський то-вар; 2) зілля; ліки; ~er *vt* напи-хати ліками; ~erie *f* торгівля аптекарськими товарами.

droit *I m* 1) право; ~ de cité право громадянства; ~ au travail право на працю; 2) право (сукуп-ність законів); ~ criminel, ~ pé-nal кримінальне право; crime de ~ соппин кримінальний злочин; 3) право (наука); faire son ~ навчати на юридичному факуль-теті.

droit *II, -e* 1. *adj* 1) прямий; прямолінійний; вертикальний; 2) правий; la main ~e права рука; 3) правдивий, чесний, прямий; cœur ~ відкрите серце; 2. *f* пра-вий бік; à ~e направо; 3. *adv* прямо.

droiture *f* прямота.

drôle 1. *adj* смішний, забавний; 2. *m* негідник; блазень; *~ment* *adv* забавно, кумедно; *~rie* *f* жарт, п'єстош, дивацтво.

dru, -e 1. *adj* 1) густий, рясний; 2) сильний, міцний; 2. *adv* густо, рясно; *tomber ~* сипатися градом.

du I *art. part.* (*відповідає de*): *manger du pain* їсти хліб.

du II *art. contr.* (*відповідає de*): *les livres du père* батькові книжки.

dû, due 1. *adj* належний; *dû à* виниклий внаслідок...; 2. *m* борг; належне; *rendre à chascun son dû* віддавати кожному належне.

dualité *f* двоїстість, подвійність.

duc *m* герцог.

duchesse *f* герцогиня.

dûment *adv* належно, належним чином.

dup||e *f* жертва обману; *розм.* тїють; *~er vt* обдурювати; *~erie* *f* обман.

duplication *f* мат. подвоєння.

duplicité *f* двоїстість; дворішництво.

duquel *pron. relat.* (*відповідає*

de lequel; f de laquelle, pl desquels, desquelles) якого, про якого.

dur, -e 1. *adj* 1) твердий, жорсткий; *eau ~e* тверда вода; *Q il a l'oreille ~e* він тугий на вухо; 2) черствий; 3) суворий; тяжкий; 4) грубий, різкий; 5) стійкий, витривалий; 2. *adv* міцно, сильно; *travailler ~* важко працювати.

durable *adj* тривалий, довготривалий.

durant *prép* протягом.

durc||ir 1. *vi* твердіти; 2. *vt* 1) робити твердим; 2) робити жорстким (*характер*); *~issement m* твердіння.

durée *f* тривалість; *~ limite* крайній строк; *de courte ~* короткотривалий.

durement *adv* жорстко, суворо.

durer *vi* тривати, продовжуватися.

dureté *f* 1) твердість; жорсткість; 2) суворість; *Q dire des ~s* говорити різкості; *~ d'oreille* глухота.

durillon *m* мозоль.

duvet *m* 1) пух, пушок; 2) перина, спальний мішок; *~eux, -euse* *adj* пухнастий.

E

eau *f* 1) вода; *~ douce* прісна вода; *Q pager entre deux ~x* служити і нашим і вашим; 2) *pl* ріки, водоймища.

eau-de-vie *f* горілка.

ébah||i, -e *adj* здивований, приголомшений; *~ir vt* приголомшувати; *s' ~ir (de qch)* бути враженим; *~issement m* здивування.

ébaubi, -e *adj* розм. сторопілий; здивований.

ébauchi *e f* 1) нарис, ескіз; 2) *перен.* спроба; *~er vt* намічати, накидати в загальних рисах; *Q ~er un sourire* ледве посміхнутися; *s'~er* намічатися, вимальовуватися.

ébène *f* чорне дерево.

ébéniste *m* столяр-червонодеревник.

ébloui *ir vt* 1) осліплювати; 2) *перен.* засліплювати, спокушати; *~issant*, -e *adj* сліпучий, блискучий; *~issement m* 1) осліплення; 2) потьмарення, запаморочення.

ébouillanter *vt* обварювати, обшпарювати.

éboulement *m* обвал, обсипання; *~er vt* обрушувати; *s'~er* обсипатися; обвалюватися; *~is m* обвал, обсип.

ébouriffant, -e *adj* разючий, приголомшливий; *~é*, -e *adj* 1) скуповджений; 2) *перен.* приголомшений; *~er vt* 1) скуповджувати; 2) *перен.* приголомшувати.

ébranlement *m* 1) трясіння; коливання, дрижання; 2) *перен.* потрясіння; *~er vt* 1) коливати, хитати; трясати; 2) *перен.* похитнути, розхитати; *s'~er* 1) сколихнутися, рухити; 2) *перен.* похитнутися.

ébruitement *m* розголошення; розголос; *~er vt* розголошувати.

ébullition *f* 1) кипіння; 2) *перен.* хвилювання, збудження.

écaillé *f* 1) луска; 2) панцир черепашки; *~er vt* лущити, злущувати; чистити (*рибу*); *s'~er* лущитися, облуплюватися.

écarlate *adj* яскраво-червоний.

écarquiller *vt*: *~ les yeux* витріщати очі.

écart *m* 1) стрибок убик; 2) різниця, розрив; 3) *перен.* відхилення, порушення; *Q se tenir à l'~* триматися осторонь; *~ement m* 1) розсування, відсування; 2) усування, звільнення; *~er vt* 1) розсувати, відсувати; 2) усувати; відштовхувати; *s'~er* 1) розсуватися; 2) відходити убик; *s'~er du bon chemin* збачити.

écervelé, -e 1. *adj* легковажний, нерозсудливий; 2. *m, f* вітрогон, -ка.

échafaud *m* 1) риштування; підмостки; 2) ешафот; *~age m* 1) встановлення риштування; 2) нагромадження; спорудження; *~er* 1. *vi* будувати риштування; 2. *vt* 1) нагромаджувати; 2) створювати; *s'~er* нагромаджуватися.

échange *m* обмін, міна; *~ de marchandises* товарообмін; *en ~ de* замість; *~eable adj* міновий; *~er vt* обмінювати; обмінюватися; *~er des lettres* листуватися.

échantillon *m* 1) зразок, взірєць; 2) шаблон; проба (*золота, срібла*); *~page m* відбір зразків (*товарів*); *~per vt* 1) перевіряти вагу, міри; 2) відбирати зразки (*товарів*).

échappé *m*, -e *f* утікач, -ка.

échappée *f* 1) тимчасова відсутність; 2) розм. вибрік; 3) вільний простір, просвіт; *~ement m* *тех.* вихід назовні, вихлоп; *~er* 1. *vi* (a, è) 1) (à) уникати, рятуватися; *~er au danger* уникнути небезпеки; 2) (à) вислизати, не піддаватися; *cela ~e au sens* це

важко збагнути; 3) *(de)* тікати; вириватися; *~er de prison* утекти з тюрми; 2. *vt*: 1) *~er belle* дешево відбутися; *s'~er* утекти, вивратися, вислизнути.

écharpe *f* 1) пов'язка, перев'яз; *en ~* через плече; 2) шарф.

échasses *f* ходулі; *Q monter sur des ~* величати, пишати.

échauder *vt* обварювати, обшпарювати; *Q chat ~é* craint l'eau froide *присл.* обпікшись на молоці, будеш думи і на воду; *s'~er* обваритися.

échauffant, -e *adj* 1) зігріваючий; 2) *перен.* збудливий; *~é, -e adj* збуджений; *~ement m* 1) зігрівання; 2) жар (*у тілі*), запалення; *~er vt* 1) зігрівати; 2) *перен.* розпалювати, збуджувати; *s'~er* 1) зігріватися; 2) *перен.* збуджуватися.

échaffourée *f* 1) сміливий, одчайдушний вчинок; 2) *військ.* сучаска.

échéance *f* строк платежу; *à l'~* у строк, після закінчення строку; *~t, -e adj*: le cas *~t* при нагоді.

échec [eʃek] *m* 1) невдача, поразка; зрив; *essuyer un ~* зазнати поразки; 2) *шах.* шах королю; 3) *pl* шахи.

échelle *f* 1) драбина; 2) масштаб; *à l'~ nationale* у державному масштабі; 3) шкала.

échelon *m* 1) східень; 2) *перен.* ступінь, щабель; 3) *військ.* ешелон.

échiquiste *m, f* шахіст, -ка.

échevelé, -e *adj* розп'ятаний.

échiner *vt* хребет; *Q plier l'~* скорятися, підкорятися; *~er vt*

1) нереламати хребет; 2) знесилювати працею; *s'~er* знесилюватися, надирватися.

échiquier *m* шахова дошка.

écho [eko] *m* луна, відгук; відгомін; *les ~s d'un journal* газетна хроніка.

échoir* *vi* (*è*) (*à qn*) припадати на долю; траплятися.

échoppe *f* крамничка.

échouement *m* 1) посадка на мілину; 2) *перен.* невдача, крах; *~er vt* 1) сісти на мілину; 2) *перен.* зазнати невдачі, провалитися.

éclabousser *vt* заляпати гряззю.

éclair 1. *m* 1) блискавка; 2) спалах; 3) еклір (*тестечко*); 2. *adj* швидкий, блискавичний; *une gueghe ~* блискавична війна.

éclairage *m* 1) освітлення; 2) *перен.* точка зору; *~ant, -e adj* освітлюючий, світловий; *~cie f* 1) в'яснення (*про погоду*); 2) *перен.* просвіт, сприятлива зміна; *~cir vt* 1) прояснити; 2) роз'яснювати; 3) розріджувати, розчищати (*ліс*); *s'~cir* 1) прояснитися; 2) роз'яснюватися; *~cissement m* 1) прояснення; 2) роз'яснення.

éclairer 1. *vt* 1) освітлювати; 2) освічувати, просвітяти; 3) *військ.* проводити розвідку; 2. *vi* світити; *~eur m* *військ.* розвідник.

éclat *m* 1) гуркіт; вибух; тріск; *~ de tonnerre* гуркіт грому; *~ de rire* рід; 2) осколок, уламок; *~ de bois* тріска; 3) сяйво, блиск; 4) розголос; 5) слава; *action d'~* подвиг; *~ant, -e adj* 1) оглушливий; 2) блискучий; *~ement m* 1) розтріскування; 2) вибух; *~er vi* 1) лопнути, розірватися, розколо-

тися; 2) вибухати; пролуна́ти; ~ег en sanglots розрида́тися.

éclipse||e f 1) астр. зате́мнення; 2) перен. затьма́рення; ~ег vt 1) астр. зате́мнювати; 2) перен. затьма́рювати; s' ~ег зника́ти.

éclo||re* vi (ê) 1) вилу́плюва-тися (з яйця); 2) розцвіта́ти, роз-пуска́тися; ~sion f 1) вилу́плю-вання (з яйця); 2) розцвіта́ння.

éclore f шлюз.

écœur||ant adj огидний, мерзén-ний; ~ement m оги́да, відра́за; ~ег vt виклика́ти відра́зу.

écol||e f 1) шко́ла; учи́лище; на-вча́льний за́клад; ~ primaire по-чатко́ва шко́ла; ~ secondaire се-редня шко́ла; ~ supérieure ви́ща шко́ла; Ecole normale педагогі́чний інститу́т (у Франції); O faire l' ~ buissonnière розм. пропуска́ти уро́ки; 2) курс навча́ння; підгото́вка; 3) шко́ла (те́чія у мистецтві, літе-рату́рі тощо); ~ier m, -ière f шко-ля́р, -ка; уче́нь, уче́ниця.

économe||e adj оща́дливий, еко-но́мний; ~ie f 1) еконо́міка; гос-подарство; ~ie nationale наро́дне господарство; 2) еконо́мія; ~ie politique політи́чна еконо́мія; 3) оща́дливість; 4) pl заоща́дження; ~ique adj еконо́мічний; ~iser vt заоща́джувати.

écorc||e f 1) коро́; шкі́рка; 2) коро́, пове́рхня; ~ег vt здира́ти коро́, шкі́рку.

écorch||er vt 1) здира́ти шкі́ру; ~ vif розм. з'їсти живце́м; 2) по-дряпати; ~ les oreilles різати ву́ха (про звук); 3) розм. калі́чити мо́ву; ~ure f подря́пина.

écossais, -e adj шотла́ндський.

écou||lement m 1) сті́к; проти́-ка́ння; те́ча; 2) перен. хід, плин; ~ du temps плин ча́су; 3) збут (товари́в); ~ег vt збува́ти; s' ~ег 1) витіка́ти; 2) мина́ти (про час).

écourter vt укоро́чувати.

écout||e f 1) о́твір для підслу́-хування; être aux ~es підслу́ху-вати; 2) військ. підслу́хування, звукоуло́влювання; 3) радіопере-хо́плення; être à l' ~ слухати ра́діо; ~ег vt 1) слухати; 2) слуха-ти́ся; 3) прислуха́тися; ~eur m 1) телефо́нна тру́бка; 2) pl на-вушники.

écran m 1) екра́н; projeter à l' ~ демонструва́ти фі́льм; porter à l' ~ екра́нізува́ти; 2) ширма; щит.

écras||ant, -e adj 1) який (що) розплю́щує; 2) перева́жний; ma-jo-rité ~ante перева́жна більші́сть; 3) висна́жливий, непоси́льний; O une défaite ~ante повний роз-гро́м; ~é, -e adj 1) розда́влений; розплю́щений; 2) приса́дкуватий; ~ement m 1) розда́влювання; розплю́щування; 2) зни́щення; роз-гро́м; ~ег vt 1) да́вити; 2) зни-щувати; приду́шувати.

écrevisse f зоол. рак.

écrier (s') скрі́кувати, вигу́ку-вати.

écri||re* vt писа́ти; ~ comme un chat писа́ти нерозби́рливо; s' ~ листува́тися; ~t, -e 1. adj напі-саний; devoir ~t письмо́ве за-вда́ння; 2. m. f) писа́ння (дія); par ~t письмо́во; 2) напісані те́к-сти; 3) pl. твори́; ~teau m до-щечка з на́писом, об'я́ва; ~ture f 1) письме́нність; 2) по́черк, письмо́.

écrivain 1. *m* письменник; 2. *adj*: femme ~ письменниця.

écroul|ement *m* 1) обвал; 2) *перен.* розвал; крах (надій тощо); *s' ~ er* 1) обвалюватися; 2) *перен.* розвалитися.

écu *m* екю (старовинна французька монета).

écueil *m* риф, підводний камінь. écuille *f* миска.

éculer *vt* стоптувати.

écum|ant, -e *adj* пінистий; ~ de colère з піною на губах; ~e *f* 1) піна; 2) слина; 3) накіп; ~er 1. *vi* 1) пінитися; 2) *перен.* скажени́ти; 2. *vt* 1) знімати піну; накіп; 2) *перен.* нажива́тися; ~eux, -euse *adj* вкритий піною.

écurie *m* білка.

écurie *f* ста́йня.

écuyl|er, -ère 1. *m, f* вершник, -ця; 2. *m* іст. зброєносець.

édenté, -e *adj* *прям., перен.* беззубий.

édifiant, -e *adj* повчальний, напутливий.

édifi|cation *f* побудова, будівання; ~се *m* будинок, будівля, споруда; ~er *vt* будувати, творити.

édit *m* указ, постанова.

édit|er *vt* видавати; ~eur *m* видавець; ~ion *f* 1) видання; 2) виданий твір; 3) maison d' ~ion(s), les ~ions видавництво; ~orial, -e 1. *m* передова́ стаття; 2. *adj* редакційний.

édredon *m* перина, пуховик.

éducat|eur, -rice 1. *m, f* вихователь, -ка; 2. *adj* виховний; ~if, -ive *adj* виховний, освітній; ~ion *f* виховання.

éduquer *vt* *розм.* виховувати.

effac|é, -e *adj* непомітний, незначний, невірзний; ~er *vt* 1) стирати, викреслювати; 2) згладжувати, знищувати, усувати; 3) *перен.* затьмарювати; *s' ~ er* згладжуватися, стиратися.

effar|é, -e *adj* розгублений; ~ement *m* розгубленість, переляк; ~er *vt* викликати розгубленість, бентежити, спантеличувати; *s' ~ er* розгубитися, злякатися.

effarouch|é, -e *adj* зляканий, стривожений; ~ement *m* переляк, розгубленість; ~er *vt* злякати, стривожити; *s' ~ er* злякатися, розгубитися.

effect|if, -ive 1. *adj* дійсний, ефективний, фактичний; 2. *m* шта́ти, особовий склад, наявність; ~ivement *adv* дійсно, справді; ~uer *vt* виконувати, здійснювати, *s' ~ uer* здійснюватися.

effervescence *f* *перен.* збудження, хвилювання.

effet *m* 1) дія, результат, наслідок; à cet ~ для цього, з цією метою; en ~ справді; 2) враження, ефект; faire de l' ~ справляти враження; 3) *pl* річі, багаж.

effeuiller *vt* обривати листя, пелюстки; *s' ~* опадати, обсіпатися.

efficac|e *adj* діювий, ефективний, продуктивний; ~ité *f* ефективність, дієвість, продуктивність.

effilé, -e *adj* тонкий, видовжений.

efflanqué, -e *adj* худий, худорлявий.

effleur|ement *m* легкий дотик; ~er *vt* 1) обривати квіти; 3) злég-

ка торкаться, чіпати; ~ег це question порушити питання.

efflorescence *f* розквіт.

effluves *m pl* перен. віяння.

effondr|ement *m* 1) обвал; 2) перен. падіння, крах; ~ег *vt* проламувати; *s'~ег* обвалюватися; падати.

efforcer (*s'*) намагаться, старатися.

effort *m* зусилля, напруження;

sans ~ легко, без напруження.

effraction *f* злом; vol avec ~ крадіжка зі зломом.

effray|ant, -e *adj* жахливий, страшний; ~ег *vt* лякати; *s'~ег* лякатися.

effréné, -e *adj* негамовний, нестримний.

effroi *m* жах.

effront|é, -e 1. *adj* безсоромний, нахабний; 2. *m, f* нахаба; ~erie *f* безсоромність, нахабство.

effroyable *adj* жахливий.

effusion *f* 1) пролиття; ~ de sang кровопролиття; 2) перен. виявлення, звірення; avec ~ гаряче.

égal, -e 1. *adj* 1) рівний; однаковий; ~ en droits рівноправний; 2) байдужий; cela m'est ~ мені однаково; 3) рівний, гладенький;

2. *m, f* рівний, -а, рівня; ~ement *adv* однаково, так само; ~ег *vt* рівняти, зрівнювати; Φ ~ег un record спорт. повторити рекорд;

s'~ег вірівнятися; : зрівнятися; ~isation *f* вирівнювання; зрівнювання; ~iser *vt* вирівнювати, робити, рівним; зрівнювати; ~ité *f* 1) рівноправність; 2) рівність, однаковість.

égard *m* увага; *pl* ввічливість;

повага; Φ à certains ~s у деяких відношеннях; à cet ~ у цьому відношенні; à l'~ de щодо; en ~ à беручи до уваги, з огляду на.

égar|é, -e *adj* 1) блукаючий (про погляд); 2) який (що) заблудився; загублений; ~ement *m* 1) помилка; 2) розгубленість; ~ег *vt* 1) збивати з шляху; 2) вводити в оману; 3) загубити (якусь річ); *s'~ег* 1) помилятися; 2) загубитися.

égayer *vt* розвеселити; *s'~* веселитися.

églant|ier *m* шипшина (кущ);

~ne *f* шипшина (квітка).

église *f* церква.

égor|ement *m* різанина; ~ег *vt* 1) зарізати, вбити; 2) розм. обібрати.

égout *m* 1) стічний жолоб; канава (труба) для стікання нечистот; 2) перен. кубло; ~ter *vt* 1) давати стікати; 2) осушувати (грунт); *s'~ter* капати.

égratign|er *vt* подряпати; *s'~* подрятитися; ~ure *f* подряпина.

égyptien, -ne *adj* єгипетський.

eh! *int* гей!, ей!; ~ qu'il, ~ bien ну мо!, ану!, от тобі раз!, ну добре!

éhonté, -e *adj* безсоромний, нахабний.

éjection *f* виверження; викидання.

élabor|ation *f* обробка; ~ d'un plan розробка плану; ~ег *vt* розробляти.

élan 1. *m* 1) розгін, розбїг; prendre son ~ розбїгтися; зібратися з силами; 2) поривання; зусилля.

élan II *m* зоол. лось.

élanc||é, -e *adj* тонкий, стрункий; ~ement *m* прагнення, поривання, спрямовування; s'~er кидатися вперед, ринути.

élarg||ir *vt* 1) розширяти; 2) звільняти (з-під варти); s'~ розширятися; ~issement *m* 1) розширення; 2) звільнення (з-під варти).

élasti||cité *f* еластичність, пружність; ~que 1. *adj* 1) еластичний; 2) перен. гнучкий; 2. *m* резинка.

élect||eur *m*, -rice *f* вибор|ець, -ниця; ~if, -ive *adj* виборний; ~ion *f* 1) обрання, відбір; 2) *pl* вибори; ~oral, -e *adj* виборчий; ~orat *m* виборче право.

électri||cien *m* електротехнік; ~cité *f* електрика; ~fication *f* електрифікація; ~que *adj* електричний; ~ser *vt* 1) електризувати; 2) перен. надихати.

électro-aimant *m* електромагніт.

électro-ménag||er, -ère *adj* електропобутовий; article ~ побутовий електроприлад.

éleg||amment *adv* вишукано; елегантно; ~ance *f* витонченість; елегантність; ~ant, -e *adj* витончений; вишуканий; елегантний.

élément *m* 1) елемент, просте тіло; 2) складова частина; деталь; 3) *pl* основи, початки; 4) стихія; середовище; être dans son ~ бути в своїй стихії; ~aire *adj* елементарний; початковий; основний.

éléphant *m* слон.

élevage *m* тваринництво; розведення худоби.

élévation *f* 1) підвищення; 2) височина, висота.

élève *m*, *f* учень, учениця; вихован|ець, -ка.

élev||é, -e *adj* 1) високій, піднятий; 2) піднесений; 3) вихований; ~er *vt* 1) піднімати, підвищувати; 2) підносити, вихвалити; 3) будувати, творити; 4) вирощувати, виховувати; 5) розводити (худобу); s'~er 1) підніматися, підноситися; 2) (à qch) доходити до; 3) (contre) повставати; 4) виникати (про незгоді, розбіжності думок тощо).

éligibilité *f* право бути обраним.

élimer *vt* знешувати.

élimin||ation *f* виключення, усування; ~er *vt* виключати, усувати.

élire* *vt* обирати.

élite *f* найкраще, добірне, еліта.

elle (*pl* elles) *pron. pers. f* (3-ї особи) 1) як підмет з відмінюваним дієсловом вона; ~ lui dit вона йому каже; 2) як непрямий додаток з прийменниками: sa mère est partie avec ~ її мати поїхала разом з нею; 3) вживається самостійно у бездієслівному реченні: Qui est là? — Elle. Хто там? — Вона.

élog||e *m* хвала, похвала; faire l'~ вихвалити; ~ieux, -ieuse *adj* хвалебний.

éloign||é, -e *adj* далекій, віддалений; ~ement *m* віддалення; ~er *vt* 1) віддаляти; 2) усувати; s'~er віддалятися.

éloquen||ce *f* 1) красномовність; 2) виразність; ~t, -e *adj* 1) красномовний; 2) виразний.

élu, -e 1. *adj* вибраний, обраний; 2. *m*, *f* обран|ець, -ниця.

élucider *vt* роз'яснювати, тлумачити.

éluder *vt* обминати, уникати.

email *m* емаль, глазур.

émancipation *f* визволення, емансипація; **~er** *vt* звільняти, емансипувати; **s'~er** звільнятися.

émaner *vi* 1) виділятися, випаровуватися; 2) *перен.* витікати, походити.

emballage *m* 1) пакування; 2) тапа.

emballément *m* *розм.* захоплення, за́пал.

emballer *vt* 1) упакувати, укладати; 2) *розм.* захоплювати, надихати; **s'~** 1) заку́сати вуділа; понести (*про коня*); 2) *перен.* погарячатися; **s'~ роуг** захо́питися; **~eur m, -euse f** пакувальник, -ця.

embarcadère *m* пристань.

embarcation *f* човен; невелике судно; шлюпка.

embarquement *m* посадка, вантаження (*судна*); **~er** *vt* вантажити судно; робити посадку (*на судно*); **s'~er** 1) сісти (*на судно*); 2) вирушати в подорож.

embarras *m* 1) утруднення, незручність; перешкода; **avoir l'~ du choix** вагати́ся у виборі; **causer de l'~** завда́вати кло́поту; 2) збентеження, ніяковість; скрутне становище; 3) порушення функції; **~sant, -e adj** важкий; незручний; **~ser** *vt* 1) утруднювати; заважа́ти; 2) загорджувати, звальювати; 3) бентежити; **s'~ser** заплітуватися; бентежитися.

embauchage *m* наймання робітників, вербування; **~er** *vt* на-

йма́ти на робо́ту, вербува́ти; **s'~er** найма́тися; **~eur m, -euse f** найма́ч, -ка; вербува́льник, -ця.

embaumer 1. *vi* приємно пахнути; 2. *vt* бальзамувати.

embellir 1. *vt* прикрашати; 2. *vi* кращати; **~issement m** прикраса, оздоблення.

embesogné, -e adj зава́лений робо́тою.

embêtant, -e adj *розм.* надокучливий; при́кий; **~ement m** *розм.* непри́ємність, доса́да; **~er** *vt* *розм.* надокуча́ти, дошкуля́ти; **s'~er** нуді́тися.

emblavage *m* сівба, засівання; **~e f** засія́не по́ле.

emblée: **d'~ loc. adv.** одразу, з першого разу.

emblème *m* ембле́ма.

emboîtement *m* входження, вставля́ння; **à ~** складаний, роз'є́мний; **~er** *vt* вставля́ти, вклада́ти, припасовувати; **~er le pas** іти по слі́дах.

embonpoint *m* о́грядність, повнота́; **prendre de l'~** повніша́ти.

emboucher *vt* 1) приста́вляти до ро́та (*духовий інструмент*); 2) за́тика́ти; **s'~** впа́дати (*про річку*); **~ure f** 1) гі́рло (*річки*); 2) мундшту́к (*духового інструмента*); 3) же́рло (*гармати*).

embouer *vt* забру́днювати.

embourber *vt* заво́дити в болото́; **s'~** 1) за́груза́ти в болоті́; 2) (*dans*) *перен.* вплі́туватися, заплі́туватися.

embouteillage *m* 1) розли́вання (*у пляшки*); 2) «про́бка», за́то́р (*у вулицному русі*); **~er** *vt* 1) роз-

ливати (*у пляшки*); 2) створювати затоп (*у русі*).

embranchement *m* 1) розгалуження; 2) залізнична вітка; залізничний вузол; 3) відріг (*гір*); 4) галузь (*науки*); *~er vt* 1) *тех.* з'єднувати, змикати; 2) *ел.* вмикати; 3) розгалужувати; *s'~er* вмикатися (*у сітку*); розгалужуватися.

embrasement *m* 1) велика пожежа; заграва; 2) *перен.* обурення; заклот; *~er vt* 1) запалювати; 2) *перен.* розпалювати, збуджувати; *s'~er* займатися, запалюватися.

embrassade *f* *розм.* обійми; *~er vt* 1) обнімати, цілувати; 2) *перен.* охоплювати; *s'~er* обніматися, цілуватися.

embrayage *m* *тех.* 1) зчеплення, з'єднання; увімкнення передачі, мотора; 2) муфта; *~er vt* зчеплювати, з'єднувати; вмикати мотор.

embrouillement *m* заплутаність, плутанина; *~er vt* 1) заплутувати; 2) *перен.* затемняти; *s'~er* заплутатися, збитися.

embroussaillé, -e *adj* зарослий чагарником.

embrumer *vt* 1) обгортати туманом; 2) *перен.* затьмарювати.

embûche *f* пастка, засідка; підступи.

embuscade *f* засідка.

embusquer *vt* поміщати в засідку; *s'~* засісти в засідку.

émeraude *f* смарагд, ізумруд.

émergence *f* 1) місце виходу назовні; 2) раптова поява, виникнення; *~er vi* 1) впливати, ви-

ступати з воді, з'являтися на поверхні; 2) раптово з'являтися, виникати; 3) проявлятися.

émérite *adj* 1) видатний; 2) заслужений, почесний.

émerveillement *m* захоплення, здивування; *~er vt* захоплювати, дивувати; *s'~er* захоплюватися, дивуватися.

émetteur *m* передавач, радіо-передавач.

émettre* 1. *vt* 1) *фіз.* випромінювати; 2) *фін.* випускати, пускати в обіг; 3) висловлювати; *~ un avis* висловити думку; 2. *vi* *радіо* передавати.

émeute *f* заклот, бунт; *~ier m, -ière f* бунтівник, -ця.

émiement *m* кришення; *~er vt* кришити.

éminence *f* 1) горбок, підвищення; 2) вищість; *~ent, -e adj* 1) підвищений (*про місцевість*); 2) *перен.* видатний, відомий.

émission *f* 1) *фіз.* випромінювання; 2) передача (*звуку, голосу*).

emmagasinage *m* складання-у комору, у склад; *~er vt* 1) складати, поміщати на склад, зсипати в комору; 2) *перен.* нагромаджувати.

emmêler *vt* плутати, сплутувати.

emménagement *m* переїзд на нову квартиру; *~er vi* переїжджати на нову квартиру.

emmener *vt* відводити, відвозити.

emmuseler *vt* 1) надівати на мордник; 2) *перен.* затицати рота.

émoi *m* хвилювання, замішання.

émotion *f* хвилювання, збу-

дження; емоція; ~nant, -e *adj* хвилюючий; ~nel, -le *adj* емоційний; ~ner *vt* хвилювати; s'~ner хвилюватися.

émoudre* *vt* точити, гострити.

épol||age *m* гостріння, точіння; ~eur *m* точильник; ~u, -e *adj* відточений.

épousser *vt* притупляти; s'~ тупішати.

émouv||ant, -e *adj* хвилюючий, зворушливий; ~oir* *vt* 1) хвилювати; 2) приводити в рух; s'~oir хвилюватися.

empaquet||age *m* пакування, загортання; ~er *vt* упаковувати, загортати.

emparer (s') (de qch) захопити, заволодіти.

empêch||ement *m* перешкода, завада; ~er *vt* заважати, перешкоджати; s'~er (de) утримуватися від.

empereur *m* імператор.

empêtrer *vt* 1) зв'язати, спутати ноби; заважати рухам; 2) *перен.* вплутати; s'~ заплутатися.

empha||se *f* пишномовність; пафос; ~tique *adj* пишномовний; емфатичний.

empiét||ement *m* 1) захоплення, загартання; привласнення; 2) заподіяння шкоди; ~er *l. vt* захоплювати (чужу власність); 2. *vi* (sur) посягати.

empil||ement *m* складання в купи; ~er *vt* складати кучами, укладати штабелями.

empire *m* 1) влада, панування; 2) імперія.

empirer *l. vt* погіршувати; 2. *vi* погіршуватися.

empirique *adj* емпіричний, дослідний.

emplacement *m* 1) місце, місцезнаходження; 2) спорт. майданчик.

emplette *f* покупка.

emplir *vt* наповнювати.

emploi *m* 1) вживання, застосування; ~ du temps розподіл часу; розклад (занять); 2) посада; 3) театр. роль, ампуа.

employ||é *m, -e f* службовець, -ка; ~er *vt* 1) вживати, застосовувати; 2) давати роботу; s'~er вживатися; ~eur *m, -euse f* наймач, -ка.

emplumer (s') 1) оперятися; 2) *розм.* збагачуватися.

empocher *vt* класти в кишеню; привласнювати.

empoigner *vt* 1) брати, хапати; 2) *розм.* арештувати.

empoisonn||ement *m* отруєння; ~ du sang зараження крові; ~er *vt* отруювати.

emport||é, -e *adj* запальний, гарячий; ~ement *m* 1) запал, гарячість; 2) порив, захоплення.

emporter *vt* 1) віднести, відвезти; 2) захоплювати; \diamond l'~ sur qn перемогти когось; s'~ втратити самовладання.

empourprer *vt* забарвлювати в червоний колір; s'~ червоніти.

emprein||dre* *vt* залишати відбиток, відбиватися; ~te *f* 1) відбиток, слід; 2) *перен.* печатать; ~te du génie печатать гения.

empressé, -e *adj* послужливий, запобігливий.

empress||ement *m* 1) старанність; послужливість; 2) поспішність; avec ~ поспішно, з готов-

ністю; s' ~ er 1) (*de faire qch*) старатися; 2) поспішати.

emprisonn||é *m*, -e *f* ув'язнений, -а, в'язень; ~ **ement** *m* тюремне ув'язнення; ~ **er** *vt* ув'язнювати.

emprunt *m* 1) позика; 2) запозичення; *nom d'~* псевдонім; ~ **é**, -e *adj* 1) запозичений; 2) неприродний, удаваний; ~ **er** *vt* 1) позичати; 2) запозичувати; ~ **eur** *m*, -euse *f* позичальник, -ця.

ému, -e *adj* схвилюваний, зворушений.

émulation *f* змагання; *proposer l'~* викликати на змагання.

ému|e *m*, *f* суперник, -ця, конкурент, -ка.

en I 1. *prép* передає значення українських прийменників: в (у), з, на, по, під, при, через і виражає: 1) місце: *en ville* у місті; *en France* у Франції; 2) час: *en été* влітку; 3) строк: *en peu de temps* у короткий строк; *en huit jours* через тиждень; 4) матеріал, з якого зроблено предмет: *une caisse en bois* дерев'яна скринька; *une montre en or* золотий годинник; 5) стан, положення: *terre en friche* земля під паром; *rommier en fleurs* яблуна в цвіті; 6) костюм, одяг: *en uniforme* у мундирі; *en grande tenue* у парадній формі; 7) манеру, спосіб дій: *parler en étourdi* розмовляти нерозважливо; *traiter en enfant* поводитися як з дитиною; 2. *входить до складних прислівників*: *en vain* даремно; *en commun* разом; 3. *входить до складних прийменників*: *en dépit de* незважаючи на; *en sus de* крім того.

en II 1. *prop* замінює іменник або займенник з прийменником *de*: *Combien de livres avez-vous?* — *J'en ai deux*. Скільки у вас книжок? — Дві; *j'en suis très content* я цим дуже задоволений; 2. *adv* звідти; *Quand est-il revenu de Moscou?* — *Il en est revenu hier*. Коли він повернувся з Москви? — Він звідти повернувся вчора.

en III 1. *несамостійна частка*; у конструкціях з *p. prés.*, що відповідають дієприслівнику, не перекладається: *en lisant* читаючи; 2. *входить до складу стійких словосполучень*: *il en est ainsi*, *il en va ainsi* так стоять справи; *il en est de même* одне і те ж; *il en ressort* з цього випливає.

encaiss||é, -e *adj* 1) вкладений у ящик; 2) стиснутий між крутими берегами; замкнутий; ~ **ement** *m* 1) укладання, упакування в ящик; 2) прийом у касу грошей; ~ **er** *vt* 1) укладати в ящик; 2) здавати, вносити в касу гроші; 3) класти в кишеню, привласнювати.

enca|n *m* продаж з молотка, аукціон; *mettre à l'~* продавати з молотка.

enceindre* *vt* оточувати, оперізувати.

enceinte I *f* 1) огорожа; огорожений простір; 2) пояс укріплення; *mur d'~* фортечна стіна.

enceinte II *adj* *f*: *femme ~* вагітна жінка.

encercl||ement *m* 1) оточення; 2) блокада; ~ **er** *vt* оточувати.

enchain||ement *m* 1) зчеплення, з'єднання; 2) зв'язок; послідовний розвиток; 3) заковування в кайдани.

ни; *~er vt* 1) брати на ланцюг; 2) заковувати в кайдани; 3) *перен.* зв'язувати.

enchant||é, -e adj зачарований, захоплений; *~ de vous voir* радий вас бачити; *~ement m* зачарування; *~er vt* зачаровувати, чарувати; *~eur, -eresse l. adj* чарівний; 2. *m, f* чарівник, -ця.

enchâss||ement m оправа; *~er vt* вставляти в оправу.

enchère f 1) надбавка ціни (на аукціоні); 2): *vente aux ~s* аукціон.

enchér||ir l. vt підвищувати ціну; 2. *vi* 1) дорожчати; 2) (*sur*) перевіряти; *~issement m* подорожчання.

enchevêtr||ement m плутанина, заплутаність; *~er vt* плутати; *s'~er* заплутатися.

enclin, -e adj (*à qch*) схильний.

enclore* vt обгороджувати.

enclos m обгороджене місце; загорода.

enclume f ковадло.

encombr||ant, -e adj громіздкий; незручний; *~e m* перешкода, завада; *~é, -e adj* завалений, заха́рщений; *~ement m* заха́щення; затіс; *~er vt* 1) заха́щувати, завалювати; перегорджувати; 2) переповнювати, наводняти.

encontre: à l'~ de loc. prép. проти, наперекір.

encore adv ще; знову; *pas ~* ще ні; *~ plus, ~ davantage* ще більше.

encourag||eant, -e adj підбадьорливий; *~ement m* підбадьорення; заохочення; *~er vt* підба-

дьорювати; підтримувати; заохочувати.

encourir* vt наклика́ти на себе, зазнава́ти.

encrass||ement m забруднення, засмічення; *~er vt* бруднити; *s'~er l* забруднюватися; 2) *перен.* опуска́тися.

encr||e f чорни́ло; *~ de Chine* туш; *~ier m* чорни́льниця.

encyclopédie f енциклопедія.

endett||ement m заборгованість; *~er vt* призводити до боргів; *s'~er* зала́зити в борги.

endeuiller vt наводити сум.

endolor||i, -e adj наболілий, на-труджений; *~ir vt* завдава́ти болю.

endommager vt пошко́джувати, псува́ти.

endorm||i, -e adj 1) сплячий; 2) сонний, млявий; *~ir* vt* 1) усипля́ти, присипля́ти; 2) притупля́ти (*пильність тощо*); 3) заспоко́ювати (*біль*); *s'~ir* засина́ти.

endosser vt 1) надіва́ти; 2) бра́ти на себе; *~ la responsabilité* взя́ти на себе відпові́дальність.

endroit m 1) місце; 2) невели́кий на́селений пункт; *les gens de l'~* місцеві жителі; 3) лицьовий бік (*матерії*).

endui||re* vt (*de qch*) обма́зувати, покрива́ти (*маззо́ю тощо*); *~t m* обма́зка.

endur||able adj стéрпний; *~ance f* витрива́лість; *~ant, -e adj* витрива́лий, терпля́чий.

endurc||i, -e adj 1) черствий, жорсто́кий; за́коренілий; 2) за́гартований; *~ir vt* 1) робі́ти твер-

дїм; 2) робити черствим, бездушним; 3) (à) загартувати; s'~ir 1) твердіти; 2) ставати бездушним; 3) загартуватися; ~issement *m* 1) затвердіння; 2) зачерствілість; 3) загартування (тіла).

endurer *vt* зносити, терпіти.

énerg||é, -e *adj* нервовий, роздратований; ~ement *m* нервозність; ~er *vt* нервувати, дратувати; s'~er нервуватися, роздратовуватися.

enfance *f* дитинство.

enfant *m, f* дитина; О бон ~ добрий хлопеч; ~illage *m* інфантильність; ~in, -e *adj* дитячий.

enfer [ãfe:r] *m* пекло.

enfermé *m* затхлість.

enfermer *vt* замика́ти, зачиняти; s'~ замкнутися, зачинитися.

enfiévrer *vt* 1) викликати гарячку; 2) *перен.* збуджувати, розпалювати; s'~ збуджуватися.

enfiler *vt* 1) всилати нитку; 2) нанизувати; 3) проколювати; 4) *військ.* обстрілювати; 5) *розм.* натягувати, надівати.

enfin *adv* нарешті, кінець кінцем; на закінчення.

enflammer *vt* запалювати, збуджувати; s'~ займатися, запалюватися.

enfl||er 1. *vt* надувати, роздувати; 2. *vi* розпухати; s'~er 1) пухнути; 2) чванитися, пишатися; ~ure *f* пухлина.

enfonce||é, -e *adj* 1) запалий; 2) глибокий; ~ement *m* 1) виламування; 2) западина, заглибина; ~er *vt* 1) занурювати; 2) вбивати, встромляти; 3) виламувати;

s'~er 1) заглиблюватися; 2) занурюватися.

enfou||ir *vt* закопувати; ховати; ~issement *m* закопування в землю.

enfourcher *vt* сидати верхи.

enfreindre* *vt* порушувати; ~ la loi порушувати закон.

enfuir* (s') 1) бігти, тікати; 2) проходити, минати (*про час*).

enfumer *vt* задимити, закоптити; s'~ задимитися, закоптитися.

engag||é, -e 1. *m* *військ.* доброволець; 2. *adj* початий; ~ement *m* 1) зобов'язання; *tenir* ~ement

виконати зобов'язання; 2) закладання, віддавання в заставу; 3) зарахування на службу, наймання; 4) *військ.* добровільний вступ на

військову службу; 5) *військ.* введення в бій; 6) сутичка, бій; ~er

vt 1) зобов'язувати; 2) віддавати в заставу; 3) (*dans qch*) втягувати, вплутувати; 4) (*à qch*) спонукати, схилити до; 5) наймати, приймати на службу; 6) почина́ти; ~er une discussion почати

обговорення; ~er le combat зав'язати бій; s'~er 1) іти на військову

службу; 2) вплутуватися, вступати; 3) вступати в; заглиблюватися; 4) почина́тися.

engendr||ement *m* породження; ~er *vt* породжувати, виклика́ти.

engin *m* 1) прилад, знаряддя, машина, механізм; гармата; снаряд; 2) спортивний пристрій.

englober *vt* об'єднувати, охоплювати.

englout||ir *vt* ковтати, поглинати; ~issement *m* поглинання.

engluer *vt* нама́зувати кле́ем; *s' ~* прикле́юватися.

engou||ement *m* захо́плення, пристра́сть; *s' ~er* захо́плюватися.

engouffrer *vt* поглина́ти; *s' ~* 1) прова́люватися; *s' ~ dans le métro* спуска́тися в метро́; 2) поглина́тися.

engourdi||i, -e *adj* онімі́лий, заціпені́лий; за́клякий; *~ir* *vt* ви́кликати оні́міння; *s' ~ir* 1) ні́міти; кля́кнути; дубі́ти; 2) притупля́тися; *~issement* *m* оні́міння; заціпені́ння.

engrais *m* до́брово.

engrais||ement *m* відгодо́вування (*худоби, птахів*); *~er* 1. *vi* глэдшати; 2. *vt* 1) відгодо́вувати (*худобу, птахів*); 2) удо́блювати (*землю*); 3) зма́щувати жи́ром.

engren||age *m* 1) *тех.* зчепле́ння; систе́ма зчепле́нь; 2) збі́г обста́вин; *être pris dans un ~* бу́ти в безви́хідному ста́новищі; *~er* *vt* зчі́плювати, захо́плювати (*про зубча́сті ко́леса*); *s' ~er* зачі́плюватися.

enhardir *vt* надава́ти смі́ливість; *s' ~* смі́лішати.

énigm||atique *adj* зага́дковий; *~e f* зага́дка; *le mot de l'~e* розга́дка.

enivr||ant [ānivrā], *-e* *adj* 1) п'я́нкий; 2) чарі́вний; *~ement* [ānivramā] *m* 1) сп'я́ніння; 2) за́хват; *~er* [ānivre] *vt* оп'я́няти; *s' ~er* 1) сп'я́няти; 2) ті́шитися.

enjamb||ée *f* 1) вели́кий кро́к; 2) довжи́на кро́ку; *~er* *vt* пере́ступати.

enjeu *m* ста́вка (*у гри*).

enjou||é, -e *adj* весе́лий; грайли́-

вий; *~ement* *m* весе́ла вда́ча; грайли́вість.

enlac||ement *m* 1) сплеме́ння; шнурова́ння; 2) обійми; *~er* *vt* обвива́ти; обніма́ти; *s' ~er* обніма́тися.

enlaidir 1. *vi* змарні́ти, спога́ніти; 2. *vt* спотво́рювати.

enlèvement *m* 1) ви́крадення; 2) зня́ття, усуне́ння.

enlever *vt* 1) зніма́ти; *~ le couvert* прибра́ти зі сто́лу; 2) відніма́ти; відно́сити; ви́крада́ти; 3) виво́дити (*плями тощо*); *s' ~* 1) зника́ти, виво́дитися (*про плями тощо*); 2) розку́повуватися, розхо́дитися.

enlis||ement *m* за́груза́ння (*в піску, боло́ті*); *s' ~er* за́груза́ти.

enneig||é, -e *adj* зане́сений сні́гом; *~ement* *m* сніго́вий за́мет.

ennemi, -e [ēn(ə)mi] 1. *adj* во́рожий; 2. *m, f* во́рог.

ennoblir *vt* облагоро́джувати.

ennui *m* 1) нудьга́; 2) пріа́крість; непри́ємність.

ennuyer||er *vt* наганя́ти нудьгу́; надокуча́ти; *s' ~er* нудьгува́ти; *~eux, -euse* *adj* нудни́й; надокучли́вий.

énonc||é *m* 1) висло́влювання, ви́клад; 2) умо́ва зада́чі; *~er* *vt* висло́влювати, ви́кладати; *~er son avis* ви́словити свою́ думку.

enorgueillir (*s'*) пишати́ся чимсь, загоро́дитися.

énorm||e *adj* вели́чезний; *~ément* *adv* надмі́ру бага́то; *~ité* *f* вели́чезність.

enquérir* (*s'*) (*de qch*) до́відуватися про, інфо́рмуватися.

enquêt||e *f* 1) розслідува́ння;

юр. дізнання; 2) анкета; формулювання; s' ~ *en* (*de*) довідуватися про; ~ *eur* *m* обслідувач.

enraciner *vt* укорінювати, впроваджувати; s' ~ укорінюватися.

enragé||é, -e *adj* скажений, шалений; ~ *en* *vi* казиритися, скаженити.

enrayer *vt* 1) гальмувати; 2) *pen.* перешкоджати, класти край.

enregistrément *m* запис, реєстрація; ~ *en* *vt* записувати, реєструвати; ~ *en* *ses* *bagages* здати речі в багаж; ~ *eur* *m* реєстратор.

enrhumé||é, -e *adj* застуджений, хворий на нежить; ~ *en* *vt* застудити, викликати нежить; s' ~ *en* застудитися.

enrichir *vt* збагачувати; s' ~ збагачуватися; ~ *issement* *m* збагачення.

enrôlement *m* 1) вербування, набір; 2) вступ на військову службу; ~ *en* *vt* 1) вербувати, набирати; 2) брати до армії; s' ~ *en* вступати на військову службу; ~ *eur* *m* вербувальник.

enroué||é, -e *adj* захриплий; ~ *ement* *m* хрипотя.

enrouillé||é, -e *adj* іржавий; ~ *en* *vt* вкривати іржею; s' ~ *en* іржавіти.

enroulement *m* 1) згортання; намотування; 2) *ел.* обмотка; ~ *en* *vt* згортати; накручувати; обвивати; s' ~ *en* накручуватися; обвиватися.

ensanglanté||é, -e *adj* закривавлений; ~ *en* *vt* закривавити, залити кров'ю.

enseignant, -e *1. adj* який (що)

викладає; 2. *m* викладач, учитель.

enseigne *1. f* 1) вівіска; ~ *lumineuse* світлова реклама; 2) ознака, прикмета; 3) прапор; 4) значок, мітка; 2. *m* мор. лейтенант.

enseignement *m* 1) викладання, навчання; освіта; 2) предмет викладання; 3) учіння, доктрина; ~ *en* *vt* (*qch à qn*) викладати, навчати.

ensemble *1. m* 1) сукупність, ціле; *dans l'~* в цілому; 2) набір; комплект; 3) ансамбль; 4) костюм; 2. *adv* разом, одночасно.

ensemencement *m* засівання; сівба; ~ *en* *vt* засівати.

enserrer *vt* 1) містити в собі; 2) стискати, затискати.

ensevelir *vt* 1) ховати, заривати; 2) ховати під, засипати; s' ~ поховати себе.

ensiler *vt* *c.g.* силосувати; *fourrages ~és* силос.

ensoleillé||é, -e *adj* залитий сонцем, сонячний; ~ *en* *vt* освітлювати сонцем.

ensommeillé, -e *adj* заспаний.

ensorceler *vt* зачаровувати.

ensuite *adv* потім, після, далі.

ensuivre* (*s'*) виходити, випливати; *il s'~t* *que* з цього виходить, що...

entamer *vt* 1) надрізувати, відрізувати перший шматок; 2) починати, приступати; ~ *une* *convergence* почати розмову.

entassement *m* нагромадження, купа; ~ *en* *vt* скучувати, нагромаджувати; s' ~ *en* скучуватися, набиватися.

entendement *m* розум, здатність судження, розуміння.

enten||dre* *vt* 1) чути; *se faire* ~ лунати; 2) слухати, вислуховувати; 3) розуміти; ~ *à demi-mot* розуміти з півслова; ~ *du!* зрозуміло!; 4) мати намір, збиратися; 5) мати на думці; 6) знати, вміти робити; *s'~ 1)* (по)чути; 2) чути один одного; 3) розуміти один одного; 4) домовлятися; 5) жити в злагоді; 6) (*à*) розумітися на чомусь.

entendu, -e *adj* 1) вирішений, домовлений; *c'est une affaire ~e* ця справа вже вирішена; *c'est ~l* згода!; *bien ~ loc. adv.* безумовно, певна річ, звичайно; 2) досвідчений, тямущий.

entente *f* розуміння; взаєморозуміння; згода; *trouver un terrain d'~* знайти спільну мову.

enterr||é, -e *adj* 1) закопаний у землю; 2) похований; ~**ement** *m* 1) закопування в землю; 2) похорон, поховання; ~**er** *vt* 1) закопувати; 2) ховати.

en-tête *m* заголовок.

entêt||é, -e 1. *adj* упёртий; 2. *m*, *f* упёрта людина; ~**ement** *m* упёртість; ~**er** *vt* 1) дурманити (*про запахи тощо*); 2) запаморочити голову; *s'~er* упира́тися.

enti||er, -ère 1. *adj* цілий, повний; *une heure ~ère* цілу годину; 2. *m* ціле; ~**èrement** *adv* цілком, повністю.

entonner *vt* заспівувати.

entorse *f* мед. вивих; *~ à la vérité* перекручення істини.

entortiller *vt* 1) загортати; обмотувати; 2) *перен.* заплутувати; *s'~ 1)* обвиватися; 2) *перен.* заплутуватися.

entour||age *m* середовище, оточення; ~**er** *vt* оточувати.

entraïd||e *f* взаємодопомога; *s'~er* допомагати один одному.

entraîn *m* збудження, піднесення, запал; *avec ~* з захопленням; *sans ~* мляво.

entraîn||ant, -e *adj* захоплюючий; ~**ement** *m* 1) захоплення; 2) залучення; 3) тренування; ~**er** *vt* 1) потягти з собою; 2) втягувати; 3) спричинятися, мати наслідком; 4) тренувати; *s'~er* тренуватися; ~**eur** *m* спорт. тренер.

entrai||e *f* перешкода; *sans ~es* без перешкод; ~**er** *vt* заважати, перешкоджати; затримувати.

entre *prép* між; ~ *pous soit dit* між нами кажучи.

entrecoup||é, -e *adj* 1) переривчастий; 2) пересічений; ~**er** *vt* 1) переривати; 2) перетинати.

entrée *f* 1) вхід, в'їзд (*місце*); 2) вхід, в'їзд (*дія*); вступ; вихід (*на сцену*); *~ d'~* зразу; 3) плата за вхід; перепустка (*в театр, кіно*); 4) початок; *à l'~ d'hiver* на початку зимы; 5) перша стро́ва; 6) передня, прихóжа.

entrefaites *f pl.* *sur ces ~* тимчасом, між тим, скóро.

entrefilet *m* газетна замітка.

entrelac||ement *m* переплétення, сплétення; ~**er** *vt* переплітати; вплітати.

entremêler *vt* 1) перемішувати; 2) *перен.* вплітати, вводити; *s'~* змішуватися; сплутуватися.

entremise *f* посередництво.

entrepôt *m* склад, комóра, пакгауз.

entrepren||ant, -e *adj* заповзя́т-

ливий, енергійний; ~dre* *vt* починати, братися, заходитися, здійснювати.

entreprise *f* 1) справа, починання; 2) підприємство.

entrer *vi* (ə) 1) входити, в'їжджати; 2) вступати; починати; ~ à l'université вступити до університету; ~ en matière перейти до викладення справи; Ø ~ dans les détails вдаватися в подробиці.

entre-temps 1. *m* проміжок часу; 2. *adv* тимчасом.

entretenir* *vt* 1) утримувати, допомагати, давати кошти; 2) підтримувати в доброму стані, доглядати; 3) (de) розважати розмовою; s'~ 1) підтримувати один одного; 2) розмовляти.

entretien *m* 1) догляд; ~ courant поточний ремонт; 2) витрати на утримання; 3) бесіда; 4) *pl* переговори.

entrevoir* *vt* 1) бачити побіжно; 2) передбачати.

entrevue *f* побачення, зустріч.

entrouvert, -e *adj* прочинений;

~rir* *vt* прочиняти.

énumération *f* перелік; ~er *vt* перелічувати.

envahir *vt* захоплювати силою, вторгтися; ~issement *m* навала, вторгнення, напад; ~isseur *m* загарбник.

envelopper *f* 1) оболонка, обгортка; 2) конверт; 3) покривка (шини, м'яча); 4) коробка, корпус; ~ement *m* загортання; ~er *vt* (de qch) 1) обгортати, загортати; 2) охоплювати, оточувати; ~er d'un regard окинути поглядом, оглянути; s'~er загорнутися.

envenimement *m* мед. 1) отруєння; 2) роз'ятрування; ~er *vt* 1) роз'ятрувати (рану тощо); 2) перен. отруювати (атмосферу); 3) збуджувати, озлобляти; загострювати; s'~er 1) роз'ятруватися; 2) загострюватися.

envergure *f* ширина, розмах, масштаб; d'~ важливий, крупний.

envers I *prep* у відношенні до.

envers II *m* спід, виворіт; l'~ du décor зворотний бік медалі; à l'~ навиворіт.

enviable *adj* завидний; ~e *f* 1) заздрощі; faire ~e викликати заздрощі; 2) бажання; 3) рідимка; ~er (qch à qn) заздрити; ~eux, -euse *adj* заздрисний.

environ 1. *adv* коло, біля, приблизно; 2. *m pl* околиці.

environnant, -e *adj* околицьний, оточуючий; ~er *vt* оточувати.

envisager *vt* 1) пильно дивитися, розглядати; 2) міркувати, розглядати (питання тощо); 3) уявляти собі.

envoi *m* відправлення.

envol *m* ав. зліт; piste d'~ злітна полоса; s'~er 1) відлітати; 2) минати (про час).

envoûter *vt* зачарувати, наводити.

envoyé, -e 1. *m, f* посланець, делегат; ~ spécial спеціальний кореспондент; 2. *m* дип. посланник; ~er* *vt* посилати, відправляти; ~er chercher посилати за; s'~er посилати один одному; ~eur *m, -euse* *f* відправник, -ця.

épais, -se 1. *adj* 1) густий; 2) товстий (про шар); 3) щільний; 4) неповороткий, важкий; 2. *m* ха-

ща; ~seur *f* 1) густотá; 2) товщина; ~sir *vt* 1) згущати; 2) стовщувати; ~sissement *m* 1) згущення; 2) ущільнення.

épanch||ement *m* 1) витікання, виливання; 2) перен. звирення почуттів; ~er *vt* виливати; s'~er 1) виливатися, розливатися; 2) звирятися.

éprendre* *vt* 1) розливати; 2) розкидати; s'~ 1) розливатися; 2) розповсюджуватися.

épanou||ir (s') 1) розцвітати; 2) засяяти, прояснитися (про обличчя); ~issement *m* розквіт.

épargn||ant, -e 1. *adj* ощадливий; 2. *m, f* вкладник, -ця; ~e *f* 1) ощадливість; 2) заощадження; caisse d'~e ощадна каса; ~er *vt* 1) заощаджувати; 2) берегти, жаліти; ~er ses forces берегти сили.

éparpill||ement *m* розкидання, розпорощування; ~er *vt* розкидати, розпорощувати; s'~er розсипатися.

épars, -e *adj* 1) розкиданий; розрізнений; 2) розп'ятлий.

épat||ant, -e *adj* розм. шикарний, чудовий; ~er *vt* розм. вражати, дивувати.

épaui||e *f* плече; \diamond par-dessus l'~ абіак; ~er *vt* 1) скинути на плече; ~er un fusil прикласти рушницю до плеча; 2) підтримувати, допомагати.

épave *f* уламок корабля, що знав аварії.

épée *f* шпáга; меч.

épeler *vt* читати по складах, по буквах.

éperdu, -e *adj* розгублений; ~ment *adv* нестямно, безумно.

éperon *m* шпóра; ~ner *vt* пришпóрювати, підганяти.

épervier *m* яструб.

épeuré, -e *adj* заляканий.

épi *m* ко́лос, колосóк.

épic||e *f* пряно́щі; pain d'~ пряник; ~é, -e *adj* пряний, гострий; ~er *vt* приправляти прянощами; ~erie *f* бакалія; бакалійна торгівля; ~ier *m*, -ière *f* бакалійник, -ця.

épier *vt* підстерігати, вистежувати; s'~ стéжити один за одним.

épinard *m* шпинат.

épin||e *f* 1) ості́ок, колю́чка, шпíлька (у рослини); 2) неприємність; 3): ~ dorsale анат. хребéт; ~eux, -euse *adj* 1) колючий; 2) перен. важкий, терни́стий.

épingl||e *f* 1) шпíлька; ~ de sûreté, ~ double англійська шпíлька; \diamond être tiré à quatre ~es б́ути одягненим з гóлочки; 2) прищíпка (для б́лизни); ~er *vt* пришпíлювати, прико́лювати.

épisode *m* 1) епізо́д; 2) кіносерія; film à ~s багатосерійний фíльм.

épluch||age *m* 1) очи́щення (від шкірки, лушпиння); 2) перен. ретельний пере́гляд, вишóкування помилóк; ~er *vt* 1) чі́стити, знімати шкірку; 2) перен. вишóкувати помилкí, у́дливо критикувати; ~eur *m*, -euse *f* 1) сортува́льник, -ця; 2) перен. причéпливий критик; ~ure *f* лушпиння.

épong||e *f* губка; \diamond passer l'~ sur qch заб́ути про щось, простіти; ~er *vt* витира́ти губкою; s'~er: s'~er le front витира́ти піт на лóбі.

époque *f* епо́ха, час, період; *faire* ~ *m*ати вирішальне значення; робіти епо́ху; *à l'~* у свій час; тоді; *à l'~ de* під час.

épous||e *f* дру́жина; ~ *er vt* одру́жуватися, жені́тися, вихо́дити заміж.

épousset||er *vt* сти́рати, зми́тати пил; ~ *te f* ві́ничок для чи́щення (одягу, меблів).

éprouvable *adj* жахли́вий.

éprouvantail *m* опудало.

éprouvant||e *f* жах, страх; ~ *er vt* ля́кати, жаха́ти.

éroux *m* чоло́вік.

éprendre* (*s'*) за́кохуватися, за́хоплюватися.

épreuve *f* 1) про́ба, ви́пробування, до́слід, екза́мен; ~ *écrite* письмо́ва робо́та (на екзаменах); *mettre à l'~* ви́пробовувати; *à toute ~* ви́пробований, наді́йний; 2) коректу́рний відбі́ток; 3) фотогра́фічний відбі́ток; 4) спо́рт. змага́ння.

épris, -*e adj* за́коханий; ~ *de la paix* миролю́бний.

éprouv||é, -*e adj* 1) ви́пробува́ний; 2) поте́рпів; ~ *er vt* 1) ви́пробовувати; про́бувати; 2) відчу́вати, зазнава́ти.

éprouvette *f* про́бірка.

épuis||é, -*e adj* 1) ви́черпаний; *l'édition est ~ée* видання розпо́дане; 2) ви́снажений; ~ *ement m* ви́снаження; ~ *er vt* 1) ви́черпувати, витрача́ти; ~ *er un sujet* ви́черпати те́му; 2) висна́жувати, знеси́лювати; ~ *er la patience de qn* ви́вести ко́гось з терпіння; *s'~er* 1) ви́черпуватися; 2) висна́жуватися.

épur||ation *f* 1) очи́щення; 2) чи́стка (організа́ції); ~ *é*, -*e adj* очи́щений; ~ *ement m* очи́щення; ~ *er vt* 1) очища́ти (о́лію тощо); 2) про́водити чи́стку (організа́ції); 3) полі́шувати.

équateur *m* екватор.

équation *f* мат. рівня́ння.

équestre *adj* кінний.

équiangle [ekɥiã:gl] *adj* геом. рівноку́тний.

équilatéral [ekɥilateral], -*e adj* геом. рівносторо́нний.

équilibr||e *m* 1) рівноба́га; 2) зрівнова́женість; ~ *er vt* зрівно́важувати.

équinoxe *m* астр. рівноде́ння.

équipage *m* 1) ви́їзд (запря́жка); 2) ав., мор. екіпа́ж, ко́манда.

équip||e *f* 1) за́гін; ко́манда; бри́гада; ла́нка; 2) змі́на (робі́тників); ~ *é*, -*e adj* устатко́ваний; озбро́єний; осна́щений.

équipée *f* ви́лазка; ви́тівка.

équip||ement *m* 1) спо́рядження, екіпі́ровка; 2) обля́днання, устаткува́ння; ~ *er vt* 1) спо́ряджа́ти, екіпі́рува́ти; 2) обля́днувати, устатко́вувати; *s'~er* спо́ряджа́тися; обзаво́дитися.

équitable *adj* спра́ведливий.

équival||ence *f* еквіва́лентність, рівноці́нність; ~ *ent*, -*e* 1. *adj* еквіва́лентний, рівноці́нний; 2. *m* еквіва́лент.

équivoque *adj* дво́значний; сумні́вий.

érable *m* клен.

éraf||er *vt* подря́пати; ~ *ure f* подря́пина.

éraillé, -*e adj* хри́пкий.

ère *f* е́ра, епо́ха, літочі́слення.

érein||ant, -e *adj* розм. виснажливий, стомливий; **~ement** *m* виснаження, втома; **~er** *vt* виснажувати, втомлювати; **s'~er** *надсажуватися*.

ergot||er *vi* (*sur qch*) чіплятися до дрібниць; **~erie** *f* причіпка; **~eur** *m*, -euse *f* причіпа.

ériger *vt* 1) будувати, споруджувати, зводити; 2) засновувати, закладати; **s'~ (en)** виступати як, видавати себе за.

érosi||f, -ve *adj* роз'їдаючий; **~on** *f* роз'їдання, ерозія.

errant, -e *adj* мандрівний.

err||er *vi* 1) блукати, тинятися; 2) помилятися; **~eur** *f* помилка, хиба; **induire en ~eur** ввести в оману; **rag ~eur** помилково; **~oné**, -e *adj* помилковий, хибний.

érudit, -e 1. *adj* учений; 2. *m*, *f* вчен|ий, -а, ерудит; **~ion** *f* ерудіція, ученість.

éruption *f* 1) виверження; 2) мед. сип.

ès prép: docteur ès sciences доктор наук.

escadrille *f* ескадрилья.

escalader *vt* 1) сходити, видиратися; 2) *військ.* штурмувати.

escale *f* 1) гавань, пристань; **faire ~** заходити в порт; 2) *ав.* проміжна посадка; **vol sans ~** безпосадочний переліт.

escalier *m* 1) сходи; **~ roulant** ескалатор; 2) *мор.* трап.

escamot||age *m* викрадення; **~er** *vt* 1) непомітно заховати; спритно підмінити; 2) дістати хитрощами; **~eur** *m*, -euse *f* фокусник, -ця.

escampette *f*: prendre la poudre d'~ *п'ятами наживати*.

escapade *f* п'єстоші, вибрик.

escargot *m* слимак.

escarp||é, -e *adj* крутий, стрімкий (*спуск*); **~ement** *m* укіс, круча.

escient *m*: à top ~, à son ~, à bon ~ *loc. adv.* навмісне, свідомо.

escandre *m* скандал.

esclav||age *m* рабство, неволя; **~e** *m*, *f* раб, -иня, невільник, -ця.

escort||e *f* конвой, ескорт; **~er** *vt* конвоювати, супроводжувати.

escrim||e *f* фехтування; **~er** *vi* 1) фехтувати; 2) змагатися; **s'~er (à faire qch)** силкуватися, намагатися; **~eur** *m* фехтувальник.

escroc [eskro] *m* шахрай, злодій.

escroqu||er *vt* виманювати, видурювати; **~erie** *f* шахрайство.

espac||e *m* 1) простір; 2) космос; 3) проміжок (*часу*); **~er** *vt* розміщати з проміжками; розділяти; **s'~er** ставати рідшим.

espagnol, -e 1. *adj* іспанський; 2. *m* іспанська мова.

espèce *f* порода; рід; вид; сорт.

espér||ance *f* надія; **~er** *vi* сподіватися, надіятися.

espiègle 1. *adj* пустотливий, жвавий; 2. *m*, *f* пустун, -ка; **~rie** *f* п'єстоші, витівка.

espion *m*, -ne *f* шпигун, -ка; **~nage** *m* шпигунство; **~ner** *vt* шпигувати, вистежувати.

espoir *m* надія, сподівання.

esprit *m* 1) розум; 2) дотепність; 3) дух, свідомість; **~ de parti** партійність; **~ de discipline**

дисциплінованість; ~ de système організованість; ~ de suite послідовність; 4) смисл, зміст; 5) характер, вдача; 6) кмітливість, спритність; 7) *pl* свідомість, притомність; *perdre ses ~s* знепритомніти; 8) дух, привид.

esquimaux *adj* ескімоський.

esquiss *e f* ескіз, нарис; ~ *er* *vt* робити ескіз.

esquiver *vt* спритно уникати; *s' ~* піти нішком.

essai *m* 1) проба, дослід, випробування; *coup d' ~* перша спроба; 2) нарис, етюд.

essaim *m* 1) рій; 2) *перен.* безліч; ~ *er* *vi* 1) роїтися; 2) *перен.* плодитися, множитися.

essay *age m* 1) примірка, приміряння; 2) випробування (*машин*); ~ *er* 1. *vt* 1) випробувати; 2) приміряти (*одяг*); 2. *vi* пробувати, намагатися.

essence *f* 1) сутність, суть; 2) порода, різновидність (*дерев*); 3) есенція; 4) бензин.

essentiel, **-le** 1. *adj* істотний, основний; 2. *m* основне, суть; ~ **lement** *adv* істотно, по суті; головним чином.

essor *m* 1) зліт; *prendre son ~* злетіти; 2) піднесення, швидкий розвиток, підйом.

essouffl *é, -e adj* задиханий; *розм.* захеканий; ~ **ement** *m* задишка; ~ *er* *vt* викликати задишку; *s' ~er* задихатися.

essuie-glace *m* склоочісник, двірник.

essuie-main(s) *m* рушник.

essuyer *vt* 1) витирати, осушувати; 2) зносити, терпіти; ~ *un*

revers, ~ *un échec* зазнати невдачі; ~ *des pertes* зазнати збитків. **est** *[est]* *m* схід; *мор.* східний вітер.

estafette *f* посланець; кур'єр; естафета.

estamp *age m* тиснення; штампування; ~ *e f* естамп, гравюра; ~ *er* *vt* штампувати; ~ *eur m* штампувальник; ~ *ille f* штемпель; клеймо, марка; ~ *iller* *vt* клеймувати, штемпелювати.

esthétique 1. *adj* естетичний; *chirurgie ~* пластична хірургія; 2. *f* естетика.

estim *able adj* шановний, гідний поваги; ~ *ation f* оцінка; ~ *e f* повага, пошана; *être en grande ~e* бути у великій шані; *tenir en ~e* поважати; ~ *er* *vt* 1) цінувати, оцінювати; 2) поважати; 3) вважати, думати.

estiv *al, -e adj* літній; ~ *ant m, -e f* відпочиваючий, -а, курортник, -ця.

estomac *[estoma]* *m* шлунок.

estomaquer *vt* *розм.* приголомшувати; *s' ~* надирватися від крику.

estomper *vt* 1) *жив.* розтушовувати; 2) *перен.* затушовувати, пом'якшувати; *s' ~* зникати, стиратися.

estonien, **-ne** 1. *adj* естонський; 2. *m* естонська мова.

estrade *f* поміст, естрада; ~ *des juges спорт.* суддівська вишка.

estropi *é, -e* 1. *adj* 1) скалічений; 2) *перен.* перекручений; 2. *m, f* каліка; ~ *er* *vt* 1) калічити; 2) *перен.* перекручувати.

estudiantin, **-e** *adj* студентський.

esturgeon *m* осетер.

et *conj* і, та, а.

étale *f* стійло, хлів.

étali *m* верстат.

étali *II*, -e *adj* встановлений; запроваджений.

éta||l||r *vt* 1) засновувати; улаштовувати; розташовувати; 2) встановлювати; запроваджувати; налагоджувати; 3) віддавати (в школу); влаштовувати (на посаду); 4) ставити; підносити; 5) формувати; обгрунтовувати; s'~ засновуватися, встановлюватися; ~issement *m* 1) заснування, встановлення; 2) установа, підприємство, заклад; ~issement d'éducation навчальний заклад; 3) поселення, колонія; 4) влаштування; призначення (на посаду).

étag||e *m* 1) поверх; maison sans ~es одноповерховий будинок; 2) геол. ярус; ~er *vt* розташовувати ярусами; s'~er громадитися один над одним.

étain *m* олово.

éta||l||age *m* 1) виставка (товарів); 2) виставлений товар; 3) перен. виставляння напоказ, хвастощі; 4) викриття; ~er *vt* 1) розкладати; виставляти (товари); 2) перен. виставляти напоказ; чванитися; s'~er 1) бути виставленим напоказ; 2) розлягтися, простягатися; 3) поширюватися, розстилатися; 4) розм. гіпнутися.

étalon *m* еталон, стандарт, точний зразок міри.

éta||n||e *adj* водонепроникний, герметичний; ~ement *m* 1) зупинення витікання (рідини); 2) заспокоєння спраги; ~er *vt* 1) зу-

пиняти витікання (рідини); 2) заспокоювати спрагу.

étang *m* ставок.

étape *f* 1) етап, перехід, перехід; 2) місце зупинки.

Etat *m* 1) держава; de l'~ державний; coup d'~ державний переворот; 2) pl штати; les ~s généraux іст. Генеральні штати.

état *m* 1) стан, становище; ~ de choses стан речей; ~ de guerre стан війни; ~ de siège стан облоги; ~ d'urgence надзвичайне становище; ~ d'âme душевний настрій; être en ~ de бути спроможним; 2) знання, професія; спеціальність, громадське становище; ~ civil громадянський стан; 3) штат (службовців); ~ique *adj* державний; ~iser *vt* націоналізувати.

état-major *m* штаб; ~ général генеральний штаб.

etc. *скор.* vid et cætera [etsete-ra] і так далі.

été *m* літо; d'~ літній; en ~ влітку.

éteindre* *vt* 1) гасити; вимкати (radio); 2) заглушати, зменшувати; 3) винищувати; ~ une гасе винищити породу; s'~ 1) гаснути; 2) перен. згасати; помирати; вимирати.

étendard *m* прапор, знамені, штандарт.

étendre* *vt* 1) розтягувати (шкіру і т. ін.); 2) розстеляти; ~ du linge розвішувати білизну; 3) прям., перен. розширювати, поширювати; 4) простягати, витягати; ~ les bras простягти руки; s'~ 1) витягуватися; лягти, приляг-

ті; 2) простягáтися; 3) поширюватися.

étendue *f* 1) прóстір, прóтяг; d'une grande ~ великий, протóрий; 2) тривáлість; 3) рóзмір, обсяг; l'~ des connaissances обсяг знань.

éternel, -le *adj* вічний; ~iser *vt* 1) увічнювати; 2) затягувати на довгий час; s'~iser тривáти, тягтися без кінця; ~ité *f* вічність.

éternu|ement *m* чхання; ~er *vi* чхати.

éther [ete:r] *m* ефір.

éthiopien, -ne *adj* ефіопський.

étincel|ant, -e *adj* блискучий, іскристий; ~er *vi* виблискувати, іскритися; ~le *f* 1) іскра; 2) перен. спáлах.

étiquette *f* 1) етикетка, ярлик; 2) етикет, церемоніал.

étirer *vt* витягáти, розтягáти; s'~ потягуватися.

étoff|e *f* 1) тканина, матерія; 2) перен. матеріал; сýтність; дані; ~é, -e *adj* повноцінний; змістовний; насичений; повнозвучний.

étoile *f* зірка; O à la belle ~ прóсто неба, під відкритим небом; ~é, -e *adj* зоряний.

étonn|amment *adv* дивно, надиво; ~ant, -e *adj* дивний; ~é, -e *adj* здивований; ~ement *m* здивування, подив; ~er *vt* дивувати; s'~er дивуватися.

étouff|ant, -e *adj* душний, задушливий; ~é, -e *adj* приглушений; ~ement *m* 1) ядóха; 2) духотá, задóха; 3) задóшення; 4) заглушення; придóшення; ~er 1. *vt* 1) душити; викликáти ядóху; 2) заглушáти; придóшувати; ~er *in*

bruit приглушáти шум; ~er *une révolte* придушáти повстання; 2. *vi* задихáтися.

étourd|erie *f* 1) легковажність; 2) легковажний вчйнок; ~i, -e 1. *adj* легковажний; 2. *m, f* легковажна людина; ~ir *vt* 1) оглушáти; 2) приголóмшувати; s'~ir намагáтися забути; ~issant, -e *adj* 1) оглушливий; 2) перен. приголóмшливий, разючий; ~issement *m* 1) оглушення, приголóмшення; 2) запáморочення; забуття.

étourneau *m* шпак.

étrang|e *adj* дивний; ~er, -ère 1. *adj* 1) іноземний; 2) чужий, сторонній; чужорідний; 2. *m, f* 1) інозем|ець, -ка; 2) чужá, стороння людина; 3. *m* чужина, закордон; à l'~er за кордон, за кордоном; ~eté *f* дивність, незвичайність.

étrang|lement *m* 1) задóшення; 2) стискання; звуження; защемлення; ~er 1. *vt* 1) задóшити; 2) звужувати; стискáти; защемляти; 3) перен. придóшувати; 2. *vi* задихáтися; ~er de colère задихáтися від лóти; s'~er 1) удавити-ся; 2) поперхнутися.

être* I 1. *vi* 1) бóти, існувати, жити; il n'est plus йогó бóльше немає (в живих); 2) бóти, знаходитися; nous étions à Moscou ми були в Москві; 3) як зв'язка не перекладається: il est étudiant він студент; 4) з прийменником à означає належність: ce livre est à moi ця книжка моя; 5) з прийменником à + інфінітив означає те, що необхідно виконати: ce travail est à refaire цю роботу трéба переробити; 6) з прийменником de озна-

чає: а) *бути родом з*: elle est de Moscou вона москвічка; б) *мати якусь особливість*: ~ d'un caractère difficile *мати важкий характер*; 2. як допоміжне дієслово в складних часах не перекладається: on est venu vous voir до вас прийшли; О en ~ à дійти до; où en est l'affaire? як іде справа?; où en sommes-nous? на чому ми зупинилися?; en ~ pour поплатитися; y êtes-vous? зрозуміло?; j'y suis я зрозумів; Je n'y suis pour rien я тут ні при чому; ça y est готово; est-ce que? *хіба?*

être II *m* 1) істота; 2) існування, буття.

étréin||dre* *vt* 1) стягувати, стискати; 2) обіймати; ~te *f* 1) стягування, стискання; 2) обійми.

étrénn||e *f* 1) новорічний подарунок; 2) почин; ~er I. *vt* оновляти (одяг); 2. *vt* зробити почин.

étrier *m* *стремено*.

étroit, -e *adj* 1) вузький, тісний; à l'~ в тісноті; в бідності; 2) *перен.* обмежений; esprit ~ обмежена людина; ~ement *adv* щільно, тісно; ~esse *f* 1) тіснота; 2) обмеженість.

étude *f* 1) вивчення, дослідження; 2) навчання, заняття; faire ses ~s вчитися; salle d'~ аудиторія; 3) етюд, нарис; 4) контора, бюро.

étudi||ant *m*, -e *f* студент, -ка; ~é, -e *adj* вивчений, опрацьований; ~er I. *vi* вчитися; 2. *vt* вчити, вивчати; досліджувати.

étui *m* 1) футляр, чохол; 2) кобура.

euphonie *f* *милослівність*.

Européen *m*, -ne *f* *європé|єць, -йка*.

europeen, -ne *adj* *європé|ський*.

eux *pron. pers. m pl* (3-ї особи)

1) як підмет *вони*; Qui veut partir? — Ce sont eux. Хто хоче поїхати? — Вони; 2) у непрямих відмінках з прийменниками їх, них, ними; аусин d'~ ніхто з них; pour ~ для них; penser à ~ думати про них; nous irons avec ~ ми підемо з ними.

évacu||ation *f* 1) евакуація; 2) спорожнення, очищення; ~er *vt* 1) евакуювати; 2) спорожняти, очищати.

évad||é, -e I. *adj* який (що) утік (з місця ув'язнення); 2. *m, f* утікач, -ка; s'~er I) утікати; 2) уникати чогось.

évalu||able *adj* який (що) можна оцінити; ~ation *f* оцінка; підрахунок; ~er *vt* оцінювати.

évanou||ir (s') I) непритомніти, зомлівати; 2) зникати, розвіюватися (про мрії, сподівання); ~issement *m* 1) непритомність; 2) зникнення.

évapori||ation *f* випаровування; ~er *vt* випаровувати; s'~er I) випаровуватися; 2) *перен.* зникати, розвіюватися.

évasi||f, -ve *adj* ухильний, непевний.

évasion *f* *втеча*.

éveil *m* пробудження; ~lé, -e *adj* 1) жвавий; кмітливий, цікавий; 2) насторожений; ~ler *vt* 1) будити; 2) викликати (бажання, заздрість); s'~ler пробуджуватися, прокидатися.

événement *m* факт, подія; випадок.

éventail *m* віяло.

éventer *vt* 1) обмахувати; 2) провітрювати; 3) розкривати, виявляти, довідуватися; *s'~* обмахуватися.

éventualité *f* можливість; випадковість; *~el, -le adj* випадковий; можливий.

évêque *m* єпископ.

évertuer (*s'*) старатися, докладати всіх зусиль.

évidemment [evīdamā] *adv* очевидно, явно.

évident||ce *f* очевидність, безумовність; *mettre en ~* підкреслити, виявити; показати; *en ~* на виду; *~t, -e adj* очевидний, явний.

évier *m* 1) стічний жолоб; 2) раковина (водопровідна), злив.

évinc||ement *m* витіснення, усунення; *~er vt* витіснити, усувати.

évitement *m* зал. обгін; *gare d'~* роз'їзд.

éviter *vt* уникати, ухилятися.

évocation *f* 1) заклинання; 2) відновлення в пам'яті, спогад.

évolu||er *vi* розвиватися, просуватися вперед; *~tion f* еволюція, розвиток.

évoquer *vt* 1) заклинати; 2) викликати в пам'яті, в уяві.

ex- [eks] *préf* колишній; *ex-mi-nistre* колишній міністр.

exact [egzakt], -e *adj* 1) точний; *sciences ~es* точні науки; 2) пунктуальний; *~itude f* 1) точність; 2) пунктуальність.

exagér||ation *f* перебільшення; *~er vt* перебільшувати.

exalt||ation *f* екзальтація, за-

хопленість; *~é, -e adj* захоплений, екзальтований; *~er vt* 1) прославляти; 2) надихати; *s'~er* запалюватися; захоплюватися.

examen [egzamē] *m* 1) розгляд, обговорення; дослідження; 2) екзамен; *~s de fin d'études* випускні екзамени; *d'~* екзаменаційний.

examin||ateur *m, -atrice f* 1) дослідник, -ця; 2) екзаменатор; *~er vt* 1) розглядати; досліджувати; 2) екзаменувати.

exaspér||ation *f* 1) роздратування; розлючення; 2) загострення (хвороби); *~er vt* 1) дратувати, доводити до нестями; 2) загострювати (хворобу); *s'~er* 1) роздратуватися; розлючуватися; 2) загострюватися (про хворобу).

excéd||ant, -e *adj* 1) зайвий, надмірний; 2) обтяжливий; *~ent m* лішок, залишок; *~er vt* 1) перевищувати; 2) стомлювати; *s'~er* стомлюватися.

excell||ence *f* 1) вищість; високий ступінь досконалості; 2) превосходительство (титул); *Q* *rag ~* переважно; *~ent, -e adj* чудовий, відмінний; *~er vi* переважати, відзначатися.

except||é *prép* крім, за винятком; *~er vt* виключати; робити виняток; *~ion f* виняток; *d'~ion* винятковий; *rag ~ion* як виняток; *à l'~ion de* за винятком; *~ion-nel, -le adj* винятковий, особливий.

excès *m* 1) лішок, надмірність; *à l'~* надмірно; 2) зловживання; 3) *mat.* остача.

excessi||f, -ve *adj* надмірний;

~vement adv надмірно, надто.

excit||abilité *f* збудливість;

~ant, -e *adj* збудливий; ~ation *f* 1) збудження; 2) підбурювання; ~er *vt* 1) збуджувати; 2) (*qn à faire qch*) підбурювати; s'~er 1) збуджуватися; 2) надихатися.

exclu, -e *adj* виключений; ~ge* *vt* виключати, усувати.

exclusi||f, -ve 1. *adj* 1) несумісний; 2) виключний; 2. *f pl* надзвичайні заходи; ~on *f* виключення; усунення; видалення; à l'~on de за винятком; крім; ~vement *adv* винятково; ~vité *f* 1) виключність; 2) односторонність.

excursion *f* екскурсія; ~niste *m, f* екскурсант, -ка.

excusi||e *f* вибачення; faire des ~es вибачатися, перепрошувати; ~er *vt* (*qn de qch*) вибачати, пробачати; s'~er просити пробачення.

exéc||able *adj* огидний, мерзенний; ~er *vt* гидува́ти; ненавидіти.

exécut||ant *m, -e f* виконавець, -иця; ~er *vt* 1) виконувати, робити; 2) страчувати; s'~er 1) виконуватися (*про музичний твір*); 2) підкорятися; ~eur *m, -rice f* виконавець, -иця; ~if, -ive *adj* виконавчий; ~ion *f* 1) виконання; mettre à ~ion виконати; 2) стра́та.

exempl||aire 1. *adj* зразковий, взірцевий; показовий; 2. *m* зразок, екземпляр; ~e *m* приклад, зразок; à titre d'~e як приклад; par ~e наприклад; à l'~e de за прикладом.

exempt [egzã], -e *adj* звільнений, позбавлений; ~ de... *xim.* без...; ~er [egzãte] *vt* (*de qch*) звільняти; ~ion [egzãsjã] *f* звіль-

нення; ~ion de service звільнення від військової служби.

exerc||er *vt* 1) вправляти, тренувати; 2) виконувати; ~ un emploi займати посаду; 3) застосовувати, практикувати; s'~ вправлятися, тренуватися; ~ice *m* вправа.

exhal||ation *f* виділення, випаровування; ~er *vt* виділяти, випаровувати.

exhausti||f, -ve *adj* вичерпний.

exhiber *vt* 1) пред'являти; 2) виставляти напоказ.

exhort||ation *f* умовляння, заклик; ~er *vt* (*à faire qch*) умовляти, закликати.

exig||eant, -e *adj* вимогливий; ~ence *f* 1) вимогливість; 2) потреба; ~er *vt* вимагати.

exigu [egzigy], -e *adj* 1) незначний за розміром; тісний, малий; 2) убогий; обмежений; ~ité [egzigite] *f* 1) малий розмір, тіснота; 2) убогість.

exil *m* заслання, вигнання; ~é, -e 1. *adj* засланий, вигнаний; 2. *m, f* вигнанець, -ка, засланець, -ка; ~er *vt* засилати, виганяти; s'~er 1) піти добровільно у вигнання; 2) жити на самоті.

exist||ant, -e *adj* існуючий; ~ence *f* існування; життя; спосіб життя; ~er *vi* існувати, жити.

exorbitant, -e *adj* непомірний, надмірний.

expansi||bilité *f* експансивність; ~f, -ve *adj* експансивний; ~on *f* 1) експансія, розростання, поширення; 2) вияв почуттів, відвертість; ~opnisme *m* загарбницька політика.

expatri||ation *f* виселення з бать-

ківщини, експатріація; ~er *vt* висидати з батьківщини; s'~er залишити батьківщину.

expectance *f* чекання, очікування; ~ant, -e *adj* викувальний.

expectatif, -ve 1. *adj* який (що) подає надію; 2. *f* чекання.

expédient, -e 1. *adj* корисний, доцільний; зручний; 2. *m* 1) засіб, спосіб; 2) *pl* викрути.

expédi|er *vt* відправляти, відсидати; ~teur *m* відправник; ~tion *f* 1) експедиція, похід; 2) відправлення; доставка; 3) виконання (справи і т. ін.).

expérience *f* 1) досвід, досвідченість; par ~ з досвіду; 2) експеримент, дослід.

expérimental, -e *adj* дослідний, експериментальний; ~ation *f* експериментування, випробування; ~é, -e *adj* досвідчений; ~er 1. *vi* експериментувати, провадити дослід; 2. *vt* випробувати.

expert, -e 1. *adj* обізнаний, досвідчений; 2. *m* (en qch) експерт, знавець.

exp|iation *f* спокітвання; ~er *vt* спокітувати.

expir|ation *f* 1) видихання; 2) закінчення (строку); à l'~ de після закінчення; ~er 1. *vt* видихати; 2. *vi* 1) помирати; 2) закінчуватися (про строк).

explica|ble *adj* пояснений, з'ясований; ~teur, -trice *adj* який (що) пояснює, пояснювальний; ~tif, -tive *adj* пояснювальний; ~tion *f* пояснення, роз'яснення.

explicite *adj* цілком ясний, явний; ~ment *adv* ясно, чітко, явно.

expliquer *vt* 1) пояснювати, тлумачити; 2) викладати; s'~e porozумітися з кимсь; висловитися.

exploit *m* подвиг; faire un ~ здійснити подвиг.

exploit|ation *f* 1) експлуатація (когось кимсь); 2) розробка, добування, експлуатація; ~ des mines гірнича розробка; 3) підприємство, господарство; ~er *vt* 1) експлуатувати (когось); 2) розробляти, добувати; 3) використовувати; ~er les possibilités використовувати можливості; ~eur *m*, -euse *f* експлуататор, -ка.

explor|ateur *m*, -atrice *f* 1) дослідник, -ця; 2) розвідник, -ця; ~ation *f* 1) дослідження; 2) військ. розвідка; ~er *vt* 1) досліджувати; 2) військ. вести розвідку.

explos|er *vi* вибухати; ~ible *adj* вибуховий; розривний; ~if, -ive 1. *adj* вибуховий; розривний; 2. *m* вибухова речовина; ~ion *f* вибух.

expos|é *m* 1) виклад; 2) звіт, доповідь; ~er *vt* 1) виставляти, показувати; 2) викладати; 3) наразати (на небезпеку); s'~er 1) виставлятися; 2) (à qch) наразатися на; ризувати; ~ition *f* 1) виставка; 2) виклад.

expr|ès, -esse 1. *adj* 1) точний; 2) рішучий; 2. *m* посланець, нарочний; 3. *adv* навмісне.

express [ekspress] *m* швидкий поїзд, експрес.

expressi|f, -ve *adj* виразний; ~on *f* 1) вираз; 2) виразність.

exprimer *vt* 1) висловлювати, виражати; 2) вичавлювати, видішувати; s'~e висловлюватися.

expuls||é, -e 1. *adj* вигнаний, висланий; 2. *m, f* вигна|єць, -ка; ~*er vt* 1) виганяти, висилати; виключати (з організації); 2) видаляти (з організму); ~*ion f* 1) вигнання, висилка; виключення (з організації); 2) видалення (з організму).

exquis, -e *adj* 1) смачний; 2) чудовий; вишуканий.

extas||e *f* екстаз, захоплення; s'~*ier* захоплюватися.

extensi||bilité *f* розтяжність (твердого тіла); ~*ble* *adj* розтяжний (про тверде тіло); ~*on f* розширення, розвиток, розповсюдження; раг ~*on* у широкому розумінні.

extenu||ation *f* виснаження; ~*é, -e* *adj* виснажений, знесилений; ~*er vt* виснажувати; s'~*er* знемагати.

extérieur, -e 1. *adj* зовнішній; 2. *m* зовнішність, вигляд; à l'~ зовні.

extermin||ateur *m, -atrice* *f* винищувач, -ка; ~*ation* *f* винищення; викорінення; ~*er vt* винищувати; викорінювати.

externe 1. *adj* зовнішній; 2. *m, f* екстерн.

extirp||ation *f* 1) видалення, виривання з корінням; 2) *перен.* викорінювання; ~*er vt* 1) виривати з корінням, викорчовувати; 2) *перен.* викорінювати; 3) *xip.* видаляти.

extra... *préf* означає: 1) поза; 2) над.

extra *m* щось незвичайне; відмінної якості.

extraction *f* добування, відобуток.

extraire* *vt* 1) добувати (вугілля тощо); 2) *xip.* видаляти, виривати; 3) *мат.* добувати (корінь).

extrait *m* 1) екстракт, витяжка; 2) уривок, витяг; 3) виписка з документа; ~ *de* naissance метрика.

extraordinaire *adj* 1) надзвичайний; 2) позачерговий; session ~ позачергова, надзвичайна сесія.

extrascolaire *adj* позашкільний.

extravag||ance *f* 1) дивацтво; екстравагантність; 2) безглуздя; ~*ant, -e* *adj* 1) дивацький; екстравагантний; 2) безглуздий.

extrême 1. *adj* крайній, надмірний; 2. *m* крайність; pousser à l'~ доводити до краю.

extrémité *f* 1) край, кінець; межа; 2) крайність; en venir à des ~s дійти до краю; 3) *pl* кінцівки; ~s supérieures верхні кінцівки; ~s inférieures нижні кінцівки.

exubéran||ce *f* багатство, достаток, надмір; ~*t, -e* *adj* багатий, розкішний.

exult||ation *f* радість; ~*er vi* радіти.

F

table *f* 1) байка; 2) вигадка;
O être la ~ du quartier бути
притчею во-язицех.

fabrication *f* виготовлення, ви-
робництво.

fabriqu||e *f* фабрика, завод; de
bonne ~ доброякісний; ~er *vt*
1) виробляти; виготовляти; 2) *перен.*
вимишляти, вигадувати.

fabul||eux, -euse *adj* казковий;
легендарний; неймовірний; ~iste
m байкар.

façade *f* фасад (будівлі); de ~
показний.

face *f* 1) лице, обличчя; лицем
до; *перен.* перед лицем; en ~
навпроти; ~ à ~ віч-на-віч; en
~ de поряд з; à la ~ de в при-
сутності; O homme à double ~
дворушник; perdre la ~ втратити
престиж; faire ~ à протистояти;
faire ~ à ses engagements вико-
нувати свої зобов'язання; 2) ли-
цьовий бік; de ~ спереду; sous
toutes les ~s з усіх боків.

facette *f* грань; à ~s грано-
ваний.

fâch||er *vt* сердити, дратувати;
здавати гора; se ~ (de qch)
сердитися; se ~ avec *розм.* посва-
ритися з; ~eux, -euse *adj* при-
крий; неприємний; надокучливий.

facial, -e *adj* лицевий, лицьо-
вий.

facil||e *adj* 1) легкий, неваж-
кий; 2) лагідний; зговірливий;
~ité *f* 1) легкість, неважкість;
2) ввічливість; привітність; 3) *pl*

сприятливі умови; ~iter *vt* полэг-
шувати, сприяти.

façon *f* 1) фасон, крій; 2) об-
робка; оздоблення; 3) спосіб, ма-
нєра; de deux ~s двоюко; de ~
ou d'autre так чи інакше; à la ~
de в стилі, подібно; à sa ~ по-
своєму; une ~ de щось на зразок;
de toute ~ в усякому разі; de ~
à так, щоб; таким чином, щоб;
4) *pl* церемонії.

façonn||é, -e *adj* узірчастий;
~er *vt* 1) обробляти, оздоблюва-
ти; формувати; 2) (à qch) при-
вчати; 3) обробляти (землю, вино-
градник).

fac-similé *m* факсміле.

facteur *m* 1) листоніша; 2) но-
сильник; 3) *перен.* фактор, чинник,
рушійна сила; 4) *мат.* множник;
коефіцієнт.

factice *adj* 1) штучний; 2) *перен.*
неприродний, удаваний.

factieu||x, -se 1. *adj* заколотний,
бунтівливий; 2. *m, f* заколотник,
-ця.

facture *f* 1) виконання (твору
мистецтва); 2) манєра, склад; ~
à part своєрідна манєра; gens
d'une autre ~ люди особливого
складу.

faculté *f* 1) здібність; властї-
вість; 2) можливість; 3) факуль-
тет; ~ des lettres філологічний
факультет.

fadeise *f* безглуздя, нісенітниця.

fad||e *adj* 1) позбавлений сма-
ку, прісний; 2) *перен.* безбарвний;

~eur *f* 1) прісність; 2) *перен.* нє-смак.

~agot *m* оберємок хмїзу; 0 ~ d'èrines злючка; sentir le ~ ви-кликати підозру; ~er *vt* 1) в'язати хмиз; 2) без смаку одягати; 3) *розм.* неохайно працювати; se ~er без смаку одягати.

faible *1. adj* 1) слабкий; без-сильний; 2) безхарактерний; 2. *m* 1) слабка сторона; 2) прїстрасть, слабість; avoir un ~ pour qn при-хильно ставитися до когось; ~esse *f* 1) слабість, безсїлля; 2) ма-лодушність; avoir de la ~esse pour ... бути поблажливим до ...; ~ir *vi* слабнути.

faïence *f* фаянс; ~erie *f* 1) фаянсовий завод; 2) торгівля фа-янсом; 3) фаянсові вироби.

failli *m*, -e *f* банкрут.

faillir* *vi* 1) бракувати, не вистачати; 2) збанкрутувати; 3) (*à qch*) порушувати, не додержувати; ~ à son devoir порушити свій обов'язок; 4) у сполученні з інфі-нітивом перекладається лєдвє ма-ло не: j'ai ~i mourir я лєдвє не вмер.

faillite *f* неспроможність, бан-крутство; крах, провал; faire ~ збанкрутувати.

faim *f* 1) голод; ~ de loup вовчий апетїт; avoir ~ бути го-лодним; 2) *перен.* палке бажання.

faïnéant, -e *1. adj* лїнівий; 2. *m, f* лєдар, -ка; нероба.

faire* *I 1. vt* 1) робити, виго-товляти, творити; здійснювати; ~ un costume пошити костюм; ~ des vers писати вірші; ~ un tour, ~ une promenade здійснити про-

гулянку; ~ naufrage зазнати ко-рабєльної аварїї; *перен.* зазнати невдачі; ~ la guerre воювати; ~ son chemin їти своєю дорогою; *перен.* робити кар'єру; ~ ses exa-mens складати екзамєн; 2) за-йматися чимсь; ~ sa médecine ви-вчати медицину; ~ son droit на-вчатися на юридичному факуль-теті; ~ du sport займатися спор-том; 3) наводити порядок; ~ le lit прибирати ліжко; ~ la cham-bre прибирати кімнату; ~ la vais-selle мити посуд; 4) викликати, спричинити; завдавати; ~ des dif-ficultés чинити перешкоди; ~ honte присоромити; ~ de la peine завдавати болю, прикро вражати; ~ реуг налякати; 5) проявляти, виявляти; ~ honneur à робити честь; ~ attention à звертати ува-гу на; 6) стріти з себе, корчити, удавати; ~ le malin *розм.* хитру-вати, мудрувати; ~ le mort уда-вати мєртваго; ~ l'innocent при-кидатися простачком; 7) у кон-струкціях з іменником утворює багато сталих словосполучень: ~ bloc avec блокуватися з; ~ corps avec становити єдинє ціле з; ~ appel à звертатися до; ~ face à протистояти; ~ échec à дати від-сїч, перешкодити; ~ foi бути дійс-ним; вважати справжнім; ~ part повідомляти; ~ main basse *розм.* грабувати; ~ front проти-стояти, чинити опір; ~ nombre рахуватися, значитися; ~ eau дати тєчу; ~ la classe вєстї урєк; 8) у конструкціях з інфінітивом іншого дієслова виражає спону-кання, наказ і часто змінює його

значення: ~ lire примусити читати; ~ rire розсмішити; ~ pleurer викликати сльози; ~ tomber упустити, кинути; ~ pousser вирощувати, зрощувати; ~ savoir оголосити, довести до відома; ~ sortir вивести, вигнати; ~ venir покликати; передплачувати (*газету*); ~ passer передавати; ~ voir показувати; ~ sauter висаджувати у повітря; ~ souffrir завдавати болю; ~ chanter шантажувати; ~ jouer приводити в дію; ~ durer продовжувати; ~ faire доручати зробити, замовляти; 2. *vi* 1) діяти, робити; ~ bien, ~ mal робити добре, погано; ~ de son mieux старатися з усіх сил; 2) гармоніювати, відповідати; ~ bien avec qn, ~ bien ensemble підходити, гармоніювати; ~ mal avec qn, ~ mal ensemble не підходити; 3) мати вигляд; ~ laid, ~ joli мати поганий, гарний вигляд; 4) становити (*в результаті*): deux et deux font quatre два і два чотири; 3. *утворює безособові конструкції*: il fait froid холодно; il fait chaud тепло, жарко; il fait beau гарна погода; il fait jour видно; il fait nuit темно; c'en est fait все скінчено; вирішено; c'en est fait de lui він пропадає людина; його вже немає (*в живих*); se ~ 1) робитися, ставати; se ~ vieux старішати; se ~ petit зшукатися; se ~ rare рідко бувати; 2) встановитися, утворитися; 3) створювати собі, робити собі; se ~ du mauvais sang *розм.* хвилюватися, псувати собі кров; se ~ fête де радіти чомусь; Q se ~ jouer проявлятися,

виявлятися, намічатися; 4): s'en ~ *розм.* хвилюватися, турбуватися; t'en fais pas! не сумуй!; 5) *у конструкціях з інфінітивом*: se ~ aimer викликати любов до себе; se ~ apporter наказати принести собі; se ~ sentir давати собі знати; se ~ prendre давати собі знати; se ~ prendre давати собі знати; se ~ prendre давати собі знати; 6) *у безособових зворотах*: il se fait nuit темно.

faire II *m* майстерність, манера виконання.

faisceau *m* пук, в'язка, жмут.

fait, -e 1. *adj* зроблений; закінчений; mal ~ незграбний; homme ~ зріла людина; 2. *m* 1) справа, вчинок; *pl* поведінка; діяльність; ~ d'armes подвиг (*воєнний*); prendre qn sur le ~ спіймати когось на гарячому; c'est un ~ à part це інша справа; le ~ est que... справа в тому, що...; au ~! ближче до справи!; Q prendre ~ et cause pour qn стати на чийсь бік; dire à qn son ~ висловити комусь всю правду; 2) факт; подія, випадок; ~ avéré вірогідний факт; ~ à noter важливий факт; *loc. adv.*: de ~ фактично, дійсно; de ce ~ тим самим, у зв'язку з цим; dans le ~, par le ~, du ~, au ~, en ~ по суті, фактично, дійсно; *loc. prép.*: du ~ de у зв'язку, через; en ~ де відносно, щодо; *loc. conj.*: du ~ que оскільки, тому що; par le ~ que через те, що.

faite *m* вершина, верх, верхівка.

faits-divers *m pl* різне (*публіка в газеті*).

falaise *f* берегова скеля, крутий б'єрег.

fallacieu||x, -se *adj* обманний, брехливий.

falloir* *v. impers.* належати, бути потрібним; *il faut* потрібно, слід, треба; *comme il faut* пристойний, порядний; *s'en ~*: *il s'en faut* далєко не так; *il s'en faut de peu*, *peu s'en faut* майже так; *tant s'en faut* зовсім не.

folot, -e *adj* 1) чудакуватий, смішний; 2) безбарвний, неvirазний.

falsifi|cateur *m*, -catrice *f* фальсифікатор; **catlon** *f* фальсифікація, підробка; **~er** *vt* фальсифікувати, підробляти.

famé, -e *adj*: *bien*, *mal ~* який (що) має добру, недобру репутацію.

fameu||x, -se *adj* знаменитий, славнозвісний.

familial, -e *adj* сімейний, родинний.

familiariser *vt* (*qn avec qch*) привчати до; *se ~* 1) (*avec qn*) зближати́ся з кимсь; 2) (*avec qch*) засвоювати; звикати.

familiarité *f* невимушеність, фамільярність, вільність.

famili|er, -ère *adj* 1) близько знайомий; близький; дружній; 2) невимушений, простий; 3) повсякденний; *langage ~* розмовна мова; 4) звичний, звичайний, відомий; *cela lui est ~* це йому знайоме.

famille *f* 1) сім'я, родина; рідня; *en ~* між своїми; 2): **~ de mots** *lingv.* лексичне гніздо.

famine *f* голод; голодування; *crier ~* ска́ржитися на злидні; *de ~* голодний; зли́дений.

fan||é, -e *adj* зів'ялий, побляк-

лий, вицвілий; **~er** *vt* 1) ворухити сіно; 2) робити бляклим; знебарвлювати; *se ~er* в'янути, сохнути, блякнути.

fanfare *f* 1) фанфара (*сигнал*); 2) духовий оркестр.

fanfaron, -ne *l. adj* хвалькуватий; 2. *m*, *f* хвалько; фанфарон; **~ner** *vi* хвастати.

fang||e *f* 1) багно; трясовина; 2) *перен.* розпуста; **~eux**, -euse *adj* брудний; багністий.

fanion *m* прапорець; *військ.* сигнальний прапорець.

fantaisie *f* 1) фантазія, уява; *de ~* оригінальний; 2) примха, витівка.

fantasque *adj* примхливий; норовливий; химерний.

fantassin *m* піхотінець.

fantoché *l. m* маріонетка; 2. *adj* маріонетковий.

fantôme *m* привид, примара; **~ se faire des ~s** жити ілюзіями.

faquin *m* 1) опудало, телепень; 2) негідник; нахаба.

faud, -e *l. adj* хвалькуватий; 2. *m* розм. фат, хлюст; хвалько.

farce||e *l. f* 1) начинка, фарш; 2) фарс; жарт; *faire une ~ à qn* пожартувати з когось; 2. *adj* розм. смішний, забавний; **~eur**, -euse *l. m*, *f* жартівник, -ця; 2. *adj* насмішуватий.

farcir *vt* (*de qch*) 1) начиняти, фарширувати; 2) *перен.* набивати, напихати.

fardeau *m* вантаж, ноша; тягар; **~ des ans** старість.

farfouiller *vi* рйтися, шарити, шукати.

farin||e *f* борошно; **~er** *vt* по-

сипати борошном; ~ eux, -euse *adj* мучнистий.

farouche *adj* 1) дикий, відлюдний; 2) лютий; скажений; \diamond vertu ~ недоторка.

fascin|ateur, -atrice *adj* привабливий, чаруючий; ~ ation *f* 1) чарівність, зачарування; 2) гіпноз; ~ er *vt* 1) зачаровувати; 2) гіпнотизувати.

fasc|isme *m* фашизм; ~ iste 1. *adj* фашистський; 2. *m, f* фашист, -ка.

faute *m* пішність, розкіш, блиск.

fastidieu|x, -se *adj* нудний.

fastueu|x, -se *adj* пишний, розкішний.

fatal, -e *adj* 1) фатальний, неминучий; 2) згубний; *coup* ~ смертельний удар; ~ ité *f* фатальність, доля, неминучість.

fati|gant, -e *adj* стомлюючий, важкий; ~ gue *f* утрома; ~ gué, -e *adj* 1) стомлений; 2) *розм.* зношений; ~ guer *vt* стомлювати; обтяжувати; докучати.

fatras *m* купа мотлоху; \diamond ~ de paroles марнослів'я.

fatuité *f* самовдовolenня, чванство.

faubour|g *m* передмістя, пригород; ~ ien *m, -ne* *f* житель, -ка передмістя.

fauch|aison *f* косовиця, косіння; ~ er *vt* 1) косити; 2) руйнувати, знищувати.

faucille *f* серп.

fauson *m* сокіл.

faufil *m* жива нитка; ~ er *vt* 1) пришивати на живу нитку; 2) *перен. розм.* протягати; *se* ~ er втиратися; прослизати, пробиратися.

faune *f* фауна.

faussaire *m, f* підроблювач, -ка; фальсифікатор.

fauss|ement *adv* 1) хибно; неправдиво; 2) неправильно, фальшиво; ~ er 1. *vt* 1) гнути, псувати, викривляти; 2) перекучувати, невірно тлумачити; 2. *vi* фальшивити (*y snèax, gri*); ~ eté *f* брехливість, нещирість, фальшивість; неправда, брехня.

faute *f* 1) помилка; *ôgrix*; провина; ~ d'impression друкársька помилка; à qui la ~? хто винуватий?; *prendre en* ~ викрити когось; 2) дефект; недолік; *faire* ~ не вистачати, бракувати; ~ de loc. *prép.* за браком; *sans* ~ loc. *adv.* неодмінно, обов'язково.

fauteuil *m* крісло; ~ d'orchestre крісло в партєрі; ~ à bascule крісло-гойдалка.

faut|eur *m, -rice* *f* винуватець, -ця; ~ eurs de guerre палії війни; ~ if, -ive *adj* 1) помилковий; 2) винуватий.

fauve 1. *adj* рудуватий; *bêtes* ~ s дикі, хижі звірі; 2. *m* хижак.

faux I *f* с.г. коса.

fau|x II, -sse 1. *adj* 1) обманливий, удаваний; 2) неправдивий; *c'est* ~! неправда!, брехня!; 3) підроблений, фальшивий; 4) хибний, помилковий; ~ pas промах, хибний крок; *faire* ~sse route збитися з дороги; 5) *тех.* допоміжний, додатковий; 2. *adv* невірно, фальшиво; à ~ безпідставно, даремно; 3. *m* 1) неправда, брехня; 2) підробка.

faux-fuyant *m* 1) кружний шлях; 2) вікрут, віверт.

fav|leur *f* 1) милість, ласка; прихильність, доброзичливість; faites-moi la ~ de зробіть ласку; 2) en ~ de на користь; à la ~ de під захистом; à la ~ de la nuit під прикриттям ночі; 2) пільга; régime de ~ режим найбільшого сприяння; ~orable *adj* 1) сприятливий; 2) прихильний, доброзичливий.

favori, -te 1. *adj* улюблений; 2. *m, f* улюблен|ець, -иця; фаворит, -ка; 3. *m pl* бакенбарди; ~ser *vt* сприяти, протегувати.

fébril|fuge 1. *adj* протигарячковий; 2. *m* жарознижувачий засіб; ~le *adj* гарячковий.

fécond, -e *adj* родючий; ~ en qch багатий; плідний; pluie ~e оживляючий дощ; ~ité *f* родючість; плідність; багатство.

fédéral, -e *adj* федеральний, союзний.

fédér|atif, -ative *adj* союзний, федеративний; ~ation *f* федерація, союз, спілка; ~é, -e 1. *adj* союзний; république ~ée союзна республіка; 2. *m* член спілки, федерації.

fée *f* фея, чарівниця; conte de ~s чарівна казка.

fein|dre* *vt* прикидатися, симулювати; ~t, -e 1. *adj* удаваний; напускний; 2. *f* удаваність.

fêl|lé, -e *adj* тріснутий; 2) tête ~ée навіжений; ~er *vt* робити тріщину; se ~er тріснути.

félicitation *f* поздоровлення.

félicité *f* блаженство.

féliciter *vt* поздоровляти, вітати; se ~ вітати один одного.

félon, -ne 1. *adj* віроломний,

зрадницький; 2. *m, f* зрадник, -ця; ~le *f* віроломство, зрада.

fêlure *f* тріщина.

femelle *f* самка.

féminin, -e *adj* жіночий.

femme [fam] *f* 1) жінка; ~ de chambre покоївка; ~ de journée поденна робітниця; 2) дружина; prendre ~ одружуватися.

fenaison *f* сінокіс, косовиця.

fendant *m* хвалько.

fendre* 1. *vt* колоти; розщеплювати; 2) il gèle à piege ~ лютий мороз; 2. *vi* розколюватися; se ~ 1) розколюватися, тріскатися; 2) розм. розщедрюватися.

fenêtre *f* вікно.

fenouil *m* бот. кріп.

fente *f* щілина, тріщина; проріз.

fer [fe:r] *m* 1) залізо; ~ fondu чавун; ~ laminé прокатна сталь; de ~ залізний; перен. твердий, непохитний; 2) виріб із заліза; ~ à repasser праска, утюг; ~ à souder паяльник; ~ à cheval підкова; 3) клинок; меч; кинджал; 4) *pl* кайдани, пуга.

fer-blanc *m* жерсть, бляха.

férié, -e *adj* святковий; jour ~ неробочий, вихідний день.

férir *vt*: sans coup ~ без опору, без бою.

ferme I 1. *adj* 1) твердий, міцний; terre ~ материк; суша; 2) перен. непохитний; d'un pas ~ рішучим кроком; 2. *adv* твердо, міцно, стійко; tenir ~ стійко триматися.

ferme II *f* ферма; ~ d'élevage тваринницька ферма.

ferme III *f* буд. кровляна ферма.

ferment *m* фермент, закваска;

~ation *f* 1) бродіння; 2) *перен.* збудження, хвилювання; ~er *vi* 1) бродіти; 2) *перен.* хвилюватися.
fermer *l. vt* 1) зачиняти; замика́ти; закрива́ти; ~ à vis загвинтіти; ~ une plaie затягну́ти рану; Φ ~ les oreilles à qch не вірити чомусь; 2) закінчувати, припиняти; 3) загороджувати; 2. *vi* замика́тися, зачинятися.

fermeté *f* 1) твердість, міцність; 2) *перен.* стійкість, непохитність.
fermeture *f* 1) запор, засув; ~ éclair змійка, блискавка (застібка); 2) закриття.

fermil|er *m.*, ~ère *f* фермер, -ша.
fermoir *m* застібка, замочок.
féroce *adj* 1) хижий, дикий; 2) *перен.* кровожерливий, лютий, жорстокий; ~ité *f* лютість, жорстокість.

ferrail|le *f* залізний брухт; ~er *vi* 1) битися на шпáгах; 2) погано фехтувати; 3) брязкати; 4) *розм.* гаряче сперечатися; ~eur *m* *розм.* забіяка; суперечник.

ferrant *adj*: maréchal ~ коваль.

ferr|le, -e *adj* 1) обкований залізом; Φ voie ~ée залізнична ко́лія; 2) залізистий; 3) *прям., перен.* підкований, знаючий; ~er *vt* 1) обковувати; 2) підковувати; 3) пломбувати (товари).

ferril|fère *adj* залізистий; який (що) містить залізо; ~que *adj* *хім.*: oxyde ~que окис заліза.

ferroviaire *adj* залізничний; ceptre ~ залізничний вузол.

fertil|le *adj* родючий, урожайний; Φ esprit ~ винахідливий розум; ~ en ... багатий на ...; ~isa-tion *f* удобрювання (грунту);

~iser *vt* удобрювати; ~ité *f* плодючість; родючість.

ferv|lent, -e *l. adj* ре́вний, заподли́вий, гаря́чий, завзя́тий; 2. *m.* *f* 1) послідо́вни|к, -ця; прихильни|к, -ця; 2) любі́тель, -ка; ~ du sport бо́лільник; ~eur *f* ретельність, старанність, завзятість; parler avec ~eur говори́ти з захо́пленням.

festin *m* бенкет; ~er *vi* бенкетува́ти.

festoyer *l. vi* бенкетува́ти; 2. *vt* частува́ти; вшано́вувати.

fêt|le *f* 1) свято; святкува́ння; гуля́ння; ~ champêtre пі́кнік; faire la ~ жити розгу́льно; être en ~ ма́ти святко́вий на́стрій; 2) іме́нини; souhaiter une ~ à qn віта́ти когось з іме́нінами; ~er *vt* 1) святкува́ти; 2) вшано́вувати.

fêtu *m* 1) соломі́нка; 2) дрібни́чка, дурни́ця.

feu *l. m.* 1) вогно́нь, полум'я; ~ d'artifice фейерве́рк; à petit ~ на повільному вогні; prendre ~ спалахну́ти; *перен.* ски́піти; Φ ~ de paille ко́роткий спáлах; mettre tout à ~ et à sang зни́щувати все вогне́м і мече́м; jeter ~ et flamme метáти грім і бли́скавку; шале́нити; employer le fer et le ~ вжива́ти кра́йніх за́ходів; 2) поже́жа; au ~! горі́ть!, поже́жа!; 3) сві́тло; мая́к; ліхта́р; ~x d'atterrissage ав. поса́дочні вогні; ~x de joie ілюміна́ція; ~ à éclipse бли́маючий вогно́нь; 4) військ. вогно́нь, стрі́льба; coup de ~ по́стріл; ~ (x) croisé(s) перехре́сний вогно́нь; arme à ~ вогнепа́льна збрóя; faire ~ ві́стріляти; faire

faux ~ дати оцінку; ~ l'вогони! (команда); aller au ~ іти в бій; 5) світло, виблиск; 6) спека; les ~ (x) de l'été літня спека; 7) запалення, жар; il est tout en ~ він весь горить; 8) тонка, піч; 9) двір (селянський); 10) натхнення, запал.

feu II, -e *adj* покійний; ~ ma mère, ma mère ~e моя покійна мати.

feuill||age *m* лістя; ~aison *f* (пора) розпускання лістя на деревах.

feuille *f* 1) лист, листок (рослини); ~ morte сухий лист; ~ de vigne фіговий листок; 2) пелюстка; 3) аркуш (паперу); 4) листок, газета; 5) відомість, бюлетень; бланк; ~ d'assurance листок непрацездатності; ~ de présence список присутніх (на зборах).

feuillée *f* 1) лістя; 2) альтанка.

feuilleter *vt* перегортати листки; швидко переглядати.

feuilleton *m* 1) рубрика, хроніка; 2) фейлетон.

feutr||e *m* 1) фетр, повсть; 2) фетровий капелюх; ~é, -e *adj* оббитий повстю; ~er *vt* 1) валяти (вовну, повсть); 2) оббивати (повстю).

fève *f* боб; \emptyset rendre (une) ~ роуг (un) pois відплатити тією ж монетою.

février *m* лютий (місяць); en ~, au mois de ~ у лютому.

fian||çailles *f pl* заручини, сватання; ~cé *m*, -e *f* наречення, -а; ~cer *vt* заручити, засватати.

fibr||e *f* 1) бот., анат. фібра, волокно; жійка; \emptyset toucher la ~

paternelle уразити батьківські почуття; avoir la ~ sensible бути вразливим; 2) *тех.* фібра, фіброва тканина; ~eux, -euse *adj* 1) волокнистий; 2) анат. фіброзний.

ficeler *vt* 1) перев'язувати мотузкою; 2) *розм.* одягати.

ficelle 1. *f* 1) мотузка, шпагат; шнурок; 2) *pl* трюк, хитрощі; \emptyset tenir les ~s dans une affaire (непомітно) орудувати всім; верховодити; 3) *військ. розм.* погон; нашивка; 2. *adj* *фам.* хитрий, шахраюватий.

fich||e *f* 1) кілочок; 2) завіса (дверей, вікна); 3) фішка, жетон (у гри); 4) картка (каталожна, реєстраційна); ~ d'immatriculation особиста картка; ~er *vt* 1) забивати; встромляти; 2) *розм.* робити; 3) *розм.* надавати (ляпасів); 4) *розм.* кидати, жбурляти; \emptyset ~er à la porte виставити за двері; ~ez-moi le camp! *розм.* геть звідси!; ~ez-moi la paix! *груб.* дайте мені спокій!; 5) *театр. арг.* провалити (п'єсу); se ~er (de) *розм.* глузувати з; \emptyset se ~er dans la tête вбити собі в голову; s'en ~er *груб.* плювати на; je m'en ~e! наплювати!

fichier *m* картотека; каталожний ящик.

fichu I *m* косинка, хустинка.

fichu II, -e *adj* *розм.* 1) поганий, паскудний; mal ~ погано одягнений; погано збудований; погано влаштований; 2) пропавший; il est ~ він пропавша людина.

fidèle 1. *adj* 1) вірний, відданий, надійний; 2) точний, вірогідний; 2. *m, f* 1) віруючий, -а; 2)

прихильник, -ця; ~ment *adv* 1) віддано; 2) вірно, точно.

fidélité *f* 1) вірність, відданість; 2) точність, правильність.

fiel *m* 1) фізіол. жовч; 2) перен. гіркота; tremper sa plume dans du ~ писати їдко; ~leux, -leuse *adj* жовчний.

fier (se) (à) довіритися комусь, чомусь; покладатися на...

fier [fje:r], fière *adj* 1) гордий, гордовитий; 2) благородний; піднесений; 3) розм. відважний, бравий.

fièrement *adv* 1) гордо; 2) розм. сійсно; je l'ai ~ tancé я йому добре вичитала.

fiercé *f* 1) гордість; 2) благородство, піднесеність.

fièvre *f* 1) лихоманка, пропасниця; гарячка; 2) збудження, хвилювання.

fiévreux, -se *adj* гарячковий; ~sément *adv* гарячково.

fig|é, -e *adj* нерухомий, застиглий; ~er *vt* згущати, заморозжувати; se ~er застигати, твердіти.

figure *f* 1) образ; вигляд, зовнішність; 2) лице, обличчя; Ø faire ~ займати видне становище; faire ~ de... мати вигляд; 3) зображення; рисунок, креслення; 4) фігура (геометрична, у танцях, картах, спорті).

figuré, -e 1. *adj* фігуральний, образний, алегоричний; sens ~ переносне значення; 2. *m*: au ~ у переносному значенні.

figurer 1. *vt* зображувати, змальовувати; 2. *vi* займати певне становище; фігурувати; se ~ уявляти собі.

figurine *f* статуєтка, фігурка.

fil *m* 1) волокно, нитка; Ø ne tenir qu'à un ~ висіти на волоску; donner du ~ à quelqu'un задавати клопоту; de ~ en aiguille мало-помалу, слово за словом; 2) перен. провідна нитка; perdre le ~ губити нитку (думок, бесіду); 3) дріт; ел. провід; ~ de fer залізний дріт; ~s de fer barbelés колючий дріт; ~ direct прямий провід; ~ de prise de terre радіо заземлення; sans ~ бездротовий; Ø donner un coup de ~ розм. подзвонити по телефону; avoir qn au bout du ~ говорити з кимсь по телефону.

file *f* ряд; низка; serrer les ~s зімкнути ряди; à la ~ один за одним; à la ~ indienne, en ~ indienne низкою, один по одному.

filer 1. *vt* 1) прясти; 2) вистежувати когось; 2. *vi* 1) розм. піти; тікати; ~ à l'anglaise піти непомітно, не прощаючись; 2) чадіти (про лампу); 3) падати (про зірки); Ø ~ doux розм. присмирніти.

filet 1. *m* 1) ниточка; 2) цівка, струмінка; ~ d'eau струмінка води; un ~ de краплинка.

filet 2. *m* сіль, сітка; сіточка для волосься; tendre des ~s *s.прям.*, перен. розставляти сіті, ставити тенета.

fileu|r *m*, -se *f* 1) прядильник, -ця; 2) філер, шпиг.

filial, -e 1. *adj* синівський, дочірній; 2. *f* філіал, відділ.

fillation *f* 1) спорідненість; 2) зв'язок, наступність.

fille *f* 1) дочка; 2) дівчина;
~**tte** *f* 1) дівчинка; 2) донька.

film *m* 1) фільм; ~ *sopore* звуковий фільм; ~ *d'actualités* кінохроніка; ~ *artistique* художній фільм; ~ *fixe* діафільм; ~ *en cinématoscope* широкоекранний фільм; ~ *en cinégram* кінопанорамний фільм; ~ *en relief* стереоскопічний фільм; ~ *de vulgarisation scientifique* науково-популярний фільм; ~ *policier* детективний фільм; ~ *à épisodes* багатосерійний фільм; *projeter un* ~ демонструвати фільм; *tourner un* ~ знімати фільм; 2) кіноплівка; 3) рентгенівський знімок.

filou *m* шахрай, крутий; шулер.

films [fɛl] *m* син.

fin *I f* 1) кінець, закінчення; *mettre* ~ *à* qch покласти край чомусь; *prendre* ~ кінчатися; *à la* ~ врешті, наприкінці; *vers la* ~, *sur la* ~ під кінець; *en* ~ *de compte*, *en dernière* ~ кінець кінцем; врешті-решт; 2) смерть; 3) намір, метя; ~ *en soi* самоціль; *en venir à ses* ~*s* досягти своєї мети.

fin *II, -e* 1. *adj* 1) тонкий; 2) дрібний; 3) чистий, справжній; *or* ~ чисте золото; 4) гострий, дотепний; *mot* ~ гостре слівце; 5) лукавий, хитрий; ~*e touche* тонка штучка; *le* ~ *mot* *розм.* розгадка; 2. *m* 1) суть, головне; *le* ~ *d'une affaire* суть справи; 2) хитрун; *faire le* ~ хитрувати.

final, -*e* 1. *adj* кінцевий, заключний, фінальний; 2. *f* спорт. фінальні змагання; 3. *m* фінал.

finalité *f* філос. кінцева метя.

financ[e] *f* 1) фінансовий світ; 2) *pl* фінанси; ~*er vt* фінансувати; ~*ier, -ière* 1. *adj* фінансовий; 2. *m* фінансист.

finass[er] *vi* *розм.* лукавити, хитрувати; ~*erie f* *фам.* хитрощі, підступи.

finaud, -*e* *adj* хитрий, виверткий; ~*erie f* хитрість, спритність.

finesse *f* 1) тонкість, витонченість; 2) чуйність, проникливість; 3) дотепність; 4) лукавство, хитрість.

finir 1. *vt* кінчати; припиняти; 2. *vi* кінчатися, припинятися; переставати; *en* ~ *покінчити* з чимсь.

finlandais, -*e* *adj* фінляндський.

finnois, -*e* 1. *adj* фінський; 2. *m* фінська мова.

fiolle *f* склянка; пляшечка.

firmament *m* небозвід.

fissil[le] *adj* який (що) розщеплюється; ~*on f* розщеплення, ділення; ~*on de pouai* розщеплення ядра.

fissure *f* щілина, тріщина; розпідина.

fixe 1. *adj* 1) нерухомий; *regard* ~ пильний погляд; *Q idée* ~ настійлива ідея; 2) непорушний, постійний; точний; *prix* ~ тверда ціна; *demeure* ~ постійне місце проживання; 2. *m* тверда ставка; 3. *int.* ~! *військ.* стрункол; ~*ment adv* пильно.

fix[er] *vt* 1) прикріпляти, закріпляти; 2) встановлювати; призначати, визначати; 3) спиняти; фіксувати; 4) уточнювати; інформувати; *pour* ~ *les idées* для ясності; *Q être* ~*e* знати, бути

поінформованим; *se ~ 1)* поселятися; 2) прикріплюватися.

flagell|ation *f* бичування; *~er vt* бичувати.

flageoler *vi* тремтіти, дрижати (про ноги).

flagorn|er *vt* лєстити; догоджати; *~erie f* підлєсливість; *~eur m, -euse f* підлєсник, -ця.

flair *m* нюх, чуття; *~er vt 1)* нюхати; 2) *перен.* чути, пронюхати; вгадувати.

flamant *m* зоол. фламінго.

flambant, -e *adj* палаючий; *Q ~ peu* розм. новісінький, з голочки.

flambeau *m* 1) факел; 2) підсвічник; 3) *перен.* світоч.

flamb|ée *f* 1) яскраве полум'я; 2) *перен.* спалах; *~er 1. vi* пала́ти, горіти; 2. *vt* прокурювати, обкурювати.

flambol|lement *m* пала́ння, блискання; *~uant, -e* *adj* палаючий, блискаючий; *~uer vi* пала́ти, блискати.

flamme *f* 1) полум'я; *livrer aux ~s* знищити вогнем; 2) *перен.* гарячість; запал; пристрасть; 3) мор. вимпел.

flanc [flā] *m* 1) бік; сторона; *Q se battre les ~s* із шку́ри лізти; *être sur le ~* бу́ти знеси́леним; *tiger au ~* ухиля́тися від роботи; 2) утроба, черево; 3) схил; 4) військ. фланг; *prêter le ~* підставити фланг; *перен.* да́ти при́від до.

flancher *vi* фам. зляка́тися; уті́кати.

flān|er *vi* тиня́тися; байдикува́ти; *pe ~ez pas* не барі́ться;

~erie f тиня́ння; байдикува́ння; *~eur, -euse 1. m, f* гультай, -ка; нероба; 2. *adj* 1) бродячий; 2) бездіяльний.

flanquer *vt* розм. шпурля́ти, ки́дати; *~ à la porte* вигнати за двє́рі.

flaque *f* калю́жа.

flash [flaʃ] *m* 1) фото світловий спалах; 2) короткий кадр; 3) екстрене повідомлення.

flasque *I adj* в'ялий; дряб-лий.

flasque *II f* фля́га.

flatt|er *vt* 1) лєстити, догоджати; 2) гладити, пєстити; голубити; м'яко поводитися; 3) попускати, потурати; *~ les goûts de qn* потурати чи́мсь сма́кам; 4) подава́ти надію; *se ~ 1)* тішити себе надією; 2) (*de*) чванитися; *~erie f* лєсто́щі; *~eur, -euse 1. adj* 1) улєсливий; 2) похва́льний, приє́мний; 3) ласка́вий; 2. *m, f* підлєсник, -ця.

flèche *f* 1) стріла; *Q faire ~ de tout bois* вживати всіх заходів; *monter en ~* різко підскочити (про ціни); *en ~* цугом; 2) шпиль (дзвіниці); флагшток; вістря.

fléch|ir *1. vi* 1) гну́ти, згинати; 2) *перен.* зм'якшити, зворушити; 2. *vi* 1) гну́тися, згинати́ся; *~ sur ses pattes* присіда́ти на ла́пи; 2) підкоря́тися; поступати́ся; 3) осі́дати; зменшувати́ся; 4) зні́жувати́ся (про ціни); *~issement m* 1) згинання; 2) осідання; 3) падіння (кривої); 4) зні́ження (цін).

flemme *f* розм. неперебо́рна лінь; *Q battre sa ~* байдикува́ти.

flétrir *vi* виклика́ти в'я́нення;

знебарвлювати; *se ~* в'янути, блякнути.

fleur *f* 1) квітка; цвіт; 2) цвітіння, поря цвітіння; *en ~* в цвіт; 3) розквіт; *mourir dans la ~* de l'âge померти у розквіті сил; 4) цвіт, добірна частина; *O à ~ de...* урівень з; *yeux à ~ de tête* витрішкувати очі; *à ~ de peau* поверхневий, неглибокий.

fleuret *m* рапіра.

fleurette *f* квіточка; *O conter ~* залицятися, фліртувати.

fleur, -e *adj* 1) квітучий; *teint ~* свіжий колір обличчя; 2) барвистий; *O barbe ~* сива борода.

fleur||*ir* 1. *vi* 1) цвісти; 2) *перен.* процвітати; 2. *vt* прикрашати квітами; *~issant*, -e *adj* квітучий; *~iste m, f* 1) квітникяр, -ка; 2) продавець, -щиця квітів.

fleuve *m* 1) ріка (що впадає в море); 2) *перен.* потік.

flexi||*bilité* *f* 1) гнучкість; 2) *перен.* поступливість; *~ble adj* 1) гнучкий; 2) *перен.* поступливий; *~on f* 1) вигин; згин; зігнутість; 2) *грам.* флексія.

floche 1. *adj* мохнатий, волохатий, пухнастий; 2. *f* помпон.

flocon *m* 1) жмут; клáпоть, клáптик; 2) *pl* пластівці; *~s de neige* сніжинки; *~neux*, -neuse *adj* мохнатий, волохатий, пухнастий.

floraison *f* цвітіння.

flore *f* флора.

florissant, -e *adj* квітучий, процвітаючий.

flot *m* 1) хвиля, вал; *O se remettre à ~* викрутитися, вилізти з боргів; 2) потік; 3) морський приплив.

flott||*able adj* сипавний; *~age m* сплав лісу.

flottant, -e *adj* 1) плаваючий, плавучий; 2) який (що) майорить; 3) нестійкий, нерішучий; 4) рухомий.

flotte I *f* флот.

flotte II *f* буй, поплавець.

flottement *m* 1) коливання, хвилеподібний рух; 2) нерішучість.

flott||*er* 1. *vi* 1) плавати, триматися на воді; 2) майоріти; 3) вагатися; 2. *vt* сплавляти ліс; *~eur m* 1) плотогон; 2) поплавець, буй.

flou, -e 1. *adj* 1) туманный; завуальований; розпливчастий; 2) м'який (про тканину і т. п.); 2. *m* розпливчастість (зображення).

fluet, -te *adj* тонкий, тендітний; кволий.

fluid||*e* 1. *adj* текучий, рідкий; 2. *m* 1) рідке тіло; газоподібне тіло; 2) флюїд; *~ité f* рідкий стан; газоподібний стан.

flût||*e* *f* 1) флейта; 2) флейтист, -ка; 3) довгастих хлібець; 4) фужер; 5) *pl* тонкі, довгі ноги; *~é*, -e *adj* нижній, мелодійний; *~er vi* грати на флейті.

fluvial, -e *adj* річковий.

flux *m* 1) морський приплив; 2) потік; *~ de sang* кровотеча.

fluxion *f* мед. запальний процес; *~ à la joue* флюс.

foi *f* 1) віра, вірування; *O n'avoir ni ~ ni loi* не мати ні собою ні совісті; 2) вірність; 3) довір'я; *bonne ~* правдивість; сумлінність; *mauvaise ~* несумлінність; *digne de ~* гідний довір'я; *faire ~* бути дійсним; 4)

слово, обіцянка; donner sa ~ да-
ти слово; sur la ~ de... на віру,
на чесне слово; ma ~ чесне слово.

foie *m* печінка.

foin *m* сіно; faire les ~s коси-
ти сіно.

foire *f* ярмарок; базар.

fois *f* раз; cette ~-ci на цей
раз; maintes ~, nombre de ~
багато разів; plus d'une ~ не раз
і не два; la prochaine ~ наступ-
ного разу; à une autre ~ до на-
ступного разу; une ~ одного ра-
зу, якось; une ~ pour toutes *розм.*
раз (і) назавжди; des ~ que ...
у разі, якщо; deux ~ deux font
quatre два рази по два чотири;
à la ~ *loc. adv.* відразу; одно-
часно.

foison *f* достаток; à ~ удо-
сталь; ~nement *m* 1) надмір; 2)
розмноження; ~ner *vi* 1) (*en, de*)
бути багатим на щось; кишити;
2) розмножуватися.

fol *div.* fou.

folâtre *adj* грайливий, жвавий;
~er *vi* гратися, пустувати.

folie *f* 1) безумство, божевілля,
психоз, манія; 2) безрозсудність,
безглуздя; 3) пристрасть, захоп-
лення.

folle *div.* fou; ~ment *adv* не-
стіямно, шалено.

follet, -te *adj*: feu ~ блукую-
чий вогник.

folliculaire *m* газетний писака.

foment|ateur *m*, -atrice *f* підбў-
рювач, -ка; ~ de guerre палій
війни; ~ation *f* 1) припārка; 2)
збўдження, підбўрювання; ~er
vt 1) класти припārки; 2) підбў-
рювати, збўджувати.

foncé, -e *adj* темний (*про колір,
фарби*); vert ~ темно-зелений.

fonc|ement *m* риття; буріння;
~er 1. *vt* 1) поглиблювати, рити,
бурити; 2) згущати фарби; 2. *vi*
(*sur*) кидатися, нападати.

fonc|ier, -ère *adj* 1) земельний;
помісний; propriétaire ~ землевлас-
ник; поміщик; 2) властивий, при-
роджений; основний; distinction
~ère природжене благородство;
qualités ~ères природні якості;
~èrement *adv* ґрунтовно, глибоко,
по суті.

fonction *f* 1) посада, обов'язок;
faire ~ de виконувати чийсь обо-
в'язки; 2) функція; діяльність; 3)
дія, робота; être en ~ діяти; met-
tre en ~ привести в дію; О. en
~ de... *loc. prép.* залежно від; від-
повідно до.

fonctionn|aire *m* урядова осіб-
а; службовець; чиновник; ~aris-
me *m* бюрократизм.

fond *m* 1) дно; глибина; couler
à ~ іти на дно; *перен.* розорити;
de ~ en comble звérху донизу;
2) дно, дніще; 3) основа, під-
става, суть; article de ~ редак-
ційна стаття; передова; à ~ ґрун-
товно; досконально; au ~, dans
le ~ по суті.

fondage *m* лиття, плавка.

fondamental, -le *adj* фундамен-
тальний, основний.

fondat|eur *m*, -rice *f* заснов-
ник, -ця; основоположник, -ця;
~ion *f* 1) фундамент, основа; 2)
закладання фундаменту; 3) засну-
вання, запровадження.

fond|é, -e 1. *adj* обґрунтований;
mal ~ необґрунтований; 2. *m*: ~

de pouvoir уповноважений; ~ement *m* 1) фундамент; 2) основа, база; 3) *перен.* підстава, причина; ~er *vt* 1) закладати фундамент; 2) засновувати, створювати; 3) обґрунтовувати.

fond||erie *f* ливарний завод; ~eur *m* ливарник; ~eur d'acier сталевар.

fondre* 1. *vt* 1) плавити; розтоплювати; розчиняти; 2) лити, відливати (*метал*); 2. *vi* 1) танути, розчинятися; плавитися; 2) *розм.* ху́днути, марніти; 3) валитися, руйнуватися; 4) обрешуватися, нападати.

fonds *m* 1) земля; маєток; 2) капітал; фонд; 3) гроші, цінності; 4) запас; фонд.

fonte *f* 1) плівка; лиття; 2) танення; 3) чавун.

football [futbol] *m* футбол; ~eur [futbolœ:r] *m* футболіст.

for *m*: ~ intérieur совість, сумління; dans son ~ intérieur в глибині душі.

forage *m* 1) свердління, буріння; 2) свердловина.

forçat *m* 1) каторжник; 2) *перен.* раб.

force 1. *f* 1) сила, міць; *loc. adv.*: à toute ~ з усієї сили; de ~, par ~, de vive ~ силою, силоміць; de gré ou de ~ хоч-не-хоч; à ~ de *loc. prép.* з (за) допомогою; 2) сила, фактор; ~ majeure надзвичайна обставина; форсмажор; непереборна сила; 3) *фіз.* сила; ~ d'attraction сила тяжіння; 4) *військ.* сила, чисельність; кількість; ~s armées збройні сили; 2. *adv* багато, безліч.

forcé, -e *adj* 1) примусовий; travaux ~s каторжні роботи; 2) вимушений; sougite ~ удавана посмішка; 3) форсований; marche ~e форсований марш.

forcement *m* 1) злом, зламуння; 2) насильство; 3) форсування.

forcément *adv* мимоволі; немину́че, обов'язково.

forcéné, -e *adj*, *s* несамовитий, шалений.

forcer *vt* 1) примувувати, силувати; ~ le consentement змусити погодитися; 2) брати силою; захоплювати; зламувати; ~ le blocus прорвати блокаду; ~ une porte зламати двері; 3) напружувати; форсувати.

forcerie *f* оранжерія, теплиця, парник.

forer *vt* свердлити; бурити.

forest||er, -ère 1. *adj* лісовий; garde ~ лісник; 2. *m* лісничий.

forêt *f* ліс; ~ vierge незайманий ліс.

foreu||r *m* бурильник, свердлильник; ~se *f* бур, свердлильний верстат.

forfaire* *vi* (à qch) порушувати (зобов'язання тощо).

forfait *m* злодіяння, злочин.

forfanterie *f* 1) хвастощі, вихваляння; 2) шарлатанство.

forge *f* 1) металургійний завод; 2) ковальський цех; кузня.

forg||é, -e *adj* 1) викуваний; 2) вигаданий; 3) підроблений (*про документ*); ~er *vt* 1) кувати, викувувати; 2) вигадувати; мудрувати; 3) фабрикувати, підробляти (*документи*); se ~er вигадувати;

уявляти собі; ~егоп *m* коваль; ~еур *m* 1) коваль; 2) вигадник.

formation *f* 1) утворення, формування, створення; 2) підготовка, виховання; 3) *іст., геол.* формація; 4) *військ.* шиккування, стрій; 5) *військ.* з'єднання, частина.

forme *f* 1) форма, будова; 2) форма, зовнішній вигляд; 3) форма, порядок; *pl* формальності; *dans les ~s judiciaires* судовим порядком; *loc. prép.* *en ~ de, par ~ de* у вигляді; *sous ~ de* під виглядом.

former *vt* 1) утворювати; організовувати; формувати; складати; 2) виховувати, навчати; розвивати; формувати (*характер і т. ін.*); ~ *les cadres* готувати кадри; 3) *військ.* стріти, шикувати; *se ~* 1) утворюватися, складатися; 2) *військ.* шикуватися.

formidable *adj* 1) величезний; гіркий; 2) *розм.* дивовижний.

formulle *f* формула; ~ *de politesse* вислів ввічливості; ~ *imprimée* друкований бланк; *d'une ~ nouvelle* за новим зразком; ~ *er vt* формулювати, висловлювати.

fort, -*e* 1. *adj* 1) сильний, міцний, дужий; ~ *e constitution* міцна будова (*тіла*); 2) твердий; 3) великий, значний; ~ *e somme* велика сума; 4) стійкий; *ville ~e* укріплене місто; 5) (*en qch*) сильний у чомусь; *il est ~ en mathématiques* він сильний у математиці; 6) товстий, гладкий; *Q voix ~e* гучний голос; *c'est trop ~!* *розм.* це вже занадто!; 2. *adv* 1) сильно, міцно; 2) дуже; ~ *bien*

дуже добре; 3. *m* 1) сильна сторона; 2) головне; *Q au ~ de ...* у розпалі ...; 3) форт; 4) силач; ~ *ement adv* сильно, міцно.

forteresse *f* фортеця.

fortifi||ant, -*e adj* зміцнюючий; ~ *cation f* укріплення; ~ *er vt* укріплювати, зміцнювати; підсилювати.

fortuit, -*e adj* випадковий, непередбачений.

fortune *f* 1) щастя, талан, фортуна, удача; 2) доля; випадок; *revers de ~* мінливість долі; *de ~* випадковий; 3) багатство, майно; *faire ~* розбагатіти.

fosse *f* 1) яма, рів; котлован; виїмка; 2) могила; ~ *commune* братська могила; *Q creuser sa ~* *перен.* копати собі яму; 3) шахта; 4): ~ *d'orchestre театр.* оркестрова яма.

fossé *m* рів; канава.

fossoyeur *m* могильник.

fou (*перед голосним або німим h fol*), **folle** 1. *adj* 1) божевільний, безумний; 2) безрозсудний, навіжений; *tête folle* буйна голівонька; ~ *rire* нестримний сміх; *Q herbes folles* дикі трави; *un monde ~* сила народу; 2. *m, f* 1) божевільний, -а; *faire le ~* дуріти, пустувати; 3. *m* 1) королівський блазень; 2) *шах.* слон.

foudre *f* блискавка; блискавка з громом; *coup de ~* удар грому; *перен.* любов з першого погляду.

foudro||yant, -*e adj* блискавичний; нищівний, приголомшливий; ~ *yer* 1. *vt* 1) убивати блискавкою; 2) *перен.* тяжко враžити; 2. *vi* блискати.

fouet *m* хлист, батіг, бич; ~ **té**, -**e** *adj*: crêpe ~ **tée** збиті вершки; ~ **tement** *m* хльобстання, стьобання; ~ **ter** *vt* 1) хльобстати, стьобати, сікти; 2) підганяти, підстьобувати; 3) *кул.* збивати.

fougère *f* папороть.

fougue *f* 1) запал, жар; захоплення, порів; 2) несамовітність; ~ **eux**, -**euse** *adj* гарячий, негасимий, палкий.

fouille *f* геол. розкопка, дослідження ґрунту; археол. розкопки; ~ **er** *vt* 1) рити; проводити розкопки; 2) ритися; обшукувати.

fouiner *vi* розм. 1) втручатися не в свої справи; 2) дременути.

fouir *vt* рити, копати.

foulard *m* 1) хустка на ший; 2) галстук (піонерський).

foule *f* юрба, натовп; зборище.

fouler *vt* 1) топтати, м'яти; 2) давити, вичавлювати (сік); 3) валяти (новсть); 4) *перен.* пригнічувати; *se* ~ вийхнути собі щось.

four *m* 1) піч; ~ *de fusion* плавильна піч; ~ *à calciner* випалювальна піч; 2) пекарня; 3) *розм.* провал, невдача; *faire (un) ~* зазнати невдачі; провалитися.

fourbe *adj* лукавий; підступний; шахрайський.

fourche *f* 1) віла; 2) розгалуження, роздоріжжя.

fourchiller *vi* розгалужуватися, роздвоюватися; *Q la langue lui a ~é* він обмовився.

fourchette *f* виделка.

fourgon *I m* 1) фургон; 2) багажний вагон.

fourgon *II m* кочерга; ~ *per vi* ворушити кочергою.

fourmi *f* мурашка; ~ *blanche* терміт; ~ *lière* *f* мурашник; ~ *lier vi (de qch)* кишити, рясніти.

fournaise *f* 1) велика піч; 2) *перен.* пекло; ~ **peau** *m* 1) кухонна піч, плита; 2) піч, топка; *haut ~ peau* доменна піч; 3) ~ **peau atomique** атомний реактор.

fourni, -**e** *adj* 1) густий, частий; 2) рясний, багатий на; *magasin bien ~* магазин з великим вибором товарів.

fournil [*furni*] *m* пекарня.

fournir *I. vt* 1) доставляти, постачати; 2) давати, наводити (докази і т. ін.); 3) виконувати, робити; 2. *vi* 1) постачати; 2) підтримувати, допомагати; *se ~ (de)* запасатися чимсь; ~ **isseur** *m* постачальник.

fourniture *f* 1) доставка, постачання; ~ *de l'eau* водопостачання; 2) *pl* приладдя; ~ *s de bureau* канцелярське приладдя; ~ *s scolaires* шкільне приладдя.

foutrage *m* корм, фураж; ~ **er** *I. vi* 1) добувати фураж; 2) ритися; 2. *vt* 1) спустошувати, розоряти; 2) *розм.* перерити; ~ **er**, -**ère** *adj* кормовий; ~ **eur** *m* 1) *військ.* фуражір; 2) мародер.

fougre, -**e** *I. adj* 1) підбитий хутром; 2) густий, частий; 3) начинений; *вопвоп ~* цукерка з начинкою; 2. *m* хаша, гушавина.

fouiller *vt* 1) всовувати, втискувати, запихати; 2) підбивати хутром; 3) начиняти; напихати; *se ~* *розм.* проникати; вплутуватися; ~ **eur** *m* кушнір; хутровик; ~ **ure** *f* 1) хустро; 2) шуба; 3) оббивка.

fourvoyer *vt* 1) збивати з дороги; 2) збивати з пантелику; **se** ~ 1) збиватися з дороги; 2) помилятися.

foutu, -e *adj* *груб.* 1) пропавший; 2) проклятий.

foyer *m* 1) вогнище; топка; 2) *фіз., мед.* фокус; 3) *перен.* осереддя, центр; вогнище; ~ *de civilisation* центр культури; 4) *театр.* фойє; 5) двір (*селянський*).

fracas *m* гуркіт, грім, тріск.

fracasser *vt* розбивати вщент; дробити, роздробляти.

fraction *f* 1) частка; 2) *мат.* дріб; ~ *décimale* десятиковий дріб; 3) фракція (*парламентська, партійна*); 4) *військ.* підрозділ; ~ *païe* *adj* *мат.* дробовий; ~ *pel, -le* *adj* фракційний; ~ *per* *vt* дробити, роздробляти; підрозділяти; **se** ~ *per* розпадатися.

fractur *le f* 1) злом, виламування (*дверей і т. ін.*); 2) перелом (*кістки*); 3) тріщина, розколина (*земної кори*); ~ *er* *vt* 1) ламати; 2) переламати (*кістку*).

fragil *le* *adj* 1) крихкий; ламкий; 2) неміцний; недовговічний; ~ *ité* *f* 1) крихкість; ламкість; 2) неміцність, недовговічність.

fragment *m* 1) уламок, осколок; 2) уривок; фрагмент.

fraîch *le* *adj* *див.* **fraîs** I; ~ **e-** **ment** *adv* 1) свіжо, холоднувато; 2) недавно, щойно; ~ **eur** *f* 1) свіжість, прохолода; 2) *розм.* простуда; ~ **ir** *vi* 1) свіжити, холодити (*про погоду*); 2) *мор.* міцнішати, дужчати (*про вітер*).

fraîs I, **fraîche** I. *adj* 1) прохолодний, свіжий; 2) свіжий, недав-

ний; *nouvelles fraîches* останні новини; 3) свіжий, яскравий; **teint** ~ свіжий колір обличчя; 2. *m* прохолода, холодок; **prendre le** ~ прогулятися на свіжому повітрі; 3. *adv* недавно, тільки що; ~ **étoulu** прямо з шкільної лави; *розм.* новоспечений.

fraîs II *m pl* витрати, видатки; **en être pour ses** ~ мати збитки; à **ses** ~ на свій рахунок; à **peu de** ~ *loc. adv.* недорогою ціною; *перен.* з легкістю; **se mettre en** ~ *розм.* старатися з усіх сил; **faire les** ~ *de la conversation* підтримувати розмову.

fraîse I *f* полуниця; ~ *des bois* суніця.

fraîse II *f* *тех.* фреза, фрезер.

fraîseu *ll* *г, -se* 1. *m, f* фрезерувальник, -ця; 2. *f* фрезерний верстат.

frambois *le* *f* малина (*ягода*); ~ *ier* *m* малиновий кущ.

franc I *m* франк (*монета*).

fran *c* II, **-che** I. *adj* 1) вільний; 2) відкритий, щирий, прямий; 3) справжній; ~ *de goût* натуральний (*про вино*); 2. *adv* відверто, щиро; напрямки, рішуче.

français, -e I. *adj* французький; 2. *m* французька мова.

franche *див.* **franc** II; ~ **ment** *adv* щиро, щиросердо; відверто, вільно; відкрито.

franchir *vt* 1) переходити, пересікати; перескакувати; перепливати; перелітати; 2) *перен.* переборювати, долати.

franchise *f* 1) пільга, привілей; звільнення від сплати, від податків; 2) право притулку; 3) відвертість;

щирість; *en toute* ~ з усією щирістю; *être en veine de* ~ бути надто відвертим.

franchissable *adj* переборний; прохідний; **~ement** *m* 1) перехід, переправа; 2) подолання.

franc-tireur *m* франтирер, партизан (*у Франції*).

franquette *f*: *à la bonne* ~. *loc. adv.* попросту, просто.

frappage *m* карбування (монети).

frappant, -e *adj* різючий; дивний; яскравий.

frappe *f* 1) карбування (монети); 2) полігр. матриці; 3) спорт. удар; ~ *er* 1. *vt* 1) бити, ударяти; 2) стукати; 3) карбувати (монети); 4) *перен.* вражати, дивувати; 2. *vi* стукатися; ~ *er* *à toutes les portes* *перен.* оббивати пороги; *se* ~ *er* 1) ударитися; 2) *розм.* дивуватися; 3) *розм.* хвилюватися; *ne te* ~ *e pas* не хвилюйся!

frasque *f* витівки, пустощі.

fraternel, -le *adj.* братерський; **~isation** *f* братання; **~iser** *vi* брататися; **~ité** *f* братерство.

fratricide 1. *m* братовбивство; 2. *m*, *f* братовбивця; 3. *adj* братовбивчий.

fraud *le* *f* шахрайство; обман; фальсифікація; контрабанда; *en* ~ *loc. adv.* шляхом обману; таємно; незаконно; ~ *er* 1. *vt* обманювати, обдурювати; 2. *vi* шахраювати, перевозити контрабанду; ~ *eur* *m*, ~ *euse* *f* обманщик, -ця; шахрай, -ка; контрабандист, -ка; ~ *uleux*, ~ *uleuse* *adj* шахрайський, обманний.

frayer 1. *vt* пробивати, прокла-

дати (дорогу); 2. *vi* (*avec qn*) бути в дружніх стосунках з кимсь; водитися; *se* ~: *se* ~ *un passage* прокладати собі дорогу, пробиватися.

frayeur *f* страх, переляк.

fredaine *f* *розм.* пустощі, витівка.

fredonner *vt*, *vi* співати півголосом, наспівувати.

frein *m* 1) вудила; узда; *sans* ~ невпинно, нестримно; 2) гальмо; ~ *age* *m* гальмування; ~ *er* *vt*, *vi* *прям.*, *перен.* гальмувати; стримувати.

frêle *adj* крихкий, ламкий.

freluquet *m* *розм.* вітрогон.

frémir *vi* здригатися, тремтіти; ~ *issant*, -e *adj* тремтливий; ~ *issement* *m* 1) здригання, тремтіння; 2) шелест.

frénésie *f* 1) шаленство, несамоовитість; 2) захоплення; ~ *tique* *adj* несамоовитий, шалений.

fréquemment *adv* часто; ~ *ence* *f* частота, багаторазовість; ~ *ent*, -e *adj* частий; прискорений.

fréquentation *f* (часте) відвідування; ~ *er* *vt*, *vi* відвідувати, бувати у когось.

frère 1. *m* брат; 2. *adj* братерський, братній; *parti communiste* ~ братня комуністична партія.

fret *m* 1) фрахтування, фрахт; 2) вантаж.

fréter *vt* фрахтувати.

frétilant, -e *adj* 1) тріпотливий, тремтливий; 2) верткий, рухливий; ~ *ement* *m* 1) тріпотіння, тремтіння; 2) смікання, сіпання; ~ *er* *vi* битися, тріпотіти, тремтіти; ~ *on* *m* *розм.* живчик, непосида.

frette *f* обруч, обійма; бандаж.
freux *m* грак.

friab||ilité *f* крихкість, ламкість;
~le *adj* крихкий.

friand, -e 1. *adj* 1) який (що)
любить поласувати; 2) смачний,
ласий; 2. *m*, *f* ласу|н, -ха; ~ises *f*
pl ласощі, солодоші.

fricass||ée *f* розм. сүмш, без-
ладна купа; ~er *vt* 1) смажити,
тушкувати (м'ясо); 2) розм. ку-
ховарити.

riche *f* с.г. цілина, пар; en ~
loc. *adv*. під паром; *перен.* незісцо-
ваний; незайманий.

fricot||er *vi* розм. 1) бенкету-
вати; 2) обробити дільце; ~eur
m, -euse *f* розм. 1) поганий кухар,
погана куховарка; 2) халтурни|к,
-ця; 3) любитель, -ка поїсти.

friction *f* розтирання; натиран-
ня; ~ner *vt* розтирати.

fridaire *m* холодильник.

frigidité *f* холод (стан).

frigorifi||er *vt* заморозувати (у
холодильнику); ~que 1. *adj* охо-
лоджуючий; 2. *m* холодильник, ре-
фрижератор.

frileu||x, -se 1. *adj* мерзлякува-
тий; 2. *m*, *f* мерзля|к, -чка.

frimas *m* паморозь.

frime *f* розм. удавання; pour la
~ про людське око.

fringant, -e *adj* 1) жвавий,
прудкий; гарячий; 2) розм. еле-
гантний, нарядний.

frip||er *vt* 1) м'яти, б'гати; 2)
зношувати; ~erie *f* мотлох; лах-
міття; ~ier *m*, -ière *f* лахмітни|к,
-ця.

fripou, -ne 1. *m*, *f* крутий, -ка;
шахрай, -ка; 2. *adj* хитрий, лука-

вий; ~nerle *f* крутість, шахрай-
ство.

fripouille *f* розм. 1) нероба; зло-
дій, пройдисвіт; 2) набрид.

fri||re* 1. *vt* жарити, смажити,
пекти; poêle à ~ сковорода; O il
est ~t розм. він пропав; 2. *vi*
жаритися.

fris||er 1. *vt* 1) завивати; 2)
злегка торкаться; O il ~e la qua-
rantine йому під сорок; 2. *vi* ви-
тисся, кучерявитися; ~ette *f* локон,
завіток; ~oir *m* щипці (для за-
вивки).

frisquet, -te 1. *adj* розм. прохо-
лодний; 2. *adv*: il fait ~ прохо-
лодно.

frisson *m* дрож, озноб; здри-
гання; ~nant, -e *adj* дрижачий,
тремтячий; ~nement *m* легкий оз-
ноб; ~ner *vi* почувати озноб, дри-
жати; здригатися.

frisure *f* завівка.

frit, -e 1. *adj* жарений, смаже-
ний; 2. *f* розм. смажена картопля;
~ure *f* 1) жарення, смаження;
2) топлоне масло, топлений жир;
3) жарена риба, жарене м'ясо.

frivol||e *adj* пустий, легковаж-
ний; ~ité *f* легковажність; фри-
вольність; дурниця, нісенітниця.

froid, -e 1. *adj* 1) холодний; 2)
холоднокривний; спокійний, стрі-
маний; байдужий; 2. *adv* холодно;
il fait ~ холодно; 3. *m* 1) холод,
мороз, холоднеча; ~ de loup со-
бачий холод; à ~ у холодному
вигляді; *перен.* безстрашно, байдү-
же; prendre ~ простудитися; 2)
холодність, стриманість; jeter un
~ створити напруженість; être en
~ avec бути в холодних стосун-

ках 3; ~ement *adv* 1) холодно; 2) байдуже, холоднокрівно; ~eur *f* холодність, стриманість; ~ure *f* холоднеча, мороз.

froiss||ement *m* 1) бгання (одягу, матерії); 2) незгода; непорозуміння; образа; ~ements des intérêts зіткнення інтересів; ~er *vt* 1) бгати, м'яти; пошкодити; 2) зачіпати, ображати; кривдити; se ~er 1) м'ятися, бгатися; 2) (de qch) ображатися на щось.

frôl||ement *m* 1) дотик; 2) шелест; ~er *vt* зачіпати, злегка торкатися.

fromage *m* сир (голландський та ін.); ~ frais, ~ blanc сир.

froment *m* пшениця.

fron||le *f* зборка, складка, зморшка; ~ement *m* нахмурювання; ~er *vt* 1) морщити, хмурити, сунити; 2) робити зборки, складки.

fronder 1. *vt* критикувати; висміювати; 2. *vi* виявляти незадоволення.

front *m* 1) лоб, чоло; голова; лице; ~ bombe опуклий лоб; ~ fuyant спадистий лоб; ~ dégagé чистий лоб; relever le ~ підняти голову, підбадьоритися; courber le ~ похнюпитися; 2) перед, передня частина; 3) фронт; de ~ *loc. adv.* в ряд; *військ.* в лоб, фронтом; ~ faire ~ чинити опір; протистояти; 4) безсоромність, зухвалість; avoir du ~ бути зухвалим; ~al, -e *adj* 1) лобний; 2) лобовий, фронтальний.

frontière 1. *f* межа, границя; рубіж; кордон; 2. *adj* прикордонний, пограничний.

frottée *f* розм. прочуханка.

frott||ement *m* 1) тертя; 2) обтирання; ~er *vt* 1) терти, натира́ти; розтирати; 2) розм. бити; ~eur *m* натирач підлоги.

frou-frou *m*, froufrou *m* шелест, шарудіння; ~ faire du ~ хизуватися.

froufrouter *vi* шелестіти (про сукню, матерію).

froussard, -e розм. 1. *adj* боягузливий; 2. *m, f* боягуз, -ка.

frousse *f* страх.

fructifier *vi* 1) давати плоді; 2) перен. бути корисним.

fructueu||x, -se *adj* плідотворний; вигідний, прибутковий, успішний.

frugal, -e *adj* 1) помірний, стриманий, невибагливий (в їжі); 2) скромний; скудний (про їжу); ~ité *f* помірність, здержливість (в їжі).

fruit *m* 1) плід, фрукт; ~ sec невдаха; 2) результат, наслідок; ~erie *f* 1) плодоовочева база; 2) фруктовий магазин; ~ier, -ière 1. *adj* плодівий, фруктовий; 2. *m, f* торговець, -ка фруктами.

frustrer *vt* (qn de qch) незаконно позбавляти чогось; завдавати збитків; обдурювати.

fugace *adj* 1) скороминущий, короткочасний; 2) нестійкий (про запах); неміцний (про фарбу).

fugiti||f, -ve 1. *adj* 1) утєклий, збіглий; 2) скороминущий, короткочасний; 2. *m, f* утікач, -ка.

fuir* 1. *vi* 1) утікати; 2) швидко минати, спливати (про час); 3) протікати; пропускати (воду, газ); 2. *vt* утікати від; ухилятися.

fuite *f* 1) втеча; mettre en ~

примусити тікати; 2) теча, просочування; 3) викрут; *user des ~s* вдаватися до викрутів.

fulgur||ant, -e *adj* 1) блискаючий; вогнєнний; 2) блискавичний; 3) гострий (*про біль*); **~ation** *f* 1) зірниця; 2) блискання; 3) удар блискавки.

fulmin||ant, -e *adj* грізний, гнівний; **~ation** *f* вибух, спалах; **~er** *vi* метати грім і блискавки; гніватися.

fumée *f* 1) дим; кіпоть; 2) *pl* хміль, вінні парі.

fumer I 1. *vi* димити; чадити, коптити; 2. *vt* 1) коптити (*окорок тощо*); 2) курити, палити.

fumer II *vt* угноювати.

fumeu||r *m, -se* *f* курець; **~x, -se** *adj* 1) димний; 2) хмільний, міцний (*про напої*); 3) неясний, туманний.

fumier *m* гній.

fumigène 1. *adj* димовий; 2. *m* *військ.* димовий снаряд.

fumoir *m* 1) коптільня; 2) кімната для курців.

fumure *f* 1) угноювання; 2) гній, добриво.

funèbre *adj* 1) похоронний; 2) похмурний, сумний.

funér||ailles *f pl* похорон; **~aire** *adj* похоронний.

funeste *adj* згубний; фатальний, зловісний.

fur *m*: *au ~ et à mesure* *loc. adv.* поступово; в міру того, як.

furet *m* 1) тхір; 2) *перен.* проноза, пролаза; **~er** *vi* ритися, нишпорити; вивідувати; **~eur** *m, -euse* *f* проноза, пролаза.

fureur *f* лют, несамовитість;

шалєнство; *entrer en ~* розлютуватися; *Q faire ~* викликати фу́рор, сенсацію.

furie *f* 1) лют, шалєнство; 2) відьма, фу́рія.

furieu||x, -se *adj* лютий, скажєний; розгніваний; **~sement** *adv* страшенно; жахливо.

furti||f, -ve *adj* зроблений крадькома; скритний, таємний.

fusée *f* 1) ракета; **~ d'éclairage** освітлювальна ракета; 2) *військ.* ракета; реактивний снаряд; **~ spatiale** космічна ракета; **~ sol-air** ракета класу «земля — повітря»; *Q une ~ de rire* вибух сміху.

fusée-porteuse *f* ракета-носії.

fus||ement *m* 1) танєння; 2) злитання ракєти; **~er** 1. *vi* 1) плівитися, танути; 2) розпливатися (*про фарби*); 3) текти, витікати; 4) злітати (*про ракету*); 2. *vt* розплавляти нагріванням.

fusil [*fyzi*] *m* рушниця; гвинтівка; **~ à deux coups** двоство́лка; **~ lade** *f* 1) рушнічна стрілянина; 2) розстріл; **~ lement** *m* розстріл; **~ ler** *vt* розстрілювати; **se ~ ler** перестрілюватися.

fusion *f* 1) плавлення, плавка; 2) об'єднання, злиття; **~ ner** 1. *vt* зливати, об'єднувати; 2. *vi* зливатися, об'єднуватися.

fustil||gation *f* 1) биття, шмагання; 2) *перен.* бичування; **~ ger** *vt* 1) сікти, шмагати; 2) *перен.* бичувати; **se ~ ger** бичувати себе.

fût *m* 1) бочка; 2) лóже рушниць.

futaie *f* будівельний ліс.

futé, -e *adj* хитрий, собі на умі.

futil||e *adj* пустий, нікчємний;

raison ~ неповажна причина;
~ité f 1) нікчемність; 2) дурний т.
futur, -e 1. *adj* майбутній; 2. *m*
майбутнє.

fuy||ant, -e *adj* зникаючий, ті-
каючий; ◇ regard ~ блукаючий
погляд; ~ard, -e 1. *adj* утёклий;
2. *m, f* утікач, -ка; дезертир.

G

gabarit *m* модель, шаблон; ле-
кало; габарит.

gâchette *f* гашетка, спусковий
важіль.

gâchis *m* 1) штукатурка; 2) *пер-
ек.* плутанина, «каша».

gaff||e *f* 1) багор, гак, крюк;
2) *розм.* хіба, помилка; безтакт-
ність; ~er 1. *vt* зачіпляти багром;
2. *vi розм.* зробити промах, дати
маху; ~eur *m, -euse f* безтактна
людина.

gag||le *m* 1) застава, заклад;
2) *pl* зарплата; à ~es найманий;
◇ en ~ de... на (в) знак...; ~er
vt 1) побитися об заклад; іти на
парі; 2) видавати зарплату; ~eure
f заклад, парі.

gagne-raïn *m* 1) заняття, що
дає засоби до життя; 2) годуваль-
ник.

gagner *vt* 1) заробляти; ~ sa
vie заробляти на життя; 2) вигра-
вати; 3) здобувати; повертати на
свій бік; підкупати; ~ la sym-
pathie de qn завоювати чийсь сим-
патію; 4) добиратися, досягати;
прямувати; ~ le large вийти у
відкрите море; 5) схоплювати
(хворобу).

gai, -e *adj* веселий, жвавий;

allons ~! веселіше! (про роботу
і т. ін.); ~ement *adv* весело;
~eté *f* веселість, веселощі.

gaillard, -e 1. *adj* 1) веселий,
жвавий; бадьорий; 2) сміливий,
молодечий; 2 *m* молодець; доб-
рий хлопець; ~ise *f* 1) молодеч-
тво, відвага; 2) вільність, двознач-
ність.

gain *m* 1) виграш; баріш; при-
буток; être àgre au ~ бути жа-
дібним до наживи; 2) зароби-
ток.

gaine *f* 1) футляр, кобура; піх-
ви; 2) *тех.* оболонка; кожух.

gaieté *f* *div.* gaieté.

gala *m* торжество, свято; un
dîner de ~ урочистий обід; ~
sportif спортивне свято.

galamment *adv* 1) люб'язно,
ввічливо, чёмно; галантно; 2)
спритно, майстерно.

galant, -e 1. *adj* ввічливий, чём-
ний; вихований, люб'язний; homme
~ галантна людина; ~ homme
порядна, пристойна, благородна
людина; 2. *m* кавалер, залиціаль-
ник; закоханий; ~erie *f* 1) ввіч-
ливість, чёмність, привітність; га-
лантність; 2) залицяння.

galantine *f* *кул.* холодець.

galbe *m* контур, обрис; вигин, округлість.

galère *f* *іст.* 1) галера; c'est une vgaie ~ *перен.* це справжня мука; 2) *pl* каторжні роботи.

galerie *f* 1) галерея, критий довгий прохід; 2) підземний хід; штольня; 3) *розм.* присутні, глядачі.

galet *m* 1) валун, галька; 2) *тех.* коліщатко, ролик.

galette *f* 1) корж, галета; 2) *розм.* гробі; toucher la ~ одержувати заробітну плату.

galon *m* *військ.* галун, позумент, нашівка.

galop *m* 1) галоп; 2) *розм.* прочуханка; ~ade *f* галопування, біганина; ~er *vi* галопувати, мчати; ~in *m* 1) хлопчик на побігеньках; 2) хлопчик, пустун.

galoubet *m* дудка, сопілка.

galvauder *vt* 1) псувати; заважати; 2) знеславити, заплямувати.

gambad||e *f* стрибок; ~er *vi* стрибати, скакати; гратися.

gamelle *f* 1) солдатський казанок; 2) спільний казан; tanger à la ~ *розм.* їсти із спільного казанка.

gamin, -e *1. adj* пустотливий; 2. *m, f* хлопчак, хлопчійсько, дівча, дівчійсько; шибеник, пустун, -ка; ~erie *f* пустоші, витівки.

gamme *f* *муз.* гама; \diamond changer de ~ змінити тон; chanter sa ~ à qn відчувати когось.

gammé, -e *adj*: croix ~e свастика.

gant *m* рукавичка; \diamond jeter le ~ кинути виклик; ~er *vt*: cela me ~e це мені підходить, це мені зручно.

garant, -e *1. m, f* поручитель, -ка; 2. *m* порука, запорука; se porter ~ de qn ручатися за когось; ~ie *f* забезпечення, запорука, гарантія; ~ir *vt* 1) гарантувати, ручатися, бути запорукою; 2) (*de qch*) захищати (охороняти); se ~ir гарантувати себе від чогось.

garçon *m* 1) хлопчик; 2) *розм.* хлопець; 3) холостяк, парубок; 4) офіціант; 5) підмайстер, підручний; ~net *m* хлопчак, хлопчійсько; ~nière *f* квартира холостяка.

garde *1. f* 1) догляд; охорона; prendre ~ остерігатися; mettre en ~ застерігати; 2) варта, сторожа; караул; ~ d'honneur почесна варта; monter la ~ стояти на варті; monter la ~ de la paix стояти на сторожі миру; prendre la ~ стати на варту; garde à vous! стережися!; бережися!, *військ.* струнко!; se tenir au ~ à vous *військ.* стояти струнко (навітяжку); 3) гвардія; 4) сиділка, доглядальниця; 2. *m* 1) гвардієць; 2) охоронець; 3) сторож; наглядач; ~ forestier лісник; ~ de corps охоронець; ~ des sceaux міністр юстиції (*у Франції*).

garde-boutique *m* заложаний, товар.

garde-corps *m* поруччя, парпет.

garde-fou *m* поручні, балюстрада.

garde-frontière *m* прикордонник.

garder *vt* 1) зберігати, берегти, оберігати; ховати; стерегти, вартувати, караулити; \diamond ~ le lit не вставати з ліжка, хворіти; ~ la chambre не виходити на вулицю; 2) до-

глядати за хворим; 3) *перен.* зберігати, додержувати; 4) залишати (*у себе, собі*).

garderie *f* 1) лісова ділянка; 2) дитячий садок.

gardeur *m*, **-se** *f* пасту|х, -шка.
gardien *m*, **-ne** *f* 1) охорон|ець, -ниця; 2) сторож, сторож|иха.

gare *f* станція; вокзал; ~ *de* tirage сортувальна станція; ~ *de* bifurcation вузлова станція.

gare! *II int* бережись!, стережись!; *Q sans crier* ~ без попередження.

garer *vt* поставити під прикриття; ~ *un train* поставити поїзд на запасну колію; *se* ~ триматися осторонь.

gargantua *m* ненажер|а, обжера.

gargot *e f* харчівня, корчма; дешева їдальня; ~ *er vt* готувати абияк (*їжу*).

garnement *m* негідник, ледар, нероба, гульвіса.

garni, **-e** *1. adj* 1) прикрашений; оздоблений; *Q avoir la bourse mal* ~ *e* бути бідним; 2) мебльований; 2. *m* мебльована кімната.

garnir *vt* 1) постачати; 2) опоряджати, прикрашати, оздоблювати.

garott *age m* зв'язування; ~ *er vt* зв'язувати.

gars *[ga]* *m* *розм.* молодіць, парубок, хлопець.

gaspill *age m* марнотратство; ~ *er vt* розтринькувати, марнувати, переводити; ~ *er la santé* не берегти здоров'я; ~ *eur m*, **-euse** *f* марнотратни|к, -ця; розтринькувач, -ка.

gâté, **-e** *adj* 1) зіпсований; 2) розпещений, розбалуваний.

gâteau *m* солодкий пиріг; тістечко.

gât *er vt* 1) псувати; 2) пестити; *se* ~ 1) псуватися, гнити; 2) розбещуватися; ~ *erie f* пестощі.

gauch *e 1. adj* 1) лівий; 2) незграбний; нескладний, недоладний; 2. *f* 1) ліва рука; лівий бік; *à* ~ зліва, наліво; 2) *політ.* ліві партії; ліве крило; ~ *er m*, **-ère** *f* лівша; ~ *erie f* невправність, незграбність; вимушеність.

gauch *ir 1. vt* гнути; коробити; викривляти; 2. *vi* 1) відхилятися вбік; 2) жолобитися; гнутися; кривітися; ~ *isme m* *політ.* лівачтво; ~ *issement m* 1) викривленість, зміщення; пожолобленість; 2) *перен.* відхилення; ~ *iste adj* *політ.* лівачський.

gaufre *f* 1) вафля; 2) бджоліні стільники.

gaul *e f* довга жердіна, тичина; ~ *er vt* збивати плоди з дерев (*жердиною*); ~ *ette f* жердинка, прутик.

gaulis *m* пагін, паросток.

gaulois, **-e** *adj* 1) *іст.* галльський; 2) вільний, жартівливий.

gauss *er (se) (de qn, de qch)* насміхатися, глузувати, знущати; ~ *erie f* глузування, зубоскальство, насмішка.

gav *age m* відгодівування (*птиці*); ~ *er vt* 1) відгодівлювати (*птицю*); 2) (*de qch*) *розм.* напихати; *se* ~ *er* об'їдатися.

gavroche *m* вуличний хлопчиксь|ко.

gazouill *ement m* 1) цвірінь-

кання, щебетання; 2) дзюрчання; 3) лепет, лепетання; ~ *er vi* 1) цвірінкати, щебетати; 2) дзюрчати; 3) лепетати.

géant, -e 1. *adj* велетенський, гігантський; 2. *m* велетень, гігант.

geign||ard *m*, -e *f* розм. скіглий; ~ *ement m* охання, ниття, скігління.

geindre* *vi* охати, нити, скіглити.

gel *m* мороз.

gel||é, -e *adj* заморозжений, замёрзлий; ~ *ée f* 1) мороз; 2) *кул.* холодець; желé; ~ *er* 1. *vi* мёрзнати, замерзати; 2. *vt* заморозжувати; 3. *v. impers.*: il gèle берé мороз.

gém||é, -e *adj* парний, подвійний.

gém||ir *vi* стогнати; ~ *issement m* стогін; жалібно зітхання.

gemmation *f* розпускання бруньок.

gemm||e 1. *f* 1) дорогоцінний камінь; 2) бот. брунька; 2. *adj*: *piégé* ~ дорогоцінний камінь; *sel* ~ кам'яна сіль; ~ *er vi* вкриватися бруньками; ~ *ule f* бот. брунька, перший паросток.

gênant, -e *adj* обтяжливий, скрутний, важкий.

gencive *f* ясна.

gendre *m* зять.

gêne *f* 1) замішання, ніяковість; *le sans-~* безцеремонність; 2) незручність, тіснота; 3) безгрошів'я, утруднення; *être dans la ~* бути в скрутному становищі.

gêner *vt* 1) турбувати, заважати; утруднювати; 2) м'юляти (*про взуття і т. ін.*); 3) обмежувати (*грошима*); *se ~* 1) обмежу-

вати себе в чомусь; 2) соромитися; 3) заважати один одному.

général||al, -e 1. *adj* 1) загальний, повсюдний; *en ~* взагалі, звичайно; 2) загальний, неточний; *parler en termes ~aux* говорити загальними фразами; 3) генеральний, головний; 2. *m* генерал; ~ *en chef* головнокомандуючий; 3. *f* 1) *військ.* тривога; *battre la ~ale* сурмити збір усіх частин; 2) генеральна репетиція.

généralement *adv* взагалі, звичайно.

généralis||able *adj* який (що) можна узагальнити; ~ *ateur*, -*atrice* *adj* узагальнюючий; ~ *ation f* узагальнення; ~ *er vt* узагальнювати; *se ~er* 1) узагальнюватися; 2) розповсюджуватися, поширюватися.

généralité *f* 1) спільність; 2) більшість (*випадків і т. ін.*); 3) *pl* загальне місце, міркування.

générali||f, -*ve* *adj* породжуючий; ~ *on f* 1) покоління; 2) зародження; утворення; розмноження.

généreux, -*se* *adj* 1) великодушний, благородний; 2) щедрий; 3) відважний.

générique *adj* родовий.

générosité *f* 1) великодушність; 2) щедрість; *pl* щедроти.

genèse *f* походження, генезис.

genevois, -e *adj* женевський.

génial, -e *adj* геніальний; ~ *ité f* геніальність.

génie *m* 1) геній (*про людину*); 2) обдаровання; геніальність; хист; нахил; 3) дух, геній; *mauvais ~* злий дух; 4) *військ.* інженерні війська; інженерна справа; *soldat du*

~ canép; ~ civil цивільне будівництво.

genou *m* (pl -x) 1) коліно; à ~х навколішках, навколішки; 2) згин; 3) *тех.* коліно, колінчастий згин.

genre *m* 1) рід, порода; 2) спосіб, манера; ~ de vie спосіб життя; 3) жанр, стиль; dans le ~ de... на зразок.

gens *m* pl, *f* pl люди; ~ d'érée військові; ~ de lettres літератори; ~ d'église духовенство; ~ de robe судейські; ~ du bord судова команда; bonnes ~ добрі люди, простакі; ~ d'affaires ділки; braves ~ чесні люди.

gentil [zãti], -le *adj* 1) люб'язний; ласкавий; 2) миловідний, гарненький.

gentilhomme *m* дворянин.

gentillesse *f* 1) люб'язність, ласкавість; 2) приємність; миловидність.

gentiment *adv* люб'язно, мило, ласкаво.

genuflexion *f* 1) колінопреклоніння; 2) *розм.* підлабузництво.

géograph|e *m* географ; ~ie *f* географія; ~ique *adj* географічний.

gêol|e *f* в'язниця; тюрма; ~ier *m* тюремний наглядач, тюремник.

géolo|gie *f* геологія; ~gique *adj* геологічний; ~gue *m* геолог.

géométr|ie *f* геометрія; ~ique *adj* геометричний.

géophysique *f* геофізика.

géorgien, -ne 1. *adj* грузинський; 2. *m* грузинська мова.

géran|ce *f* управління, завіду-

вання; ~t *m* управляючий, керуючий, керівник.

gerb|age *m* в'язання снопів; ~e *f* сніп, пучок; ~er *vt* в'язати в снопи; ~ier *m* скірта, стіг.

gerç|e *f* 1) тріщина (на шкірі, корі); 2) одяжна міль; ~er 1. *vi* тріскатися, репатися (про шкіру); 2. *vt* робити тріщини (про землю).

gerçure *f* тріщина, розколина.

gérer *vt* управляти, завідувати; розпоряджатися.

germain I, -e *adj* кривний, рідний; frères ~s рідні брати.

germain II, -e *adj* іст. германський.

germanique *adj* германський.

germ|e *m* 1) біол. зародок; 2) бот. зав'язь; росток; 3) *перен.* зародження; джерело; *pl* початки; ~er *vi* 1) проростати; 2) *перен.* розвиватися; ~inal, -e *adj* зародковий; ~ination *f* 1) проростання; 2) *перен.* зародження.

gésier *m* волю (у птахів).

gésir* *vi* лежати, покітисся (в могили); ci-gît тут похований.

geste I *f* літ.: chansons de ~ французькі героїчні поеми.

geste II *m* жест; рух тіла.

gestion *f* управління, завідування; керівництво.

gibb|eux, -euse *adj* горбатий; ~osité *f* горб.

gibecière *f* мисливська сумка, ягдташ.

gibet *m* шибениця.

gibier *m* дичина; Ø ~ de patience *розм.* негідник, шибеник.

gicl|ement *m* бризкання (струменем, цівкою); ~er *vi* бризкати (струменем).

gifle *f* ляпас; ~ *er vt* дати ляпаса, ударити.

gigantesque *adj* велетенський, гігантський.

gigot *m* 1) задня ніжка (баранини); 2) розм. стегно; ~ *er vi* дригати ногами.

gilet *m* 1) жилет; 2) фуфайка.

ginguer *vi* стрибати, скакати, гратися.

gir||tion *f* обертальний рух; ~ *toire adj* обертальний.

girofle *m*: ~, clou de ~ гвоздика (прянощі).

giroflée *f* бот. левкоя.

girouette *f* флюгер.

gisant, -e *adj* лежачий, простягнений.

gisement *m* родовище, поклад; ~s de houille поклади кам'яного вугілля.

gitan *m*, -e *f* циган, циганка.

git||e *m* 1) житло; нічліг; притулок, пристановище; 2) поклад; ~ *er* 1. *vi* ховатися, знайти притулок; 2. *vt* дати притулок.

givre *m* іній, паморозь.

glabre *adj* гладкий, безволосий, безбородий.

glac||e *f* 1) лід; 2) мороз, холод; 3) морозиво; 4) дзеркальне скло; велика шибка; 5) дзеркало; ~é, -e *adj* 1) льодяний, крижаний; обледенілий; застиглий; 2) *перен.* холодний; 3) лощений, глянсуватий; gants ~és лайкові рукавички; Ø fruits ~és зацукровані фрукти; ~ *er vt* 1) заморозувати, охолоджувати; 2) *перен.* леденіти, паралізувати, вкликати заціпеніння; 3) зацукровувати; se

~ *er* 1) замерзати; 2) ціпеніти, клякнути.

glaciaire *adj*: période ~ геол. льодовиковий період.

glaci||al, -e *adj* який (що) леденить; льодовий; Océan Glacial Льодовитий океан; ~ *er m* 1) льодовик, глетчер; 2) продавець морозива; ~ère *f* 1) льодовня (погриб); 2) продавщиця морозива. glacis *m* 1) схил, укіс; 2) глазур.

glacop *m* крижина; льодяна бурюлька; крижинка.

glacure *f* глазур.

glaise *f*: terre ~ гончарна глина.

glaiue *m* меч.

gland *m* 1) жолудь; 2) китичка, китиця (на кінці шнурка).

glande *f* анат. залоза, гланда.

glap||ir *vi* 1) дзявкати; 2) верещати, славучати; ~issant, -e *adj* верескливий; ~issement *m* 1) дзявкання; 2) верещання.

glèbe *f* 1) бріла землі; 2) *іст.* земля, нива, поле; serf attaché à la ~ кріпак.

gliss||ade *f* 1) ковзання; 2) ковзанка; ~ant, -e *adj* 1) слизький; ковзкий; 2) рискований; ненадійний; ~ *er* 1. *vi* 1) ковзати (вдовж чогось, на поверхні); посковзнутися; 2) ковзатися (на льоду); 2. *vt* 1) всунути; 2) вставити; ~ *er un mot à l'oreille de qn* шепнути словечко комусь; se ~ *er* прослизати, проникати, прокрадатися; ~eug, -euse *adj* який (що) ковзається на льоду; ~oïre *f* штучна ковзанка.

global, -e *adj* взятий у цілому,

загальний, валовий; *production* ~ е валова продукція.

globe *m* 1) куля; кулясте тіло; 2) земна куля; 3) глобус.

globul||*e* *m* кулька; ~ *eux*, -*euse* *adj* кулястий.

gloire *f* 1) слава; 2) блиск, сійво; велич; 3) гордість.

glori||*sement* *adv* славно; із славою; ~ *eux*, -*euse* *adj* славний, знаменитий, славетний; ~ *fication* *f* вихваляння, величання, прославляння; ~ *fier* *vt* прославляти, вихвалити; *se* ~ *fier* гордітися, пишатися.

glouglou *m* розм. булькання; ~ *ter* *vi* булькати.

glouss||*ement* *m* кудкудакання; ~ *er* *vi* кудкудакати.

glouton, -*ne* 1. *adj* ненажерливий, жадібний; 2. *m*, *f* ненажера, обжера; 3. *m* зоол. росомаха; ~ *nement* *adv* ненажерливо, жадібно; ~ *perie* *f* ненажерливість, обжерливість.

glu *f* смола; клей; ~ *ant*, -*e* *adj* клейкий, липкий; ~ *er* *vt* намазувати клеєм; робити клейким, липким.

gobelet *m* кубок; келих, чарка; бокал.

gobe-mouches *m* 1) зоол., бот. мухоловка; 2) простак, легковірна людина.

gob||*er* *vt* ковтати; Ø ~ *des* *mouches* вірити всьому; ловити гав; ~ *eur* *m*, -*euse* *f* 1) ненажера, обжера; 2) легковірна людина; бевзь, тютя.

gobseck *m* 1) скнара; 2) лихвар.

godiche розм. 1. *adj* дурний,

придуркуватий; 2. *m*, *f* простак, -чка, бевзь.

goeland *m* чайка.

goëlette *f* шхуна.

goémon *m* морська водорість.

goguenard, -*e* 1. *adj* насмішуватий; 2. *m*, *f* насмішник, -ця, зубоскал, -ка; ~ *er* *vi* жартувати, кепкувати, насміхатися; ~ *ise* *f* насмішка.

goinfre *m* розм. ненажера.

golf *m* спорт. гольф.

golfe *m* затока.

gomme *f* гума; ~ *élastique* гума (для стирання).

gond *m* крюк (на дверях); завіса (на дверях); Ø *sortir de ses* ~ *s* розм. роздратуватися.

gonfl||*é*, -*e* *adj* 1) надутий; 2) розпухлий; ~ *ement* *m* 1) злуття; набрякання, опухання; 2) наповнення газом (кулі); накачування шин; ~ *er* 1. *vt* роздувати; 2. *vi* розбухати, надуватися, здуватися; опухати.

gong [gɔ̃ ɡɔ̃] *m* гонг.

goret *m* 1) порося; 2) розм. замазура; 3) швабра.

gorge *f* 1) горло; à ~ *déployée* на все горло; Ø *faire des* ~ *s chaudes* відкрито насміхатися, висміювати; 2) шийка (пляшки); 3) груди (жіночі); 4) ущелина, міжгір'я.

gorgée *f* ковток.

gorger *vt* нагодувати досита, напоїти досита; відгодовувати (птицю); *se* ~ *naïdâtis* досхочу.

gorgerette *f* 1) косінка на шийку; 2) комірець.

gosier *m* глотка, горлянка.

gosse m, f розм. хлопчисько, дівчатко; *pl* дітлахи.

gouailler розм. 1. *vt* висміювати; 2. *vi* зубоскалити; *~erie f* насмішка; *~eur, -euse* 1. *adj* насмішуватий, глузливий; 2. *m, f* зубоскал, -ка.

goudron m дьоготь; смола; гудрон; *~nage m* просмолювання, гудронування; *~ner vt* просмолювати, смоляти, гудронувати; *~neux, -neuse adj* смоляний, дигтярний.

gouffre m прірва, провалля, безодня.

goujat m розм. грубийн, хам.

goujon m пічкур, піскар.

goulot m 1) шийка (пляшки); 2) розм. рот; горло.

goulu, -e 1. *adj* ненажерливий, жадібний; 2. *m, f* ненажера; *~ument adv* жадібно.

gourbi m 1) землянка; курінь; 2) притулок.

gourd, -e adj задубілий, закліялий.

gourde f 1) дорожня фляга; 2) розм. дурень, йолоп.

gourmand, -e 1. *adj* ласий; 2. *m, f* ласун, -ка, гурман, -ка.

gourmander vt лаяти, картати.

gourmandise f 1) обжерливість, гурманство; 2) ласа страва; ласощі.

gourmé, -e adj силуваний, вимушений, манірний, бундючний.

gourmet m гурман, гастроном.

gousse f бот. стручок; *~ d'ail* зубок часнику.

goût m 1) смак, присмак; *être mis avec ~* бути одягненим зі смаком; 2) охота, нахил; *prendre*

~ à qch захопитися чимсь; 3) стиль, манера, тон.

goûter I 1. *vt* 1) куштувати; 2) відчувати насолоду; цінувати; розуміти; *~ le repas* відпочивати; *~ la société de qn* цінувати чиєсь товариство; 2. *vi* полуднувати; *se ~* подібатися один одному.

goûter II m полудень (легка закуска між сніданком і обідом).

goutte f 1) крапля, крапелька; 2) розм. чарочка; 3) *pl* фарм. краплі; *Q ne voir ~* нічого не бачити; *n'entendre ~* нічого не чути.

goutte II f подігра.

gouttelette f крапелька.

goutter vi крапати.

goutteux, -se 1. *adj* подагричний; 2. *m, f* подагрик, подагричка.

gouttière f 1) ринва, водостік; 2) *xip.* шина.

gouvernail m 1) руль, стерно, кермо; 2) *перен.* кермо влади; *tenir le ~* бути коло керма влади, тримати кермо влади.

gouvernant, -e 1. *adj* правлячий, керуючий; 2. *m pl* правителі; 3. *f* гувернантка, вихователька.

gouverne f 1) правило поведінки; вказівка, інструкція; 2) *ав.* руль.

gouvernement m 1) уряд; 2) державний устрій; 3) управління; 4) *іст.* намісництво, губернаторство; 5) *іст.* губернія; *~emental, -e adj* урядовий; *~er vt* правити, управляти; керувати; *~eur m* 1) губернатор, намісник; 2) управитель, директор; 3) комендант фортеці; 4) вихователь, гувернер.

grabat *m*: être sur le ~ бідувати, злидарювати.

grâce *f* 1) прихильність, ласка; *bonne* ~ привітність; *de bonne* ~ з охотою, *de mauvaise* ~ неохоче, грубо; à la ~ de на милість; 2) пощада, помилування; *demande* ~ просити пощади; *faire* ~ à qn помилувати, змилуватися; 3) витонченість, граціозність; грація; 4) милість, світлість (*titula*); 5) *pl* міф. грації; 6) вдячність, подяка; *rendre* ~ дякувати; ~ à *loc. prep.* завдяки.

gracier *vt* (по)милувати, прощати.

gracieu||*x*, -*se* *adj* 1) граціозний; привабливий; 2) прихильний, ласкавий; 3) ввічливий; 4) даровий, безплатний; à *titre* ~ даром, безплатно.

gracil||*e* *adj* тендітний, слабенький, тоненький; ~ *ité* *f* тендітність.

gradation *f* градация; поступовість, послідовність; *par* ~ поступово.

grade *m* 1) чин, звання; 2) ступінь (*учений*); 3) градус.

gradé *m* унтер-офіцер; сержант, капітал; *les* *non*-~*s* рядові.

gradin *m* 1) східць; à ~*s* східчастий, ступінчастий; 2) лава амфітеатру.

gradu||*ation* *f* 1) поділ на градуси; градування; калібрування; 2) шкала; ~ *é*, -*e* 1. *adj* 1) градуйований, поділений на градуси; 2) поступовий; розподілений в порядку наростання труднощів; 2. *m*, *f* особа, яка має вчений ступінь; ~ *el*, -*le* *adj* поступовий, послідовний.

grailier *vi* 1) говорити захриплим голосом; хрипіти; 2) каркати.

grain *m* 1) зерно, зернятко; *pl* зернові хліба; 2) гранула; крихітка, крупинка; ~ *de sel* дрібка солі; ~ *de poussière* порошок; 3) ягода; 4) намистинка; кукля; 5) *мед.* виспінна; ~ *de beauté* рідимка.

graine *f* зерно; сім'я, насіння.

graissage *m* змащування, змазування.

grais||*e* *f* 1) жир, сало; 2) мастило; ~ *er* *vt* 1) змазувати; ~ *er* la *patte* à qn підмазати, дати хабаря; 2) замаслювати, засалювати; ~ *eur* *m* мастильник; ~ *eux*, -*euse* *adj* сальний, жирний.

gramen [*gramen*] *m* злак.

graminées *f* *pl* злаки.

grammaire *f* граматики.

grand, -*e* 1. *adj* 1) великий; рідкий, високій; *un* *homme* ~ людина високого росту; 2) *перен.* великий; *un* ~ *homme* велика людина; 3) статечний, важкий; 4) дорідкий; 5) сильний; *un* ~ *vent* сильний вітер; 6) голосний; *de* ~ *s* *cris* голосні крики; ~ *au* ~ *air* на свіжому повітрі; *de* ~ *e* *classe* першокласний, першорядний; ~ *coeur* благородне серце; ~ *es* *eaux* повідь; 2. *m* 1) велике, величне; 2) *pl* вельможі; 3) *pl* дорідкі; ~ *en* ~ на широкі ноги; у натуральну величину.

grand-chose *m*, *f*: ça *ne* *coûte* *pas* ~ це коштує недорого; *un*, *une* *pas* (-) ~ людина, не варта уваги, нікчема.

grand||*ement* *adv* 1) надзвичайно, найвищою мірою; 2) піднесено,

благородно; ~eur *f* 1) величина; 2) велич; благородство; 3) високе становище; авторитет, влада; 4) *pl* шана, повага.

grandiloquence *f* пишномовність; ~ent, -e *adj* пишномовний.

grandir 1. *vi* 1) рости; 2) зростати, збільшуватися; 2. *vt* 1) збільшувати; підвищувати; 2) звеличувати; ~issement *m* збільшення.

grand-mère *f* баба.

grand-père *m* дід.

grands-parents *m pl* дід і баба.

grange *f* клуна, стодола.

grappe *f* 1) грона; 2) китиця (суцвіття).

grappillon *m* виноградне грона.

gras, -se 1. *adj* 1) жирний; 2) тучний, буйний, родючий; 3) огрядний; 4) скоромний; 5) засалений, засмалцьований; 2. *m* сало, жир; 3. *adv*: parler ~ гаркавити.

grasseyement *m* гаркавість; ~er *vi* гаркавити, грасйувати.

gratification *f* нагорода, винагорода; ~er *vt* нагороджувати, винагороджувати.

gratin *m* 1) запіканка; 2) хлібні сухарі (repti); 3) розм. добірне товариство.

gratis [gratis] *adv* безплатно, даром.

gratitude *f* вдячність.

gratte-ciel *m* хмарочос.

gratte-papier *m* розм. 1) писак; 2) писар, переписувач.

gratter *vt* 1) скребти, дряпати; 2) чесати; 3) розм. поживитися; ~oir *m* скребачка.

gratuit, -e *adj* 1) даровий, безплатний; à titre ~ безплатно; 2)

немотивований, безпричинний; méchanceté ~ е безпричинна злоба; ~ement *adv* безплатно, даром.

grave *adj* 1) фіз. важкий; 2) важкий, поважний, статечний; 3) серйозний; maladie ~ тяжка, небезпечна хвороба; 4) низький (про звук).

graveleux, -euse *adj* 1) який (що) містить пісок; 2) непристойний; ~ure *f* непристойність.

graver *vt* 1) вирізати, вирізьблювати; гравірувати; 2) відбивати; se ~ врізуватися; відбиватися; ~eur *m* різьбяр.

gravier *m* гравій.

grávir *vt, vi* підніматися, сходити, вилізати, дертися.

gravitation *f* фіз. тяжіння, сила тяжіння.

gravité *f* 1) фіз. вага, сила ваги; 2) поважність, статечність; 3) серйозність, важливість, значність.

graviter *vi* фіз. тяжіти.

gravure *f* 1) гравюра; естамп; 2) гравірування.

gré *m* воля; прімха; de son plein ~ з власної волі, з доброї волі; à son ~ з власної прімхи; contre le ~ de проти волі; bon ~ mal ~, de ~ ou de force волею-неволею; розм. хоч-не-хоч; au ~ de своєю волею, на розсуд; O savoir ~ à qn бути вдячним.

gres, -que 1. *adj* грецький; 2. *m* грецька мова.

gredin *m*, -e *f* негідник, -ця; пройди́світ, -ка.

greffe *f* *m* канцелярія суду.

greffe *II f* 1) бот. пришіпа, живіць; 2) агр. щеплення; 3) хір. пересаджування, трансплантація;

~er *vt* прищеплювати, щепити.

greffier *m* секретар суду.

grège *adj*: soie ~ шовк-си-рець.

grêle I *adj* 1) тонкий; 2) худий, кволий, тендітний.

grêl||e II *f* град; O méchant comme la ~ дуже злий; ~é, -e *adj* 1) побитий градом; 2) рябий, поритий віспом; ~er I *v. impers.*: il ~e іде град; 2. *vt* вибивати градом; ~on *m* градина.

grelot *m* дзвіночок, бубонець; брязкальце; O attacher le ~ взяти на себе ініціативу; avoir les ~s розм. цокати зубами.

grelotter *vi* тремтіти від холоду.

grenade I *f* гранат (плід).

grenade II *f* військ. граната; ~ à main ручна граната; ~ sous-marine глибинна бомба.

grenadier I *m* гранатове дєрево.

grenadier II *m* 1) іст. гренадєр; 2) гранатомєтник.

grenail||e *f* 1) дроблений метал; 2) зернові відходи; ~er *vt* дробити метал.

grenaison *f* наливання хлібів (злаків).

grenat *m* гранат (самоцвіт).

grener I *vi* наливатися (про злаки); 2. *vt* дробити, кришити.

grenier *m* 1) комора; 2) горіще; 3) перен. житниця.

grèpouill||e *f* жаба; O manger la ~ розтратити громадські гроші; ~ère *f* 1) жаб'яча калюжа; болото; 2) розм. неглибоке місце для купання.

grepu, -e *adj* 1) зернистий; зер-

ноподібний; 2) шершавий, пухирчастий.

grès *m* мин. пісковик, піщаник; vase de ~ ваза з кераміки.

grésil *m* дрібний град, крупя.

grésill||er I *v. impers.*: il ~e іде дрібний град.

grésiller II I. *vt* коробити, жолобити; 2. *vi* трішати, хрустити.

grésillon *m* 1) борошно грубого помєлу; 2) дрібне вугілля; 3) дрібно побите скло.

grève I *f* страйк; ~ perlée італійський страйк; ~ de la faim голодівка (у в'язниці); ~ assise сидячий страйк; ~ partielle, ~ totale частковий, загальний страйк; ~ sur le tas страйк на місці роботи; briseur de ~ штрейкбрєхєр; faire (la) ~ страйкувати; se mettre en ~ оголосити страйк.

grève II *f* піщаний бєрег.

grever *vt* (qn de qch) обтяжувати.

gréviste I. *m, f* страйкар, -ка; 2. *adj* страйковий.

gribouille *m* розм. бєвзь, простак.

grief *m* 1) збиток, втрата, шкода; 2) скарга, незадоволення, претензія.

grièvement *adv* тяжко, небезпєчно.

griff||e *f* 1) кіготь, пазур; donner un coup de ~ à qn зачепити когось гострим словом; 2) тавро; клеймо, штампель; ~er *vt* хапати кігтями, дряпати.

griffon *m* 1) гриф (птах); 2) грифон (казкова потвора).

griffonn||age *m* кривулі; маза-нина; ~er *vt* писати кривулями;

~eur *m*, -euse *f* мазій, -ка; писака.

grigno||n *m* окраєць хліба; ~ter *vt* 1) гризти, хрумтіти; 2) розм. перен. поживитися чимсь.

grigou *m* розм. скнара.

gril [gri] *m* рашпер, решітка (для смаження); être sur le ~ перен. сидіти як на голках; сидіти як на жару; ~lade *f* 1) смаження на рашпері; 2) кул. смажене м'ясо.

grillage *l m* 1) обпалювання (руди, цегли); 2) смаження.

grillage *ll m* дротяні ґрати.

grille *f* 1) ґрати; решітка; 2) тех. колосники.

griller *l vt* ставити ґрати.

griller *ll* 1. *vt* 1) смажити на рашпері; 2) випалювати (руду, цеглу і т. ін.); 3) побити морозом; 4) розм. випередити; 2. *vi* 1) смажитися; 2) перен. горіти бажанням; se ~ 1) смажитися; 2) обпикатися.

grillon *m* цвіркун; коник.

grimace *f* 1) гримаса; кривляння; 2) удавання; лицемірство; 3) складка, зморшка (на одязі); ~er *vi* 1) робити гримаси, кривлятися; ~er up soufite вимушено посміхатися; 2) морщити (про одязь); ~erie *f* кривляння; ~ier *m*, -ière *f* кривляка.

grimer *vt* гримувати.

grimoire *m* 1) книга про магію; перен. незрозуміла мова, незрозумілий твір, рукопис; 2) нерозбірливий почерк.

grimp||ant, -e *adj* повзучий, виткй (про рослини); ~er *vi* 1) дертися, вилізати; 2) вїтис (про рослини).

grinc||ement *m* скрипіння; скрегіт; ~er *vi* скрипіти; ~er des dents скреготіти зубами.

grincheu||x, -se *adj* буркотливий, незадоволений.

grippe *f* 1) мед. грип; 2) неприязнь; prendre qn en ~ не злобити когось.

gripper *l. vt* 1) дряпати (кістками); 2) розм. схоплювати; поціпити; 2. *vi* тех. застрявати, заїдати; se ~ зморщитися.

gris, -e *l. adj* 1) сірий; 2) хмарний, похмурий; 3) непривітний; 4) розм. напідпитку, під чаркою; 5) сивуватий; 2. *m* сірий колір; ~âtre *adj* сіруватий; ~er *vt* підпоювати; п'янити; se ~er 1) хмеліти; 2) перен. упиватися; ~erie *f* легке сп'яніння, хміль.

grison, -ne *l. adj* 1) сірий; 2) сивий, з сивиною; 2. *m* стара людина; ~nement *m* посивіння; ~ner *vi* сивіти.

grisou *m* рудниковий газ, метан.

grive *f* співучий дрізд; \diamond faute de ~s on mange des merles присл. голодному й опеньки м'ясо; на безріб'ї і рак риба.

grivois, -e *adj* вільний, привільний, веселий.

grog||nard, -e *l. adj* буркотливий; 2. *m, f* буркотун, -ха; 3. *m* старий слугака; ~ement *m* 1) рохкання; 2) бурчання, буркотіння; ~er *vi* 1) рохкати; 2) бурчати, буркотіти; ~eur, -euse *l. adj* буркотливий; 2. *m, f* буркотун, -ха; ~on *adj, s* див. grogneur.

grole, grolle *f* ґрак.

grommeler *l. vi* бурчати, буркотіти; 2. *vt* бурмотіти.

grond||ement *m* 1) ричання; 2) гуркіт (*грому*); гул; ~ *er* 1. *vi* 1) ричати, бурчати; 2) гуркотіти, гриміти; гудіти; 2. *vt* лаяти, сварити; ~ *erie* *f* догана; ~ *eug*, ~ *euse* *adj* буркотливий; *voix* ~ *euse* буркотливий голос.

gros, ~ *se* 1. *adj* 1) товстий, гладкий; 2) *femme* ~ *se* вагітна жінка; 3) великий, крупний; ~ *bétail* велика рогата худоба; ~ *se* *somme* велика сума; ~ *ses réparations* капітальний ремонт; 4) грубий; ~ *mot* лайка; 5) значний, важливий; \emptyset ~ *se* *légitime* важна особа; ~ *de* багатий на; *yeux* ~ *de* *larmes* очі, повні сліз; *avoir* ~ *le* *coeur* ~ *dû*же сумувати; ~ *temps* жахлива погода; 2. *m* 1) найтовща частина; товща; 2) головна частина, головне; *le* ~ *de* *l'armée* головні сили армії; \emptyset *au* ~ *de* *l'été* у розпалі літа; 3. *adv* багато; *gagner* ~ *beaucoup* заробляти; *rapporter* ~ *beaucoup* великі прибутки; *coûter* ~ *beaucoup* дорого коштувати; *en* ~ *loc. adv.* гуртом; оптом; взагалі; у загальних рисах.

groseille *f* порічки; ~ *à* *maquereau* аґрус; ~ *ier* *m* куш порічок; ~ *ier* *à* *maquereau* куш аґрису.

grossesse *f* вагітність.

grosseur *f* 1) товщина; 2) величина, обсяг, об'єм; 3) пухлина.

gross||er, ~ *ère* *adj* 1) грубо зроблений, незграбний; 2) *перен.* грубий, невивічений; ~ *èreté* *f* грубість, брутальність.

grossir 1. *vi* 1) товшати, гладшати; 2) збільшуватися, зростати; підсилюватися; 3) прибувати (*про*

воду); 4) ставати неспокійним (*про море*); 2. *vt* 1) стовщувати; 2) збільшувати; посилювати; ~ *les gangs* множити ряди; 3) перебільшувати.

grossissement *m* збільшення, розбухання.

grotesque 1. *adj* 1) смішний, кумедний; 2) гротескний, химерний; 2. *m* гротеск.

grotte *f* грот, печера.

grouill||ant, ~ *e* *adj* який (що) кишить; ~ *ement* *m* 1) ворухіння, рухання; 2) бурчання (*у животі*); ~ *er* *vi* 1) кишити; ворухитися; 2) бурчати (*у животі*); *se* ~ *er* *розм.* поспішати, ворухитися.

group||e *m* 1) група; 2) угруповання; 3) гурток; купка (*дітей*); 4) *військ.* підрозділ, група; 5) ~ *de* *machines* агрегат; ~ *ement* *m* групування; ~ *er* *vt* групувати, з'єднувати.

gruau *m* 1) круп; *rain* *de* ~ хліб з пшлльованого борошна; 2) каша.

grue *f* 1) журавель; \emptyset *faire le pied de* ~ довго чекати; 2) підйомний кран; ~ *à* *tourelles*, ~ *à* *flèche* горизонтальна баштовий кран.

gruger *vt* 1) гризти; 2) жити на чийсь кошт; оббирати когось.

grumeau *m* згусток; грудка.

grumel||er (*se*) зсідатися (*про молоко*); скипатися (*про кров*); ~ *eux*, ~ *euse* *adj* 1) закипів (*про кров*); 2) шорсткий.

grutier *m* кранівник.

gué *m* брід; *passer à* ~ перейти вбід; ~ *er* *vt* переходити вбід.

guenille *f* ганчірка, лахміття; *pl* старий одяг, дрантя.

guèr||e *f* о́са; ~*ier* *m* о́сіне кубло.

guère *adv* виражає ступінь при запереченні: не ... ~ не дуже; майже не; il n'a ~ dormi він майже не спав.

guéret *m* 1) пар, рілля, земля під паром; 2) *pl* поле, нива.

guéridon *m* круглий столик на одній ніжці.

guérilla *f* 1) партизанська війна; 2) партизанський загін.

guér||ir 1. *vi* видужувати; 2. *vt* виліковувати; ~*ison* *f* одужання, зцілення; ~*issable* *adj* виліковний.

guérite *f* будка вартового, сторожка (стрілочника).

guerr||e *f* війна; la Grande ~ nationale Велика Вітчизняна війна; ~ froide «холодна війна»; déclager la ~ оголошувати війну; déclencher la ~ розв'язувати війну; faire la ~ à qn вести війну; faire cesser la ~ припинити війну; entrer en ~ розпочати війну; ~*ier*, ~*ière* 1. *adj* бойовничий; бойовий; exploit ~*ier* бойовий подвиг; 2. *m* воїн; ~*oyant*, ~*e* *adj* бойовий; бойовничий; ~*oyer* *vi* воювати, вести війну.

guet *m* 1) дозор; нічна варт; faire le ~ бути на варті; avoir l'oreille au ~ пильнувати, бути насторожі; 2) вистежування, спостереження.

guet-apens *m* засідка, пастка.

guett||er *vt* 1) підстерігати, висліджувати, стеретти; 2) вичікувати; ~*eur* *m* військ. вартовий, дозорець.

gueulard, ~*e* 1. *m*, *f* розм. горлань, крику|н, -ха; 2. *m* мор. метафон, рупор.

gueul||e *f* 1) паща, зів; 2) розм. глотка, горло; 3) бтівр, жерло (гармати); ~*er* *vi* розм. горлати, репетувати.

guesaille *f* фам. набрид.

guesard *m* розм. 1) жебрак; 2) нероба, шахрай.

gueu||x, ~*se* 1. *adj* злидінний; убогий, бідний; 2. *m*, *f* 1) жебрак, -чка; бося|к, -чка; 2) негідник, -ця.

guichet *m* 1) віконце (каси); каса; 2) хвіртка; 3) кватірка.

guid||e 1. *m* 1) гід, провідник; 2) довідник; 3) керівник, вождь; 2. *f* віжка; \diamond *тепер la vie à grandes ~es* жити на широку ногу; ~*er* *vt* 1) вести, вказувати шлях; 2) правити, керувати; *se ~er* керуватися.

guidon *m* 1) велосипедний руль; 2) мұшка (*y рушниці*).

guignard *m* розм. невдаха.

guigne I *f* черешня.

guigne II *f* розм. невдача; porter la ~ приносити нещастя.

guigner *vt* розм. 1) дивитися крадькома, підглядати; 2) домагатися, добиватися.

guignol *m* 1) ляльковий театр; 2) петрушка, гіньоль.

guillemet *m* грам. лапки; ouvrir les ~s відкрити лапки.

guilleret, ~*te* *adj* 1) жвавий, веселий, грайливий; 2) вільний.

guilleri *m* цвірінькання.

guindé, ~*e* *adj* манірний, бундучний; пишномовний.

guinder *vt* 1) піднімати ванта-

жі (лебідкою, краном); 2) надавати пишномовності; se ~ бундючитися.

guingois *m*: de ~ *loc. adv.* криво, косо, набік.

guinguette *f* харчівня.

guise *f* спосіб, манера; à sa ~ по-своєму; на свій лад; en ~ de замість; від виглядом.

gustati||f, -ve *adj* смаковий;

~on *f* 1) відчуття смаку; 2) куштування.

guttural, -e *adj* 1) гортанний; 2) горловий.

gymnase *m* 1) гімнастичний зал; 2) гімназія.

gymnastique 1. *adj* гімнастичний; 2. *f* гімнастика.

gypse *m* гіпс.

H

* **ha!** *int* та! та ба!

habile *adj* вправний, спритний; майстерний, умілий; моторний, меткий; ~té *f* вправність, спритність; уміння.

habilit||é *f* *юр.* правоздатність; ~ à succéder право на спадщину; ~er *vt* робити правоздатним.

habillé, -e *adj* парадний, вихідний (про одяг).

habill||ement *m* 1) одягання; 2) одяг, вбрання; обмундирування; ~er *vt* одягати; *Q* ~er la réalité прикрашати дійсність.

habit *m* 1) одяг; ~ de gala парадний одяг; 2) фрак.

habit||able *adj* населений, жилий; придатний для житла; ~ant *m*, -e *f* житель, -ка, мешканець, -ка; ~at *m* 1) зона поширення (фауни, флори); 2) житлове будівництво; conditions d'~at житлові умови; ~ation *f* 1) житло; 2) проживання; ~er *vt, vi* жити, проживати.

habitu||de *f* звичка, навичка; d'~ як звичайно; prendre l'~ de ... звикнути; avoir pour l'~ de мати звичку; ~el, -le *adj* звичний; ~ellement *adv* як звичайно, звичайно; ~er *vt* привчати; s'~er (à qch) звикати.

* **hâbl||erie** *f* хвастощі; брехня; ~eur *m*, -euse *f* хвалько; базіка; бреху|н, -ха.

* **hachage** *m* рубання, розрубвання; кришіння.

* **hache** *f* сокира.

* **haché**, -e *adj* 1) порубаний, посічений; 2) уривчастий.

* **hache-légumes** *m* овочерізка.

* **hachement** *m* *див.* * hachage.

* **hach||er** *vt* рубати, сікти; кришити; ~ les mots говорити уривчасто; ~ette *f* сокирка.

* **hache-viande** *m* м'ясорубка.

* **hach||is** *m* 1) січене м'ясо; 2) *перен.* мішанина, плутанина; ~oir *m* 1) дошка для січення м'яса; 2) сікач.

* **hachur||e** *f* штрихóвка; ~ *eg vt* штрихувáти.

* **hagard**, -*e adj* дикий; сувóрий; *œil* ~ розгýблений, блукáючий погляд.

* **haie** *f* 1) огорóжа, пліт, живо-пліт; 2) шпалéра; *faire la* ~ шикувáтися в ряд; 3) спорт. бар'єр.

* **haillon** *m* лахміття, дра́нтя, ганчір'я.

* **hain||e** *f* нена́висть; злóба; *avoir en* ~ *qn* нена́видіти когóсь; ~ *eusement adv* з нена́вистю; ~ *eux*, -*euse adj* злóбний.

* **haïr** * *vt* нена́видіти; *se faire* ~ виклика́ти до себе нена́висть.

* **haïssable** *adj* нена́висний, огидний.

* **hâ||e** *m* загáр; ~ *é*, -*e adj* загорілий, засма́глий.

haleine *f* дýхання; по́дув; соуг-те ~ задýшка; *être hors d'~* задихáтися; *tout d'une ~* одним дýхом; *de longue ~* довгий, тривáлий; *Q tenir son ennemi en ~* переслiдувати вóрога, не даючи́ йому́ перепочíнку.

* **hâler** *vt* 1) вкривáти загáром; 2) палýти, пекти́ (*про сонце*).

* **haletant**, -*e adj* засáпаний; за-дýханий, перерiвчастий (*про ди-хання*).

* **halètement** *m* перерiвчасте дýхання, задýшка.

* **haleter** *vi* задихáтися; захé-катися.

* **hall** [o:l] *m* хол, великий зал.

* **halle** *f* крiтий ри́нок, базáр; *dames de la ~* базáрні торгóвки.

* **hallier** *m* чагарник; гу́щавина, ха́ща.

* **halte** 1. *f* 1) зупiнка, стоянка; *військ.* привáл; 2) місце зупiнки; полустáнок; платфóрма; 3) перер-ва; *faire ~* зупинiтися; зроби́ти перерву́; 2. *int.* ~! стii!

haltère *m* спорт. штáнга; ганте́лі, гі́ри (*гiмнастичні*).

haltérophile *m* спорт. штангіст, важкоатлét.

* **hameau** *m* сiльце́, малéньке сéлище.

* **hampe** *f* дрéвко (*у прапора*).

* **hamster** [amste:r] *m* хом'я́к.

* **hanche** *f* стегно́.

* **handicap** *m* 1) спорт. ганди-ка́п; 2) *перен.* перепóна; ~ *eg vt* 1) спорт. зрiвня́ти ша́нси учáсників змагáння; 2) *перен.* ствóрюва-ти перепóни.

* **hangar** *m* 1) наві́с; пові́тка, сара́й; 2) *ав.* анга́р.

* **hanneton** *m* 1) хрущ; 2) *розм.* ві́трогóн.

* **hant||er** 1. *vt* 1) ча́сто відвіду-вати; водiтися, знáтися; 2) невід-стúпно переслiдувати; 2. *vi.* ~ *chez* *qn* ча́сто бува́ти у когóсь; ~ *ise f* настiрлива дýмка.

* **happe** *f* *тех.* 1) клі́щі; 2) скоба́.

* **happ||ement** *m* 1) *фам.* хапа́н-ня; 2) прилипа́ння до язика́; ~ *eg* 1. *vt* хапа́ти; жа́дібно лови́ти; 2. *vi* прилипа́ти.

* **harangu||e** *f* 1) урóчиста про-мо́ва; 2) *розм.* нудна, сто́млююча промо́ва; ~ *eg vt* 1) виступáти з промо́вою; 2) *розм.* відчiтувати.

* **haras** *m* кiнний завод.

* **harass||ement** *m* висна́ження; ~ *eg vt* висна́жувати.

* **harcèlement** *m* 1) дра́тува́ння;

набридання, приставання; 2) *військ.* переслідування.

* *harceler* *vt* 1) набридати, мучити, надокучати; 2) *військ.* невідступно переслідувати.

* *harde* *f* отара; зграя.

* *hardi*, -e *adj* 1) сміливий, відважний; 2) зухвятий; ~esse *f* 1) сміливість, відвага; 2) зухвалість; ~ment *adv* 1) сміливо, відважно; 2) зухвало.

* *hareng* *m* оселедець.

* *hargn||e* *f* заст. злбба; ~eux, -euse *adj* сварливий, злббний.

* *haricot* *m* квасоля.

harmoni||e *f* 1) гармонія, співзвучність, милозвучність; 2) згода, однастайність, відповідність; *vivre dans une parfaite ~* жити в повній згоді; 3) духовий оркестр; ~eusement *adv* гармонійно, співзвучно, влад; ~eux, -euse *adj* гармонійний, співзвучний; ~que *adj* гармонічний; ~ser *vt* погоджувати, узгоджувати.

* *harnach||ement* *m* 1) кінська зброя, упряж; 2) надягання зброї; ~er *vt* надягати зброю; se ~er одягатися без смаку; ~eur *m* лімар.

* *harnais* *m* 1) кінська зброя; 2) снасть (рибальська, мисливська).

* *harpe* *f* арфа.

* *harpie* *f* розм. зла жінка, відьма.

* *harpin* *m* багор, гак.

* *harpiste* *m, f* арфіст, -ка.

* *harpon* *m* 1) гарпун; 2) тех. скоба; ~ner *vt* 1) бити гарпуном; 2) розм. підчепити, схопити.

* *hasard* *m* випадок, випадковість; риск; *coup de ~* несподіва-

на пригода, удача; *objet de ~* річ, куплена випадково; *jeu de ~* азартна гра; *loc. adv.*: au ~ на вмання; на щастя; à tout ~ на всякий випадок; *rag ~* випадково; ~é, -e *adj* 1) ризикований; 2) легковажний; ~er *1. vt* 1) ризикувати, наражати на небезпечу; 2) відважитися на, дозволити собі; 2. *vi* (de faire qch) наражатися на небезпечу; пробувати; se ~er 1) (à faire qch, de faire qch) зважитися, ризикувати; 2) наражатися на небезпечу; ~eux, -euse *adj* ризикований.

* *hase* *f* зайчиха, кролиця.

* *hât||e* *f* поспішність, квапливість; *en toute ~, à la ~* квапливо, похапцем, поспіхом; ~er *vt* прискорювати, квапити; se ~er поспішати, квапитися; ~if, -ive *adj* 1) скороспілий, ранній; 2) поспішний, швидкий, квапливий.

* *haubert* *m* іст. кольчуга.

* *hauss||e* *f* 1) підставка; 2) підвищення цін; 3) *військ.* приціл; ~ement *m* заст. підняття, підвищення; ~ement des épaules знизування плечима; ~er *1. vt* підвищувати, піднімати; підносити; 2. *vi* 1) підвищуватися, підніматися; 2) дорбжчати; se ~er підніматися, підноситися.

* *haut*, -e *1. adj* 1) високий; підвищений; 2) верхівний, вищий; значний, великий; 3) *геогр.* верхній; la ~e Volga верхів'я Волги; 4) голосний; *jeter les ~s cris* глосно обурюватися; 2. *m* верх, вершина, висота; 3. *adv* 1) високо; ~ placé високопоставлений; *loc. adv.*: là-~ там нагорі; en ~ на-

гору, нагорі; d'en ~ згорі, звєрху; 2) гучно, гóлосно.

* **hautain**, -e *adj* гордовітний, пихатий, зарозумілий.

* **hautbois** *m* муз. гобой.

* **hautement** *adv* 1) відкрито, на повний гóлос; 2) високо; 3) добрeсно.

* **hauteur** *f* 1) височина, висотa; 2) пихатість, зарозумілість.

* **haut-fond** *m* мілина.

* **haut-parleur** *m* гучномовець.

* **hâve** *adj* виснажений, схудлий; блідий.

* **haveur** *m* гiрн. вибійник.

* **haveuse** *f* врубoва машинa.

* **haveuse-chargeuse** *f* вугільний комбайн.

* **harvesac** *m* військ. ранець, мішoк для речей.

* **hé!** *int* гей!, гей!; oгó!; ~ bien! ну що?

* **heume** *m* [o:m] іст. шолoм, шишак.

hebdomadaire 1. *adj* щотижневий; 2. *m* щотижневик (журнал).

héberger *vt* дати притулок.

hébétissant, -e *adj* одурманюючий; ~é, -e *adj* 1) одурілий, отупілий; 2) тупоумний; ~ement *m* отупіння; ~er *vt* притупляти; ~ude *f* отупіння.

* **hein!** *int* га?, як?, ач як!

hélas! [ela:s] *int* на жаль!

* **héler** *vt* гукати, кликати; ~ un taxi покликати таксі.

hélianthe *m* соняшник.

hélice *f* 1) геом. спіраль; 2) тех., ав. гвинт.

hélicoptère *m* ав. вертолiт.

hélium [eljɔm] *m* хiм. гелій.

helvétique *adj* швейцарський.

hémicycle *m* півколо.

hémisphère *m* півкуля.

hémorragie *f* кровотеча.

hémostatique *m* кровоспинний засіб.

* **hennir** [eni:r] *vi* іржати; ~issement *m* іржання.

herbacé, -e *adj* трав'янистий.

herbage *m* 1) зeлень, трави; 2) пасовище, вигін; ~er *vt* виганяти на пасовище.

herbe *f* трава; mauvaise ~ бур'ян; ~es médicinales лікарські трави; ~es potagères зeлень, овочі; O en ~ зелений, нестиглий; médecin en ~ майбутній лікар; manger son blé en ~ прожити наперед свої прибутки; ~ette *f* травичка.

herbier *m* гербарій.

herbivore зоол. 1. *adj* травoїдний; 2. *m* травoїдна тварина.

herborisation *f* збирання трав, рослин; ~er *vt* збирати трави, рослини.

herbu, -e *adj* порoслий травoю.

herculéen, -ne *adj* богaтiрський.

héréditaire *adj* спадковий; ~té *f* спадковiсть.

hérésie *f* єресь.

* **hérissé**, -e *adj* 1) настовбурчений, наїжачений; скуйовджений (про волосся); 2) вкритий колючками, голками; колючий, щетинистий; O être ~ de рябіти, рясніти; un homme toujours ~ сварлива людина; ~er *vt* 1) стовбурчити; куйовдити; 2) (de qch) вкрити голками, колючками; se ~er 1) стовбурчитися; наїжуватися, ставати дiбoм; 2) вкриватися гол-

ка́ми, колю́чка́ми; 3) *перен.* наїжу-
ватися, озлоблюватися.

* *hérisson* *m* 1) ї́зак; 2) *перен.*
неприсутня лю́дина; 3) йорж
(*дротяний*); колю́чий дріт на сті-
ні, на паркані.

hérit||age *m* спадщина; *~er* *vt*
одержувати в спадщину, успадко-
вувати; *~ier* *m*, *-ière* *f* спадкоє-
мець, -иця.

herméti||cité *f* герметичність, не-
проникність; *~que* *adj* герметич-
ний, непроникний; *перен.* незрозу-
мілий; *~quement* *adv* герметично.

hermine *f* горностай.

héroïne *f* героїн (*наркотик*).

héro||ïne *II* *f* героїня; *~ique*
adj героїчний; *~iquement* *adv* ге-
роїчно.

* *héron* *m* чапля.

* *héros* *m* герої; *en* *~* герої-
ськи.

* *hers||age* *m* боронування; *~e*
f борона; *~er* *vt* боронувати.

hésit||ant, *-e* нерішучий, який
(що) вагається; *~ation* *f* 1) ва-
гання, нерішучість; 2) затинання
(у мовленні); *~er* *vi* 1) вагатися;
2) затинатися (у мовленні).

hétéroclite *adj* 1) чудний, хи-
мєрний; 2) різношерстий.

hétérodoxe *adj* 1) іновірний; 2)
інакомислячий.

hétéro||gène *adj* різнорідний;
чужорідний; *~généité* *f* різнорід-
ність; різноманітність.

* *hêtr||aie* *f* буюковий гай; *~e* *m*
бук.

heure *f* 1) година; à l'~ *avan-*
cée пізно; *dans une* *~* *~* через го-
дину; à six *~s* *précises* рівно о
шостій годині; *dites-moi l'~* ска-

жіть, котра година; 2) час, поря;
à l'~ *indue* у незвичний час; *~*
d'horloge *розм.* точний час; *~s de*
puit нічна робота; *de bonne* *~*
рано-вранці; à la *bonne* *~*! у доб-
рий час! *tout à l'~* *~* зараз; à *tout*
à l'~ *~* до скóрого побáчення; *sur*
l'~ *~* зараз, негайно.

heureu||sément *adv* щасливо,
вдало; на щастя; *~x*, *-se* *1. adj*
1) щасливий; 2) вдалий, влучний;
~x *résultats* добрі наслідки; *ex-*
pression *~se* влучний вираз; *mé-*
moire *~se* добра пам'ять; 2. *m*, *f*
щасливчик, -иця.

* *heurt* *m* поштовх; удар; зітк-
нення; *~er* *1. vi* стукати; 2. *vt*
1) штовхати; бити, забивати; за-
чіпати; 2) зачіпати, ущемляти; 3)
ображати; 4) суперечити; *se* *~er*
1) ударятися; 2) стикатися; *~oir*
m молоток (*дверний*).

hexagone *геом. 1. adj* шести-
кутний; 2. *m* шестикутник.

hibern||al, *-e* *adj* зимовий; *~a-*
tion *f* зимова сплячка; *~er* *vi* за-
синати на зиму.

* *hibou* *m* сова.

* *hic* *m*: *voilà le* *~*! *розм.* ось
у чо́му заковика!

* *hid||eur* *f* 1) потворність (*про*
обличчя); 2) гидота, мерзотність;
~eux, *-euse* *adj* 1) потворний; 2)
огидний.

hiémal, *-e* *adj* зимовий; *plantes*
~es зимові рослини.

hier *adv* учора; *~* *malin* учора
зранку; *d'~* учорашній; нещодав-
ній.

hilar||ant, *-e* *adj* веселящий; *~e*
adj веселий; який (що) сміється;
~ité *f* веселість; сміх.

hindou, -e *adj* індуський.
hipp|lique *adj* кінний; **~isme** *m* кінний спорт.
hippomobile *adj* на кінній тязі.
hirondelle *f* ластівка.
hirsute *adj* 1) волохатий; кудлатий, патлатий, скуйовджений; 2) *розм.* грубий, брутальний; неотесаний.
*** hisser** *vt* піднімати (вітрило, прапор); *se* ~ підніматися, сходити.
histoire *f* 1) історія (наука); ~ du Moyen Age історія середніх віків; 2) історія, повість; оповідання; казка; 3) байка, небилля; 4) ~ de rige *фам.* задля сміху; 4) *розм.* неприємність, морока; 4) *faire des ~s* завдавати труднощів, неприємностей.
historien *m* історик.
historiette *f* невеличке оповідання, анекдот.
hiver *m* зима; ~ *page* *m* зимування; ~ *pal, -e* *adj* зимовий; ~ *pant* *m* зимівник; ~ *per* *l.* *vi* зимувати; 2. *vt* орати на зяб.
*** ho!** *int* 1) егеї! (оклик); 2) ото!
*** hochement** *m*: ~ de tête похитування головою.
*** hochequeue** *m* трясогузка.
*** hocher** *vt* трясти; ~ la tête хитати головою.
*** hochet** *m* брязкальце; іграшка; дрібничка.
*** hockey** *m* спорт. хокей; ~ *eur* *m, -euse* *f* хокеїст, -ка.
*** holà!** *int* гей!, гді!, досьть!; тіхше!
*** hollandais, -e** *l.* *adj* голландський; 2. *m* голландська мова.

*** homard** *m* омár; rouge comme un ~ червоний як рак.
*** home** *m* домашнє вогнище.
homicide *l.* *adj* смертоносний; 2. *m* 1) вбивця; 2) вбивство.
homage *m* 1) *іст.* клятва; 2) пошана, шана, повага; знаки пошани; вияв вдячності; шанобливе ставлення; *gendre* ~ а віддавати шану, виявляти пошану.
homme *m* 1) людина; чоловік; *jeune* ~ молодик, парубок, юнак; ~ de travail трудящий; ~ de peine чорнороб; ~ *soviétique* радянська людина; ~ de mer моряк; ~ d'épée, ~ de guerre військовий; ~ d'Etat державний діяч; ~ de plume літератор; ~ de raille підставна особа; 2) *військ.* солдат, рядовий.
homme-grenouille *m* аквалангіст.
homme-sandwich *m* людина-реклама.
homog|ène *adj* однорідний; un gouvernement ~ *однопартійний* уряд; ~ *énéité* *f* однорідність, цільність.
homologue *adj* *мат., хім.* рівнозначний.
homonym|e *l.* *adj* однойменний; 2. *m* 1) *лінгв.* омонім; 2) тезка; ~ *ie* *f* *лінгв.* омонімія.
*** hongrois, -e** *l.* *adj* угорський; 2. *m* угорська мова.
honnête *adj* 1) чесний, поважний, порядний, шановний; *homme* ~ чесна людина; ~ *homme* порядна людина; 2) пристойний (про одяг); 3) ввічливий, чемний; ~ *ment* *adv* 1) чесно, порядно, ввічливо; ~ *té* *f* 1) чесність, по-

рядність; 2) ввічливість, чемність.

honneur *m* 1) честь; *point d'~* справа чести; *parole d'~* слово чести; 2) честь, шана; знаки пошани; *pl* почесні; *en l'~ de* на честь; *Q faire ~ à ses engagements* виконати взяті на себе зобов'язання; *tenir à ~* уважати за честь; *il nous fait ~* ми горді за нього.

honorabilité *f* поважність; *~able* *adj* поважний, шановний; *~ablement* *adv* почесно; *~aire* 1. *adj* почесний; 2. *m pl* гонорар, винагорода; *~er* *vt* 1) поважати, шанувати; 2) вшановувати; 3) удостоювати; *~ifique* *adj* почесний.

***honte** *f* 1) сором; соромливість; *avoir ~* почувати сором, соромитися; *faire ~ de* присоромити; *avoir toute ~ bue* забути всякий сором; *rag ~ z* сорому; *à la ~ de* на сором; 2) безчестя, ганьба; *~eux, -euse* *adj* 1) соромливий; присоромлений; 2) ганебний.

hôpital *m* лікарня, госпіталь.

***hoquet** *m* ікавка; *~er* *vi* ікати.

horaire 1. *adj* годинний, годинний; 2. *m* 1) розпорядок дня; 2) графік, розклад.

***horde** *f* зграя, ватага; орда.

***horion** *m* стусан.

horizon *m* 1) обрій, горизонт; 2) *перен.* кругозір.

horloger *f* настінний годинник; баштовий годинник; *réglé comme une ~* точний, пунктуальний; *Q une heure d'~* цілісіньку годину; *~er* *m* годинникар; *~erie* *f* майстерня годинникаря.

***hormis** *prép* крім, за винятком; *~ que* *loc. conj.* крім того, що.

horreur *f* 1) жах; 2) огіда; *avoir qn en ~* ненавидіти когось.

horrible *adj* жахливий; *~ment* *adv* жахливо.

horrifier *vt* жахати.

horripilation *f* 1) дрож, здригання; 2) гусяча шкіра; 3) *розм.* надзвичайне роздратування; *~er* *vt* 1) викликати дрож; 2) *розм.* надзвичайно дратувати.

***hors** *prép* поза, за, крім; *sortir ~ de la ville* вийти з міста; *~ la loi* поза законом; *~ de propos* не до річі; *être ~ de soi* втрачати самовладання, бути в нестямі.

***hors-d'œuvre** *m* 1) прибудова; 2) вставка; 3) закуська, додаткова страва.

***hors-la-loi** *m* людина поза законом.

horticulture *adj* садівничий; *~culteur* *m* садівник, садовод; *~culture* *f* садівництво.

hospice *m* притулок; богадільня.

hospitalier, -ère 1. *adj* 1) гостинний; 2) госпітальний; 2. *f* *cestrá* милосердя; *~té* *f* гостинність.

hostile *adj* ворожий; неприязний; *~ité* *f* 1) ворожнеча, ворожість, неприязнь; 2) *pl* воєнні дії; напад.

hôte, -esse 1. *m, f* 1) господар, господиня; 2) гість, гость; 2. *f*: *~esse* (*de l'air*) стюардеса, бортпроводниця.

hôtel *m* 1) готель; 2) особняк; *~ de ville* міська ратуша; *~ier*

m, -lère *f* господар, -ка готелю;
 ~lerie *f* готель, трактир.
 *houblon *m* бот. хміль.
 *houe *f* сапа, мотика.
 *houille *f* кам'яне вугілля;
 ~er, -ère 1. *adj* кам'яновугільний;
 2. *f* кам'яновугільна шахта; ~eux,
 -euse *adj* вугленосний.
 *houle *f* бріжі, хвилі (на мо-
 рі); ~eux, -euse *adj* неспокійний
 (про море).
 *houppes *f* 1) чубок; 2) китиця;
 3) верхівка (дерева).
 *hourra! *int* ура!
 *hourvari *m* переполюх.
 *housseaux *m pl* краги.
 *houspiller *vt* шарпати, сміка-
 ти, торсати.
 *houssine *f* хлист, прут.
 *houssoir *m* віник, мітла.
 *huer *vt* 1) гикати, кричати;
 2) освістувати; шикати.
 huile *f* олія; ~ de foie de mor-
 gue риб'ячий жир; ~ de lin cuite
 оліфа; ~ de graissage мастило;
 ~ volatile ефірне масло; peindre
 à l'~ малювати олійними фарба-
 ми; ~er *vt* змашувати; ~erie *f*
 олійня, олійниця; ~eux, -euse *adj*
 маслянистий; жирний.
 huis *m*: à ~ clos *юр.* при за-
 чинених дверях; up ~ clos *про-*
 цес при зачинених дверях.
 huissier *m* 1) воротар; 2) судо-
 вий виконавець.
 *huit 1. *adj* 1) вісім; 2) вось-
 мий; d'aujourd'hui *еп* ~ через
 тиждень; 2. *m* 1) восьме число;
 2) вісімка (карта; гоночний чо-
 вен); ~aine *f* тиждень; ~ième
 1. *adj* восьмий; 2. *m* восьма ча-
 стина.

huitre *f* 1) устриця; 2) перен.
 телепень, йолоп.
 *hum! [œm] *int* гм! (вияв сум-
 нію).

humain, -e *adj* 1) людський; les
 choses ~es життєві справи; 2) лю-
 дяний, гуманний.

humaniser *vt* зм'якшувати, ро-
 бити гуманнішим; ~isme *m* гума-
 нізм; ~itaire *adj* гуманітарний;
 ~ité *f* 1) людство; 2) людяність,
 гуманність; 3) *pl* гуманітарні на-
 уки.

humble 1. *adj* 1) смиренний, по-
 кірливий; принижений; 2) скром-
 ний; 3) знедолений; 2. *m pl* знедо-
 лені; ~ment *adv* покірно.

humectage *m*, ~ation *f* зволо-
 ження, змочування; ~er *vt* зволо-
 жувати, змочувати; s'~er: s'~er
 le gosier *розм.* промочити горло.

*humer *vt* втягувати, всмокту-
 вати в себе; ковтати; вдихати.

humeur *f* 1) настрій; вдача, на-
 тұра; être de bonne, de mauvaise
 ~ бути в доброму, поганому на-
 строї; ~ noire чорна меланхолія;
 ~ aventureuse непосидючість; 2) до-
 сада; нудьга; prendre de l'~ роз-
 сержитися; avec ~ з досадою, роз-
 дратовано; 3) рідинка, волога (в
 організмі).

humide *adj* вологий, сирій, мок-
 рий; ~ement *adv* у вологості, у
 вологому місці; ~ité *f* вологість, во-
 логість, мокротка.

humiliant, -e *adj* принижливий,
 образливий; ~ation *f* принижен-
 ня, образа, зневага; ~er *vt* при-
 нижувати, зневажати; s'~er при-
 нижуватися; ~té *f* упокорення,
 покірливість.

humour *m* гумор.
 humus [umys] *m* чорнозём, перегній.
 *hupp||e *f* чубок (у птахів); ~é, -e *adj* 1) чубатий; 2) розм. багатий, знатний.
 *hurl||ement *m* виття, завивання; ~er *vi* 1) вйти; 2) репетувати, горлати; ~eur *m*, -euse *f* горлань, крикун, -ха.
 hurluberlu *m* вітрогон, зайди-голова.
 *hussard *m* гусар.
 *hutte *f* курінь; хатина; халупка.
 hybrid||ation *f* схрещування порід, гібридизація; ~e *m* гібрид, помісь; ~er *vt* схрещувати.
 hydraulique 1. *adj* гідравлічний; 2. *f* гідравліка.
 hydravion *m* гідролітак.
 hydrique *adj* водяний.
 hydrocentrale *f* гідроелектростанція.
 hydrofuge *adj* водотривкий, непромокальний.
 hydrogène 1. *m* водень; 2. *adj* водневий.
 hydrophile *adj* який (що) вбирає в себе воду; ouate ~, coton ~ гіроскопічна вата.

hydrophobie *f* мед. водобоязнь, гідрофобія.
 hyène *f* зоол. гієна.
 hygiène *f* гігієна.
 hymne *m* гімн; ~ national de l'Union Soviétique Державний гімн Радянського Союзу.
 hyperboréen, -ne *adj* північний, льодовитий.
 hyperoxyde *m* хім. перекис.
 hypertension *f* мед. гіпертонія; ~ artérielle підвищений кров'яний тиск.
 hypertrophie *f* 1) мед. гіпертрофія; ~ du cœur розширення серця; 2) перен. перебільшення.
 hypocri||sie *f* лицемірство; ~te 1. *adj* лицемірний; 2. *m*, *f* лицемір, -ка.
 hypodermique *adj* мед. підшкірний.
 hypogée *m* 1) підземелля; підземний хід; 2) підвал.
 hypoten||du, -e *adj* мед. гіпотонічний; ~sion *f* гіпотонія.
 hypothèse *f* припущення, гіпотеза.
 hystér||ie *f* істерія; ~ique 1. *adj* істеричний; 2. *m*, *f* істерик, істеричка.

I

ibidem [ibidem] *adv* там же.
 iceberg [ajsberg] *m* айсберг.
 ici *adv* 1) тут; ~ et là тут і там; radio ~ Moscou говорить Москві; ~-bas на цьому світі;

par ~ тут, сюди; 2) сюди; d'~ звідси; 3) тепер, зараз; d'~ à... поки; d'~ là з цього часу; тим часом.
 idée *f* 1) поняття, уявлення; 2)

ідея, думка; ~ fixe, ~ délirante настірлива ідея; 3) погляд; *pl* переконання.

idem [idem] *adv* те ж саме; також.

identifi|cation *f* 1) ототожнення, ідентифікація; 2) установалення особи, розпізнавання; ~ *fier* *vt* 1) ототожнювати; 2) розпізнавати; ~ *que* *adj* тотожний, ідентичний; ~ *té* *f* 1) тотожність, ідентичність; 2) *юр.* дійсність; *carte d'~té* посвідчення особи.

idolâtr|e 1. *adj* 1) ідолопоклонницький; 2) який (що) обожнює; 2. *m, f* ідолопоклонник, -ця; ~ *er* *vt* обожнювати; ~ *ie* *f* 1) ідолопоклонство; культ; 2) обожнювання.

ignare 1. *adj* неучий, неосвічений; 2. *m, f* неук, невіглас.

igné [igne], -e *adj* 1) вогненний; 2) вулканічного походження.

ignifug|e [ignify:ʒ] *adj* вогнетривкий, вогнестійкий; ~ *er* *vt* робити вогнетривким, вогнестійким.

ignition [ignisjɔ̃] *f* 1) розжареність; розпечений стан; 2) горіння, займання; ~ *spon|tanée* самозаймання.

ignoble *adj* мерзотний, підлий.

ignomini|e *f* ганьба, безчестя; ~ *eux, -euse* *adj* ганебний.

ignor|ance *f* 1) незнання, невідання; *rag ~* через незнання, необізнаність; 2) неосвіченість, неучтво; ~ *ant, -e* 1. *adj* 1) неучий; 2) незнаючий; 2. *m, f* неук; ~ *é, -e* *adj* невідомий, незнаний; ~ *er* *vt* 1) не знати, не відати; 2) ігнорувати.

il (*pl ils*) *pron. pers. m* (3-ї особи) 1) як підмет з відмінюва-

ним дієсловом він; *il rit* він сміється; 2) у безособовому звороті не перекладається: *il faut* треба; *il pleut* іде дощ; *il est trois heures* зараз третя година; *il y a e.*

île *f* острів.

illégal, -e *adj* нелегальний; незаконний; ~ *ité* *f* 1) нелегальність; незаконність; 2) нелегальне становище; підпілля; 3) провина.

illégitim|e *adj* 1) незаконний; 2) несправедливий; ~ *ité* *f* незаконність.

illettré, -e *adj* неписьменний; неосвічений.

illicite *adj* недозволений, заборонений законом.

illimité, -e *adj* необмежений, безмежний.

illisible *adj* нечіткий, незрозумілий.

illumin|ation *f* освітлення; ілюмінація; ~ *er* *vt* 1) освітлювати; 2) *перен.* осявати; 3) просвіщати.

illusion *f* ілюзія, помилкова думка; омана; ~ *ner* *vt* вводити в оману; *s'~ner* помилятися.

illusoire *adj* ілюзорний, обманливий.

illustre *adj* знаменитий, видатний; *les hommes ~s* великі люди.

illustr|é, -e 1. *adj* ілюстрований; 2. *m* ілюстрований журнал; ~ *er* *vt* 1) ілюструвати; 2) прославляти; *s'~er* прославлятися.

ilot *m* 1) острівець; 2) група будинків; квартал.

ils *div. il.*

imag|e *f* 1) зображення; картинка; 2) образ, уява; ~ *antici|pée* прообраз; *à l'~ de...* на зразок; 3) образний вираз; 4) кіно

кадр; *~é, -e adj* образний; *~er vt* робити образним (стиль).

imaginable adj уявний; *~aire adj* уявлюваний, мнійний; *~atit, -ative adj* наділений палкою уявою; *~ation f* уява, фантазія; *~er vt* 1) уявляти (собі); вважати; 2) вигадувати.

imbécil|e 1. *adj* недоумкуватий; дурний; 2. *m, f* дурень, дурка; *~ité f* недоумство; дурість.

imbiber vt просочувати, змочувати; *s' ~* просочуватися, змочуватися.

imbu, -e adj насичений, просочений.

imbuvable adj непридатний для пиття.

imit|ation f наслідування; *імітація*; *~er vt* наслідувати, копіювати; *імітувати*.

immaculé, -e adj непорочний; чистий.

imman|ence f філос. іманентність, властивість; *~ent, -e adj* іманентний, властивий.

immangeable adj неїстівний.

immanquable adj неминучий, невідворотний.

immatur|é, -e adj незрілий; *~ité f* незрілість.

immédiat, -e adj безпосередній; негайний; найближчий; *~ement adv* безпосередньо; негайно; *~ement après зразу ж після*.

immémorial, -e adj незапам'ятний, споконвічний.

immens|e adj неосяжний; безконечний; величезний; *~ité f* неосяжність; безмежність.

immerger vt занурювати (в рідину).

immérité, -e adj незаслужений.

immersion f 1) занурювання; 2) проникнення.

immeuble 1. *adj* нерухомий (про майно); 2. *m* 1) нерухоме майно; 2) будинок.

immin|ence f неминучість; *~ent, -e adj* неминучий, невідворотний.

immiscer vt вплутувати; *s' ~* втручатися.

immixtion [immiksɔ̃] f втручання.

immobil|e adj 1) нерухомий; 2) *перен.* непорушний; *~isation f* 1) приведення в нерухомий стан; 2) ек. застій; 3) скоблення (ворога); *~iser vt* 1) робити нерухомим; 2) заморозжувати; *~ité f* нерухомість, стан спокою.

immodér|ation f непомірність, нездержливість; *~é, -e adj* непомірний, нездержливий; *~ément adv* непомірно.

immol|ation f 1) жертвопринесення; 2) жертва; 3) вбивство; *~er vt* 1) приносити в жертву; 2) умиряти, умиряти.

immond|e adj 1) нечистий; погань; 2) мерзотний; *~ice f* 1) бруд; 2) *pl* нечистоти.

immoral, -e adj аморальний; *~ité f* аморальний вчинок.

immort|aliser vt обезсмертити, увіковічити; *~alité f* безсмертя; *~el, -le adj* безсмертний.

immuable adj незмінний, непорушний.

immunis|ation f імунізація, запобіжне щеплення; *~er vt* імунізувати.

immunité f 1) пільга, привілей;

звільнення від податків або повинностей; 2) мед. імунітет; 3) недоторканність.

immutabilité *f* незмінність, непорушність.

imPAIR, -e 1. *adj* непарний; 2. *m* нетактовність; незграбність.

impalpable *adj* невідчутний на дотик.

impardonnable *adj* непростимий.

imparfait, -e *adj* недосконалий; незакінчений.

impartial [ɛparsjal], -e *adj* неупереджений; ~ité *f* неупередженість.

impasse *f* 1) глухий кут; 2) безвихідь.

impassibilité *f* незворушність; байдужість; ~le *adj* незворушний; безпристрасний; байдужий; ~lement *adv* безпристрасно; байдуже.

impati|emment [ɛpasjɑ̃mɑ̃] *adv* нетерпляче; ~ence [ɛpasjɑ̃:s] *f* нетерпіння; ~ent, -e *adj* нетерплячий; ~enter [ɛpasjɑ̃te] *vt* виводити з терпіння; докучати; s'~enter втрачати терпіння; сьрдитися.

impayable *adj* 1) неоплатний; 2) розм. сміховинний, забавний.

impeccable *adj* 1) безгрішний; 2) бездоганний.

impénétrab|ilité *f* непроникність; ~le *adj* непроникний; непрохідний.

impénit|ence *f* 1) нерозкаяність; 2) зашкарублість; ~ent, -e *adj* 1) який (що) не розкаявся; 2) зашкарублий, закоснілий.

impérati|f, -ve *adj* владний, настійний.

imperceptib|ilité *f* невлівимість; ~le *adj* непомітний, невлівимий;

~lement *adv* непомітно, невідчутно, невлівимо.

imperfection *f* 1) недосконалість; 2) вада, дефект.

impérial, -e *adj* імператорський, царський.

impérieu|sement *adv* владно; настійно; ~x, -se *adj* владний; настійний.

impérissable *adj* нетлінний, вічний.

impéritie [ɛperisi] *f* нездатність, невмілість.

impermeab|ilité *f* непромокальність; непроникність; ~le 1. *adj* непромокальний; непроникний; 2. *m* непромокальний плащ.

impersonnel, -le *adj* перен. позбавлений індивідуальності.

impertin|emment *adv* нахабно, брутально; ~ence *f* зухвальство, нахабство; *pl* зухвалі слова; грубощі; dire des ~ences грубіяти; ~ent, -e 1. *adj* зухвальний, нахабний; 2. *m, f* зухвала людина, нахаба.

imperturbable *adj* незворушний.

impétu|eusement *adv* бурхливо; наважно; нестримно, буйно; ~eux, -euse *adj* 1) бурхливий; навальний; нестримний; 2) гарячий, палкий; ~osité *f* 1) бурхливість; навальність; нестримний натиск; 2) поривчастість; запальність.

impi|e 1. *adj* безбожний, невірний; 2. *m, f* безвірник, -ця; ~été *f* 1) безвір'я; 2) неповага.

impitoyable *adj* безжалісний, нещадний.

implacable *adj* невлаштований.

implant|ation *f* впровадження, укорінення; ~er *vt* впроваджу-

вати; *s'~er* впроваджуватися, укорінюватися.

implicite adj який (що) маєть-ся на думці; *~ment adv* приховано, наявно.

impliquer vt 1) вплутувати, втягувати; 2) містити в собі.

implor|ation f благання, мольба; *~er vt* благати, молити.

impoli, -e adj неввічливий, нечёмний; *~tesse f* неввічливість, нечёмність.

impondér|able adj фіз. невагомий; *~é, -e adj* нерівноважений.

impopulaire adj непопулярний.

import|ance f важливість; значення; *attacher de l'~ à qch* надавати значення чомусь; *~ant, -e adj* важливий, значний; *peu ~ant* незначний.

importation f 1) імпорт, ввіз; 2) імпортний товар.

importer I vt ввозити, імпортувати.

import|er II vi бути важливим, потрібним; *il ~e* важливо; належить, слід; *Q p'~e* що? щоб не було; *p'~e* qui хто б не був; *à p'~e* quelle heure у будь-який час.

importun, -e 1. *adj* докучливий, набридливий; 2. *m, f* докучлива людина; *~er vt* докучати, набридати; *~ité f* докучливість, настійливість.

impos|er 1. *vt* 1) обкладати (податком); 2) (qch à qn) накла-зувати, зобов'язувати; примушувати; 3) накладати, покладати; 2. *vi* імпонувати, викликати повагу; *~ition f* 1) обкладання (податком); 2) накладання (штрафу).

impossib|ilité f неможливість;

~le 1. *adj* неможливий; *il est ~le* неможливо; 2. *m* неможливе; *faire l'~le* зробити все можливе.

impost|eur m обманщик; само-зв'янець; *~ure f* обман, наклеп.

impôt m податок, подать.

impotence f безсилля, нездат-ність.

impraticable adj 1) нездійснен-ний; непридатний; 2) непроїзний, непрохідний.

imprécation f прокляття.

imprécis, -e adj неточний, неяс-ний; *~ion f* неточність, неясність.

imprégn|ation f просочування, насичування; *~er vt* 1) просочу-вати, насичувати; 2) *перен.* про-никати.

imprenable adj неприступний (*про місто, фортецю*).

imprescriptible adj невід'ємний; непорушний.

impression f 1) друкування; 2) відбиток, слід; 3) враження; *faire ~* справити враження.

impressionn|abilité f вразли-вість, сприйнятливості; *~able adj* вразливий, сприйнятливий; *~ant, -e adj* який (що) справляє сильне враження, хвилюючий; *~er vt* справляти враження, хвилювати.

imprévisible adj непередбаче-ний.

imprévoy|ance f непередбачли-вість; легковажність; *~ant, -e adj* непередбачливий; легковажний.

imprévu, -e 1. *adj* непередбаче-ний; несподіваний; 2. *m* несподі-ваність.

imprim|é, -e 1. *adj* надрукова-ний; 2. *m* 1) друкований твір; 2) друкований бланк; *~er vt* 1) за-

лишати відбиток; 2) друкувати; 3) вибивати (тканину); 4) відбивати; 5) надавати, передавати; ~erie f 1) книгодрукування; 2) друкарня; ~eur, -euse 1. m, f друкар; 2. f друкарська машина.

improbab||lité f неймовірність; ~le adj неймовірний.

improbation f несхвалення.

improb||le adj нечесний; ~ité f нечесність.

improducti||f, -ve adj непродуктивний; ~vité f непродуктивність.

impromptu [ɛ̃pʁɔ̃pty] 1. m експромт, імпровізація; 2. adv без підготовки.

improp||le adj 1) непридатний, невідповідний; 2) невластивий; ~iété f непридатність, невідповідність.

improvisite: à l'~ loc. adv. несподівано, раптово.

imprud||ement adv необережно, нерозсудливо; ~ence f необережність, необачність; ~ent, -e adj необережний, нерозсудливий, необачний.

impud||ement adv безсоромно, нахабно; ~ence f безсоромність, нахабство; ~ent, -e adj безсоромний, нахабний; ~eur f безсоромність.

impudi||cité f безсоромність; розбещеність; ~que adj безсоромний; розбещений.

impuiss||ance f безсилля, немічність; ~ant, -e adj безсильний, безпорадний.

impru||ement adv безкарно; ~ité f безкарність.

impur, -e adj 1) нечистий; 2) перен. непристойний; ~eté f 1) не-

чистота; забрудненість; 2) непристойність.

imput||able adj який (що) ставиться за провину; ~ à qn приписуваний комусь; ~ation f обвинувачення; ~er vt ставити в провину; ~er un crime à qn звинувачувати когось у злочині.

inabordable adj неприступний, недоступний.

inabrité, -e adj незахищений, відкритий.

inacceptable adj неприйнятний.

inaccessib||lité f неприступність, недоступність; ~le adj неприступний, недоступний.

inaccoutumé, -e adj незвичний.

inachevé, -e adj незакінчений.

inadmissib||lité f неприйнятність, неприпустимість; ~le adj неприйнятний, неприпустимий.

inadvertance f недбгляд; раг ~ через недбгляд.

inalién||ble adj невід'ємний; ~tion f невід'ємність.

inaltérable adj незмінний, непо-рушний.

inanimé, -e adj неживий; по-збавлений життя.

inanité f 1) марність, суєта; безцільність; 2) безмістовність.

inapition f виснаження.

inapaisé, -e adj незаспокоєний, незадоволений.

inaperçu, -e adj непомічений.

inappétence f мед. втрата апетиту.

inapplicable adj незастосовний, непридатний.

inappli||cation f недбальство; ~qué, -e adj нестаранний, недбайливий.

inappréciable *adj* 1) неоціненний, безцінний; 2) невідчутний; ~é, -e *adj* неоцінений.

inapt *adj* нездатний, непридатний; ~itude *f* нездатність, непридатність; ~itude au travail непрацездатність.

inarticulé, -e *adj* незленигороздільний; невиразний.

inassouvi, -e *adj* незаспокоєний, незадоволений.

inattendu, -e *adj* несподіваний, непередбачений.

inattentif, -ve (*à qch*) неуважний до; ~on *f* неувага, неуважність.

inaugural, -e *adj* вступний; séance ~ale d'un congrès перше засідання конгресу, з'їзду; ~ation *f* 1) урочисте відкриття (пам'ятника; установи; з'їзду); discours d'~ation вступна промова; 2) *перен.* початок; ~er *vt* 1) урочисто відкривати; 2) *перен.* класти початок.

inauthentique *adj* недостовірний.

incalculable *adj* незліченний.

incantation *f* чаклунство, чари.

incapable *adj* 1) нездатний; ~ de lâcheté нездатний на низький вчинок; 2) нездібний, бездарний; 3) *юр.* недієздатний; ~cité *f* 1) нездатність; 2) нездібність, бездарність; 3) *юр.* недієздатність.

incarcération *f* ув'язнення; ~er *vt* брати під варту; ув'язнювати.

incarnat, -e *adj* яскраво-червоний.

incarnation *f* втілення; ~é, -e *adj* втілений, сущий, справжній;

~er *vt* втілювати; s'~er втілюватися.

incartade *f* різка вихватка, вибрик.

incendiaire 1. *adj* *прям., перен.* запалювальний, запальний; 2. *m, f* палій, -ка; підбурювач, -ка; ~e *m* пожежа; ~é, -e 1. *adj* знищений пожежею; 2. *m, f* погорілець; ~er *vt* 1) підпалювати, спалювати; 2) хвилювати, збуджувати.

incertain, -e 1. *adj* 1) невпевнений; сумнівний; ненадійний; 2) неясний, невиразний; lumière ~aine тьмяне світло; 2. *m* невідоме; ~itude *f* 1) невпевненість, нерішучість; сумнів; *pl* вагання; 2) невипрогідність; невідомість; 3) неопосійність.

incessamment *adv* 1) безперервно, безупинно; 2) зараз же, негайно; ~ant, -e *adj* безперервний, безупинний.

inceste *m* кровозміщення.

incidence *f* 1) фіз. падіння; angle d'~ кут падіння; 2) *перен.* наслідок.

incident *m* інцидент, випадок, пригода.

incis *er vt* насікати, надрізувати; ~if, -ive 1. *adj* 1) ріжучий; 2) колючий, дошкульний; 2. *f* різець (зуб); ~ion *f* надріз, насічка.

incitation *f* підбурювання; ~er *vt* спонукати, підбурювати.

incivil, -e *adj* неввічливий, нечемний; ~ité *f* неввічливість, нечемність.

inclémence *f* безжалісність; суворість; ~ent, -e *adj* безжалісний, немилосердний; суворий.

inclinaison *f* нахил, похилість;

нахилення, крен; *~ation* *f* 1) нахил; нахилення; 2) схильність; прихильність; *~er* 1. *vt* нахиляти; схиляти; 2. *vi* 1) нахилитися, хилитися; кренитися; 2) (*vers qch*) *перен.* схилятися до; *s'~er* 1) схилитися; визнавати себе переможеним; 2) кланятися; 3) нахилитися.

*inclure** *vt* включати; додавати до.

inclus, -e adj прикладений; вкладений; *ci~* при цьому додається; *~if, -ive adj* який (що) включає в себе; *~ion* *f* включення.

incohérence *f* відсутність зв'язку; непослідовність; *~ent, -e adj* нескладний, непослідовний.

incohésion *f* відсутність зв'язку.

incolore adj безколірний, безбарвний.

incombler *vi* (*à qn*) випадати комусь на долю; *il ~e à...* налєжить...

incombustibilité *f* незаймистість, вогнестійкість; *~le adj* незаймистий, вогнестійкий.

incommensurable adj 1) невимірний; 2) *мат.* несумірний.

incommode adj 1) незручний; 2) неспокійний, набридливий; *~é, -e adj* 1) (*de qch*) стурбований, занепокоєний; 2) який (що) нездужає; *~er* *vt* 1) заважати, турбувати, непокоїти; 2) тривожити; набридати; 3) розладнувати здоров'я; *je suis ~é* я нездужаю; *~ité* *f* 1) незручність; турботи; 2) нездужання.

incomparable adj незрівнянний; чудовий.

incompatibilité *f* 1) несумісність; 2) невідповідність; *~ d'hu-*

man несхожість характеристик; *~le adj* несумісний, суперечний.

incompréhensibilité *f* незрозумілість; *~le adj* незрозумілий.

inconcevable adj незабагнений, незрозумілий.

inconciliable adj 1) непримиренний; 2) несумісний.

incongru, -e adj недоречний; непристойний; *~ité* *f* недоречність; непристойність.

inconnu, -e 1. *adj* невідомий; 2. *m, f* незнайомець, -ка; 3. *m* *мат.* невідома величина.

inconsciemment *adv* несвідомо; *~ence* *f* несвідомість; необдуманість; *~ent, -e adj* несвідомий.

inconséquence *f* непослідовність, необдуманий вчинок; *~ent, -e adj* непослідовний; необдуманий.

inconsidération *f* необдуманість; *~é, -e adj* необдуманий; необачний.

inconsistance *f* безпідставність; *~ant, -e adj* 1) безпідставний; 2) неміцний.

inconsolable adj безутішний.

inconstance *f* непостійність, мінливість; *~ant, -e adj* непостійний, мінливий.

incontestable adj незаперечний, неспростовний; *~ment* *adv* безперечно, безсумнівно.

incontesté, -e adj безперечний, безумовний.

incontinence *f* нестриманість.

incontinent I, *-e adj* нездержливий, нестриманий.

incontinent II *adv* зараз, негайно.

inconven|ance *f* недоречність; непристойність; **~ant, -e** *adj* недоречний; непристойний.

inconven|ient *m* незручність; перешкода; недоречність; **sans ~s** без перешкод.

incorpor|ation *f* включення, зарахування; **~er** *vt* включати (до складу), зараховувати; **s'~er** вступати до лав армії.

incorrect [ɛkɔʁekt], **-e** *adj* 1) неправильний, помилковий; 2) некоректний; **~ement** *adv* 1) неправильно, помилково; 2) некоректно; **~ion** *f* 1) неправильність, помилка; 2) некоректність.

incorrigib|ilité *f* непоправність, невиправність; **~le** *adj* непоправний; **~lement** *adv* непоправно.

incorruptib|ilité *f* 1) нескхильність до псування; 2) непідкупність; **~le** *adj* 1) який (що) не псується; 2) непідкупний.

incrédibilité *f* неймовірність; неправдоподібність.

incrédul|e *adj* 1) недовірливий; 2) невіруючий; **~ité** *f* 1) недовірливість; 2) невіра.

incroyable *adj* неймовірний, надзвичайний.

inculp|ation *f* обвинувачення; **~é, -e** *adj, s* обвинувачений, -а; **~er** *vt* обвинувачувати.

inculquer *vt* навівати; втлумачувати; **s'~** зберігатися (у пам'яті).

incult|e *adj* 1) необроблений; занедбаний; 2) неосвічений; **~ivé, -e** *adj* необроблений (про землю).

incurab|ilité *f* невиліковність; **~le** *adj* невиліковний.

incurie *f* недбальство; безтур-

ботність; **~ administrative** безгосподарність.

incursion *f* 1) вторгнення; напад; 2) поїздка, мандрівка.

incurv|ation *f* увігнутість; викривлення; **~é, -e** *adj* увігнутий; викривлений.

indéc|ence *f* непристойність; **~ent, -e** *adj* непристойний, непорядний.

indéchiffrable *adj* 1) нерозбірливий, нечіткий; 2) незрозумілий.

indécis, -e *adj* 1) нерішучий; 2) нерозв'язаний, неясний; сумнівний; **~ion** *f* нерішучість.

indéfectible *adj* 1) нескінченний; 2) непорушний.

indéfini, -e *adj* 1) неозначений; 2) безмежний; **~ssable** *adj* 1) який (що) важко визначити; 2) неояснений; незбагнений.

indélébil|e *adj* 1) який (що) не стирається; 2) *перен.* незгладимий; **~ité** *f* *перен.* незгладимість.

indélicat, -e *adj* неделікатний; **~esse** *f* неделікатність.

indemne [ɛdemn] *adj* неушкоджений; непошкоджений; **rester ~** уціліти, зберегтися.

indemni|sation [ɛdemnizasjɔ̃] *f* відшкодування, компенсація; **~ser** *vt* відшкодовувати, компенсувати; **~té** *f* відшкодування, компенсація; допомога.

indéniable *adj* неспростовний, незаперечний.

indépend|amment *adv*: **~ de ...** незалежно від ...; **~ance** *f* незалежність, самостійність; **~ant, -e** *adj* незалежний, самостійний.

indéracinable *adj* невикорінний.

indescriptible *adj* який (що) важко описати.

indésirable *adj* небажаний.

indestructibilité *f* незруйновність; непорушність; **~le** *adj* незруйновний; непорушний.

indéterminable *adj* невизначний; **~ation** *f* 1) невизначеність; 2) нерішучість; **~é, -e** *adj* 1) невизначений; 2) нерішучий.

index [ēdeks] *m* 1) вказівний палець; 2) рухома вказівна стрілка; 3) індекс, показчик; зміст; **Q mettre à l'~** забороняти; вилучати з обігу.

indicat|eur, -rice 1. *adj* вказівний; 2. *m* 1) показчик-добіжник; 2) *tex.* індикатор, показчик.

indicat|if, -ve 1. *adj* вказівний; 2. *m*: **~s d'appel** радіо позивні.

indication *f* вказівка.

indice *m* 1) знак, ознака, симптом, прикмета; 2) індекс, показник; 3) *mat.* показник ступеня.

indicable *adj* невимовний, неказаний; **~ment** *adv* невимовно, неказанно.

indien, -ne 1. *adj* індійський; 2. *f* ситець.

indiffér|emment *adv* байдуже; **~ence** *f* байдужість; **~ent, -e** 1. *adj* байдужий; 2. *m, f* байдужа людина; **faire l'~ent** удавати байдужого.

indigence *f* 1) бідність, злидні; 2) *перен.* убогість; **~ d'idées** убогість думки.

indigène 1. *adj* тубільний, місцевий; 2. *m, f* тубілець, -ка.

indigent, -e 1. *adj* бідний, неможливий; 2. *m* бідняк.

indigest|e *adj* 1) нестрівний,

нелегкотрівний; 2) *перен.* нелегкозрозумілий; **~ion** *f* 1) нетравлення шлунка; розлад травлення; 2) *перен.* пересичення.

indignation *f* обурення; **soulevé d'~** обурений до краю.

indigne *adj* недостойний, негідний; мерзенний; **~ment** *adv* недостойно, негідно.

indigner *vt* обурювати.

indignité *f* 1) недостойність; негідність; 2) образа.

indiqu|er *vt* 1) вказувати; позначати; 2) визначати; **Q être ~é pour ...** бути створеним для; **c'est tout ~é** це цілком природно, зрозуміло.

indirect [ēdirekt], **-e** *adj* непрямий, обхідний; посередній; **avis ~** нап'ят; **~ement** *adv* посередньо.

indiscr|et, -ète *adj* нескромний; нестриманий; **~étion** *f* 1) нескромність; нетактовність; 2) балакучість.

indiscutable *adj* незаперечний.

indispensable *adj* необхідний.

indispos|é, -e *adj* нездоровий; **~er** *vt* 1) викликати нездужання; 2) псувати настрій; 3) (*contre qn, contre qch*) підбурювати, настроювати проти когось, чогось; **~ition** *f* 1) нездужання; 2) неприхильність.

indissoluble *adj* 1) нерозчинний; 2) нерозривний; непорушний.

indistinct [ēdistēkt], **-e** *adj* неясний, невирізний; **~ement** *adv* 1) неясно, невирізно; 2) однаково; байдуже.

indivis, -e *adj* неподільний; **par ~** *loc. adv.* неподільно, спільно; **~ible** *adj* неподільний.

indocil||e *adj* неслухняний; непокірний; **~ité** *f* неслухняність, непокірра.

indol||ence *f* 1) млявість, апатія; 2) недбалість; **~ent, -e** *adj* 1) млявий; байдужий; 2) недбалий.

indompt||able [ɛdɔ̃tabl] *adj* невгамовний; **~é, -e** *adj* невгамований, неприборканий.

indonésien, -ne *adj* індонезійський.

indu, -e *adj* неподобний, неналежний; *aux heures ~es* невчасно. **indubitable** *adj* безсумнівний, безперечний.

induire* *vt* 1) виводити, робити висновки; 2) підбурювати; підмовляти; **~er** *ep* егеуг вводити в оману; 3) *ел.* індуктувати.

indul||gence *f* поблажливість; **~ent, -e** *adj* поблажливий.

indûment *adv* неналежно, неподобно; незаконно.

industrie *f* промисловість; індустрія.

inébranlable *adj* непохитний.

inédit, -e *1. adj* 1) ненадрукований, неопублікований; 2) новий, невідомий; небувалий; 2. *m.* c'est de l'~! це новина!

ineffable *adj* невимовний, несказаний.

ineffaçable *adj* незгладимий.

inefficac||e *adj* недійсний, неефективний; недіючий (*про ліки*); **~ité** *f* недійсність, неефективність.

inégal, -e *adj* 1) нерівний, нерівноправний; 2) негладкий, нерівний; 3) нерівномірний; 4) непростий, мінливий; **~é, -e** *adj* незрівнянний; неперевершений; **~ité**

f 1) нерівність; 2) нерівномірність; 3) непостійність.

inéluctab||ilité *f* неминучість, невідворотність; **~le** *adj* неминучий, невідворотний.

inemployé, -e *adj* який (що) не був у вжитку, невикористаний.

inept||e *adj* 1) нездібний; 2) дурний, безглуздий; **~le** [ɛ̃persi] *f* 1) нездібність; 2) дурниця, нісенітниця.

inépuisable *adj* невичерпний; **~é, -e** *adj* невичерпаний.

inespéré, -e *adj* несподіваний.

inestimable *adj* безцінний, неоціненний.

inévitabile *adj* неминучий, невідворотний; **~ment** *adv* неминуче.

inexact [ɛ̃gzak], *-e* *adj* 1) неточний, невірний; 2) неакуратний; **~itude** *f* 1) неточність; 2) несправність.

inexcusable *adj* непростий, непростачний.

inexécutable *adj* нездійснений; **~é, -e** *adj* невиконаний, нездійснений; **~ion** *f* невиконання, нездійснення.

inexorab||ilité *f* непохитність, невблаганність; **~le** *adj* непохитний; **~lement** *adv* непохитно, невблаганно.

inexpéri||ence *f* недосвідченість; **~menté, -e** *adj* 1) недосвідчений; 2) невіпробований, недосліджений.

inexpli||cable *adj* неояснений; дивний; **~qué, -e** *adj* нез'ясований.

inexploitable *adj* непридатний для розробки; **~é, -e** *adj* нерозроблюваний; нерозроблений.

inexploré, -e *adj* досліджений.

inexplosible *adj* який (що) не вибухає.

inexpressible *adj* невиразний.

inexprimable *adj* невимовний.

inexpugnable *adj* непоборний; неприступний.

inextinguible *adj* 1) негасимий; 2) нестримний.

inextricable *adj* заплутаний; situation ~ безвихідне становище.

infallible *adj* 1) непогрішимість; безпомилковість; ~le *adj* 1) непогрішимий; 2) безпомилковий; вірний; ~lement *adv* неминуче.

infaisable *adj* нездійсненний.

infamant, -e *adj* який (що) ганьбить.

infame *adj* 1) безчесний, ганебний; 2) підлий.

infamie *f* 1) безчестя, ганьба; 2) підлість.

infanterie *f* піхота.

infanticide 1. *m* дітовбивство; 2. *m, f* дітовбивця.

infantile *adj* дитячий; інфантильний.

infatigable *adj* невтомний.

infatuation *f* пристрасть, захоплення; s'~er (*de qn, de qch*) прив'язатися, захопитися кимсь, чимсь.

infécond, -e *adj* безплідний; ~ité *f* безплідність.

infecter *vt* заражати; ~ion *f* інфекція, зараза.

inférer *vt* робити висновок, виводити.

inférieur, -e 1. *adj* 1) нижній, спідній; 2) нижчий, молодший, підлеглий; 3) слабший; гірший; être ~ à ... стояти нижче когось, по-

ступатися комусь; 2. *m, f* підлеглий, -а; ~orité *f* нижче становище; гірша якість; неповноцінність; недостатність; нижчий ступінь.

infernal, -e *adj* пекельний, нестерпний.

infertil *adj* неродючий; ~ité *f* неродючість.

infester *vt* 1) спустошувати, розоряти (нападами); 2) наводняти (про тварин, комах).

infidèle 1. *adj* 1) невірний, віроломний; 2) неточний, несхожий; 3) нечесний; 2. *m рел., заст.* невірний; ~délité *f* 1) невірність, віроломство; 2) неточність; 3) нечесність.

inflme *adj* найнижчий, найменший, незначний.

infini, -e 1. *adj* нескінченний; 2. *m* нескінченність, безкраїсть; à l'~ нескінченно; без кінця-краю; ~ment *adv* нескінченно; ~té *f* нескінченність; велика кількість.

infirm *adj* 1. *adj* хворобливий, немічний; 2. *m, f* каліка; ~erie *f* лікарня, лазарет, медпункт; ~ier *m, -ière* *f* санітар, -ка; медсестра; ~ité *f* 1) неміч, недуга, слабкість; 2) хронічне захворювання; 3) фізична вада, каліцтво.

inflammabilité *f* займистість; ~ble *adj* 1) займистий, горючий; 2) який (що) захоплюється; ~tion *f* 1) займання; 2) мед. запалення.

inflexibilité *f* 1) негнучкість; 2) непохитність; ~ble *adj* 1) негнучкий; 2) непохитний; ~blement *adv* непохитно; ~on *f* 1) нахил; 2) фіз., мат. відхилення.

infliger *vt* накладати (кару).

inflorescence *f* бот. суцвіття.

influ|ence *f* вплив; ~encer *vt* впливати, діяти; ~ent, -e *adj* впливовий; ~er *vi* впливати.

informe *adj* безформний; необроблений.

informer *vt* (qn de qch) повідомляти, інформувати; s'~ (de qn, de qch) довідуватися, дізнаватися про щось, про когось.

infortun|e *f* нещастя, негода, біда; ~é, -e *adj*, *s* нещасливий, -а, знедолений, -а.

infraction *f* (à qch) порушення (закону, наказу, угоди); правопорушення.

infranchissable *adj* непрохідний.

infructueu|sment *adv* безплідно, марно; ~х, -se *adj* безплідний, безрезультатний.

infus, -e *adj* прирощений; avoir la science ~e бути премудрим.

infus|er *vt* 1) настоювати, робити настій; 2) мед. вливати, переливати (кров тощо); ~ion *f* 1) настій, настойка; 2) вливання, переливання (крові тощо).

ingambe *adj* розм. жвавий, бадьорий; моторний.

ingénier (s') (à faire qch) уму-дрятися, ухитрятися.

ingénieur *m* інженер; ~ en chef головний інженер.

ingéni|eusement *adv* майстерно, вправно; ~eux, -euse *adj* винахідливий; майстерний; ~osité *f* винахідливість.

ingénu, -e *adj* простодушний, наївний; ~ité *f* простодушність, наївність.

ingér|ence *f* втручання; s'~er втручатися.

ingrat, -e *adj* 1) невдячний; 2) невідгідний; O sol ~ неродючий ґрунт; âge ~ перехідний вік; ~itude *f* невдячність.

inguerissable *adj* невиліковний.

inhabile *adj* 1) незграбний, невмілий; 2) юр. неправоздатний; ~té *f* незграбність; невміння.

inhabilité *f* юр. неправоздатність.

inhabit|able *adj* непридатний для житла; ~é, -e *adj* нежилый; безлюдний.

inhabituel, -le *adj* незвичний, незвичайний.

inhérent, -e *adj* властивий, невід'ємний.

inhospitali|er, -ère *adj* негостинний; ~té *f* негостинність.

inhumain, -e *adj* нелюдський; жорстокий.

inhum|ation *f* поховання, похорон; ~er *vt* ховати.

inimaginable *adj* неуявлений, неймовірний.

inimitable *adj* винятковий, незрівнянний.

inimitié [inimitje] *f* неприязнь.

inintelligible *adj* незрозумілий, нерозбірливий.

ininterr|ompu, -e *adj* безперервний; ~uption *f* безперервність.

iniqu|e *adj* несправедливий; беззаконний; ~ité *f* несправедливість; беззаконня.

initial [inisjal], -e 1. *adj* початковий, заголовний; 2. *f* початкова буква; ініціал.

initiative [inisjati:v] *f* ініціатива, почин.

initier [inisje] *vt* (qn à qch) посвящати в таємницю, повідомляти;

s' ~ (à qch) прилучатися; входити в курс.

inject||er *vt* упорскувати; s' ~ наливатися кров'ю; ~ion *f* 1) мед. ін'єкція, упорскування; 2) тех. просочування.

injonction *f* наказ, розпорядження.

injur||e *f* 1) образа; 2) *pl* лайка; 3) шкода, збиток; ~ier *vt* лаяти; ображати; ~ieux, -ieuse *adj* образливий, зневажливий.

injust||e *adj* несправедливий; ~ement *adv* несправедливо; ~ice *f* несправедливість.

injustifiable *adj* неprobачний, непростий.

inné, -e *adj* прирджений.

innoc||ence *f* невинність; ~ent, -e *adj* невинний; ~enter *vt* виправдовувати.

innombrable *adj* незліченний.

innommable *adj* неказаний, невимовний, нечуваний.

innov||ateur, -atrice 1. *adj* новаторський; 2. *m, f* новатор, -ка; ~ation *f* новина, нововведення; ~er *vi* робити нововведення.

innocup||ation *f* незаїнятість, неробство; ~é, -e *adj* незаїнятий, бездіяльний.

inocul||ation *f* мед. щеплення; ~er *vt* мед. прищеплювати.

inodore *adj* без запаху.

inoffensi||f, -ve *adj* невинний, необразливий; безпечний; *gendre* ~ знешкодити.

inond||ation *f* 1) повінь, рбзлив; 2) *перен.* наплив; ~é, -e *adj* затоплений; ~er *vt* 1) затопляти, заливати; 2) зрбшувати; 3) *перен.* наводняти, наповнювати.

inopiné, -e *adj* несподіваний, раптовий.

inopportun, -e *adj* несвоечасний, недоречний; ~ément *adv* несвоечасно, не до речі; ~ité *f* несвоечасність, недоречність.

inoublable *adj* незабутній.

inouï, -e *adj* нечуваний, небувалий.

inoxidable *adj* *xim.* який (шо) не окислюється, нержавіючий.

inqui||et, -ète *adj* неспокійний, тривожний; ~éter *vt* непокоїти, тривожити; ~étude *f* тривога, неспокій.

insaisissable *adj* неловимий.

insalubr||e *adj* нездоровий, шкідливий для здоров'я; ~ité *f* нездорові умови (*про клімат і т. ін.*).

insanité *f* 1) божевілья; 2) безглуздість, нісенітниця.

insatiable [ɛsasjabl] *adj* ненаситний.

insciemment [ɛsjamɑ̃] *adv* невідомо, через незнання.

inscription *f* 1) напис; 2) запис, занесення до списку; 3) плата за навчання.

inscrire* *vt* 1) записувати, заносити до списку; 2) ~ up but забити гол; 2) робити напис; 3) *геом.* вписувати.

insecte *m* комаха.

insécurité *f* небезпечність, непевність.

insensé, -e 1. *adj* божевільний; безрозсудний; 2. *m, f* божевільний, -а; безумець.

insensib||ilité *f* 1) нечутливість; 2) *перен.* бездушність; ~le *adj* 1) нечутливий; 2) *перен.* бездушний; 2) непомітний.

inséparable *adj* нерозлучний, нероздільний.

insérer *vt* (*dans qch*) включати, вставляти, вмішувати.

insertion *f* 1) включення; вміщення (*в газету*); 2) газетна об'ява.

insidieux *adj* 1) лукавий, підступний; 2) прихований (*про хворобу*).

insigne *m* відзнака; значок.

insignifiance *f* незначність, неважливість; *~ant*, *-e adj* незначний, неважливий.

insinuant, *-e adj* 1) вкрадливий; 2) який (що) наводить на думку; *~ation f* 1) проникнення; 2) украдливість; 3) інсинуація; *натяк*; *~er vt* 1) (*dans*) обережно вводити, вставляти (*зонд і т. ін.*); 2) натякати; *s'~er* проникати; вводити (*в довіру*).

insister *ance f* наполегливість, настирливість; *~er vi* 1) (*sur qch*) наполягати на чомусь; 2) (*pour qch*) добиватися чогось.

insociable *adj* нетовариський, відлюдний; незлагідний.

insollement *adv* зухвало, нахабно; *~ence f* нахабство, зухвалість; *~ent*, *-e l. adj* нахабний, зухвалий; 2. *m, f* нахаба.

insoluble *adj* 1) *хім.* нерозчинний; 2) нерозв'язний; безвихідний.

insomnie *f* безсоння.

insondable *adj* невимірний.

insonore *adj* звуконепрохідний; *~isation f* звуконепрохідність.

insouciance *f* безтурботність; *~ant*, *-e l. adj* безтурботний; 2. *m* безтурботна людина.

insoumis, *-e adj* непокірний; *~sion f* непокірність.

insoupçonné, *-e adj* 1) невідомо-зрюваний; 2) несподіваний.

insoutenable *adj* 1) нестерпний; 2) який (що) не витримує кріттики.

inspecter *vt* 1) оглядати, інспектувати; 2) наглядати; *~eur m, -rice f* наглядач, *-ка*; інспектор.

inspirateur *m, -atrice f* натхненник, *-ця*; *~ation f* 1) вдихання, вдих; 2) навіяння; 3) натхнення; *~er vt* 1) вдихати; 2) навіювати; наставляти; 3) надихати, запалювати; *s'~er (de qch)* надихатися, запалюватися.

instabilité *f* нестійкість; *~le adj* нестійкий.

installation *f* 1) влаштування; розміщення; 2) устаткування, обладнання; 3) установа, заклад, підприємство; *~er vt* 1) влаштовувати; розміщати; 2) обладнувати; встановлювати.

instamment *adv* настійно; *~ance f* 1) настійне прохання; *avec ~ance* настійно; 2) *юр.* прохання, позов; *On en dernière ~ance* кінєць кінєєм, врєшті-рєшт.

instant I, *-e adj* настійний.

instant II *m* мить, хвилина, момент; *un ~!* хвилинку!; *d'un ~* à l'autre з хвилини на хвилину; *par ~s* часом; інколи; *pour l'~* зараз, у цю хвилину; *à l'~* негайно; *dans un ~* зараз; *à chaque ~*, *à tout ~* щохвилини.

instantané, *-e l. adj* миттєвий; моментальний; 2. *m* моментальний знімок; *~ité f* миттєвість.

instar: à l'~ de *loc. prép.* за прикладом, на зразок.

instaur||ation *f* заснування; впровадження; ~ *er vt* засновувати; закладати.

instigat||eur *m*, -rice *f* підбурювач, -ка; ~ *ion f* підбурювання.

instituer *vt* засновувати, встановлювати.

institut *m* інститут, установа; ~ *eur m*, -rice *f* 1) засновник, -ця; 2) учитель, -ка (початкової школи); ~ *ion f* 1) заснування, встановлення; 2) установа.

instruction *f* 1) освіта; ~ *publique* народна освіта; 2) навчання; 3) інструкція; настанова.

instru||re* *vt* (qn de qch) 1) вчити, навчати; 2) інструктувати; повідомляти; 3) юр. провадити слідство; s'~ 1) навчатися; 2) повідомляти один одного; ~ *t*, -e *adj* 1) освічений; навчений; 2) обізнаний.

insu *m*: à l'~ de *loc. prép.* без відома.

insubord||ination *f* непокіра; ~ *onné*, -e *adj* неслухняний, непокірний.

insuccès *m* неуспіх, невдача.

insuffisamment *adv* недостатньо.

insuffis||ance *f* 1) недостатність; 2) нездатність; ~ *ant*, -e *adj* 1) недостатній; 2) нездатний.

insult||ant, -e *adj* образливий; ~ *e f* образа; ~ *er vt* ображати.

insupportable *adj* нестерпний, незносний.

insurg||é, -e 1. *adj* повсталий; 2. *m, f* повстанець, -ка; s'~ *er* повставати,

insurmontable *adj* непереборний.

insurrection *f* повстання; ~ *nel*, -le *adj* повстанський.

intact [ɛtakt], -e *adj* цілий, непошкоджений.

intarissable *adj* невичерпний.

intégrant, -e *adj*: partie ~e складова частина.

intègre *adj* чесний, непідкупний.

intégrité *f* 1) цілість; повнота; недоторканність; 2) чесність, непідкупність.

intellect [ɛtelekt] *m* інтелект, розум; ~ *uel*, -le 1. *adj* інтелектуальний, розумовий; 2. *m, f* інтелігент, -ка.

intellig||ence *f* 1) розум; 2) розуміння; 3) згода; ~ *ent*, -e *adj* розумний, тямущий.

intelligib||ilité *f* зрозумілість; ~ *le adj* зрозумілий.

intempér||ance *f* нестриманість; непомірність; ~ *ant*, -e *adj* нестриманий; ~ *é*, -e *adj* безпутний, розбещений.

intempesti||f, -ve *adj* несвоечасний, недоречний; ~ *vement adv* невчасно.

intens||e *adj* сильний, напружений, інтенсивний; ~ *ité f* 1) інтенсивність, сила; 2) фіз. напруга.

intention *f* намір, задум; dans l'~ de з наміром; à l'~ de для, заради; ~ *né*, -e *adj*: bien ~ *né* прихильний до когось; благонамірений; благонадійний (політично); mal ~ *né* зловмисний; ~ *nel*, -le *adj* навмисний.

interallié, -e *adj* міжсоюзний; міжсоюзницький.

interastral, -e *adj* міжзоряний.

intercaler *vt* вставляти, включати.

intercéder *vi* (*pour qn*) клопотатися за когось.

intercept||**er** *vt* 1) загоріджувати, перетинати (*шлях*); 2) перехоплювати (*листа і т. ін.*); ~**ion** *f* 1) перекриття шляху; 2) перехоплення (*листа і т. ін.*).

intercess||**eur** *m* заступник; ~**ion** *f* заступництво, клопотання.

interdépendance *f* взаємозалежність.

interdi||**ction** 1) заборона; 2) позбавлення прав; опіка; ~**re*** *vt* 1) заборонити; 2) позбавляти прав; встановлювати опіку; 3) спантеличувати; ~**t**, -**e** 1. *adj* 1) заборонений; 2) спантеличений; 2. *m* заборона; **jeter** l'~**t** *sur qch* категорично заборонити щось.

intéress||**ant**, -**e** *adj* цікавий; ~**é**, -**e** *adj* зацікавлений; ~**er** *vt* 1) цікавити; викликати інтерес; 2) (*qn à qch*) зацікавлювати когось чимсь.

intérêt *m* 1) інтерес, зацікавленість; користь; 2) співчуття; увага; 3) *m pl* проценти.

intérieur, -**e** 1. *adj* внутрішній; 2. *m* внутрішність; а l'~ усередині.

intérim [ēterim] *m* тимчасове виконання обов'язків; *par* ~ тимчасово; ~**aire** 1. *adj* тимчасовий; 2. *m* тимчасово виконуючий обов'язки.

interlocut||**eur** *m*, -**rice** *f* співрозмовник, -ця; ~**ion** *f* розмова, бесіда.

interlope *adj* 1) обманний; контрабандний; 2) підозрілий.

interloquer *vt* бентежити, спантеличувати.

intermédiaire 1. *adj* проміжний; 2. *m* посередник; *par* l'~ *de...* за посередництвом.

interminable *adj* нескінченний.

intermitt||**ence** *f* переривчастість; *pl* перебої; ~**ent**, -**e** *adj* переривчастий; переміжний; *rouls* ~**ent** пульс з перебоями.

international, -**e** *adj* інтернаціональний, міжнародний.

interne 1. *adj* внутрішній; 2. *m*, *f* інтерн (*учень, який живе в інтернаті*).

intern||**é**, -**e** *adj*, *s* 1) інтернований, -а; 2) покладений, -а (*у психіатричну лікарню*); ~**ement** *m* 1) інтернування; 2) влаштування (*у психіатричну лікарню*); ~**er** *vt* 1) інтернувати; 2) покласти (*у психіатричну лікарню*).

interpeller *vt* 1) вносити запитання в парламент; 2) звертатися до когось із запитанням.

interposer *vt* ставити між; *s'~* 1) ставати між; 2) виступати посередником.

inter||**prétation** *f* тлумачення, інтерпретація; ~**prète** *m*, *f* 1) інтерпретатор, -ка; 2) виконавець, -иця (*ролі, музичного твору*); 3) перекладач, -ка (*усний*); ~**préter** *vt* 1) інтерпретувати, тлумачити; 2) виконувати (*роль, музичний твір*); 3) перекладати (*усно*).

interrogat||**if**, -**ive** *adj* питальний, запитальний; ~**ion** *f* питання; ~**oire** *m* опитування; допит.

interroger *vt* 1) питати, запитувати; 2) допитувати; *s'~* 1) за-

питувати себе; 2) розпитувати один одного.

interrompre* *vt* переривати, перебивати; ~ *le courant* вимикати струм; *s'* ~ переривати свою промову; спинятися.

interrupteur, -rice 1. *adj* перериваючий; 2. *m* ел. вимикач; ~ *ion* *f* переривання; зупинка.

interurbain, -e *adj* міжміський.

intervenir* *vi* (è) 1) втручатися; 2) виступати посередником; 3) виступати (*у дебатах*); ~ *tion* *f* 1) втручання; 2) посередництво; 3) інтервенція; 4) виступ (*у дебатах*).

interruption *f* перестановка, зміна порядку.

invertir *vt* робити перестановку, змінювати порядок; ~ *issement* *m* *div.* *interruption*.

interview [ɛ̃tɛrvju] *f* інтерв'ю.

intestin, -e *adj* внутрішній; *guerre* ~e міжусобна війна.

intime *adj* інтимний, близький, задушевний; ~ *ment* *adv* інтимно, задушевно.

intimer *vt* 1) (*de faire qch*) приписувати, наказувати; 2) юр. викликати до суду.

intimidant, -e *adj* який (що) викликає соромливість, нерішучість; ~ *ation* *f* залякування; ~ *er* *vt* залякувати, бентежити; *s'* ~ *er* лякатися.

intitulé, -e 1. *adj* озаглавлений; 2. *m* заголовок; ~ *er* *vt* озаглавлювати; *s'* ~ *er* називати себе.

intolérable *adj* нестерпний; ~ *ance* *f* нестерпність; ~ *ant*, -e *adj* нетерпимий.

intraitable *adj* незговірливий.

intransigence *f* непримиренність; прямолінійність; ~ *ant*, -e *adj* непримиренний; прямолінійний.

intrepide *adj* 1) безстрашний, відважний; 2) упёртий, невтомний; ~ *ité* *f* безстрашність, відвага.

intrinsèque *adj* притаманний, властивий чомусь; внутрішній.

introduit *m*, -rice *f* який (що) вводить; ~ *ion* *f* введення; вступ.

introduire* *vt* вводити, впускати; *s'* ~ проникати; втрутатися.

intrus, -e *adj* який (що) затесався; сторонній.

inusité, -e *adj* неживаний.

inutile *adj* непотрібний, зайвий; ~ *ité* *f* некорисність; даремність.

invaincu, -e *adj* непереможений.

invariable *adj* незмінний, незмінюваний.

invasion *f* 1) вторгнення, навіла; 2) наплив.

invectiver *vi* (*contre*). *vt* нападати, лаяти; обурюватися.

inventer *vt* 1) винаходити; 2) вигадувати; ~ *eur* *m*, -rice *f* 1) винахідник, -ця; 2) вигадник, -ця; ~ *ion* *f* 1) винахід; 2) вигадка, відумка; 3) винахідливість.

inverse *adj* зворотний; протилежний; ~ *ement* *adv* зворотно, обернено; ~ *ion* *f* інверсія; перестановка.

invertébré, -e *adj* зоол. безхребетний.

investigateur *m*, -rice *f* випробувач, -ка; дослідник, -ця; ~ *ion* *f* дослідження.

investir *vt* 1) жалувати, наділяти (*владю, правами*); 2) обля-

гати, оточувати (фортецю, місто);
3) вкладати капітал; ~issement *m*
1) оточення, облога (фортеці, міста); 2) вкладення капіталу.

invétér||é, -e *adj* закоренілий;
s' ~er укорінюватися.

invincible *adj* непереможний, непереборний.

inviolab||ilité *f* недоторканність;
~le *adj* недоторканий.

invisible *adj* невидимий; незримий.

invit||ation *f* запрошення; ~é *m*,
-e *f* гість, гостя; ~er *vt* запрошувати.

invocation *f* заклик; звернення.

involontaire *adj* мимовільний;
~ment *adv* мимовільно.

invoker *vt* 1) благати, закликати; 2) посилатися на...

invraisembl||able *adj* неправдоподібний, неймовірний; ~apce *f* неправдоподібність, неймовірність.

invulnérable *adj* невразливий.

irakien, -ne *adj* іракський.

iranien, -ne *adj* іранський.

irascib||ilité *f* draжливість; ~le *adj* draжливий.

irradi||ation *f* 1) опромінення; 2) фіз. випромінювання, іррадіація; ~er 1. *vi* випромінювати; 2. *vt* опромінювати.

irraisonnable *adj* нерозумний, нерозсудливий.

irréalisable *adj* нездійсненний.

irréconciliable *adj* непримиренний.

irrécusable *adj* незаперечний, неспростовний.

irréductible *adj* який (що) не скорочується.

irréfléchi, -e *adj* необдуманий.

irréflexion *f* необдуманість.

irréfutable *adj* незаперечний, неспростовний.

irrégul||arité *f* неправильність; ~ier, -ière *adj* неправильний;

~ièrement *adv* неправильно.

irremédiable *adj* непоправний; невиліковний.

irremissible *adj* непростенний.

irréparable *adj* непоправний.

irrépréhensible, irréprochable *adj* бездоганний.

irrésistible *adj* непереборний, непереможний.

irrésolu, -e *adj* нерішучий; ~tion *f* нерішучість.

irresponsab||ilité *f* безвідповідальність; ~le *adj* безвідповідальний.

irrévérence *f* неповажливість, нешанобливість.

irréversible *adj* необоротний.

irrévocable *adj* 1) незмінюваний; 2) безповоротний; ~ment *adv* безповоротно.

irrit||able *adj* draжливий, збудливий; ~ant, -e *adj* подразливий;

драгівний; ~ation *f* роздратування; гнів; збудження; ~é, -e *adj* роздратований; розгніваний; ~er *vt* сєрдити, драгувати; s' ~er сєрдитися, драгуватися.

irruption *f* вторгнення.

islandais, -e 1. *adj* ісландський; 2. *m* ісландська мова.

isocèle *adj* геом. рівнобедрений.

issu, -e *adj* (de qn, de qch) який (що) походить від (з).

issue *f* 1) вихідний отвір; 2) вихід, закінчення, результат; sans ~ безвихідний; à l' ~ de loc. *prép.* в кінці.

isthme [ism] *m* перешійок.
italien, -ne 1. *adj* італійський;
2. *m* італійська мова.
italique *adj*: en ~ курсивом.
item [item] *adv* крім того, а та-
кож.
itérati||f, -ve *adj* повторний, по-

вторюваний; ~vement *adv* по-
вторно.
itinéraire *m* маршрут.
ivoire *m* слонова кістка.
ivri||e *adj* п'яний; ~esse *f* 1)
сп'яніння; 2) захоплення; ~ogne
m п'яниця; ~ognerie *f* пияцтво.

J

jabot *m* 1) во́ло; se remplir le
~ розм. набити собі шлунок; 2)
жабо́.

jabotage *m* базікання, балака-
ніна.

jacass||e *f* 1) соро́ка; 2) шебе-
ту́ха, балаку́ха; ~er *vi* 1) соко-
та́ти (про сороку); 2) базікати,
бала́кати.

jachère *f* с.г. пар, поле.

jachérer *vt* с.г. підніма́ти пар.

jadis *adv* ко́лись; au temps ~
за старі́х часі́в.

jaill||ir *vi* бі́ти джерелом; бри́з-
кати; ~issant, -e *adj* який (що)
б'є джерелом; ~issement *m* бри́з-
кання, фонтанува́ння.

jalon *m* 1) ві́ха; 2) перен. про́-
йдений ета́п; ~ner *vt* ста́вити ві́хи.

jalous||ement *adv* ревни́во; ~ie
f 1) ревно́щі; 2) за́здрість; 3) жа-
люзі́ (на ві́кнах).

jalou||x, -se *adj* 1) ревни́вий; 2)
за́здрісний; ~ de sa liberté який
(шо) доро́жить своєю свободо́ю.

jamais *adv* 1) ні́коли; à ~, ро́зг
~ на́завжди; 2) ко́лись, будь-
ко́ли.

jambe *f* 1) нога́ (до ступні);
il n'a plus de ~s він збі́вся з ніг;
elle a les ~s courbées у неї но́ги
підло́млюються; ◊ aller, courir à
toutes ~s бі́гти шоду́ху; jouer des
~s, prendre ses ~s à son cou на-
кива́ти п'я́тами; 2) ні́жка (цир-
куля).

jambon *m* о́кіст (сви́нячий),
ші́нка; du ~ ші́нка.

janvier *m* сі́чень; en ~, au mois
de ~ у сі́чні; fin ~ у кінці́
сі́чня.

japonais, -e 1. *adj* япо́нський;
2. *m* япо́нська мо́ва.

japp||ement *m* дзя́вкання; ~er
vi дзя́вкати.

jardin *m* сад; ~ potager горо́д;
Jardin des plantes ботани́чний сад;
~age *m* саді́вництво; ~er *vi* за-
йма́тися саді́вництвом; ~et *m* са-
до́к, па́ліса́дник; ~ier, -ière 1. *m*,
f саді́вни́к, -ця; 2. *f* 1) підста́вка
для кві́тів; 2) сала́т із сві́жих ово-
чи́в.

jarre *f* гли́няний гле́чик.

jas||ement *m* базікання; ~er *vi*
базікати, стрекота́ти; ~erie *f* ба-

зікання; ~eur *m*, -euse *f* базіка, балаку|н, -ха.

jatte *f* миска.

jaunâtre *adj* жовтуватий.

jaun|e 1. *adj* жовтий; 2. *m* 1) жовтий колір; жовта фарба; жовтизна; ~ d'œuf яєчний жовток; 2) *розм.* штрейкбрехер; 3. *adv*: rige ~ вимушено сміятися; ~ir 1. *vt* фарбувати в жовтий колір; 2. *vi* жовтіти.

je *pron. pers.* (1-ї особи) як підмет з відмінюваним дієсловом я; je prends я беру; j'écris я пишу.

je-m'en-fichisme *m* *розм.* наплювачке ставлення.

jésuite 1. *adj* єзуїтський; 2. *m* єзуїт.

jet *m* 1) кидання, шпурляння; O d'un seul. ~ одразу, цілком, за одним разом; 2) струмінь; ~ d'eau фонтан; струмінь води; ~ de pétrole нафтовий фонтан; 3) *бот.* паросток, пагін.

jetée *f* грєбля; насип; дамба.

jeter *vt* кидати, метати; O ~ bas скинути; ~ les bases закласти підвалину; ~ une lumière sur qch пролити світло; se ~ 1) кидатися; 2) впадати (*про річки*).

jeu *m* 1) гра; ~ de mots гра слів, каламбур; O avoir beau ~ бути в сприятливих умовах; être en ~ бути замішаним, вп'лутаним в...; faire le ~ de qn бути когось на руку; допомагати когось; tirer son épingle du ~ *перен.* вийти сухим з води; 2) *театр.* гра, виконання; 3) функціонування; дія; хід; ~ du piston хід поршня; mettre en ~ пустити в хід; 4)

жарт; раг ~ жартомá; 5) комплект, набір.

jeudi *m* четвєр; le ~ у четвєр; tous les ~s, chaque ~ кожного четверга.

jeun: à ~ *loc. adv.* нáтше.

jeune 1. *adj* 1) молодий, юний; 2) молодший; 2. *m* юнак; les ~s молодь.

jeún|e *m* піст; голодóвка; ~er *vi* постітися; голодувати.

jeunesse *f* 1) молодість; la première ~ рання молодість; 2) молодь; les Jeunesses Communistes комсомол; ~ estudiantine студентство.

joaill|erie *f* 1) ювелірна справа; 2) ювелірні вироби; ~ier *m*, -ière *f* ювелір.

joie *f* радість, весєлоші, радоші; ~ partagée de tous спільна радість; les transports de ~ захоплення, захват; être transporté de ~ радіти; être la ~ de qn бути чиєюсь втіхою; je ne me sens pas de ~ я не тямлю себе від радості.

joignant, -e *adj* прилєглий, суміжний.

joindre* *vt* з'єднувати, складати разом; склеювати; зшивати; зв'язувати; ~ à qch додавати; O avoir de la peine à ~ les deux bouts лєдвє зводити кінці з кінцями; se ~ приєднуватися.

joint, -e *adj* об'єднаний, спільний; ci-~ до цього добаний.

joli, -e *adj* гáрний, вродливий; ~ment *adv* 1) гáрно, мило; 2) *розм.* дуже.

jonc *m* 1) коміш, очерет; 2) тростина.

joncher *vt* устилати, вкривати (квітами і т. ін.).

jonction *f* з'єднання; *de* ~ з'єднуючий, сполучний.

jongler *vi* жонглювати, показувати фокуси.

joue *f* шокá; *en* ~! цілюся!; *mettre en* ~, *coucher en* ~ прицілитися (з рушниці).

jouer 1. *vi* 1) (*de qch*) грати на чомусь; ~ *du piano* грати на піаніно; 2) (*à qch*) грати у щось; ~ *aux échecs* грати в шахи; 3) хитатися, нещільно прилягати; 4) бути в дії, діяти; 2. *vt* 1) грати; зіграти; виконувати (музичний твір, роль); 2) робити ставку, ризикувати; 3) (*qn*) обдурювати; 4) прикидатися, удавати; ~ *la surprise* прикинутися здивованим, удавати здивування; *se* ~ (*de qn*) сміятися з когось.

jouet *m* іграшка.

joueu *gr m*, -*se f* гравець; картяр, -ка.

joufflu, -*e adj* товстощкий.

joug *m* 1) ярмо; 2) *перен.* гніт, іго, ярмо.

jouir *vi* (*de qch*) 1) користуватися; ~ *d'une bonne santé* мати прекрасне здоров'я; 2) зазнавати насолоди; ~ *issance f* 1) користування; 2) насолода, втіха.

joujou *m* (*pl -x*) іграшка.

jour *m* 1) день; добá; ~ *par* ~ *chère* день; *de* ~ *en* ~ з кожним днем; *du* ~ *au lendemain*, *au* ~ *le* ~ з дня на день; *l'autre* ~ *quelque* ~, цими днями; *par* ~ *un* ~ на день, щодня; *tous les* ~ *s* щодня; *un* ~ *quelque* ~, одного дня; *de nos* ~ *s* у наш час; *quel* ~ *sommes-*

pous? який сьогодні день?; 2) світло, денне світло; *en plein* ~ *cé* серед білого дня; *au point du* ~ *sur* на світанку; *Q sous un faux* ~ у фальшивому світлі; *sous un* ~ *flatteur* у сприятливому світлі; *mettre au* ~ *en* випустити в світ; *montrer sous le vrai* ~ показати в справжньому світлі; *se faire* ~ *connaître*, прорватися.

journal *m* 1) газета; ~ *placard*, ~ *mural* стінна газета; 2) журнал, щоденник; ~ *filmé* кінохроніка; ~ *parlé* останні вісті.

journalier, -*ère* 1. *adj* щоденний; повсякденний; 2. *m*, *f* подільник, -ця, батра́к, -чка.

journee *f* 1) день; *toute la sainte* ~ цілий день; 2) поденна оплата; *travailler à la* ~ працювати поденно.

journee-travail *f* трудовень.

journallement *adv* щоденно, щодня.

jouter *f* сучка, бій; змагання; ~ *er vi* 1) єдиноборствувати, змагатися; 2) *перен.* сперечатися; ~ *eur m* учасник змагання.

jovial, -*e adj* веселий; ~ *ité f* весела вда́ча.

joyau *m* дорогоцінність, скарб. **joyeux**, -*se adj* веселий, радісний.

judas *m* 1) зрадник, іуда; 2) потайне віконечко; вічко у дверях.

judiciaire *adj* судовий.

judicieux, -*se adj* розумно, розсудливо; ~ *x*, -*se adj* розсудливий.

juger *m* суддя; ~ *de paix* мировий суддя; ~ *d'instruction* судовий слідчий; ~ *ement m* 1) су-

дження, міркування; 2) суд; *mettre en ~ement* передати до суду; 3) вирок; *~ement en dernier ressort* остаточний вирок; *~er* 1. *vt* 1) судити; ухвалювати вирок; 2) судити, вирішувати; міркувати, вважати, гадати; *~er nécessaire* вважати за необхідне; 2. *vi* судити про, уявляти собі; *à en ~er rag...* судячи з...; *~ez vous-même!* судіть самі!; *se ~er* судити про себе самого, вважати себе.

jui||f, -ve adj єврейський.

juillet m липень; *en ~, au mois de ~* у липні; *~ dernier* у липні цього року; *fin ~* у кінці липня.

juin m червень; *en ~, au mois de ~* у червні; *~ dernier* у червні цього року; *fin ~* у кінці червня.

jum||eau, -elle 1. *adj* який (що) зрісся; подвійний; парний; *frères ~eaux* брати близнята; *sœurs ~elles* сестри близнята; 2. *m, f* близнюк.

jumelé, -e adj 1) подвійний; спарений; *vol cosmique ~* груповий космічний політ; 2) скріплений по-двожньо.

jumelle(s) f (pl) бінокль.

jument f кобила.

jungle [ʒɔ:gl] *f* джунглі.

jure f спідниця.

juré, -e 1. *adj* 1) присяжний; 2) заклітий; *enpemi ~* заклітий ворог; 2. *m* присяжний засідатель.

juger 1. *vt* клястися; присягати; 2. *vi* 1) присягати; 2) лая-

тися; 3) (*avec qch*) не гармоніювати, дисонувати.

juron m лайливе слово, лайка.

jus m сік.

jusque prép до; *jusqu'à un certain temps* до пори до часу; *jusqu'à ce que...* до того часу, поки...

juste 1. *adj* 1) справедливий; 2) правильний, точний; справжній; належний; 2. *adv* вірно; якраз; точно; *~ment adv* 1) справедливо; 2) саме.

justesse f правильність, точність; *de ~ loc. adv.* ледве-ледве.

justice f 1) справедливість; *rendre ~ à qn* віддати належне ко-мусь; 2) правота; 3) правосуддя, юстиція; судове відомство; *faire ~ de qn* розправитися з...; *deman-der ~* шукати правосуддя.

justiciable adj підсудний.

justifiable adj який (що) заслуговує виправдання.

justificat||eur, -rice adj виправдовуючий; *~if, -ive adj* виправдувальний; *~ion f* виправдання.

justifier vt 1) виправдувати; 2) узаконити; *~ le contraire* довести протилежне; *se ~* виправдуватися.

juteu||x, -se adj соковитий.

juvénile adj юнацький.

juxtapos||er vt 1) класти поруч; щільно припасовувати; 2) послідовно сполучати; зіставляти; *~ition f* 1) розташування поруч; щільне припасування частин; 2) фіз. наростання.

K

kaki *adj* хакі, захисний копір.
kangourou *m* зоол. кенгурі.
kazak, kazakh, -e 1. *adj* казахський; 2. *m* казахська мова.
kilo(gramme) *m* кілограм.
kilometre *m* кілометр.
klosque *m* кіоск.
kirghiz, -e 1. *adj* киргизський; 2. *m* киргизська мова.

klaxon *m* автомобільний гудок.
kolkhoz||e *m* колгосп; ~ієп,
 -пе 1. *adj* колгоспний; 2. *m, f*
 колгоспник, -ця.
komsomol 1. *m* (Komsomol)
 комсомол; 2. *m, f* комсомолець,
 -ка.
koreck *m* копіяка.
Kremlin *m* Кремль.

L

la I *art. déf. f* див. le I.
la II *pron. pers. f* вживається
 як прямий додаток: je la vois я її
 бачу.
là 1. частка після слова, яка
 вказує на більш віддалений пред-
 мет по відношенню до того, хто
 говорить; див. celui; 2. *adv* там;
 туди; de là звідти; là-bas он там;
 là-haut там нагорі; là-dessous тут
 внизу; тут; là-dessus 1) тут нагорі;
 2) потім; після цього; par-ci, par-là
 тут і там.
labeur *m* важка праця.
lable *adj* легко обпадаючий;
 тендітний; ◊ ~ memento слабка
 пам'ять.
laborieu||x, -se *adj* 1) працьови-
 тий, роботящий; працюючий; 2)
 важкий; стомлюючий; ~sement
adv насиль, через силу.
labour *m* бранка, орання;

~able *adj* орний; ~age *m* бран-
 ка, орання; ~er *vt* 1) орати, об-
 робляти; 2) перен. борознити; ◊
 visage ~é подряпане, вкриті шра-
 мами обличчя; ~eur *m* орач, хлі-
 бороб.
lac *m* бзеро.
lac||ement *m* шнурівання; ~er
vt зашнуровувати.
lacer||ation *f* роздирання, розри-
 вання; ~er *vt* роздирати, розри-
 вати.
lacet *m* 1) шнурок; 2) силіце;
 3) *pl* звивини; зигзаги; en ~s по-
 кручений, звивистий.
lâchage *m* розм. розрив (від-
 носин); зрада.
lâche 1. *adj* 1) слабо натягне-
 ний; ослаблений; 2) в'ялий; 3) під-
 лий, ганебний; 2. *m* боягуз.
lâcher *vt* 1) відпускати (про
 натягнене), ослаблювати; розпускати;

ти (шнурівку); 2) випускати з рук; 3) розм. залишати, кидати когось; Φ ~ pied відійти, відступити.

lâcheté *f* боягузтво, малодушність; низькість, підлість.

lacrémogène *adj*: gaz ~ сльозоточивий газ.

lâcs [la] *m* 1) шнур, шнурок; 2) сильце; петля; пастка; 3) перен. тенета, підступи.

lacté, -e *adj* молочний; Voie ~ *e* астр. Молочний Шлях.

lacsun|aire *adj* з пропусками; неповний; ~e *f* пропуск, прогалина.

ladite *adj f* *div.* ledit.

lagune *f* лагуна.

laïc *adj div.* laïque.

laïd, -e *adj* 1) негарний, брудний; 2) поганий, ганебний; ~eur *f* 1) брудність; 2) мерзотність, гідотність.

laie I *f* свиня, льоха.

laie II *f* просіка.

lain|age *m* 1) овеча вовна, рунно; 2) вовняні вироби; ~e *f* 1) вовна, рунно; 2) вовняний одяг; ~erie *f* 1) вовняні вироби; 2) магазин вовняних тканин і виробів; 3) виробництво вовняних тканин.

laïque *adj* світський, мирський.

laisse *f* 1) мотузок; 2) шнурок на капелюсі.

laisser I. *vt* 1) залишати; кидати; випускати з рук; 2) залишати в спадщину; 3) надавати; дозволити; допускати; ~ faire давати волю; не заважати; ~ passer пропускати; ~ échapper упустити; 2. *vi* 1) давати можливість (змóгу); ~ à penser примусити замислитися; 2): ne pas ~ de+inf означає

тривалість дії: ne pas ~ de crier продовжувати кричати; se ~: se ~ tomber упасти; se ~ faire розм. дати себе обманути; se ~ aller à ... піддатися; віддаватися; se ~ prendre попастися, потрапити.

laissez-aller *m* 1) недбальство; 2) невимушеність; розбещеність.

laisser-faire *m* непротивлення; потакання, потурання.

laissez-passer *m* пропуск, перепустка, дозвіл на в'їзд (на виїзд).

lait *m* молоко; ~ coupé розведене молоко; ~ caillé кисле молоко; petit-~ сиріватка; ~ de poule гоголь-моголь; Φ s'emporter comme une soupe au ~ бути дуже запальним; ~age *m* молочні продукти; ~erie *f* 1) молочний завод; 2) молочний магазин; ~eux, -euse *adj* молочний; ~ier *m*, -ière *f* молочник, -дя.

lambeau *m* клань, ганчірка; лахміття; en ~х у лахмітті.

lambin, -e *adj* розм. неповороткий; млявий; ~er *vi* розм. баритися, гаятися.

lambris *m* обшивка стін, панель; ~sage *m* обшивка панеллю; ~ser *vt* обшивати стіни панеллю.

lame *f* 1) клинок, лезо; 2) тонка пластинка (металева); 3) хвіля, вал.

lament|able *adj* жалюгідний; жалісний; ~ation *f* нарікання, скарга; лемент, плач; se ~er журитися, скаржитися; плакати.

lamin|age *m* тех. прокатка, вальцювання; ~er *vt* прокатувати, вальцювати; ~erie *f* прокатний цех; ~eur *m* прокатник, валь-

цювальник; ~oir *m* прокатний стан; блюмінг.

lampadaire *m* канделябр; люстра; ліхтар.

lampe *f* лампа; ~ audion лампа-детектор; ~ à souder, ~ à braser паяльна лампа; ~ à alcool спиртівка; ~ à arc дугова лампа; ~ de poche кишеньковий ліхтарик.

lance *f* 1) спис; піка; 2) гарпун; 3) струмінь води.

lancée *f* ривок; метання.

lancement *m* 1) спуск на воду (судна); 2) спорт. метання, кидання, штовхання; 3) випуск (у світ).

lance-mines *m* міномет.

lancer *vt* 1) кидати, шпурляти; метати; 2) випускати (прокламацію, позику тощо); 3) тех. пускати в хід; 4) вводити, запроваджувати (в моду, в ужиток); 5) спускати на воду (судно); se ~ кидатися.

lancinant, -e *adj*: douleur ~ ante стріляючий (колючий) біль; ~er *vi* колоти, поколювати (про біль).

langage *m* 1) мова, мовлення; 2) крик тварин.

lang|e *m* пелюшка; ~er *vt* сповивати.

langue *f* 1) анат. язик; ~ chargée обкладений язик; avoir soif à avaler sa ~ знемагати від спраги; 2) лінгв. мова; ~ maternelle рідна мова; ~ étrangère іноземна мова; ~ commune загальна літературна мова; ~ mauvaise ~ злий язик; il a la ~ bien pendue у нього добре підвішений язик; 3) ~ de terre геогр. коса.

langu|eur *f* 1) знесилення; млявість, в'ялість; 2) млосність, млість; знемога; ~ir *vi* 1) марніти, слабнути; 2) нудітися, знемагати, знесилюватися; faire ~ir примусити чекати; 3) тягнутися; завмирати; l'affaire ~it справа затягується; ~issant, -e *adj* 1) нелічливий, безсильний, млявий; 2) млосний; ~issement *m* млість; знемога.

lanière *f* вузький ремінь.

lanterne *f* ліхтар.

lanterner *l. vi* 1) баритися; 2) пустословити; 2. *vt* водити за носа.

laper *vt* хлебтати.

lapereau *m* кроленя.

lapidaire *adj* стісний, лапідарний (про стиль).

lapider *vt* кидати в когось каміння; перен. переслідувати, нападати.

lapin *m* кролик; ~ voyager en ~ їздити зайцем; poser un ~ розм. обманути; не прийти на побачення; un vieux ~ розм. стріляний горобець.

laps [laps] *m*: ~ de temps проміжок, відрізок часу.

lapsus [lapsys] *m* ляпсус, помилка, хіба.

laquais *m* лакей.

laque *f* лак.

laquelle *pron. relat. et inter. f* див. lequel.

laquer *vt* лакувати.

larcin *m* 1) дрібна крадіжка; 2) вкрадена річ; 3) плагіат.

lard *m* свиняче сало, шпик; faire du ~ жиріти; sauver son ~ розм. рятувати свою шкуру; ~er *vt* (de qch) 1) шпигувати; 2) колоти; пронизувати; 3) пересипати

(цитатами); *~eux, -euse adj* сальний; *~on m* 1) шматок сáла; 2) в'їдлива насмішка; *~onner vt* 1) різати шматочками сáло; 2) глузувати з когось.

large 1. *adj* 1) широкій; 2) великий, просторий; 3) щедрий; 2. *m* 1) ширина, прóстір; 2) відкрите мóре; *prendre le ~* вийти у відкрите мóре; *перен.* п'ятами накивати; *de long en ~* уздовж і впоперек; *~ment adv* 1) шйроко; 2) щедро; *vivre ~ment* жити в достатку.

largesse f щедрість; *pl* щедроти.

largeur f ширина, широтá.

larguer vt: *~ les voiles* розпускати вітрила.

larm||e f 1) сльозá; *refouler (abo retenir, ravalier) les ~es* стримати, проковтнути сльози; *donner libre cours aux ~es* дати волю сльозám; *fondre en ~es* розплакатися; *pleurer à chaudes ~es* гірко плакати; 2) крапля; *boire une ~ de vin* випити краплю вина; *~olement m* 1) сльозотеча; 2) *pl* схлипування; *~oyant, -e adj* 1) слізьливий, плаксивий; 2) зворушливий; *~oyer vi* 1) сльозитися; 2) плакати, пхикати.

larron m, -nesse f злодій, -ка, шахрай, -ка; розбійник, -ця; *Q s'entendre comme ~s en foire* *присл.* свій свояка вгадає здалека.

larve f біол. личінка.

laryng||é, -e adj гортанний; *~ite f* мед. ларингіт; *~ologiste m, ~ologue m* ларинголог.

las, -se adj стомлений.

lass||er vt стомлювати; набридати; *~ la patience de qn* вивести

когось з себе; *se ~* 1) стомлюватися; 2) (*de qch*) пересититися; *~itude f* 1) втома; 2) нудьга.

latent, -e adj прихований, не-явний; *forces ~es* потенціальні сили.

latéral, -e adj боковий, бічний; *canal ~* обвідний канал.

latin, -e 1. *adj* латинський; 2. *m* латинь, латинська мова; *Q* у *regarder son ~* *розм.* нічого не розуміти.

latitude f 1) *геогр.* широтá; 2) свобода дій.

latt||e f дрáнка, плáнка; *~er vt* обшивати дрáнками.

lauréat, -e 1. *adj* увінчаний лаврами; 2. *m, f* лауреат.

laurier m лавр, лаврове дерево; *Q cueillir des ~s* пожнати лаври.

laurier-rose m бот. олеандр.

lavabo m умивальник.

lavage m миття, прання.

lavandière f прáчка.

lave f лава.

lavé, -e adj 1) розведений, розбавлений; 2) блідий, світлий (*про фарбу*); 3) написаний аквареллю; 4) у підпалинах (*про коня*).

lavement m 1) обмивання; 2) клізма.

laver vt 1) мити, обмивати; *Q ~ des aquarelles* малювати аквареллю; 2) прáти; 3) *арго* збутися, продати; *se ~* вмиватися.

lavette f 1) мочáлка, щіточка для миття посуду; 2) *розм.* язик.

lavure f помий.

laxatif m проносне.

layette f білізна, пелюшки для новонародженого.

le 1 (l') *art. déf. m* (*f* la, l', *pl*

les) не перекладається; вживається з іменником і позначає предмет або явище, відоме мовцеві.

le II (l') *pron. pers. m* (f. la, l', pl les) 1) його́, йому́; pour le voyons ми його́ бачимо; on le croit йому́ вірять; 2) це; il est arrivé, le sais-tu? він приїхав, ти це знаєш?

lé *m* політніще.

leader [lɛdɛ:r] *m* лідер, вождь.

léché, -e *adj* прилизаний; старанно оброблений.

lèche*m*ent *m* лизання.

lèche*r* *vt* лизати; se ~ облизуватися; ~eur *m*, -euse *f* 1) ласун, -ка; 2) підлабузник, -ця.

leçon *f* 1) урок; лекція; 2) догана; faire la ~ à qn повчати, напучувати когось.

lect*eur* *m*, -rice *f* 1) читач, -ка; 2) читець; лектор; ~ure *f* читання.

ledit *adj. m* (f. ladite) вищезгаданий, вищезазначений.

légal, -e *adj* законний, легальний; ~isation *f* засвідчення (акта, підпису); узаконення, легалізація; ~iser *vt* узаконювати; засвідчувати (акт, підпис); ~ité *f* легальність.

légendaire *adj* легендарний.

legende *f* 1) легенда; 2) легенда (напис на монетах, медалях, пояснення до креслення, карти).

léger, -ère *adj* 1) легкий; 2) сонний; ~ sommeil ~ чуткий сон; 3) моторний, швидкий; жвавий; 4) поверховий, побіжний; 5) легковажний; ~èrement *adv* 1) легко; 2) легковажно, необдуманно; ~èreté *f* 1) легкість; 2) легковажність.

légion *f* легіон; ~naire *m* легіонер.

législat*eur* *m*, -rice *f* законодавець, -иця; ~if, -ive *adj* законодавчий; ~ion *f* законодавство.

légiste *m* законознавець.

légitim*isation* *f* узаконення; ~e *adj* законний; ~ement *adv* законно; ~er *vt* 1) узаконювати; надавати юридичної сили; 2) виправдовувати, пробачати; ~ité *f* законність.

léguer *vt* заповідати, передавати.

légume 1. *m* зелень, городина, овочі; 2. *f*: grosse ~ розм. «велике пабє».

lendemain *m* завтрашній (наступний) день, завтра; le ~ наступного дня; du jour au ~ з дня на день.

lénin*isme* *m* ленінізм; ~iste 1. *adj* ленінський; 2. *m*, *f* лєнінець.

lent, -e *adj* повільний, млявий; ~ement *adv* повільно, поволі;

~eur *f* повільність, млявість.

lentille *f* 1) бот. сочевиця; 2) фіз. лінза; 3) пл ластовиння.

léonin, -e *adj* 1) лєв'ячий; 2) кабальний.

lèpre *f* мед. проказа.

lépreu*x*, -se *adj* 1) прокажений; 2) облзлий.

lequel *pron. relat. et inter. m* (f. laquelle, pl lesquels, lesquelles) який, котрий.

les I *art. déf. pl* div. le I.

les II *pron. pers. pl* div. le II 1).

léser *vt* 1) завдавати збитків; ущемляти; 2) ушкоджувати, уражати (орган тіла); 3) кривдити, ображати.

lésin||e f скна́рість; ~er vi (sur qch) скна́рити; ~erie f скна́рість; ~eur, -euse 1. adj скна́рий; 2. m, f скна́ра.

lésion f 1) завда́ння зби́тків; 2) шко́да, зби́тки; 3) мед. пошко́дження, ура́ження.

lesquels pron. relat. et inter. m pl *div.* lequel.

lessiv||age m прання́, миття́; ~e f 1) прання́; 2) бі́лизна для прання́; ~er vt 1) пра́ти; 2) зо́лити, лу́жити.

lest [lest] m бала́ст.

leste adj 1) меткий, проворний, спритний; легкий; 2) вільний, легкова́жний; ~ment adv ле́гко, ме́тко, спри́тно.

léthargi||e f 1) мед. летаргія; 2) заціпені́ння; ~ique adj летаргічний.

lett||e, ~on, -onne 1. adj лати́ський; 2. m лати́ська мо́ва.

lettre f 1) б́уква, лі́тера; шрифт; ~ initiale вели́ка б́уква; ~ italique курси́вний шрифт; en toutes ~s про́писом; по́вністю, без ско́рочень; перен. відве́рто, щиро; 2) лист, посла́ння; ~ recommandée рекомендо́ваний лист; ~ chargée ці́нний лист; ~ d'avis повідо́млення; ~s de créance *дип.* ві́рчі гра́моти; 3) pl: les belles ~s, les ~s худо́жня лі́терату́ра.

lettré, -e adj осві́чений, уче́ний.

leu I m: à la queue ~ ~ оди́н за оди́м, ни́зкою.

leu II m (pl lei) ле́я (грошо́ва оди́ниця).

leucémie f мед. білокрі́в'я, лейке́мія.

leur I pron. pers. їм; il ~ écrira він їм напи́ше.

leur II 1. adj. poss. (pl leurs) їхній, їх (їхня, їхне, їхні); свій (сво́й, сво́є, сво́ї); 2. pron. poss.: le ~, la ~ (pl les ~s) (вжи́вається тільки са́мості́йно) їхній, їх (їхня, їхне, їхні); свій (сво́й, сво́є, сво́ї); 3. m 1): le ~ їхне; на́лежне їм; сво́є; 2) pl: les ~s їх бли́зькі, їх ри́дні.

leur||e m 1) на́живка на вудку, прима́нка, прина́да; 2) ома́на; ~er vt прина́джувати; обма́нювати.

levain m 1) за́кваска; дрі́жджі; 2) перен. за́родок, сім'я.

levant 1. adj: soleil ~ со́нце, що сходи́ть; 2. m схід.

levée f 1) зня́ття; ~ d'un siège зня́ття обло́ги; ~ de scellés зня́ття печа́ток; O ~ du corps ви́нос ті́ла; 2) виби́рання листі́в (з поштові́ скриньки); 3) позба́влення недоторка́нності; 4) зби́рання, зби́р (податкі́в; фру́ктів); 5) наби́р ре́крутів; 6) закінче́ння (засі́дання); 7) взятка (під час гри в карти); 8) гре́бля, на́сип; 9) обу́рення, ви́ступ (мас).

lever I 1. vt 1) підні́мати; 2) зніма́ти (печатки; облогу і т. ін.); 3) зби́рати (податки); 4) наби́рати ре́крутів; 5) усува́ти (перешкоди і т. ін.); 6) змінюва́ти (варто́вих); 2. vi сходи́ти (про ті́сто; про по́сів); se ~ 1) встава́ти, підвобитися, підні́матися; 2) сходи́ти (про со́нце, міся́ць).

lever II m 1) встава́ння; 2) схід (со́нця); 3) підня́ття (заві́си); 4) геод. зйомка

levier m ва́жіль; перен. підби́-

ма; ~ de commande в'язіль керування; ~ de frein гальмовий в'язіль.

lèvre *f* губа; se mordre les ~s кусати собі губи; *перен.* ледве стримувати сміх; *Q* rige du bout des ~s сміятися вимушено, удавано.

lévrier *m* 1) хорт; 2) *перен.* слідчик, детектив.

levure *f* дріжджі.

lézard *m* ящірка; *Q* prendre un bain de ~ грітися на сонці; байдикувати.

lézard *le* *f* щілина, тріщина (*у стіні*); ~é, -e *adj* потрісканий; ~er 1. *vt* робити тріщини; 2. *vi* розм. байдикувати, тинятися.

liaison *f* 1) зв'язок, з'єднання, сполучення, зчеплення; 2) *перен.* близькі стосунки, зв'язок.

liant, -e *adj* 1) гнучкий, пружний; 2) прихильний; 3) м'який, ввічливий, привітний.

liasse *f* пака, пачка; стіс паперів.

libelle *m* п'ясківель.

libeller *vt* скласти, написати по формі (*скаргу, акт, заяву тощо*).

libéral, -e 1. *adj* 1) щедрий; 2) ліберальний; 2. *m* ліберал; ~isme *m* лібералізм, ліберальність; ~ité *f* щедрість.

libérat *leur*, -rice 1. *m, f* визволитель, -ка; 2. *adj* визвольний; lutte ~rice визвольна боротьба; ~ion *f* визволення, звільнення.

libérer *vt* звільняти, визволяти.

liberté *f* 1) воля, свобода; ~ de la parole свобода слова; ~s démocratiques демократичні свободи; 2) *pl* права, переваги.

libertin, -e 1. *adj* розбещений, розпусний; 2. *m, f* розпусник, -ця; ~age *m* розбещеність, розпуста.

librair *le* *m* книготорговець; ~ie *f* книжковий магазин.

libre *adj* 1) вільний, незалежний, добровільний; ~ à vous de ... розм. робіть, як знаєте; 2) вільний, незайнятий; 3) невимушений; 4) вільний, безплатний.

libre-échange *m* свобода торгівлі.

librement *adv* вільно, з власної волі, на свій розсуд.

libre-service *m* самообслуговування.

lice *f* 1) поручні; бар'єр; 2) *перен.* нива, поле, арена.

licenc *le* *f* 1) дозвіл, ліцензія; патент; пільга; avoir toute ~ de ~мати можливість; 2) розбещеність; свавільність; вільне поводження; ~ié, -e 1. *adj* звільнений; 2. *m, f* ліценціат, -ка (*вчений ступінь у Франції*); ~iement *m* 1) звільнення; ~iement massif масове звільнення; 2) розпуск (*школярів*); 3) розформування (*військ*); ~ier *vt* 1) звільняти; 2) розпускати (*школярів*); 3) розформовувати (*війська*); ~ieux, -ieuse *adj* безпутний; непристойний.

licite *adj* дозволений законом.

lie *f* 1) бсад (*у напоях*); 2) *перен.* покидьки, набрид.

liège *m* 1) пробкова кора; 2) chêne-~ пробковий дуб.

lien *m* 1) зв'язок; 2) *pl* узи, п'ята.

lier *vt* в'язати; зв'язувати, за-в'язувати; se ~ зв'язуватися, з'єд-

нуватися; *se ~ d'amitié avec qn* заприятелювати з кимсь.

lierre *m* плющ.

lieu *m* місце, місцевість; *Q* avoir ~ мати місце, відбуватися; tenir ~ де заміняти; n'avoir ni feu ni ~ не мати ні кола, ні двора; *loc. adv.*: en premier ~ у першу чергу; au ~ de ... замість того, щоб.

lieue *f* льє (французька миля).

lieutenant *m* 1) військ. лейтенант; ~ de vaisseau мор. капітан-лейтенант; 2) заст. поручик.

lieutenant-colonel *m* підполковник.

lièvre *m* заєць; *Q* voilà où gîte le ~ от де собака заритий; mémoire de ~ куряча пам'ять.

ligament *m* анат. зв'язка, сухожилля; ~ure *f* хір. перев'язування.

ligne *f* 1) лінія, риска; tracer une ~ провести риску; *Q* en première ~ у першу чергу; 2) межа, рубіж, кордон; 3) шлях, лінія; ~ générale du Parti генеральна лінія партії; 4) ряд, ранг; hors (de) ~ винятковий; 5) рядок; à la ~ з нового рядка; ~ par ~ рядок за рядком; 6) вудка; волосін.

lignée *f* потімство.

ligner *vt* лініювати, графіти.

lignite *m* геол. лігніт, буре вугілля.

ligotage *m* зв'язування, скручування; ~er *vt* зв'язувати, скручувати.

ligule *f* ліга, спілка; ~er *vt* об'єднувати в спілку; se ~er об'єднуватися, вступати до спілки.

lilas 1. *adj* бузковий; 2. *m* 1) бузок; 2) бузковий колір.

limace *f* слимак.

limacon *m* 1) слимак; 2) анат. завитка (вуха).

lim||e *f* напилік; ~er *vt* 1) підпилювати; шліфувати (напилком); 2) перен відшліфовувати, згладжувати; виправляти; 3) зношувати.

limier *m* 1) собака-шукáč; 2) розм. шпиг.

limitati||f, -ve *adj* обмежувачий, обмежувальний; ~on *f* обмеження, скорочення.

limit||e 1. *f* прям., перен. границя, кордон, межа, рубіж, грань, ліміт; sans ~es безмежний; 2. *adj*: prix ~es крайні ціни; charges ~es граничне навантаження; ~er *vt* обмежувати, скорочувати; визначати межі; se ~er обмежуватися.

limitrophe *adj* суміжний, пограничний, прикордонний.

limon 1 *m* мул, багно.

limon II *m* лимон.

limoneu||x, -se *adj* мулкий.

limonier *m* лимонне дерево.

limousine *f* лімузін (закритий автомобіль).

limpid||e *adj* чистий, прозорий, ясний; ~ité *f* чистота, прозорість, ясність.

lin *m* льон.

linceul *m* саван, покрів.

linéaire *adj* лінійний.

linéament *m* 1) риса, рисочка; 2) *pl* начерк, загальний план; 3) *pl* обриси.

linge *m* 1) білизна; ~ de lit постільна білизна; ~ de rechange зміна білизни; 2) ганчірка, шматок білої тканини.

lingot *m* 1) зливков (золота;

срібла); 2) брусок (металу); болванка.

linot *m*, **linotte** *f* коноплянка (птах); ϕ tête de ~ *te* *фам.* безтолкова людина.

lion *m*, -*ne* *f* лев, левіця; ~*ceau* *m* левеня.

lippe *f* відвісла нижня губа; faire la ~ *закопцювати губи.*

lippu, -*e* *adj* товстогубий.

liquide 1. *adj* рідкий; 2. *m* рідина; рбзчин.

liquider *vt* 1) ліквідувати; 2) улагодити, покінчити.

lire I *f* ліра (грошова одиниця).

lire* II *vt* читати; ϕ ~ dans la pensée читати чийсь думки.

lis [lis] *m* лілія, лілей.

lisér||e *m* облямівка, кайомка; ~*er* *vt* облямівувати, обшивати.

liseu||r *m*, -*se* *f* любитель, -ка читання.

lisible *adj* чіткий, розбірливий.

lisière *f* 1) пружок, окрайка; 2) границя, рубіж, межа; 3) край, узлісся; 4) дитячі підтяжки; шлейки.

liss||age *m* глянсування, полірування, шліфування; ~*e* *adj* 1) гладенький, рівний; 2) глясований, полірований; ~*er* *vt* глянсувати, полірувати, шліфувати.

liste *f* 1) список, перелік; опис; ~ de souscription підписний лист; ~ électorale список виборців; 2) відомість.

lit *m* 1) ліжко, постіль; ложе; койка; підстилка; ~ de camp похідне ліжко; ~ de sangle складане ліжко; ~ de plume перина; faire le ~ прибирати постіль; garder le ~ лежати в постелі (про

хворого); 2) рўсло (річки); 3) ряд, шар; ~ géologique родовище.

literie *f* постільні речі.

litière *f* 1) носилки, ноші; 2) підстилка.

litig||e *m* *юр.* 1) позов; 2) спір, рбзбрат, чвări; ~*ieux*, -*ieuse* *adj* спірний.

littéraire *adj* літературний; le monde ~ літератори, письменники.

littéral, -*e* *adj* 1) буквальний, дослівний; 2) *мат.* буквений; ~*e-ment* *adv* буквально, слово в слово.

littoral, -*e* 1. *adj* прибережний, приморський; 2. *m* узбережжя.

lituanien, -*ne* 1. *adj* литовський; 2. *m* литовська мова.

livid||e *adj* мертвотно-блідий, синюватий; ~*ité* *f* мертвотна блідість, синюватість.

livraison *f* 1) доставка, поставка; здача, видача; ~ à domicile доставка додому; ~ de blé зернопоставка; 2) випуск (видання, твору).

livre I *m* книга, книжка; ~ de chevet настільна книжка; ϕ à ~ ouvert без підготовки, з листа; parler comme un ~ *говоріти як по писаному.*

livre II *f* 1) фунт (міра ваги); 2) *іст.* лівр (монета).

livrée *f* 1) ліврєя; 2) челядь, лакеї.

livrer *vt* 1) поставляти; видавати; відпускати; вручати; ϕ ~ bataille дати бій; 2) виказувати, зраджувати; se ~ 1) (à qch) віддаватися чомусь; 2) довірятися.

livret *m* 1) книжечка; книжка (розрахункова, записна, залікова і т. ін.); 2) каталог; 3) лібретто.

livreur||г, -se 1. *m, f* службовець, який доставляє товари додому; 2. *f* автомашина для розвезення покупок.

lobe *m anat.* частка якогось органу; le ~ d'une oreille мочка вуха.

local, -e 1. *adj* місцевий; couleur ~e місцевий колорит; 2. *m* приміщення; ~iser *vt* локалізувати; ~ité *f* місцевість; населений пункт.

locataire *m, f* пожилець, квартиронаймач, -ка; ~if, -ive *adj* житловий; ~ion *f* 1) наймання; 2) попередній продаж квитків; ~is *m розм.* 1) найманий екіпаж; 2) найнята мебльована кімната.

locomotif||eur, -rice *adj* рушійний; ~ion *f* пересування; ~ive *f* паровоз, локомотив; ~ive à vapeur паровоз; ~ive à diesel тепловоз.

locotracteur *m* тягач.

locuste *f* сарана.

locution *f* вираз, вислів, мовний зворот.

loge *f* 1) ліжка (в театрі); 2) маленька кімнатка, комірчина; 3) швейцарська, будка для воротаря, двірничка.

log(eable) *adj* жилий, придатний для житла; ~ement *m* квартира; житло; ~er 1. *vi* жити; наймати квартиру; ~er à la belle étoile *розм.* не мати пристановища; жити просто неба; 2. *vt* поміщати, улаштовувати, давати притулок; Φ ~er une balle dans la cible всадити кулю прямо в ціль.

logette *f* 1) хатинка, хижка; келія; 2) бот. клітинка, комірка.

loger||г, -se *f* власник, -ця мебльованих кімнат.

logis *m* житло, квартира.

loi *f* закон, право; ~ martiale воєнний стан; de par la ~, au nom de la ~ іменем закону; passer en ~ стати законом; au mépris de la ~ всупереч закону.

loin *adv* далеко; Φ ~ de là навпакі; je suis ~ d'y croire я зовсім цьому не вірю; elle est ~ de le remercier вона й не подумала йому дякувати; *loc. adv.*: de ~ здалеку; au ~ вдалині; de ~ епзідка; ~tain, -e 1. *adj* далекій, віддалений; 2. *m* далечинь, віддал, віддаленість; dans le ~tain вдалині.

loisible *adj* дозволений.

loisir *m* дозвілля, вільний час; à ~ на дозвіллі; n'avoir pas de ~ pour ... не мати часу, щоб...

lombes *m pl* попереk, крижі.

long, -ue 1. *adj* довгий; тривалий; vue ~ue далекозорість; être ~ à робити повільно; être ~ à s'en dormir довго не засинати; 2. *m* довжина; тривалість; le ~ de уздовж; prendre par le plus ~ вибрати найдальшу дорогу; Φ à la ~ue з часом, нарешті; 3. *adv*: en savoir ~ знати щось ґрунтовно.

longe *f* корда; аркан; мотузка.

longer *vt* іти вздовж.

longévité *f* довговічність, довголіття.

longitud||e *f* геогр. довгота; ~inal, -e *adj* подовжний.

longtemps *adv* довго; depuis ~ з давніх-давен, з давнього часу; de ~ вже давно; avant ~ задовго; il y a ~ de cela це було давно; il n'y a pas ~ недавно.

longuet, -te 1. *adj.* продовгуватий; 2. *m* продовгуватий хлібець.

longueur *f* 1) довжина; *ep* ~ у довжину; 2) довгота; тривалість; *faire traîner une affaire ep* ~ затягнути справу; *ça tire ep* ~ це тягнеться нескінченно; 3) млявість, повільність.

longue-vue *f* підзорна труба.

lorin *m* 1) частина, частка; 2) ділянка землі.

loqua||se *adj* балакучий; *reu* ~ мовчазний; ~ *cité f* балакучість.

loque *f* кліпот, ганчірка; *tomber ep* ~ *s* зноситися; *Q* ~ *humaine* жалюгідна людина.

loquet *m* клямка, засув.

logn||er *vt* 1) дивитися збоку, крадькома; дивитися скоса; 2) таємно бажати; розраховувати; 3) дивитися в бінокль; ~ *ette f* бінокль; ~ *on m* пенсне; моніколь.

loriot *m* іволга.

lors *adv* заст. тоді; *loc. adv.*: *dès* ~ відтоді, з тих пір; *depuis* ~ з того часу; *roug* ~ у такому разі; ~ *de loc. prép.* під час; при; коли; ~ *de la discussion* під час обговорення; *loc. conj.*: ~ *même que* якщо навіть; *dès* ~ *que* оскільки, якщо.

lorsque *conj* коли.

losange *m* геом. ромб.

lot *m* 1) виграш (в лотереї); 2) жереб, доля, талан; 3) частка, частина; 4) ділянка; ~ *erie f* лотерея.

loti, -e *adj* наділений; *mal* ~ знедолений, обділений.

lotion *f* 1) обмивання; 2) туалетна вода, лосьйон.

lot||ir *vt* 1) ділити на частини; 2) сортувати; ~ *issement m* 1) поділ на частки, на ділянки; парцеляція; 2) сортування.

lotus [lotys] *m* бот. лотос.

louable *adj* похвальний.

louage *m* наймання, оренда; *à* ~ напрокат.

louange *f* хвала, похвала; *comblér qn de ~s* вихвалити когось на всі лади.

louche I 1. *adj* 1) кбсий, косоокий; 2) підозрілий, двозначний; 2. *m* щось підозріле, темне.

louche II *f* 1) ополоник; ківш, черпак; 2) свердел.

louch||er *vi* косити очі, бути кбсим; ~ *erie f* косоокість.

louer I *vt* хвалити, вихвалити; *se* ~ хвалитися.

lou||er II *vt* наймати; видавати, брати внайми (напрокат); ~ *eur m*, -*euse f* який (що) віддає внайми (напрокат).

louis *m* іст. луїдор (старовинна французька золота монета).

loup *m* 1) вовк; *Q* *à pas de* ~ крадькома; 2) чорна півмаска; 3) помійка.

loup||er *vi* розм. прогулювати; ~ *eur m* прогульник.

loup-garou *m* 1) міф. вовкулака; перевертень; 2) відлюдько.

lourd, -e *adj* 1) важкий, тяжкий; обважнілий; *Q temps* ~ дълга, парка погода; 2) неповороткий; ~ *aud m*, -*e f* вайло; ~ *eur f* 1) тягар, вага; 2) неповороткість.

loustic *m* розм. жартівник, веселун, балаєсник.

loutre *f* зоол. видра; ~ *de mer* морський бобер; *petite* ~ норка.

louve *f* вовчіця; ~teau *m* вовчєня.

louvoyer *vi* лавірувати.

loyal, -e *adj* лояльний; ~ement *adv* лояльно.

loyauté *f* лояльність.

loyer *m* плата за найом; квартирна плата; donner à ~ здавати внайми; prendre à ~ брати внайми.

lubie *f* прїмха.

lubrifi|ant, -e *adj* мастильний; ~cateur *m* 1) маслянка; 2) мастильний; ~cation *f* змащування, змазування; ~er *vt* мастити, змащувати.

lucarne *f* слуховє вікнєце.

lucid|le *adj* ясний, світлий (*про розум*); ~ité *f* ясність (*розуму*); твердість (*поглядів*).

lucr|atif, -ative *adj* прибутковий, вигідний; ~e *m* прибуток, нажива.

lueur *f* 1) тьмяне світло, відблиск; 2) *перен.* проблиск; ~d'es-pérance промінє надії.

luge|le *f* саяки (*спортивні*); ~er *vi* займатися зимовим санным спортом (*у горах*).

lugubre *adj* похмурий; скорботний; тужливий.

lui *pron. pers.* (3-ї особи однини) 1) як непря́мий до́дато́к без при́менника йому́, їй; on ~ promet se livrer йому́ (або їй) обіцяють цю книжку; 2) як непря́мий до́дато́к з при́менниками (для чол. роду): je vais avec ~ я йду з ним; je me souviens de ~ я згадую його́; 3) у бездієслєвних речєннях він; qui a apporté ce livre?— Lui хто приніс цю книжку?— Він.

luire* *vi* світити, світитися; сяяти, блищати; мерехтїти (*про зірки*).

luisant, -e 1. *adj* сяючий, світний; блискучий; ver ~ світлячок; 2. *m* блиск.

lumière *f* 1) світло; 2) вогонь; portez de la ~! принесіть вогню! (*лампу, свічку*); 3) *pl* знаннє; освіта; siècle de ~s *icт.* епо́ха просвітєльства; ◊ mettre la ~ sous le boisseau приховувати істину.

lumignon *m* 1) нага́р; 2) недо́гарок.

luminaire *m* 1) освітлення; 2) *перен.* сві́тло.

lumineu|x, -se *adj* 1) світлий; 2) *перен.* ясний, яскравий.

lunaire *adj* місячний.

lunaison *f astr.* місячний місяць.

lunatique 1. *adj* примхливий, дивний, чудний; 2. *m, f* лунатик, сновіда.

lundi *m* понеділок; le ~ у понеділок; tous les ~s, le ~ щопонеділка.

lune *f* 1) місяць (*світло*); clair de ~ місячне сяйво; 2) світло, сяйво (*місячне*); 3) *pl* прїмхи; avoir des ~s бути вередливим; 4): ~ d'eau *бот.* латаття.

lunette *f* 1) підзорна труба; 2) кругле вікнєце; 3) *pl* окуляри.

lurette *f*: il y a belle ~ *розм.* давнєнько.

luron *m, -ne f* швидкий, меткий, моторний хлопець; швидка́, метка́, моторна жінка.

lustr|le *m* 1) лиск, блиск, глянс; 2) лі́стра; ~er *vt* гля́сувати, наводити гля́нець.

luth [lyt] *m* муз. лю́тня.
 luthéranisme *m* люте́ранство.
 luthier *m* 1) скри́повий ма́йстер; 2) продавець стру́нних інструме́нтів.
 lutin 1. *adj* жва́вий, мото́рний, пустотли́вий; 2. *m* жарті́вник, пус-тун; ~ег 1. *vi* пус́тува́ти; 2. *vt* дражні́ти, дра́тува́ти.
 lutte *f* боротьба́; ~ à outrance боротьба́ не на житт́я, а на сме́рть; ~ pour la paix боротьба́ за мир; de bonne ~ у че́сному бо́ю, без обма́ну; de haute ~ сило́миць, після́ жорсто́кої боротьби́; ~ег *vi* боро́тися, ве́сти боротьбу́; бі́тися; змага́тися; ~ег *m* боро́ць.
 luxation *f* вві́х.

luxе *m* ро́зкіш, пишно́та.
 luxer *vt* вві́хнути.
 luxueux||x, -se *adj* розкі́шний, пиш́ний.
 luxuri||ance *f* пишні́сть, густо́та (росли́нності); достáток, бага́тство; ~ant, -e *adj* пиш́ний, розкі́шний; бу́йний (про росли́нність).
 lysé||e *m* ліце́й; ~en *m*, -ne *f* ліце́їст, -ка.
 lynch||age *m* лі́нчува́ння; ~ег *vt* лі́нчува́ти.
 lynx [lɛ:ks] *m* зоол. рись.
 lyre *f* муз. лі́ра.
 lyrique 1. *adj* лі́ричний; comé-die ~ музична коме́дія; 2. *m* 1) лі́рик (поет); 2) лі́рика.

M

ma *adj. poss. f* дво́. мо́я.
 maboul, -e *adj* розм. не при сво-єму ро́зумі.
 macabre *adj* похоро́нний; по-хму́рий.
 macaron *m* мигда́льне тістечко.
 macaroni *m* мака́рони.
 mâcheli||er, -ère 1. *adj* щеле́п-ний; 2. *f* ку́тний зуб.
 mâch||er *vt* 1) *прям., перен.* жу-ва́ти, розжовува́ти; \diamond rapier ~é пап'е-маше́; ne pas ~ une chose, ne pas ~ les mots сказа́ти пря́мо; 2) рі́зати абі́як, шматува́ти.
 machine *f* маши́на, меха́нізм; ~ à écrire друка́рська маши́нка; ~ à laver пра́льна маши́на; ~

à calculer лі́чильна маши́на; faire marcher une ~ за́вести маши́ну; faire ~ arrière да́ти за́дній хід.
 machine-outil *f* верста́т.
 machiner *vt* замишля́ти, за́ти-ва́ти.
 machinerie *f* 1) машинобу́ду-ва́ння; 2) машинне устаткува́ння; 3) машинний ві́дділ.
 mâchoire *f* щеле́па; jouer des ~s жа́дібно їсти.
 mâchonner *vt* 1) мля́во, повіль-но жува́ти; 2) мі́мрити, гово́рити крі́зь зу́би.
 mâchurer *vt* брудни́ти чо́рним.
 maçon *m* каменя́р, му́ляр; ~nage *m* кам'я́на кла́дка; ~per

vt мурувати; покривати кам'яною кладкою; *~perie f* кам'яна кладка.

macul||e f пляма; *~er vt* плямувати, бруднити.

madame f (*pl mesdames*) 1) пані; пані-добродійка; мадам; 2) жінка, дружина.

mademoiselle f (*pl mesdemoiselles*) панночка; дівчина, мадемуазель.

madré, -e adj 1) з прожилками (*про дерево*); 2) хитрий, лукавий. *mafflu, -e adj* розм. товстомордий.

magasin m 1) магазин; *~ d'occasion* комісійний магазин; *~ d'alimentation* продовольчий магазин; *courir les ~s* бігати по магазинах; 2) комора, склад; *~ de blé* зерновий склад; *~ d'habillement* склад обмундирування; 3) магазин (*у зброї*); *~age m* 1) зберігання на складі; 2) час зберігання на складі; 3) плата за зберігання на складі; *~ier m* комірник.

magazine m ілюстрований журнал.

mage m маг.

mag||icien m, -ne f чаклун, -ка; *~ie f* магія, чаклунство; *~ique adj* 1) магічний, чаклунський; 2) *перен.* чарівний, чаруючий.

magistral, -e l. adj 1) повчальний; 2) статечний, імпозантний; 3) майстерний; 4) магістральний, головний; 2. *f* магістраль.

magistrat m урядова особа; суддя; *~ure f* магістратура; судовé звання; *~ure assise* судді; *~ure debout* прокуратура.

magnanim||e adj великодушний,

благородний; *~ité f* великодушність, благородство.

magnat [magna] *m* магнат, вельможка.

magnif||icence f пишнота, розкіш; *~ique adj* пишний, розкішний, чудовий; блискучий.

magot m розм. скарб, заховані гроші; калітка.

mai m травень; *le Premier ~* Перше травня; *en ~, au mois de ~* у травні; *fin ~* у кінці травня.

maigr||e l. adj 1) худий; худорлявий; 2) пісний; *geras ~* пісний стіл; *faire ~ chère* поститися; 3) неродючий; 4) убогий, жалюгідний; бідний; незначний; поганий; *~ geras* поганий обід; *~ salaire* низька заробітна плата; *~es raisons* непереконливі докази; *Q faire visage ~* зробити кислу міну; 2. *m* пісний стіл; піснє; *~eur f* 1) худорлявість; 2) убогість; *~ichon, -ne adj* худенький; *~ir vi* худнути.

mail m дерев'яний молоток (*для гри в кульки*).

maille I f петля; кільце (*кольчуги, ланцюга*).

maille II f іст. півшага (*старовинна монета*); *p'avoig pi sou pi ~* бути без копійки.

mailler vt 1) плести сітку; 2) клепати ланцюг.

maillet m дерев'яний молоток; калатало.

maillot m 1) сповивач; пелюшка; 2) *перен.* дитинство; 3) майка, футболка.

main f 1) рука (*кисть*); *à la ~* ручний (*про працю*); *en ~* у руках; *à pleines ~s* пригорщами;

щедро; *Q* en ~s propres у власні руки; de longue ~ з давніх часів; en sous-~ крадькома, нішком; homme de ~ змовник; le cœur sur la ~ відверта людина; s'en laver les ~s умивати руки; faire la ~ basse розм. розправлятися; грабувати; se faire la ~ à qch привчитися до чогось; ~ courante поручні; en venir aux ~s зчепитися; побитися; 2) почерк; avoir une belle ~ мати красивий почерк.

main-d'œuvre *f* 1) робоча сила; робочі руки; 2) відрядна оплата.

main-forte *f* допомога, підтримка.

mainmise *f* юр. конфіскація (майна).

maint, -e *adj* неодноразовий; ~es fois багато разів.

maintenant *adv* тепер; ~ que... тепер коли ...; à partir de ~ з даного моменту.

main||tenir* *vt* 1) утримувати; підтримувати; відстоювати; 2) настійно твердити; se ~ утримуватися; зберігатися; ~ tien *m* 1) зберігання, підтримування; 2) постава, осанка, манера триматися.

mair||e *m* міський голова; мер; ~ie *f* мєрія, ратуша.

mais *conj* але; та; ~ si авжеж, зрозуміла річ; ~ non! та ні ж! **maïs** *m* маїс, кукурудза.

maison *f* 1) дім, будинок; à la ~ вдома; додому; ~ de campagne дача; ~ de cure санаторій; ~ de santé психіатрична лікарня; 2) господарство; 3) сім'я; 4) фірма; ~ de couture ательє мод; ~née *f* розм. домогачка; ~nette *f* будинок.

maître 1. *m* 1) пан, господар; хазяїн; 2) учитель; 3) майстер своєї справи; знавць; маєстро; passer ~ en qch бути майстром у чомусь; ~-chirurgien видатний хірург; 4) метр (звергання до адвоката); *Q* ~ d'hôtel метрдотель; 2. *adj m* головний, старший, основний.

maitresse 1. *f* 1) пані, господиня; хазяйка; 2) вчителька; 3) коханка; 2. *adj f*: idée ~ головна, провідна думка; oeuvre ~ найзначніший твір; ~ femme енергійна жінка.

maîtris||e *f* 1) майстерність; 2) панування; ~ de l'air панування в повітрі; 3) опанування, освоєння; ~er *vt* 1) підкорювати, вгамовувати, приборкувати; 2) опановувати, освоювати; se ~er приборкати себе, оволодіти собою.

majest||é *f* 1) велич; 2) величність (титул); ~eux, -euse *adj* величний.

maieur, -e *adj* 1) більший, вищий; 2) винятково важливий; forse ~e непереборна обставина; 3) повнолітній; 4) муз. мажорний.

major *m* 1) помічник командира полку по адміністративно-господарській частині; ~ général генерал-майор; 2) військовий лікар; хірург; ~ation *f* підвищення (ціни; податку; зарплати); оцінка вища за справжню вартість; ~er *vt* підвищувати (ціну; податок; зарплату); ~ité *f* 1) повноліття; 2) більшість; à la ~ité більшістю...

majuscule *f* велика буква.

mal 1. *m* 1) зло; шкода; dire du

~ de qn злословити; 2) біль; хвороба; ~ caduc епілєпсія; ~ de mer морська хвороба; avoir ~ à... відчувати біль; ~ de cœur нудота; ~ du pays туга за батьківщиною; se donner du ~ старатися; 3) горе, лихо, біда.

mal II, -e *adj* заст. поганий, злий; bon gré, ~ gré мимоволі.

mal III *adv* погано, кепсько; se sentir ~ погано себе почувати, нездужати; de ~ en pis все гірше й гірше; ~ à propos, ~ à point не до речі, невчасно; pas ~ de ... чимало.

malad||e 1. *adj* хворий, недужий; 2. *m, f* хворий, -а, пацієнт, -ка; ~ie *f* 1) хвороба, недуга; ~ie mentale психічне захворювання; ~ie des radiations променева хвороба; faire une ~ie перехворіти; contracter, gagner, attraper une ~ie заразитися; 2) пристрасть, манія; ~if, -ive *adj* хворобливий.

maladr||esse *f* 1) незграбність, невправність; невмілість; 2) необачність; ~oit, -e *adj* незграбний, невмілий.

malais||e *m* 1) нездужання; 2) обмеженість у коштах; скрута; 3) почуття неспокою, тривоги; ~é, -e *adj* 1) обмежений у коштах; 2) тяжкий; обтяжливий.

malandrin *m* заст. бродяга, волоцюга; злодій.

malappris, -e *adj* грубий, невихований.

malavisé, -e *adj* необачний, нерозсудливий.

malbâti, -e *adj* незграбний, недоладний.

malchance *f* невдача.

mâle 1. *adj* 1) чоловічий; 2) мужній, сильний; 2. *m* самець.

malédiction *f* прокляття; нещастя.

maléf||ice *m* чарівництво, чаклунство, причина; ~ique *adj* шкідливий, згубний.

malencontreu||x, -se *adj* бідолашний, злощасний; прикрій.

malentendu *m* непорозуміння.

malfaçon *f* 1) вада, дефект; 2) хабар.

malfai||sant, -e *adj* зловредний; ~teur *m*, -trice *f* лиходій, -ка, злочинець, -ниця.

malfamé, -e *adj* який (що) має погану славу.

malgré *prép* незважаючи на, всупереч; ~ tout незважаючи ні на що; ~ lui всупереч його волі.

malhabile *adj* незграбний.

malheur *m* нещастя, біда; нещасний випадок; раг ~ на жаль; s'attirer un ~ накликати на себе біду; avoir le ~ de... мати необережність; à quelque chose ~ est bon *прик.* не було б щастя, так нещастя допомгло; ~eusement *adv* на жаль; ~eux, -euse *adj* нещасний.

malhonnête *adj* 1) нечесний, не сумлінний; 2) невічливий; ~té *f* 1) нечесність; нечесний вчинок; 2) невічливість, нечемність.

malic||e *f* 1) злоба, злість; злий намір; зла насмішка; 2) хитрість, лукавство; 3) *pl* підступи, витівки; ~ieusement *adv* лукаво, хитро; ~ieux, -ieuse *adj* 1) злий, злобний; 2) хитрий, лукавий.

malignité *f* злорадність.

mal||in, -igne 1. *adj* 1) злий; 2) насмішкуватий; хитрий, лукавий;

3) шкідливий, злоякісний; 2. *m* хитрун, пройдисвіт.
malingre *adj* кволий, немічний.
malintentionné, -e *adj*, *s* неблагонаміре́ний, -а.
malles *f* чемодан; faire ses ~s пакуватися.
mallé||abilité *f* 1) ковкість; 2) гнучкість, податливість; ~able *adj* 1) ковкий; 2) гнучкий, податливий; ~er *vt* кувати, розплющувати.
malmenager *vt* грубо поводитися.
malotru *m*, -e *f* грубіян, -ка.
malpropre *adj* 1) неохайний; 2) нечесний; ~té *f* 1) неохайність; 2) нечесність.
malsain, -e *adj* нездоровий; шкідливий (для здоров'я).
malséant, -e *adj* непристойний.
malsonnant, -e *adj* 1) немилозвучний; 2) непристойний.
maltraiter *vt* погано, грубо поводитися; кривдити.
malveill||ance *f* недоброзичливість; ~ant, -e *adj* недоброзичливий.
malversation *f* розтрата.
maman *f* мама, ненька.
mamelle *f* 1) жіночі груди; 2) вим'я.
mammifères *m pl* зоол. ссавці.
mammouth *m* мамонт.
manche I *m* ручка, держак.
manche II *f* 1) рукав; en ~s de chemise без піджака; 2) *тех.* шланг, рукав; 3) *спорт.* тур; 4) протіка.
manchette *f* 1) манжетка, рукавичка; ~ de point мереживна манжетка; 2) замітка на полях; 3) заголовок крупним шрифтом (*y gazeti*).

manchon *m* 1) муфта; 2) *тех.* муфта, порожнистий циліндр, втулка.
manchot, -e 1. *adj* однорукий; 2. *m* пінгвін.
mandant *m* довіритель; виборець.
mandarin||e *f* 1) мандарин (плід); ~ier *m* мандаринове дерево.
mandat *m* 1) мандат, повноваження; 2) наказ; ордер; Φ ~ de poste грошовий переказ; ~aire *m*, *f* уповноважений, -а; ~é, -e *adj* уповноважений.
mand||ement *m* наказ, указ, розпорядження; ~er *vt* 1) сповіщати, повідомляти; 2) викликати до себе; 3) вимагати, наказувати.
manège *m* 1) манеж; 2) спритний прийом, хитрість.
manette *f* рукоятка.
manganèse *m* марганець.
mange||able *adj* їстівний; ~aille *f* 1) корм для худоби; 2) *розм.* харчі, їжа; ~oire *f* ясла; кормушка.
manger I *vt, vi* їсти, з'їдати; поглинати, пожирати; проїдати; ~ sur le pouce їсти на ходу; ~ froid їсти всухом'ятку; ~ à sa faim їсти досита; Φ ~ des yeux пожирати очима; ~ de la vache enragée жити в злиднях; ~ ses quatre sous витрачати останні гроші; ~ son bien розтринькувати своє майно.
manger II *m* їжа; ~ie *f* *розм.* багата, розкішна їжа.
mangeu||r *m*, -se *f* 1) їдець; 2) розтринькувач, -ка.
maniable *adj* 1) зручний у ро-

ббті (про інструмент); 2) зговірливий; 3) сприятливий.

manip|ement *m* 1) обмáчування, ошóчування; 2) уміння володіти; 3) завідування, керування; ~ *eg* *vt* 1) обмáчувати, ошóчувати, торкáти; тримáти в руках; 2) володіти, вміло користувáтися чимсь; 3) завідувати.

manière *f* 1) спóсіб, прийóм, манéра, харáктер виконáння; по-вóдження; *de cette* ~ таким чýном, у такій спóсiб; *en aucune* ~ аж нiяк; *à sa* ~ по-сво́му, на свiй лад; *à la* ~ *de* ... на зразóк; *de* ~ *que* так, щóб ...; 2) *pl* манéри; манiрнiсть; *faire des* ~ *s* розм. манiритися.

manieré, -e *adj* манiрний.

manifestation *f* 1) прóяв, вiяв; 2) манiфестáция, демонстрáция.

manifeste I *adj* явний, очевидний; *erreur* ~ явна помiлка.

manifeste II *m* манiфéст.

manifest|ement *adv* явно, очевидно; ~ *er* 1. *vt* виявляти, про-являти; 2. *vi* брáти учáсть у демонстрáцiї; *se* ~ *eg* виявлятися, проявлятися.

manivelle *f* *tex.* рукоятка, дер-жáк.

maninette *f* кóшичок.

manœuvr|e 1. *f* 1) дiя (мехáнiзму); маневрувáння; 2) вiйськ. оперáция; манéвр; 3) керувáння, управлiння; 4) *pl* хiтросцi, вiтiв-ки; 2. *m* чорнорóб; ~ *er* 1. *vt* управлiяти, керувáти чимсь; 2. *vi* маневрувáти; ~ *ieg, -iègre* *adj* ма-нeврений; зручний для керувáння.

manqu|e *m* недостáча, брак, вiдсутнiсть; ~ *de* ... чeрeз вiдсут-

нiсть, за брáком; ~ *de suivre* непо-слiдовнiсть; ~ *ement* *m* недóлик, упущення, порушення; ~ *eg* 1. *vi* 1) помилятися; 2) не щастити; 3) бiти вiдсутнiм, не прийтi; не ви-стачáти, бракувáти; 4) дáти осiч-ку; 5) (*de qch*) терпiти нестáтки; 6) (*à qch*) дiяти наперекiр, пору-шувати; 7) (*de faire qch*): *j'ai* ~ *é* *de tomber* я лeдвe не впав; 2. *vt* 1) не влiчити, промахнутися; 2) пропустити; ~ *eg une occasion* про-пустити нагóду; ~ *eg le train* спi-знитися на пóїзд.

mansuétude *f* благодýшнiсть.

mant|e *f* накидка; ~ *eau* *m* 1) плащ; пальтó; шинeль; 2) пóкрив; прикриття; ~ *elet* *m* пелерина; ~ *ille* *f* мантилья.

manuel, -le 1. *adj* 1) ручний; зрóблений вручнý; 2) фiзичний (про працю); 2. *m* пiдрóчник, по-сiбник.

manufactur|e *f* 1) фáбрика, за-вóд; 2) *ист.* мануфáктýра; ~ *é, -e* *adj* виготовлений, зрóблений; ~ *er* *vt* обрóбляти, виготовляти; ~ *ieg, -iègre* 1. *adj* фáбричний; 2. *m, f* влáсник, -ця фáбрики, фáбрикáнт.

manuscrit, -e 1. *adj* рукописний; 2. *m* рукóпис.

manutention *f* 1) вeдeння справ, управлiння; 2) зберiгáння товáрiв; 3) вiйськ. слóжба постачáння про-вiáнту; ~ *per* *vt* 1) заготовляти товáри, провiáнт; 2) випiкати хлiб для áрмiї.

mappemonde *f* кáрта пiвкóль.

maquignon *m* 1) барiшник (тор-говець кiньми); 2) мáклер.

maquill|age *m* 1) гримувáння; пiдфарбóвувáння обличчя; 2) пе-

рен. переkrучування істини; ~er *vt* 1) гримувати; підфарбовувати обличчя; 2) *перен.* переkrучувати, підробляти; *se* ~er гримуватися.

maquis *m* 1) хачі, гушавина; 2) *перен.* нєтрі; 3) партизанський рух, підпілля (*у Франції в період фашистської окупації 1940—1944 рр.*); ~ard *m* партизан, підпільник (*у Франції в період фашистської окупації 1940—1944 рр.*).

marais||*er*, -ère 1. *adj* горідний; 2. *m, f* горідник, -ця.

marais *m* болото, драговина, трясовина.

marathon *m* спорт. марафонський біг.

marâtre *f* мачуха.

maraudage *m* мародєрство, розкрадання, крадіжка.

maraud||*e* *f* військ. мародєрство; ~er *vi* мародєрствувати; ~eur *m*, -euse *f* мародєр.

marbr||*e* *m* мәрмур; ~er *vt* розписувати під мәрмур; ~ure *f* розписування під мәрмур.

marc I [ma:r] *m* мәрка (грошова одиниця).

marc II [ma:r] *m* ви́чавки; гўща; ~ de café кофєйна гўща.

marchand, -e 1. *adj* торговий, торговельний; ринковий; *naviger* ~ торговє судно; 2. *m, f* торговєць, -ка; купєць, -чиха; ~ à la sauvette дрібний спекулянт; ~er *vt* торгуватися (*про ціну*); *Q sans* ~er la vie не шкодуючи життя; ~ise *f* товәр.

marche *f* 1) ходіння, ходьба; 2) хід, рух уперєд; процес, дія; течія; військ. марш, перехід; 3) муз.

марш; 4) східєць; підніжка; 5) рубіж.

marché *m* 1) рїнок, базār; ~ poir чорний рїнок; *faire du* ~ poir спекулювати; 2) *ек.* рїнок; ~ mondial світовий рїнок; 3) торговельна угода; торг; *Q le bon* ~ дешевина; *à bon* ~ дешево; *meilleur* ~ дешєвше; *par-dessus le* ~ зверх торб; *faire bon* ~ de ses forces не шкодувати сил.

marchepied *m* 1) східєць; підніжка, приступка (*єкіпажа*); 2) драбіна.

march||*er* *vi* ходити, іти, ступати; рухатися, посуватися вперєд; крокувати; ~ à quatre pattes ра́кувати; *faire* ~ пустити в хід; *Q* ~ sur le pied de qn наступити комусь на нōгу; *перен.* образити когось; ~eur *m*, -euse *f* хідбєк.

mardi *m* вівторок; *le* ~ у вівторок; *tous les* ~s, *le* ~ щовівторка.

mare *f* калю́жа.

marécag||*e* *m* болото, трясовина; ~eux, -euse *adj* болотистий, заболочений.

maréchal *m* мәршал; ~ des logis ўнтер-офіцєр (*у кавалерії, артилерії*); сержант (*у піхоті*).

maréchal-ferrant *m* коваль.

marée *f* 1) (морський) приплив і відплив; ~ haute, ~ montante приплив; ~ basse, ~ descendante відплив; *Q aller contre vent et* ~ іти проті течії; діяти незважаючи ні на що; 2) морська риба свіжого улбву.

marge *f* поля, край (*аркуша паперу*); *Q avoir de la* ~ мати мож-

лівість; *mâti* час; *à la ~ du jour* у дусі часу; *rester en ~ de la vie* залишитися за бортом; *en ~ de ...* поза чимсь.

margin||al, -e *adj* написаний на полях; *~er vt* робити помітки на полях.

margot *f* 1) сорочка; 2) *перен.* балахута.

marguerite *f* маргаритка, ромашка.

mar||i *m* чоловік.

mar||age *m* шлюб, одруження; весілля; *~ blanc* фіктивний шлюб; *~er vt* одружувати, видавати заміж; *se ~er* одружуватися.

marin, -e 1. *adj* морський; 2. *m* моряк; *~e f* 1) морський флот; *~e de guerre* військово-морський флот; 2) морська служба.

mariner *vt* маринувати.

marini||er, -ère 1. *adj* морський; 2. *m* човняр; водник; 3. *f* матроска (одяг).

maritime *adj* морський, приморський.

marivaud||age *m* пишномовний стиль; *~er vi* писати пишномовно.

marmaille *f* *розм.* дітворя.

marmelade *f* мармелад; *en ~* розварений, переварений; *être en ~* розкиснути; *Ô figure en ~* побите, роз'юшене обличчя.

marmite *f* казанок.

marmiteu||x, -se *adj* жалюгідний, нещасний.

marmiton *m* кухарчук.

marmonner *vt* *розм.* бурчати крізь зуби.

mar||ot *m* *розм.* 1) хлопчина; 2) кумедна фігурка.

marmotte *f* бабак.

marmott||ement *m* бурмотання; *~er vt* бурмотати.

mar||ouset *m* *розм.* хлопчик, карапуз.

mar||ouin *m* 1) сап'ян; 2) *розм.* міністерський портфель.

marou||fle *m* крутий, грубий.

marqu||e *f* 1) знак, мітка; позначка; слід; *~ distinctive* відмітний знак; *~ d'amitié* знак дружби; *porter les ~es de ...* носити сліди; 2) клеймо; тавро; печатка; марка; *~é*, -e *adj* 1) яскраво виражений, помітний; різкий; 2) призначений; *~er vt* 1) відзначати, позначати; мітити, ставити клеймо; 2) *перен.* накласти відбиток; 3) вказувати на.

marquet||er *vt* 1) цяткувати; 2) інкрустувати; *~erie f* інкрустація.

marquis *m*, -e *f* маркіз, -а.

mar||rant, -e *adj* *арго* смішний, забавний.

mar||re *adv* *розм.*: *j'en ai ~* з мене досить.

mar||ri, -e *adj* засмучений, зажурений.

mar||ron I 1. *m* 1) каштан; 2) каштановий колір; 3) жетон, табель; 2. *adj invar* каштановий.

mar||ron II, -ne *adj* 1) утєклий; 2) здичавілий (про тварину).

marronier *m* каштан, каштанове дерево.

mar||s *m* березень; *en ~*, *au mois de ~* у березні.

marseillais, -e *adj* марсельський.

Marseillaise (la) марсельєза (французький гімн).

mar||teau *m* молоток; м'ялос.

martel *m*: avoir ~ en tête три-
вжитися, турбуватися, непокої-
тися, упёрто думати про щось;
~age *m* биття молотом, кування;
~er *vt* 1) бити молотом, кувати;
2) карбувати (слова); 3) завдава-
ти турбот; ~et *m* молоточок;
~eur *m* молотобієць.

martial [marʒjal], -e *adj* 1) во-
йовничий; 2) військовий (про за-
кон, суд).

martinet *I m* ластівка (сіль-
ська); стриж, шур.

martinet *II m* 1) тех. паро-
вий молот; 2) багатохвостий кан-
чук.

martyr *m*, -e *f* мученик, -ця.

martyr||e *m* мучка, страждання;
~iser *vt* мучити.

marx||isme *m* марксизм; ~-lé-
ninisme *m* марксизм-ленінізм;
~iste 1. *adj* марксистський; 2. *m*,
f марксист, -ка; ~iste-léniniste *adj*
марксистсько-ленінський.

masculin, -e *adj* чоловічий.

masqu||e *m* 1) маска; 2) уда-
вання, прикидання, личина; ~é,
-e *adj* замаскований, прихований;
~er *vt* маскувати, приховувати;
se ~er надягати маску, маскува-
тися.

massacrant, -e *adj* убивчий, не-
стерпний.

massacr||e *m* різня, бійня; ~er
vt винищувати; різати; ~eur *m*
1) убивця; 2) перен. губитель.

masse *f* 1) у різч. знач. маса;
2) сила-силінна; натовп; купа; еп
~ гуртом; de(s) ~ (s) масо-
вий.

masser *I vt* робити масаж, роз-
тирати.

masser *II vt* 1) збирати до
купи, скупчувати, нагромаджу-
вати; 2) зосереджувати (війська);
se ~ скупчуватися; зосереджува-
тися.

masseu||r *m*, -se *f* масажист,
-ка.

massi||f, -ve 1. *adj* 1) масивний;
суцільний; 2) масовий; 2. *m* гір-
ський масив, кряж.

mass media *m pl* засоби масо-
вої інформації (преса, радіо, теле-
бачення).

massue *f* дрюк.

mastic *m* 1) мастика; замазка;
2) гумовий клей.

mastiquer *I vt* повільно жувати,
прожовувати.

masfiquer *II vt* замазувати за-
мазкою.

masure *f* халупа.

mat *I* [mat] *m* мат (у ша-
хах).

mat *II*, -e *adj* матовий, тьмя-
ний.

mât *m* щогла.

match [matʃ] *m* змагання, матч;
faire ~ pul зіграти вничью.

matelas *m* сінник, матрац.

matelot *m* матрос.

mater *vt* 1) зробити мат (у
шахах); 2) вгамовувати, прибор-
кувати.

mâter *vt* мор. зводити щогли.

matériau||isme *m* матеріалізм;
~iste 1. *adj* матеріалістичний;
2. *m*, *f* матеріаліст, -ка.

matériaux *m pl* матеріали.

matériel, -le 1. *adj* речовинний;
матеріальний; 2. *m* 1) матеріал;
2) матеріальна частина; інвентар;
устаткування.

matern||el, -le 1. *adj* материнський; *langue* ~elle рідна мова; 2. *f* дитячий садок; ~ité *f* 1) материнство; 2)пологовий будинок.

math *m* *argo* математика.

mathémat||icien *m, -ne* *f* математик; ~ique 1. *adj* математичний; 2. *f pl* математика.

matière *f* 1) *фіз., філос.* матерія; 2) речовина; ~ première сировина; 3) предмет (*вивчення, обговорення*); *tables des ~s* зміст.

matin 1. *m* ранок; *ce ~* сьогодні вранці; *de bon ~, de grand ~* рано-вранці; *O un de ces quatre ~s* не сьогодні—завтра; 2. *adv* зранку, вранці; *se lever ~* вставати рано.

mâtin, -e 1. *m* сторожовий пес; 2. *m, f* розм. грубіян, -ка; шельма.

matin||al, -e *adj* ранішній, ранковий; ранній; *être ~* рано вставати; ~ée *f* ранок, ранкова пора; *dormir la grasse ~ée* довго спати вранці; проспати цілий ранок.

matois, -e *adj* хитрий, лукавий.

matou *m* кіт.

matraqu||e *f* 1) дрючок; 2) (поліцейський) кийок; ~er *vt* б'яти, поб'яти (поліцейськими) кийками.

matriculer *vt* занести до списку, до відомості, до книги.

matrimonial, -e *adj* шлюбний, подружній.

matur||ation *f* дозрівання; ~ité *f* зрілість; *être à sa ~ité* дозріти.

maud||ire* *vt* проклинати, клясти; ~it, -e *adj* проклятий, клятий, мерзотний.

maugrée *vi* лаятися, сваритися, бурчати.

mausolée *m* мавзолей.

maussade *adj* похмурий, насуплений; тужливий; ~rie *f* похмурість; поганий настрій.

mauvais, -e 1. *adj* поганий, кепський; злий; негодящий; злоякісний; шкідливий; 2. *adv* погано, зле, кепсько; 3. *m* погань.

mauve 1. *f* бот. м'яльва, рожжа; 2. *m* рожево-ліловий колір.

maxime *f* правило, вислів.

me (m') *prop. pers.* (1-ї особи однини) 1) як прямий і непрямий додаток ставиться завжди перед дієсловом — мені, мені; себе, собі; *il m'écrit* він мені пише; *on me gronde* мене картують; 2) перекладається як -ся, -сь у закінченнях зворотної форми дієслова: *je me lave* я миюся.

méandre *m* 1) звивина, коліно (ріки); 2) хитрість, виверт.

méca||ncien, -ne 1. *m, f* механік; технік; ~ de bord борт-механік; 2. *m* машиніст; ~nique 1. *adj* механічний; 2. *f* механіка; ~niser *vt* механізувати; ~po *m* розм. механік, шофер.

mécène *m* меценат.

méch||amment *adv* злбно, злобливо; ~anceté *f* 1) злість, злостивість; 2) зла вихватка; ущипливе слово; ~ant, -e 1. *adj* 1) злий, злісний; 2) поганий, кепський; гидкий, мерзотний; 2. *m, f* лиха людина; злюка; *faire le ~ ant* загрозувати; скипити.

mèche *f* 1) гніт; 2) пасмо (во-
лосся); 3) свердел.

mécompte *m* 1) помилка в ра-
хунку; 2) розчарування.

méconnaissable *adj* невпізнан-
ний.

méconnaître* *vt* не впізнавати,
не визнавати; зрікатися.

mécontent, -e *adj* незадоволе-
ний; ~ement *m* невдоволення;
~er *vt* викликати невдово-
лення.

mécré||ance *f* невіра; невір'я;
~ant, -e *adj, s* невір'ючий, -а.

médaille *f* 1) медаль; 2) бляха
(з номером, значком).

médallion *m* 1) медальйон; 2)
портрет, картина в овальній рамі.

méde||cin [mɛdsɛ] *m* лікар, ме-
дик; ~cine *f* 1) медицина; ~cine
légale судова медицина; 2) ліки,
цілющий засіб; 3) медична прак-
тика.

médial, -e *adj* середінний, се-
редній.

médiat||eur, -rice 1. *m, f* посе-
редник, -ця; 2. *adj* посередни-
цький; ~ion *f* посередництво.

médic||al, -e *adj* медичний;
~ament *m* ліки; ~inal, -e *adj* лі-
карський, цілющий.

médiéval, -e *adj* середньовіч-
ний.

médiocr||e *adj* посередній; ~ité
f посередність; буденність.

médi||re* *vi* злословити, лихо-
словити; ~sance *f* лихослів'я;
~sant, -e *adj* лихомовний, лихо-
слівний.

médit||atif, -ative *adj* спогля-
дальний; ~ation *f* обмірковуван-
ня; споглядання; ~er 1. *vt* 1) об-

мірковувати; 2) замишляти; 2. *vi*
(sur qch) міркувати про щось.

méditerrané, -e *adj* середзем-
ний.

médullaire *adj* мозковий.

meeting [mitiŋ] *m* мітинг.

méfait *m* лихий вчинок, шко-
да.

méfi||ance *f* недовірливість, не-
довір'я; ~ant, -e *adj, s* недовір-
ливий, -а; se ~er (de qn, de qch)
не довіряти; остерігатися.

mégarde *f*: par ~ loc. *adv.* не-
навісно; через недогляд.

meilleur, -e *adj* кращий; le ~,
la ~e найкращий, -а.

mélang||e *m* 1) змішування, пе-
ремішування, 2) сума; 3) *pl* лі-
тературна всячина; ~er *vt* змішу-
вати, перемішувати; se ~er змі-
шуватися.

mêlée *f* сутичка; суперечка.

mêler *vt* 1) змішувати, сполу-
чати; 2) плутати, заплутувати; 3)
замішувати, уплутувати; se ~ (de
qch) уплутуватися, втручатися,
устрявати.

melon *m* 1) диня; ~ d'eau ка-
вун; 2) розм. бевзь; ~nière *f* баш-
тан.

membre *m* 1) член (сім'ї, това-
риства, організації); ~ titulaire,
~ actif дійсний член; ~ hono-
raire почесний член; 2) частина
тіла; кінцівка; 3) мат. член.

membre, -e *adj* кремезний; ~ge
f будова тіла.

même 1. *adj* 1) перед іменником
той же; такий же; однаковий; en
~ temps у той же час; 2) після
іменника або займенника сам, са-
мий, той самий; moi-~ я сам;

pous-~ ми самі; 2. *pron.* le ~, la ~, les ~ з той самий, те саме, та сама, ті самі; cela revient au ~ це те саме; 3. *adv* навіть; *Q* quand ~, tout de ~ все ж таки, протє; de ~ також; de ~ que так само, як.

memento [memeto] *m* 1) пам'ятка; 2) записна книжка.

mémoire I *f* 1) пам'ять; ~ de lièvre *розм.* куряча пам'ять; la ~ me fait défaut пам'ять мені зраджує; de ~ d'homme з незапам'ятних часів; 2) спогад.

mémoire II *m* 1) доповідна записка; 2) дисертація, доповідь; наукова стаття; ~ de diplôme дипломна робота; 3) рахунок; список; 4) *pl* мемуари, спогади.

mémorable *adj* пам'ятний.

mémorial *m* 1) доповідна записка; 2) меморіал, пам'ятник.

ménaçant, -e *adj* загрозливий, грізний.

ménac||e *f* загроза; ~er *vt* загрожувати; лякати; наражати на небезпєку.

ménage *m* 1) домашнє господарство; 2) сім'я, родина, дїм; подружжя; un jeune ~ молоді; faire bon ~ жити в злагоді.

ménagement *m* обережність, обачливість; острєга; avec ~ обережно.

ménager I *vt* 1) обережно поводитися з кимсь, з чимсь; берегти; ~ le temps берегти час; ~ ses paroles говорити мало; 2) уміло підготувати, влаштувати; ~ une surprise підготувати сюрприз; ~ une rencontre влаштувати зустріч; 3) приберігати; тримати про запас; se ~ берегти свої сили.

ménager II, -ère 1. *adj* 1) господарський; 2) ощадливий, економний; 2. *f* 1) хазяйка, господиня; 2) хатня робітниця.

ménagerie *f* звіринєць.

mendi||ant *m*, -e *f* жебрак, -чка; ~ cité *f* жебрацтво; ~er 1. *vt* просити милостину; 2. *vi* жебрати.

ménées *f pl* підступи, інтриги.

mener *vt* 1) вести, водити; приводити; ~ à bonne fin довести до благополучного кінця; 2) керувати, управляти; *Q* ~ grand train жити на широку ногу.

meneu||r *m*, -se *f* вожак, ватажок.

menotte *f* 1) рўчка, рўченька; 2) *pl* наручники.

mensong||e *m* брєхня, вигадка; ~er, -ère *adj* брєхливий, облудний.

mensuel, -le *adj* місячний, щомісячний.

mensura||bilité *f* вимірюваність; ~tion *f* вимір, вимірювання.

mental, -e *adj* мислений, розумовий; maladie ~e психічна хвороба; ~ement *adv* у думці, мислено; ~ité *f* 1) умонастрій, спрумованість думок; 2) мислення, розум, розумові здібності; психологія.

ment||erie *f* *розм.* брєхня; ~eur, -euse 1. *adj* брєхливий, неправдивий, обманливий; 2. *m, f* брєхун, -ха.

menthe *f* м'ята.

mention *f* згадування; ~ honorable нагорода; ~ner *vt* згадувати.

mentir* *vi* брехати.
mention *m* підборіддя.
mentor [mɛ̃tɔ:r] *m* наставник, ментор.
menu, -e 1. *adj* дрібний, незначний; ~s frais дрібні витрати; 2. *adv* дрібно; trotter ~ дріботити (ногами); 3. *m* 1) дрібниця; 2) меню.
menuiserie *f* столярна робота; ~ier *m* столяр.
méprendre* (se) (sur) помилятися.
mépris *m* презирство; зневага; 'O au ~ de всупереч; ~able *adj* огидний, вартий зневаги.
méprise *f* помилка; непорозуміння; раг ~ помилково.
mépriser *vt* зневажати; нехтувати.
mer *f* море; gagner la haute (або la pleine) ~ вийти у відкриті море.
mercenaire 1. *adj* 1) найманий; 2) продажний; 2. *m* найманець, запродавець.
mercerie *f* галантерія.
merci 1. *f* милосердя; пощада; sans ~ нещадно; demander ~ просити пощади; 2. *m*: ~! дякую!; grand ~! велике спасибі!; ~ bien! дякую!, спасибі!
mercredi *m* середя; у середу; le ~, tous les ~s щосереді.
mercure *m* ртуть.
mercuriale I *f* прейскурант.
mercuriale II *f* догана; une verte ~ сувора догана.
mercuriel, -le *adj* ртутний.
mère *f* 1) мати, матінка, ненька; 2) розм. тітка, мати (у звертанні).

méridien, -ne 1. *adj* південний, меридіональний; 2. *m* астр. меридіан; 3. *f* післяобідній сон.
méridional, -e *adj* південний.
mérite *m* заслуга, гідність, достойність; ~er *vt* заслуговувати; ~oire *adj* гідний похвали.
merle *m* дрізд.
merveille *f* чудо, диво; à ~ чудово; 'O promettre monts et ~es обіцяти золоті гори; ~eux, -euse *adj* чудесний, дивний; чудовий, розкішний.
mes *adj. poss. pl* див. топ.
mésalliance *f* нерівний шлюб, мезальянс.
mésange *f* синиця.
mésaventure *f* неприємна пригода; нещастя.
mesdames *f pl* див. madame.
mesdemoiselles *f pl* див. mademoiselle.
mésentente *f* незгода.
mésintelligence *f* розлад, незгода.
mesquin, -e *adj* 1) убогий, жалюгідний; 2) вузький; дріб'язковий; ~erie *f* 1) убогство; 2) дріб'язковість.
messag *m* 1) звернення, послання; ~ téléphoné телефонограма; 2) доручення; ~er *m*, -ère *f* 1) вісник, -ця; гонець; провісник, -ця.
messagerie *f* 1) поштово-пашажирська контора; експедиція; 2) перевозка вантажів, транспорт; 3) вантаж, товари.
messieurs *m pl* див. monsieur.
mesurable *adj* вимірний; ~age *m* вимірювання, обмір.

mesur||e *f* 1) вимірювання; 2) міра; мірка; розмір; ~es de longueur лінійні міри; ~es de surface міри площі; ~es de volume міри об'єму; prendre la ~ de qn зняти мірку з когось; 3) почуття міри, такт; стриманість; manquer de ~ виявляти недостатній такт; combler la ~ довести до краю; 4) захід; prendre des ~es вживати заходів; 5) муз. такт; battre la ~ відбивати такт; ~er *vt* міряти; вимірювати; відмірювати; se ~er 1) вимірюватися; 2) помірятися силами з кимсь.

mét||al *m* метал; ~aux поперевих кольорові метали; ~allique *adj* металевий.

métallo *m* розм. робітник-металіст.

métallurg||ie *f* металургія; ~ique *adj* металургійний.

météo *f* розм. 1) бюро прогнозу; 2) метеозв'язання.

méthod||e *f* метод, система; ~ique *adj* методичний.

méticul||eux, -euse *adj* педантичний; копіткий; скрупульозний; ~osité *f* педантичність; скрупульозність.

métier *m* 1) ремесло; професія; avoir le cœur au ~ любити свою роботу; 2) верстат; О homme de tous les ~s майстер на всі руки.

métis *m*, -se *f* метис, -ка; ~sage *m* схрещування порід; ~ser *vt* схрещувати породи.

métropol||e *f* метрополія; столиця; ~itain, -e 1. *adj* столичний; 2. *m* 1) метрополітен, метро; 2) архієпископ.

mets *m* страва.

metteur *m*: ~ en scène режисер, постановник.

mettre* *vt* 1) ставити, класти, поміщати; 2) надягати; 3) вживати; О ~ au monde народити; ~ au point з'ясувати; налагодити; ~ en doute взяти під сумнів; ~ en evidence виставити напоказ; ~ en fonction пустити (про механізм); ~ en liberté випустити на свободу; ~ à l'ombre убийти, заарештувати; se ~ 1) сісти; стати; лягти; se ~ à table сісти за стіл; se ~ au lit лягти в ліжку; 2) (à faire qch) починати; братися за щось; il se mit à rire він засміявся; je me mets au travail я берусь до роботи; О se ~ en quatre із шкури лізти.

meubl||e 1. *adj* 1) рухомий (про майно); 2) пухкий (про ґрунт); 2. *m* меблі; домашня обстановка; ~é, -e 1. *adj* мебльований; 2. *m* мебльована кімната; ~er *vt* (de qch) 1) меблювати; 2) збагачувати, прикрашати.

meule I *f* млинівé жорно; О ~ de fromage голівка сиру.

meule II *f* копіця; скірта.

meulière *f* 1) жорно; 2) каменоломня; 3) будівельний камінь.

meuni||er *m*, -ère *f* мірошни|к, -чка, мельник|к, -чка.

meurt-de-faim *m*, *f* голодуючий, -а, бідолаха.

meurt||e *m* убийство; ~ier, -ière 1. *adj* убивчий, смертоносний; 2. *m*, *f* убивця; 3. *f* бійниця, амбразура.

meurt||ir *vt* забити; пом'яти;

побити (*про град*); ~issure *f* за-
бите місце, синіць.

meute *f* 1) зграя (*собак*); 2)
зграя, банда.

mexicain, -e *adj* мексикан-
ський.

miaullement *m* нявкання; ~ег
vi нявкати.

niche *f* невелика хлібина; бу-
ханка.

nicnac *m* розм. інтрига.

ni-corps: à ~ *loc. adv.* до по-
яса.

microsillon *adj*: disque ~ дов-
гограюча пластинка.

midi *m* 1) полудень, південь;
en plein ~ серед білого дня; 2)
південь; au ~ на півдні; 3) (Midi)
південні країни; Південь; O cher-
cher ~ à quatorze heures шукати
неможливого.

mie I *f* хлібна м'якушка.

mie II *f*: ma ~ розм. моя лю-
ба, моя мила (*у звертанні*).

miel *m* мед; O lune de ~ ме-
ловий місяць; ~ieux, -ieuse *adj*
солоденький, слащавий.

mien, -ne I *pron. poss.*: le ~
la ~ne (*pl* les ~s, les ~nes)
(*вживається тільки самотійно*)
мій (моя, моє, мої); свій (своя,
своє, свої); j'ai apporté vos livres
et les ~s я приніс ваші книжки
і свої; 2. *m* 1): le ~ моє; належ-
не мені; своє; 2) *pl*: les ~s мої
близькі, мої рідні.

miette *f* 1) крихта (*хліба*); ма-
ленький шматочок; 2) перен. крих-
та, дрібничка.

mieux I. *adv* краще; швидше,
охочіше; tant ~ тим краще; aimer
~ надавати перевагу; 2. *m* краще;

ще; au ~ якнайкраще; être au ~
aves qn бути в найкращих стосун-
ках з кимсь.

mièvre *adj* претензійний, удава-
ний; ~rie *f* претензійність, уда-
ваність.

mignard, -e *adj* 1) миловидний,
ніжний; 2) манірний; ~ег *vt* пєс-
тити; ~ise *f* 1) миловидність; 2)
манірність.

mignon, -ne I. *adj* 1) гарнень-
кий, миленький; 2) крихітний; 2. *m*,
f: mon ~, ma ~ne мій милий,
моя мила, любий, люба.

migrateur, -rice *adj* який (що)
переселяється; мандрівний; пере-
літний; ~ion *f* 1) переселення; 2)
переліт птахів; переміщення; ~oire
adj переселенський; перелітний.

mi-jambe: à ~ *loc. adv.* до ко-
лін.

mijaurée *f* кривляка, манір-
ниця.

mil *adj* тисяча (*у літочислен-
ні*).

millicie *f* 1) міліція; 2) опол-
чення; ~ien *m* 1) міліціонер; 2)
ополченець.

milieu *m* 1) середина; посере-
дині; au ~ de посеред, au beau ~
у самісній середині; le juste ~
золота середина; 2) середовище,
оточення; *pl* кола; ~x dirigeants
правлячі кола.

militaire I. *adj* військовий; 2. *m*
військовослужбовець; ~ de car-
rière кадровий військовий.

militant, -e I. *adj* воєвничий;
2. *m*, *f* борець; активіст; ~ de la
paix борець за мир; les ~s du
parti партійні працівники.

militer *vi* боротися, битися.

mille I 1. *adj* 1) тисяча; 2) тисячний; 2. *m* 1) (цифра) тисяча; 2) сила, безліч, тьма.

mille II *m* міля.

millénaire 1. *adj* 1) тисячний; 2) тисячолітній; 2. *m* тисячоліття.

milliard *m* мільярд; **~aire** *m*, *f* мільярдér, -ка.

millième 1. *adj* тисячний; 2. *m* тисячна частина; **~ier** *m* тисяча; безліч.

million *m* мільйон; **~ième** 1. *adj* мільйонний; 2. *m* мільйонна частина.

mim|er *vt* 1) зображати жести; 2) наслідувати; **~ique** 1. *adj* мімічний; 2. *f* міміка.

minable *adj* розм. жалюгідний, міршавий.

minaud|er *vi* маніритися; **~erie** *f* маніри́сть; **~ier**, **~ière** *adj* манірний.

mince *adj* 1) тонкий; худорлявий; 2) незначний; мізерний.

mine I *f* вираз обличчя; вигляд, зовнішність; *de petite ~* непоказний; *avoir mauvaise ~* мати поганий вигляд; *faire bonne ~ à (або au) mauvais jeu* робити веселу (хорошу) міну при поганій грі.

mine II *f* 1) рудник, копальня; шахта; 2) рудна жила; 3) *перен.* невичерпне джерело; *~ d'or* золотé дно; 4) *військ.* міна; *~ retardée* міна сповільненої дії.

miner *vt* 1) мінувати; робити підкоп; 2) *перен.* підточувати; підривати.

minéral *m* руда.

minéral, **-e** 1. *adj* мінеральний; 2. *m* мінерал.

mineur I *m* 1) шахтар, гірник; 2) *військ.* мінер, підри́вник.

mineur II, **-e** *adj* 1) менший; 2) неповнолітній; малолітній; 3) *муз.* міно́рний.

mini|er, **-ère** *adj* рудникóвий, гірні́чий; *industrie ~ère* гірні́ча промисловість.

minim|e *adj* дуже малий, найдрібніший, мінімальний; незначний; **~iser** *vt* зменшувати, зводити до мінімуму; **~um** [miniməm] *m* мінімум, найменша кількість.

minist|ère *m* міністерство; **pub** прокурату́ра; **~ériel**, **-le** *adj* міністерський; **~re** *m* 1) міністр; 2) посланник.

minorité *f* 1) меншість; 2) неповноліття.

minot|erie *f* борошномельний завод; **~ier** *m* борошномел.

minuit *m* північ; **~ sonnant** рівно опівночі.

minuscule 1. *adj* 1) крихітний; 2) малий (*про букву*); 2. *f* малá буква.

minutaire *adj* справжній, автентичний.

minute I *f* хвили́на; *dans deux ~s* че́рез дві хвили́ни; *à toute ~* щохвили́ни; *une ~!* розм. почека́йте хвили́нку!

minute II *f* 1) дрібний по́черк; 2) *юр.* оригіна́л; 3) черне́тка.

minuti|e [minysí] *f* 1) дріб'язок; дрібниця; 2) дріб'язковість; 3) старанність, копіткість; **~eusement** *adv* старанно, копі́тко; **~eux**, **-euse** *adj* 1) дріб'язко́вий; 2) копі́ткий.

mloche *m*, *f* розм. дитинча, маля, малюк.

mi-parti, -e *adj* поділений пополам.

mirac||le *m* чудо; *rag* ~ чуждом; ~ **uleux**, -**ieuse** *adj* 1) чудесний; 2) дивний, дивовижний; чудовий.

mir||e *f* приціл, мұшка; *point de* ~ точка прицілювання; *перен.* мішені; об'єкт уваги; ~ *er vt* 1) цілитися; 2) розглядати на світло; *se* ~ *er* 1) розглядати себе (*у дзеркалі*); 2) милуватися собою.

mirifique *adj* розм. чудесний.

mirilton *m* 1) дудка; 2) трубочка з кремом (*тістечко*).

miroir *m* дзеркало; ~ *de poche* дзеркальце; *consulter son* ~ дивитися у дзеркало.

miroit||ant, -e *adj* який (що) відсвічує, блискаючий; ~ **ement** *m* відсвічування, відблиск; ~ *er vi* відсвічувати, вилискувати, блищати.

mise *f* 1) ставка (*у грі*); 2) манера одягатися; костюм; 3) внесок, вклад; ~ *de fonds* капіталовкладення; 4) поміщення (*куди*); ~ *à l'eau* спускання на воду; ~ *en place* установка (*машин*); ~ *en fabrication* задача на виробництво; ~ *en scène* застосування; ~ *en scène* постановка (*спектаклю, фільму*).

misérable 1. *adj* 1) нещасний, жалюгідний; знедолений; 2) плачевний; 3) підлий; мерзотний; 2. *m, f* 1) бідоліха, неборака; бідняк, злидар; 2) негідник, мерзотник; ~ **ment** *adv* убого; злиденно.

misère *f* 1) убожество, злидні; 2) нещастя; *pl* неприємності; *faire des* ~s завдавати неприємностей.

misèreu||x *m, -se f* бідняк, бідна жінка, бідоліха.

miséricord||e 1. *f* милосердя, жалість; *demande* ~ просити пощади; *accorder la* ~ простити; 2. *int*: ~! змилуйтеся!; ~ **ieux**, -**ieuse** *adj* жалісливий, співчутливий.

mission *f* місія, доручення, завдання; *être en* ~ бути у відрядженні.

missive 1. *f* послання; 2. *adj*: *lettre* ~ діловий лист.

mistral *m* містраль (*вітер*).

mi-temps *m спорт.* 1) тайм; 2) перерва (*у футболі*).

mitig||ation *f* пом'якшення; ~ *er vt* пом'якшувати.

mitraille||e *f* військ. заст. картеч; ~ *er vt* обстрілювати з кулемета; ~ **ette** *f* автомат; ~ **eug** *m* кулеметник; автоматник; ~ **euse** *f* кулемет.

mi-voix: *à* ~ *loc. adv.* напівголосно.

mixte *adj* змішаний; *école* ~ школа спільного навчання.

mixt||ion *f*, ~ **ure** *f* фарм. мікстура.

mobile 1. *adj* 1) рухливий, пересувний; 2) мінливий, непостійний; 2. *m* 1) рухоме тіло; 2) *перен.* рушійна сила; двигун.

mobili||er, -**ère** 1. *adj* рухомий; *biens* ~s рухоме майно; 2. *m* меблі, обстановка; ~ **té** *f* рухливість; мінливість.

modalité *f* 1) якість; властивість; 2) *філос., грам.* модальність; 3) *юр.* форма; різновид.

mode 1 *f* 1) мода; *à la* ~ модний; 2) звичка; смак; *à la* ~ *de*

в стилі; за звичаєм; 3) *pl* модні товари, модне вбрання.

mode *Il m 1*) форма; спосіб; ~ *de gouvernement* спосіб управління; ~ *de nourriture* режим харчування; 2) *фiлос.* модус.

modelage *m* ліплення.

modèle 1. *adj* зразковий; показовий; 2. *m 1*) модель, зразок; 2) натурщик, -ця.

model|lé, -e 1. *adj* виліплений; 2. *m* рельєф; ~ *en vt 1*) мист. ліпити; 2) виготовляти модель; 3) (*sur*) брати за взірць; ~ *en m* формувальник.

modér|ateur, -atrice 1. *adj* стримуючий; 2. *m tech.* регулятор; ~ *ation f* помірність; ~ *é*, -e 1. *adj* помірний, стриманий; 2. *m* людина поміркованих поглядів; ~ *er vt* зменшувати, зм'якшувати; вгамовувати; *se ~er* утримуватися.

modest|le *adj* скромний, невибагливий, простий; ~ *ie f* скромність, невибагливість.

modicité *f* поміркованість, незначність.

modifi|cateur, -catrice *adj* (видозмінюючий; ~ *cation f* (видозміна, модифікація; ~ *er vt* (видозмінювати).

modique *adj* поміркований, скромний, незначний.

moelleu|x [mwaø], -se *adj* м'який, оксамитний, ніжний.

mœurs [mœrs, mœ:r] *f pl 1*) звичаї; 2) поведки (тварин).

moi 1. *pron. pers.* (1-ї особи однини) 1) як підмет, вживаний самостійно я; qui a écrit la lettre? — Я; 2) як непрямий додаток з прийменни-

ком менé, мені, мною, про мене; себе, собі, собою, про себе; c'est de moi qu'on a parlé hier це про мене вчора говорили; 3) як прямий додаток після наказового способу: donne-moi ce crayon дай мені цей олівець; 4) при підсиленні: je ne veux pas, moi я — я не хочу; 2. *m* я (моя особа).

moindre *adj* менший; le ~ найменший.

moine *m 1*) чернець; 2) грілка (для постелі).

moineau *m* горобець.

moins 1. *adv* менше; *Q au ~*, du ~ принаймні; à ~ que... якщо тільки...; хіба що...; *en ~ de rien* моментально; 2. *prep* без, мінус; *midi ~ cinq* без п'яти дванадцять (дня).

mois *m 1*) місяць; *au ~ de janvier* у січні; *le ~ courant* у цьому місяці; *le ~ prochain* наступного місяця; *par ~* на місяць; 2) *розм.* місячна зарплата.

mois|i *m* плісень; ~ *ir vt 1*) покриватися плісню; 2) *перен.* обростати мохом; ~ *issure f* плісень, цвіль.

moisson *f* жнива; ~ *ner vt* жати (хліб); *Q ~ner les lauriers* пожинати лаври; ~ *neur*, -neuse 1. *m, f* жнець, жниця; 2. *f* жатка, жнивярка; ~ *neuse-batteuse* комбайн.

moit|le *adj* вологий; ~ *eur f* вологість; піт.

moitié *f* половина; à ~ наполовину.

mol *adj div.* м'як.

moldave 1. *adj* молдавський; 2. *m* молдавська мова.

môle *m* мол, дамба.
molécul|aire *adj* фіз. молекулярний; *~e f* молекула.
mollasse *adj* 1) м'який, в'ялий; 2) кволий, апатичний.
molle *adj* *div.* моч.
mollesse *f* 1) м'якість; 2) в'ялість, млявість.
mollet, -te 1. *adj* м'який, ніжний (на дотик); 2. *m* літка; *~ière f* 1) онуча; обмотки (для ніг); 2) бинт-панчоха.
mollir *vi* 1) розм'якшуватися; 2) слабшати; поступатися.
moment *m* мить, момент, хвилина; *dans un ~* цієї ж миті; *d'un ~ à l'autre* з хвилини на хвилину; *à tout ~* щохвилини; *un ~!* стривайте!, почекайте!, послухайте!; *en se ~* зараз; *en un ~* в одну мить; *par ~s* час від часу; *du ~* якось так...; *~ané, -e adj* 1) миттєвий, моментальний, хвилинний; 2) короткотривалий; скроминовий.
mômerie *f* 1) удавання; 2) фарс, маскарад.
momille *f* мумія; *~fier vt* 1) муміфікувати; 2) *перен.* сохнути, марніти.
mon *adj. poss. m* (*f* *ma, pl mes*) мій (моя, моє, мої); свій (своя, своє, свої); *je prends ~ livre* я беру свою книжку.
monarque *m* монарх.
monastère *m* монастир.
mondain, -e 1. *adj* світський; мирський; 2. *m* світська людина.
monde *m* 1) світ; земля; всесвіт; *le ~* *entier* увесь світ; *au bout du ~* на краю світу; 2) рід людський, люди; *tout le ~* усі;

3) громада, суспільство, «світ»; *le grand ~* «вищий світ»; *le petit ~* простий люд; 4) гості; 5) натовп, юрба; *quel ~!* яка сила людей!; 6) слуги, челядь.

mond|lé *adj* очищений (про зерно); *~er vt* очищати; лущити.

mondial, -e *adj* світовий, всесвітній.

monétaire *adj* монетний, грошовий.

mongol, -e 1. *adj* монгольський; 2. *m* монгольська мова.

monit|eur *m, -rice f* 1) керівник, -ця; наставник, -ця; інструктор; 2) староста (в класі).

monnaie *f* монета, гроші; дрібні гроші; *~ blanche* срібна монета; *petite ~* дрібні гроші; *battre ~* карбувати монету.

monnay|age *m* карбування монети; *~er vt* карбувати монету; *~eur m* монетник; *faux ~eur* фальшивомонетник.

monoplace *adj* одномісний.

monoprix *m* магазин стандартних цін.

monosyllabe *adj* односкладовий.

monsieur [mɔsjø] *m* (*pl mes-sieurs*) 1) пан, добродій; вельмишановний пан (*у звертанні*); 2) господар; пан.

monstre 1. *adj* 1) величезний; 2) багатолюдний; 2. *m* чудовисько; потвора.

monstru|eux, -euse *adj* 1) величезний, надмірний; 2) потворний; страхітливий; огидний; *~osité f* 1) величезність; 2) потворність, брідкість.

mont *m* гора; *~agnard m, -e f* гірець, горянка; *~agne f* гора;

~agneux, -agneuse *adj* гористий.

montant, -e 1. *adj* висхідний; 2. *m* 1) брус, стійак, косяк; 2) підсумок, сума; 3) запах; пріємний смак, пікантність; 4) мор. приплив.

mont-de-piété *m* ломбард.

monté, -e *adj* 1) забезпечений, наділений усім потрібним; 2) складений, змонтований; *Q* être ~ розсередитися.

montée *f* 1) підйом, східження на гору; 2) зростання.

monter 1. *vi* (ê) 1) підніматися, сходити; 2) сідати в, на; ~ en voiture, ~ en wagon сісти в автомобіль, у вагон; 3) їздити вгору; 4) зростати (про ціни); 2. *vt* (a) 1) підніматися, сходити, злітати; 2) втягувати нагору, піднімати; 3) об'їжджати (коня); 4) екіпірувати, забезпечувати; 5) збирати, складати, монтувати; 6) вставляти в оправу; 7) ставити, інсценувати; *se* ~ 1) обзаводитися чимсь; 2) (contre *qn*) розсередитися на; 3) досягати (про суму).

monteu||г *m*, -se *f* монтажник, -ця.

monticule *f* горбók, пагорок.

montre I *f* годинник (кишеньковий, ручний); ~ à déclin секундомір.

montre II *f* 1) показ; faire ~ de... виставляти на показ; 2) вітрина магазину; 3) зразок, проба.

montrer *vt* 1) показувати, виставляти; 2) виявляти, проявляти; *se* ~ 1) показуватися; з'являтися; 2) проявляти себе; виявитися.

montueux||х, -se *adj* гористий, горбкуватий, нерівний.

monture *f* 1) верхова тварина; 2) установлення; 3) верстат; 4) оправа.

monument *m* пам'ятник; ~al, -e *adj* величний, монументальний.

moquer *vt* висміювати; *se* ~ (de *qn*, de *qch*) глузувати з когось; насміхатися; ~erie *f* насмішка, глузування; ~eur, -euse 1. *adj* насмішливий, глузливий; 2. *m*, *f* насмішник, -ця.

moral, -e 1. *adj* 1) моральний; 2) розумовий, духовний; 2. *m* моральне, духовне; моральний дух; ~e *f* мораль, моральність; напучення; ~iser 1. *vt* розм. вичитувати, повчати; 2. *vi* моралізувати; ~isateur *m*, -isatrice *f* навчальний, -а; ~ité *f* мораль, моральність.

morbide *adj* 1) хворобливий; 2) патологічний.

morbleu! *int* хай йому біс!

morceau *m* 1) кусень, шматок; manger un ~ розм. перекусити; 2) уривок (твору); 3) муз. п'єса.

morcel||er *vt* дробити, дрібніти; *se* ~ дробитися, дрібнітися; ~lement *m* роздрібнення.

mord||acité *f* 1) їдкість; 2) перен. їдкість, ущипливість, дошкульність; ~ant, -e 1. *adj* 1) їдкий; 2) перен. їдкий, ущипливий, дошкульний; 2. *m* гострота.

mordieu! *int* див. morbleu.

mordre* 1. *vt* 1) кусати; жалити; 2) роз'їдати; 2. *vi* 1) (dans, à) відкусити, укусити; 2) клювати (про рибу); 3) піддаватися на; *se* ~ кусати себе; *Q* s'en ~ les doigts жалкувати, шкодувати.

mordu *m*: ~ du sport бодільник,

mor|eau, -elle *adj* вороний (про коня).

morfondre* *vt* пройма́ти, прои́зувати (про холод); *se* ~ 1) ме́рзнати; 2) до́вго чека́ти, нуді́тися.

morgue *f* зарозу́мість, чва́нство.

moribond, -e *adj* умира́ючий.

moricaud, -e 1. *adj* смуглоли́ций; чорномáзий; 2. *m, f* мула́т, -ка; негр, негрита́нка.

morne *adj* похму́рий, пону́рий, сумови́тий.

mors *m* вуді́ла, мундшту́к; *prendre le ~ aux dents* закусити вуді́ла, понести́.

morse I *m* зоол. морж.

morse II *m* умовний код «азбука Морзе».

morsure *f* уку́с.

mort I *f* сме́рть; à (la) ~ сме́ртельно.

mort II, -e 1. *adj* 1) ме́ртвий, поме́рлий; 2) зів'я́лий (про рослину); 2. *m, f* покі́йник, -ця.

mort|alité *f* сме́ртність; ~el, -le 1. *adj* сме́ртельний; 2. *m, f* сме́ртний|й, -а; ~ellement *adv* сме́ртельно.

mortier *m* 1) *тех.* вапня́ний ро́зчин; 2) *військ.* міноме́т.

mortifi|ant, -e *adj* обра́зливий; прини́зливий; ~cation *f* 1) обра́за, знева́га, прини́ження; 2) ме́д. омертві́ння; ~er *vt* обража́ти, прини́жувати, зневажа́ти, прикро вража́ти.

mortuaire *adj* похоро́нний.

morue *f* тріска́; huile de foie de ~ ри́б'ячий жир.

moscovite *adj* моско́вський.

Moscovite *m, f* москви́ч, -ка,

mosquée *f* мече́ть.

mot *m* сло́во; ~ à ~ сло́во в сло́во; дослі́вно; ~ d'ordre па́роть; га́сло; gros ~s ла́йка; grands ~s гучні сло́ва; à ~s couverts на́тяками; *Q* ~ pour rire жарт; ~s croisés кросво́рд.

mot|leur, -rice 1. *adj* рухови́й, руши́йний; forces ~rices руши́ні си́ли; 2. *m* 1) руши́на си́ла; 2) мото́р, дви́гун; ~ à combustion interne, ~ à explosion дви́гун вні́трішнього згоря́ння.

motif *m* мото́в, спонука́льна причи́на, приви́д.

motion *f* пропози́ція (на збо́рах); резолю́ція; ~ de censure во́тум недо́віри.

motiver *vt* мото́вувати, обгру́нтовувати.

moto *f* скор. розм. див. motocyclette.

motocycl|le *m* мото́вело́сипе́д; ~ette *m* мото́цикл.

motoris|ation *f* мото́риза́ція; меха́ніза́ція; ~ de l'agriculture меха́ніза́ція сільсько́го господа́рства; ~é, -e *adj* мото́ризова́ний; меха́нізова́ний.

motrice *f* електро́вóz.

motte *f* 1) гру́дка землі́; брі́ла; 2) купина́.

moi (перед голосною та h німим mol, f polle) *adj* 1) м'я́кий; 2) в'я́лий, сла́бкий; 3) во́гкий і те́плий (про ві́тер, пого́ду); 4) зні́жений.

mouchard *m* 1) шпи́к; 2) до́нощик; ~age *m* 1) шпи́гунство, висте́жування; 2) до́нос; ~er 1. *vi* розм. шпи́гувати; 2. *vt* висте́жувати.

mouche *f* 1) мұха, мұшка; *Q* fine ~ хитра бестія; 2) плямочка, мұшка (на обличчі; у центрі мішені); 3) річковий трамвай; 4) арго шпик.

moucher *vt* 1) витирати ніс; 2) перен. утерти носа, дошкүлити.

moucheron *m* мошка; *pl* мош-кара.

moucheté, -e *adj* крапчастий, пістрявий.

mouchoir *m* хустка; ~ de poche носова хусточка.

moudre* *vt* молоти.

moue *f* гримаса незадоволення; faire la ~ розм. закомпилити губи.

mouette *f* чайка.

moufle *f* рукавиця.

mouflon *m* дикий баран, муф-лон.

mouill||age *m* 1) змочування; 2) якірна стоянка; 3) кидання якоря; ~é, -e *adj* промоклий, змочений; ~er 1. *vt* 1) мочити, змочувати; 2) розбавляти водою (вино, молоко); 3) ~er l'apcge віддавати якір; 2. *vi* стояти на якорі.

moulage I *m* 1) лиття; формування, відливання; 2) знімання зліпка з предмета; 3) зліпок, муляж; відліта річ.

moulage II *m* молоття, помел.

moul||er *vt* 1) формувати, відливати у форму; 2) щільно облягати; ~eur *m* формувальник, ливарник.

moulin *m* млин; ~ à café кофейний млинок; ~ à vent вітряк.

mourir* *vi* (é) 1) умирати; згасати; гінути; *Q* ~ d'envie при-страсно бажати; 2) припинятися;

зникати; слабшати; завмирати; se ~ помирати; згасати, завмирати. **mousquet** *m* іст. мушкет; ~aire *m* іст. мушкетер.

mousse I *m* мор. юнга.

mousse II *f* 1) піна; 2) збіти вершків; мус; 3) мох.

mousse III *adj* тупий, притуплений.

mouss||er *vi* пінитися; *Q* faire ~ перебільшувати; вихваляти, звеличувати; ~eux, -euse *adj* пінистий; шипучий (про вино).

mousson *f* мусон (вітер).

moussu, -e *adj* порослий мохом.

moustach||e *f* вус; вуса; ~и, -e *adj* вусатий.

moustique *m* москіт; комар.

moutard||e *f* гірчиця; ~ier *m* гірчичник.

mouton *m* 1) баран; 2) баранина; 3) ~ doré цигейка; 4) арго доніщик, шпик.

moutonn||ement *m* баранці (на морі); ~er 1. *vi* пінитися, покриватися баранцями; 2. *vt* завивати волосься.

mouvant, -e *adj* 1) рушійний, рухомий, рухливий; нестійкий; 2) сипучий (про пісок).

mouvement *m* 1) рух; ~ révolutionnaire революційний рух; 2) хвилювання; 3) тех. хід; ~é, -e *adj* пожвавлений; *Q* terrain ~é нерівна місцевість.

mouvoir* *vt* рухати; se ~ рухатися.

moyen I *m* 1) засіб, спосіб; ~s de production засоби виробництва; au ~ de за допомогою; 2) *pl* ресурси; достаток; засоби до життя; 3) *pl* можливості.

moyen II, -ne adj 1) середній; 2) посередній, звичайний.

moynnant prép за (з) допомогою, шляхом чогось; ~ *que loc. conj.* за умови, що; з умовою, щоб; з тим, щоб.

muable adj мінливий.

mu||e f линіяння (тварин, птахів); ~ *er vi* линяти (про тварин, птахів).

muet, -te adj німий, -а.

mufler m 1) рило, морда (тварини); 2) *груб.* хам, грубіян.

mug||ir vi мукати, ревіти; ~ *issement m* мукання, ревіння.

muguet m конвалія.

mulâtre m, -sse f мулат, -ка.

mule I f туфля без задника.

mule II f самка мұла.

mulet m мул.

multicolore adj багатоколірний, різнобарвний.

multinational, -e adj багатонаціональний.

multiplace adj багатомісний.

multiple I. adj 1) численний; 2) складний; 3) різносторонній; 2. *m mat.* кратне число.

multipl||ic||ande m mat. множене; ~ *ateur m* множник; ~ *ation f* множення.

multiplier I. vt множити; 2. *vi* розмножуватися; *se ~* розриватися на частини; за всім стежити, скрізь встигати.

multisécular adj багатомісний.

multitude f сила-силінна, безліч, маса; натовп.

munific||ence f щедрість; ~ *ent, -e adj* щедрий.

mun||ir vt постачати, наділяти

чимсь; *se ~* запасатися; озброюватися; ~ *ition f військ.* припаси; боеприпаси.

mur m стіна; мур; огорожа; *Q mettre qn au pied du ~ перен.* приперти когось до стіни.

mûr, -e adj зрілий, стиглий, спільний; готовий.

muraille f стіна; *pl* міська фортечна стіна.

mural, -e adj стінний.

mûrement adv зріло, розсудливо.

murer vt 1) обгороджувати кам'яною стіною; 2) замуровувати.

mûrir I. vi зріти, дозрівати; 2. *vt* обдумувати (план, проект тощо).

murmur||e m 1) джорчання, рокотання; 2) шепіт, глухий шум; гомін; 3) рємство; ~ *er I. vi* 1) джорчати, рокотати; 2) шептати; 3) рємствувати; 2. *vt* бурмотіти.

musard m, -e f розм. роззява, гава; ~ *er vi* розм. ловити гав.

muscl||e m мускул; м'яз; ~ *é, -e adj* мускулистий; ~ *er vt* розвивати мускули.

muscul||aire adj мускульний; ~ *ature f* мускулатура; ~ *eux, -euse adj* мускулистий.

muse f мұза.

museau m 1) морда, рило (тварини); 2) *груб.* пика.

musée m музей.

musell||er vt 1) надівати на мордник; 2) *перен.* затикати рота; ~ *ière f* намордник.

muser vi *див.* musarder.

musette f 1) муз. волінка; 2) торба (для коней); 3) провіантський мішок (у солдата); 4) сумка

(для інструментів; школярська); 5): bal ~ народне свято, бал.

mutabilité *f* мінливість.

mut|ation *f* 1) зміна; заміна одного іншим; 2) переміщення (по службі); 3) біол. мутація; ~ег *vt* переводити, переміщати (по службі).

mutill|ation *f* 1) калічення, нівечення; 2) перен. перекручення; ~é *m*, -e *f* каліка; ~é de guerre інвалід війни; ~ег *vt* калічити, нівечити.

mutin, -e 1. *adj* 1) непокірний, бунтівливий; 2) норовливий; 3) задирливий; пустотливий; 2. *m*, *f* бунтівник, -ця, бунтар; ~ег *vt* підбурювати до заколоту; se ~ег бунтувати; ~erie *f* 1) заколот, бунт; 2) норовливість, непокірність.

mutisme *m* 1) німота; 2) мовчання.

mutu|alité *f* 1) взаємність; 2) взаємодопомога; ~el, -le *adj* взаємний; assistance ~elle взаємодопомога.

myop|e *m* короткозора людина; ~ie *f* короткозорість.

myosotis [mjɔzotis] *m* незабудка.

myriade *f* сила-силінна, безліч; міріади.

mystère *m* 1) таїнство; містєрія; 2) таємниця, секрет; 3) таємничість.

mystéri|eusement *adv* таємниче; загадково; ~eux, -euse *adj* таємничий; загадковий.

mystique 1. *adj* містичний; 2. *f* містика; 3. *m*, *f* містик.

myth|e *m* міф; ~ique *adj* міфічний; ~ologie *f* міфологія; ~ologique *adj* міфологічний.

N

nacelle *f* 1) човник; 2) гондбля (дирижабля).

na|g|e *f* 1) плавання; à la ~ вплав; O ep ~ у поті; 2) веслування, гребня; ~eoir *f* плавець (у риб); ~ег *vi* 1) плавати; 2) веслувати; O ~ег entre deux eaux служити і нашим і вашим; ~eur *m*, -euse *f* 1) плавець, -чиха; 2) весляр.

na|guère *adv* недавно.

na|in, -e 1. *adj* малорослий, карликовий; 2. *m*, *f* карлик, -ця.

naiss|ance *f* 1) народження; 2) початок, виникнення; prendre ~

виникнути; ~ant, -e *adj* який (що) народжується.

naitre* *vi* (è) 1) народитися; 2) походити, виникати.

na|ïve|ment *adv* наївно, просто-душно; ~té *f* наївність, простодушність.

nappe *f* 1) скатерть; 2) великий простір, поверхня; пеленá; ~d'eau водний простір; ~de neige пеленá снігу; 3): tomber en ~ падати каскадом (про воду).

napperon *m* скатертинка; серветка.

nargu||e *f*: faire ~ à зневажати, не звертати уваги; ~ *eg vt розм.* презирливо ставитися, глузувати.

narine *f* ніздря.

narquois, -e *adj* насмішкуватий; лукавий.

narr||ateur *m, -atrice* *f* розповідач, -ка, оповідач, -ка; ~ *atif, -ative* *adj* розповідний; ~ *ation* *f* розповідь; оповідання; ~ *eg vt* розповідати.

nasal, -e *1 adj* носовий; *2. f* носовий звук.

naseau *m* ніздря (*у тварин*).

nasill||ant, -e *adj* гугнявий; ~ *ard, -e* *adj* гугнявий; ~ *ement* *m* гугнявість; ~ *eg vi* гугнявити.

natal, -e *adj* рідний; ~ *ité* *f* народжуваність.

natat||ion *f* плавання; ~ *oire* *adj* плавальний.

natil||f, -ve *1. adj* *1) (de)* родом з; *2) природний*; *2. m, f* уродженець, -ка.

nation *f* нація; народ; ~ *al, -e* *adj* національний; народний; ~ *alité* *f* *1)* національність; *2)* підданство, громадянство.

natt||e *f* *1)* мата, рогожа; *2)* коса (*волосся*); ~ *eg vt* *1)* вистилати матами; *2)* плести, заплітати.

natural||isation *f* *1)* натуралізація, прийняття в підданство; *2)* акліматизація; ~ *iser* *vt* *1)* натуралізувати, приймати в підданство; *2)* акліматизувати.

natur||e *1. f* *1)* природа; *2)* властивість; характер, натура; *2. adj* природний, натуральний; ~ *el, -le* *1. adj* природний, натуральний; *2. m* *1)* вдача, властивість; *2)* природність, простота; ~ *ellement* *adv*

1) природньо; *2)* легко, просто; *3)* звичайно, зрозуміло.

nauf||rag *m* *1)* корабельна аварія; *2)* *перен.* загінбел; катастрофа; ~ *é, -e* *adj, s* загінбел, який (що) потонув.

nausé||abond, -e *adj* *1)* нудний, нудотний; *2)* огіндний; ~ *e f* *1)* нудота; *2)* огінда.

nautique *adj* мореплавної, навігаційний; водний.

naval, -e *adj* морський.

navette *f* ткацький човник; *Q* faire la ~ ходити вперед і назад, снувати.

navi||gable *adj* судноплавний; ~ *gateur* *m* *1)* мореплавець; *2)* штурман; ~ *guer* *vi* пливати; плавати (*про судно*).

navire *m* корабель; ~ *-citerne* танкер.

navr||ant, -e *adj* несамовитий, нестямний; жахливий; сумний; ~ *eg vt* надривати душу, завдавати страждань.

ne *adv* не; ne ... pas, ne ... point не; nous ne savons pas ми не знаємо; ne ... que тільки; je n'ai que dix roubles у мене тільки десять карбіванців; ne ... guère майже; je ne m'en souviens guère я майже не пам'ятаю цього.

né, -e *adj* народжений.

néanmoins *adv* однак, протé.

néant *m* ніщо, небуття.

nébul||euse *f* *астр.* туманність; ~ *eux, -euse* *adj* *1)* хмарний, туманний; *2)* *перен.* похмурий; ~ *osité* *f* *1)* хмарність; *2)* *астр.* туманність; *3)* *перен.* неясність.

nécessaire *1. adj* потрібний, необхідний; *2. m* *1)* потрібне, необ-

хідне; 2) несесёр; ~ment *adv* по-трібно, необхідно.

nécessit||é *f* необхідність, потреба, нужда; ~er *vt* змушувати, вимагати; ~eux, -euse *adj* нужденний, бідний.

néfasté *adj* злошасний, фатальний, згубний.

négati||f, -ve 1. *adj* заперечний, негативний; 2. *m* фото негатів.

négati||on *f* заперечення; ~vement *adv* негативно.

négligé, -e 1. *adj* недбалий; безладний; 2. *m* 1) неглиже; 2) недбалий одяг.

négligeable *adj* незначний, неістотний.

néglig||emment *adv* недбало; ~ence *f* недбалість; ~ent, -e *adj* недбалий; ~er *vt* ставитися недбало, нехтувати.

négoc||e *m* торгівля; ~iant *m* купець, негоціант; ~iation *f* переговори; ~ier 1. *vi* вести велику торгівлю; 2. *vt* вести переговори.

nègr||e *m* негр; ~esse *f* негрятянка.

neig||e *f* сніг; ~er *v. impers.* il ~e іде сніг; ~eux, -euse *adj* сніжний, сніговий.

nerf [nɛ:r] *m* (pl -s) 1) нерв; crise de ~s істерика; avoir ses ~s, avoir les ~s à fleur de peau бути нервовим, роздратованим; 2) перен. енергія, сила; avoir du ~ бути витривалим; 3) прожілок.

nerv||eux, -euse *adj* нервовий, драгливий; ~osité *f* нервовість, нервовність; ~ure *f* жилки, прожилки.

net [nɛt], -te 1. *adj* 1) чистий, охайний; 2) ясний, чіткий, вираз-

ний; 3) правдивий, чесний; 2. *m* чистова копія; mettre au ~ переписати начисто; 3. *adv* 1) відразу, раптово; 2) ясно, прямо; ~tement *adv* ясно; чітко, виразно; ~teté *f* 1) чистота; 2) ясність, виразність.

nettoy||age *m* чистка, очищення; прибирання; ~er *vt* чистити.

neuf I 1. *adj* 1) дев'ять; дев'ятеро; 2) дев'ятий; 2. *m* 1) дев'яте число; 2) дев'ятка.

neu||f II, -ve 1. *adj* 1) новий; 2) недосвідчений; 2. *m* нове; à ~ заново.

neutrali||sation *f* нейтралізація; ~ser *vt* нейтралізувати; ~té *f* нейтралітет.

neutre *adj* 1) нейтральний; 2) байдужий.

neuvième 1. *adj* дев'ятий; 2. *m* дев'ята частина; 2. *f* дев'ятий клас.

neveu *m* племінник.

nez *m* 1) ніс; ~ aquilin орлиний ніс; ~ busqué ніс з горбачком; ~ camus плеска́тий ніс; ~ retroussé кирпатий ніс; parlez du ~ гугнявити; \diamond au ~ de qn на бчач у когось; ~ à ~ віч-на-віч; 2) нюх, чуття.

ni conj ni; \diamond ~ vu ~ сопну знати не знаю, відати не відаю; ~ rime ~ raison ніякого смислу.

niale *adj* заперечуваний.

niais, -e 1. *adj* дурний; 2. *m, f* дурень, дурненька, дурна; проста́к, -чка; ~er *vi* займатися дурницями; ~erie *f* дурниця.

niche I *f* 1) ніша; 2) собача будка, конура.

niche II *f* жарт, витівка.

nich||ée *f* виводок; ~er 1. *vi* гніздитися; 2. *vt* помістити, поса-

дйти; *se ~er* 1) гніздитися; 2) прилаштуватися; *~oir* *m* гніздо, клітка (для свійської птиці).

nict||ation *f* миготіння; *~er* *vi* миготіти.

nid *m* гніздо; *Q à chaque oiseau son ~ est beau* *прик.* всяк кулік до свого озера звик; *~ d'abeilles* стільник; *en ~ d'abeilles* стільниковий; вафельний (*рушник*).

nièce *f* племінниця.

nier *vt* заперечувати; спростовувати.

nigaud, -e 1. *adj* дурний, придуркуватий; 2. *m, f* дурень, йолоп.

nitouche *f*: *sainte ~* недоторка.

nitrogène *m* азот.

niveau *m* 1) нівелір, ватерпас; 2) горизонтальна площина; 3) рівень; *Q passage à ~* зал. перетізд.

nobl||e 1. *adj* 1) благородний; 2) дворянський; 2. *m, f* дворянин, дворянка; *~esse* *f* 1) благородство; 2) дворянство.

pose *f* 1) весілля; 2) шлюб; 3) гуляння; *faire la ~* *розм.* бенкетувати.

posi||f, -ve *adj* шкідливий; *~vité* *f* шкідливість.

postambule *m, f* лунатик, сновийда.

nocturne 1. *adj* нічний; 2. *m* *муз.* ноктюрн.

noduleu||x, -se *adj* вузлуватий. *Noël* *m* різдво; *Père ~* дідмороз.

noeud *m* 1) вузол; 2) бант; 3) суглоб (*пальців*); 4) *pl* ўзи.

noir, -e 1. *adj* 1) чорний; 2) похмурий; 2) мерзінний; 2. *m* 1) чорний колір; 2) траур; 3) нудьга;

~âtre *adj* чорнуватий; *~aud*, -e *adj* чорнявий.

noirc||eur *f* 1) чорнота; 2) мерзінність; *~ir* 1. *vi* чорніти; 2. *vt* 1) чорнити; 2) очорнити, знеславити.

noise *f* сварка, суперечка.

nois||eraie *f* ліщина, горіховий гай; *~ette* *f* лісовий горіх.

noix *f* горіх.

nom *m* 1) ім'я; прізвище; назва; *~ de famille* прізвище; 2) *грам.* іменник.

nomade 1. *adj* кочовий; 2. *m, f* кочівник, -ця.

nombr||e *m* 1) число; 2) чисельність; *~ de* багато; *~er* *vt* обчислювати; *~eux, -euse* *adj* численний.

nomination *f* призначення на посаду.

nomm||é, -e 1. *adj* який (що) іменується, називається; 2. *m, f*: *un ~* хтось, якийсь; *~er* *vt* 1) називати; 2) призначати; *se ~er* називатися.

non *adv* ні, не.

non-belligérance *f* нейтралітет.

nonchal||amment *adv* недбало; *~ance* *f* недбалість; безтурботність; *~ant, -e* *adj, s* недбалий, байдужий; безтурботний.

non-être *m* небуття.

non-ferreu||x, -se *adj* кольоровий (*про метал*).

nonobstant 1. *prép* незважаючи на; 2. *adv* протé, однак.

non-sens *m* безглузддя, нісенітниця.

nord 1. *m* 1) північ; 2) північний вітер, норд; 2. *adj* північний.

nordique 1. *adj* північний; 2. *m, f* житель, -ка півночі.

normalien *m, -ne f* студент, -ка педагогічного інституту.

norvégien, -ne 1. *adj* норвезький; 2. *m* норвезька мова.

nos *adj. poss. pl div.* notre.

nostalgie *f* туга за батьківщиною, ностальгія.

nota *m* примітка.

notabilité *f* 1) видне становище; знатність; 2) відома людина.

notaire *m* нотаріус.

notamment *adv* саме; особливо; зокрема.

notation *f* 1) позначення умовними знаками; 2) запис.

note *f* 1) відмітка, знак; 2) замітка, виписка; *prendre des ~s* записувати; 3) оцінка, бал; 4) рахунок; 5) нота; *changer de ~* заговорити іншим тоном; *~er vt* 1) відмічати; 2) записувати; 3) атестувати.

notice *f* 1) замітка; 2) статейка.

notification *f* повідомлення, *~er vt* повідомляти.

notion *f* поняття.

notoire *adj* загальновідомий.

notoriété *f* 1) загальновідомість; *acte de ~* офіційне посвідчення; 2) слава, популярність.

notre *adj. poss. (pl nos)* наш (наша, наше, наші); свій (своя, своє, свої).

nôtre 1. *pron. poss.:* le ~, la ~ (*pl les ~s*) (вживається тільки самостійно) наш (наша, наше, наші); свій (своя, своє, свої); 2. *m* 1): le ~ наше; належне нам; своє; 2) *pl:* les ~s наші близькі, наші рідні,

poier vt 1) зав'язувати; 2) *перен.* затівати.

poueu||x, -se *adj* вузлуватий.

pouille *f* *розм.* тухтій, телепень.

pouilles *f pl* локшина.

pourri, -e *adj* 1) вгодований; 2) насичений; *le feu ~ військ.* інтенсивний вогонь; *~se f* годувальниця; *~cier, -cière* 1. *adj* поживний, ситний, 2. *m, f* годувальник, -ця.

pourrir||ir vt 1) годувати, харчувати; 2) насичувати; *~issage m* відгодівля; *~issant, -e* поживний.

pourrisson *m* немовля.

pourriture *f* їжа, харч.

pous *pron. pers. (1-ї особи множини в усіх відмінках)* ми, нас, нам; себе, собі, собою, про себе.

pouveau (*перед голосною та h німим pouvel*), **pouvelle** 1. *adj* новий; 2. *m* нове; новина; *un ~* вепи новоприбулий; *loc. adv.:* à ~ знову; de ~ наново; *~té f* 1) новина; 2) новинка.

pouvel *div.* pouveau.

pouvelle 1. *f* 1) новина, звістка; 2) оповідання, новела; 2. *adj div.* pouveau.

pouvellement *adv* недавно, знову.

novembre *m* листопад (*місяць*); *en ~, au mois de ~* у листопаді.

novice 1. *m, f* 1) новачок; 2) молодий матрос; 2. *adj* недосвідчений, невмілий.

noyau *m* 1) кісточка (*у плодах*); 2) фіз. ядрі; 3) *перен.* основа, суть.

noyé, -e 1. *adj* затоплений, залитий; 2. *m, f* утопленик, -ця.

noyer 1. *m* горіхове дерево,

noyer II *vt* топіти, заливати;
se ~ тоніти; топітися.

пу, -е I. *adj* 1) голий, оголе-
ний; tête ~е, ~tête з непокри-
тою головою; pieds ~s, ~-pieds
босоніж; 2) пустинний, голий; 2. *m*
нагота.

puag||e *m* хмара; ~eux, -euse
adj хмарний, похмурий.

puanc||e *f* відтінок; ~er *vt* від-
тіняти.

pubil||e *adj* змужнілий; ~ité *f*
змужнілість.

pucléaire *adj* фіз. ядерний.

nudité *f* нагота, оголеність.

pue *f* хмара, O porter aux ~s
піднести до небес, вихвалити;
tomber des ~s з неба впасти.

puée *f* 1) хмара; 2) безліч, сі-
ла-силінна

puil||re* *vi* (à) шкодити; ~sible
adj шкідливий.

nuît *f* 1) ніч; à la tombée de la
~, à la ~ tombante з настанням
ночі; de ~, la ~ уночі; ~ blanche
безсонна ніч; 2) темрява, мрок.

pul, -le I. *adj* 1) ніякий, жод-
ний, ні один; O ~le part ніде;

match ~ нічия; 2) юр. недійсний;
3) нікчемний, незначний; 2. *pron*
ніхто; ~lement *adv* зовсім ні, ні-
скільки, ні в якому разі.

nullifier *vt* касувати, відміня-
ти; ~té *f* 1) нікчемність; 2) юр.
недійсність.

nument *adv* щиро, відверто.

numéraire I. *adj* рахунковий,
платіжний, грошовий; valeur ~
номінальна вартість; 2. *m* го-
тівка.

numérateur *m* мат. чисельник.

numérique *adj* числовий; чи-
сільний; ~ment *adv* кількісно; за
підрахунком.

numéro *m* номер; former (або
faire) le ~ набрати номер теле-
фону; ~ter *vt* нумерувати.

nuptial [nupsjal], -e *adj* шлюб-
ний; весільний.

nuque *f* потилиця.

nurse [nœrs] *f* 1) няня; 2) си-
ділка.

nutritif, -ve *adj* поживний, сіт-
ний; ~on *f* харчування; году-
вання.

nylon *m* нейлон.

O

obé||ir *vi* (à qn, à qch) слуха-
тися, корітись; ~issance *f* слух-
няність, покірність; ~issant, -e *adj*
слухняний, покірний.

obèse *adj* гладкий, товстий.

obésité *f* ожиріння, повнота.

objecter *vt* (à qn) заперечувати.

objectif, -ve I. *adj* об'єктив-

ний; 2. *m* 1) фото об'єктив; 2) ціль;
напрямок (розвитку).

objection *f* заперечення.

objectivité *f* об'єктивність.

objet *m* 1) предмет, річ; 2)
об'єкт; метá; avoir pour ~ máti
на меті.

oblation *f* жертва, дарунок.

obligat||ion *f* 1) обов'язок, зобов'язання; борг; 2) облігація; ~**oire** *adj* обов'язковий.

oblig||é, -e *adj* 1) зобов'язаний; вдячний; 2) неминучий, необхідний, вимушений; ~**eance** *f* послужливість, люб'язність; ~**eant, -e** *adj* послужливий, люб'язний; ~**er** *vt* 1) (*qn à qch, à (de) faire qch*) зобов'язувати; змушувати; 2) (*qn*) робити послугу комусь; *s'~er*: *s'~er* *roug* *qn* ручатися за когось.

obliqu||e *adj* 1) косий, похилый; 2) обхідний; 3) ухильний; ~**ement** *adv* 1) навкосо; 2) посередньо; 3) ухильно.

oblité||ation *f* стирання; викреслювання; ~**er** *vt* стирати, згладжувати.

obscene *adj* непристойний.

obscénité *f* непристойність.

obscur, -e *adj* 1) темний; 2) неясний, незрозумілий; 3) хмарний (*про погоду*); 4) невідомий; ~**cir** *vt* затемнювати; затемрювати; ~**cissement** *m* затемнення; потьмарення; ~**ité** *f* 1) темрява, мрок; 2) неясність; 3) безвісність.

obséd||ant, -e *adj* невідчепний, настірливий; ~**er** *vt* невідступно переслідувати.

obséqui||eux, -euse *adj* підлєсливий, запобігливий; ~**osité** *f* підлєсливість.

observ||able *adj* доступний для спостереження; ~**ateur, -atrice** 1. *adj* спостерігачий; 2. *m, f* спостерігач, -ка; ~**ation** *f* 1) спостереження; 2) зауваження; ~**atoire** *m* 1) обсерваторія; 2) військ. спостережний пункт; ~**er** *vt* 1) спосте-

рігати; 2) додержувати; 3) робити зауваження.

obstacle *m* перешкода.

obstin||ation *f* упёртість, наполегливість; ~**é, -e** *adj* упёртий, наполегливий; ~**ément** *adv* упёрто, наполегливо; *s'~er* 1) упиратися; 2) (*à qch, dans qch, à faire qch*) домагатися.

obstru||ction *f* 1) обструкція; 2) мед. закупорка, непрохідність; ~**er** *vt* 1) мед. закупорювати; 2) заха́рщувати; перегорджувати щлях.

obtempérer *vi* (*à qch*) підкорятися, слухатися.

obten||ir* *vt* добиватися, досягати; одержувати; ~**tion** *f* досягнення.

obtus, -e *adj* тупий.

obus [obys] *m* снаряд; ~ **fusée** реактивний снаряд; ~**ier** *m* гаубиця.

occasion *f* випадок; нагода; *à l'~* при нагоді; *par ~* випадково; *d'~* випадковий, ношений; ~**nel, -le** *adj* випадковий; ~**per** *vt* спричиняти, викликати.

occident *m* захід; ~**al, -e** *adj* західний.

occup||ation *f* 1) заняття, справа; 2) окупація; ~**é, -e** 1) зайнятий, зайнятий; 2) окупований; ~**er** *vt* 1) займати (*місце, посаду і т. ін.*); 2) захоплювати, окупувати; *s'~er* (*à qch, de qch*) займатися.

occurrence *f* випадок, обставина.

océan *m* океан; ~**ique** *adj* океанічний.

octobre *m* жовтень.

octogone *m* геом. восьмикутник.

octro||i *m* дарування, надання;
~ *ver* *vt* дарувати, надавати.

oculaire *adj* очний; зоровий.

odeur *f* запах.

odieu||x, -se *adj* огидний, мер-
зінний.

odor||ant, -e *adj* запашний; ~ *at*
m нюх; ~ *er* 1. *vt* нюхати; 2. *vi*
пахнути.

œil [œj] *m* (pl yeux [jø]) 1) око;
les yeux à fleur de tête витрішку-
вати очі; les yeux creusés запалі
очі; à l'~ на око; Ø coup d'~
погляд; être tout yeux видивляти-
ся; avoir l'~ sur qn, qch нагля-
дати за кимсь, чимсь; n'avoïr pas
les yeux dans sa poche ясно бачи-
ти, не помилятися; entre quatre
yeux віч-на-віч; se mettre les doigts
dans l'~ попастися пальцем у небо;
2) отвір, дірка; 3) вушко (гол-
ки).

œil-de-bœuf *m* кругле вікноце.

œillet *m* бот. гвоздика.

œillette *f* мак.

œuf [œf] *m* (pl œufs [ø]) яйце;
~ dur круте яйце; ~ à la coque
підке (не круте) яйце.

œuvre||e 1. *f* 1) справа, діло,
праця; mettre en ~ здійснити; 2)
вчинок; bonnes ~s добрі діла;
3) твір, праця; ~s complètes пов-
на збірка творів; 2. *m* творчість;
зібрання творів (письменника, ху-
дожника, композитора); ~ *er* *vi*
працювати, творити.

offens||ant, -e *adj* образливий;
~ *e* *f* образа; ~ *er* *vt* ображати,
кривдити; ~ *eur* *m* кривдник.

offensi||f, -ve *adj* наступальний;
~ *ve* *f* наступ.

office *m* 1) служба, посада; 2)

контра, бюро; l'~ des études на-
вчальна частина; 3) (церковна)
служба; 4) послуга.

officiel, -le *adj* офіційний.

officier *m* 1) офіцер; 2) чинов-
ник; службовець.

officieu||x, -se *adj* 1) послужли-
вий; 2) офіційний.

officinal, -e *adj* лікарський.

officine *f* 1) аптека; 2) лабора-
торія; майстерня.

offrande *f* дар, пожертвування.

offre||e *f* 1) пропозиція; l'~ et
la demande попит і пропонування;
2) підношення, дарунок; ~ *ir** *vt*
1) пропонувати; 2) дарувати; 3)
становити; s'~ *ir* 1) пропонувати
себе; 2) траплятися (про випадок);
3) приносити себе в жертву.

offusquer *vt* 1) заступати, за-
важати бачити, затьмарювати; 2)
перен. зачіпати, бентежити.

ogre *m*, -sse *f* 1) людоджер, -ка;
2) ненажера.

oh! *int* о!, ой!, ох!

ohé! *int* ей!, гей!

ohm *m* фіз. ом.

oie *f* 1) гуска; 2) *розм.* дурень.

oignon [ɔɲɔ̃] *m* 1) цибуля; 2)
бот. цибулина.

oiseau *m* птах, птиця; ~ *de*
proie хижий птах; ~ *de* passage
перелітний птах; ~ *de* feu жар-
птиця; Ø à vol d'~ з пташиного
польоту; по прямій лінії; à vue
d'~ з (висоти) пташиного польо-
ту; ~-touche колібри.

oiseu||x, -se *adj* 1) бездіяльний,
гульотийський; 2) марний.

oisi||f, -ve 1. *adj* 1) бездіяльний;
2) невикористаний; 2. *m*, *f* нероба,
ледашо; ~ *veté* *f* неробство.

olivâtre *adj* олівковий (колір); смуглявий.

oliv||e *f* маслина, оліва; ~ier *m* олівкове дерево.

olympi||ade *f* олімпіада; ~en, -ne, ~que *adj* олімпійський.

ombrag||e *m* 1) тінь; 2) недовір'я; donner de l'~ викликати підозру; ~é, -e *adj* тінйстий; ~eux, -euse *adj* 1) недовірливий, підозрілий; 2) лякливий (про ко-
ня).

ombr||e *f* 1) тінь; 2) темрява, мрок; O sous l'~ de під приводом; pas l'~ de ні тіні, ні сліду; ~elle *f* парасолька; ~er *vt* відтінити, наводити тінь.

omettre* *vt* 1) пропускати; 2) нехтувати; не виконувати.

omis, -e *adj* пропущений; ~sion *f* пропуск.

omnipot||ence *f* всемогутність; ~ent, -e *adj* всемогутній.

omnisc||ence *f* всевідання; ~ent, -e *adj* всевідаючий, всезнаючий.

omnivore *adj* всеїдний.

op (l'op) *pron* 1) вживається в безособових зворотах з дієсловом у 3-й особі однини; окремим словом не перекладається: op dit кажуть; 2) у розмовній мові може відповідати першій і другій особі: op a parlé de vous ми говорили про вас; op va bien? як ти (ви) себе почуваєш (почуваєте)?

oncle *m* дядько.

onde *f* хвиля.

ondée *f* злива.

on-dit: les ~ *m pl* чутки.

ondoy||ant, -e *adj* 1) який (що) хвилюється, який (що) колишеться;

ся; 2) мінливий; ~er *vi* хвилюватися, колихатися.

ondul||ation *f* 1) хвилювання, колихання; 2) завивка волосся; ~er 1. *vi* хвилюватися, колихатися; 2. *vt* завивати (волосся); ~eux, -euse *adj* хвилястий.

ongle *m* 1) ніготь; 2) кіготь, пазур.

onguent [3gã] *m* мазь.

onz||e 1. *adj* 1) одинадцять; 2) одинадцятий; 2. *m* 1) одинадцате число; 2) спорт.: уп «~» футбольна команда; ~ième 1. *adj* одинадцятий; 2. *m* одинадцята частина.

opaque *adj* непрозорий; непроглядний.

opérat||eur *m*, -rice *f* оператор; ~ion *f* у різн. знач. операція.

opérer 1. *vt* 1) творити, виконувати; 2) хір. робити операцію; 3) обчислювати; 4) робити дослід; 2. *vi* діяти; s'~ відбуватися.

opin||ant *m* опонент, учасник обговорення; ~er *vi* висловлювати свою думку.

opiniâtre *adj* упёртий, затятий; ~té *f* упёртість, затятість.

opinion *f* думка, погляд.

opportun, -e *adj* своєчасний; ~ité *f* своєчасність.

oppos||ant, -e 1. *adj* опозиційний; 2. *m, f* 1) опозиціонер, -ка; 2) опонент, -ка; ~é, -e *adj* протилежний; ~er *vt* (qn, qch — à qn, à qch) протиставити; s'~er (à) протівитися; ~ition *f* 1) протилежність; 2) протиставлення; 3) опозиція.

oppress||er *vt* пригноблювати; ~eur *m* гнобитель; ~if, -ive *adj* пригноблюючий; ~ion *f* 1) ядуга; 2) гніт, гноблення.

opprim||é, -e *adj.* *s* пригнобленийий, -а; *~er vt* пригноблювати, утискувати.

opprobre *m* ганьба, сором.

opter *vi* 1) (*pour*) висловлюватися за; 2) (*entre*) вибирати.

option *f* вибір, опція.

optique 1. *adj* оптичний; 2. *f* оптика.

opul||ence *f* розкоші; достаток; *~ent, -e adj* розкішний, багатий.

or 1. *m* зблoto; *en ~* золотий; *~ natif* чисте зблoto; *~ blanc* платина; *~ livre d'~* книга почесних гостей.

or 2. *conjunction* а; же; ну ось, так ось; отже; протé, адже.

orag||e *m* гроза; буря; *~eux, -euse adj* бурхливий, грозовий.

oraison *f* 1) промова; 2) молитва.

oral, -e 1. *adj* словесний, усний; 2. *m* усний екзамен; *~ement adv* усно.

orang||e *f* апельсин; *~eade f* апельсиновий напій; *~er m* апельсинове дерево.

orat||eur *m* оратор; *~oire adj* ораторський.

orchestr||e [*orkestr*] *m* 1) оркестр; 2) партéр (*у театрі*).

ordinaire 1. *adj* звичайний, звичний; 2. *m* 1) звичай; à l'~ як звичайно; d'~ звичайно, здебільшого; 2) звичайний стіл (*їжа*); *~ment adv* звичайно.

ordonn||ance *f* 1) розподіл, розпорядок; 2) постанова, інструкція; 3) рецéпт, призначення (*лікаря*);

4) *військ.* вістовий, ординарець; *officier d'~* ад'ютант; *~er vt* 1) упорядковувати; 2) наказувати; 3) призначати ліки.

ordre *m* 1) порядок, дисципліна; 2) розпорядок, розташування; 3) наказ; розпорядження; ордер; 4) розряд, категорія; 5) орден; 6) *військ.* стрій.

ordur||e *f* 1) сміття, бруд; 2) лихослів'я; *~ier, -ière adj* непристойний.

orée *f* узлісся.

oreille *f* 1) вухо; *dresser l'~*, *prêter l'~* уважно слухати; *faire la sourde ~* прикидатися глухим; *être tout ~s* жадібно слухати; *~ avoir l'~ basse* похнюпитися; 2) слух.

oreiller *m* подушка.

ores *adv*: d'~ et déjà за́раз же; нега́йно.

orfèvre *m* заст. золотар; *~rie f* виробництво і торгівля золотими і срібними виробами.

organis||ateur, -atrice 1. *adj* організаторський; 2. *m, f* організатор; *~ation f* організація; *~é, -e adj* організований; *~er vt* організувати; *s'~er* організуватися.

orge 1. *f* ячмінь; *~ sucre d'~* леденець; 2. *m*; *~ mondé* ячні крупи; *~ perlé* перлові крупи.

orgue *m* орган; *~ de Vierge* катеринка.

orgueil [*orgœj*] *m* гордість, пиха; *~eux, -euse adj* гордий, гордовитий, пихатий.

orient *m* схід; Extrême-Orient Далéкий Схід; Moyen-Orient Се-

ре́дний Схід; Proche-Orient Бли-
зкий Схід; ~al, -e 1. *adj* східний;
2. *m pl*: les Orientaux східні наро-
ди, народи Азії.

orient||ation *f* орієнтація, на-
пря́м; ~er *vt* 1) визначати місце-
положення; 2) орієнтувати, направ-
ляти.

orifice *m* отвір, жерло.

originaire *adj* (de) родом з,
уродженець.

original, -e 1. *adj* 1) оригіналь-
ний, справжній; 2) чудний, дивний;
2. *m* оригінал; 3. *m, f* дива́к, -чка.

origin||e *f* початок, походжен-
ня, джерело; ~el, -le *adj* почат-
ковий, первісний.

orgne *m* в'яз; \diamond attendez-moi
sous l' ~ *прик.* після дощика в че-
твёр.

ornement *m* 1) прикраса; 2) ор-
намент; ~al, -e *adj* декоративний;
~ation *f* орнаментация; ~er *vt*
прикрашати.

orner *vt* (de qch) прикрашати.

orphelin, -e *m, f* сирота; ~ de
père et de mère круглий сирота;
~at *m* сирітський приют.

orteil *m* палець (ноги); ~, gros
~ великий палець (ноги).

orthodoxe *adj* правовірний, ор-
тодоксальний.

ortie *f* кропива.

os [ɔs] *m* (pl os [o]) кістка; jus-
qu'à la moelle des ~ до самих
кісток.

oscill||ateur *m* радіо генератор
коливань; ~ation *f* коливання;
~er *vi* коливатися.

os||é, -e *adj* зухва́лий, відваж-

ний, сміливий; ~er *vi, vt* відва-
жуватися, дерзати, насмілюватися.
oseraie *f* вербняк, верболіз.

osier *m* верба, лоза.

oss||ature *f* кістяк, карка́с;
~elet *m* 1) кісточка; 2) ба́бка
(для гри); ~ements *m pl* кістки
(мертвих); ~eux, -euse *adj* 1) кіст-
ковий; 2) кістлявий; s' ~ifier око-
стеніти.

ostensible *adj* явний, неприхо-
ваний.

ostentation *f* хвасто́щі, чванли-
вість.

ostrac||iser *vt* виганяти; підда-
вати остракізму; ~isme *m* виган-
ня, остракізм.

otage *m* 1) заложник; 2) за-
става.

ôté *prép* виключаючи, крім, за
винятком.

ôter *vt* 1) (qch à qn) відбирати,
позбавляти; 2) забирати; знімати.
ou *conj* чи, або; ~ bien або.

où 1. *adv* де, куди; d' ~ звідки;
~ que де б не, куди б не; d' ~
que звідки б не; 2. *pron. relat.*
який; la ville ~ je suis né місто,
в якому я народився.

ouais! [we] *int* невже! (вираз
подиву); як би не так!, як же!

ouat||e *f* вата; ~er *vt* підби-
вати ватою; ~ine *f* ватин.

oubli *m* 1) забуття; 2) забут-
ливість; ~er *vt* забувати; s' ~er
забуватися; ба́гато дозволяти со-
бі; ~eux, -euse *adj* забудькуватий.

ouest [west] *m* 1) захід; 2)
(Ouest) Захід, західні країни.

oui 1. *adv* так; ~-da! звичай-

noi, охоче!; 2. *m* позитивна відповідь; *le ~ et le* по-так-і-ні.
ouïchel int розм. чом би не так!
ouï-dire m погolos, чуток.
ouïe f 1) слух; 2) *pl* зябра.
ouïr vt* 1) чути; 2) слухати, вислухувати.

ours [urs] m, -e f 1) ведмідь, ведмедиця; 2) *перен.* відлюдник; *Q un ~ mal léché* неотесана людина; *~ on m* ведмежа.

outil [uti] m знаряддя, інструмент; *~ lage m* набір інструментів; устаткування; *~ lé, -e adj* устаткований, оснащений; *~ ler vt (qch de qch)* устатковувати, оснащати.

outrag|le m образа; *~ eant, -e* образливий; *~ er vt* ображати; *~ eux, -euse adj* образливий.

outrance f крайність, перебільшення; *à ~* безпощадно; до перебільшення кінця; *combat à ~* бій не на життя, а на смерть.

oltre 1. prép крім, понад, опріч; *~ mesure* надміру; 2. *adv* заст. далі, за; *passer ~* вийти за межі, іти далі; *loc. adv.*: *en ~* крім того; *d' ~ en ~* наскрізь; *~ que loc. conj.* не тільки, але й ...

outré, -e adj 1) перебільшений, утрируваний; 2) (*de qch*) обурений.

outrecuid|ance f зарозумілість, пиха; *~ ant, -e adj* зарозумілий, пихатий.

outrpasser vt перевищувати, порушувати.

outrer vt перебільшувати.

ouvert, -e adj 1) відкритий, відчинений; 2) відвертий, щиросердний; *Q à livre ~* з листа, без підготовки.

ouverture f 1) отвір, діра; 2) відкриття, початок; 3) *муз.* увертюра.

ouvr|able adj: *jour ~* робочий день; *~ age m* 1) робота, праця; діло; *les gros ~ ages* чорна робота; 2) виріб; 3) твір; 4) *військ.* укріплення; *~ er vt* 1) робити щось; виробляти; 2) обробляти.

ouvreuse f білетерка.

ouvri|er, -ère 1. m, f робітник, -ця; *~ aux pièces* відрядник; *~ en chambre* надомник; 2. *adj* робітничий.

ouvrir 1. vt* 1) відкривати, відчиняти; розкривати; 2) починати; *~ une séance* почати засідання; 2. *vi* 1) відкриватися; 2) (*sur*) виходити (*про вікно, двері*); *s' ~ 1* відчинятися, відкриватися; 2) розпускатися, розпукуватися (*про квіти, бруньки*).

ouzbek 1. adj узбецький; 2. *m* узбецька мова.

ovin, -e adj овечий; *gase ~e* овеча порода, вівці.

oxyd|ation f окислення; *~ e m* окис; *~ er vt* окисляти; *s' ~ er* окислятися.

oxy|gène m кисень; *~ gène, -e adj* кисневий; *eau ~ gène* перекис водню; *~ gèner vt* окисляти.

Р

pacifi|cateur, -catrice 1. *m.* / умиростворитель, -ка; ~ **cation** / умиростворення; ~ **er** *vt* умиростворяти; ~ **que** *adj* миролюбний, мирний.

pacotille *f* товар низької якості; мотлох.

pacte *m* договір, угода, пакт.

pagaille *f*, **pagaye** *f* *розм.* хаос, безладдя.

page I *f* сторінка; **Q** à la ~ сучасний.

page II *m* паж.

pale *f* 1) плата; заробітна плата; платня; 2) *розм.* боржник; ~ **ment** *m* платіж, виплата; розрахунок.

paillard *m*, -**e** *f* розпусник, -ця.

paillasse I *f* солон'яний матрац.

paillasse II *m* паяц, блазень.

paillasson *m* солон'яна мата.

paill|e 1. *f* солон'я; 2. *adj* світло-жовтий, солон'яного кольору; ~ **er** 1. *m* 1) сарай для солони; 2) копійця; 2. *vt* вкривати солон'ю.

pain *m* 1) хліб; ~ **de ménage** домашній хліб; ~ **bis** питльований хліб; **petit** ~ булка; ~ **d'épice** пряник; 2) кусок, брусок; ~ **de sucre** голова цукру; ~ **de beurre** брус масла.

pair I, -**e** 1. *adj* 1) парний; 2) рівноцінний; 2. *m* рівня; **hors (de)** ~ який (що) не має (собі) рівного; **de** ~ нарівні, урівні; 3. *f* пара, подружжя; **Q** c'est une autre ~ **e de manches** *розм.* це зовсім інша справа.

pair II *m* пер (титул).

paisible *adj* мирний, тихий; лагідний.

paître* 1. *vt* пасти; 2. *vi* пастися; **Q** envoyer ~ *розм.* прогнати.

paix 1. *f* 1) мир; ~ **durable** міцний мир; 2) примирення; **faire la** ~ **avec** *qn* помиритися; 3) мирний договір; **faire la** ~ укласти мирну угоду; 4) тиша, спокій; 2. *int*: ~! тихіше!, заспокойтеся!

pal *m* загострений кіл, свая.

palace *m* розкішний готель.

palais I *m* 1) палац; 2): ~, ~ **de justice** суд; будинок суду.

palais II *m* піднебіння.

palanquin *m* паланкін, носилки.

pale *f* 1) лопать; 2) заставка (*в шлюзі*).

pâle *adj* 1) блідий; 2) безбарвний.

palet *m* 1) металевий диск; 2) спорт. шайба.

palette *f* 1) лопатка; 2) палітра.

pâleur *f* блідість.

palier *m* 1) площадка сходів; 2) *тех.* підшипник.

pâlis 1. *vi* бліднути; 2. *vt* знебарвлювати.

palissade *f* огорожа, паркан.

palme *f* пальмова гілка; **Q** remporter la ~ здобути перемогу; ~ **ier** *m* пальма (дерево).

palôt, -te *adj* бліденький.

palp|able *adj* відчутний (на до-тик), помітний; ~ **ation** *f* обмацування, ошупування; ~ **er** *vt* 1) обмацувати, ошупувати; 2) *розм.* одержувати гроші.

palpit||ant, -e *adj* тріпотливий;
 ~ation *f* тріпотіння; серцебиття;
 ~er *vi* тріпотіти, битися, тремтіти.
 paludéen, -ne *adj* 1) болотний;
 2) малярійний.
 pâm||er (se) 1) знепритомніти;
 2) (de) мліти, не тямити себе;
 ~oison *f* непритомність.
 pap I *m* 1) полотнище; полá;
 2) частина поверхні.
 pan! II *inf* трах!, бах!
 papach||e *m* 1) султан (на шоломі); 2) блиск; хизування; театральність; ~é, -e *adj* 1) пістрівий, різноколірний; 2) різнокаліберний.
 pancarte *f* 1) оголошення, афіша; 2) плакат.
 papérée *f* вміст кошика.
 panet||erie *f* хлібосховище;
 ~ière *f* сума (для хліба).
 panier *m* кошик; корзина.
 panne *f* несправність, пошкодження; аварія; \emptyset être dans la ~ бути в зльіднях.
 panneau *m* 1) панель; щит; 2) плакат; 3) панно; 4) тенета; \emptyset donner dans les ~s піддатися на обман.
 panse *f* розм. чéрево, пúзо.
 pans||ement *m* 1) пов'язка; компрес; 2) перев'язування (рани); ~er *vt* перев'язувати (рану).
 pansu, -e *adj* пузатий.
 pantagruélique *adj* ненажерливий.
 pantalon *m* штани, брюки.
 panthéon *m* пантеон.
 panthère *f* пантєра.
 pantoufle *f* домашня туфля.
 paon [pā] *m* павіч; ~ner [pane] *vi* 1) розпускати хвіст (про пави-

ча); 2) перен. чванитися, хизуватися.

pap||al, -e *adj* папський; ~auté *f* папство; ~e *m* папа (римський).

parelard, -e *adj* лицемірний, святенницький; ~ise *f* лицемірство, святенництво.

paregass||e *f* папірці, писаніна;
 ~er *vi* рýтися в папéрах; ~ier, -ière 1. *adj* паперовий; 2. *m, f* 1) писака; 2) бюрократ.

papier *m* 1) папір; ~ à lettres пошто́вий папір; ~ blanc чистий папір; ~ carbone копіюва́льний папір; ~ timbré гербовий папір; ~ sensible фотопапір; ~ de musique нотний папір; ~ peint щпалєри; 2) *pl* документи, папєри.

papier-monnaie *m* паперові гроші.

papillon [papijō] *m* 1) метелик; 2) перен. легковажна людина; ~ner *vi* пýрхати.

papilloter 1. *vi* мигáти, блýмати; 2. *vt* завивáти на папільйóтках.

papot||age *m* розм. базікання; ~er *vi* говорити дурниці.

paquebot *m* пасажирський теплохід.

paquet *m* 1) пакєт, пакунок; збóрок; \emptyset recevoir son ~ розм. дістáти прочухáна; ça vaut le ~ розм. вáрто рискну́ти; 2) полігр. гáнки набóру; 3) по́шта, кореспондєнція; ~er *vt* пакува́ти.

par *prep* 1) передає значення українських прийменників чéрез, крізь; в; за; по; із; з; на; від і виражає дію і спосіб її виконання, знаряддя дії, час дії і інші відношення: entrer ~ la porte увійти чéрез двєрі; mener ~ la main

вести за руку; élaboré ~ les savants опрацьований вченими; fixer ~ un clou закріпити цвяхом; passer ~ Moscou їхати через Москву; transport ~ eau водний транспорт; un roman ~ Emile Zola роман Еміля Золя; il finit ~ se taire він кінчив тим, що замовк; 2) *входить до складних прислівників і прикметників: loc. adv.: ~-ci тут; ~-là там; ~ trop надто; ~ conséquent отже; loc. prép.: de ~ іменем, від імені; de ~ la loi іменем закону.*

parabole I *f* мат., фіз. параболо.

parabole II *f* притча, іносказання.

parachever *vt* завершувати, закінчувати.

parade *f* 1) парад, огляд; 2) пишність, парадність; *Q faire ~ de qch* хизуватися; ~ *eg vi* виставляти напоказ; хизуватися.

paradis *m* 1) рай; 2) гальорка (у театрі).

parafe *m* див. *paraphe*.

parages *m pl* місця, краї.

paraître *vi* (а, è) 1) показуватися, з'являтися; *laisser ~* виявляти; *faire ~* викликати; показати; 2) здаватися; *il ~t* здається, мабуть; 3) виходити у світ (про газету, книжку); *faire ~* видавати (газету, книжку).

parallèle 1. *adj* паралельний; 2. *f* паралельна лінія; 3. *m* 1) геогр. паралель; 2) зіставлення, порівняння.

paraphe *m* 1) розчерк; 2) гриф (скорочений підпис).

parapluie *m* парасолька (від дощу).

parasol *m* парасолька (від сонця).

paravent *m* ширма.

parbleu! *int* хай йому чорт!

parc *m* 1) парк; ~ *de culture et de repos* парк культури і відпочинку; 2) загін (для худоби); 3) парк (трамвайний і т. ін.).

parcelle *f* частка; ~ *ement m* дроблення; ~ *eg vt* дробити, ділити на дрібні частки.

parce que *conj* тому що, через те що, бо.

parchemin *m* пергамент.

parcimonie *f* скнарість; ощадливість; ~ *eux, -euse adj* скнарий, ощадливий.

parcourir *vt* 1) пробігати; об'їжджати; 2) швидко переглядати.

parcours *m* 1) пробіг; проїдений шлях; маршрут; спорт. дистанція; 2) течія (річки).

pardessus *m* пальто.

pardieu! *int* див. *parbleu*.

pardon *m* прощення, пробачення; *demander ~* вибачатися; ~ *nable adj* пробачний; ~ *ner vt* вибачати.

pareil, -le 1. *adj* подібний, такий самий, однаковий; *sans ~* незрівнянний; 2. *m* рівний; *vos ~s* подібні до вас; 3. *f: rendre la ~le* відплатити тим же; ~ *lement adv* таким же чином, однаково.

parement *m* 1) прикраса; 2) оздоблення.

parent, -e 1. *m, f* родич, -ка; 2. *m pl* батьки; 3. *adj* родинний; ~ *age m* 1) спорідненість; 2) родичі, рідня; ~ *é f* 1) спорідненість; 2) родичі, рідня.

parenthèse *f* дужка; entre *~s* у дужках; *перен.* між іншим.

parer I *vt* прикрашати, вибрати; se *~* вибиратися, чепуритися.

parer II 1. *vt* відбивати; 2. *vt* (*à qch*) запобігати, усувати.

paress||e *f* лінощі; *~er vt* лінуватися; *~eux, -euse* 1. *adj* лінійний; 2. *m, f* ледар, -ка.

parfaire* *vt* завершувати, закінчувати.

parfait, -e *adj* 1) закінчений; 2) досконалий, прекрасний.

parfois *adv* інколи, часом.

parfum *m* 1) аромат, пахощі; 2) духи; *~er vt* наповнювати ароматом, душити духами; se *~er* душитися духами.

pari *m* парі, заклад; tenir *~*, engager un *~* битися об заклад, іти на парі; *~er vt* битися об заклад, іти на парі.

Parisien *m, -ne f* парижанин, -ка.

parisien, -ne *adj* паризький.

parit||aire *adj* паритетний; *~é f* паритет, рівність.

parjure 1. *adj* віроломний; 2. *m, f* клятвопорушник, -ця; 3. *m* віроломство; клятвопорушення.

parlant 1. *adj* який (що) говорити; сніма *~* звукове кіно; 2. *m* розм. звуковий фільм.

parlement *m* парламент; *~aire* 1. *adj* парламентський; 2. *m* 1) член парламенту; 2) парламентар; *~er vt* вести переговори.

parl||er I 1. *vt* говорити; *~ en maître* говорити владним голосом; *~ au micro* виступати по радіо; *~ d'or* говорити розумно; *à ~ franc* відверто каючи; *sans ~*

de не кажучи про ...; trop *~ nuit* прик. мовчання — золотий; *Ô tu ~es!* розм. ще б пак!, еге, звичайно!; 2. *vt* 1) говорити (про щось); *~ politique* говорити про політику; 2) володіти (якоюсь) мовою; *~ français* говорити французькою мовою.

parler II *m* 1) мовлення, мова; 2) говірка, діалект.

parl||eur *m, -euse f* балакун, -ха; haut *~* гучномовець; *~oir m* прийомна (у навчальному закладі, установі).

parmi *prép* між, серед.

paroi *f* стіна, перегородка.

parole *f* 1) мова, слово; prendre la *~* виступити з промовою; 2) обіцянка; promesse de *~* людина слова; та *~* слово честі; 3) *pl* муз. слова, текст.

parquet *m* 1) прокуратура, прокурорський нагляд; 2) паркет.

parraïn *m* 1) хрещений батько; 2) поручитель; 3) шеф; *~age m* шефство; *~er vt* шефствувати.

parricide 1. *m, f* батьковбивця; 2. *m* батьковбивство.

parsemer *vt* (*de qch*) усівати, посипати.

part *f* 1) частина, частка; пайка; участь у чомусь; prendre *~ à qch* брати участь у чомусь; *Ô faire ~ de...* повідомляти про...; faire la *~ de* враховувати, брати до уваги; 2) сторона, бік; d'une *~* з одного боку; d'autre *~* з другого боку; de *~* et d'autre з обох боків; à *~* окремо; за винятком; pour ta *~* з мого боку, щодо мене; de *~* en *~* наскрізь; à *~* moi, à *~* lui, à *~* soi про себе;

de la ~ de loc. *prép.* за дорученням, від імені; *O blague à ~!* без жартів; *nulle ~* ніде; *quelque ~* десь; кудись.

partag||e *m* поділ; *sans ~* не-подільно, безроздільно; *~er* 1. *vt* ділити; роздавати; 2. *vi* брати участь, мати пай у...

partance *f* відплиття (судна); *en ~* готовий до відплиття.

partenaire *m, f* партнер, -ша.

parterre *m* 1) квітник; 2) театр. задні ряди партеру; 3) глядачі, публіка.

parti I *m* політ. партія; *Parti Communiste de l'Union Soviétique* Комуністична партія Радянського Союзу; *membre du Parti* член партії.

parti II *m* 1) рішення; думка; *~ pris* упереджена думка; *sans ~ pris* об'єктивно; *prendre un ~* прийняти рішення; *prendre ~* висловитись ясно; *prendre ~ pour qn* заступитись за когось; *prendre le ~ de qn* стати на чийсь бік; 2) користь, вигода; *tirer ~ de qch* мати користь від чогось; 3) партія (у шлюбі).

partial [parsjal], -e *adj* упереджений, небезсторонній.

particip||ant *m, -e f* учасник, -ця; *~ation* *f* участь.

participer *vi* (à qch) брати участь.

particularité *f* особливість, властивість.

particule *f* частка.

particul||er, -ère 1. *adj* 1) особливий; 2) приватний; 3) окремий; 4) (à qn, à qch) властивий комусь, чомусь; 2. *m* приватна особа;

~èrement *adv* особливо; зокрема.

partie *f* 1) частина; 2) сторона (на суді, у договорі); *~ adverse* протівна сторона; *~s contrac-tantes* договірні сторони; 3) участь (у грі, у справі); *être de la ~* брати участь у чомусь; *avoir ~ liée avec qn* бути у згоді (або заодно) з кимсь; 4) партія (у грі); 5) муз. голос, партія; 6) розвага; *~ de plaisir* подорож для розваги.

partiel, -le [parsjel] *adj* частковий; *~lement* *adv* частково.

part||ir* 1. *vi* (è) 1) відправлятися, від'їжджати; вирушати; полетіти; 2) розряджатися; *le fusil ~it* рушниця вистрелила; *le coup ~it* пролунав постріл; *O à ~ de* починаючи з ...; *~ d'un éclat de rire* зайтись реготом; 3) (de qch) виходити з ...; *~ du fait* виходити з факту; 2. *vt* ділити на частини.

partisan *m, -e f* 1) прихильник, -ця; *~ de la paix* прихильник миру; 2) партизан, -ка.

partition *f* 1) поділ; 2) муз. партитура.

partout *adv* скрізь; усюди; *de ~* звідусіль.

parure *f* прикраса; вбрання.

parvenir* *vi* (è) (à qch) 1) досягати, доходити; 2) добиватися.

parvenu *m, -e f* вискокка.

pas I *m* 1) крок; *~ à ~* крок за кроком; поступово; *à ~ de loup* тихо, крадькома; *O avoir le ~ sur qn* мати перевагу над кимсь; *de ce ~* зараз, у цю мить; 2) ходя; хід; 3) слід (ноги); *re-tourner sur ses ~* повернутися назад; 4) па (у танцях); 5) поріг,

східець; *Q* franchir le ~ зв'язи-
тися на щось.

pas II 1. *adv* не, ні; ~ si vite!
не так швидко!; ~ vu ~ pris
прик. не спійманий — не зловий;
2. *частина заперечного звороту*
не ... pas, яка не перекладається:
je ne lis pas я не читаю.

passable *adj* стёрпний, посеред-
ній, задовільний.

passage *m* 1) прохід, проїзд,
перехід, переправа; de ~ проїздом;
2) переїзд переправа (місце, час);
~ à niveau зал. переїзд; 3) місце,
урівок (у книжці); 4) муз. пасаж.

passag||er, -ère 1. *adj* скороми-
нуший, швидкоплинний; 2. *m, f* па-
сажир, -ка.

passant, -e 1. *adj* проїзний, про-
їжджий (про дорогу); rue ~e
людна вулиця; 2. *m* перехожий.

passee *f* 1) переліт; 2) мор. фар-
ватер; 3) перепустка; mot de ~
пароль.

passé I, -e 1. *adj* минулий; 2. *m*
минуле; comme par le ~ як раніше.

passé II *prép* 1) після; ~ dix
heures після десятої години; 2) за;
~ la dernière maison за останнім
будинком.

passee-partout *m* відмічка.

passport *m* паспорт.

pass||er 1. *vt* 1) переправлятися,
переходити; 2) передавати; 3) про-
пускати; ~ un mot пропустити
слово; 4) проводити (час); 5) на-
дягати; 6) вставляти, просувати;
~ le doigt просунути палець; 7)
вибачати, прощати; ~ez-moi le
mot вибачайте на слові; 8) укла-
дати; ~ un contrat укласти до-
говір; 9) утворює ряд стійких сло-

всполучень: ~ la visite зробити
огляд; ~ un examen скласти ек-
замен; ~ une revue приймати па-
рад; ~ son chemin іти своїм шля-
хом; 2. *vi* (a, è) 1) проходити, про-
їжджати, пролітати; on ne ~e pas
проходу немає; laisser ~ пропу-
стити; ~ez! проходите!; 2) мина-
ти, кінчатися; l'été ~e літо ми-
нає; 3) робитися, ставати; ~ maî-
tre стати знавцем; 4) (de ... en)
переходити з ... в; ~ de bouche
en bouche передаватися з уст в
уст; 5) (pour) вважатися; ~
pour un sage вважатися мудрим;
6) (chez) зайти, заїхати до когось
(по дорозі); *Q* ~e! нехай!, га-
разд!, згоден!; en ~ant мимохідь;
між іншим; se ~ 1) відбуватися,
траплятися; 2) (de) обходитися
без...

passerelle *f* 1) пішохідні клад-
ки; 2) мор. капітанський місток.

passé-temps *m* приємне прове-
дення часу, розвага.

passen||r *m, -se f* перевізник, -ця.

passible *adj* (de) який (що) під-
лягає; ~ d'arrestation який під-
лягає арешту.

passion *f* пристрасть; запал, за-
взяття; ~nant, -e *adj* захоплю-
ючий; ~né, -e *adj* пристрастний,
палкий; ~ner *vt* захоплювати.

passive||ment *adv* пасивно; ~té
f байдужість, пасивність.

pastèque *f* кавун.

pasteur *m* 1) пастир; 2) пастор.

patatras! *int* бух!, трах!, хлоп!

pataud *m, -e f* вайло, тухтій.

patauger *vi* 1) чалатися по гря-
зюці; 2) розм. плутатися, збива-
тися.

pâte *f* 1) тісто; ~s alimentaires макаронні вироби; *Q* une bonne ~ d'homme душевна людина; mettre la main à la ~ самому взятися за діло; 2) маса; м'ясо; 3) мармелад.

pâte *m* 1) пиріг; 2) паштет; 3) чорнильна пляма; *Q* ~ de maisons група будинків, квартал.

pâtée *f* 1) корм; 2) густа юшка.

patelin *I adj* вкрадливий, хитрий.

patelin *II m* розм. рідні місця, батьківщина.

patent, -e *adj* очевидний, явний.

patente *f* свідоцтво; диплом.

paternel, -le *adj* батьківський; ~ité *f* 1) батьківство; 2) авторство.

pâteu||x, -se *adj* 1) в'язкий; густий; 2) важкий (про стиль).

pathogène *adj* хвороботворний.

pathos [patɔs] *m* удаваний пафос.

patillement [pasjamɑ̃] *adv* терпляче; ~ence *f* 1) терпіння; 2) пасьянс; ~ent, -e *l. adj* терплячий; 2. *m, f* пацієнт, -ка; ~enter *vi* терпляче чекати, зачекати терпінням.

patin *m* ковзан; ~age *m* катання на ковзанах; ковзання; ~er *vi* кататися на ковзанах; ~eur *m, -euse f* ковзаняр, -ка; ~oire *f* ковзанка, каток.

pâtis *m* пасовисько, вигін.

pâtisserie *f* 1) тістечко; печиво; 2) кондитерські вироби; 3) кондитерська; ~ier *m, -ière f* кондитер, піріжник.

patois *m* місцева говірка.

pâtre *m* пастух, чабан.

patrie *f* батьківщина, вітчизна.

patrimoine *m* 1) родові помістя; батьківська спадщина; 2) надбання.

patron *I m, -ne f* 1) покровитель, -ка; патрон, патронеса; 2) власник, -ця, хазяїн, -йка; підприємець.

patron *II m* викрійка; шаблон.

patronage *m* шефство; покровительство; ~al, -e *adj* підприємницький; хазяйський; ~at *m* 1) підприємці; хазяї; 2) патронат.

patronner *I vi* сприяти, протегувати; шефствувати.

patronner *II vi* вирізувати, крїти за викрійкою.

patrouille *f* патруль; ~er *vi* патрулювати, іти дозором; ~eur *m* 1) дозорний; 2) сторожовий корабель.

patte *f* 1) лапа; *Q* ~s de mouches кривулі, карлочки; 2) гак, скоба, підвіска.

pâturage *m* пасовисько, вигін; ~e *f* 1) корм, їжа (тварин); 2) пасовисько.

paume *f* 1) долоня; 2) гілка (гра).

paupière *f* повіка; fermer la ~ заснути; вмєрти.

paus||e *f* пауза; перєрва; ~er *vi* робити паузу.

pauvre *l. adj* 1) бідний; 2) убогий, жалюгідний; 2. *m, f* бідняк; жебрак, -чка; ~sse *f* жебрачка; ~té *f* бідність, злидні; убогість.

pavaner (se) *розм.* хизуватися, величати.

pavé *m* 1) бруківка; вулиця; *Q* brûler le ~ мчати щодуху; battre le ~ тинятися без діла; les ~s

le disent не всім відомо; 2) камінь для брукування.

pavillon *m* 1) павільйон, альтанка; 2) палатка, ларьок; 3) прапор; ~ de départ стартівий прапор; baisser ~ *перен.* здатися, поступитися.

pavoiser *vt* розцвічувати, прикрашати прапорами; піднімати всі прапори (на судні).

pavot *m* мак.

payable *adj* який (що) підлягає оплаті; ~ant, -e *adj* платний.

paye *f* *див.* paie; ~ment *m* *див.* paiement.

payer 1. *vt* платити, виплачувати; 2. *vi* заплатити, полатитися; ~ de sa tête полатитися головою; О ~ d'audace брати зухвалість; se ~ 1) купити собі; 2) (de) задовольнятися; О se ~ la tête de qn дурити когось, сміятися з когось; ~eur *m*, -euse *f* 1) платник, -ця; 2) скарбник.

paus [pe] *m* 1) країна; територія; О gagner du ~ просуватися вперед; 2) земля, місцевість; край, область; plat ~ рівнина; 3) батьківщина; enfant du ~ місцевий урідженець; le mal du ~ туга за батьківщиною; О être en ~ de connaissance бути серед знайомих; 4) земляк.

pausan, -ne 1. *adj* селянський; 2. *m, f* селянин, селянка; ~nerie *f* селянство.

peau *f* 1) шкіра; шкура; ~ de chamois замша; О faire ~ peuve круто змінити погляд, спосіб життя; 2) шкірка (на плодах); 3) перетинка, плівка.

peccadille *f* грішок, огріх.

pêche I *f* персик.

pêche II *f* 1) рибальство; 2) улів, видів.

péch||e *m* гріх; ~er *vi* грішити.

pêcher I *m* персикове дерево.

pêch||er II *vt* 1) ловити рибу; ~ à la ligne ловити рибу вудочкою; 2) витягати з води; 3) *розм.* підцепити; ~eur *m*, -euse *f* рибалка.

pêch||eur *m*, -eresse *f* грішник, -ця.

pectoral, -e *adj* 1) грудний; 2) нагрудний (знак тощо).

pécule *m* 1) невелике заощадження; 2) грошова допомога.

pécuni||aire *adj* грошовий; ~eux, -euse *adj* *розм.* замощний; грошовитий.

pédaler *vi* *розм.* їздити на велосипеді.

pédestre *adj* піший, пішохідний.

pédicule *m* бот. стеблинка, ніжка, черешок.

peigner *m* гребінець; se donner un coup de ~ причесатися; О donner un coup de ~ à ... провітти; ~ée *f* *розм.* бійка; ~er *vt* 1) причісувати; mal ~é нечбса, нечепура; 2) виправляти; 3) *розм.* відлущувати.

peindre* *vt* 1) фарбувати; 2) писати (фарбами); 3) зображувати.

pein||e *f* 1) покарання, кара; страта; ~ capitale смертна кара; ~ corporelle, тілесне покарання; 2) прикрість, горе, страждання; pl злигодні; 3) робота, праця; homme de ~ чорнороб; О donnez-vous la ~ de будьте ласкаві, будь ласка; 4) утруднення, трудність;

être bien en ~ бути в скруті; à grand-~, avec ~ насилу, ледве; à ~ ледве; ~er 1. *vt* 1) засмучувати; 2) стомлювати; 2. *vi* 1) багато, наполегливо працювати; 2) стомлюватися.

peint||re *m* живописець, художник, -ця; ~ en bâtiments маляр; ~ure *f* 1) живопис; 2) картина; 3) зображення; 4) фарбування; 5) фарба; ~urer *vt* фарбувати; малювати.

péjorati||f, -ve *adj* зневажливий; негативний.

pelage *m* масть (тварин).

pelé, -e *adj* 1) лисий, плішивий; 2) очищений від шкірки; 3) необроблений.

pêle-mêle 1. *adv* безладно, абияк; 2. *m* безладдя, плутанина; всяка всячина.

peler 1. *vt* знімати шкірку; чистити (плоди); облущувати; 2. *vi* облущуватися, лущитися.

pèlerin *m*, -e *f* пілігрим; прощанин, -ка; паломник, -ця; ~age *m* 1) ходіння на прощу; паломництво; 2) розм. подорожування.

pelisse *f* шуба.

pelle *f* лопата; совок.

pellet||erie *f* 1) кушнірське ремесло; 2) хутряна промисловість; 3) хутро; хутряний товар; ~ier *m*, -ière *f* кушнір, -ка; хутровик, -чка.

pellicule *f* 1) анат. шкірка, плівка; 2) фотоплівка, кіноплівка; 3) кінофільм.

pelot||e *f* 1) клубок (ниток); 2) подушечка (для шпильок); O faire sa ~ наживатися; ~er *vt* 1) змотувати нитки в клубок; 2) розм. лаяти, бити; 3) розм. лестити.

peloton *m* 1) клубок (ниток); 2) військ. взвод; 3) ланка (літаків); ~ner *vt* змотувати нитки в клубок.

pelouse *f* лужок; газон.

peluche *f* плюш.

pelure *f* 1) шкіра, шкірка (плодів); 2) розм. бдяг.

pénal, -e *adj* карний; кримінальний; ~ité *f* покарання; штраф; спорт. штрафний удар.

pénates *m pl* 1) пенати; 2) житло, домівка.

penaud, -e *adj* присоромлений; збентежений, спантеличений.

pench||ant, -e 1. *adj* 1) похилий, спадистий; 2) схильний до чогось; 3) перен. занепадаючий; 2. *m* 1) схил, положість, похилість; 2) (à) схильність до чогось; 3) перен. занепад; ~er 1. *vt* 1) нагинати, нахилити; 2) перен. схилити; 2. *vi* 1) хилитися, нахилитися; 2) мати схильність до чогось.

pendaison *f* страта через повішення.

pendant I, -e *adj* 1) висячий; 2) обвіслий.

pendant II *m* пара, парна річ; ~s d'oreilles серезжки; faire ~ підходити, відповідати.

pendant III *prép* під час, протягом; ~ que *loc. conj.* поки; тимчасом, як.

pendard *m*, -e *f* шибеник, негідник, -ця.

pendiller *vi* висіти, мотатися (у повітрі).

pend||re* 1. *vt* вішати; розвішувати; O ~ la stémaille святувати новосілля; 2. *vi* висіти; обвісати; ~u, -e 1. *m, f* повішений, -а.

-а; 2. *adj* підвішений; повішений.

pendule 1. *m* маятник; 2. *f* годинник (стінний, настільний).

pénétrabilité *f* проникність;

~able *adj* проникний; *~ant*, -*e*

adj 1) проникаючий; 2) проникли-

вий; *esprit* *~ant* гострий розум;

3) зворушливий; *~ation* *f* 1) про-

никнення; вторгнення; 2) проник-

ливість; *~er* 1. *vi* проникати; 2. *vt*

1) проходити наскрізь; проникнува-

ти; 2) глибоко зворушувати; *se*

~er пройматися, пройнятися.

pénible *adj* тяжкий, важкий,

обтяжливий.

péniche *f* парусна шлюпка; сто-

рожове судно; баржа, шаланда.

péninsule *f* півострів.

pénitence *f* 1) покаєння; каят-

тя; 2) покарання; *~cier* *m* 1) спо-

відник; 2) виправна в'язниця; *~t*,

-*e* *adj* який (що) кається; *~tiaire*

[penitāsje:r] *adj* виправний.

pénombre *f* півтінь; сьтінки.

pen[sée] *f* 1) думка, дума; роз-

дум, міркування; 2) намір; задум;

~er *vi*, *vt* думати, мислити, обду-

мувати; *~eur* *m*, -*euse* *f* мисли-

тель, -ка; *libre* *~eur* вільнодумець;

~if, -*ive* *adj* задумливий.

pension *f* 1) пенсія; 2) пансіон,

плата за проживання і харчуван-

ня; 3) пансіон (закритий навчаль-

ний заклад).

pentagone *m* п'ятикутник; *le*

Pentagone Пентагон (військове ві-

домство в США).

pen[sée] *f* схил, спад; укіс; *~*

douce пологий схил; *~ rapide* кру-

тий схил.

pénurie *f* злидні, бідність.

pépiement *m* цвіріння; *~er* *vi* цвірінкати.

pépinière *f* 1) саджанець; 2) розсадник.

perçant, -*e* *adj* 1) який (що)

просвердлює наскрізь; 2) різкий,

пронизливий; 3) гострий, проник-

ливий (*pro* *oui*).

perc[e] *f* бурів, свердло; *~é*, -*e*

adj 1) дірявий; 2) проколотий, ура-

жений; *le* *gue* *biens* *~ée* пряма

вулиця; *~ée* *f* отвір; прохід; про-

галина; *~ement* *m* свердління, бу-

ріння; прориття, прокладання.

perce-neige *f* пролісок.

percepteur *m* збирач податків;

фінінспектор.

perceptibilité *f* відчутність;

~ble *adj* 1) відчутний, помітний;

2) який (що) стягується (*pro* *по-*

дато); *~on* *f* 1) сприйняття; *фі-*

ло *с*. перцепція; 2) стягнення (*по-*

*дат*ків).

perc[er] 1. *vt* 1) свердлити, бу-

равити; проколювати, протикати;

2) пронизувати наскрізь; 3) про-

кладати (шлях і т. ін.); 2. *vi* 1)

лопнути, проривати (*про* *нари*);

2) пробитися, пройти крізь; 3) про-

биватися, ставати відомим; *~eur*,

-*euse* 1. *adj* який (що) проколює,

просвердлює; 2. *f* свердильний

верстат; бормашина.

*percevoir** *vt* 1) відчувати, спри-

ймати; 2) збирати податки.

perche I *f* бичок.

perche II *f* 1) жердина; 2) роги

(олень); 3) розм. здоровань.

percher (se), *vi* 1) сідати на сі-

дало (*про* *птахи*); 2) розм. виліз-

ти, видертися.

percussion *f* 1) удар, поштовх;

instruments de ~ муз. ударні інструменти; 2) мед. вистукування.
percuter *vt* 1) ударяти; 2) мед. вистукувати.

perdition *f* загибель; втрата.

perdre* 1. *vt* 1) губити, втрачати; ~ *piéd* перен. втратити ґрунт під ногами; розгубитися; 2) погубити, знеславити; пошкодити; 3) програвати; 2. *vi* втратити, зазнати збитків; *se* ~ 1) загубитися, заблудитися; 2) загинути, занепасти себе.

perdu, -e *adj* 1) загиблий; загублений; 2) програний; 3) приречений, безнадійний; 4) віддалений, глухий; \diamond *à corps* ~ стрімголов.

père *m* батько; *pos* ~ *s* наші предки.

péremptoire *adj* рішучий; безапеляційний.

pérennité *f* постійність, тривалість.

perfection *f* завершеність; досконалість; *en* ~, *à la* ~ досконало, чудово; ~ *nement* *m* удосконалення; поліпшення; ~ *per* *vt* удосконалювати.

perfid||e 1. *adj* віроломний, підступний; 2. *m, f* зрадник, -ця; ~ie *f* віроломність, підступність, зрада.

performance *f* 1) спорт. досягнення; результат; 2) театр. гра, виконання.

péril [peril] *m* небезпека; \diamond *il y a* ~ *en la* *demeure* справа не терпить зволікання; ~ *leux*, -leuse *adj* небезпечний, згубний.

périme, -e *adj* прострочений, недійсний, застарілий.

périod||e 1. *f* період; епоха; коло; 2. *m* ступінь; ~ *icité* *f* періо-

дичність; ~ique 1. *adj* періодичний; 2. *m* періодичне видання.

périr *vi* гинути; руйнуватися; занепадати.

périssable *adj* приречений на загибель; тлінний, скороминущий.

périssaire *f* байдарка.

perl||e *f* 1) перли; перлина; ~ *fine* натуральні перли; *gris* ~ перлиного кольору; 2) бісер; ~é, -e *adj* унизаний перлами.

permanen||ce *f* 1) постійність; безперервність; 2) постійне чергування; ~ *électorale* виборча дільниця; ~ *t*, -e 1. *adj* перманентний, постійний; 2. *f* перманент (завивка).

perméab||ilité *f* проникність; ~le *adj* проникний.

perm||ettre* *vt* дозволяти; допускати; ~ *is* *m* перепустка, письмовий дозвіл; ~ *is de séjour* посвідка на проживання; ~ *ission* *f* 1) дозвіл; 2) відпустка.

permut||able *adj* перемішуваний; заміний; ~ *ation* *f* переміщення, перестановка; заміна; ~ *er* *vt* переміщати, переставляти; міняти.

pernicieu||sement *adv* згубно, шкідливо, небезпечно; ~ *x*, -se *adj*

1) мед. злоякісний; 2) згубний, шкідливий, небезпечний.

péroter *vi* розглаблятувати, базікати.

peroxyde *m* хім. перекис.

perpétr||ation *f* вчинення (злочину); ~ *er* *vt* учиняти (злочин).

perpétu||el, -le *adj* безперервний; вічний, постійний; *exil* ~ довічне заслання; ~ *ellement* *adv* постійно, вічно; ~ *er* *vt* увічною-

вати; *~ité f* безперервність; *à ~ité* назавжди, довічно.

perplex||*e adj* розгублений, збентежений; *~ité f* розгубленість; здивування.

perquisition *f* обшук, трус; *~per vi* робити обшук, трусити.

perroon *m* під'їзд, ґанок; перон (вокзалу).

perroquet *m* папуга.

perriquet||*e f* парик; *~ier m* перукар.

pers, -*e adj* сіньо-зелений.

persan, -*e 1. adj* перський, персидський; *2. m* перська мова.

persécut||*ant, -e adj* переслідуючий; *~er vt* переслідувати; *~eur m, -rice f* переслідувач, -ка; гонитель, -ка; *~ion f* переслідування, гоніння.

perséver||*ance f* наполегливість; постійність; *~ant, -e adj* наполегливий; постійний; *~er vi* бути наполегливим; настійно дотримуватися чогось.

persienne *f* жалюзі; віконниця.

persifl||*age m* висміювання; зубоскальство; *~er vt* висміювати; знущатися; *~eur m, -euse f* насмішник, -ця.

persil [persi] *m* бот. петрушка.

persist||*ance f* твердість, стійкість; наполегливість; *~ant, -e adj* стійкий; наполегливий; *~er vi 1)* упиратися, наполягати на своєму; *2)* продовжуватися.

personn||*age m 1)* важна особа; видатна людина; *2)* персонаж, діяча особа; *~alité f 1)* особистість, індивідуальність; *2)* важна, впливова особа; *~e 1. f 1)* людина; *2)* особа; *2. pron. indef. 1)*

хто-небудь, хтось; *2)* ніхто; *je ne soppais ~* я нікого не знаю; *~el, -le 1. adj 1)* особистий, індивідуальний; власний; *2)* егоїстичний; *3)* грам. особовий; *2. m* персонал; штат; *~ellement adv* особисто; *~ification f* втілення, персоналіфікація; *~ifier vt* втілювати.

perspicac||*e adj* проникий; *~ité f* проникливість.

persua||*der vt* переконувати, схилити; *~sif, -sive adj* переконливий; *~sion f* переконаність, впевненість.

perte *f 1)* втрата; *à ~ de vue* наскільки око сягає; *2)* збиток; програв; *Q en pure ~* даремно; марно; *3)* загибель, смерть.

perturbat||*eur, -rice 1. adj* який (що) порушує, протидіючий; *2. m, f* порушник, -ця; *~ion f* розлад; безладдя, заворушення.

pervenche *f* бот. барвінок.

perver||*s, -e adj* розбещений, зіпсований; *~sité f* розбещеність, зіпсованість; *~tir vt 1)* псувати, розбещувати; *2)* перекручувати; *~tissement m 1)* розбещення; *2)* перекручення, спотворення.

pesant, -*e 1. adj* важкий, ваговитий; громіздкий; *2. m* вага; *3. adv* вагою; *~eur f 1)* фіз. сила тяжіння; *2)* вага; *3)* незграбність.

pes||*ée f* зважування; *~er 1. vt 1)* зважувати, важити; *2)* перен. обмірковувати; *2. vi 1)* важити, мати вагу; *2)* (sur) тиснути, впливати; *3)* гнітити, обтяжувати; *~eur m, -euse f* вагяр, -ка.

peste *1. f 1)* чума, мор; *2)* біда, лихо; *2. int: ~!* хай йому біс! **pétale** *m* пелюстка.

pétill||ant, -e *adj* 1) який (що) потріскує; 2) іскристий; блискаючий; ~**ement** *m* 1) потріскування; 2) блискання; ~**er** *vi* 1) потріскувати; 2) блискати, іскритися.

petit, -e 1. *adj* 1) маленький; 2) ~**matin** світанок; 2) дрібний; ~**propriétaire** дрібний власник; 3) малий, незначний; de ~**es gens** бідні люди; 4) обмежений; ~**esprit** обмежений розум; 2. *m*; *f* дитя, малля; хлопчик, дівчинка; 3. *adv*: ~à ~ мало-помалу, поступово; **un peu** трохи.

petite-fille *f* онука.

petit||ement *adv* бідно, убого; ~**esse** *f* 1) малий розмір; 2) дрібязковість; 3) убогість; 4) негідність.

petit-fils *m* онук.

pétition *f* петиція, прохання.

petits-enfants *m pl* онучата.

pétrifi||ant, -e *adj* приголомшливий; ~**cation** *f* окам'яніння; ~**er** *vt* приголомшувати.

pétrin *m* діж; 2) être dans le ~ бути в скрутному становищі.

pétr||ir *vt* 1) замішувати, місити; 2) *перен.* робити, утворювати; ліпити, надавати форми; ~**issage** *m* 1) замішування (тіста); 2) масаж, розтирання.

pétrol||e *m* нафта; **гас**; ~**eur** *m*, -euse *f* палій, -ка; ~**ier**, -ière 1. *adj* нафтовий; 2. *m* 1) нафтовик; 2) танкер; ~**ifère** *adj* нафтоносний.

pétul||ance *f* жвавість; стрімкість; ~**ant**, -e *adj* жвавий; стрімкий, поривчастий.

peu 1. *adv* мало, небагато; **un peu** трохи; *loc. adv.* quelque ~ трохи, небагато; ~**s'en faut** мало

не ...; майже; **dans** ~, **sous** ~ незабаром; ~à ~ погріху; à ~ près майже, приблизно; tant soit ~ хоч трохи; **pour** ~ *loc. conj.* якщо тільки; **véar**то лише; 2. *m*: **le** ~ небагато.

peupl||ade *f* плем'я; ~**e** *m* 1) народ; 2) населення; 3) *розм.* на-товп; ~**ement** *m* 1) заселення; 2) населеність; 3) розведення тварин; 4) насадження дерев; ~**er** 1. *vt* населяти; заселяти; 2. *vi* розмножуватися, плодитися.

peuplier *m* тополя; ~**tremble** осика.

peur *f* страх, боязнь; ~**bleue** *розм.* великий страх; **avoir** ~ боя-тися; **faire** ~ лякати; de ~ *que* із страху; ~**eux**, -euse *adj* бояз-кий, лякливий; обачливий.

peut-être *loc. adv.* може, мож-ливо.

phare *m* 1) маяк; ліхтар мая-ка; 2) фара; 3) *перен.* світоч.

phénomène *m* 1) *філос.* фено-мен; явище; 2) *розм.* рідкісне яви-ще; чудо природи.

phoque *m* тюлень.

physionomie *f* 1) фізіономія; 2) характер, обличчя, лице.

physique 1. *adj* фізичний; 2. *f* фізика; 3. *m* статура, зовнішність.

piaffer *vi* 1) бити копитом; 2) *перен.* виявляти нетерпіння.

piaill||ard *m*, -e *f* *розм.* пискун, -ха; крикун, -ха; ~**er** *vi* 1) пи-щати (*про птахів*); 2) *розм.* кри-чати, верещати; ~**erie** *f* *розм.* виск, крик.

piano *m* фортепіано; ~à queue рояль.

piauler *vi* 1) пищати (*про кур-*

чат); 2) вищати, плакати (про дітей).

pic I *m* 1) мотика, кірка; 2) пік, гостра (гірська) вершина; *Q* à ~ *loc. adv.* прямовисно, стрімко; *couler* à ~ іти на дно.

pic II *m* дятел.

picorer I. *vi* шукати собі корм (про птахів, бджіл); 2. *vt* клювати.

picot|ement *m* покліювання; мурашки (по тілу); ~ *eg vt* 1) покліювати, пощипувати; 2) клювати (про птахів); 3) шпигати, уражати, дражнити.

pictural, -e *adj* живописний, який (що) стосується живопису; *art* ~ живопис.

pie *f* сорбка; *Q* trouver la ~ au nid ірон. зробити важливе відкриття.

pièce *f* 1) шматок, кусок; частина, деталь; ~s de *rechange* запасні частини; tout d'une ~ з одного шматка, суцільний; *travailler* à la ~ працювати відрядно; 2) штука; ~ de *toile* штука полотна; 3) монета; 4) латка; 5) ділянка; ~ d'eau басейн, ставок; 6) документ; ~ de (або à) *conviction* речовий доказ; 7) п'єса; 8) кімната; 9) гармата, міномет, кулемет; 10) шах. фігура.

piéd *m* 1) нога, стопа, ступня; *Q* ne savoir sur quel ~ *danser* розгубитися; *au* ~ de la *lettre* буквально; *de* ~ *en* сар з голови до ніг; *mettre* à ~ звільнити з роботи; *prendre* ~ улаштуватися; *mettre* ~ à *terre* висадитися, вийти (з вагона, літака і т. п.); спішитися; *portrait* en ~ портрет на

весь зріст; *faire un* ~ *de nez* показувати носа; à ~ *loc. adv.* пішки; 2) лапа, лапка; 3) ніжка (меблів); 4) стебло, ніжка (рослини); *récolte* sur ~ врожай на пні; 5) основа, підніжжя; 6) фут (міра довжини); 7) стопа (вірша).

piéd-à-terre *m invar* тимчасове житло, притулок.

piège *m* западня, пастка; перен. підступи; *tendre un* ~ розставити тенета; *tomber* (або *donner*) dans un ~ попастися, ускочити в клопіт.

pierr|e *f* камінь; ~ *infernale* ляпис; ~ *eries f pl* дорогоцінне каміння; ~ *eux*, -*euse adj* кам'янистий.

pierrot *m* 1) розм. горобець; 2) петрушка, паяц, п'єрб.

piété *f* 1) побожність; 2) шанування.

piétin|ement *m* 1) тупіт; човгання; 2) топтання на місці; 3) утоптування; ~ *eg* I. *vt* топтати; утоптувати; 2. *vi* тупати ногами; ~ *eg sur place* тупцювати на місці.

piéton, -ne I. *adj* пішохідний; 2. *m, f* пішохід.

piètre *adj* поганий; нікчемний, жалюгідний.

pieu *m* кіл; п'яля.

pieusement *adv* побожно; шанобливо.

pieuvre *f* спрут, восьминіг.

pieu|x, -se *adj* 1) побожний; 2) шанобливий; 3) благий, добрий.

pigeon *m* 1) голуб; ~ *voyageur* поштовий голуб; 2) розм. простак; ~ *nier m* голубник.

pile I *f* 1) купа; пака; штабель; 2) бик (мостова опора); 3) фіз.

гальванічний елемент, батарея; ~
atomique атомний реактор.

pile II *f* зворотний бік монети;
~ ou face орел чи решка.

piler *vt* товкти, розтирати.

pillier *m* 1) стовп, стояк; 2) *перен.* опора; 3) завісник.

pillage *m* грабіж, розкрадання;
~ard, -e I. *adj* 1) грабіжницький, хижачий; 2) плагіаторський; 2. *m, f* 1) грабіжник, -ця; 2) плагіатор; ~er *vt* 1) грабувати, розкрадати; 2) учиняти плагіат; ~eur *m, -euse f* грабіжник, -ця.

pilon *m* товкач; трамбівка; довбня; ~per *vt* 1) трамбувати; 2) товкти; 3) обстрілювати (*важкою артилерією*), бомбардувати.

pilot *m* пілота.

pilotage *m* 1) лощманська справа; 2) пілотаж, пілотування; ~e I. *m* 1) мор. лощман; 2) пілот, льотчик; 2. *adj* 1) показовий; 2) bateau ~e лощманське судно.

piloter I *vt* 1) вести (*судно, літак*); 2) показувати шлях, бути провідником, супроводжувати.

piloter II *vt* забивати палі.

pillule *f* пілюля; O avaler la ~ проковтнути пілюлю; doger la ~ позолотити пілюлю.

rimbêche *f* *розм.* сварлива, пишата жінка.

riment *m* 1) стручковий перець; 2) *перен.* пікантність; гострота; ~er *vt* заправляти перцем, прянощами.

rimprant, -e *adj* ошатний, елегантний.

rip *m* сосна; ~ de Sibérie сибірський кедр.

pinacle *m*: porter au ~ зведчувати, вихвалити.

pince *f* 1) захоплювання, заціплення; 2) кліщі, щипці; пінцет; 3) лом, важіль; 4) клішня.

pincé, -e *adj* манірний, сїлуваний; незадоволений.

pinceau *m* пензель.

pincée *f* пучка, щипка.

pince-nez *m* *invar* пенсне.

pincer *vt* 1) щипати; 2) стискати; 3) щільно прилягати (*про сукню*); 4) *розм.* схоплювати, затримувати; se faire ~ попастися.

pinnette *f* щипці, щипчики; пінцет.

pingouin *m* пінгвін.

pingre *розм.* I. *adj* скупий; 2. *m, f* скнара.

pioch|e *f* кірка, мотика; ~ement *m* риття (*киркою, мотикою*); ~er I. *vt* рити (*киркою, мотикою*); 2. *vi* *розм.* корпіти, зубрити; ~eur *m, -euse f* 1) землекоп; 2) *розм.* роботяга.

pion *m* 1) пішах (*у шахах*); шашка; 2) *шк. арг.* класний представник, наглядач.

pionni|er *m, -ère f* піонер, -ка.

pipe *f* люлька.

pipe-line *m* нафтопровід, трубопровід.

piquant, -e I. *adj* 1) колючий; гострий; 2) міцний, різкий; 3) їдкий, пікантний; 2. *m* 1) колючка; 2) пікантність; цікавість.

pique I. *f* спис; 2. *m* карт. піки.

piqué, -e I. *adj* 1) покусаний, поїдений (*комахами, червою*); 2) стьобаний; 2. *m* 1) піке (тканина); 2) ав. пікірування.

pique-assiette *m* розм. блюдо-ліз, дармоїд.

pique-feu *m* *inv* коцюба, кочерга.

piquer *v* 1) *vt* 1) колоти; проти-кати; 2) прострочувати; стьобати; 3) щипати, пекти; 4) жалити; кусати; 5) точити, з'їдати; 6) шпигувати; 7) дратувати, колоти; ви-кликати цікавість; ~ *au vif* заче-пяти за живе; 2) *vi* 1) псуватися, прокисати (*про вино*); 2) *ав.* пікі-рувати; 3) ~ *des deux* прищпо-рювати коня; *se* ~ 1) поколотися; 2) ображати; 3) (*de qch*) хвалитися, приписувати собі; ~ *et m* 1) кіл, кілочок; *Q mettre au* ~ поставити «в куток»; 2) пікет, не-великий загін, пост; ~ *eur m* 1) вибийник; 2) десятник (*на будів-ництві*); 3) відбийний молоток.

piqûre *f* 1) укол, уку́с; 2) мед. ін'єкція.

pire 1. *adj* гірший; *le* ~ най-гірший; 2. *m* найгірше.

pis I *m* вим'я.

pis II 1. *adv* гірше; *tant* ~ тим гірше; нічого не поробиш; 2. *m* найгірше; *au* ~ *aller* у найгіршо-му разі; *le* ~ гірше за все; *loc. adv.* *de* ~ *en* ~, *de mal en* ~ все гірше й гірше.

pisciculture *f* рибництво.

piscine *f* 1) сажалка, ставок для риби; 2) басейн (*для плавання*).

piste *f* 1) слід (*звіра, людини*); 2) трек; стартова доріжка; лиж-ня; 3) *ав.* ~ *d'envoi* злітна смуга.

pistolet *m* 1) пістолет; 2) пуль-веризатор; 3) лекало (*для крес-лення*).

piston *m* 1) поршень; 2) кноп-

ка; 3) пістон, клапан (*муз. інстру-мента*); 4) розм. протекція, блат; ~ *per vt* розм. протегувати, реко-мендувати.

pitance *f* денний раціон; порція.
piteux, *-se adj* жалюгідний; нещасний.

pitié *f* жаль, жалість; *faire* ~ викликати жаль; *avoir* ~ *de* ... зглянутися на ...

pitoyable *adj* 1) жалісливий; 2) жалюгідний; 3) нікчемний.

pitre *m* паяц, блазень.

pittoresque *adj* 1) мальовничий; 2) живописний; виразний.

pivoine *f* 1) бот. піон; 2) сні-гур.

pivot *m* 1) вісь, стержень; 2) *пер.* основа; стрижень; рушійна сила; ~ *er vi* обертатися; робити поворот; вертатися.

placard *m* 1) стінна шафа; 2) оголошення, плакат; 3) пaskвіль; ~ *er vt* 1) вивішувати, розклеюва-ти (*оголошення і т. ін.*); 2) ви-сміювати (*у літературному творі*).

plac *le f* 1) місце; *faire* ~ *à qn* відсторонитися, поступитися міс-цем; *prenez* ~! сідайте!; 2) кви-ток (*у трамваї, метро, кіно*); 3) місце, посада, служба; 4) площа; 5) ~ *forte* фортеця; ~ *d'armes* військ. плацд'арм; ~ *ement m* 1) розміщення, розташування; 2) вла-штування на службу; *bureau de* ~ *ement* контора по найму; ~ *er vt* 1) розташовувати, розміщати; 2) влаштовувати, призначати (*на роботу, службу*).

placid *le adj* незворушний, спо-кійний; добросердий; ~ *ité f* не-зворушність; добросердя.

plafon || d m 1) стеля; 2) перен. межа, найвища точка; 3) жив. плафон; ~ner 1. *vt* настилати стелю; 2. *vi* 1) ав. досягати стелі; 2) перен. досягати найвищої точки; ~nier m плафон, люстра.

plaid [ple] m 1) судові засідання; судові справи; 2) захисна промова.

plaid [pled] m плед.

plaid || ant, -e *adj* який (що) позивається; ~er *vi* 1) судитися; вести позов; 2) захищати справу в суді; ~eur m, -euse f юр. позивач; ~oyer m захисна промова.

plaie f рана; виразка.

plaignant m, -e f юр. позивач, -ка.

plain, -e *adj* рівний, плісний; \diamond de ~-ped на однаковому рівні, урівень з ...; en ~e camagne у відкритому полі.

plaindre* *vt* жаліти; se ~ (de) скаржитися, речувати.

plaine f рівнина.

plaint || e f скарга, речство; ~if, -ive *adj* жалібний; тужливий.

plaître* *vi* подобатися; \diamond s'il vous plaît будь ласка; plaît-il? що?, як?, що ви сказали?; se ~ 1) подобатися самому собі; se ~ à qch знаходити задоволення в чомусь; 2) подобатися одне одному.

plaisamment *adv* 1) приємно; 2) забавно, смішно; 3) жартом; ~ant, -e 1. *adj* 1) приємний; 2) забавний, веселий; 3) дивний; 2. m 1) забавник, жартівник; 2) забавне, смішне; ~anter 1. *vi* жартувати; 2. *vt* кепкувати з когось; ~anterie f 1) жарт; насмішка; 2) дурниця.

plaisir m задоволення, радість; розвага, насолода; prendre ~ à qch знаходити задоволення в чомусь.

plan 1, -e *adj* рівний, плісний.

plan II m 1) площина, поверхня; 2) план, креслення; prendre un ~, lever un ~ знімати план; 3) план, задум, проєкт; ~ quinquennial п'ятирічний план; agréter un ~, dresser un ~ скласти план.

planche || e f 1) дошка, планка; \diamond faire la ~ лежати на спині (у воді); ~ de salut якорь порятунку; 2) вставний аркуш; 3) ілюстрація; гравюра, естамп; 4) грядка; 5) pl підмостки, сцена; ~er m підлога; ~ette f 1) дощечка; 2) геод. військ. планшет.

plané, -e *adj* планеруючий.

planer I *vt* вирівнювати; полірувати.

planer II *vi* 1) ширяти (про птаха); 2) ав. планерувати.

planétaire *adj* планетний.

planète f планета.

planification f планування; ~er *vt* планувати; économie ~ée планове господарство.

planque || e f 1) складське приміщення, склад; 2) явка (конспіративне місце зустрічі); ~er *vt* ховати; se ~er розм. притаїтися, залягти.

plant m 1) бот. саджанець; 2) розсадник; ~age m садіння (рослин); ~ation f 1) садіння (рослин); 2) плантація; ~e f рослина; jardin des ~es ботанічний сад; ~er *vt* 1) саджати (рослини); 2) втикати (в землю); 3) ставити, розставляти; être bien ~é sur ses jambes міцно стояти на ногах; \diamond

~er là qn кинути, покинути когось; ~eur *m* плантатор.

plantureu||x, -se *adj* рясний; родючий.

plaque *f* 1) пластинка; дошка; плита; 2) бляха (з номером).

plaquer *vt* 1) плакувати (накладати тонкий шар металу); фанерувати; наліплювати; 2) розм. покидати, залишати; se ~ приклеїтися.

plaque *f* 1) книжечка; 2) дощечка; ~ commémorative невелика меморіальна дошка.

plast||cité *f* пластичність; ~ que 1. *adj* пластичний; 2. *f* пластика.

plastron *m* 1) нагрудник (для фехтування; у лат); 2) манішка; 3) шкіряний фартух.

plat I, -e 1. *adj* 1) плоский, рівний; O calme ~ мор. мертвий штиль; à ~ ventre ниць, долілиць; 2) банальний; звичайний; 2. *m* плоска частина (будь-якого предмета); le ~ de la main долоня.

plat II *m* блюдо (посуд і страва).

plateau *m* 1) піднос; 2) плоскогір'я, плато; 3) площа́дка.

plate-bande *f* грядка (навколо квітника).

platitude *f* банальність; не́смак.

plâtr||age *m* 1) штукатурна робота; 2) штукатурення; ~e *m* 1) гіпс; 2) штукатурка; 3) гіпсовий зліпок; ~e, -e *adj* 1) покритий гіпсом; 2) набілений (про обличчя); 3) удаваний; ~er *vt* 1) гіпсувати; 2) накладати штукатурку; 3) маскувати; ~ler *m* штукатур.

plausible *adj* допустимий, правдоподібний.

plébiscite *m* плебісцит, всена-роднє голосування.

plein, -e 1. *adj* 1) повний; цілий; ~ à craquer розм. повний ущерт; la ~e mer відкрите море; en ~ jour серед білого дня; en ~ air на свіжому повітрі; en ~ hiver серед зими; à ~es voiles на всіх парусах; à ~e voix на весь голос; 2) (de qch) наповнений, переповнений; багатий на ...; de ~ droit з повним правом; 2. *m* повнота; цільність; O battre son ~ іти повним ходом, бути в розпалі; ~ement *adv* цілком, зовсім; повністю.

plén||er, -ère *adj* пленарний.

plénipotentiaire 1. *adj* повноважний; 2. *m* повноважний представник.

plénitude *f* повнота; надмір.

plenium [plenɔm] *m* пленум.

pleur *m* 1) плач; поет. слюза;

2) *pl* плач, ридання; ~ard, -e 1. *adj* плаксивий; 2. *m, f* розм. плакса; ~er 1. *vi* плакати; 2. *vt* оплакувати.

pleurésie *f* плеврит.

pleureu||r, -se 1. *adj* 1) плаксивий; 2) плакучий (про дерева); 2. *m, f* плакса; 3. *f* наймана плакальниця (на похороні).

pleurnicher *vi* пхикати, хныкати; ~ie *f* пхикання.

pleutre *m* боягуз; нікчемна людина.

pleuvoir* 1. *v. impers.*: il pleut іде дощ; 2. *vi* сипатися, рясно падати.

plèvre *f* анат. плівра.

pli *m* 1) складка, збірка; згин; 2) зморшка; 3) конверт; пакет; 4) звичка; 5) взятка (у картах);

~able *adj* 1) гнучкий; 2) піддатливий, згідливий; ~age *m* згинання, складання; ~ant, -e 1. *adj* 1) гнучкий; 2) складаний; 2. *m* складаний стілець; ~er 1. *vt* 1) згинати, складати; 2) (*à qch*) привчати; підкоряти; 2. *vi* 1) гнутися, згинатися, 2) піддаватися, поступатися.

plieu||r, -se 1. *m, f* полігр. фальцювальник, -ця; 2. *f* фальцювальна машина.

pliss||age *m* 1) плісирівка; 2) плісє; ~é *m* плісє; ~er 1. *vt* 1) плісирувати; 2) морщити; 2. *vi, se* ~ 1) лягати складками; 2) морщитися.

plomb *m* 1) свинець; 2) кұля; 3) плóмба (свинцева); 4) грузило, лот; *à* ~ *loc. adv.* прямовісно; ~age *m* пломбування.

plombagine *f* мін. графіт.

plomb||er *vt* пломбувати; ~ier *m* газопровідник; водопровідник; ~ifère *adj* який (що) містить свинець.

plong||eon *m* 1) пірнання; стрибок у воду; 2) зоол. нирок; ~er 1. *vt* 1) занурювати; 2) втікати, встромляти; 3) (*dans*) завдавати, вкидати в ...; 2. *vi* 1) занурюватися; поринати; 2) ав. пікірувати; se ~er 1) занурюватися; 2) цілком віддаватися; ~eur, -euse 1. *adj* поринаючий; 2. *m* 1) стрибун у воду; 2) водолаз.

ployer 1. *vt* 1) гнути, згинати; 2) згортати; 2. *vi, se* ~ 1) гнутися, згинатися; 2) підкорятися.

pluie *f* 1) дощ; ~ battante злива; une fine ~ дрібний дощ; *Q faire la* ~ et le beau temps

вершити всі діла; фам. «робити погоду»; 2) *перен.* безліч.

plum||age *m* пір'я, оперення; ~e *f* 1) перо, пір'я; 2) перо (писальне); homme de ~e письменник; 3) почерк; 4) стиль, манера письма; ~er *vt* 1) обскубувати пір'я; 2) *перен.* оббирати; ~et *m* плюмаж, султан (головного убору); ~ier *m* пенал; ~itif *m* розм. бюрократ; писака.

plupart *f*: la ~ більша частина, більшість; la ~ du temps найчастіше, більшу частину часу; pour la ~ здебільшого.

pluralité *f* 1) більшість; 2) множинність, численність.

pluriel, -le *грам. 1. adj* множинний (про число); 2. *m* множина.

plus 1. *adv* більше, більш; de ~ крім того; d'autant ~ тим більше; non ~ також ні; au ~, tout au ~ не більше; de ~ en ~ все більше й більше; en ~ на додачу, зверху; ~ ou moins більш-менш; au ~ tard ніяк не пізніше; au ~ tôt найближчим часом; 2. *conj* зверху, плюс; ~ ..., ~ чим ..., тим ...; 3. *m* 1) найбільше; 2) [plys] *мат.* плюс.

plusieurs 1. *adj* кілька, декілька; 2. *pron* деякі, декілька.

plus-value *f* *ек.* додаткова вартість.

plutôt *adv* скоріше; краще.

pluv||al, -e *adj* дощовий; ~eux, -euse *adj* дощовий, непогожий, сльотливий.

pneu *m* шина.

pneumatique 1. *adj* пневматичний; 2. *f* фіз. пневматика; 3. *m* лист по пневматичній пошті.

pneumonie *f* пневмонія; запалення легенів.

pochade *f* ескіз, на́черк.

poche *f* 1) кишень; 2) мішок, сума.

pocher *vt* 1) підставити синець; 2) *жив.* робити ескіз.

pochette *f* 1) кишенька; 2) мішечок; сумочка.

pochoir *m* трафарет (для малювання).

poêle *I* [pwa:l] *m* піч, пічка, груба.

poêle *II* [pwa:l] *f* сковородá; \diamond tenir la queue de la ~ *розм.* управляти ділами, верховодити.

poésie *f* 1) поезія; 2) вірш.

poids *m* 1) вага; сила ваги; ~ spécifique питома вага; ~ brut вага бру́то; ~ net вага́ нетто, чиста вага; 2) гіря (ва́гів, годинника); 3) *перен.* сила, важливість; 4) *перен.* тяга́р, ва́жкість.

poign[ant], -e *adj* го́стрий, нестерпний; несамовитий; бо́лісний; ~ard *m* кинджал; ~arder *vt* 1) за́коблювати (кинджалом); 2) *перен.* завда́вати вели́кого го́ря.

poign[ée] *f* 1) жме́ня, при́горща; \diamond ~ de main рукостискання; 2) ру́чка, руко́ятка; ефе́с (шпаги, шаблі); 3) *перен.* купка, невели́ка кількі́сть; ~et *m* 1) анат. зап'я́сток; 2) обшля́г рукава́.

poil *m* 1) волосся (на тілі); ~ follet пушо́к (на обличчі); 2) шерсть; 3) масть (тварини); de tout ~ *перен.* усі́х мастей; ~и, -e *adj.* волоса́тий, волоха́тий.

poinçon *m* 1) шило, пробива́ч; 2) ште́мпель; тавро́; ~per *vt* 1) шта́мпува́ти; ште́мпелюва́ти; 2)

пробива́ти (за́лізничний квиток).

poindre* *vi* 1) займа́тися, світа́ти; 2) ле́две пробива́тися, сходи́ти (про рослини).

poing *m* 1) кула́к; 2) кисть руки́.

point *I m* 1) грам. кра́пка; 2) пункт, то́чка, місце; ~ du départ вихідна́ то́чка; спорт. старт; ~ de ralliement збі́рний пункт; ~ de mire то́чка прицілюва́ння; 3) *перен.* ме́ра; межа́; à tel ~ до тако́ї ме́ри; mettre au ~ розро́бити; за́верши́ти; 4) очко́ (у гри); \diamond ~ du jour світа́нок; ~ de vue то́чка зору́; être sur le ~ de ... готува́тися до ...; loc. adv.: de ~ en ~ то́чно, точні́сько; à ~ до ре́чі, вча́сно, упо́ру.

point *II adv* ні; ні́скільки, зо́всім ні, анітро́хи; ~ du tout зо́всім ні, аж нія́к, анітро́хи.

pointage *m* 1) наво́дка (гарма́ти, опти́чного прила́ду); ~ direct пряма́ наво́дка; 2) відмі́тка (при реєстра́ції, пере́клику).

pointe *f* 1) ві́стря; верхі́вка, кінчик; 2) колю́чка, шпилька; шти́фтик; 3) *перен.* гостро́та, гра слів; \diamond à la ~ du jour на світа́нку; à la ~, sur la ~ des pieds на́вшипі́нках, на́вшипі́ньки.

pointer *I vt* 1) відміча́ти кра́пки, зна́ками; пункти́рува́ти; 2) наво́дити (гарма́ту, опти́чний прила́д); прицілюва́тися.

pointer *II I. vt* коло́ти, проколо́ти; 2. *vi* 1) підніма́тися, здійма́тися, зліта́ти (про пта́ха, літа́ка); 2) сходи́ти, рості́.

pointeur *m* 1) *райськ.* наві́дник; 2) та́бельник.

pointu, -e *adj* 1) гострий, загострений; 2) дріб'язковий; 3) педантичний.

pointure *f* розмір, номер (взуття, рукавичок).

poir[e] *f* 1) груша; 2) грушовидний предмет; 3) розм. дурень, шляпа; ~ier *m* груша (дерево).

pois *m* горох; горошина; petits ~ зелений горошок.

poison *m* отрута.

poissard, -e 1. *adj* простонародний; 2. *f* 1) торговка рибою; 2) перен. базарна баба.

poisson *m* риба; Φ ~ d'avril першоквітневий жарт; ~nerie *f* рибна торгівля; ~neux, -neuse *adj* рибний, багатий рибою; ~nier *m*, -nière *f* торговець, -ка рибою.

poitrinaire *adj*, *s* хворий, -а на сухоти.

poitrine *f* 1) груди; 2) грудинка.

poivre *m* перець; Φ ~ et sel розм. з сивинію; ~é, -e *adj* 1) заправлений перцем; 2) пікантний, гострий; 3) непристойний (про анекдот, розповідь); ~ier *m* 1) перець (рослина); 2) перечниця.

poix *f* смола, вар.

polaire *adj* полюсний; полярний.

polarité *f* фіз. полярність.

pôle *m* полюс.

poli, -e 1. *adj* 1) полірований, гладкий; 2) ввічливий, чемний; 2. *m* лиск, глянс, поліровка.

police 1 *f* поліція; ~ de sûreté розшукова поліція; ~ criminelle кримінальний розшук.

police II *f* поліс; ~ d'assurance страховий поліс.

polici[er], -ère *adj*, *s* поліцейський.

pol[ir] *vt* 1) полірувати, шліфувати; 2) освічувати; пом'якшувати (звичай); 3) виправляти (стиль і т. п.); обробляти; ~issage *m* полірування; ~isseur, -isseuse 1. *m*, *f* полірувальник, -ця; 2. *f* полірувальний верстат.

polisson, -ne 1. *m*, *f* пустун, -ка; шибеник; гульвіса; 2. *adj* грайливий; пустотливий; бешкетний; ~ner *vi* пустувати; гультювати; ~nerie *f* пустоші; гультювання.

politesse *f* ввічливість, чемність.

politicien *m*, -ne *f* політик; ірон.

політикán.

politique 1. *adj* 1) політичний; 2) дипломатичний; 2. *f* 1) політика; 2) політиканство, хитрість; 3. *m* політик, політичний діяч.

pollu[er] *vt* 1) опоганювати; 2) забруднювати; ~tion *f* 1) опоганення; 2) забруднення.

polonais, -e 1. *adj* польський; 2. *m* польська мова; 3. *f* полонез (танець).

poltron, -ne 1. *adj* боягузливий, малодушний; 2. *m*, *f* боягуз, -ка; ~nerie *f* боягузство, малодушність.

poly... *préf* полі..., багато..., мно-го...

polychrome [pɔlikrɔ:m] *adj* багатоколірний.

polyclinique *f* поліклініка.

polycopier *vt* розмножувати копії.

polyèdre *m* многогранник.

polyglotte 1. *adj* багатомовний; 2. *m*, *f* поліглот.

polygone *m* 1) многокутник; 2) військ. полігон.

polynome *m* мат. многочлен.

polysyllabique 1. *adj* багатоскладовий; 2. *m* багатоскладове слово.

polytechnique *adj* політехнічний.

polythéisme *m* політеїзм, многобожжя.

potmad||e *f* помада; мазь; ~ *eg* *vt* помадити.

potme *f* 1) яблуко; 2): ~ (s) de terre картопля; Φ ~ de pin соснова шишка; ~ de chou качан капуста; 3) набалдашник (тростини).

potmelé, -e *adj*: cheval ~ сірий кінь у яблуках.

potmette *f* 1) вилиця; 2) кулька; knobка.

potmier *m* яблуня.

potpre I *f* 1) урочистість, помпа; 2) пишномовність.

potpre||e II *f* насбс; ~ *eg* *vt* накачувати (насосом).

potpreu||sement *adv* 1) пишно; 2) пишномовно; ~ *x*, -*se* *adj* пишний, урочистий; style ~ *x* пишномовний стиль.

potpier *m* пожежник.

ponceau 1. *m* польовий мак; 2. *adj* *invar* червоно-гарячий, яскраво-червоний.

ponci||f, -ve 1. *m* *прям., перен.* шаблон, трафарет; 2. *adj* трафаретний.

ponction *f* мед. пункція, прокол.

ponctu||alité *f* пунктуальність, точність; ~ *ation* *f* пунктуація;

~ *el, -le* *adj* пунктуальний, точний; ~ *eg* *vt* 1) поставити розділові знаки; 2) (de) відтіняти, підкреслювати (у промові).

pondaison *f* час кладки яєць.

pondér||abilité *f* фіз. вагомість; ~ *able* *adj* фіз. вагомий; ~ *ation* 1) фіз. рівновага; 2) урівноваженість (характеру); ~ *eg* *vt* урівноважувати.

pond||eur *m* плодовитий автор; ~ *euse* *f* добра несуща курка;

~ *ge** *vt, vi* нестися, класти яйця.

ponney [pəne] *m* поні.

pont *m* 1) міст; tête de ~ військ. плацдарм; 2) палуба.

ponte *f* 1) кладка яєць; 2) знесені яйця.

pont-levis *m* підйомний міст.

ponton *m* понтонний міст; ~ *nier* *m* військ. понтонер.

popul||aire *adj* 1) народний; 2) популярний, загальнодоступний;

~ *ariser* *vt* популяризувати, робити загальнодоступним; ~ *arité* *f* популярність.

popul||ation *f* (народо)населення; мешканці; ~ *eux, -euse* *adj* багатолюдний, перенаселений.

porc [pɔ:r] *m* 1) свиня, кабан; 2) свинина.

porcelaine *f* фарфор; фарфоровий посуд; manufacture de ~ фарфоровий завод.

porc-épic [pɔrk-epik] *m* зоол. дикий кобри.

porche *m* критий вхід, сніп.

porch||er *m, -ère* *f* свинопас, свинар, -ка; ~ *erie* *f* свинарник.

porcin, -e *adj* свинячий.

por||e *m* пора (шкіри); ~ *eux, -euse* *adj* пористий, ніздрюватий;

~ *osité* *f* пористість.

port I *m* 1) порт, гавань; пристань; 2) *перен.* притулок, гавань.

port II *m* 1) носіння; ~ d'ar-

mes право носіння зброї; 2) ван-гаж; 3) постава, хода.

portable *adj* придатний для носіння (*про одяг*).

portail *m* портал, головний вхід.

portant, -e *adj*: bien ~ здоровий; mal ~ нездоровий; \emptyset à bout ~ *loc. adv.* впритул.

porte *f* 1) двері; ~ à claire-voie ґратчасті двері; ~ vitrée за-склені двері; mettre à la ~ про-гнати, виставити за двері; fermer (*або* refuser, défendre) sa ~ à qn не приймати, не пускати когось у дім; de ~ en ~ *loc. adv.* з дому в дім; 2) ~, ~ cochére брама, ворота; ~ bâtarde хвіртка; 3) хід, шлях; 4) *pl* гірський прохід.

porte-avions *m* авіаносець.

porte-drapeau *m* прапороносець.

portée *f* 1) досяжність, відстань; livre à (la) ~ de la main книжка, яку можна дістати рукою; à (la) ~ du fusil на відстані руш-ничного пострілу; 2) розуміння; être à la ~ de... бути приступним розумінню; 3) значення, важли-вість; 4) приплід.

porte-étendard *m* прапороносець (*у кавалерії*).

portefaix *m* носильник.

portefeuille *m* 1) бумажник; 2) папка; 3) портфель.

portemanteau *m* вішалка.

porte-monnaie *m* портмоне, гаманець.

porte-parole *m* оповісник, гла-шатай; *перен.* рупор.

porte-plume *m* ручка (*для пера*).

porter *1. vi* 1) нести, носити; 2) носити, тримати (*у певному по-ложенні*); ~ la tête haute *перен.*

високо тримати голову; 3) прино-сити; завдавати; ~ un coup за-вдати удару; ~ atteinte à... за-вдавати шкоди; посягати на ...; 4) переносити, зносити; ~ bien son âge виглядати молодше за свої роки; 5) викладати, формулювати; ~ un arrêt винести вирок; ~ té-moignage свідчити; \emptyset ~ envie à ... заздрити; ~ ombrage à qn викликати підозру у когось; ~ qn sur la liste заносити когось до списку; ~ qn à l'ordre du jour оголосити комусь подяку в наказі; ~ la main sur ... підняти руку на ...; посягати на ...; ~ qn aux nues підносити когось до небес; 2. *vi* 1) бити, стріляти; потрапити, влучити; 2) (*sur*) мати відношен-ня, стосуватися; se ~ 1) вируша-ти, прямувати; 3) почувати себе; se ~ bien почувати себе добре; se ~ mal почувати себе погано; \emptyset se ~ fort pour qn поручитися за когось.

porteur *m*, -se *f* носильник, -ця.

porte-voix *m* рупор.

portier *m*, -ère *f* воротар, -ка; швейцар, портьє.

portière *f* дверці (*вагона, авто-мобіля і т. ін.*).

portion *f* частина, частка; пор-ція.

portrait *m* портрет, зображення.

portugais, -e *1. adj* португаль-ський; 2. *m* португальська мова.

posage *m* укладання, установ-лення.

pose *f* 1) устанавлення; прокла-дання (*шляху*); закладання (*бу-динку*); 2) положення тіла, поза; 3) позування; 4) рисування, хизу-

вання, поза; 5) фото-експозиція, витримка.

posé, -e *adj* солідний, статичний.

pos||er 1. *vt* 1) класти; ставити; поміщати; 2) закладати (будинки); 3) ставити, пропонувати; ~ une question поставити питання; 4) висувати, виставляти; \diamond ~ les armes скласти зброю; 2. *vi* 1) лежати, стояти; 2) позувати (художнику); 3) рисуватися, хизуватися; se ~ 1) сидати; поміщатися; ав. приземлятися; 2) улаштовуватися; 3) ставити собі (питання, завдання); ~eur, -euse 1. *m, f* позер; 2. *m* укладальник.

positi||f, -ve 1. *adj* 1) позитивний; 2) ствердний, позитивний; 2. *m* 1) позитивний бік; 2) фото позитив.

position *f* 1) положення, розташування; 2) військ. позиція; 3) посада, звання.

possédé, -e 1. *adj* одержимий; навіжений; 2. *m, f* навіжений; -а, posséder *vt* 1) володіти; 2) знати досконало.

possess||eur *m* володар, власник; ~ion *f* 1) володіння; 2) власність, володіння.

possib||ilité *f* можливість; ~le 1. *adj* можливий; 2. *m* можливе; faire son ~le зробити все можливе; au ~le у найвищій мірі, до неможливості; 3. *adv* можливо; le plus ~le якнайбільше; le moins ~le якнайменше; le plus souvent ~le якомога частіше; le plus vite ~le якомога швидше; le plus tôt ~le якомога раніше.

postal, -e *adj* поштовий; carte ~ листівка.

poste I *f* пошта, поштове відділення; поштамт; ~ restante до запитання.

poste II *m* 1) пост, пункт; ~ d'observation спостережний пункт; 2) пост, посада; 3) ~, ~ de T.S.F., ~ de radio радіоприймач.

poster *vt* виставляти, розставляти; se ~ зайняти місце, розташуватися.

postéri||eur, -e 1. *adj* (à qch) 1) пізніший; наступний; 2) задній; 2. *m* фам. зад; ~eurement *adv* (à qch) пізніше, після; ~orité *f* послідовність (у часі); ~té *f* потомство; нащадки.

postface *f* післямова.

posthume *adj* посмертний.

postiche *adj* 1) приставний; 2) фальшивий, штучний.

post||er *m, -ère* *f* поштовий службовець.

postul||ant *m, -e* *f* прохач, -ка; ~ation *f* клопотання; ~er *vt* наполегливо просити, домагатися; клопотати.

posture *f* 1) положення (тіла); поза; 2) положення, стан.

pot *m* горщик, глечик; \diamond tourner autour du ~ ходити коло та навколо.

potable *adj* придатний для пиття, питний.

potage *m* суп; \diamond pour tout ~ усього-на-всього.

potag||er, -ère 1. *adj* городній; 2. *m* город.

pot-au-feu 1. *m* 1) бульйон (м'ясний); 2) варене м'ясо з овочами; 3) казанок, горщик (з м'ясом); 2. *adj* розм. обивателський. poteau *m* стовп.

potée *f* 1) повний горщик чогось; 2) розм. купа.

potelé, -e *adj* гладкий; пухленький.

potence *f* шибениця.

potentat *m* 1) володар; 2) важна особа.

potentiel [potãsjel], -le 1. *adj* потенційний, можливий; 2. *m* потенціал.

pot||erie *f* гончарне виробництво; ~ier *m* гончар.

potin *m* розм. 1) шум, галас; 2) *pl* плітки; ~ег *vi* розм. розпускати плітки.

potion *f* мікстура.

potirón *m* гарбуз.

rou *m* (*pl* -x) воша.

roubelle *f* урна, ящик для сміття.
rouce *m* 1) великий палець (*руки*); *Q* manger sur le ~ поїсти нашивку, похапцем; se tourner les ~s бити байдики, сидіти без діла; 2) дюйм; п'ядь; pas un ~ ні п'яді.

roucettes *f pl* наручники.

poudre *f* 1) порошок; 2) пудра; 3) порох; 4) пил, порох; *Q* jeter de la ~ aux yeux туману напускати ~ег *vt* пудрити; ~erie *f* пороховий завод; ~eur, -euse *adj* пильний, запильний; заporошений; ~ière *f* 1) пороховий погріб; 2) порохівниця; ~oyer *vi* піднімати пил.

rouillerie *f* розм. 1) великі злидні, убожество; 2) скнарість.

roulailler *m* 1) курник; 2) розм. гальорка (*y* театрі).

roulaín *m* лошак.

rou||e *f* курка; *Q* ~ mouillée, cœur de ~ «мокра курка», нері-

шуча людина, тютя; ~et *m* курча; ~ette *f* 1) курочка; 2): à la ~ette під білим сусом.

roulpe *m* восьминіг, спрут.

rouls [ru] *m* пульс.

roumon *m* легеня; crier à pleins ~s кричати на все горло.

roupard *m*, -e *f* здорова товстощока дитина.

roure *f* корма (*судна*); vent en ~ попутний вітер; перен. удача.

roupée *f* 1) прям., перен. лялька; 2) манекен.

roupon *m*, -ne *f* дитина, малю; ~nière *f* ясла (*дитячі*).

pour 1. *prép* для, заради, щоб; за; через; на; в; до; від; travailler ~ son pays працювати для своєї країни; lutter ~ la paix боротися за мир; partir ~ Moscou поїхати до Москви; acheter ~ trois roubles купити за три карбованці; partir ~ trois mois виїхати на три місяці; se fâcher ~ rien сердитися через дрібниці; ~ toute la vie на все життя; remède ~ la grippe ліки від (проти) грипу; ~ expliquer щоб пояснити; *Q* mot ~ mot дослівний; *loc. adv.*: ~ ainsi dire так би мовити; ~ lors тоді, у такому разі; *loc. conj.*: ~ que для того, щоб; ~ cela тому, через те; ~ peu que якщо хоч трохи, варто лише; ~ autant que наскільки можливо; 2. *m*: soutenir le ~ et le contre бути за і проти.

pourboire *m* чайові.

pourceau *m* свиня, кабан.

pour-cent *m* процент.

pourcentage *m* процентне відношення.

pourschasser *vt* переслідувати,

pourfendeur *m* хвалько.

pourparlers *m pl* переговори.

pourpre 1. *f* пурпур, пурпурова фарба; 2. *m* пурпуровий колір; 3. *adj* пурпурний, багряний.

pourquoi 1. *adv* чому, чого; навіщо, для чого; c'est ~ тому, ось чому; 2. *m*: le ~ причина, підстава.

pourri 1. *adj* 1) гнилий, зіпсований; 2) розбещений; 2. *m* гнилизна; ~ir 1. *vt* гноїти, псувати; 2. *vi* гнити, псуватися; ~i-ture *f* 1) гниль; гниття; 2) перен. загнивання.

poursuivre *f* 1) переслідування, погоня; 2) судове переслідування, позов; ~vant *m*, -e *f* 1) прохач, -ка; 2) юр. позивач, -ка; ~vre* 1. *vt* 1) переслідувати, гнатися за ...; 2) домагатися; 3) продовжувати; 4) переслідувати судом; 2. *vi* продовжувати говорити.

pourtant *adv* однак, протé, всé-таки.

pourtour *m* 1) коло; 2) кружний шлях.

pourvoi *m* юр. оскарження; ~ en gráce прохання про помилування.

pourvoir* 1. *vt* (qn de qch) постачати, наділяти; 2. *vi* (à qch) піклуватися про щось; вживати заходів; se ~ запаса́тися.

pourvu que *loc. conj.* аби тільки, коли тільки.

pousse *f* 1) паросток, па́гін; 2) проростання, ріст.

poussé, -e *adj* 1) удоскона́лений, за́вершений; 2) дета́льний, докля́дний.

poussée *f* 1) по́штовх; на́тиск; sous la ~ під на́тиском; 2) уда́р, ата́ка; 3) штовха́нина; 4) просу-

вання; ~er 1. *vt* 1) штовха́ти; 2) вбива́ти, вганя́ти; 3) підганя́ти, спонукати; просувати; 4) доводити до ...; ~er à bout виводити з терпіння; 5): ~er des cris крича́ти, скрикувати; ~er des soupirs зітха́ти; 2. *vi* 1) рості́ти, пускати па́ростки; 2) просувати́ся впе́ред; se ~er штовха́тися; ◇ se ~er dans le monde пробива́тися в лю́ди.

poussette *f* дитяча коля́ска; ручний візко́к.

poussière *f* 1) пил; поро́х; 2) бот. пи́лок.

poussin *m* курча́.

routre *f* *tex.* ба́лка, бру́с.

pourvoir* I 1. *vt, vi* мо́гти, бу́ти спромо́жним; n'en ~ plus бу́ти неспромо́жним, не ма́ти більше сил; on peut мо́жна; 2. *v. impers.*: il peut arriver que ... мо́же ста́тися, що ...; se ~: il se peut мо́жливо.

pouvoir II *m* 1) вла́да; arriver au ~, accéder au ~ при́йти до вла́ди; 2) вла́стивість; мо́жливість; спромо́жність; ~ d'achat купівельна спромо́жність; 3) повно́важення.

prairie *f* лу́ка, лу́жок.

praticabilité *f* 1) зді́йсненність; присту́пність; 2) прохі́дність; ~le *adj* 1) зді́йснений, присту́пний; 2) прохі́дний, прої́жджий; chemin ~le прої́жджа доро́га.

praticien *m*, -ne *f* 1) пра́ктик; 2) практикую́чий ліка́р.

pratique *f* 1. *adj* 1) практи́чний; 2) досві́дений; 3) доці́льний; 2. *f* 1) пра́ктика; застосува́ння; 2) до́свід, на́вичка; прийо́м; мане́ра; 3) заняття; 4) заст. кліє́нтура; ~ement *adv* 1) практи́чно; факти́чно;

2) уміло; доцільно; ~er *vt* 1) виконувати; здійснювати; 2) пробивати (отвір); прокладати (шлях); ~er *une brèche* зробити пролом; 3) займатися чимсь; ~er *la médecine* займатися медициною; *se* ~er практикуватися.

pré *m* лука, луг.

préalable *adj* попередній; *au* ~ попередньо.

préambule *m* вступ, передмова.

préau *m* майданчик, внутрішній двір.

préavis *m* попереднє повідомлення, попередження.

précaire *adj* неміцний, ненадійний; ~ité *f* неміцність, ненадійність.

précaution *f* обережність, обачність; *prendre ses* ~s *v*жити за попередніх заходів; ~er *vt* застерігати.

précédemment *adv* колись, раніше; перед тим; ~ent, -e 1. *adj* попередній; 2. *m* прецедент; *sans* ~ent безпрецедентний, безприкладний; ~er *vt* іти попереду; передувати.

précepte *m* 1) припис, настанова; 2) заповіт; ~eur *m*, -rice *f* наставник, -ця.

prêch *e* *m* проповідь; ~er *vt* проповідувати; повчати; ~eur *m*, -euse *f* мораліст, -ка; любитель, -ка, повчати.

précl *eux*, -euse 1. *adj* 1) дорожочинний; 2) манірний; 2. *m* манірність; 3. *f* манірниця; ~osité *f* манірність; примхливість.

précipice *m* безодня, прірва.

précipitamment *adv* швидко, стрімко; ~ation *f* 1) поспішність;

швидкість; 2) *pl* опади; ~er *vt* 1) скидати, валити; 2) прискорювати; *se* ~er 1) кидатися вниз; поринати; 2) бурхливо розвиватися; 3) поспішати, мчати; 4) *chim.* осідати.

précis, -e 1. *adj* точний, певний; 2. *m* короткий нарис, огляд; короткий курс; ~ément *adv* точно; саме, якраз; ~er *vt* визначати, уточнювати; ~ion *f* точність, ясність.

précité, -e *adj* вищезгаданий.

précoc *e* *adj* ранній, скороспілий; передчасний; ~ité *f* скороспілість; ранній розвиток.

préconçu, -e *adj* упереджений.

précurseur 1. *adj* *m* який (що) передвіщає; *signes* ~s провісники; 2. *m* предтеча, провісник.

prédécesseur *m* попередник.

prédestination *f* призначення, визначення (*наперед*); ~é, -e *adj* призначений, визначений (*наперед*); ~er *vt* призначати, визначати (*наперед*).

prédéterminer *vt* *div.* *prédestiner*.

prédicateur *m*, -rice *f* проповідник, -ця; ~ion *f* проповідування; проповідь.

prédiction *f* пророкування.

prédilection *f* перевага; прихильність.

*prédire** *vt* пророкувати.

prédispos *e* *vt* привертати; прихилити; ~ition *f* схильність.

prédominance *f* переважання, панування; ~ant, -e *adj* переважаний, пануючий; ~er *vt*, *vi* переважати, панувати.

prééminence *f* вищість; перевага; ~ent, -e *adj* який (що) пе-

ревершує, переважний; видатний.
préfabrique, -e *adj* збірний (про будинок тощо).

préface *f* передмова, вступ.

préfér|able *adj* кращий; ~é, -e

1. *adj* якому надається перевага;
 2. *m*, *f* улюблен|ець, -иця; ~ence *f* перевага; ~er *vt* віддавати перевагу.

préfix|er *vt* заздалегідь визначати строк; ~ion *f* визначення строку.

préhistorique *adj* доісторичний.

préjudic|e *m* шкода, втрата; au ~ de ... на шкоду; всупереч;

~iable *adj* негójий; шкідливий.

préjug|é *m* 1) упередження; 2) передсуд; 3) припущення; ~er *vt* судити заздалегідь, вирішувати наперед.

prélart *m* брезент.

prélever *vt* (sur qch) стягати, брати наперед, попередньо відраховувати.

préliminaire 1. *adj* попередній;

2. *m pl* попередні переговори.

prélud|e *m* 1) муз. прелюдія;

2) перен. вступ; 3) передвістя; ~er *vi* 1) муз. настроювати інструмент; 2) (à qch) починати щось.

prématuré, -e *adj* передчасний, завчасний.

prémédit|ation *f* навмисність; avec ~ навмисно; ~er *vt* замисляти.

premi|er, -ère 1. *adj* перший;

matières ~ères сировина; le ~ venu перший-ліпший, перший стрічний; Ø nombre ~ мат. просте число; 2. *m* 1) другий поверх; 2): le ~ du mois перше число місяця; 3. *f* прем'єра; ~èrement *adv* попередше, передусім.

premier-né *m*, **première-née** *f* первісток, -ка.

prémunir *vt* (qn contre qch) охороняти; застерігати.

prenable *adj* піддатливий спокій.

prenant, -e *adj* 1) який (що) берє; 2) який міцно скріплює (про клеї тощо); 3) чіпкий; 4) захоплюючий, хвилюючий.

prendre* 1. *vt* 1) брати, узяти;

Ø c'est à ~ ou à laisser або ... або ...; одно з двох; 2) захоплювати, віднімати; 3) схопити, спіймати; ~ au dépourvu захопити зненацька; ~ en faute, ~ en flagrant délit захопити на місці злочину; 4) приймати (всередину); їсти, пити; ~ du thé пити чай;

5) відправлятися в ..., їти, їхати;

~ la mer вийти у море; ~ terre

висадитися (на берег); ~ l'avion

полетіти (літаком); ~ l'autobus

сісти в автобус; ~ le train сісти

в поїзд; 6) надіти, почати носити;

~ le deuil надіти траур; Ø ~ de

l'âge старіти; ~ des couleurs ро-

жевіти, ставати рум'яним; ~ cou-

rage насмілитися; ~ froid засту-

дитися; ~ fait et cause pour ...

заступитися за ...; ~ feu загорі-

тися, спалахнути; ~ place сісти;

~ garde остерігатися; ~ l'air, ~

le frais прогулятися, подихати

(свіжим) повітрям; ~ racine пу-

стити корені; ~ contact встано-

вити контакт; ~ qn en grippe не-

злюбити когось; qu'est-ce qui vous

prend? що це з вами?; 2. *vi* 1) уко-

ренитися, поширитися; 2) приста-

вати, прилипати; 3) замерзати,

вкриватися кригою; se ~ 1) (à)

зачіплятися; схопитися за ...; 2) (*à faire qch*) братися, починати.

preneu||g. m., -se *f* покупець, споживач, -ка.

prénom m ім'я.

préoccupation f заклопотаність, занепокоєність; піклування; *~er vt* дуже турбувати, непокоїти; *se ~er* бути дуже зайнятим, заклопотаним.

préparat||eur m., -rice *f* препарат; лаборант, -ка.

préparat||ifs m pl. приготування; *~ation f* 1) підготовка; 2) *xim.* препарат; *~atoire adj* підготовчий; *~er vt* готувати.

prépondér||ance f переважання, перевага; *~ant, -e adj* 1) переважний, переважачий; 2) вирішальний (*при розподілі голосів*).

prépos||é m., -e *f* наглядач, -ка; *~de la douane* митний доглядач; *~er vt (qn à qch)* поставити, призначити, доручити нагляд.

près I. adv 1) близько, біля, поруч; *tout ~* зовсім близько; *loc. adv.*: *à peu ~*, *à peu de chose* майже, приблизно; *à ceja ~* за винятком; *de ~* поблизу, поруч; 2) крім, за винятком; *à quelques pages ~* крім декількох сторінок; 2. *prép* при; *~ le gouvernement* при уряді.

présag||e m передвістя; *~er vt* передвіщати; передбачати.

presbyte adj далекозорий.

préscolaire adj дошкільний.

préscription f 1) наказ, розпорядження; 2) рецепт (*лікаря*); *~re* vt* 1) наказувати; 2) прописувати (*ліки*).

préséance [preseā:s] f старшинство, першість.

présence f присутність.

présent I m подарунок.

présent II, -e I. adj 1) присутній; *~I* тут!, *ei*; 2) теперішній; 2. *m* 1) теперішній час; *à ~* тепер, нині; 2) *pl* присутні.

présentable adj показний.

présent||ation f 1) представлення когось комусь; демонстрація; 2) пред'явлення; *~er vt* 1) пред'являти когось, знайомити; 2) пред'являти; 3) подавати; пропонувати; 4) показувати; 5) викладати; *~ une théorie* викласти теорію.

préserv||atif, -ative I. adj запобіжний, захисний; 2. *m* запобіжний засіб; *~ation f* запобігання; профілактика; *~er vt* охороняти; запобігати.

présid||ence f 1) головування; 2) президентство; *~ent m.*, -e *f* 1) голова; 2) президент; *~entiel, -le adj* президентський; *~er I. vt* головувати; 2. *vi (à qch)* керувати чимсь.

présompt||ion f 1) припущення; 2) зарозумілість, самовдоволення; *~ueux, -ueuse adj* гордовитий, зарозумілий.

presque adv майже.

presqu'île f півострів.

pressage m пресування.

pressant, -e adj 1) напелігливий, настійний; 2) терміновий, невідкладний.

presse I f преса.

press||e II f 1) прес; 2) друкарський верстат; 3) поспішність; *~é, -e adj* спішний, терміновий; *être ~é* поспішати.

pressent||iment *m* передчуття; ~ir* *vt* 1) передчувати; 2) вивідувати, зондувати.

press||er 1. *vt* 1) тиснути, вичавлювати, давити, пресувати; 2) стискати; ~ les gangs зімкнути ряди; 3) квати, прискорювати; ~ le pas прискорити ходу; 4) (*de qch*) наолягати; докучати; ~ de questions закидати питаннями; 2. *vi* бути спінним, невідкладним; cela ~e це не терпить зволікання; se ~ 1) поспішати; 2) товпитися; ~ion *f* 1) тиск; 2) перен. гніт; ~oir *m* прес (для винограду).

pressur||age *m* 1) вичавлювання (плоді); 2) перен. вимагання; ~er *vt* 1) вичавлювати, давити під пресом; 2) перен. душити податками; вимагати.

prestance *f* показність, велична осанка.

prestation *f* 1) надання; ~ de serment прийняття присяги; 2) оподаткування; повинність; 3) грошова допомога.

prest||e *adj* моторний, спритний; ~esse *f* жвавість, спритність.

prestidigitat||eur *m* фокусник; ~ion *f* показування фокусів.

prestig||e *m* 1) авторитет, престиж; 2) чарівність; ~ieux, -ieuse *adj* чарівний, чудесний.

presum||able *adj* допустимий, імовірний; ~er *vt* допускати, припускати.

presuppos||er *vt* припускати; ~ition *f* припущення.

prêt I *m* позика; maison de ~ позичкова каса; ломбард.

prêt II, -e *adj* (*à qch*) готовий; схильний; ~ à tout готовий на все.

prétendant *m*, -e *f* претендент, -ка.

prétend||re* 1. *vt* 1) вимагати по праву; 2) хотіти, мати намір; 3) твердити, наолягати; 2. *vi* (*à qch*) домагатися чогось, претендувати на щось; ~u, -e *adj* удаваний, так званий.

prête-noïm *m* підставна особа.

prétenti||eux, -euse *adj* вимогливий; вибагливий, претензійний; ~on *f* вимога, претензія.

prêter *vt* 1) позичати, давати в борг; 2) давати; приділяти; ~ concours сприяти, підтримувати; ~ attention à ... звертати увагу на ...; ~ à la critique давати привід до критики; 3) приписувати; ~ l'oreille прислухатися; насторожуватися; ~ le flanc підставити фланг під удар (противника); перен. давати привід до нападок; se ~ (*à*) погоджуватися; піддаватися; les circonstances s'y prêtent обставини цьому сприяють.

prêteu||r *m*, -se *f* позикодавець; ~ aux gages лихвар.

prétext||e *m* привід; un ~ plausible пристойний привід; ~er *vt* висувати як привід, посилатися на щось.

prêtre *m* священик; жрець.

preuve *f* 1) довід, доказ, підстава; свідчення; faire ~ de ... довести; accepter sans ~s прийняти на віру; повірити на слово; 2) перевірка (розв'язання задачі тощо).

prévaloir* *vi* мати перевагу; se ~ (*de qch*) хвалитися.

prévaricat||eur, -rice *adj, s* не-сумлінний, -а; ~ion *f* службовий злочин.

préven||ance *f* люб'язність, послужливість; **~ent**, **-e** *adj* люб'язний, послужливий; **~ir*** *vt* попереджати; запобігати.

préventi||f, **-ve** *adj* попереджувальний, запобіжний; **détention** **~ve** попереднє ув'язнення; **~on** *f* 1) перебування під слідством; 2) попереднє ув'язнення; 3) упередження.

prévenu, **-e** 1. *adj* сповіщений, попереджений; 2. *m*, *f* обвинувачений, -а, підсудний, -а.

prévision *f* передбачення, здогад.

prévoir* *vt* передбачати.

prévoy||ance *f* передбачення; передбачливість; **~ant**, **-e** *adj* передбачливий.

prier *vt* 1) просити; je vous (en) prie прошу вас, будь ласка; se faire **~** примушувати просити себе; 2) запрошувати; 3) молитися.

prire *f* 1) прохання; 2) молитва.

primaire *adj* початковий, первинний; école **~** початкова школа.

primauté *f* 1) першість; 2) право ходити першому (*в іграх*).

prime 1 *adj* перший; de **~** face на перший погляд; O de **~** abord насамперед, з самого початку; de **~** saut зразу, раптом.

prime II *f* премія, нагорода.

primer I 1. *vi* займати перше місце, бути першим; 2. *vt* випереджати.

primer II *vt* преміювати.

primesauti||er, **-ère** *adj* безпосередній, імпульсивний.

primeur *f* 1) *pl* ранні овочі; 2) новина.

primevère *f* бот. примула.

primiti||f, **-ve** 1. *adj* 1) первинний; основний; первісний; couleurs **~ves** основні кольори; 2) примітивний, простий; 2. *m* *pl* первісні люди.

primordial, **-e** *adj* 1) первісний; 2) першорядний, головний.

prince *m*, **-sse** *f* князь, княгиня, княжна; принц, принцеса.

principal, **-e** 1. *adj* головний, основний; 2. *m* 1) головне, істотне; 2) начальник, глава, хазяїн; директор ліцею.

principauté *m* князівство.

principe *m* 1) початок, перво-причина; 2) принцип; закон (*науковий*); 3) *pl* моральні правила, моральні устої.

printani||er, **-ère** *adj* весняний, весінний.

printanisation *f* яровизація.

printemps *m* весна.

priorit||aire *adj* першочерговий; **~é** *f* пріоритет, першість.

pris, **-e** *adj* 1) узятий, запозичений; 2) (*de qch*) уражений; O fleuve **~** замерзла річка; taille bien **~e** струнка талія.

prise *f* 1) взяття, захоплення; **~** d'essai взяття проб; **~** de terrain *av.* посадка; **~** de parole виступ, промова; **~** de vues (*кін*) зйомка; **~** de son звукозапис; faire une **~** de sang узяти кров (*для аналізу*); donner **~** à дати привід; **~** de corps арешт, затримання; 2) здобич, трофеї; lâcher **~** випустити з рук; повернути захоплене; 3) разова дбза (*ліків*); 4) затвердіння; замерзання.

priser I *vt* 1) оцінювати; 2) поважати, шанувати.

priser II *vt*: ~ du tabac нюхати тютюн.

priseu || *г* *m*, -se *f* оцінник, -ця.

prison *f* в'язниця, тюрма;

~ **nier**, -nière 1. *adj* ув'язнений; 2. *m*, *f* арештант, -ка, ув'язнений, -а, в'язень; ~ **nier de droit** комп'ютерний злочинець; ~ **nier de guerre** військовополонений.

privation *f* 1) втрата; позбавлення; 2) нестаток, нужда.

privé, -e *adj* приватний, особистий.

priver *vt* (*qn de qch*) позбавляти.

privilège *m* привілей, перевага.

prix *m* 1) ціна, вартість; ~ de faveur знижена ціна; ~ fixe тверда ціна; ~ raisonnable приступна ціна; de ~ дорогий, дуже цінний; au ~ de ... ціною чогось; à vil ~ за безцінь; à tout ~ за всяку ціну; 2) премія, нагорода; приз; ~ d'honneur почесна нагорода; grand ~ головний приз.

probabilité *f* імовірність, правдоподібність; ~ **le** *adj* імовірний, правдоподібний; ~ **lement** *adv* певно, мабуть.

probant, -e *adj* доказовий, переконливий.

prob||e *adj* чесний; ~ **ité** *f* чесність.

procéd||é *m* 1) спосіб дії; 2) прийом, спосіб, метод; підхід; ~ industriel технологія; ~ de fabrication технологічний процес; ~és agricoles агротехніка; ~er *vi* 1) діяти, чинити; 2) (à *qch*) приступати до, братися за; 3) (de *qch*) походити з, від; розвиватися з.

procès *m* позов, судовий процес.

processus [prɔsɛsɥs] *m* процес, хід розвитку.

procès-verbal *m* протокол.

prochain, -e 1. *adj* 1) близький, найближчий; 2) наступний, майбутній; l'appée ~e наступного року; 2. *m* ближній, близький; ~ **ement** *adv* скоро, незабаром.

proche 1. *adj* близький, ближній; 2. *m* *pl* родичі, близькі; 3. *adv* поблизу, близько.

proclamation *f* 1) проголошення, обнародування; 2) прокламація, звернення; ~ **er** *vt* проголосувати.

procréer *vt* породжувати.

procurer *vt* доставляти, добувати; se ~ забезпечувати себе, роздобувати.

prodigal||ement *adv* марнотратно; ~ **ité** *f* марнотратство.

prodig||e *m* чудо, диво; ~ **ieux**, -ieuse *adj* 1) чудесний, чудовий, дивний; 2) надзвичайний, колосальний.

prodigu||e 1. *adj* марнотратний; O enfant ~ блудний син; 2. *m*, *f* марнотрат, -ка; ~ **er** *vt* розтринькувати, марнотратити; se ~ **er** не шкодувати себе.

product||eur, -rice 1. *adj* продуктивний; 2. *m*, *f* виробник, -ця; виробничник, -ця; ~ **if**, -ive *adj* продуктивний; ~ **ion** *f* 1) виробництво; ~ **ion en série** серійне виробництво; 2) продукт, продукція; ~ **ion agricole** сільськогосподарська продукція; 3) продуктивність; 4) пред'явлення (документів і т. п.); ~ **ivité** *f* продуктивність.

produire* *vt* 1) виробляти то-
варі; 2) порожувати, викликати;
3) давати прибуток; 4) творити,
створювати; 5) показувати, пред-
ставляти; ~ *des titres* показати
документи; 6) висловлювати; ~
son opinion висловити свою дум-
ку; *se* ~ 1) виявляти себе; 2)
виступати (на сцені).

produit *m* 1) продукт, виріб;
2) прибуток, дохід; 3) приплід;
4) мат. добуток.

proéminence *f* опуклість, ви-
пуклість; ~ *ent*, -*e adj* опуклий,
випуклий.

profan || *e* 1. *adj* неосвічений,
темний; 2. *m, f* невіглас, профан;
~ *er vt* опоганювати, оскверняти.

proférer *vt* промовляти, вислов-
люватися.

profess || *er vt* 1) відкрито, при-
людно визнавати; наслідувати (по-
гляди, переконання); 2) займатися;
~ *la médecine* займатися ме-
дициною; 3) викладати; ~ *eur m*
викладач; ~ *ion f* 1) професія, по-
сада; 2) відкрите визнання; ~ *ion*
de foi кредо, символ віри; переко-
нання; ~ *ionnel, -le adj* професій-
ний; ~ *oral, -e adj* професорський,
учительський.

profil *m* профіль; *se* ~ *er* вима-
люватися, окреслюватися.

profit *m* прибуток, вигода, ко-
ристь; *au* ~ *de ...* на користь;
~ *able adj* прибутковий, вигідний,
корисний; ~ *er vi* 1) (*de*) мати
вигоду, користь, прибуток; скори-
статися; 2) (*à*) принести користь;
~ *eur m, -euse f* рвач; спекулянт,
ка.

profond, -e 1. *adj* 1) глибокий;

2) глибокодумний; 2. *m* глибина,
глибочина; ~ *eur f* глибина.

profus, -e adj рясний, щедрий;
~ *ion f* велика кількість, числен-
ність; щедрість; *à* ~ *ion* у до-
статку.

progéniture *f* потімство.

progrès *m* 1) прогрес, розвиток;
2) успіх, досягнення.

progress || *er vi* досягати успіхів,
прогресувати; ~ *if, -ive adj* посту-
повий; успішний; прогресивний;
~ *ion f* 1) прогресування; посту-
повий розвиток; успіхи; 2) *mat.*
прогресія; ~ *iste adj* передовий,
прогресивний.

prohibé, -e adj заборонений;
~ *er vt* забороняти; ~ *itif, -itive*
adj заборонний; ~ *ition f* заборона.

proie *f* 1) здобич; 2) жертва;
être en ~ *à qch* бути жертвою
чогось; мучитися чимсь.

projectil || *f, -ve adj* металічний;
~ *le m* снаряд; ~ *le téléguidé* сна-
ряд, керований по радіо; ~ *on f*
1) кидання, метання; 2) відобра-
ження, проектування; ~ *on d'un*
film показ, демонстрація фільму;
3) *mat.* проєкція.

projet *m* 1) проєкт, задум,
план; ~ *de loi* законопроєкт; *for-
mer un* ~ скласти план; 2) ко-
шторис; ~ *er vt* 1) кидати; 2) фіз.
відбивати (зображення); 3) про-
ектувати, задумувати; 4) ~ *un*
film демонструвати фільм; *se* ~ *er*
1) падати (про тінь); 2) виступа-
ти, стирчати (про будинок і т. ін.).

prolifère *adj* 1) який (що) по-
ріджує; 2) плідний, плідний.

prolix || *e adj* багатослівний; дов-
гий; ~ *ité f* багатослівність.

prolongation *f* продовження; юр. пролонгація; **~ement** *m* продовження, подовження; **~er** *vt* продовжувати, подовжувати.

promenade *f* 1) прогулянка, гуляння; 2) місце прогулянок; **~er** *vt* водити гуляти; **~er** *vt* ses regards sur ... обводити поглядом; **se ~er** гуляти, прогулюватися; **allez-vous ~er** розм. забирайтеся!, ідіть геть!; **~eur** *m*, **~euse** *f* гуляючий, -а.

promesse *f* обіцянка; **manquer à sa ~** не дотримати обіцянки.

promettre 1. *vt* 1) обіцяти; **~ments et merveilles** обіцяти золоті гори; 2) передвіщати; 2. *vi* подавати надії; **se ~ 1)** мати намір, задумувати; 2) розраховувати, сподіватися; 3) дати один одному слово; обіцяти щось один одному.

promis, -e 1. *adj* обіцяний; 2. *m*, *f* наречений, -а.

promiscuité *f* 1) скупченість, тіснота; 2) тісна близькість.

promontoire *m* геогр. високій мис.

promoteur *m*, **~rice** *f* ініціатор. **promotion** *f* 1) надання чину; підвищення (по службі); 2) випуск (учнів); 3) військ. призов.

promouvoir *vt* просувати, підвищувати (по службі).

prompt [prɔ̃], -e *adj* 1) швидкий, скорий, прудкий, спритний; 2) винахідливий, кмітливий; **~ à la riposte** винахідливий, дотепний; 3) запальний, гарячий; **~itude** *f* 1) швидкість, моторність, проворство, спритність; 2) винахідливість, дотепність, кмітливість; 3) запальність, гарячість.

promulgation *f* обнародування; **~guer** *vt* обнародувати; **~guer une loi** видати закон.

prône *m* проповідь; **~er** 1. *vt* 1) проповідувати; 2) вихвалити, звеличувати; 2. *vi* читати нотатції, вичитувати, пробирати.

prononcé, -e *adj* різкий, різко виражений, підкреслений.

prononcer 1. *vt* вимовляти, промовляти; 2. *vi* 1) ухвалювати, постановляти; 2) висловлювати свою думку; **se ~** висловлюватися; **~iation** *f* вимова, говірка.

pronostic [prɔ̃nɔstik] *m* 1) прогнозування; 2) ознака; 3) прогноз; **~quer** *vt* передвіщати, прогнозувати.

propagateur, **~atrice** 1. *adj* 1) який (що) поширює; 2) який (що) розмножує; 2. *m*, *f* поширювач, -ка; розповсюджувач, -ка; **~ation** *f* 1) розмноження; 2) поширення, розповсюдження; **~er** *vt* 1) розмножувати; 2) поширювати, розповсюджувати; **se ~er** 1) розмножуватися; 2) поширюватися, розповсюджуватися.

prophète *m* пророк.

prophétie [prɔfesi] *f* пророцтво, пророкування; **~ique** *adj* пророчий; **~iser** *vt* пророкувати.

propice *adj* 1) сприятливий; 2) прихильний.

propos *m* 1) слово; мова; розмова; 2) лихослів'я, пересуди; 3) привід, мотив; намір; **à tout ~** з усякого приводу; **à ~ de ...** з приводу ...; **à ~ de rien** без усякого приводу; **à ~ de rēci**; **mal à ~** не до речі, недоречно, невчасно; **à se ~** у зв'язку з цим;

a-tous ~ увесь час; у кожному випадку; de ~ délibéré навмисне; Q à ~ de bottes розм. ні до ладу ні до прикладу; 4) рішення.

propos||er *vt* пропонувати; se ~: se ~ de ... мати намір, мати на меті; ~ition *f* 1) пропозиція, пропонування; sur la ~ de ... за пропозицією, на пропозицію; 2) геом. теорема; 3) грам. речення.

propre I 1. *adj* 1) власний; de sa ~ main власноручно; 2) властивий, притаманний; 3) справжній, дійсний; 4) (à qch) придатний, годячий; зручний; здібний; ~ à tout придатний на все; ~ à rien ні до чого не придатний; 2. *m* 1) особливність, властивість, якість; 2) справжнє, дійсне значення; le ~ et le figuré пряме і переносне значення; 3) *pl*: ~s власність.

propre II *adj* 1) чистий, охайний; 2) пристойний; ~ment *adv* 1) чисто; 2) пристойно; вміло; 3) точно; власне, по суті; ~ment dit, ~ment parlant, à ~ment parler власне кажучи; ~té *f* чистота, охайність.

proprié||taire *m, f* власник, -ця; домовласник, -ця; ~ foncier землевласник; поміщик; ~té *f* 1) власність; 2) маєток; 3) властивість.

propuls||eur 1. *adj* який (що) приводить у рух; 2. *m* двигун; ~if, -ive *adj* який (що) штовхає, рухає вперед; ~ion *f* штовхування; тяга; рух (унперед).

prorog||atif, -ative *adj* який (що) відстрочує; ~ation *f* відстрочка; продовження чинності; ~er *vt* відстрочувати, продовжити чинність.

proscr||iption *f* 1) вигнання, ви-

силання; 2) скасування; ~ire* *vt* 1) вигнати, висилати; 2) виключати; 3) скасовувати; ~it, -e 1. *adj* скасований; 2. *m, f* вигнанець, -ниця, засланий, -а.

prospect||er *vt* геол. проводити досліджування, розвідування, розвідувати; ~ion *f* геол. розвідування, дослідження.

prospère *adj* процвітаючий.

prospér||er *vi* процвітати; ~ité *f* процвітання, добробут.

prostern||ation *f, ~ement m* 1) земний поклін; 2) перен. раболіпство; низькопоклонництво; se ~er 1) падати ниць; 2) раболіпствувати; низькопоклонничати.

protect||eur, -rice 1. *adj* захисний, запобіжний; 2. *m, f* заступник, -ця, покровитель, -ка; ~ion *f* 1) заступництво, покровительство, протекція; 2) захист, охорона.

protège-livre *m* обкладинка, обгортка.

protéger *vt* 1) протегувати, робити протекцію, покровительствувати; 2) захищати, охороняти.

protest||ation *f* 1) заява, засвідчення; запевнення; 2) протест; ~er *vi* 1) (contre qch) протестувати проти чогось; 2) (de qch) запевняти в чомусь.

protocole *m* 1) протокол; 2) церемоніал, етикет.

protubér||ance *f* 1) опуклість; виступ; 2) *pl* астр. протуберанці; ~ant, -e *adj* опуклий, випнутий.

proue *f* ніс (судна).

prouesse *f* хоробрість, героїство, підвиг.

prouver *vt* доводити; виявляти, свідчити.

proven|ance *f.* походження;
~**ant**, -**e** *adj* який (що) походить
з ..., від ...

provençal, -**e** 1. *adj* провансаль-
ський; 2. *m* провансальська мова.

provenir* *vi* (è) (de) походити,
виникати.

proverb|le *m* прислів'я, приказ-
ка; **passer** *ep* ~ *stati* приказкою;
~**ial**, -**e** *adj* який (що) має ха-
рактер прислів'я (приказки); за-
гальновідомий.

providence *f* 1) провидіння; 2)
перен. покровитель, добрий геній.

provinc|le *f* 1) провінція; 2) жи-
телі провінції; ~**ial**, -**e** 1. *adj* про-
вінціальний; 2. *m, f* житель, -ка
провінції, провінціал, -ка.

provis|eur *m* директор ліцею
(у Франції).

provision *f* запас; продоволь-
ство; провіант; ~**s** de *guerre* бое-
припаси.

provisionnel, -**le** *adj* попередній.

provisoire *adj* 1) тимчасовий;
2) попередній.

provoquer *vt* (à faire qch) 1)
підбурювати, провокувати; 2) ви-
кликати, спричиняти.

proximité *f* близькість, суміж-
ність; à ~ поблизу.

prude 1. *adj* удавано доброчес-
ний; перебільшено соромливий;
2. *f* недотірка.

prud|emment *adv* обережно,
обачно; ~**ence** *f* обережність;
обачність, розсудливість; **par**
~**ence** з обережності; ~**ent**, -**e**
adj обережний, обачний, розсуд-
ливий.

prun|le *f* слива; *o* **roug** des
~**es** через дрібниці; даремно;

~**eau** *m* 1) чорнослив; 2) рози-
куля.

prunelle *f* 1) тернова ягода; 2)
зіниця.

prunier *m* сливове дерево, слива.

prussien, -**ne** *adj* прусський.

pseudonyme *m* псевдонім.

puant, -**e** *adj* смердючий, во-
нючий; ~**eur** *f* сморід.

publi|c, -**que** 1. *adj* публічний;
суспільний; народний; державний;
finances ~**ques** державні фінан-
си; 2. *m* публіка; **grand** ~ ширі-
ка публіка; **ep** ~ *при* всіх, пуб-
лічно, прилюдно.

publication *f* 1) публікація, ого-
лошення, обнародування; 2) ви-
дання, опублікування, випуск
(книжки); 3) опублікований твір.

publicitaire *adj* рекламний.

publicité *f* 1) гласність, при-
людність; **livrer à la** ~ розголо-
сити; 2) громадськість; 3) рекла-
ма, оголошення, об'ява.

publier *vt* 1) опубліковувати;
2) розголошувати; 3) випускати
(книжку).

puce *f* блоха; *o* **avoir la** ~ à
l'oreille дуже турбуватися, триво-
житися.

pucelle *f* діва; la **Pucelle** d'Or-
léans Орлеанська діва, Жанна
д'Арк.

pudeur *f* соромливість, цнотли-
вість, доброчесність.

pu|dibond, -**e** *adj* надмірно со-
ромливий.

pu|dicité *f* *див.* **pudeur**; ~**ique**
adj цнотливий, соромливий.

puer 1. *vi* воняти; 2. *vt* смерді-
ти, неприємно пахнути.

puéril, -**e** *adj* дитячий, хлопча-

чий; легковажний; ~ilé f дитячість, хлоп'яцтво, легковажність.

pugilat m кулачний бій.

puis adv потім, далі, після; et ~ потім; et ~ après? ну, а далі що?

puisage m черпання, вичерпування.

puisard m 1) стічна яма, помийна яма; 2) тех. відстійник.

puisement m *div.* puisage; ~er vt 1) черпати; 2) перен. запозичати; ~ette f черпачок; ~oir m черпак.

puisque conj тому що, через те що, якщо, коли, раз.

puissamment adv могутньо, дуже сильно, потужно; ~ance f 1) влада, панування; 2) могутність, міць, сила; 3) держава; 4) потенція, можливість; спроможність; ~ance d'achat купівельна спроможність; en ~ance в потенції; 5) мат. степені; 6) потужність, сила; ~ance motrice рушійна сила; ~ant, ~e adj 1) могутній, сильний; 2) впливовий.

puits m 1) криниця; колодязь; 2) свердловина; ~ de pétrole нафтова свердловина; 3) ~, ~ de mine, ~ de carrière шахта; O un ~ de science кладезь премудрості.

pullulation f, ~ement m 1) кишіння; 2) швидке розмноження; ~er vi 1) кишіти; 2) швидко розмножуватися.

pulmonaire adj легеневий; ~ique m, f хворий, -а на легені.

pulpile f м'якоть (овочів, плодів); ~eux, ~euse adj м'ясистий.

pulsation f биття пульсу, пульсація.

pulvérulent, -e adj 1) порошкоподібний, розпилений, розпорошений; 2) вкритий пилом.

punaise f 1) клоп; 2) кнопка (канцелярська).

punir vt карати, покарати; ~ition f кара, покарання.

pupille f [pyril] m, f вихованець, -ка.

pupille II [pyril] f анат. зіниця.

pupitre m 1) люпітр, пулт; 2) парт.

pur, -e adj 1) чистий, вільний від домішок; 2) чистий, ясний, прозорий; 3) справжній; 4) бездоганний; 5) правильний (про мову, вимову); en ~e perte даремно, марно; en ~ don даром, безплатно.

purée f 1) пюре; 2) розм. нужда, нестаток; être dans la ~ сидіти без гроша, без копійки.

purement adv 1) чисто; ясно; 2) бездоганно; 3) єдино, тільки, виключно; O ~ et simplement просто, попросту; безумовно; ~té f 1) чистота; 2) бездоганність; невинність; 3) правильність.

purgatif, -ative 1. adj проносний (про ліки); 2. m проносне; ~ation f очищення шлунка; ~e f 1) проносне; 2) перен. чистка; ~er vt 1) давати проносне; 2) перен. очищати, прочищати; звільняти від; ~er une peine відбути кару.

purification f очищення; ~er vt очищати.

purpurin, -e adj пурпуровий, яскраво-червоний.

pur-sang m чистокривний кінь.

purulence f нагноєння; ~ent, -e adj гнійний.

pus [py] m гній.

pusillan||e 1. *adj* малодушний, боягузливий; 2. *m, f* боягуз-ка; ~ité *f* малодушність, боягузтво.

putier *m*, **putlet** *m* черемха, черемшина.

putois *m* тхір.

putré||faction *f* гниття; ~ **fier** *vt* гноїти; **se ~ fier** розкладатися.

putride *adj* гнилий.

pylône *m* 1) архит., тех. пілон; 2) радіощоґла.

pyrénéen, -ne *adj* піренейський.

python *m* зоол. пітон.

Q

quadragénaire *adj, s* сорокалітній, -я.

quadrangulaire *adj* чотирикутний.

quadricolore *adj* чотириколірний.

quadiennal, -e *adj* чотирирічний.

quadrilatère *adj* чотиристоронній, чотирибічний.

quadrill||é, -e *adj* клітчастий, картатий; **papier ~** папір у клітинку; ~er *vt* розграфлювати на клітинки.

quadrimoteur 1. *adj* чотиримоторний; 2. *m* чотиримоторний літак.

quadrupède *adj* зоол. чотириногий.

quadrup||le *adj* збільшений у чотири рази; ~er *vt* збільшувати в чотири рази.

quai *m* 1) набережна, пристань; 2) перон, платформ (на вокзалі).

qualifi||cation *f* 1) визначення, оцінка; 2) кваліфікація; ~er *vt* називати, кваліфікувати, визначати.

qualité *f* 1) якість, властивість; 0 ~ de citoyen громадянство; ~ de membre членство; 2) достоїнство, добра якість; de ~ якісний; de haute ~ високосортний; de ~ inférieure низькосортний.

quand 1. *adv* коли; depuis ~? з яких пір?, відколи?, з якого часу?; pour ~? на який час?, коли?; 2. *conj* коли; тоді як, тимчасом як; ~ même все-таки, все ж, всупереч усьому; якщо навіть.

quant à ... loc. prép. щодо.

quantième *m* число місяця, дата.

quantitati||f, -ve *adj* кількісний.

quantité *f* 1) кількість; 2) численність, маса, велика кількість.

quarantaine *f* 1) близько сорока; 2) сорок років; 3) карантин.

quarant||le 1. *adj* 1) сорок; 2) сороковий; 2. *m* (цифра) сорок; ~ième 1. *adj* сороковий; 2. *m* сорокова частина.

quart *m* 1) чверть, четверта частина; 2) ~, ~ d'heure чверть години; six heures moins ~ без чверті шість; six heures et ~ чверть на сьому; 0 pour le ~

d'heure у даний момент; 3) *військ.* нічне вартування; *мор.* вахта; *homme de ~* вахтовий; *prendre le ~* стати на вахту; *être de ~* бути на вахті; 4) *кухоль.*

quarтерon *m* двадцять п'ять (штук).

quartier *m* 1) чверть, чetверть, четвёрта частина; 2) квартál (*міста*); 3) *військ.* місце стоянки, казарма; *~ général* штаб-квартира; 4) пощада; помилування; *faire ~* щадити життя.

quasi [kazi], *~ment adv* майже, máло не, трóхи не, ледве не; náче, немóв.

quatorz||e 1. *adj* 1) чотирнадцять; 2) чотирнадцятий; 2. *m* чотирнадцятье число; *~ième* 1. *adj* чотирнадцятий; 2. *m* чотирнадцята частина.

quatre 1. *adj* 1) чотіри; чetвe-ро; *à ~* учотирьох; *tous (les) ~* усі чetвeро; *О entre ~ yeux* вічна-віч; *se mettre en ~* із шкүри лізти; 2) четвёртий; 2. *m* 1) (цїфра) чотіри; четвірка; 2) четвёрте число.

quatre-saisons *f*: *marchand des ~* продавець овочів.

quatre-vingt [-vẽ] *adj div.* *quatre-vingts*; *~ième* [-vẽtjem] 1. *adj* вісімдесятий; 2. *m* вісімдесята частина.

quatre-vingts [-vẽ] *adj* 1) вісімдесять; 2) вісімдесятий.

quatrième 1. *adj* четвёртий; 2. *m* 1) четвёрта частина; 2) п'ятий по-верх; 3. *f* четвёртий клас.

quatriennal, -e *adj* чотирилітній. **quatuor** *m* муз. квартет; *~ à cordes* струнний квартет.

que I (qu') 1. *pron. inter.* що?; *qu'arrive-t-il?* що сталося?; *que di-tes-vous?* що ви кажете?; *qu'est-il devenu?* що з ним сталося?; 2. *pron. relat.* який, що; *le livre que j'ai lu* книжка, яку я прочитав; *je retiendrai ce que vous m'avez dit* я запам'ятаю те, що ви мені сказали; 3. *adv* скільки, який, чому; *que de fois!* скільки разів! (*при вигуку*); *que n'êtes-vous pas venu?* чому ви не прийшли?; *que je suis heureux!* який я щасливий!

que II (qu') 1. *conj* щоб; що; для чого; чому, чetрез що; якщо; хай, нехай; тільки; ніж; *il faut qu'il parte aussitôt* трéба, щоб він зaráз же поїхав; *pe... que...* тільки, лишé, лиш; *je n'ai que dix roubles* у мене тільки дéсят карбóванців; 2. *particule*: *qu'il soit ainsi* хай бýде так; *qu'on ouvre la porte* нехай відчинять дvéрi.

quel, -le *adj* який, що за, котрий; *~ le heure est-il?* котра година?; *~ homme singulier!* що за дівна людина!; *~ que...* який би не ..., як би не ..., щоб не ...; *~s que soient les obstacles* які б не були перешкоди; *tel ~* такий, який є; у тóму ж вигляді.

quelconque *adj* 1) який-небудь, який би не був, будь-який; *un prétexte ~* який-небудь привід; 2) *розм.* посередній; випадковий; *un ouvrage ~* посередня робота; *l'un ~ de...* одін з.

quelque 1. *adj* 1) який-небудь, якийсь; дéякий; *О ~ part* десь, де-небудь, подéкуди, де-не-дé; 2) *pl* кілька, дéкілька; *en ~s mots* кількома словами; 2. *adv* приблизно,

близько, біля; il y a ~ cent ans майже сто років тому; ~ ... que ... які б ... не ...; ~ habiles qu'ils soient які б спритні вони не були.
quelque chose *pron* щось, щонебудь.

quelquefois *adv* іноді, інколи, часом.

quelqu'un, -e *pron* 1) хто-небудь, хтось; 2) *pl* (quelques-uns, ...-unes) деякі, деякі.

quémant||er *vi, vt* жебрати, канючити; ~eur *m, -euse f* жебрак, -чка.

qu'en-dira-t-on *m*: les ~ людські пересуди, погослока.

querell||e *f* сварка; розбрат; суперечка; chercher ~ à ... шукати приводів до сварки; érouser la ~ de qn стати на чийсь бік; ~er 1. *vt* лаяти, сварити когось, докоряти комусь; 2. *vi, se ~er* сваритися; ~eur *m, -euse f* сварлива людина.

quérir *vt*: aller ~ піти за ...; envoyer ~ послати за ...

qu'est-ce que? *pron. inter.* що?; qu'est-ce que c'est? що це таке?; qu'est-ce que vous lisez що ви читаете?

qu'est-ce qui? *pron. inter.* що?; qu'est-ce qui arrive? що сталося?

question *f* питання; проблема; les ~s de détail окремі питання; aborder la ~ порушити питання; trancher une ~ поставити відверто питання; mettre en ~ поставити під сумнів; voici la personne en ~ ось людина, про яку говорили; ~naire *m* питальник, анкета; ~ner *vt (sur qch)* питати, розпитувати.

quêt||e *f* 1) збір пожертвувань;

2) шукання, розшуки; se mettre en ~ de ... приступити до розшуків; ~er 1. *vt* шукати, добиватися чогось; 2. *vi* збирати пожертвування; ~eur *m, -euse f* збирач, -ка пожертвувань.

queue *f* 1) хвіст; 2) sans ~ ni tête без початку і без кінця; безладний; tirer le diable par la ~ терпіти нужду, бідувати; 2) чєрга; faire la ~ стояти в чєрзі.

qui 1. *pron. inter.* хто?; ~ est là? хто там?; 2. *pron. relat.* котрий, який; le livre ~ est sur la table est un manuel кнїжка, яка лежить на столі, — підручник.

quiconque *pron* той хто, усякий хто; ко́жний хто, хто тільки.

qui est-ce qui? *pron. inter.* хто?; qui est-ce qui est venu? хто прийшов?

quiétude *f* душевний спокій, спокій.

quignon *m* окраєць хліба.

quille I *f* кіль судна.

quille II *f* кєгля.

quinaud, -e *adj* присоромлений.

quincaille *f* 1) залізний товар;

2) розм. мідні гроші.

quinquagénaire *adj* п'ятдесятирічний.

quinquenna||l, -e *adj* п'ятирічний; plan ~ п'ятирічний план; période ~le п'ятирічка; ~t *m* п'ятирічка.

quint, -e *adj* п'ятий.

quinte *f* 1) муз. квінта; 2) альт (муз. інструмент); 3) затяжний приступ кашлю.

quintupl||e *adj* п'ятикратний; ~er *vt* збільшувати в п'ятеро.

quinzaine *f* 1) близько п'ятнадцяти; 2) два тижні; *dans une ~* через два тижні.

quinz||**e** 1. *adj* 1) п'ятнадцять; 2) п'ятнадцятий; 2. *m* п'ятнадцяте число; *dans ~ jours* через два тижні; *~ième* 1. *adj* п'ятнадцятий; 2. *m* п'ятнадцята частина.

quiproquo *m* непорозуміння.

quittance *f* квитанція.

quitte *adj* квіт, вільний від боргу; *être ~ envers qn* розрахуватися з кимсь; *Q ~ à ...* за умови, якщо ...; якщо тільки; *~ d'un danger* який (що) уникнув небезпеки; *en être ~ pour la peur* відбутися переляком.

quitter *vt* 1) залишати, покидати; звільняти; 2) поїхати з ...; виходити з...

qui vive? 1. *int* стій, хто йде? (оклик вартового); 2. *m* (qui-vive): *se tenir sur le qui-vive* гриматися насторожі.

quoi 1. *pron. relat.* що; *ce à ~ je pense* те, про що я думаю; *~ que ...* що б не ...; *~ que vous disiez ...* що б ви не говорили ...; 2. *pron. inter.* що?; *de ~ s'agit-il?* у чому справа?; *à ~ bon?* навіщо?; 3. *int* що?, як?; *~! vous partez?* як, ви від'їжджаєте?

quoique *conj* хоча.

quolibet *m* жарт, насмішка.

quorum [квѳѳм] *m* кворум; *atteindre le ~* зібрати кворум.

quote-part *f* частка, доля.

quotidien, -*ne* *adj* щоденний; *~ nement adv* щоденно.

quotité *f* частина; кількість.

R

rabâch||**age** *m*, *~ement m* розм. повторення одного й того ж; *~er vt, vi* розм. твердити одне й те саме.

rabais *m* знижка (в ціні); *au ~* із знижкою.

rabais||**ement** *m* 1) зниження, зменшення; 2) приниження; *~er vt* 1) класти нижче; 2) знижувати (рівень і т. ін.); 3) принижувати.

rabattable *adj* відкидний.

rabatt||**ement** *m* 1) відгинання; 2) поворот, заїзд; *~re* I. vt* 1) відгинати; відкидати назад; 2)

опускати; 3) приплюснути, придавити; *Q ~re l'orgueil* збити пику; 4) робити поступку; 2. *vi (de qch)* зменшувати; *se ~re I* стелитися (про дим); 2) відгинатися (про сторінку); 3) звернути (з дороги); 4) перейти на іншу тему в розмові.

râble *m* коцюба; скребок.

râblé, -*e* *adj* кремезний, дебелий.

rabot *m* рубанок; *~er vt* 1) стругати; 2) обробляти; *~eur m* стругальник; *~euse f* стругальний верстат.

raboteu [x, -se *adj* 1) купинястий, вибоїстий (про шлях); 2) шорсткий, нерівний; *style* ~ ко-струбатий стиль.

rabougré, -e *adj* малорослий; чахлий; кволий, миршавий.

rabrouer *vt* грубо відштовхну-ти, обірвати.

racaille *f* *груб.* наволоч, покидь-ки (*суспільства*).

racommodage *m* лагодження; ~ement *розм.* примирення; ~er *vt* 1) лагодити, штовпати; 2) по-правляти, виправляти; 3) мирити.

raccord *m* припасовування ча-стин, скріплення; ~ement *m* при-пасовування; з'єднування, вста-новлення зв'язку; ~er *vt* прила-джувати, припасовувати; з'єдну-вати.

raccourci, -e 1. *adj* укорочений, скорочений; *ep* ~ коротко; *Q* à bras ~is з усіх сил; 2. *m* *жив.* ракурс; ~ir *vt* скорочувати, уко-рочувати, урізувати; ~issement *m* укорочування, скорочування, змєн-шення.

raccountemer (se) знову звикати.

racroc [rakro] *m* 1) вдальний удар (*y* *gr*); 2) *перен.* несподіва-на удача; *rag* ~ несподівано; ви-падково.

racrocher *vt* 1) знову повісити, почепити; ~ le récepteur повісити телефонну трубку; 2) *розм.* знову захопити, підчепити; *se* ~ (*à qch*) чіплятися, схопитися за щось.

race *f* *раса*; порода.

rachat *m* викуп.

racheter *vt* 1) викупати; виру-чати; 2) спокутувати (провину і т. ін.).

rachis [rafis] *m* хребет.

racin, -e *f* 1) *прям., перен.* ко-рін; *prendre* ~ пустити корінь; *перен.* укоренитися; 2) *грам., мат.* корінь; ~er *vi* пускати корінь.

racilage *m* скобління; ~e *f* скребачка; скрепер; ~ement *m* 1) скобління; 2) дряпання; 3) *розм.* терлікання (на скрипці); ~er *vt* 1) скоблити, скребти; 2) дряпати; 3) розчищати (ліс); 4) *розм.* тер-лякати; ~eur *m* поганний скри-паль; ~oir *m* скребок.

racollage *m* вербування; ~er *vt* вербувати; ~eur *m* вербуваль-ник.

racontier *vt* 1) розказувати; розповідати; 2) *розм.* наговорити; ~eur *m*, -euse *f* любитель, -ка розповідати.

racorné, -e *adj* затверділий, за-шкарублий; ~ir *vt* робити твер-дим; жорстким; *se* ~ir 1) тверді-шати; 2) *розм.* хіднути; 3) *перен.* черствіти; ~issement *m* твер-діння.

rade *f* *мор.* рейд.

radeau *m* пліт; пором.

radier *vt* *мор.* поставити судно на рейд.

radial, -e *adj* 1) променістий; 2) *анат.* променевий.

radiation I *f* 1) радіація, ви-промінювання; 2) *мед.* опромінен-ня; ~er *vi* випромінювати світло; сяяти; ~eux, -euse *adj* 1) випро-мінюючий; 2) осяйний; радісний.

radiation II *f* викреслювання, виключення (із списку); ~er *vt* викреслювати, виключати (із спис-ку).

radiodiffusion *f* радіомовлення.

radiographi||e *f* 1) рентгенографія; 2) рентгенівський знімок; рентгенограма; *~er vt* робити рентгенівський знімок.

radis *m* редиска.

radot||age *m* безглузда балаканина, нісенітниця; *~er vi* говорити дурниці; *~eur m*, *-euse f* пустомеля, базіка.

radouc||ir *vt* 1) зм'якшувати; 2) приборкувати; *se ~ 1)* зм'якшуватися; 2) теплішати (*про погоду*); *~issement m* пом'якшення.

rafale *f* 1) шквал, порив вітру; 2) *військ.* черга.

rafferm||ir *vt* зміцнювати; *se ~* зміцнюватися; *~issement m* зміцнення.

raffin||age *m* рафінування, очистка; *~é, -e 1. adj* 1) рафінований, очищений; 2) витончений; *~ement m* витонченість; *~er 1. vt* 1) рафінувати, очищати; 2) робити витонченим; 2. *vi (sur qch)* удаватися в тонкощі, мудрувати; *~erie f*: *~erie de sucre* рафінадний цукрозавод; *~erie de pétrole* нафтопереробний завод; *~eur m*, *-euse f* 1) робітник, -ця рафінадного (або нафтопереробного) заводу; 2) цукрозаводчик.

raffoler *vi (de qn, de qch)* бути в захопленні від...; пристрасно кохати.

raffut *m* розм. шум, гвалт.

rafistol||age *розм.* грубе лагодження; *~er vt розм.* лагодити абияк.

rafl||e *f* пограбування; напад; облава; *~er vt розм.* розграбувати; захопити під час облави.

rafraich||ir *vt* освіжати, охоло-

джувати; провітрювати; *~ la mémoire à qn* відновити щось у чийсь пам'яті, нагадати; *se ~* освіжатися; *~issant, -e adj* освіжаючий, прохолодний; *~issement m* 1) охолодження; 2) підкріплення (*сил*); 3) *pl* прохолодні напої.

ragaillardir *vt* розвеселити; підбадьорити.

rag||e *f* 1) шаленство, лют; *faire ~* лютувати; *mettre en ~* довести до нестями; 2) нестерпний біль; *~er vi* скаженіти, шаленіти; *~eur, -euse adj* запальний; шалений.

ragot *I m, -e f* товстун, -ха; коротун, -ха.

ragot *II m* розм. пересуди, плітки.

ragoût *m* 1) *кул.* рагу; 2) гостра приправа; *~ant, -e adj* 1) смачний, апетитний; 2) принадний; *~er vt* викликати апетит.

rai *m* спіця (колеса); *Ø ~ de lumière* промінь світла.

raid [*red*] *m* 1) рейд; набіг, наліт; 2) поїздка; *ав.* рейс, переліт.

raid||e *1. adj* 1) негнучкий; 2) 2) крутий (*про сходи*); 3) непохитний, крутий (*про вдачу*); 2. *adv* відразу; круто; *~eur f* 1) негнучкість; 2) стрімкість; 3) непохитність.

raid||ir *vt* (туго) натягувати; *se ~ 1)* втрачати гнучкість; 2) напружуватися; 3) (*contre*) твердо триматися; *~issement m* 1) натягування; 2) *перен.* напруженість.

raie *I f* 1) риба, штрих; смуга; 2) межа; 3) проділ (*у волоссі*).

raie *II f* скат (риба).

raifort *m* хрін.

rall [ra:] *m* ре́йка.
 raill||er *vt* висміювати; *se* ~
 (de) сміятися з когось; ~erie *f*
 насмішка; жарт; ~erie à part сер-
 йозно, без жартів; ~eur, -euse
 1. *adj* насмішуватий; 2. *m, f* на-
 смішник, -ця.
 raisin *m* виногра́д; ~ sec ізюм.
 raison *f* 1) розум, інтеле́кт;
 mettre à la ~ урезонити; 2) до-
 каз, підстава; avoir ~ ма́ти ра-
 цію; à bonne ~ з логічним правом;
 3) *mat.* відношення; пропорція;
 en ~ de відповідно.
 raisonn||able *adj* розсудливий;
 ~é, -e *adj* обґрунтований; розум-
 ний; dictionnaire ~é тлумачний
 словник; ~ement *m* міркування;
 висновок; ~er 1. *vi* 1) міркувати,
 робити висновок; 2) заперечувати;
 мудрувати; 2. *vt* 1) обдумувати,
 обговорювати; 2) переконувати; 3)
 докоряти; ~eur *m*, -euse *f* резо-
 нер, -ка.
 rajeun||ir 1. *vt* 1) молодіти; 2)
 оновлювати; 2. *vi* (а, è) молодіти;
 ~issement *m* 1) омолодження; 2)
 оновлення (природи).
 rajouter *vt* знову додавати.
 rajust||ement *m* 1) приладжу-
 вання; виправлення, лагодження;
 2) примирення; ~er *vt* 1) прила-
 джувати; упорядковувати; 2) ула-
 годжувати; примиряти.
 râle *m*, ~ment *m* хрип, хрипіння.
 ralent||ir *m* уповільнення; *тех.*
 малий хід; au ~ повільно; ~ir
 1. *vt* сповільнювати, затримувати;
 2. *vi* сповільнювати, притишувати
 хід; ~issement *m* уповільнення.
 râler *vt* 1) хрипіти; 2) розм.
 сердитися.

ralli||ement *m* 1) військ. збір;
 2) об'єднання; ~er *vt* знову об'єд-
 нувати, возз'єднуватися; *se* ~er
 (à) приєднуватися.
 rallong||e *f* вставна дошка; ta-
 ble à ~es розсувний стіл; ~ement
m подовження; ~er *vt* подовжу-
 вати.
 rallumer *vt* знову запалювати;
 розпалювати; *se* ~ знову загоря-
 тися, спалахувати.
 ramag||e *m* 1) кольорові узори
 (на тканині); 2) щебетання (пта-
 хів); 3) дитячий лепет; ~er 1. *vt*
 покривати узорами (тканину); 2.
vi щебетати, цвірінькати.
 ramas *m* 1) безладна купа (лах-
 миття і т. ін.); 2) набір.
 ramassage *m* збирання, підби-
 рання.
 ramassé, -e *adj* 1) кремезний;
 2) компактний.
 ramasser *vt* 1) підбирати, під-
 німати; 2) збирати, об'єднувати;
se ~ 1) зішлюватися; 2) зібра-
 тися з силами.
 rame I *f* тичка, підпірка (для
 повзучих рослин).
 rame II *f* 1) стопá (паперу);
 2) состав (вагонів); 3) поїзд метрб.
 rame III *f* весло.
 rameau *f* гілка; розгалуження.
 ramener *vt* 1) знову приводити;
 приносити; 2) повертати, поновлю-
 вати.
 ram||er *vi* веслувати; ~eur *m*,
 -euse *f* весляр, -ка.
 rameu||x, -se *adj* гіллястий.
 ramifi||cation *f* розгалуження;
se ~er розгалужуватися.
 ramol||drir 1. *vt* зменшувати;
 2. *vi* зменшуватися.

ramollir *vt* 1) робити м'яким; 2) розслабляти; **ramollement** *m* 1) розм'якшення; 2) розслабленість.
raprant, -e *adj* 1) який (що) повзає; 2) повзучий (*про рослини*); 3) *перен.* плазуючий, раболіпний.
rampe *f* 1) поруччя; 2) укіс; 3) *театр.* рампа.
rapriment *m* 1) повзання; 2) *перен.* плазування; **~er** *vi* 1) повзати; 2) вийти (*про рослини*); 3) *перен.* плазувати.
ramure *f* 1) гілки дерев; 2) роги оленя.
rancart *m* мотлох; брак; **mettre au ~** забракувати.
rancle 1. *adj* згірклий; 2. *m* згірклість; **~ir** *vi, se ~ir* згіркнути.
ranson *f* 1) викуп; 2) *перен.* розплата; **~nement** *m* 1) звільнення за викуп; 2) вимагання, здирство; **~ner** *vt* 1) вимагати викуп; 2) стягувати, дерти три шкури; **~neur m, -neuse f** грабіжник, -ця, рвач.
ransun *e f* злопам'ятство, злоба; **~sans ~!** забудьмо свárку!;
~ier, -ière *adj* злопам'ятний.
randonnée *f* довга прогулянка.
rang *m* 1) ряд, шеренга; **seger les ~s** зімкнути ряди; 2) ранг, чин; становище (*у суспільстві*).
rangé, -e *adj* 1) акуратний; упорядкований; 2) статечний, поважний.
rangée *f* ряд; стрій, шеренга; **~ement m** упорядковування; **~er** *vt* 1) упорядковувати; розміщати; прибирати; 2) зараховувати до; 3) *військ.* строїти, шикувати; **se**

~er 1) ставати в ряд; розміщатися; 2) *військ.* шикуватися; 3) сторонитися; 4) стати розсудливим.

ranimer *vt* 1) оживляти; 2) підбадьорювати; надихати.

rapace 1. *adj* 1) хижий (*про птаха*); 2) жадібний; 2. *m, pl* хижі птахи; **~ité f** хижість, жадібність.

rapatriement *m* репатріація; **~er** *vt* репатріювати.

rappe *f* 1) тертка; 2) рашпіль; **~er** *vt* 1) терти на тертці; 2) зношувати.

rapetasser *vt* *розм.* грубо штовпати, абияк латати; **~eur m, -euse f** компілятор; халтурник, -ця.

rapetisser 1. *vt* зменшувати; 2. *vi* зменшуватися.

rapiat, -e *adj* *розм.* скупий, жадібний.

rapide 1. *adj* 1) швидкий, 2) крутий (*схил і т. ін.*); 2. *m, pl* швидка течія, поріг (*річки*); 2) швидкий поїзд; **~ement adv** швидко; **~ité f** швидкість; 2) крутість.

rapiecer *vt* лагодити, латати.

rapin *e f* розкрадання; **~er** *vt, vi* розкрадати.

raplatir *vt* приплюснути.

rappel *m* 1) відкликання (*по-сла*); 2) заклик, запрошення; ви́клик; 3) нагадування; 4) *військ.* збір (*сигнал*); **battre le ~** бити на збір; **~er** *vt* 1) відкликати (*по-сла*); 2) закликати; 3) нагадувати; **se ~er** пам'ятати, згадувати.

rapport *m* 1) ра́порт, повідомлення; доповідь; 2) прибуток; 3)

відповідність, зв'язок; співвідношення; *par* ~ *à* по відношенню до; 4) *pl* стосунки, відносини, взаємовідносини; ~ *s de production* виробничі відносини; ~ *er vt* 1) принести; привезти назад; 2) повідомляти; доповідати; 3) принести плодів; 4) донести (на когось); 5) віднести до, зараховувати до; *se ~er* 1) відповідати, гармоніювати; 2) (*à qch*) стосуватися; 3): *s'en ~er* *à* посилається на, покладатися на; ~ *eue m, -euse f* 1) доповідач, -ка; 2) доноси|к, -ця; 3) геом. транспортір.

rapproch|ement m 1) наближення, зближення; 2) зіставлення, порівняння; 3) примирення; ~ *er vt* 1) наближати; присувати; 2) зіставляти; 3) примиряти.

rap|t [rap] *m* викрадання (людини).

rare adj 1) рідкий, рідкісний; 2) рідкий, негустий; 3) повільний (про пульс).

raré|faction f фіз. розрідження; ~ *ier vt* розріджувати.

rare|ment adv рідко; ~ *té f* 1) рідкість; 2) рідкісне явище.

ras, -e 1. **adj** 1) голений; 2) гладкий, рівний; *Q faire table ~e* стерти з лиця землі; 2. *m*: *au ~ de* врівень з; *au ~ de terre* під корінь; 3. **adv**: *couper ~* гладко виголити; *перен.* знищити; ~ *ant, -e adj* 1) який (що) ледве торкається; *vol ~ant* брижучий політ; 2) військ. настільний; *tir ~ant* настільний вогонь; 3) розм. нудний; ~ *er vt* 1) голити; 2) зносити, зривати; 3) військ. обстрілювати настільним вогнем; 4) розм.

надокучати; ~ *oir* 1. *m* бритва; 2. **adj** розм. нудний.

rassasier vt 1) нагодовувати, насичати; 2) *перен.* пересичувати; *se ~* 1) наїдатися; 2) *перен.* пересичуватися.

rassembl|ement m 1) збирання; 2) наплив, скупчення (народу); 3) військ. збір; зосередження (військ); ~ *er vt* 1) збирати; з'єднувати; 2) зосереджувати.

rasseoir* vt знову саджати; *se ~* знову сидіти.

rasséréner vt 1) прояснити; 2) заспокоювати.

rassis, -e adj 1) спокійний; солідний; *esprit ~* зрілий розум; 2) черствий (про хліб).

rassur|ant, -e adj заспокоїливий; ~ *er vt* заспокоювати.

rat m 1) шур, пацюк; *Q à bon chat bon ~* присл. наскобила кося на камінь; ~ *d'église* ханжа; 2) розм. скнара.

ratatiner (se) змріщуватися; коробитися.

rate f селезінка; *Q dilater la ~, désopiler la ~* розсмішити.

raté m 1) осічка; 2) несправність; 3) невдача.

rât|eau m граблі; ~ *eler vt* згрібати граблями.

râtelier m ясла (кормушка).

rater 1. *vi* 1) давати осічку; 2) *перен.* не удаватися; 2. *vt* 1) не влучати, промахнутися; 2) пропустити нагоду; зазнати невдачі; ~ *le train* спізнитися на поїзд.

ratière f пастка на шурів.

ration f раціон, пайок, порція.

rationnel, -le adj розумний; раціональний.

ratiss||age *m* скобління; чіщення скребачкою; **~er** *vt* 1) скребти, підчищати скребачкою; 2) гребти граблями.

rattacher *vt* (*à qn, à qch*) знову прив'язувати, прикріплювати; **se** **~** 1) прикріплюватися; 2) (*à*) мати зв'язок з ...; мати відношення до ...

rattraper *vt* 1) знову спіймати, схопити; 2) наздогнати; 3) надолужувати; **se** **~** 1) знову попастися; 2) надолужувати; відіграти-ся (*у гри*).

ratur||e *f* помарка; підчистка (*написаного*); **~er** *vt* закреслювати; стирати (*написане*).

rauque *adj* хриплий, сиплий.

ravag||e *m* спустошення, руйнування, розгрім; **~er** *vt* спустошувати, руйнувати, громити; **~eur** *m* спустошувач.

raval||ement *m* 1) обтісування (*дерева, каменю*); 2) *перен.* припущення; опощення; **~er** *vt* 1) обтісувати (*дерево, камінь*); 2) *перен.* принижувати, опощати; **se** **~er** принижуватися; опускатися.

ravaud||age *m* 1) лагодження, штопання; 2) груба робота; 3) *розм.* базікання; **~er** 1. *vt* 1) лагодити, штопати; 2) лаяти; 2. *vt* 1) порпатися; 2) базікати; **~eur** *m*, **-euse** *f* 1) штопальник, -ця; 2) базіка.

rave *f* ріпа.

ravigoter *vt* *розм.* 1) викликати апетит; 2) підкріпляти.

ravilir *vt* принижувати; опощати.

ravin *m* яр; лощина, балка.

ravin||e *f* 1) потік (*від дощу*);

2) водомій, вибіина; ярок; **~er** *vt* розмивати (*грунт*).

rav||ir *vt* 1) (*qch à qn*) викрадати; 2) захоплювати, зачаровувати; **à** **~** чудово; **~issant**, **-e** *adj* чудовий; **~issement** *m* 1) викрадання; 2) захоплення; **~isseur** *m*, **-isseuse** *f* викрадач, -ка.

ravitail||ement *m* 1) постачання; 2) забезпечення, харчування; **~er** *vt* постачати (*продовольство, боеприпаси*).

raviver *vt* оживляти; **~ le feu** роздувати вогонь; **Q** **~ une plaie** роз'ятрити рану.

raye *vt* 1) креслити, лініювати; 2) закреслювати.

rayon I *m* 1) промінь; 2) район; 3) радіус; 4) спиця (*колеса*).

rayon II *m* 1) полиця (*у шафі*); 2) відділ (*у магазині*); 3) **~ de miel** стільник.

rayonn||ant, **-e** *adj* 1) променістий; 2) сяючий; **~ement** *m* 1) випромінювання; радіація; 2) сяйво; ореол; **~er** *vi* 1) сяяти, виблискувати; 2) *фіз.* випромінювати.

rayure *f* 1) смуга; 2) подряпина; 3) закреслювання.

raz *m*: **~ de marée** раптовий сильний приплив.

réabonner *vt* поновити передплату.

réacti||f, **-ve** *adj* 1) реагуючий, протидіючий; 2) реактивний; **~on** *f* реакція; **avion à ~on** реактивний літак.

réagir *vi* реагувати.

réajust||ement *m* *див.* **rajustement**; **~er** *vt* *див.* **rajuster**.

réalis||able *adj* здійснений; **~ation** *f* здійснення, реалізація;

~er *vt* здійснювати, реалізувати.
réalité *f* реальність, дійсність;
 en ~ насправді, дійсно.
réappel *m* військ. 1) повторний
 призов; 2) повторна перекличка.
réarmement *m* переозброєння;
 ~er *vt* переозброювати.
réassurance *f* перестраховка;
 ~er *vt* перестраховувати.
rébarbattif, -ve *adj* непривітний,
 суворої; огидний.
rebâtir *vt* перебудовувати.
*rebattre** *vt* 1) знову бити; 2)
 проходити тією самою місцевістю;
 3) торочити, повторювати те саме;
 ~ les oreilles протуркати вуха:
rebatu, -e *adj* заяложений, ба-
 нальний.
rébell *le* 1. *adj* 1) заколотний,
 бунтівний; 2) (à qch) непокірний;
 2. *m*, *f* заколотник, -ця; бунтів-
 ник, -ця, повстанець; se ~er під-
 німати заколот.
rébellion *f* повстання, бунт, за-
 колот.
rebiffer (se) *розм.* протівити-
 ся; опиратися.
rebondir *vi* відскакувати, під-
 скакувати; ~issement *m* відска-
 кування, підскакування.
rebours *m* 1): à ~, au ~, про-
 ти шерсті; у зворотному порядку;
 2) *перен.* протилежність.
rebouter *vt* вправляти вивих.
rebrousser *vt* іти в зворотному
 напрямі, повертати назад; ~ che-
 min повернутися назад.
rebuffade *f* груба відмова;
 ~er *vt* грубо відмовляти.
rebut *m* 1) груба відмова; 2)
 брак; мотлох; ~ant, -e *adj* від-
 різливий; ~er 1. *vt* 1) відштов-

хувати; різко відмовляти; 2) від-
 бивати охоту; 2. *vi* викликати
 огиду.
recalcitrant, -e *adj* упёртий, не-
 покірний; норовистий (*про коня*).
recaler *vt* шк. провалити, зріза-
 ти (*на екзамені*).
récapitul *ation* *f* повторення;
 ~er *vt* коротко повторювати.
receller *vt* 1) *юр.* приховувати;
 2) таїти в собі; ~eur *m*, -euse *f*
 переховувач, -ка; скупник, -ця
 краденого.
récemment *adv* недавно.
recensement *m* 1) перепис на-
 селення; 2) облік; перепис; ~er *vt*
 проводити перепис.
récent, -e *adj* недавній.
récépissé *m* розписка, квитанція.
réceptacle *m* вмістище.
récepteur *m* 1) радіоприймач;
 2) телефонна трубка.
réceptif, -ve *adj* сприйнятли-
 вий; ~on *f* 1) прийняття, одержан-
 ння; 2) прийом, зустріч; dis-
 cours de ~on вступна промова;
 ~vité *f* сприйнятливість.
recette *f* 1) прихід, виручка;
 2) рецепт.
recevable *adj* *юр.* прийнятний.
receveu *m*, -se *f* 1) приймаль-
 ник, -ця; збирач, -ка (*грошей*);
 2) кондуктор (*у трамваї, автобу-
 сі, тролейбусі*).
*recevoir** *vt* 1) одержувати; 2)
 зустрічати, приймати.
rechange *m* переміна, заміна;
 pièces de ~ запасні частини.
échapper *vi* (de qch) уникнути,
 врятуватися від.
recharge *f* запасні частини
 (кулькові ручки, запальнички).

rechargement *m* 1) перевантаження; 2) *військ.* перезаряджання; *~er* *vt* 1) знову навантажувати; 2) *військ.* перезаряджати; 3) знову атакувати.

rechaud *m* нагрівальний прилад; *~ à pétrole* керосінка; *~ à alcool* спиртівка.

rechauffage *m* підігрівання, розігрівання; *~é* *m* підігріта їжа; *~ement* *m* розігрівання; *~er* *vt* 1) розігрівати, нагрівати; 2) *перен.* підігрівати; підбадьорювати.

reche *adj* 1) жорсткий, шершавий; 2) терпкий; 3) *перен.* упертий; нелгідний.

recherche *f* 1) шукання, пошуки; 2) *pl* дослідження; *centre de ~es* науково-дослідний інститут; *~é, -e* *adj* 1) витончений; рідкісний; 2) манірний; *~er* *vt* 1) розшукувати; 2) досліджувати; 3) добиватися, домагатися.

rechigné, -e *adj* похмурий, незадоволений; *~er* *vi* хмуритися, мати незадоволений вигляд.

rechute *f* 1) падіння вдруге; 2) рецидив (*хвороби*).

récif *m* риф.

réceptient *m* посудина, вміст.

recipro|cité *f* взаємність; *~que* *adj* взаємний.

récit *m* оповідання.

récitation *m* (*pl -s*) сольний концерт.

recitatif *m* муз. речитатив.

recit|ation *f* читання напам'ять; *~er* *vt* 1) читати напам'ять; *~er sa leçon, ~er une leçon* відповідати уроку; 2) розповідати.

réclam|ation *f* 1) вимога; 2)

претензія; *~er* 1. *vt* вимагати; 2. *vi* (*contre*) заперечувати.

reclus *m, -e* *f* самотник, -ця; *~ion* *f* ув'язнення; позбавлення волі.

recon|gnition [recəgnisjɔ̃] *f* *юр.* визнання (*факту*).

reco|in *m* закуток, потайне місце.

reco|llage *m, ~ement* *m* приклеювання; *~er* *vt* знову склеювати.

reco|lt|e *f* 1) збирання; 2) врожай; *~er* *vt* 1) збирати врожай; 2) *перен.* пожина́ти.

reco|mmend|ation *f* рекомендація; *~er* *vt* 1) рекомендувати; 2) доручати; 3) радити.

reco|mmencer 1. *vt* знову починати, поновлювати; 2. *vi* поновлюватися.

reco|mpens|e *f* нагорода, винагорода; *~er* *vt* нагороджувати, винагороджувати.

reco|ncil|able *adj* примиренний; *~ateur* *m, -atrice* *f* примиритель, -ка; *~ation* *f* примирення; *~er* *vt* мирити.

reco|nduire* *vt* 1) проваджати; 2) *розм.* випроваджувати.

reco|nfort *m* підтримка; *~er* *vt* утішати; підбадьорювати.

reco|nnais|sance *f* 1) пізнавання; 2) визнання; 3) вдячність; 4) *військ.* розвідка; *~ant, -e* *adj* вдячний.

reco|nnaitre* *vt* 1) пізнавати, розпізнавати; 2) визнавати; 3) *військ.* робити розвідку; *se ~* 1) пізнавати себе; 2) упізнавати один одного; 3) орієнтуватися; освободитися.

reconquérir* *vt* знову завоювати, оволодіти.
reconstitu|er *vt* відновлювати; ~tion *f* відновлення.
reconstruction *f* перебудова;
~ire* *vt* перебудовувати.
recopier *vt* переписувати.
recoudre* *vt* перешивати.
recouper *vt* перекріювати.
recourber *vt* загинати.
recourir* *vi* (à) удаватися до; ~ à la ruse удатися до хитрощів.
recours *m* 1) притулок; засіб; avoir ~ à вдатися до; 2) юр. клопотання.
recouvrement *m* перетяжка.
recouvrement I *m* 1) одержання назад; 2) відновлення (сил, здоров'я); 3) стягання, правлення.
recouvrement II *m* покривання; обтяжка; обшивка.
recouvrer *vt* 1) повертати втрачене; 2) відновлювати (сили, здоров'я); 3) стягувати.
recouvrir* *vt* 1) перекривати; 2) *перен.* прикривати, утаювати.
récré|atif, -ative *adj* забавний, розважальний; ~ation *f* 1) розвага; відпочинок; 2) перерва (у школі); ~er *vt* розважати; se ~er відпочивати; розважатися.
recréer *vt* 1) заново штукатурити; підправляти; 2) *розм.* рум'янити, біліти обличчя.
récrier (se) 1) скрикнути; 2) (contre qn, qch) заперечувати, протестувати.
recrimin|ation *f* докори, обвинувачення; *pl* суперечки; ~atoire *adj* докірливий; ~er *vi* (contre qn) докоряти один одному.
rescoquevill|é, -e *adj* 1) змёр-

шений; покороблений; 2) *перен.* скорчений, зішуглений; se ~er корбитися.

rescu, -e *adj* знесилений.

rescu *m* нова поросль.

rescudescence *f* 1) посилення, збільшення; 2) загострення (хвороби, епідемії).

rescue *f* 1) новобранець; рекрут; 2) *військ.* набір.

recrut|ement *m* 1) вербування (робітників); 2) призовники; ~er *vt* набирати, вербувати; ~eur *m* вербувальник.

rectan|gle *m* прямокутник; ~gulaire *adj* прямокутний.

recteur *m* ректор.

rectifi|able *adj* поправний; ~cation *f* 1) виправлення; 2) *хім.* очищення; ~er *vt* 1) виправляти; 2) *хім.* очищати.

rectiligne *adj* прямолінійний.

rectitude *f* 1) прямота, прямизна; 2) правота, справедливість.

recto *m* лицевий бік (сторінки).

rectoral, -e *adj* ректорський.

rescu, -e 1. *adj* прийнятий; 2. *m* квитанція, розписка.

recueil *m* збірник.

recueil|ement *m* зосередження; ~ir* *vt* 1) збирати; 2) приймати у себе, давати притулок; se ~ir зосереджуватися.

resuire* *vt* 1) прожарювати, пропикати; 2) *тех.* обпалювати.

resuit *m* 1) прожарювання; 2) *тех.* прогартування.

resul *m* 1) відступ; 2) задній хід (машини); 3) відбій (рушниці); відкіт (гармати); ~ade *f* відступ; ~ement *m* відсування назад; ~er 1. *vt* 1) відсувати; 2) від-

кладати, відстрічувати; 2. *vi* відступати.

reculons: à ~ *loc. adv.* задом; **marcher à ~** відступати, задкувати.

recupér|ation *f* відшкодування (збитків); ~ *er* *vt* відшкодовувати (збитки).

récurrent, -e *adj* мед. повторний, рецидивний, поворотний.

récus|able *adj* 1) юр. який (що) підлягає відводу; 2) заперечний, сумнівний; ~ *ation* *f* юр. відвід; ~ *er* *vt* юр. відвідати (склад суду, свідків).

reddition *f* 1) повернення, віддавання; 2) військ. капітуляція.

redemander *vt* 1) перепитувати; 2) вимагати назад.

redescendre* 1. *vi* (è) знову спускатися, сходити вниз 2. *vt* (а) опускати.

redev|able *adj* належний; зобов'язаний; ~ *ance* *f* зобов'язання; повинність.

redevenir* *vi* (è) знову ставати.

redevoir* *vt* залишатися в боргу.

rediger *vt* складати, формулювати; редагувати.

redire* 1. *vt* 1) повторювати, твердити; 2) переказувати; 2. *vi* гудити; ганьбити.

redond|ance *f* багатослів'я; пишномовність; ~ *ant, -e* *adj* багатослівний; пишномовний.

redonner 1. *vt* 1) знову давати, повертати; 2) надавати; 2. *vi* (dans qch) знову вдаватися; впадати.

redoubl|ement *m* 1) подвоєння; 2) посилення, збільшення; ~ *er* 1. *vt* 1) подвоювати; 2) збільшувати, посилювати; 3) підшивати

нову підкладку; 2. *vi* посилюватися.

redout|able *adj* страшний, грізний, небезпечний; ~ *er* *vi* боятися.

redress|ement *m* 1) випрямлення; 2) відродження; оздоровлення; ~ *er* *vt* 1) випрямляти; поставити; 2) виправляти, загладжувати; викорінювати; 3) розм. навести на розум, провітати; ~ *eur* *m* 1) ел. випрямляч; 2): ~ *eur de torts* ірон. побірник справедливості.

réduct|eur, -rice 1. *adj* зменшувачий, скорочуючий; 2. *m* тех. редуктор; ~ *ion* *f* 1) зменшення, скорочення; 2) хім. відновлення, регенерація; 3) хір. вправлення.

réduire* *vt* 1) зменшувати, скорочувати; 2) хім. розкисляти, відновлювати; 3) хір. вправляти; 4) (à) доводити до; 5) (en) перетворювати на.

réduit, -e 1. *adj* зменшений, скорочений; 2. *m* 1) кутіок; халупка; притулок; 2) сховище.

réedifi|cation *f* 1) перебудова; 2) відбудова; ~ *er* *vt* 1) перебудувати; 2) відбудовувати.

rééditer *vt* перевидавати.

réédu|cation *f* перевиховання;

~ *quer* *vt* перевиховувати.

réel, -le *adj* реальний, дійсний.

réélection *f* переобрання.

réélire* *vt* переобирати.

réellement *adv* дійсно, насправді.

réensemencer *vt* знову засівати, пересівати.

rééqui|ement *m* переустаткування, реконструкція; ~ *er* *vt* переустаткувати.

réexpédier *vt* відправляти назад.

refaire* *vt* робити заново; переробляти; **se** ~ 1) набиратися сил; зміцнювати своє здоров'я; 2) поправляти свої справи.

refectoire *m* їдальня (у школі, лікарні і т. ін.).

refendre* *vt* розколювати знову; розпильювати уздовж.

référer||ence *f* 1) довідка, посилання; *ouvrage de ~* довідник; 2) *pl* рекомендація; ~ *er* 1. *vt* (qch à qn) відносити, приписувати; 2. *vi* доповідати; **se** ~ *er* (à) 1) належати до ...; 2) посилатися на ...

refeumer *vt* знову закривати, зачиняти, замикати.

réfléchi, -e *adj* 1) обдуманий; 2) вдумливий.

réfléchir *vi* (à qch, sur qch) роздумувати, міркувати.

reflet *m* відбиття, відблиск.

réfléter *vt* відбивати.

réflex||e 1. *adj* 1) фіз. відбитий; 2) рефлективний, мимовільний; 2. *m* рефлекс; ~ *ible* *adj* фіз. здатний відбиватися; ~ *ion* *f* 1) фіз. відбиття; 2) міркування, роздумування.

refluer *vi* текти назад; відхлюнути.

reflux [rəfly] *m* 1) відплив (морський); 2) *перен.* відхід, відступ.

refon||dre* *vt* 1) переплавляти; 2) дуже змінювати; ~ *te* *f* 1) переплавка; 2) докорінна переробка.

reforger *vt* перековувати.

réform||ateur, -atrice 1. *adj* перетворювальний; 2. *m, f* перетворювач, -ка; реформатор, -ка; ~ *ation* *f* реформування, перетворення; ~ *e* *f* 1) реформа; 2) військ. звільнення від служби.

réformé, -e *adj* 1) виправлений; 2) *рел.* протестантський; 3) військ. звільнений від військової повинності.

reformer *vt* перетворювати; військ. переформовувати.

réformer *vt* 1) реформувати; поліпшувати; 2) військ. звільнити з армії.

refoul||ement *m* відштовхування; відтіснення; ~ *er* *vt* 1) відштовхувати; відтіснити; 2) давати задній хід (про поїзд).

réfractaire *adj* (à qch) 1) непокірний; 2) *мед.* несприйнятливий; 3) вогнетривкий.

réfract||er *vt* заломлювати (проміння); ~ *if, -ive* *adj* фіз. заломлюючий; ~ *ion* *f* фіз. заломлювання.

refrain *m* приспів.

refrêner *vt* приборкувати, стримувати.

réfrigér||ant, -e 1. *adj* охолодний; 2. *m* холодильник; ~ *ateur* *m* холодильник; ~ *ation* *f* охолодження; ~ *er* *vt* охолоджувати.

refroid||ir 1. *vt* 1) охолоджувати; 2) *перен.* розохолоджувати; 2. *vi, se* ~ 1) стигнути, холонути; охолоджуватися; 2) простуджуватися; ~ *issement* *m* 1) охолодження, остигання; 2) простуда.

refuge *m* притулок, пристановище.

réfugi||é *m, -e* *f* біженець, -ка; **se** ~ *er* 1) утікати, ховатися; 2) (*dans, en*) вдатися до.

refus *m* відмова; ~ *er* *vt* 1) відмовлятися, відхиляти; 2) відмовляти у; 3) *фам.* провалити когось (на екзамені); **se** ~ *er* 1) відмов-

ляти собі в; 2) (*à faire qch*) відмовлятися зробити щось.

réfut|able *adj* спростовний; **~ation** *f* спростування; **~er** *vt* спростовувати.

regagner *vt* 1) відігравати; повертати собі; 2) надолужувати; **Q** ~ le dessus взяти верх; 3) повертатися, добиратися до; **~** *son logis* повернутися додому.

régat *m* (*pl -s*) бенкет; **~ade** *f* частування; **~er** *vt* угощати, частувати; **se** ~ бенкетувати.

regard *m* погляд; **attirer les** ~s привернути увагу; **Q** *en* ~ навпроти; поруч; паралельно; **traduction avec le texte en** ~ переклад з надрукованим паралельно текстом; *en* ~ *de* у противагу; *au* ~ *de* порівняно з; **~ant**, -e *adj* об'єктивний; **~er** *vt* 1) дивитися; 2) стосуватися когось, чогось; *cela ne* ~e pas це мені не стосується.

regarnir *vt* 1) опоряджати заново; 2) знову постачати.

régence *f* регентство.

régénér|ateur, -atrice 1. *adj* відновлюючий; 2. *m* *tex.* регенератор; **~ation** *f* відродження, відновлення; **~er** *vt* відроджувати, відновлювати.

régent *m*, -e *f* регент, -ша, правитель, -ка; **~er** *vt* командувати, розпоряджатися.

regimber *vi* 1) брикатися; 2) (*contre*) протівитися, опиратися.

régime *m* 1) державний лад, спосіб правління; 2) режим, розпорядок; спосіб життя; 3) дієта; 4) *tex.* умови праці, режим.

régiment *m* 1) військ. полк; 2) розм. велика кількість, сила.

région *f* область; район; місцевість; **~al**, -e *adj* регіональний, обласний.

registr|e *m* 1) реєстр, книга записів; 2) *муз.* реєстр; **~er** *vt* записувати.

réglage *m* 1) лініювання (*наперу*); 2) *tex.* регулювання.

règle *f* 1) лінійка; 2) правило; встановлений порядок; *en* ~ згідно з вимогами (*закону, порядку*); **Q** *en* ~ générale взагалі.

réglé, -e *adj* 1) лінійований; 2) регулярний; встановлений.

règlement *m* 1) упорядковування, урегулювання; улаштування (*справи*); 2) розпорядження; 3) регламент; статут; 4) розрахунок.

règlement|ation *f* регламентація, упорядкування; **~er** *vt* регламентувати, упорядковувати.

régler *vt* 1) лініювати, креслити, графіти; 2) визначати, встановлювати; 3) упорядковувати; 4) керувати; 5) розраховуватися; **se** ~ 1) регулюватися, встановлюватися; 2) (*sur*) пристосовуватися до; брати приклад з.

régne *m* 1) царювання; 2) панування.

régner *vi* 1) царювати; 2) панувати.

regonfl|ement *m* 1) наповнення; 2) підйом, напір (*води*); **~er** 1. *vt* 1) знову надувати, наповнювати (*газом*); 2) розм. піднісати дух; 2. *vi* надуватися, розбухати.

regorg|ement *m* переповнення; розлив; **~er** *vi* 1) виступати через край, виходити з берегів, розливатися; 2) бути переповненим; 3) бути багатим на щось.

regressi||f, -ve adj регресивний.
regret m 1) жаль, скорбота, сум; 2) *pl* скарги; нарікання; **~table adj** прикрий; **~ter vt** жалити, шкодувати; бути засмученим.

régulari||sation f (y) регулювання, упорядкування; **~ser vt** регулювати, упорядковувати; **~té f** регулярність, правильність.

réguli||er, -ère adj 1) регулярний, правильний; упорядкований; 2) точний, акуратний, справний; **~èment adv** регулярно, точно.

réhabituer vt знову привчати; **se ~** знову звикати.

rehausse||ment m підвищення; **~er vt** 1) підвищувати; 2) вихвалити.

réimpr||ession f 1) передруківування; 2) нове видання; **~imer vt** 1) передруківувати; 2) перевидавати.

rein m 1) анат. нирка; 2) *pl* поперек.

reine f королева.

rejaill||ir vi 1) брязкати; 2) відскакувати; 3) відбиватися (про світло); 4) *перен.* (sur qn) відбиватися, падати на; **~issement m** брязкання.

rejet m 1) неприйняття, відхилення; 2) бот. паросток; **~er vt** 1) відкидати; відбивати; 2) відхилити; 3) (sur) звертати на когось (провину, помилку); 4) бот. давати паростки.

rejeton m 1) паросток; 2) нащадок.

rejoindre* vt 1) з'єднувати; 2) приєднуватися; 3) доганяти.

réjou||ir vt радувати, веселити;

розважати; **se ~** радіти, веселитися; **~issance f** 1) веселощі; розвага; 2) *pl* святкування; **~issant, -e adj** веселий, утішний.

relâche m перерва, зупинка; перепочинок.

relâch||é, -e adj 1) розпущений, безладний; 2) розслаблений; **~ement m** 1) ослаблення; 2) розпущеність; 3) перепочинок; **~er I. vt** 1) ослаблювати, відпускати; 2) розпускати, ослаблювати (дисципліну і т. ін.); 2. *vi* слабнути.

relais m 1) змінні, перекладні коні; 2) пункт перевантаження; поштова станція; 3) спорт. естафета; **course par ~** естафетний біг; 4) *ел.* релє.

relater vt 1) розповідати, викладати, описувати; 2) повідомляти.

relati||f, -ve adj 1) який (що) стосується, відноситься; 2) відносний; **~on f** 1) відношення; зв'язок; 2) *pl* стосунки, зв'язки; 3) реляція, донесення; **~vité f** відносність.

relax||ation f 1) ослаблення; 2) звільнення (ув'язненого); **~er vt** 1) ослаблювати; 2) звільняти (ув'язненого).

relégation f довічне заслання.

relève f зміна; **~ de la garde** зміна караулу.

relevé, -e I. adj 1) підвищений; 2) величний; 3) прямиий, гострий; 2. *m* 1) виписка, відомість; **~ de notes** таблиць успішності; 2) короткий огляд; 3) визначення; **~ topographique** топографічна зйомка.

relevement m 1) підняття; підвищення; 2) відновлення, відроб-

дження; 3) виписка; 4) топ. зйомка.

relever 1. *vt* 1) піднімати; 2) відновлювати; 3) підвищувати, облагороджувати; 4) відмічати, помічати; 5) змінювати; ~ une sentinelle заступити вартового; 6) звільняти; 2. *vi* (de) 1) оправитися від; ~ de maladie одужати; 2) залежати від; se ~ 1) піднятися; 2) відужати; 3) оправитися від.

relief *m* 1) рельєф, випуклість; 2) виразність; mettre en ~ виділити, підкреслити.

reli|er *vt* 1) зв'язувати; об'єднувати; 2) переплітати (книжку); ~eur *m*, ~euse *f* палітурник, -ця. **religi|eux**, ~euse *adj* релігійний; ~on *f* релігія.

relire* *vt* перечитувати.

reliure *f* оправа, палітурка.

relui|re* *vi* 1) виблискувати, сяяти; 2) світитися; ~sant, -e *adj* блискучий.

remâcher *vt* *прям., перен.* пережовувати.

remani|ement *m* 1) переробка, перебудова; 2) реорганізація; ~er *vt* 1) переробляти; 2) перебирати.

remarquable *adj* чудовий.

rema|rque *f* зауваження; примітка; ~er *vt* помічати; відмічати.

rembarqu|ement *m* 1) повторне навантаження; 2) повернення на судно; ~er 1. *vt* 1) знову навантажувати; 2) знову саджати на судно; 2. *vi* повертатися на судно.

rembar|rer *vt* 1) відштовхувати; 2) дати відсіч.

remblai *m* насип.

remblaver *vt* знову засівати.

rembours|ement *m* сплата; повернення боргу; ~er *vt* відшкодувати витрати; повертати борг.

rembrunir 1. *vt* 1) робити темнішим; 2) засмучувати; 2. *vi* робитися темним.

remède *m* ліки, лікувальний засіб.

remédier *vi* (à qch) 1) допомагати; 2) усувати, відвертати; ~ aux abus усунути зловживання; ~ au danger відвернути небезпеку.

remembrement *m* 1) укрупнення; 2) возз'єднання.

remémor|atif, -ative *adj* встановлений в пам'ять когось, чогось; ~er *vt* нагадувати; se ~er згадувати.

merc|ement *m* подяка; ~er *vt* дякувати.

remette|re* *vt* 1) ставити; класти; 2) знову надівати; 3) передавати; 4) поправляти здоров'я; 5) відкладати; se ~ 1) одужати; 2) знову стати (сісти, лягти); 3) (à) знову взятися за; ~ s'en ~ à qn покластися на когось.

remis|e *f* 1) передача; вручення; 2) відстрочка; 3) знижка; зменшення; 4) сарай, гараж; ~er *vt* 1) ставити в сарай, в гараж, під навіс; 2) *розм.* поставити на місце, осадити.

remission *f* прощення; ~ sans ~ 1) нещадно; 2) безперервно.

rem|ener [rām(ə)ne] *vt* відбодити назад.

remonter 1. *vi* (è) 1) знову підніматися; 2) (à) брати початок, походити від; 2. *vt* (a) 1) знову

підняти наверх; 2) знову підніматися по; ~ le courant пливти вгору проти течії; 3) поповнювати, постачати; 4) заводити (годинник); 6) підбадьорювати.

remont||ance *f* застерєження; зауваження; докір; ~ *vt* докоряти; робити зауваження.

remords *m* докори сумління.

remorqu||e *f* 1) буксірування; 2) буксір; ~ *vt* 1) буксірувати; 2) розм. тягти; ~ *eur, -euse* 1. *adj* буксірний; 2. *m* 1) буксір; 2) грузовик з причепом.

remouleur *m* точильник.

remous *m* коловорот, вир.

rempart *m* 1) земляний вал; кріпосна стіна; 2) перен. оплот.

remplaçant *m, -e* *f* заступник, -ця.

remplac||ement *m* заміна; заміщення; ~ *vt* замінити; заміщати.

rempl||ir *vt* 1) (de qch) наповнювати; 2) заповнювати (бланк і т. ін.); 3) виконувати; ~ une fonction займати посаду; ~ *issage* *m* заповнення.

remporter *vt* відносити назад, брати з собою; *Q* ~ la victoire здобути перемогу.

remuant, -e *adj* рухливий.

remue-ménage *m* розм. 1) перестановка меблів, речей; 2) метушня.

remu||ement *m* 1) рух; 2) перевезення, перенесення; 3) хвилювання; смута; ~ *vt* 1) рухати; пересувати; переставляти; 2) трясти; ворухити; 3) зворушувати, хвилювати; обурювати; 2. *vi* рухатися, не стояти на місці.

rémunér||ation *f* винагорода; оплата (праці); ~ *vt* винагороджувати, платити.

renaissance *f* відродження.

renaitre* *vi* 1) відроджуватися; 2) одужувати.

renard *m* 1) лис, лисиця; 2) лисяче хутро.

renchér||ir 1. *vt* робити дорожчим; 2. *vi* 1) дорожчати; 2) (sur qn) перевіршити когось; 3) (sur qch) перебільшувати; ~ *issement* *m* подорожчання.

rencontr||e *f* 1) зустріч; à la ~ назустріч; 2) зліт, нарада; 3) випадок; de ~ куплений випадково; par ~ випадково; 4) сутичка; поєдинок; combat de ~ зустрічний бій; ~ *vt* 1) зустрічати; 2) випадково знаходити.

rendement *m* 1) прибутковість; ~ économique рентабельність; 2) продуктивність; ~ scolaire шкільна успішність; 3) врожайність.

rendez-vous *m* побачення.

rendormir* *vt* знову присипляти; se ~ знову засипати.

rendre* *vt* 1) віддавати, повертати; 2) передавати, вручати; 3) здавати, віддавати; ~ les armes скласти зброю, капітулювати; 4) виробляти; давати прибуток; 5) виявляти; показувати; ~ les honneurs віддавати шану; 6) виражати, висловлювати; ~ mot à mot передати дослівно; 7) визначати, постановляти; ~ un arrêt винести постанову; se ~ 1) відправлятися, вирушати; 2) здаватися, скорятися; 3) виявити себе, показати себе.

rendu, -e 1. *adj* стомлений, зму-

чений; 2. *m* 1) *військ.* перебіжчик; 2) яскравість передачі (у творі мистецтва).

renfermé, -e 1. *adj* скритний; 2. *m* затхлість.

renfermer *vt* 1) знову замика́ти; ув'язнювати; 2) містити; вміщати; 3) таїти в собі; *se ~* 1) замика́тися; 2) зосереджуватися.

renflé, -e *adj* здутий, стовщений; *~ement m* здуття, стовщення; опуклість; *~er* 1. *vt* потовщувати, збільшувати; 2. *vi, se ~er* здуватися; розбухати.

renforcement *m* заглиблення; *~er* *vt* забивати глибше.

renforcement *m* підсилення, підкріплення; *~er* *vt* підсилювати, зміцнювати.

renfort *m* *військ.* підкріплення; *venir en ~* іти на віручку.

renragement *m* 1) поступання на службу (повторне); 2) *військ.* надстрокова служба; *~er* 1. *vt* знову наймати, завербувати; 2. *vi, se ~er* 1) знову поступати на службу; 2) *військ.* залишатися на надстроковій службі.

rengorger (*se*) величати́ся, чванитися.

reniement *m* заперечення; *~er* *vt* заперечувати; зрікатися.

reniflement *m* пирхання, сопіння; *~er* 1. *vi* пирхати, сопіти; 2. *vt* нюхати.

renne *m* північний олень.

renom *m* репутація, слава; *~mé*, -e *adj* відомий, знаменитий; *~mée* *f* слава, популярність.

renommer *vt* знову призначати; обирати заново.

renoncement *m* відмова, зре-

чення; *~er* *vi* (*à*) відмовлятися, зрікатися; *~iation* *f* відмова, зречення.

renoulement *m* відновлення відносин; *~er* *vt* 1) знову зв'язувати; 2) відновлювати (розмову, справу).

renouveau *m* повернення весні, весна.

renouveler *vt* 1) оновляти; 2) починати знову; відновлювати; 3) поліпшувати; 4) відроджувати; *~lement m* відновлення; онівлення.

renovation *f* відновлення; онівлення; *~er* *vt* відновлювати; відроджувати.

renseignement *m* 1) відомість, довідка; 2) *військ.* розвідувальні дані; *~er* *vt* повідомляти, давати довідки, інформувати; *se ~er* довідуватися.

rentamer *vt* знову починати.

rentrée *f* 1) повернення; 2) відновлення роботи, заняття (після канікул); 3) збирання (хліба, сіна); 4) надходження, внесок (прибутків, збору); *~er* 1. *vi* 1) повертатися; 2) відновлювати діяльність, заняття (після канікул); 3) надходити (про грошові суми); 2. *vt* 1) звозити, збирати (хліб, сіно); 2) затаїти в собі, затамувати.

renversant, -e *adj* розм. різьблений, приголомшливий.

renvers *e f: à la ~ loc. adv.* навзаки, горілиць; *~é*, -e *adj* перекинутий; повалений; *~ement m* 1) перекидання; 2) переворот; повалення; *~er* *vt* 1) перекидати; 2) скидати, повалити.

renvoi *m* 1) відсилання назад;

повёрнення; 2) звільнення; 3) посилення, виноска (у книжці); 4) юр. відстрочка.

renvoyer* *vt* 1) відсилати; повертати; 2) звільнити; виключати (з навчального закладу і т. ін.); 3) відстрочувати.

réouverture *f* відкриття знову.

repaire *m* 1) лігво; 2) кубло.

répandre* *vt* 1) проливати, розливати; 2) розсипати; 3) роздавати; 4) поширювати.

réparable *adj* поправний.

répareraitre* *vt* знову з'являтися.

réparation *f* 1) виправлення, ремонт; 2) підкріплення, зміцнення; 3) *pl* репарації; **~er** *vt* 1) поправляти, ремонтувати; 2) відновлювати; зміцнювати (сили); 3) згладжувати; **~er le temps** *perdu* надолужити втрачений час.

repartition *m* перерозподіл; **~er** *vt* перерозподіляти.

repartie *f* репліка, заперечення; відсіч.

repartir* *I vt* швидко, влучно заперечувати, відповідати.

repartir* *II vi* (ê) 1) знову вирушити в дорогу; 2) поїхати назад.

répartir *vt* розподіляти, розміщати, розкладати; **~ition** *f* розподіл, розміщення, розкладка.

repas *m* їда (у певні години); сніданок, обід, вечір; **~ faire un ~ de brebis** *fcsti* всухом'ятку.

repassage *m* 1) повторний рейд, переправа; 2) гостріння; 3) прасування; **~er** *I. vi* знову проходити, проїжджати; 2. *vt* 1) знову переходити, переїжджати, пе-

ревозити; 2) (à *qn*) передавати; 3) викликати в пам'яті; 4) гострити; 5) прасувати; **~eur** *m* точильник; **~euse** *f* гладильниця.

repêcher *vt* 1) вивуджувати, витягувати з води; 2) *перен. розм.* виручати когось.

repentir *m* каяття, розкаяння.

repentir* (se) *каятися*.

répercussion *f* 1) відбиття (звуку, світла); 2) відгук, відгомін, резонанс; **~ter** *vt* відбивати (звук, світло).

repère *m* мітка, зарубка; орієнтир.

répertoire *m* 1) перелік, список; каталог; 2) довідник; 3) *театр.* репертуар.

répéter *vt* 1) повторювати; 2) репетитувати; **~iteur** *m*, **~itrice** *f* репетитор; **~ition** *f* повторення.

repeuplement *m* 1) заселення; 2) розведення (риб, птахів); **~er** *vt* 1) заселяти знову; 2) знову розводити (риб, птахів).

répit *m* відстрочка, передішка.

replacement *m* переміщення; **~er** *vt* 1) класти, ставити на попереднє місце; 2) знову призначати на посаду.

replanter *vt* пересаджувати (рослини).

repl|et, -ète *adj* повний, гладкий, огрядний.

repli *m* 1) складка, зморшка; звійина; **~ les ~s du cœur** тайники серця; 2) *військ.* відступ; **~er** *vt* знову складати, згортати; **se ~er** *I* згортатися; 2) *військ.* відступати; 3) гнутися; **~ se ~er sur soi-même** замкнутися в собі.

répliqu|e *f* репліка, заперечен-

ня; *~er vt, vi* відповідати, заперечувати.

répondre* 1. *vt* відповідати щось; 2. *vi* 1) дати відповідь, відповісти; 2) відповідати (чомусь); 3) (*de qn, de qch*) ручатися за.

réponse *f* відповідь; *en ~ à ...* у відповідь на ...; *pour toute ~* замість відповіді.

reporter I [rəpɔʁte:r] *m* репортер.

reporter II *vt (à)* 1) відносити назад; 2) переносити, переставляти.

repos 1. *m* 1) відпочинок; 2) перерва; пауза; 3) спокій; 2. *int.* *~!* вільно! (команда).

reposer 1. *vt* 1) класти назад; покласти; 2) давати спокій; 2. *vi* відпочивати; спати; лежати, спочивати; *se ~* відпочивати.

repouss|ant, -e *adj* відрізливий, огидний; *~er* 1. *vt* 1) знову штовхати, рухати; 2) відштовхувати; відбивати; 3) відхиляти; 2. *vi* пускати нові паростки.

répréhens|ible *adj* непорядний, вартий осуду; *~on* *f* догана, осуд.

repandre* 1. *vt* 1) знову брати; 2) брати назад, віднімати; 3) знову піти, поїхати по; 4) поправляти, лагодити; 5) знову починати, відновлювати; 2. *vi* 1) вижувати; 2) знову замерзати (*про річку*); 3) відновлюватися; 4) прийматися (*про рослину*); 5) заперечувати; *se ~* знову оволодіти собою.

représailles *f pl* репресії.

représent|ant *m* представник, уповноважений; *~atif, -ative* *adj* представницький; *~ation* *f* 1)

пред'явлення; 2) зображення; 3) театр. вистава; 4) представництво; *~er vt* 1) (знову) представляти, показувати; 2) зображувати, відтворювати; 3) виконувати, грати (*на сцені*); *se ~er* уявляти собі щось.

réprimand|e *f* догана; *~er vt* виговорювати, дорікати.

réprimer *vt* придушувати, приборкувати.

repris|e *f* 1) взяття назад; 2) повторення; 3) відновлення (*вистави, роботи і т. ін.*); *à la ~* після перерви; *à plusieurs ~es* неодноразово; 4) лагодження; *~er vt* лагодити, штовпати.

réprob|eur, -rice *adj* осудливий; *~ion* *f* осудження; закид; суворі догани.

reproch|able *adj* який (що) заслугує докору; *~e* *f* докір, закид; *~er vt (qch à qn)* докоряти, дорікати.

reproduct|eur, -rice *adj* відтворюючий; *~ible* *adj* відтворюваний; *~if, -ive* *adj* відтвірний; *~ion* *f* 1) біол. розмноження; 2) репродукція; 3) ек. відтворення.

reproduire* *vt* відтворювати, розмножувати; *se ~* 1) розмножуватися, відтворюватися; 2) знову з'являтися.

réprouv|é, -e 1. *adj* проклятий; 2. *m, f* відщепенець, -ка; *~er vt* 1) відкидати, заперечувати; 2) осуджувати.

reptiles *m pl* зоол. рептилії, плазуни.

repi, -e *adj* 1) ситий; 2) (*de qch*) перен. пересичений.

républi|cain, -e 1. *adj* республі-

канський; 2. *m, f* республіканець, -ка; *~que f* республіка.

répugn|ance f огіда, відріза; *~ant, -e adj* огідний, брудний; *~er vi* 1) відчувати огиду до чогось; 2) викликати огиду; 3) *(à qch)* суперечити чомусь.

répuls|if, -ve adj огідний, відразливий; *~on f* 1) відштовхування; 2) огіда, відріза.

réput|ation f репутація; *~é, -e adj* відомий; *~er vt* визнавати, шанувати.

requête f прохання, клопотання, скарга.

requin m акула.

requis, -e adj потрібний; належний.

rescapé, -e adj який (що) врятувався (під час катастрофи і т. ін.).

rescousse f: *venir à la ~* прийти на допомогу.

réseau m 1) мережа, сітка; 2) *перен.* сплетіння, сіть.

réserve f 1) стриманість; 2) резерв, запас; *en ~* про запас; 3) застереження; *sans ~* без застережень, без винятку; *à la ~ de* за винятком; *sous ~ de* за умови; 4) заповідник.

réserv|é, -e adj 1) стриманий; 2) заброньований; *~er vt* 1) приберігати, залишати про запас; 2) *(à qch)* призначати.

réservoir m 1) водійма, водіймище; 2) резервуар, бак.

résid|ence f 1) постійне місце проживання; 2) резиденція; *~er vi* 1) проживати, знаходитися; 2) *(en, dans)* полягати.

résidu m 1) *хім.* залишок, бсад;

2) відходи (технічні); 3) субстрат.

résign|ation f 1) відмова; поступка (на чюсь користь); 2) покірність долі; *~é, -e adj* покірний; *se ~er* упокорюватися.

résin|e f дерев'яна смола, камедь; *~eux, -euse adj* смолистый, камедистий.

résist|ance f 1) опір; la Résistance рух Опору (у Франції в період фашистської окупації 1940—1944 рр.); 2) витривалість, стійкість; *~ant, -e adj* 1) який (що) чинить опір; 2) витривалий; *~er vi* *(à)* 1) опиратися, захищатися; 2) протистояти; зносити, переносити.

résolu, -e adj рішучий; *~tion f* 1) рішення; намір; 2) резолюція, постанова; 3) рішучість.

réson|ance f резонанс; *~ner vi* звучати, дзвеніти, лунати.

résorber vt поглинати.

résoudre vt* розв'язувати, вирішувати; *se ~ (de faire qch)* зв'язуватися на щось.

respect m 1) повага, пошана; *Q sauf votre ~* з вашого дозволу; 2) додержання; *le ~ des droits* додержання прав; *~able adj* поважний, шановний; *~er vt* 1) поважати, шанувати; 2) шадити.

respect|if, -ve adj 1) взаємний, обопільний; 2) відповідний; *~vement adv* 1) взаємно; 2) відповідно.

respectueu|x, -se adj шанобливий.

respir|ateur 1. adj дихальний; 2. *m* респіратор; протигаз; *~ation f* дихання; *~atoire adj* дихальний;

~er 1. *vi* 1) дихати, зітхнути; 2) передихнути; 2. *vt* вдихати, дихати чимсь.

resplend||ir *vi* сяяти, блищати; ~issant, -e *adj* сяючий, блискучий.

responsab||ilité *f* відповідальність; ~le 1. *adj* відповідальний; 2. *m, f* відповідальна особа.

ressaisir *vt* знову заволодівати, знову захоплювати; se ~ оволодіти собою, опам'ятатися.

ressembl||ance *f* схожість; ~ant, -e *adj* схожий, подібний; ~er *vi* (à *qn, à qch*) бути схожим, подібним; se ~er бути схожим один на одного.

ressentiment *m* злопам'ятство.

ressentir* *vt* почувати, відчувати.

resserr||é, -e *adj* стиснутий; ~ement *m* 1) стягування, стискання; 2) скібність; обмеженість; ◊ ~ement des rangs згуртованість рядів; ~er *vt* 1) стягувати, стискати; 2) зміцнювати; ~er l'amitié зміцнювати дружбу; 3) звужувати, зменшувати; обмежувати.

ressort I *m* 1) пружина; ресора; 2) енергія, рушійна сила.

ressort II *m* 1) компетенція суду, підсудність; 2) компетенція, повноваження; cela n'est pas de mon ~ це не в моїй компетенції.

ressortir* I *vi* (è) 1) знову виходити; 2) виділятися, виступати; faire ~ підкреслювати; 3) впливати.

ressort||ir* II *vi* (à) 1) входити в компетенцію; 2) відноситися, належати до; ~issant, -e 1. *adj* (à) 1) підвідомчий; 2) підсудний; 2. *m, f* 1) підданний, -а; 2) виходець.

ressource *f* 1) засіб, спосіб; homme de ~ винахідлива, спритна людина; 2) *pl* ресурси, запаси; ~s du sous-sol корисні копалини; ~s naturelles природні багатства.

ressouvenir *m* далекий спогад.

ressouvenir* (se) (de *qn, de qch*) пригадувати.

ressusciter 1. *vt* 1) воскрешати, оживляти; 2) *перен.* відроджувати, відновлювати; 2. *vi* воскреснути, ожити.

restant, -e 1. *adj* який (що) лишається; 2. *m* залишок, решта.

restaur||ateur *m, -atrice f* реставратор; ~ation *f* реставрація, відновлення; ~er *vt* реставрувати, відбудовувати, відновлювати.

rest||e *m* 1) решта, залишок; здача; au ~, du ~ протé, до того ж; 2) *pl* прах, остánки; ~er *vi* (è) залишатися, перебувати; en ~er là зупинитися на чомусь, обмежитися чимсь; ◊ ~er (tout) court запнутися.

restitu||er *vt* 1) повертати; 2) відновлювати; 3) поновлювати в правах; ~tion *f* 1) повернення; 2) відновлення.

restrein||dre* *vt* зменшувати; скорочувати; обмежувати; ~t, -e *adj* 1) обмежений; скорочений; 2) стріманий.

restrict||f, -ve *adj* обмежувальний; ~on *f* обмеження; застереження.

résult||ant, -e 1. *adj* (de *qch*) який (що) впливає, який (що) є наслідком; 2. *f* фіз. рівнодіюча сила; ~at *m* результат, наслідок; ~er *vi* (de *qch*) впливати з чогось, походити, бути наслідком.

résurrection *f* 1) *рел.* воскресіння; 2) відродження.

rétablir *vt* 1) відновлювати; 2) поправляти; *se ~* видужувати; *~issement* *m* 1) відновлення; 2) одужання.

retaper *vt* 1) *розм.* підправляти, підновляти; 2) *шк. арг.* провалити на екзамені.

retard *m* 1) запізнення, затримка; *être en ~* запізнюватися; 2) відставання; *~ataire* *adj* 1) який (що) спізнився; 2) відсталий; *~ement* *m* затримка; *~er* 1. *vt* відкладати, відстрочувати; затримувати; 2. *vi* 1) спізнюватися; 2) відставати (*про годинник*).

retenir* *vt* 1) затримувати, тримати; 2) залишати; 3) запам'ятовувати; 4) замовляти, бронювати; *se ~* стримуватися.

rétenir *f* затримання.

retentir *vi* звучати, лунає; віддаватися; *~issant*, *-e* *adj* звучний; голосний; *~issement* *m* 1) звучання; 2) відгук, відгомін.

retenue *f* 1) стриманість; 2) вихарування (з плати); 3) залишення в класі після уроків (як покарання).

réticence *f* навмисне замовчування чогось; недомовка.

rétil, *-ve* *adj* 1) норовистий (*про коня*); 2) упёртий, непокірний.

retiré, *-e* *adj* відлюдний.

retirer *vt* 1) виймати, витягувати; 2) брати назад; 3) відсувати; *se ~* 1) піти, віддалитися; 2) (*de qch*) відсторонитися.

retomber *vi* (*ê*) 1) знову падати; 2) спадати, звисати; 3) (*dans*

qch) впадати в ...; 4) (*sur qn*) тяжіти над кимсь.

retordre* *vt* віти, сукати, крутити.

retorquer *vt* заперечувати; побивати когось його ж аргументами.

retors, *-e* *adj* 1) кручений; зігнутий; 2) хитрий.

retour *m* 1) повернення; *être de ~* повернутися; *au ~* по дорозі назад; *de ~ de* повернувшись з; *sans ~ loc. adv.* безповоротно; *en ~ de loc. prép.* замість, у нагороду за; 2) вигин; поворот.

retourner 1. *vt* 1) перевертати; перелицювати; 2) повертати; 2. *vi* повернутися; *se ~* обертатися.

rétractation *f* відмова від своїх слів.

rétracter I *vt* брати слова назад; *se ~* відмовлятися від сказаного.

rétracter II *vt* втягувати все рєдину; *se ~* скорочуватися.

retrait *m* 1) зменшення (*обсягу*); усадка; 2) скасування; вилучення; 3) відкликання; звільнення (*з роботи*); виведення (*військ*).

retraite *f* 1) відступ; *battre en ~* відступати; 2) вихід у відставку, на пенсію; *à la ~* у відставці; *en ~* на пенсії; 3) притулок; 4) самота, відлюддя.

retranchement *m* 1) відрізування, відсікання; 2) зменшення, скорочення; 3) *військ.* окоп, укріплення; *~er* *vt* 1) відрізувати; відкидати; 2) відраховувати; віднімати; 3) укріплювати; *se ~er* 1) обмежувати себе; 2) *військ.* укріплюватися, окопатися.

rétréc||ir *vt* 1) звужувати; 2) *перен.* обмежувати; *se ~* 1) звужуватися; 2) збігатися (*про тканину*); ~issement *m* 1) звужування; 2) усадка (*тканини*); 3) *перен.* обмеженість; тупість.

retremper *vt* 1) знову намочувати; 2) вдріг гартувати (*сталь*); 3) *перен.* загартувувати.

rétribu||er *vt* оплачувати; винагороджувати; ~tion *f* платня; гонорар; винагорода.

retrograd||ation *f* 1) *регрес*; 2) *військ.* пониження в чині; ~e 1. *adj* ретроградний, реакційний; 2. *m, f* ретроград, -ка, реакціонер, -ка; ~er 1. *vi* іти назад; відступати; 2. *vt* *військ.* понизити в чині.

retrospecti||f, -ve *adj* ретроспективний, звернений до минулого.

retrouss||é, -e *adj* засуканий (*про рукава*); *Q* *peз ~* кирпатий ніс; ~er *vt* підбирати (*сукню*); засукувати (*рукава*).

retrouver *vt* знову знаходити; знаходити загублене; *se ~* оволодіти собою.

rets, *m* 1) тенета, сіть, невід; 2) *перен.* пастка, западня.

réun||i, -e *adj* об'єднаний; ~ion *f* 1) з'єднання, об'єднання; 2) збори; ~ir *vt* 1) з'єднувати; 2) збирати.

réuss||i, -e *adj* вдалий; *mal ~* невдалий; ~ir 1. *vi* мати успіх; 2. *vt* успішно робити щось; ~ite *f* 1) наслідок, результат; 2) успіх, удача.

rêvass||er *vi* 1) марити (*у ві сні*); 2) поринати у мрії; ~erie *f* 1) забуття; 2) мріання, марення.

rêve *m* 1) сновидіння, сон; 2) мрія.

réveil *m* 1) пробудження; battre (*або* sonner) le ~ бити (*або* трубити) ранкову зорю; 2) будильник; ~ler *vt* будити; *se ~ler* прокидатися.

révé||ateur, -atrice 1. *m, f* викривальник, -ця; 2. *m* фото проявник; ~ation *f* 1) викриття; 2) відкриття; ~er *vt* 1) викривати, виявляти; 2) фото проявляти; *se ~er* 1) виявлятися; 2) проявляти себе.

revenant *m* привид.

revendi||cation *f* вимога; протест; ~quer *vt* вимагати; відстоювати свої права.

revendre* *vt* перепродувати.

revenir* *vi* (è) 1) знову приходити, повертатися; ~ sur ses pas піти назад; *Q ~ à soi* опритомніти, очуняти; 2) згадуватися, спадати на думку; 3) *розм.* подобатися; cela me revient це мені подобається; 4) (à) знову братися за щось; 5) (de) змінити свої погляди; ~ de ses erreurs звільнитися від помилок; 6) (sur) відмовлятися; ~ sur sa décision відмовлятися від свого рішення; 7) *en ~* відужати.

revente *f* перепродаж.

revenu *m* прибуток.

revenue *f* молода поросль.

rêver 1. *vi* 1) бачити сон; 2) марити; 3) (à qch) мріяти; 2. *vt* 1) бачити щось у ві сні; 2) бажати, прагнути.

réverbère *m* 1) рефлексор; 2) вуличний ліхтар.

reverd||ir *vi* 1) зазеленіти; 2) *перен.* помолодіти.

révérenc||e *f* 1) глибока пошана; *Q* sauf ~, ~ parler *розм.*

пробачте на слові; 2) реверанс; ~ієх, -ієuse *adj* підлісливий.

rêverie *f* мрійність, замисленість.

revers *m* 1) виворот, зворотний бік; 2) лацкан, вилога, закіт (одежі, взуття); 3) невдача, негода.

reverse *vt* 1) знову наливати, переливати; 2) *бухг.* переказувати (гроші).

revêtement *m* обшивка.

*revêtir** *vt* 1) знову одягати, надягати; 2) (*de qch*) наділяти (владою, довірою і т. ін.); 3) облицьовувати, обшивати.

réveur *||* *g*, -se 1. *adj* мрійливий, задумливий; 2. *m*, *f* мрійник, -ця.

revient *m*: *prix de ~* собівартість.

revirement *m* 1) поворот (судна); 2) *перен.* повна зміна, переворот; ~*er vi* 1) змінювати напрям (*про судно*); 2) *перен.* змінювати намір, рішення.

réviser *vt* переглядати, перевіряти; ревізувати; ~*ion f* перевірка, ревізія.

*revivre** 1. *vi* оживати; 2. *vt* знову переживати.

*revoir** 1. *vt* 1) знову побачити; 2) знову переглядати; *se ~* знову зустрітися; 2. *m* побачення, зустріч; *au ~* до побачення.

révolte *f* бунт, заколот, обурення, повстання; ~é, -e 1. *adj* повсталий; 2. *m*, *f* бунтівник, -ця; ~*er vt* 1) підбурювати до повстання; 2) викликати обурення; *se ~* збунтуватися, повстати.

révolu, -e *adj* завершений, закінчений; минулий; *il a 50 ans ~* йому минуло 50 років.

révolution *f* 1) революція; la Grande Révolution Socialiste d'Octobre Велика Жовтнева соціалістична революція; 2) переворот; 3) *астр.* обертання, повний оборот; 4) виток (штучного супутника).

révoquer *vt* 1) відкликати, усувати з посади; 2) відмінити.

revue *f* 1) перегляд, огляд; 2) *військ.* огляд, парад; 3) *театр.* ревію; 4) огляд, журнал.

rez: à ~ de loc. prép. на рівні, нарівні з.

rez-de-chaussée *m* перший поверх.

rhabiller *vt* 1) переодягати; 2) лагодити.

rhénan, -e *adj* прирейнський.

rhinocéros [rinoseros] *m* носоріг.

rhume *m* нежить.

riant, -e *adj* усміхнений.

ricaner *m* висміювання; зубоскальство; ~*er vi* посміюватися; зубоскалити; ~*eur m*, ~*euse f* насмішник, -ця; зубоскал, -ка.

richard *m* багатий; ~e *adj* 1) багатий; 2) дорогий; чудовий, розкішний; ~esse *f* 1) багатство, достаток; 2) родючість; 3) пишність, блиск.

ride *f* 1) зморшка, складка; 2) борозна; 3) бріжі (на воді).

rideau *m* завіса; гардіна; штора; полог.

ridier *vt* 1) морщити; 2) борознити; *se ~* морщитися; хмуритися.

ridicule 1. *adj* смішний; 2. *m* смішнє; *tourner qn en ~* висміювати когось; ~iser *vt* висміювати.

rien 1. *pron* ніщо, нічого; *il n'est ~* він мені нічого, неспіває. ~1 ні в якому разі; *pour ~* да-

ром; ні за що; *roug* ~ *au monde* ні за що в світі; *de* ~ дуже маленький, незначний; *en moins de* ~ за одну мить, моментально; *un homme de* ~ нікчемна людина; 2. *m* 1) ніщо, 2) *pl* дрібниці.

rieu||r, -se 1. *adj* сміхотливий; 2. *m, f* реготу/н, -ха.

rigid||e *adj* 1) твердий; негнучкий; 2) задубілий; 3) *перен.* непохитний; суворий; ~ *ité* *f* 1) твердість; негнучкість; 2) задубіння; 3) *перен.* непохитність; суворість.

rigolade *f* *розм.* веселість, жарт, сміх.

rigole *f* жолобок, рівчачок.

rigoler *vi* *розм.* сміятися, веселитися, жартувати.

rigolo, -le 1. *adj* *розм.* забавний, смішний; 2. *m* *розм.* веселун.

rigoureux||x, -se *adj* 1) строгий, суворий; 2) жорсткий.

rigueur *f* 1) строгість, суворість; 2) різкість, суворість (*клімату*); 3) пунктуальність, точність; *à la* ~ у крайньому разі; *de* ~ необхідний, обов'язковий.

rimailler *vi, vt* пописувати віршики.

rim||e *f* рима; *Q sans* ~ *ni raison* без усякого сміслу; ~ *er* 1. *vi* 1) римувати, бути співзвучним; 2) складати вірші; 2. *vt* перекладати віршами; ~ *eug* *m* віршомаз.

rincer *vt* полоскати.

ripaille *f* *розм.* гуляння.

ripost||e *f* швидка відповідь; заперечення; відсіч; ~ *er* *vi* швидко відповідати, заперечувати; давати відсіч.

*rire** 1. *vi* 1) сміятися; ~ *jaune*

вимушено сміятися; *faire* ~ смішити; 2) (*de qch*) насміхатися, глузувати; *roug* ~ жартом.

rire II *m* сміх; *gros* ~ гучний сміх; *périt*.

ris *m* *заст.* сміх; ~ *ée* *f* 1) вибух сміху; 2) насмішка; 3) посміховище; ~ *ette* *f* посмішка (*дитини*); ~ *ible* *adj* смішний.

risqu||e *m* ризик; *cougir* *un* ~ ризкувати; *au* ~ *de* ризкуючи; *à tout* ~ на всякий випадок; ~ *er* 1. *vt* 1) ризкувати чимсь; 2) зв'язуватися на щось; 2. *vi* (*de+inf*) ризкувати; ~ *er* *de tomber* ризкувати впасти.

risque-tout *m* смільчак.

rit||e *m* обряд, ритуал; ~ *uel, -le* *adj* ритуальний, обрядовий.

rivage *m* берег, узбережжя.

rival, -e 1. *adj* суперницький; 2. *m, f* суперник, -ця; ~ *iser* *vi* (*avec qn de qch*) суперничати, змагатися; ~ *ité* *f* суперництво.

rive *f* берег.

river *vt* 1) клепати, заклепувати; 2) скловувати.

riverain, -e 1. *adj* береговий, прибережний; 2. *m, f* прибережний житель.

rivière *f* річка, ріка.

rixer *f* бійка; бурхлива сварка.

riz *m* рис; ~ *ière* *f* рисова плантація.

robe *f* 1) сукня, плаття; ~ *de chambre* халат; 2) тога; мантия (*суддіа, адвокатів, професорів*); ряса; 3) судові звання; *gens de* ~ судді; 4) масть (*тварин*).

robinet *m* кран.

robuste *adj* міцний, дужий.

roc *m* скеля, стрімчак.

rocaill||e 1. *adj* примхливий, манірний (про стиль, жанр); 2. *f* щєбінь, черепашки (для облицювання); ~ *eux*, -*euse adj* кам'янистий.

roch||e *f* 1) скєля, стрімчак; 2) камінь (будівельний); гірська порода; *Q de vieille* ~ старого гарту; ~ *er m* скєля, стрімчак; ~ *eux*, -*euse adj* скєлястий, кам'янистий.

rod||er vi 1) блукати, бродити; 2) гасати; нишпорити; ~ *eur m*, -*euse f* бродяга.

rodomont m хвалькє, фанфарєн.

rogn||er 1. *vt* 1) обрізувати; підрізувати, вкорєчувати; *Q* ~ les ongles à qn збїти пїху комусь; 2) урізувати, змєншувати. 2. *vi* злитися.

rogner vi розм. бурчати, бурмотати крізь зуби.

rogner f обрізки.

rogue adj зарозумілий, гордовитий, пихатий.

roi m 1) корєль, цар; 2) шах, карт. корєль.

rôle m 1) реєстр, єпис; юр. спїсок справ; mettre au ~ занести до спїску; 2) театр. роль; 3) роль, становище (в суспїльствї); *Q à tour de* ~ по черзі.

romain, -e adj римський.

roman I, -e adj романський.

roman II m роман.

romanci||er m, -ère f романїст, -ка (письменник).

romanesque adj романічний, романічний.

romaniste m, f романїст (філолог).

romarin m бот. розмарїн.

romp||re* 1. *vt* 1) ламати, розбивати; рвати; ~ ses fers розбїти

кайдани; 2) перепиняти; відводити; 3) переривати, порушувати; 4) псувати; 5) роз'єднувати; 2. *vi* 1) ламатися, рватися, лопнути; 2) поривати з кимсь (зносини); se ~ 1) зламатися, розбїтися; 2) зламати собі щось; ~ *и, -e adj* 1) зламаний; розірваний; 2) стємлений, розбитий; 3) вмілий; досвідчений; être ~ *и aux affaires* бїти досвідченим у справах; *Q à bâtons* ~ *us* нескладно; уривками.

ronce f 1) ожїна; колючий чагарник; ~ artificielle колючий дріт; 2) *pl* труднощі, неприємності.

rond, -e 1. *adj* 1) крўглий; 2) лєгідний, зговірливий; 3) прямий; рішучий; 2. *m* 1) круг, коло; ep ~ колом, кружком; 2) *argo* су; n'avoir pas un ~ не мати ні гроша.

rond-de-cuir m розм. «канцєлярська кріса», чинїша; бюрократ.

ronde f 1) дозір, обхід; перевірка вартєвих; faire une ~ робити обхід; 2) хоровєд; хоровєдна пісня; *Q à la* ~ по колу; по черзі.

rondelet, -te adj круглєнький, товстєнький.

rondement adv 1) швидко, жваво, спрїтно; 2) коротко, прямо, ясно.

rondeur f 1) окрўглість; повнєтє; 2) прямотє, відвєртїсть; 3) зговірливїсть.

rond-point m крўгла плєща.

ronfl||ant, -e adj 1) гучний, голосний; 2) перен. пихатий; ~ *e-ment m* хрєпіння, храп; ~ *er vi* 1) хрєпїти; 2) шипїти, гудїти; ~ *eur m*, -*euse f* хрєпун, -ка.

rong||ement *m* 1) гризіння; 2) *перен.* роз'їдання, підточування; **~er** *vt* 1) гризти; 2) точити, роз'їдати; 3) турбувати, мучити; **~eur, -euse** 1. *adj* 1) який (що) гризе; 2) роз'їдаючий; 2. *m pl зоол.* гризуні.
rongron *m* 1) муркотання; 2) гудіння; **~ner** *vi* муркотати.
rosâtre *adj* блідо-рожевий.
rose 1. *adj* рожевий; 2. *f* троянда; 3. *m* рожевий квітка.
roseau *m* очерет, комиш.
rosée *f* роса.
roseraie *f* розарій.
rosier *m* трояндовий кущ.
rosse *f* 1) шкapa; 2) *розм.* злітка.
rossignol *m* 1) соловей; 2) *розм.* відмічка; 3) залежаний товар.
rotat||eur, -rice *adj* обертальний; **~if, -ive** *adj* ротаційний; обертальний; **~ion** *f* 1) обертання; 2) сівозміна.
rôt||i *m* печення; **~ie** *f* грінка; **~ir** *vt* 1) жарити, смажити; 2) пекти; **~isserie** *f* закусочна.
rouage *m* 1) система коліс; 2) зубчасте колесо.
rouan, -ne 1. *adj* рябий; 2. *m* рябий кінь.
roublard, -e *розм.* 1. *adj* хитрий, собі на умі; 2. *m, f* хитрун, -ха, пройда.
roucou||ement *m* воркування; **~er** *vi* воркувати.
roue *f* колесо; **~s motrices** ведучі колеса; **~ d'engrenage** зубчасте колесо; **~ faire la ~** перекидатися, ходити колесом; *перен.* пишатися, задаватися; **être sur la ~** відчувати сильний біль.

roué, -e 1. *adj* розбитий, знеможений; 2. *m, f* 1) розпусник, -ця; 2) шахрай, -ка, пройда.
rouer *vt* *ист.* колесувати; **~ de coups** нещадно побити.
rouerie *f* шахрайство, плутні.
rouge 1. *adj* червоний; 2. *m* 1) червоний квітка; 2) червона фарба; **~ de mercure** кіновар; 3) рум'яна; 4) рум'янець; **~âtre** *adj* червонуватий; **~aud, -e** *adj* *розм.* червонолиций.
rougeole *f* кір.
rougeoyer *vi* червоніти.
roug||eur *f* 1) червоний квітка; 2) рум'янець; **~ir** 1. *vt* фарбувати в червоний квітка; 2. *vi* червоніти; **~issant, -e** *adj* червоніючий; соромливий.
rouill||e *f* іржа; **~é, -e** *adj* іржавий; **~er** 1. *vt* 1) вкривати іржею; 2) *перен.* ослабити; **~er l'esprit** притупити розум; 2. *vi, se ~er* 1) іржавіти; 2) *перен.* занепасти; **~eux, -euse** *adj* іржавий; **~ure** *f* іржа.
roulage *m* 1) їзда; 2) гужове перевезення; 3) транспортна контора.
rouleau *m* 1) згорток, трубка; рулон; 2) *тех.* прокатний вал; циліндр; каток.
roul||ement *m* 1) качання, скошування; 2) гуркіт; стук, шум (предмета, який котиться); 3) перекоті (грому); **~er** 1. *vt* 1) котити, качати; 2) згортати; 3) (dans) загортати; 4) *розм.* обдурити; 2. *vi* 1) котитися; 2) їздити; 3) гриміти.
roulette *f* 1) коліщатко; 2) рулетка.
roulis *m* *мор.* бортова хитація.

roulotte *f* фурго́н.
roumain, -e 1. *adj* руму́нський; 2. *m* руму́нська мо́ва.
round [raʊnd] *m* спорт. ра́унд.
rouss|âtre *adj* рудува́тий; ~eur *f* рудий ко́лір; taches de ~eur весня́нки, ластови́ння.
rousse *f* розм. полі́ція.
rouss|il *m* за́пах горілого, па́леного; ~ir *vt* підсма́лити.
route *f* 1) доро́га, шлях; code de la ~ правила ру́ху; faire fausse ~ збі́тися з шля́ху; *перен.* поми́литися; 2) ав., мор. рейс, курс.
roulier 1 *m* 1) мор. лбо́ця; 2) го́нщик-велосипе́дист; \diamond vieux ~ бувала́ людина.
routi|er II, -ère *adj* доро́жний; voie ~ère грунто́ва доро́га.
rouvrir* *vt* зно́ву відкрива́ти, відчи́няти; ~ une plaie (або une blessure) *перен.* роз'я́трити ра́ну.
rou|x, -sse 1. *adj* рудий; 2. *m, f* руда́ людина; 3. *m* рудий ко́лір.
royal, -e *adj* коро́лівський, ца́рський.
royau|me *m* коро́лівство, ца́рство; ~té *f* коро́лівська вла́да.
ruade *f* 1) брика́ння; 2) *перен.* різка́, несподі́вана ви́хватка.
ruban *m* стрі́чка.
rubicond, -e *adj* черво́ний (про обличчя́).
rubis *m* рубі́н.
rucl|e *f* ву́лик; ~er *m* па́сіка.
rud|e *adj* 1) шорсткий, нері́вний; 2) важкий; 3) суворо́й; 4) гру́бий, різкий; ~esse *f* 1) шорсткі́сть; 2) гру́бість; 3) суворо́ість.
rudiment *m* 1) *pl* поча́тки, осно́ви; елемен́тарні поняття́; 2) біол. рудиме́нтарний о́рган; ~aire *adj*

1) поча́тковий, елемен́тарний; 2) біол. зародко́вий.
рудо|lement *m* гру́бе поводо́ження; ~yer *vt* гру́бо поводо́дитися з кимсь, попи́хати кимсь.
rué *f* ву́лиця.
ruée *f* стрі́мкий рух упе́ред, на́тиск; нава́ла.
ruelle *f* прову́лок, ву́личка.
ruer *vi* брика́тися; se ~ рину́тися, ки́нутися.
rug|ir *vi* рича́ти; реві́ти; ~issement *m* 1) рича́ння; 2) виття́.
rug|osité *f* шорсткі́сть, нері́вність; ~ueux, -euse *adj* шорсткий, нері́вний.
ruin|e *f* 1) розбо́рення, загі́бель; 2) *pl* ру́їни; ~er *vt* 1) руйнува́ти; 2) розоря́ти; 3) псува́ти; se ~er розоря́тися.
ruisseau *m* струмо́к.
ruissel|ant, -e *adj* 1) який (що) струме́нє, тече́; 2) промóклий; ~er *vi* струме́нєти, ли́тися струмо́м; ~lement *m* стіка́ння струмо́ками.
rumeur *f* 1) шум, гул; го́мін; 2) хвилюва́ння, збу́дження; 3) по́голос, чу́тка.
rumin|ant, -e 1. *adj* жу́йний; 2. *m, pl* жу́йні тварини; ~er *vt* 1) жува́ти; 2) *перен.* обду́мувати.
rupture *f* 1) перело́м, поло́мка; 2) розрив; прорив; 3) сва́рка, розрив; 4) припи́нення; пору́шення.
rural, -e *adj* сільськый.
rus|e *f* хитрі́сть, підсту́пність; ~é, -e *adj* хитрий, підсту́пний; лука́вий; ~er *vi* хитрува́ти, лука́вити.
Russe *m, f* росі́ян|ин, -ка.

russe 1. *adj* російський; 2. *m* російська мова.

rust||aud, -e 1. *adj* грубий, неотесаний; 2. *m, f* вайло; ~icité *f* 1) грубість, незграбність; 2) простота, невибагливість; ~ique *adj* 1) сільський; 2) простий; 3) неотесаний.

rustre 1. *adj* грубий; 2. *m* грубий.

rutil||ance *f* блиск, сяяння; ~ant, -e *adj* 1) яскраво-червоний; 2) виблискуючий, сяючий; ~er *vi* виблискувати.

rythme *m* ритм; темп; au ~ de під ритм, у такт.

S

sa *adj. poss. f* див. son I.

sabl||e *m* пісок; ~er *vt* посипати піском; ~eux, -euse *adj* піщаний; ~on *m* дрібний пісок; ~opneux, -opneuse *adj* піщаний.

sabot *m* 1) дерев'яний черевик, сабó; 2) копито; 3) гальмовий башмак.

sabr||e *m* шабля; ~er *vt* 1) рубати шаблею; 2) розм. робити абияк; ~er de la besogne халтурити.

sac I *m* 1) мішок, торба; ~ de couchage спальний мішок; ~ à dos рюкзак; O un ~ percé марнотрат; vider son ~ висловити все; prendre qn la main dans le ~ спіймати когось на місці злочину; l'affaire est dans le ~ усé гарáзд, справу полагоджено; 2) сýмочка; ~ à main жіноча сýмочка; 3) *груб.* шлунок.

sac II *m* розграбування; mettre à ~ розграбувати.

saccad||e *f* сильний поштовх; ривóк; rag ~es ривка́ми, стрибкоподібно; ~é, -e *adj* нерівний,

стрибкоподібний; style ~é урівнистий стиль.

saccager *vt* грабувати, розоряти.

sacochе *f* сýмка, торбінка.

sacr||e *m* коронування; посвячення (*y san i t. in.*); ~é, -e 1. *adj* 1) священний, непорушний; 2) *груб.* проклятий; 2. *m* святе; ~er 1. *vt* посвящати (*в сан*); 2. *vi* лаяти.

sacrifi||ce *m* жертва; ~er *vt* принести в жертву, жертвувати.

sacrilège 1. *m* блюзнірство; 2. *adj* блюзнірський.

sagac||e *adj* прозорливий; ~ité *f* прозорливість.

sag||e 1. *adj* 1) мýдрий, розумний; 2) слухняний, розсудливий; être ~ добре себе поводити (*про дитину*); 2. *m* мудрець; ~ement *adv* розумно; розсудливо; ~esse *f* 1) мýдрість; 2) розсудливість.

saign||ant, -e *adj* 1) кривавий, кровотічний; 2) недожарений, з крòз'ю (*про м'ясо*); ~ée *f* кровопускання; ~ement *m* кровотічка; ~er 1. *vi* кривавити, кровотічити;

стікати кров'ю; *перен.* обливатися кров'ю; 2. *vt* пускати кров; ~ *eux, -euse adj* закривавлений.

sailliant, -e adj який (що) виступає; випуклий, опуклий; ~ *le f* 1) *архіт.* виступ; *faire ~ie* стирчати, виступати; 2) дотепна думка, дотеп; ~ *ir** *vi* виступати, видаватися, випинатися.

sain, -e adj у різн. знач. здоровий; *homme ~* здорова людина (*морально*); ~ *et sauf* цілий і здоровий; *jugement ~* здорове міркування; *nourriture ~e* здорова їжа; *optimisme ~* здоровий оптимізм; *Q avoir l'esprit ~* бути при здоровому розумі.

saint, -e 1. *adj* святий, священний; 2. *m, f* святій, -а; ~ *été f* святість.

saisie f *юр.* накладання арешту на майно.

saisir vt 1) хапати; захоплювати; *Q être saisi de ...* бути враженим; ~ *au mot* піймати на слові; ~ *un prétexte* скористатися приводом; 2) схоплювати, розуміти; 3) накладати арешт на майно; *Q ~ un tribunal d'une affaire* передати справу в суд; *se ~* захопити щось, оволодіти чимсь.

saisissant, -e adj разючий; захоплюючий; ~ *ement m* раптовий переляк, подив.

saison f 1) поря року; 2) сезон, час, поря; *hors de ~* несвоечасно, не до речі; ~ *nier, -nière adj* сезонний.

salade f 1) салат; ~ *russe* вінегрет; 2) *перен.* вінегрет, мішанина.

salaire m заробітна плата; ~

à la journée поденна оплата; ~ *aux pièces* відрядна оплата; ~ *horaire* погодинна оплата.

salaire m наймана праця; ~ *é, -e* 1. *adj* найманий; оплачуваний; 2. *m, f* найманий робітник; ~ *er vt* платити, видавати заробітну плату.

salaud, -e 1. *adj* *розм.* неохайний; 2. *m, f* 1) *розм.* нечепура; 2) зрадник, -ця.

sale adj 1) брудний; 2) гидкий, огидний, мерзенний.

sal||é, -e adj 1) солоний; 2) непристойний; ~ *er vt* солити.

saleté f 1) неохайність, бруд; 2) мерзенність, гидота; 3) *pl* непристойності.

salière f сільниця.

sal||ir vt 1) бруднити, мазати; 2) *перен.* обмовляти когось; *se ~* бруднитися; ~ *issant, -e adj* який (що) бруднить.

salive f сліна; *Q perdre sa ~* марно говорити.

salle f зал; велика кімната, палата (*в лікарні*); ~ *d'apparat* приймальний зал; ~ *de conseil et de réception* зал засідань; ~ *de spectacle* зал для глядачів; ~ *des pas perdus* приймальня в суді; судові кулуари; ~ *de conférence* лекційний зал; ~ *d'études* клас; ~ *à manger* їдальня (*у квартирі*); ~ *de séjour* загальна кімната (*у квартирі*); ~ *de bains* ванна.

salubr||e adj цілющий; корисний для здоров'я; ~ *ité f* сприятливі для здоров'я умови; ~ *ité publique* народна охорона здоров'я.

saluer *vt* 1) вітати, кланятися; 2) передавати поклін; 3) салютувати.

salut *m* 1) порятунк, спасіння; 2) уклін, поклін, привіт; *un ~ profond* низький уклін; *rendre le ~* відповісти на уклін; 3) віддавання честі; 4) салют.

salutaire *adj* цілющий, благотворний.

salutation *f* вітання, уклін, поклін.

salve *f* 1) військ. залп; черга (при стрільбі); 2) салют; *tirer des ~s* салютувати; *Q ~ d'applaudissements* грим оплесків.

samedi *m* субота; *le ~* у суботу; *ce ~* у цю суботу; *tous les ~s, chaque ~* по суботах, щосуботи; *~ dernier* у минулу суботу; *~ prochain* у наступну суботу.

sandwich *m* сандвіч, тартинка.

sang *m* 1) кров; 2) рід, походження; *Q glacer le ~ de qn* смертельно налякати; *mettre tout à feu et à ~* зніщити вогнем і мечем; *se faire du mauvais ~* псувати собі кров, хвилюватися; *bon ~!* хай йому біс!

sang-froid *m* холоднокрівність; *de ~* холоднокрівно, спокійно; *perdre le ~* втрачати спокій; саможладання.

sanglant, -e *adj* кривавий, закривавлений.

sangl||e *f* 1) ремінь, пояс; 2) попруга; *~er vt* 1) тугу стягувати; 2) шмагати ременем.

sangler *m* дикий кабан.

sanglot *m* ридання, схлипування; *éclater en ~s* розридатися; *~er vi* ридати, схлипувати.

sangsue [sāsy] *f* 1) п'явка; 2) *перен.* кровопивця.

sanguin, -e *adj* 1) кров'яний; *analyse ~e* аналіз крові; *transfusion ~e* переливання крові; 2) повнокровний; сангвінічний; *~aigre adj* кровожерний.

sans prép без; *~ peur* без страху; *Q cela va ~ dire* само собою зрозуміло; *~ cesse* безперервно; *~ quoi, ~ cela* інакше; *~ que ...* без того, щоб ... *поп ~* не без ...

sans-abri *m* безпритульний.

sans-cœur *m* розм. 1) безсердечна людина; 2) трус.

sans-façon *m* невимушеність; безцеремонність.

sans-fil *m f* 1) телеграма, передана по радіо; 2) бездротовий телеграф; *transmission ~* передача по радіо; *~iste m* радіоаматор.

sans-gêne *m* безцеремонність.

sans-logis *m, f* бездомний, -а.

sans-souci 1. *m* безтурботність; 2. *m, f* безтурботна людина.

sans-travail *m, f* безробітний, -а.

santé *f* здоров'я; *~ publique* охорона здоров'я; *à votre ~!*, *votre ~!* за ваше здоров'я!

sap||e *f* 1) військ. сапа, хід сполучення; 2) *прям., перен.* підкоп, підрив; *~ement m* 1) риття підкопу; 2) *перен.* підрив, підривання; *~er vt* 1) робити підкоп; 2) *перен.* підкопуватися під щось; *~er les fondements* підривати основи; *~eur m* сапёр.

sapeur-pompier *m* пожежник.

sapin *m* ялина; *~ière f* ялиник.

sapristi! *int* хай йому біс!
 sarc||age *m* пропólка; ~er *vt*
 полóти, вибóлювати; ~eur *m*,
 -euse *f* полíльни|к, -ця; ~oir *m c.g.*
 полíльник (знаряддя).

sardine *f* сардiнка; ~s dans
 l'huile шпрóти.

sarrasin *m* грéчка.

satap *m* сатанá; ~é, -e *adj* бi-
 сiв, диявольський, проклýтий; ~i-
 que *adj* сатанiнський

satellite *m* супýтник, сателiт

satiété [sasjete] *f* ситiсть, пере-
 сичення.

satín *m* атлáс.

satís||faction *f* задоволення;
 ~faire* *vt* задовольняти; ~faisant,
 -e *adj* задовiльний; ~fait, -e *adj*
 задовóлений.

satur||ation *f* насичення; насиче-
 нiсть; ~er *vt* 1) *хим.* насичувати;
 2) *перен.* пересичувати.

sauc||e *f* соус, пiдлiва; \diamond servir
 à la ~ подавати у ви́глядi ...; ac-
 commodé un sujet à toutes les ~es
 подавати одне i те ж пiд рiзними
 соусом; ~iére *f* соусник.

saucisse *f* сосiска.

saucisson *m* ковбасá.

sau||f I, -ve *adj* цiлий, неушко́-
 джений; sain et ~ цiлий i здорó-
 вий.

sauf II *prép* крiм, óпрiч, за ви-
 пятком.

sauf-conduit *m* перéпустка.

saugrenu, -e *adj* безглúздий, нi-
 сенiтний.

saule *m* вербá.

saumon *m* лосóсь; сьóмга.

saupoudrer *vt* 1) посипáти (сiл-
 лю, цукром); 2) пересипáти мóву
 (цитатами).

saur *adj*: hareng ~ копчéний
 оселéдець; ~er *vt* коптiти.

saut *m* 1) стрибóк; ~ avec élan
 стрибóк з розбiгу; \diamond au ~ du lit
 встаючи з лiжка; 2) водоспад.

saute *f*: ~ de vent мор. рап-
 то́ва змiна вiтру; ~ d'humeur рап-
 то́ва змiна на́строю.

saut||er I. *vi* 1) стрибáти, ска-
 кáти; ~ au sol кинутися на шию;
 \diamond ~ aux yeux впадáти в óко; 2)
 вибухáти, висáджуватися в повіт-
 ря; faire ~ висадити в повітря;
 la bombe a ~é бóмба вибухнула;
 2. *vt* 1) переска́кувати, перестрибу-
 вати; 2) пропускáти.

sauterelle *f* кóник; саранá.

sauteu||r, -se *m, f* скаку́н, -нка
 (-ха), стрибу́н, -нка (-ха).

sautill||ement *m* пiдстрибуван-
 ня; ~er *vi* пiдстрибувати.

sauvage I. *adj* 1) ди́кий; 2) від-
 лю́дний, відлю́дкуватий; 2. *m, f*
 ди́кун, -ка; ~ment *adv* ди́ко;
 ~rie *f* ди́кiсть, ди́карство.

sauvegard||e *f* охорóна, зáхист;
 ~er *vt* охороня́ти, захища́ти.

sauve-qui-peut I. *m* безла́дна
 вте́ча, пáніка; 2. *int*: sauve qui
 peut! ряту́йся, хто мо́же!

sauv||er *vt* рятува́ти; se ~ ря-
 тувáтися; тiка́ти; ~etage *m* ряту-
 ва́ння; ceinture de ~etage ряту-
 ва́льний по́яс; bateau de ~etage
 рятува́льний чо́вен; ~eteur I. *adj*
 рятува́льний, ря́тiвний; 2. *m* ря-
 тiвник; ~eur *m* ря́тiвник, визво-
 лiтель.

savamment *adv* iз знання́м
 спра́ви, уми́ло, майстерно.

savant, -e I. *adj* учéний, досвiд-
 чений; 2. *m, f* вчéний, -а.

savoir *f* 1) смак; 2) присмак.
savoir* 1. *vt* знати, відати;
 faire ~ à ... повідомити; qui sait?,
 sait-on jamais? хіба знаєш?; que
 je sache наскільки мені відомо;
 c'est à ~ хто його знає, побачи-
 мо; un je-ne-sais-quoi щось; Q ~
 gré à qn бути вдячним комусь;
 à ~ а саме; 2. *vi* з інфінітивом:
 знати, уміти; могти; ~ vivre зна-
 ти життя; il saura le faire він змо-
 же це зробити.

savoir II *m* 1) знання, ученість;
 2) уміння.

savoir-faire *m* уміння; вправ-
 ність.

savoir-vivre *m* знання життя,
 світу; уміння жити.

savon *m* 1) мило; 2) розм. про-
 чухан; ~nage *m* 1) намілювання;
 2) прання; ~ner *vt* 1) намілюва-
 ти; 2) прати; ~neux, -euse *adj*
 мильний.

savourer *vt* 1) куштувати; сма-
 кувати; 2) втішатися, зазнавати
 насолоди; ~eux, -euse *adj* смач-
 ний.

scabreu||x, -se *adj* непристой-
 ний.

scandinave *adj* скандинавський.

scarabée *m* жук.

sceau *m* печат, печатка; Q le
 ~ du génie перен. печат гeнія;
 sous le ~ du secret таємно, під
 секретом.

scélérat, -e 1. *adj* злочинний;
 2. *m, f* лиходій, -ка, злочин|ець,
 -ниця; ~esse *f* лиходійство; під-
 ступність.

scell||é *m* печат; apposer les
 ~és опечатати; ~ement *m* вму-
 рювання (в стіну); ~er *vt* 1)

прикладати печат; 2) опечатува-
 ти; запечатувати; 3) замуровувати
 (в стіну); 4) скріплювати.

scène *f* 1) сцена; театр, підмост-
 ки; 2) сцена, картина.

scie *f* 1) пилка, пила; 2) розм.
 причепа.

sciement *adv* навмісне, сві-
 домо.

science *f* наука.

science-fiction *f*: film ~ наукó-
 во-фантастичний фільм.

scientifique 1. *adj* науковий;
 2. *m* вчений, діяч науки.

sci||er *vt* пиляти; ~erie *f* лісо-
 пильня; ~eur *m* пильщик.

scinder *vt* діляти на частини,
 роздрібнювати.

scintill||ant, -e *adj* блискаючий,
 мерехтливий; ~ation *f* блискання,
 мерехтіння; ~er *vi* блискати, ме-
 рехтїти, іскритися.

scission *f* розпад, розкол;
 ~naire *m, f*, ~niste *m, f* роз-
 кольнік, -ця.

scolaire *adj* шкільний.

scolarité *f* 1) тривалість на-
 вчального курсу; 2) шкільне на-
 вчання.

scombre *m* скумбрія, макрель.

score *m спорт.* 1) очко; 2) ра-
 хунок очок.

scrupul||e *m* скрупульозність,
 делікатність, совісність; розбірли-
 вість; sans ~ безсоромно; ~euse-
 ment *adv* сумлінно, старанно;
 ~eux, -euse *adj* 1) совісний, де-
 лікатний; 2) сумлінний, старан-
 ний.

scrut||ateur, -atrice 1. *adj* допит-
 ливий (погляд); 2. *m pl* члени лі-
 чильної комісії (при голосуванні);

~er *vt* дошукуватися, допитуватися, проникати.

scrutin *m* вибори; голосування; **dépouiller le ~** підраховувати голоси; ~er *vi* голосувати.

sculpt||er [skylte] *vt* ліпити, різьбити, вирізьблювати; ~eur *m* скульптор; ~ure *f* скульптура; різьблена робота.

sé (s') *pron. pers.* (3-ї особи) 1) як прямий і непрямий додаток ставиться завжди перед дієсловом — себе, собі; **se consacrer à la science** присвятити себе науці; **se bâtir une maison** побудувати собі дім; 2) перекладається як -ся, -сь у закінченнях зворотної форми дієслова: **se laver** умиватися; **s'habiller** одягатися.

séance *f* 1) засідання; ~ publique відкрите засідання; ~ tenante під час засідання; *перен.* негайно; 2) сеанс.

séant, -e 1. *adj* 1) який (що) засідає; 2) пристойний; 2. *m* розм. зад; **en son ~**, **sur son ~** у свійському положенні (в ліжку).

seau *m* відро; **il pleut à ~** ллє як з відра (про дощ).

séc, sèche 1. *adj* 1) сухий, висушений; 2) худий, сухорлявий; 3) уривчастий, різкий (про звук); 4) *прям., перен.* черствий, сухий; бездушний; 2. *m* суша, сухість; 3. *adv* сухо; **Q être à ~** бути без копійки.

sécateur *m* садові ножиці.

séchage *m* просушування, сушіння.

sèche-cheveux *m* фен (для волосся).

sèchement *adv* сухо, нелюб'язно.

séch||er 1. *vt* сушити, висушувати; 2. *vi* 1) сохнути, засихати; 2) *перен.* чахнути, марніти; ~eresse *f* 1) суша, засуха; 2) черствість; ~oir *m* сушарка.

second [z(ə)gɔ̃], -e 1. *adj* другий; ~e année другий курс (навчання); ~ violon друга скрипка; 2. *m* секундánt; 3. *m, f* помічник, -ця; ~aire *adj* 1) другорядний; **enseignement ~aire** середня освіта; 2) *геол.* вторинний.

seconde [z(ə)gɔ̃d] *f* секунда.

secondement [z(ə)gɔ̃d(ə)mā] *adv* по-друге.

seconder [z(ə)gɔ̃de] *vt* допомагати, сприяти.

secouer *vt* трясти, струшувати; **Q ~ les préjugés** звільнитися від забобів; **se ~** розворушитися, підбавьоритися.

secour||able *adj* готівий допомогти; ~ir* *vt* допомагати.

secours *m* допомога; **prêter ~** подати допомогу; **au ~!** рятуйте!

secousse *f* 1) поштовх, трясіння; 2) струс, потрясіння; зворушення.

secr||et, -ète 1. *adj* таємний, захований, секретний; 2. *m* секрет, таємниця.

secrétaire *m.* 1) секретар; 2) письмовий стіл.

secrètement *adv* таємно, потай, секретно.

sectaire *m* сектánt.

secteur *m* 1) сектор; 2) округ, район; дільниця.

section *f* 1) розсічення, розріз; 2) секція, відділ; 3) дільниця; 4) *військ.* взвод; ~nement *m* поділ на частини; ~ner *vt* ділити на частини, роздрібнювати.

séculaire *adj* віковий, столітній.
sécurité *f* безпека; Conseil de
 ~ Рада Безпеки.

sédentaire *adj* 1) сидячий; 2)
 осілий.

séditi||eux, -euse 1. *adj* бунтів-
 ний; 2. *m, f* бунтівник, -ця; ~ *on* *f*
 бунт, заколот.

séduct||eur m, -rice *f* спокусник,
 -ця; ~ *ion* *f* 1) зваблення, споку-
 са; 2) підкуп; 3) спокусливий,
 звабливий.

*sédui||re** *vt* 1) спокушати,
 зваблювати; 2) підкупати; ~ *sant*,
 -e *adj* спокусливий, звабливий,
 принадний.

seigle *m* жито.

seigneur *m* 1) іст. сеньйор, фео-
 дал; 2) пан, вельможа.

seip *m* 1) груди; 2) пазуха;
 3) утроба; надра; лоно; au ~
 de ... в глибині, у надрах, всере-
 дині.

seing *m* підпис.

séisme *m* підземний поштовх.

seiz||e 1. *adj* 1) шістнадцять;
 2) шістнадцятий; 2. *m* шістнадцяте
 число; ~ *ième* 1. *adj* шістнадцятий;
 2. *m* шістнадцята частина.

séjour *m* 1) перебування, про-
 живання; permis de ~ дозвіл на
 проживання; bon de ~ путівка;
 2) місцеперебування; ~ *nement* *m*
 тимчасове перебування; ~ *per* *vi*
 перебувати.

sel *m* 1) сіль; ~ *gemme* ка-
 м'яна сіль; 2) сіль, дотепність.

select [selekt], -e *adj* розм. до-
 бірний.

sélection *f* 1) добір; селекція;
 2) спорт. збірна команда; ~ *pé, -e*
 1. *adj* добірний; 2. *m, f* учасник

збірної команди; ~ *per* *vt* відби-
 рати, добирати.

self-service *m* самообслугову-
 вання.

sell||e *f* сидло; ~ *er* *vt* сидлати,
 осидлати.

sellette *f* лава підсудних; *Q être*
mis sur la ~ бути центром загаль-
 ної уваги.

selon *prép* за, по, залежно від,
 згідно з, відповідно до; ~ *moi* на
 мій погляд; c'est ~ зважаючи на
 обставини.

semailles *f* *pl* сівба.

semaine *f* 1) тиждень; dans une
 ~ через тиждень; la ~ dernière
 минулого тижня; la ~ prochaine
 наступного тижня; 2) тижнева
 плата.

sembl||able 1. *adj* подібний, схо-
 жий; 2. *m, f* подібний, -а; il n'a
 pas son ~ йому немає рівного;
 ~ *ant* *m* вигляд, подоба; faire
 ~ *ant* прикидатися; ~ *er* *vi* зда-
 ватися; il me ~ *e* мені здається.

semelle *f* 1) підощва, підметка;
Q battre la ~ тупати ногами; ne
 pas reculer d'une ~ не поступити
 ні п'яддю; ne pas avancer
 d'une ~ не посунутися вперед ні
 на крок; 2) *tex.* підощва, по-
 душка.

semence *f* 1) сім'я, зародок;
 2) *pl* посіви.

semer *vt* 1) сіяти; 2) (de) за-
 сівати; 3) поширювати.

semestre *m* півріччя; семестр.

semeu||r, -se 1. *m, f* 1) сіяч, -ка;
 2) поширювач, -ка; ~ *de panique*
 панікер; 2. *f* сівалка.

semi-conducteur *m* напівпровід-
 ник.

sémillant, -e *adj* жва́вий, мо-
то́рний, рухли́вий.

semis *m* 1) сівба́; 2) сходи́;
3) засіяне місце.

semonc||e *f* умовля́ння; дога́на;
~ *vt* умовляти; картати, вичи-
тувати ко́мусь.

sempiternel, -le *adj* вікові́чний;
безперестáнный.

sénil||e *adj* старе́чий; ~ité *f*
немі́чність, ста́рість.

sens [sā:s] *m* 1) почуття́, від-
чуття́; le ~ de qch чуття́ до чо-
гось; 2) почуття́, свідомість, ро-
зум; reprendre ses ~ опритомніти;
3) смисл, значення; bon ~, ~
commun здо́ровий розум; ~ pro-
pre пряме значення; ~ figuré пе-
реносне значення; en se ~ у цьо-
му розумінні; à double ~ дво-
значний; 4) напрям; dans tous les
~ в усіх напра́мах; en ~ inverse
у зворотному напра́мі; Q ~ dessus
dessus догори́ дном; шкеребе́рть.

sensation *f* 1) відчуття́; спри-
йняття́, вра́ження; 2) сенса́ція.

sensé, -e *adj* розсудли́вий, роз-
ва́жливий; ~ment *adv* розсудли-
во, розва́жливо, зрозу́міло.

sensib||ilité *f* 1) чутли́вість,
сприйня́тливий; 2) фіз. чутли-
вість; ~le *adj* 1) чутли́вий, спри-
йня́тливий; 2) відчу́тний, помі́тний;
~lement *adv* відчу́тно, помі́тно.

sensiti||f, -ve *adj* 1) почуттє́вий;
2) підви́щено чутли́вий.

sensu||alité *f* почуттє́вість; ~el,
-le *adj* почуттє́вий.

sente *f* сте́жка.

sentenc||e *f* 1) сенте́нція, вислі́в;
2) ви́рок су́ду; ~ieux, -ieuse *adj*
повча́льний, сенте́нційний.

senteur *f* за́пах, па́хощі.

sentier *m* сте́жка, дорі́жка;
suivre le ~ іти́ сте́жкою.

sentiment *m* почуття́; чуття́;
~alité *f* чутли́вість; сентиме́нталь-
ність.

sentinelle *f* вартовий; être en
~ стояти на ва́рті.

sentir* 1. *vt* 1) почувати́, від-
чувати́; 2) усвідомлювати́, розу-
міти; 3) нюхати́, чути́ носом; Q ne
pouvoir ~ qn не терпіти когось;
2. *vi* па́хнути чимсь, відго́нити; se
~ почувати́ себе́; ne se ~ pas de
joie не тямити себе́ з ра́дості.

sépar||able *adj* відді́льний; ~a-
teur, -atrice 1. *adj* який (що) роз-
діля́є, відділя́є; 2. *m* сепара́тор;
~atif, -ative *adj* відді́льний, який
(що) розділя́є; ~ation *f* 1) від-
окре́млення; 2) розлу́ка; 3) пере-
горо́дка; ~atisme *m* сепаратизм;
~er *vt* 1) відокре́млювати́, поді-
ля́ти; 2) розлуча́ти; se ~er 1) роз-
діля́тися, поділя́тися; 2) розлучи́-
тися, розійти́ся.

sept [set] 1. *adj* 1) сім; се́меро;
2) сьомий; 2. *m* 1) сьоме число́;
2) (цифра) сім, сімка.

septembre *m* ве́ресень; en ~,
au mois de ~ у ве́ресні.

septennal, -e *adj* семилі́тній, се-
мирі́чний.

septentrional, -e *adj* півні́ч-
ний.

septième 1. *adj* сьомий; 2. *m*
сьо́ма части́на.

sépul||cral, -e *adj* гробови́й,
надгробни́й; voix ~cale замо-
гильни́й го́лос; ~cre *m* гробни́ця,
скле́п; ~ture *f* хова́ння, похо-
ва́ння.

séquelle *f* 1) кліка, зграя; 2) низка, ряд.

serein, *-e* *adj* 1) ясний, світлий; 2) безтурботний, спокійний.

sérénité *f* 1) ясність; 2) безтурботність; спокій; тиша.

série *f* ряд, низка, серія; *grande* ~ стандартне виробництво; *hors* ~ незвичайний; вищий своїми якостями; *rag* ~ у кілька прийоми.

sérieu||*x*, *-se* 1. *adj* поважний, серйозний; 2. *m* поважність, серйозність; *prendre qch au* ~ сприйняти щось всерйоз.

serment *m* присяга; клятва; *prêter* ~ присягати; *faire* ~ клястися, присягатися.

sermon *m* проповідь, мораль; *~ner* *vt* наставляти.

serpent *m* змія; *~er* *vi* звиватися, крутитися; *~in*, *-e* 1. *adj* 1) зміїний; 2) звивистий, покручений; 2. *m* серпантин.

serre *f* 1) кіготь, пазур, клішні; 2) оранжерія; *~ chaude* теплиця.

sergé, *-e* *adj* 1) стислий; тисний; густий; щільно поставлений; *pluie* ~е рясний дощик; 2) точний, детально розроблений; *une enquête* ~е найсуворіше розслідування.

serre||ement *m* тиснення, стискання; *~ de main* рукостискання; *~er* *vt* 1) тиснути; притискати; давити; *~er contre son cœur* пригорнути до грудей; 2) стягувати, притягати, натягати; 3) змикати, робити щільним; зближати; *~er les rangs* зімкнути лави; 4) замикаєти, ховати; *se* ~ *er* 1) стискається; 2) затягуватися; 3) тиснується.

serre-tête *m* головна пов'язка.

serrur||e *f* замок, засув; *~erie* *f* слюсарська справа; *~ier* *m* слюсар.

servante *f* 1) служниця, наймичка; 2) сервант (меблі).

serveu||r, *-se* 1. *m*, *f* 1) офіціант, -ка; 2) гардеробник, -ця; 2. *f* прибиральниця.

service *m* 1) служба; *~ militaire* військова служба; 2) обслуговування; *~s publics* комунальне обслуговування; *~ de santé* санітарна служба; 3) управління; відділ; 4) послуга, допомога; *prendre un* ~ *à qn* зробити послугу комусь; 5) штат слуг; 6) сервіз, столовий прибор.

serviette *f* 1) серветка; рушник, 2) портфель.

*serv||ir** 1. *vt* 1) служити комусь; 2) обслуговувати; ставати в пригоді; 3) подавати на стіл; *~ le dîner* подавати обід; 2. *vi* 1) служити, бути на службі; 2) (*à*) давати користь, годітися; 3) (*de*) бути чимсь, ставати; *~ d'exemple à qn* бути, стати прикладом для когось; *se* ~ 1) (*de*) вживати, користуватися; 2) брати собі; *~iteur* *m* слуга; служитель; *~itude* *f* поневолення, рабство.

ses *adj. poss. pl. dual. son* 1.

session *f* сесія; засідання.

seuil *m* поріг.

seul, *-e* *adj* 1) один, єдиний;

2) одинікий; *~ement* *adv* тільки.

sève *f* 1) сік; 2) сила, міць.

sévère *adj* сувірний; *~ment* *adv* суворо, строго.

sévérité *f* суворість, строгість.

sexagénaire *adj* шістдесятилітній.

sex||e *m* біол. статъ.

si I (s') 1. *conj* коли, якщо; si vous saviez коли б ви знали; 2. *m*: avoir toujours des si et des mais мати завжди наготові відмовки.

si II *adv* 1) так, до такої міри; n'allez pas si vite не йдіть так швидко; 2) ні, навпаки (у стверджувальній відповіді на запитання у заперечній формі); Il n'est pas venu? — Si, il est venu. Він не прийшов? — Ні, прийшов.

si III *particule interrogative* чи, як; demandez si on a sonné запитайте, чи вже дзвонили.

sibérien, -ne *adj* сибірський.

sibylle *f* віщунка, провісниця, сивіла.

sicilien, -ne *adj* сичілійський.

sidérurgie *f* чорна металургія.

siècle *m* 1) століття, сторіччя, вік; 2) епоха.

siège *m* 1) сидіння; стілець, крісло; le ~ pliant складаний стілець; 2) місцезнаходження, місце перебування; le ~ du gouvernement місцезнаходження уряду; 3) центр, осередок; le ~ de l'industrie центр промисловості; le ~ d'une maladie осередок хвороби; 4) облога.

siéger *vt* 1) засідати; 2) перебувати, знаходитися.

sien, -ne 1. *pron. poss.*: le ~, la ~ne (*pl* les ~s, les ~nes) (вживається тільки самотійно) його (її, їх); свій (свій, своє, свої); c'est ma pensée et non la ~ne це моя думка, а не його; 2. *m* 1): le ~ його; належне йому; своє; 2) *pl*: його близькі, його рідні.

sieste *f* опівденний відпочинок; пообідній сон.

sieur *m* добродій (в офіційних паперах).

siff||ant, -e *adj* свистячий, шиплячий; ~ement *m* 1) свист; 2) сичання, шипіння (змій, гуски); ~er 1. *vi* 1) свистіти; 2) сичати, шипіти (про змій, гусей); 2. *vt* 1) насвистувати; 2) освистати, зашикати; ~et *m* свисток, свисток; ~eur *m*, -euse *f* свистун, -ха; ~oter 1. *vi* посвистувати; 2. *vt* насвистувати.

signal *m* знак, сигнал; ~ lumineux світлофор; ~ement *m* опис прикмет; прикмети; ~er *vt* 1) сигналізувати; 2) доводити до відома; вказувати.

signat||aire *m*, *f* який (що) підписався; ~ure *f* 1) підпис; 2) підписування.

signe *m* 1) знак, значок; ~ de ponctuation розділовий знак; en ~ de на знак; 2) ознака, симптом; ~ infallible вірна, певна ознака; ~ avant-coureur, ~ précurseur провісник.

signer 1. *vt* підписувати; 2. *vi* підписуватися; se ~ перехреститися.

signifi||catif, -cative *adj* значний, знаменний; показовий; ~cation *f* значення; ~er *vt* значити, означати.

silenc||e *m* 1) мовчання, мовчанка, тиша; rompre le ~ порушити мовчанку; garder le ~ уперто мовчати; imposer le ~ примусити замовкнути; passer qch sous ~ обійти щось мовчанням; en ~ мовчки; ~! тихше!, мовчи!, мовчи!; 2) муз. пауза; ~ieux, -ieuse

adj мовчазний, безшумний, тихий.
silhouette *f* 1) силует; постать, фігура; 2) обриси.

sill *age* *m* 1) слід на поверхні воді від судна; 2) шлях, курс, хід, путь; *~on* *m* 1) борозна; 2) слід, смуга; 3) *pl* зморшки; *~opper* *vt* *прям.*, *перен.* борознити.

simil *aire* *adj* однорідний, подібний; *~arité* *f* однорідність, схожість; *~itude* *f* подоба, подібність, схожість.

simpl *le* 1. *adj* 1) простий; *rien de plus ~* немає нічого простішого; 2) ширий, щиросердий; природний, простий; 3) обмежений, заурядний; 4) звичайний, рядовий; 2. *m* 1) просте; 2) *pl* цілющі трави; *~icité* *f* 1) простота; 2) щиросердність; 3) обмеженість; *~ification* *f* спрощення; *~ifier* *vt* спрощувати.

simulacre *m* подоба, видимість; *par ~* про людське око.

simultané, *-e* *adj* одночасний; *~ité* *f* одночасність; *~ment* *adv* одночасно.

sinapisme *m* гірчичник.

sincère *adj* щирий, щиросердий; *~ment* *adv* щиро, щиросердо.

sincérité *f* щирість, щиросердість.

singe *m* мавпа.

singulari *ser* *vt* виділяти, відзначати; *se ~* відзначатися; *~té* *f* особливність; химерність, дивність.

singuli *er*, *-ère* *adj* 1) єдиний; 2) особливий; чудний, химерний; *~èrement* *adv* 1) особливо; 2) дивно.

sinistre 1. *adj* зловісний; згубний; 2. *m* нещасний випадок, лихо.

sinon *conj* інакше, в протівному разі.

siru *leux*, *-euse* *adj* звивистий, покручений; *~osité* *f* закрут, вигин; звивистість, покрученість.

sire *m* 1) государ; монарх; ваща величність; 2) пан, добродій.

site *m* ландшафт, місцевість.

sitôt *adv* скоро; *~ que* ... як тільки; *~ dit*, *~ fait* *прик.* сказано — зроблено.

situ *ation* *f* 1) місцеположення; розташування; 2) становище, стан; *examiner la ~ de* ознайомитися із станом; 3) ситуація, обстановка; 4) пост, посада; *~é*, *-e* *adj* розташований; *~er* *vt* розташовувати.

six 1. *adj* 1) шість; 2) шостий; 2. *m* 1) шосте число; 2) (цифра) шість, шістка; *~ième* 1. *adj* шостий; 2. *m* шоста частина.

ski *m* лижа; *faire du ~*, *aller en ~* ходити, бігати на лижах; *~er* *vi* ходити на лижах; *~eur* *m*, *-euse* *f* лижник, -ця.

slave *adj* слов'янський.

smaragd *in*, *-e* *adj* ізумрудний, смарагдовий.

sobr *le* *adj* 1) тверезий, стриманий, поміркований; *~ de paroles* скупий на слова; 2) без прикрас, скупий, суворий; *~ement* *adv* тверезо, стримано, помірковано; *~iété* *f* тверезість, стриманість, поміркованість.

sobriquet *m* глузливе прізвисько.

sociab *ilité* *f* товариськість; *~le* *adj* товариський.

social, *-e* *adj* суспільний, громадський, соціальний.

social||isation *f* усупільнення; ~iser *vt* усупільнювати; ~isme *m* соціалізм; ~iste 1. *adj* соціалістичний; édification ~iste соціалістичне будівництво; émulation ~iste соціалістичне змагання; 2. *m, f* соціаліст, -ка.

société *f* 1) суспільство; 2) товариство.

socle *m* 1) основа; цоколь; 2) підставка (під бюст, вазу).

sœur 1. *f* сестра; 2. *adj*: républicaine ~ братня республіка; ~ette *f* сестриця, сестричка.

soi *pron. pers.* (3-ї особи однини) 1) як непряий додаток з прийменниками сам, себе, собою, про себе; rentrer chez ~ повернутися до себе (додому); répondre de ~ ручатися за себе; maîtrise de ~ самовладання; revenir à ~ опам'ятатися, опритомніти; il va de ~ само собою зрозуміло; à part ~ про себе; chez ~ дома (у себе); 2) як присудок: être ~ бути самим собою.

soi-disant 1. *adj* так званий; 2. *adv* так би мовити, ніби.

soie *f* шовк; ~ries *pl* шовкові товари, тканини.

soif *f* спрага; avoir ~ хотіти пити.

soign||er *vt* 1) піклуватися про, доглядати (когось, за кимсь); 2) старанно обробляти; se ~ лікуватися; ~usement *adv* старанно, пильно; дбайливо; ~eux, -euse *adj* старанний; дбайливий; de ~euses recherches старанні дослідження.

soin *m* 1) піклування, догляд; prendre ~ de піклуватися про; 2) *pl* турботи, клопіт; être aux re-

tits ~s auprès de qn догоджати комусь, бути дуже запобігливим.

soir *m* вечір; ce ~ сьогодні ввечері; un beau ~ одного чудового вечора; l'autre ~ ціми днями ввечері; ~ée *f* 1) вечір, вечірний час; 2) вечірка.

soit 1. *conj*: ~ ... ~ чи ... чи, або ... або; 2. *int*: ~! нехай! хай буде так!

soixantaine *f* 1) шістдесят, близько шістдесяти; 2) шістдесятилітній вік.

soixante 1. *adj* 1) шістдесят; 2) шістдесятий; 2. *m* (цифра) шістдесят.

soixante-dix 1. *adj* 1) сімдесят; 2) сімдесятий; 2. *m* (цифра) сімдесят.

soixantième 1. *adj* шістдесятий; 2. *m* шістдесята частина.

sol *m* ґрунт, земля; ressources du ~ природні багатства.

solaire *adj* сонячний.

soleil *m* 1) сонце; un coup de ~ сонячний удар; au grand ~ на сонці; 2) соняшник.

solennel, -le *adj* урочистий; ~lement *adv* урочисто.

solenni||sation *f* урочисте святкування; ~té *f* 1) свято, торжествó; 2) урочистість.

solid||aire *adj* солідарний; ~arité *f* солідарність, порука.

solid||e 1. *adj* 1) твердий, міцний; 2) дебільний; сильний; здоровий; 2. *m* фіз. тверде тіло; ~ement *adv* твердо, міцно; солідно; ~ité *f* 1) твердість, міцність; 2) солідність, ґрунтовність.

solit||aire 1. *adj* самотній; відлюдний, відокремлений; 2. *m* 1)

пустельник; 2) солітер (брильянт); 3) *ver* ~ солітер (глист); ~ *ude* *f* самотність; відлюдність.

sollicitation *f* клопотання, прохання, просьба; ~ *er* *vt* наполегливо просити; клопотатися; домагатися; ~ *eur* *m*, ~ *euse* *f* прохач, -ка.

solu|bilité *f* 1) розчинність; 2) розв'язність; ~ **ble** *adj* 1) розчинний; 2) який (що) можна розв'язати, розв'язний; ~ **tion** *f* 1) розчинення; 2) вирішення, розв'язання; ~ **tionner** *vt* вирішувати, розв'язувати.

solvabilité *f* платоспроможність; ~ **le** *adj* платоспроможний.

sombre *adj* 1) темний; хмарний; 2) похмурий, понурий; сумний.

sombrer *vi* 1) тоніти, занурюватися; 2) *перен.* загинути, зруйнуватися.

synthèse 1. *adj* короткий; сумарний; 2. *m* зміст, перелік; стислий виклад; ~ **ment** *adv* коротко, стисло; сумарно.

synthèse 1 *f* 1) сума; forte ~, grosse ~ велика сума; 2) підсумок, сукупність; ~ toute, en ~ разом; в результаті; в цілому; коротко кажучи; одним словом.

synthèse II *f* тягар, ноша.

synthèse III *m* сон; faire un petit ~ здрімати, подрімати.

synthèse *m* 1) сон; ~ de lièvre чуткий сон; ~ d'hiver зимові сплячка; dormir d'un ~ de plomb спати міцним сном; 2) дрімота, сонливість; le ~ me gagne, j'ai grand ~ мені дуже хочеться спати; ~ **ler** *vt* дрімати; спати.

synthèse *m* вершина; верхівка.

sonnambule *m*, *f* лунатик, сновіда.

sonnifère 1. *adj* снотворний; 2. *m* снотворний засіб.

sonnolence *f* сонливість, дрімота; ~ **ent**, ~ **e** *adj* сонливий, дрімотний; ~ **er** *vi* дрімати.

somptueusement *adv* пишно, розкішно; ~ **eux**, ~ **euse** *adj* пишний, розкішний; ~ **osité** *f* пишність, розкіш.

son I *adj. poss. m* (*f* sa, *pl* ses) його (її, їх); свій (своя, своє, свої); donnez-moi ~ cahier дайте мені його (її) зошит.

son II *m* звук; le ~ du tambour барабанний бій; au ~ de під звуки.

son III *m* 1) висівки; 2) *розм.* веснянки, ластовиння.

sondage *m* 1) вимірювання глибини; 2) буріння; 3) розвідування; випитування.

sonde *f* 1) бур; 2) мор. лот; 3) хір. зонд; ~ **er** *vt* 1) вимірювати глибину; *прям., перен.* зондувати; 2) бурити; ~ **eur** *m* 1) бурйльник; 2) прилад для вимірювання глибини.

songe *m* 1) сновидіння, сон; 2) мрія; ~ **er** *vi* мріяти; думати, мати намір; ~ **erie** *f* мріяння, мрійність; ~ **eur**, ~ **euse** 1. *adj* задумливий; 2. *m*, *f* мрійник, -ця.

sonnant, ~ **e** *adj* дзвінкий; ~ **er** 1. *vi* 1) звучати, дзвеніти; 2) дзвонити, бити (*про годинник*); 2. *vt* 1) дзвонити (*у дзвін*); 2) клікати дзвоником; ~ **erie** *f* дзвін, бій; rep-dule à ~erie годинник з ббем.

sonnette *f* дзвіночок, дзвоник.

sonor *adj* 1) дзвінкий; го-

лосний; 2) кіно звуковий; film ~ звуковий фільм; ~ité f 1) звучність, гучність; 2) pl співзвуччя.

sorb||e f горобина (ягода); ~ier m горобина (дерево).

sorc||ellerie f чарівництво, чаклунство; ~ier, -ière 1. m, f чарівник, -ця, чаклун, -ка; 2. adj хитрий, мудрий; віщий.

sordid||e adj брудний; мерзотний; скнарний; ~ité f бруд; мерзотність; скнарність.

sort n доля, фатум, талан; tirer au ~ кинути жереб; tenter le ~ спробувати щастя.

sortable adj пристойний; голе ~ вихідна сукня.

sortant, -e adj який (що) виходить.

sorte f рід, вид, порода; une ~ де щось подібне до.

sortie f 1) вихід, виїзд; ~ d'avion виліт літаків; à la ~ при виході; 2) місце виходу; ~ de secours запасний вихід; 3) випуск; examen de ~ випускний екзаме́н; 4) вивіз; ~ de marchandises вивіз товарів.

sortilège m чаклунство, чари.

sortir* 1. vi (è) 1) виходити, виїжджати; 2) (de) виходити з, витікати з; 3) (de) виступати, стирчати; 2. vt (a) (de) виймати, витягати.

soť, -te 1. adj дурний, безглуздий, нісенітний; 2. m, f дурень, дурний, -а; ~tement adv по-дурному, безглуздо; ~tise f дурість, безглуздість; нісенітниця.

sou m су (монета); n'avoir pas le ~, être sans le ~ бути без копійки.

souche f 1) пеня; колода; 2) перен. основа, початок; 3) перен. дурень, бовдур.

souci m піклування, турботи; se ~er (de qn, de qch) турбуватися, піклуватися про; ~eux, -euse adj занепокоєний, стурбований, заклопотаний.

soucoupe f блюдце.

soudain, -e 1. adj раптовий; 2. adv раптово; ~eté f раптовість, несподіваність.

soud||er vt 1) паяти; зварювати; 2) згуртовувати, змикати; se ~ зростатися; ~eur m паяльщик, -ця; ~oir m паяльник; ~ure f зварювання.

souffl||e m 1) дихання; manquer de ~ задихатися; 2) подув, подих; ~er 1. vi 1) дихати; 2) віяти, дуть; 2. vt 1) надувати, роздувати; 2) задувати; 3) здувати; 4) підказувати.

soufflet m ляпас; образа; ~er vt дати ляпаса; образити.

souffleur m 1) скловидувальник; 2) суфлер.

souffr||ance f страждання; ~ant, -e adj який (що) страждає, хворий.

souffreteu||x, -se adj хворобливий, хворий.

souffrir* 1. vi страждати; терпіти; 2. vt 1) терпіти, зносити, переносити; 2) дозволяти, допускати.

soufre m сірка.

souhait m бажання, побажання; ~s de bonne année новорічні побажання; à ~ на бажання; ~able adj бажаний; ~er vt бажати; ~er le bonjour привітати.

souill||er vt 1) мазати, брудні-

ти; 2) опоганювати, оскверняти; *se ~* бруднитися; *~on* 1. *m*, *f* замазюра, нечепюра; 2. *f* посудниця, перемивальниця (*posudu*); *~ure* *f* 1) бруд, пляма; 2) *перен.* ганьба; *sans ~ure* незаплямований.

souil [su], -e 1. *adj* 1) ситий; пересичений; 2) *розм.* п'яний; 2. *m* *розм.*: *en avoir tout son ~* мати чогось досхочу.

soulagement *m* 1) полєгшення; 2) втіха, розрада; *~er* *vt* 1) полєгшувати; 2) втішати, допомагати.

soulèvement *m* 1) піднімання; 2) повстання; обурення.

soulever *vt* 1) піднімати; підвдяти; *~ une question* порушити питання; 2) викликати хвилювання (заворухення); підбурювати; збуджувати; *se ~* 1) підніматися; 2) хвилюватися; обурюватися.

soulier *m* черевик; *Q être dans ses petits ~s* бути в скрутному становищі.

sou lignement *m* підкрєслювання; *~er* *vt* підкрєслювати.

soumettre *vt* 1) підкоряти, підпорядковувати; 2) (*à qch*) піддавати; 3) (*à qch*) подавати, представляти на розгляд; *se ~* підкорятися.

soumission *f* покїрність, покїра, підкорення.

soupare *f* *tex.* клапан.

soupçon *m* 1) підозра; 2) догадка, припущення, *~per* *vt* 1) підозрювати; 2) гадати, думати; *~peux, -peuse* *adj* підозрілий; недовірливий.

souper *I* *m* вечєря.

souper *II* *vi* вечєряти; *Q j'en ai ~é* досить з мене!

soupière *f* суповá мїска.

soupir *m* зітхання.

soupirail *m* душник.

soupirant *m* *розм.* поклбнник, залицяльник; *~er* *vt* 1) зітхати; 2) (*après, pour*) зітхати по комусь, по чомусь.

souple *adj* 1) гнучкий; м'який; 2) згїдливий, податливий; 3) спрїтний; *~esse* *f* 1) гнїчкість; 2) згїдливість; поступливість; 3) спрїтність.

source *f* 1) джерелó; *~première* першоджерелó; 2) почáток, верхів'я; *prendre sa ~* брати почáток (*pro rїcku*).

sourcil [sursi] *m* бровá; *~ler* *vi* насупити брови; *sans ~ler* не моргнувши; *~eux, -euse* *adj* нахмурений.

sourd, -e 1. *adj* 1) глухий; *faire la ~e oreille* прикидатися глухим, удавати глухого; 2) глухий, приглушений (*pro звук*); 2. *m*, *f* глухий, -á.

sourd-muet, sourde-muette *adj*, *s* глухонїмий, -á.

sourdre *vi* 1) бїти джерелом; 2) *перен.* виникати, поставати.

souriant, -e *adj* усміхнений.

sourire *I* *vi* посміхатися, усміхатися.

sourire *II* *m* посмішка, усмішка; *un ~jaune* сїлувана посмішка.

souris *f* мїша.

sournois, -e *adj* 1) замкнутий, потайливий; 2) удаваний, нещїрий; *~ement* *adv* нїшком.

sous *prep* під; у; на; за; *~clef* під замком; *~peine de mort* під страхом смєртної кáри; *~ce rapport* щóдо цьóго, у цьóму відно-

шенні; ~ les yeux на очі; ~ la signature за підписом.

sous-amendement *m* зміна, поправка (*y проекти*).

sous-chef *m* помічник начальника.

souscrip|teur *m* передплатник; ~tion *f* 1) підпис; 2) передплата.

souscrire* 1. *vi* (*à qch*) передплатувати; 2. *vt* підписувати.

sous-enten|dre* *vt* мати на увазі (думці); припускати; ~du, -e 1. *adj* який (що) мається на увазі (думці); 2. *m* на́тяк.

sous-entente *f* прихована думка; на́тяк.

sous-estimer *vt*, sous-évaluer *vt* недооцінювати.

sous-lieutenant *m* молодший лейтенант.

sous-marin, -e 1. *adj* підводний; 2. *m* підводний човен; ~ier *m* підводник.

sous-officier *m* унтер-офіцер.

sous-ordre *m* підлеглий; ep ~ у підлеглих.

sous-préfet *m* супрефект.

soussigné, -e *adj*, *s* нижчепідписаний, -а.

sous-sol *m* 1) на́дра; 2) напівпідвал.

sous-titre *m* підзаголовок.

soustraction *f* 1) мат. віднімання; 2) викрадення.

soustraire* *vt* 1) мат. віднімати; 2) викрадати; se ~ ухилитися від; уникати.

sous-vêtement *m* нижній одяг.

soutenable *adj* стерпний.

souten|ance *f* захист дисертації або дипломної роботи; ~ant *m* дисертант, дипломник.

souten|ir* *vt* 1) підтримувати; 2) витримувати; 3) захищати; 4) запевняти; se ~ підтримувати один одного; ~u, -e *adj* 1) витриманий; 2) неослабний; efforts ~us неослабні зусилля.

souterrain, -e 1. *adj* підземний; 2. *m* підземелля.

soutien *m* 1) опора; 2) підтримка; захист.

souvenir *m* 1) спогад, спо́мин, пам'ять; 2) сувенір, подарунок.

souvenir* (se) (de *qn*, de *qch*) пам'ятати, пригадувати, згадувати.

souvent *adv* часто, нерідко; le plus ~ найчастіше.

souverain, -e 1. *adj* найвищий; верховний; суверенний; 2. *m*, *f* мона́рх, госуда́р; ~ement *adv* надзвичайно, дуже, надмірно; ~eté *f* суверенітет; верховна влада.

soviet *m* рада (орган державної влади в СРСР); Soviet Suprême Верховна Рада.

soviétique *adj* радянський.

Soviétique *m*, *f* радянська людина.

sovkhoze *m* радгосп.

spaci|eux, -euse *adj* просторий, великий; ~osité *f* простір.

spartiate *adj* спартанський.

spatial, -e *adj* 1) космічний; 2) просторовий.

speaker [spikə:ɾ] *m*, -ine *f* диктор.

spécifi|cation *f* специфікація, докладне позначення, деталізація; ~er *vt* докладно позначати, уточняти; ~que *adj* особливий, специфічний.

spécimen [spesimen] *m* екземпляр, примірник, зразок.

spectacle *m* видовище, спектакль; aimer le ~ любити театр; ~teur *m*, -trice *f* глядач, -ка.

sphère *f* 1) куля, сфера; глобус; 2) сфера, середовище; ~ d'influence сфера впливу.

spirituel, -le *adj* 1) духовний; 2) дотепний; розумний; ~lement *adv* 1) духовно; 2) дотепно.

spiritueux, -se 1. *adj* спиртний; 2. *m* спиртний напій.

splendideur *f* блиск, пишність, розкіш; ~ide *adj* пишний, чудовий, розкішний, блискучий.

spoli|ateur, -atrice 1. *adj* грабіжницький, хижачський; 2. *m*, *f* грабіжник, -ця; ~ation *f* розкрадання, грабіж; ~er *vt* відбирати у когось сілю; грабувати.

spongieux, -se *adj* губчатий, ніздрюватий.

spontané, -e *adj* безпосередній, мимовільний; стихійний; ~ité *f* безпосередність, мимовільність; стихійність; ~ment *adv* мимовільно; стихійно.

sport 1. *m* спорт; faire du ~ займатися спортом; 2. *adj*: costume ~ спортивний костюм; ~if, -ive 1. *adj* спортивний; 2. *m*, *f* спортсмен, -ка.

stabil|isation *f* зміцнення, укріплення; ~iser *vt* стабілізувати; ~ité *f* стабільність, міцність, стійкість.

stable *adj* стійкий, сталый, міцний.

stade *m* 1) стадіон; 2) стадія, період.

stag|le *m* стаж, іспитовий строк; ~laire *m*, *f* стажист, -ка.

stagn|ant, -e *adj* 1) стоячий,

непроточний (про воду); 2) застійний; ~ation *f* 1) застій; 2) ко́нність.

star *f* кінозірка.

start *m* 1) старт; 2) ав. виліт.

station *f* 1) зал. станція; зупинка; пункт; 2) у різн. знач. станція; ~ d'essais дослідна станція; 3) зупинка, стоянка; 4): ~ de cure курорт; ~naire 1. *adj* стаціонарний; нерухомий; 2. *m* мор. стаціонар; ~nement *m* стояння, зупинка; point de ~nement стоянка; ~ner *vi* стояти, зупинятися.

statuer *vt* постановляти.

stature *f* стан, зріст, фігура.

statut *m* статут; положення.

stéril|e *adj* 1) безплідний, неродючий; 2) убогий, бідний; 3) стерильний; ~ité *f* 1) безплідність; 2) убогість, бідність.

stimul|ant, -e 1. *adj* збудливий, стимулюючий; 2. *m* 1) збудливий засіб; 2) стимул; ~ateur, -atrice *adj* збудливий, стимулюючий; ~ation *f* збудження, стимулювання; ~er *vt* збуджувати, стимулювати, спонукати.

stipendi|aire *adj* найманий; ~é, -e 1. *adj* підкуплений; 2. *m*, *f* найманець, -ка; ~er *vt* 1) фінансувати; 2) наймати; підкупляти.

stock *m* 1) наявний запас товарів (на складі, на ринку); наявність, запас; 2) склад, депо; ~age *m* 1) заготівля; 2) зберігання на складі; ~er *vt* розмішати в складі; зберігати на складі; робити запаси.

stop! *int* стоп!, стій!

stopp|age *m* зупинка; ~er *vt* зупинятися.

store *m* штора.
 stratège *m* полководець, стратег.
 strict [strikt], -e *adj* суворий, точний, неухильний; ~ement *adv* суворо, точно, неухильно; ~ement *parlant* точно кажучи.
 strident, -e *adj* скрипучий, пронизливий.
 stri||é, -e *adj* поборобнений, поритий; ~er *vt* борознити.
 studieu||x, -se *adj* ретельний, старанний.
 studio *m* студія; майстерня художника.
 stupé||faction *f* остовпіння, здивування; ~fait, -e *adj* приголомшений, вражений; ~fiant, -e 1. *adj* разючий, дивний; 2. *m* мед. наркотичний засіб; ~fier *vt* приголомшувати.
 stupeur *f* заціпеніння; остовпіння.
 stupid||e *adj* дурний, тупий; ~ité *f* дурість, тупість.
 stylet *m* кинджал.
 su *m*: au ~ de qn з чийогось відома; au vu et au ~ de tout le monde на очах у всіх.
 suant, -e *adj* спітнілий, пітний.
 suay||e *adj* приємний, ніжний; ~ement *adv* приємно, ніжно; ~ité *f* приємність, ніжність.
 subalterne 1. *adj* 1) підлеглий, нижчий; 2) другорядний; 2. *m* підлеглий.
 subconsci||ence *f* підсвідомість; ~ent, -e *adj* підсвідомий.
 subdivis||er *vt* підрозділяти; ~ion *f* підрозділ.
 subir *vt* зазнавати; терпіти, ви-

тримувати; ~ un examen складати екзамени.
 subit, -e *adj* раптовий, наглий; ~ement *adv* раптово, нагло.
 subjecti||f, -ve *adj* суб'єктивний; ~vité *f* суб'єктивність.
 subju||gation *f* поневолення, підкорення; ~guer *vt* поневолювати.
 sublim||e 1. *adj* високій; величний; 2. *m* високе, піднесене; ~ité *f* піднесеність (почуттів, думок).
 submer||ger *vt* затопляти; ~sible 1. *adj* zalivний, zalplavний; 2. *m* підводний човен; ~sion *f* 1) затоплення, потоплення; 2) повідь.
 subordonn||é, -e *adj*, *s* підлеглий, -а; ~er *vt* (à qn, à qch) підкоряти, підпорядковувати.
 suborn||ation *f* підкуп; ~er *vt* підкупати.
 subséquent, -e *adj* далший, наступний.
 subsid||e *m* 1) податок; 2) грошова допомога; субсидія; ~iaire *adj* допоміжний, додатковий.
 subsist||ance *f* 1) існування; 2) засоби до існування, утримання; 3) *pl* продовольство, харчі; ~er *vi* 1) існувати; 2) жити, харчуватися.
 substance *f* 1) речовина; 2) суть, сутність.
 substantiel, -le *adj* 1) істотний, змістовний; 2) поживний; ~lement *adv* істотно, змістовно.
 substitu||er *vt* 1) замінити, заступати; 2) підмінювати, підставляти; ~t *m* 1) заступник; 2) помічник прокурора; ~tion *f* 1) заміна, заміщення; 2) підробка.
 subtil, -e *adj* 1) тонкий, дрібний; 2) невловимий; 3) спритний; проникливий; ~isation *f* подріб-

нення; ~iser 1. *vt* 1) стоншувати; 2) обдурити, перехитрити; 2. *vi* мудрувати; ~ité *f* тонкість, проникливість.

suburbain, -e *adj* приміський.

subvenir* *vi* (à *qch*) допомагати; ~ aux besoins de *qn* матеріально підтримувати когось.

subvention *f* допомога, субсидія, дотація; ~ner *vt* давати грошову допомогу.

subver||sif, -sive *adj* руйнівний, згубний; ~sion *f* повалення; руйнування; ~tir *vt* руйнувати; повалити; підривати.

suc *m* 1) сік; ~ gastrique шлунковий сік; 2) *розм.* суть.

succéder *vi* (à *qn*, à *qch*) 1) йти по стопам; наслідувати; 2) успадковувати; se ~ йти один за одним.

succès *m* успіх; удача.

successeur *m* наступник, спадкоємець.

successi||ble *adj* *юр.* який (що) має право на спадщину; ~f, -ve *adj* 1) послідовний; 2) *юр.* спадковий; ~on *f* 1) послідовність; 2) спадщина; ~vement *adv* послідовно, поступово, один за одним.

succomber *vi* 1) (sous) знемагати, падати; 2) (à) поступатися, піддаватися; 3) померти; 4) зазнати невдачі.

succulent, -e *adj* соковитий; поживний; смачний.

sucer *vt* смоктати; висмоктувати.

suc||e *m* цукор; ~er *vt* класти цукор, підсолоджувати; ~erie *f* 1) цукровий завод; 2) *pl* солодощі, цукерки; ~ière 1. *adj* цукровий; 2. *m* сахарниця.

sud [syd] *m* південь.

sud-est [syd-est] *m* південний схід.

sud-ouest [sud-west] *m* південний захід.

suédois, -e 1. *adj* шведський; 2. *m* шведська мова.

suer 1. *vi* потіти, пітніти; 2. *vt*: ~ sang et eau працювати до сьомого поту.

sueur *f* піт; à la ~ de son front у поті чола.

suffi||re* *vi* 1) бути достатнім, вистачати; il ~t досить; cela me ~t з мене досить; 2) (à *qch*) справлятися з чимсь.

suffis||ance *f* 1) достаток; 2) самовдоволення, самовпевненість; ~ant, -e *adj* 1) достатній; 2) самовдоволений.

suffo||cant, -e *adj* задущливий; ~cation *f* 1) задуха; 2) задущення; ~quer 1. *vt* душити, викликати задуху; 2. *vi* задихатися.

suffrage *m* 1) виборчий голос; ~ universel загальне виборче право; 2) схвалення.

suggérer *vt* (*qch* à *qn*) вселяти, навіювати; підказувати.

suggesti||bilité *f* навіюваність; ~f, -ve *adj* який (що) навіває певні думки; ~on *f* 1) навіювання; навіяна думка; 2) порада, вказівка; ~onner *vt* навіювати.

suicid||e *m* самогубство; ~é *m*, -e *f* самогубець; se ~er заповіяти собі смерть, покінчити з собою.

suisse *adj* швейцарський.

suite *f* 1) продовження; 2) наслідок; 3) ряд, послідовний порядок; de ~ в ряд, один за одним; tout de ~ зараз же, негайно;

4) по́чет; 5) зв'язо́к, послідо́вність; 6) муз. сю́їта.

suivant I *prép* згідно (з чимсь), відпові́дно (до чо́гось), по; зале́жно від.

suivant II. -e 1. *adj* да́льший, на́ступний; 2. *m pl* супу́тники; 3. *f* по́коївка, каме́ристка.

suivi, -e *adj* послідо́вний, скла́дний.

suivre* 1. *vt* 1) іти́ за; супро́вджувати; 2) наслі́дувати щось; 3) слухати, відві́дувати ле́кції; 4) іти́, йти́ в певно́му на́прямі; ~ la côte плисти́ вздовж бе́рега; 2. *vi* іти́ за; suivez-по́ї-і́діть за мно́ю; 3. *v. impers.* ви́ходити, ви́пливати; il suit de là que ... з чо́го ви́пливає, що ...; O à ~ да́лі бу́де.

sujet I, -te 1. *adj* 1) підле́глий, підвля́дний; 2) (à qch) я́кий (що) підляга́є; схи́льний до; ~ à saution сумні́вний; 2. *m, f* підда́ний, -а.

sujet II. *m* 1) те́ма, предме́т; 2) причи́на, прі́від; avoir ~ де ма́ти підста́ву; au ~ de з прі́воду; 3) осóба, суб'є́кт; mauvais ~ негі́дник; 4) грам. підме́т.

sujétion *f* підко́рення, підляга́ння, зале́жність.

superbe 1. *adj* 1) го́рдий, пи́хатий, гордо́витий; 2) пи́шний, розкі́шний; 2. *f* го́рдість, пи́ха; ~ ment *adv* пи́шно, розкі́шно, чу́дво.

superficielle *f* 1) пове́рхня; плóща; 2) *перен.* пове́рхові́сть; ~ el, -le *adj* 1) зовні́шний; 2) *перен.* пове́рховий.

superflu, -e 1. *adj* зайви́й; 2. *m* зайви́на, ли́шок; ~ ité *f* непотрі́бне, за́йве; надмі́рність.

supérieur, -e 1. *adj* 1) ве́рхній, ви́щий; 2) (*en qch*) я́кий (що) пе́реве́ршує; 2. *m, f* нача́льний|к, -ця; ~ e ment *adv* 1) надзвича́йно; 2) чу́дво.

supériorité *f* ви́щість; перева́га. **superpos||er** *vt* 1) накла́дати; 2) на́шаро́вувати; ~ ition *f* 1) накла́дання; 2) на́шаро́вування.

superstitieux, -euse *adj* забо́бний; ~ on *f* забобо́ни.

supplant||ation *f* ви́тиснення; ~ er *vt* ви́тисня́ти, ви́жива́ти.

supplé||ance *f* за́ступництво, замі́сництво; ~ ant, -e 1. *adj* я́кий (що) замі́щає; 2. *m, f* за́ступни́к, -ця; ~ er *vt* замі́щати, за́ступати.

supplément *m* до́давання; до́да́ток; ~ aire *adj* до́датко́вий.

suppli||ant, -e 1. *adj* блага́льний; 2. *m, f* проха́ч, -ка; ~ cation *f* блага́ння, мо́льба.

suppli||ce *m* 1) му́ка, торту́ри; 2) стра́та; ка́ра; ~ cié *m, -e* *f* стра́чен|ий, -а; ~ cier *vt* 1) стра́тити; 2) му́чити.

suppli||er *vt* проси́ти, блага́ти; ~ que *f* проха́ння, клопо́тання.

support *m* 1) підбо́рка, підста́вка; 2) *перен.* опо́ра, підт́римка.

support||able *adj* сте́рпний, те́рпимий; ~ er *vt* 1) підт́римувати; 2) пере́носити, те́рпіти, вит́римувати.

suppos||able *adj* га́даний; ~ é, -e *adj* 1) підрóблений; ви́гаданий; sous un nom ~ é під чу́жим ім'ям; 2) га́даний, при́пустимий; ~ er *vt* 1) ду́мати, при́пускати; 2) ви́га́дувати; 3) підрóбляти, підмі́няти; ~ ition *f* при́пущення.

suppression *f* скасува́ння.

supprimer *vt* 1) скасовувати, анулювати, ліквідувати; 2) викреслювати, пропускати; ~ les détails випустити подробиці.

surput||ation *f* обчислення; підрахунок; ~ *er vt* обчислювати, робити підрахунок.

suprême *adj* 1) верховний, вищий; 2) останній.

sur *prép* на; над; про; за; коло; при; по; в; під; біля; до; je l'ai rencontré ~ le pont я зустрів його на мосту; s'endormir ~ un livre засиніти над книжкою; une conférence ~ la littérature française лекція про французьку літературу; lettre ~ lettre лист за листом; je n'ai pas d'argent ~ moi я не маю при собі грошей; aller ~ les traces йти по слідах; ~ la fin de l'hiver під кінець зими; ~ les dix heures біля десятої години.

sûr, -e *adj* 1) безпечний; 2) вірний, певний, надійний; 3) упевнений.

surabond||ance *f* надмірно велика кількість; ~ *er vi* мати у великій кількості, бути багатим на щось.

suraigu, -ë *adj* 1) дуже високій (*про звук*); пронизливий; 2) надзвичайно гострий.

suranné, -e *adj* 1) просторчений; 2) застарілий, старомодний.

surchauffer *vt* перегрівати.

surcroît *m* приріст; збільшення; ~ *re* vi* розростатися.

surdi-mutité *f* глухонімота.

surdité *f* глухота.

surélever *vt* надмірно підвищувати.

sûrement *adv* 1) вірно, надійно; 2) напевно, безпомилково.

surencher||ir *vi* набивати ціну; ~ *issement m* нове підвищення цін, подорожчання.

surestim||ation *f* перебільшена оцінка; ~ *er vt* переоцінювати.

sûreté *f* 1) безпека; *en* ~ у безпеці; 2) гарантія, забезпечення; 3) la Sûreté розшукна поліція (*у Франції*).

surexcit||ation *f* надмірне збудження; ~ *er vt* надмірно збуджувати.

surface *f* 1) поверхня; *en* ~ на поверхні; 2) площа; ~ d'emblèvement посівна площа.

surg||ir *vi* показуватися; з'являтися; ~ *issement m* поява.

surhauss||ement *m* 1) нарощування, надбудовування; 2) підвищення цін; ~ *er vt* 1) піднімати, нарощувати, надбудовувати; 2) підвищувати ціни.

sur||homme *m* надлюдина; ~ *humain, -e adj* надлюдський.

surir *vi* прокисати.

sur-le-champ *adv* негайно, за раз же.

surlendemain *m* післязавтра.

surmen||age *m* перевтома; ~ *er vt* перевтомлювати; надривати; *se* ~ *er* перевтомлюватися.

surmont||able *adj* переборний; ~ *er vt* 1) перевищувати, стояти над, височіти; 2) переборювати, перемогати.

surnager *vi* 1) триматися на поверхні води; 2) *перен.* встояти, уціліти.

surnaturel, -le 1. *adj* надприродний; 2. *m* надприродне.

surnom *m* прізвисько; ~ *mer vt* прозивати, давати прізвисько.

surpasser *vt* 1) перевищувати; 2) переважати, перевіршувати.

surpeuplé, -e *adj* перенаселений.

surpopulation *f* перенаселеність.

surprenant, -e *adj* дивний, дивовижний.

surprendre* *vt* 1) застати, захопити зненацька; 2) дивувати, вражати; 3) зловживати.

surpris, -e 1. *adj* 1) здивований; 2) захоплений зненацька; 2. *f* 1) несподіванка; 2) здивування, подив; 3) сюрприз.

surproduction *f* надвиробництво.

sursaut *m* стрибок, ривок; *ep* ~ раптово; ~ *vi* підскочити; здригнутися.

surtout *adv* особливо.

surveillance *f* нагляд, догляд; ~ *ant* *m*, -e *f* наглядач, -ка; ~ *er* *vt* наглядати, доглядати.

survenance *f* несподівана поява; ~ *ant*, -e 1. *adj* який (що) несподівано прийшов; 2. *m*, *f* несподіваний гість, несподівана гостя.

survenir* 1. *vi* (ê) несподівано приходити; 2. *v. impers.* траплятися; статися.

survivance *f* пережиток; ~ *ant*, -e *adj*, *s* який (що) пережив когось (щось); який (що) залишився у живих; ~ *re** *vi* (à *qn*, à *qch*) пережити когось, щось.

survol *m* переліт; ~ *er* *vt* перелітати.

susceptibilité *f* 1) сприйнятливість; 2) уразливість; ~ *le* *adj* 1) сприйнятливий; 2) уразливий.

suscitation *f* намовляння, намова; ~ *er* *vt* породжувати, викликати.

suscription *f* напис, адреса (на конверті).

susdit, -e *adj*, *s* вищезгаданий, -а.

suspect, -e *adj* підозрілий; ~ *er* *vt* підозрівати.

suspendre* *vt* 1) вішати; 2) відкладати, відстрочувати; 3) припиняти, зупиняти; 4) тимчасово усувати з посади; ~ *u*, -e *adj* 1) висячий; 2) припинений; відкладений.

suspension *f* 1) підвішування; 2) висяча лампа, люстра; 3) тимчасове припинення; 4) тимчасове звільнення з посади.

svelt *adj* стрункий, гнучкий; ~ *esse* *f* стрункість, гнучкість.

symbol *m* символ; ~ *ique* *adj* символічний.

symptôme *m* симптом, ознака.

syndical, -e *adj* профспілковий; ~ *isme* *m* синдикалізм; ~ *t* *m* 1) профспілка; 2) синдикат.

syndiqué *m*, -e *f* член профспілки; ~ *er* *vt* об'єднувати у профспілку.

synonym *e* 1. *adj* однозначний; синонімічний; 2. *m* синонім; ~ *ie* *f* синонімія.

synthétique *adj* синтетичний; ~ *er* *vt* узагальнювати; синтезувати.

système *m* 1) система; 2) політ, устрій, лад.

T

ta *adj. poss. f. div. ton I.*

tabac [taba] *m* тютюн; bureau de ~, débit de ~ тютюнова крамничка; *Q* passer à ~ побити.

table *f* 1) стіл; mettre la ~, dresser la ~ накривати на стіл; se mettre à ~ сісти за стіл; 2) їжа, трапеза; 3) дошка; 4) таблиця.

tableau *m* 1) картина; 2) таблиця; список; табель; 3) дошка; класна дошка; ~ de service табель.

tablette *f* 1) полиця (у шафі); 2) плітка, таблётка.

tablier *m* фартух.

tache *f* 1) пляма; ~ de rousseur веснянка; 2) вада; дефект; saïns ~ незаплямований.

tâche *f* урок; робота; завдання; ~ urgente невідкладне завдання; travailler à la ~ працювати відрядно; se donner pour ~ ставити собі завданням.

tacher *vt* бруднити, плямувати.

tâcher *vi* (de faire qch) старатися, намагатися.

tacheter *vt* плямувати; робити строкатим.

tacit||e *adj* мовчазний, безмовний; ~ e ment *adv* мовчки; безмовно; ~ igne *adj* мовчазний; ~ ignité *f* мовчазність.

tadjik 1. *adj* таджикський; 2. *m* таджикська мова.

taie *f* пошивка, наволока.

taill||e *f* 1) обрізування; стрижка (волосся); 2) насічка, зарубка;

гранування, шліфування; 3) підрізування (дерева); 4) крбнення (одягу); 5) застругування (олівця); 6) рубання (лісу); 7) бйрка, лічильна паличка; 8) постать, стан; талія; зріст; de grande ~ високий на зріст; ~ er *vt* 1) різати, обрізувати; стрігти (волосся); 2) крбїти; 3) підрізувати (дерева); 4) обтісувати (камінь); 5) застругувати (олівці).

taill||eur *m* 1) кравець; закрійник; 2) гранувальник; ~ de piégre каменярь; ~ euse *f* кравчиня, закрійниця.

taillis *m* лісова поросль; лісосіка.

taire* *vt* замовчувати, приховувати; faire ~ примусити замовкнути; se ~ мовчати; замовкнути.

talon *m* 1) п'ята, п'ятка; 2) каблук, підбір; 3) наконечник; ~ ner *vt* 1) гнатися слідом; 2) приставати; докучати; 3) підганяти, пришпорювати (коня).

talus *m* укіс, схил; спад; en ~ полого, спадисто.

tambour *m* 1) барабан; ~ bat-tant з барабанним б'єм; 2) барабанщик; 3) *tex.* циліндр; барабан; 4) *archit.* тамбур; ~ iner 1. *vi* 1) бити в барабан; барабанити; 2) барабанити (пальцями; про дощ — по склу і т. ін.); 2. *vt* 1) вибивати на барабані; 2) розголюшувати; ~ ineur *m* барабанщик.

tamis *m* сито, решето.

tampon *m* 1) пробка; з'ятчик;

2) *xip.* тампón; 3) б́уфер; ~ *nement* *m.* 1) *xip.* тампонування; 2) зіткнення поїздів; ~ *per* *vt* 1) зати́кати вту́лкою; закле́пувати; 2) *xip.* тампонува́ти.

tam-tam [tamtam] *m.* 1) *муз.* тамта́м; 2) шум; *faire du ~* шуміти.

tancer *vt* докоря́ти, картати́; ля́яти.

tandis que *loc. conj.* тимча́сом як; тоді́ як.

tang|ence *f* *geom.*: point de ~ то́чка доти́ку; ~ *ent, -e* 1. *adj* *geom.* дотичний; 2. *f* *geom.* та́нгенс.

tangib|ilité *f* відчу́тність; ~ *le* *adj* відчу́тний.

tann|er *vt* 1) дуби́ти шкі́ру; 2) *розм.* лупцюва́ти, дуба́сити; ~ *erie* *f* шкіря́ний заво́д; ~ *eür* *m* шкіря́ник, дуби́льник.

tant 1. *adv* сті́льки; ~ *de* *fois* сті́льки раз; *Q ~ bien que* *mal* а́б'як; сяк-так; ~ *mieux* тим краще; ~ *pis* тим гірше; 2. *conj* так, насті́льки, до то́го; *j'ai failli m'en dormir ~ j'étais fatigué* я тро́хи не засну́в, та́кий був вто́млений; ~ *en ville qu'à la campagne* як у мі́сті, так і на селі́.

tante *f* ті́тка.

tantôt *adv* 1) шва́дко, ско́ро, за́раз; а ~ до ско́рого побаче́ння; *sur le ~* незаба́ром; 2) неда́вно, нещода́вно; 3) то (*виражає альтернативу*); ~ *l'un, ~ l'autre* то оди́н, то дру́гий.

tapag|le *m* шум, мету́шня; *faire du ~* шумі́ти; ~ *eür, -euse* 1. *adj* шумли́вий; 2. *m, f* буя́н; бешке́тник.

tape 1 *f* шльо́пане́ць, ля́пане́ць.

tape II *f* про́бка; за́тичка.

taper 1. *vt* 1) шльо́пати, ляска́ти; 2) сту́кати; 3) друкува́ти на машинці́; 4) пози́чати гро́ші; 2. *vi* (*de*) 1) сту́кати; ~ *du pied* тупа́ти ного́ю; 2) трі́скоті́ти (*про ку́лету*).

tapir (*se*) зш́юлюва́тися; при́та́гтися; примос́титися.

tapis *m* кили́м; *Q mettre une affaire sur le ~* запропо́нува́ти на ро́згляд яке́сь пита́ння.

tapiss|er *vt* обкле́ювати шпале́рами; обві́шувати килима́ми; ~ *erie* *f* 1) та́птува́ння; ви́шива́ння; 2) сті́нний кили́м; 3) шпале́ри; ~ *ier, -ière* 1. *m, f* 1) оббива́льник; 2) торго́вець, -ка ме́блями; 2. *f* фу́ргон (*для перевезе́ння ме́блів*).

tapoter 1. *vt* *розм.* поплеска́ти (*по плечу, що́ці*); 2. *vi*: ~ *du piano* бриньча́ти на ро́ялі.

taquin, -e *adj* який (що) лю́бить дра́жнити; ~ *er* *vt* дра́жнити, докуча́ти; ~ *erie* *f* дра́жні́ння, піддра́жнюва́ння.

tard 1. *adv* пі́зно; *plus ~* пі́зніше; 2. *m* пі́зній час; *sur le ~ de la vie* на схи́лі ві́ку; ~ *er* *vi* баря́тися, га́ятися; ~ *if, -ive* *adj* пі́зній, запі́знілий; ~ *iveté* *f* 1) за́пізнені́сть; 2) пі́зне дозрі́вання.

tarir 1. *vt* осу́шувати; висна́жувати; 2. *vi* 1) виче́рпува́тися, висиха́ти; 2) при́пиня́тися.

tart|le *f* соло́дкий пирі́г; ~ *eilette* *f* я́гідне пе́чи́во; ~ *ine* *f* 1) тарти́нка; 2) *розм.* до́вга, нудна про́мова.

tartufe *m* лицемі́р, ханжа́; ~ *rie* *f* лицемі́рство.

tas *m* купа́; *en ~* купо́ю.

tasse *f* чашка.
 tass||é, -e *adj* 1) скупчений; 2) приліпснутий; ~ement *m* 1) скупченість, ущільнення; 2) осідання (будови, землі); ~er 1. *vt* щільно набивати; 2. *vi* рости, розростатися.
 tâter 1. *vi* (de, à) куштувати; 2. *vt* щупати.
 tatillon, -ne *adj* дріб'язковий; ~page *m* дріб'язковість; ~per *vi* вдаватися в подробиці.
 tâtonner *vi* 1) обмацувати; ошупувати; 2) діяти невпевнено, напідмацки.
 tâtons; à ~ *loc. adv.* напідмацки.
 taudis *m* конура, халупа.
 taupe *f* кріт.
 taure *f* телиця.
 taureau *m* бик.
 taux *m* 1) розцінка; такса; 2) проценти.
 tavern||e *f* таверна, шиночок; ~ier *m*, -ière *f* шинкар, -ка.
 taxation *f* 1) оцінка; 2) оподаткування.
 tax||e *f* 1) такса, тверда ціна; 2) податок; ~er *vt* 1) оцінювати; 2) оподатковувати; 3) (de qch) обвинувачувати в чомусь; приписувати щось.
 tchécoslovaque *adj* чехословацький.
 tchèque 1. *adj* чеський; 2. *m* чеська мова.
 te (t') *pron. pers.* (2-ї особи однини) 1) як прямий і непрямий додаток ставиться завжди перед дієсловом — тебе, тобі; себе, собі; il te donne le livre він тобі дає книжку; 2) перекладається як -ся,

-сь у закінченнях зворотної форми дієслова: tu te laves ти мнешся.
 techni||cien *m* технік; ~que 1. *adj* технічний; 2. *f* техніка.
 teindre* *vt* фарбувати.
 teint, -e 1. *adj* пофарбований; 2. *m* колір обличчя; 3. *f* колір; відтінок.
 teint||é, -e *adj* злегка пофарбований; ~er *vt* злегка зафарбовувати.
 teintur||e *f* 1) фарба, забарвлення; 2) фарбування; 3) фарбувальна справа; 4) перен. поверхові знання; ~erie *f* фарбувальня; красильня; ~ier *m*, -ière *f* фарбар, -ка, красильник, -ця.
 tel, -le 1. *adj* такий, отакій, подібний; voir les choses ~ les qu'elles sont бачити речі такими, якими вони є; ~ quel такий, який є; 2. *pron* такий, отакій; comme ~ як такий; un ~ такий-то; 3. *conj* як; подібно до того, як; ~ un oiseau як птах; ~lement *adv* так, такий, стільки.
 témér||aire 1. *adj* відважний, сміливий; 2. *m*, *f* сміливець; ~ité *f* сміливість, відважність.
 témoign||age *m* свідчення, показання; ~er 1. *vt* висловлювати, проявляти; 2. *vi* виступати свідком.
 témoin *m* свідок; ~ oculaire очевидець.
 temps *f* скрбня.
 tempér||ance *f* здержливість, стриманість; поміркованість; ~ant, -e *adj* здержливий, стриманий; поміркований.
 tempér||é, -e *adj* помірний; ~er *vt* стримувати; зменшувати, вгамовувати.

tempêt||e f буря, шторм; ~er vi бушувати, шаленіти.

tempétueux||x, -se adj бурхливий.

temple m храм.

temporaire adj тимчасовий.

temporel, -le 1. adj 1) тимчасовий; 2) світський, мирський; 2. m світська влада.

temporis|ation f вичікування; ~er vi вичікувати, зволікати.

temps m 1) час; строк; il est ~ de час, порá; il n'y a pas de ~ à perdre час не жде; loc. adv.: avant le ~ передчасно; à ~ вчасно; своєчасно; avec le ~ з часом; en peu de ~ швидко, не гаючи часу; 2) час, порá, епо́ха, період; en ~ de guerre під час війни; 3) час, дозвілля; 4) погода; il fait beau ~ добра погода; 5) муз. темп, такт.

tenace adj 1) чіпкий; 2) стійкий; \diamond memoire ~ чудова пам'ять.

ténacité f упертість; стійкість.

tenail||e f кліщі, щипці; ~er vt

1) катувати щипцями; 2) мучити, роздирати.

tenant -e 1. adj: séance ~e під час засідання; зразу ж; 2. m захисник.

tendance||e f тенденція; пра́гнення; ~ieux, -ieuse adj тенденційний.

tendre I adj ніжний.

tendre* II 1. vt 1) натягувати, напружувати; ~ l'oreille прислухатися; 2) протягати, витягати; ~ la main протягати руку; 3) ставити, розставляти; ~ une est-bûche умишляти зле (проти когось); 2. vi (à) 1) іти, вести (до); прямувати, простувати; 2) прагнути, мати намір.

tendr|ement adv ніжно; ~esse f ніжність; pl пестощі.

tendu, -e adj 1) натягнутий; 2) напружений.

ténèbres f pl пітьма; темрява.

ténébreux||x, -se adj 1) темний; 2) похмурий; 3) малозрозумілий.

teneur f зміст (листа, книжки).

tenir* 1. vt 1) тримати; 2) вміщувати, містити в собі; 3) посіда́ти, займа́ти; 4) володі́ти; 5) ве́сти, провóдити; 6) вважа́ти, дума́ти; 7) доде́ржувати; ~ sa parole доде́ржувати слова; \diamond la colère le tient гнів охопи́в його; ~ tête à qn да́ти відсі́ч; ~ l'affiche не схóдити зі сцéни; ~ roug вважа́ти за; 2. vi 1) трима́тися, сто́яти; 2) (à) доро́жити; 3) (à+inf) нада́вати вели́кого значення, дуже хо́тіти; 4) (dans qch) місти́тися, вмі́щувати́ся; 5) приляга́ти, бу́ти сумі́жним; 6) (de) бу́ти схо́жим на; нага́дувати щось; \diamond ~ à наполяга́ти; ~ bon, ~ ferme сто́яти на сво́єму; il ne tient qu'à ... за́лежить тільки від ...; tiens! na! бері́!; se ~ трима́тися за; \diamond se ~ sur ses gardes бу́ти напогóтові; se ~ quitte de задово́льня́тися; s'en ~ à qch зупини́тися на чо́мусь; залиши́тися при; tenez-vous pour dit пам'ята́йте ж!; вас поперéджено.

tension f на́ту́га; на́пру́га; на́тягнення; на́пру́женість; тиск; ~ artérielle кров'я́ний тиск.

tenta||nt, -e adj споку́сливий;

~teur, -trice 1. adj споку́сливий; 2. m, f споку́сник, ця; ~tion f споку́са.

tentative *f* спроба; faire une ~ пробувати, намагатися.

tente *f* палатка, намет.

tenter *vt* 1) пробувати; ~ l'aventure піти навмання; 2) (de) спокушати; зваблювати; 3) (de) пробувати, намагатися.

tenue *f* 1) тримання, ведення; манера весті; 2) зовнішній вигляд; манера поводитися; виправка; manquer de ~ не вміти поводитися; 3) одяг; мундир; ~ de travail робочий одяг; ~ de gala, grande ~ парадна форма; en ~ у повній парадній формі; O d'une seule ~ суцільно, цілком.

terme *m* 1) кінець, край, межа; mettre un ~ à покінчити з; покласти край; 2) вираз, слово, термін; en d'autres ~s інакше кажучи; 3) мат. член; 4) *pl* стосунки.

termin||aison *f* грам. закінчення; ~ *eg* *vt* кінчати; закінчувати; se ~ *eg* кінчатися; закінчуватися.

tern||e *adj* тьмянний; ~ *ir* *vt* знебарвлювати; ~issement *m* знебарвлювання; ~issure *f* тьмяність.

terrain *m* 1) ділянка землі; місцевість; 2) ґрунт, земля; 3) майданчик; ~ d'entraînement стадіон.

terrass||e *f* 1) земляний насип; 2) тераса; пласка покрівля; ~ *eg* *vt* 1) насипати землю; 2) повалити на землю; 3) *перен.* тяжко вразити; ~ *eg* *m* землекоп.

terre *f* 1) земля; земна куля; 2) територія; володіння; 3) земля, ґрунт; ~ vierge цілина; раг ~, à ~ на землю; 4) суса; ~ ferme континент, суса.

terr||eau *m* перегній, чорнозем; ~ *eg* *vt* 1) насипати землю; 2) під-

гортати (рослини); se ~ *eg* залазити в нору; закопуватися.

terrestre *adj* земний.

terreur *f* 1) жах, страх; 2) терор.

terreu||x, -se *adj* земляний.

terrible *adj* жахливий.

terrier *m* нора, лігво.

terrifi||ant, -e *adj* жахливий; ~ *eg* *vt* жахати.

terroir *m* ґрунт, земля.

tertre *m* курган.

tes *adj*, *poss. pl* див. ton I.

test||ament *m* заповіт; ~ amen-

taire *adj* заповідальний; ~ateur *m*, -atrice *f* заповідач; ~ *eg* *vt* заповідати.

tête *f* 1) голова; 2) розум; 3) передня частина, головна частина; à la ~ de на чолі; 4) голівка (цвяха).

tête-à-tête *m* побачення, розмова віч-на-віч.

têter *vt*, *vi* ссати (грудь).

tétragone *m* чотирикутник.

têtu, -e *adj* упёртий.

text||e *m* текст; оригінал; ~uel, -le *adj* дослівний; ~uellement *adv* дослівно.

thé *m* чай.

théâ||tral, -e *adj* театральний;

~tre *m* 1) театр; 2) сцена; 3) місце дії.

théière *f* чайник.

thème *m* 1) тема; 2) шкільний переклад з рідної мови на іноземну.

thérapeut||e *m* терапевт; ~ique 1. *adj* терапевтичний; 2. *f* терапія.

thermal, -e *adj* теплий (про мінеральні води).

thermique *adj* тепловий; сарасі-
тє ~ теплоємкість.

thermonucléaire *adj* термоядер-
ний.

thèse *f* 1) теза; 2) дисертація;
soutenir sa ~ захищати дисерта-
цію.

tic *m* 1) судорожне сипання,
тик; 2) перен. звичка; манія.

ticket *m* квиток (для проїзду у
транспорті); талон.

tiède *adj* 1) теплий, теплува-
тий; 2) перен. млявий, байдужий.

tiéd||eur *f* 1) теплуватість; 2)
перен. байдужість, відсутність ін-
тересу; млявість; ~ir *vi* холонути.

tién, -ne 1. *prop. poss.*: le ~,
la ~ne (*pl* les ~s, les ~nes)
(вживається тільки самостійно)
твій (твоя, твоє, твої); свій (своя,
своє, свої); 2. *m* 1): le ~ твоє;
належне тобі; своє; 2) *pl*: les ~s
твої близькі, твої рідні.

tiets, tierce 1. *adj* третій; 2. *m*
1) третя особа; 2) третя частина,
третина.

tige *f* 1) стовбур, стебло; 2) ха-
лява; 3) стріжень.

tigre *m, -sse* *f* тигр, тигриця.

tilleul *m* 1) ліпа; 2) липовий
цвіт.

timbale *f* 1) муз. литаври; 2)
кубок, келих.

timbre *m* 1) дзвінок; 2) тембр;
3) марка; 4) клеймо, штемпель.

timbré, -e *adj* гербовий; *papier*
~ гербовий папір.

timbre-poste *m* поштова марка.

timbrer *vt* 1) штемпелювати; 2)
оплачувати гербовим збором.

timid||e *adj* боязкий, соромли-
вий; ~ité *f* соромливість.

tint||ement *m* дзвін; подзвінку-
вання; ~er 1. *vi* дзвеніти, гудіти;
2. *vt* дзвоніти у дзвін.

tintouin *m* неспокій, тривога;
donner du ~ à qn завдати моро-
ки комусь.

tiqueté, -e *adj* строкатий, поця-
кований.

tir *m* 1) стрільба; вогонь; 2)
стрільбище, тир.

tirage *m* 1) тяга; 2) розиграш
(лотереї); 3) полігр. тираж; дру-
кування; 4) волочіння (металів).

tirail||ement *m* 1) сипання; 2)
біль, різь; 3) *pl* суперечки; непо-
годженість; ~er 1. *vt* смикати, сі-
пати; 2. *vi* пострілювати; безладно
стріляти; ~eur *m* стрілець.

tire *f* притягання; витягання.

tiré, -e *adj* витягнутий, змарні-
лий (про обличчя).

tire-bouchon *m* штопор.

tire-ligne *m* рейсфедер.

tirer 1. *vt* 1) тягти, волокти;
2) тягнути з, витягати, виймати;
3) висмикувати; 4) множити; дру-
кувати; 5) стріляти з; 2. *vi* 1) стрі-
ляти; 2) переходити в, відливати
(про колір); 3) бути туго натяг-
нутим; se ~ (de qch) виплутува-
тися; se ~ d'affaires: виплутатися
з біди.

tireu||r *m, -se* *f* стрілець.

tiroir *m* шухляда.

tisane *f* відвар; зілля.

tiss||age *m* тканиня; ~er *vt* тка-
ти; ~erand *m, ~eur* *m* ткач;
~euse *f* ткаля.

tissu *m* 1) тканина; 2) anat.
тканина; ~ cellulaire, ~ cribleux
клітковина.

tissure *f* тканиня.

titan *m* велегень, титан; ~ *es-que adj*, ~ *ique adj* гігантський, велегєнський.

titr[e] *m* 1) заголовок; 2) титул, звання; 3) право, підстава; à quel ~ на який підставі?; ~ *eg vt* титулувати.

titub||ation *f* хитання, нетверді ходя; ~ *eg vi* похитуватися, спотикатися.

titulaire 1. *adj* який (що) займає посаду, штатний; 2. *m* власник документа.

toast [to:st] *m* тост.

toctin *m* спблх.

toi *prop. pers.* (2-га особа однини) 1) як підмет, вживаний самостійно ти; ~ *et moi* nous іrons ensemble ти і я — ми підемо разом; 2) як непряий додаток з прийменником тебе, тобі, тобою; себе, собі, собою; *on parle beaucoup de ~* про тебе багато говорять; 3) як пряий додаток після наказового способу: *regarde-~* подивись на себе; 4) при підсиленні: *tu n'es pas attentif, ~!* ну і неуважний же ти!

toile *f* 1) полотно; ~ *cirée* клеїонка; *~ d'araignée* павутиння; 2) картина; ~ *rie f* 1) полотняна фабрика; 2) торгівля полотном.

toilette *f* 1) туалєтний стблик; 2) рєчі туалєту; 3) туалєт (одяг); *faire sa ~* одягатися.

toiser *vt*: ~ *qn* зміряти когось очима з голови до нїг.

toison *f* шерсть, рунб.

toit *m* покрівля, дах; *~ crier sur les ~s* кричати на всіх перехрєстях; ~ *ure f* покрівля, дах.

tôle *f* листове залїзо.

tolér||able *adj* терпїмий, стєрпний; ~ *ance f* терпїмїсть; ~ *ant, -e adj* терпїмий; ~ *eg vt* терпїти.

tomate *f* помідор, томат.

tombal, -e *adj* надгробний.

tombant, -e *adj* падаючий.

tombe *f* могила.

tombeau *m* гробниця, склеп; могила; *mettre au ~* загнати в могїлу.

tombée *f* падіння; à la ~ de la nuit з настанням ночі.

tomb||er 1. *vi* (є, а) 1) падати, упасти; ~ à la renverse падати навзнік; ~ *raide mort* упасти як мєртвий; ~ *de tout son poids* повалїтися; *faire ~* кїнути; *laisser ~* упустїти; 2) впадати у; ~ *dans l'erreur* помилїтися; 3) потрапити; 4) стихати, затихати; *le vent ~e* вітер ушухає; 5) (*sur qn, sur qch*) нападати на; натрапляти на; ~ *sur l'ennemi* напасти на ворога; *~ d'accord* погодитися; 2. *vt* повалїти; кїнути; 3. *v. impers.*: *il ~e de la pluie* іде дош.

ton I *adj. poss. m* (*f ta, pl tes*) твій (твоя, твоє, твої); свій (своя, своє, свої); *c'est ~ fils* це твій син.

ton II *m* тон; ~ *alité f* тональність.

tonnant, -e *adj* лункий, голосний.

tonn||eau *m* ббчка; ~ *elet m* барїло; ~ *elier m* ббндар.

tonn||er 1. *vi* гримїти, гуркотїти; 2. *v. impers.*: *il ~e* грїм гримїть; ~ *erre m* грїм; *~ mille ~erres!* хай йому бїс!

torche *f* 1) смолосїп, факел; 2) вїхоть солбми.

torchon *m* ганчірка.

tordre* *vt* сукати, вїти; крутити; *se ~* звиватися.

torpeur *f* заціпеніння.
torpill||e *f* мор. торпéда; ~*er* *vt* 1) атакувати торпéдами; 2) під-
 ривати; ~*eur* *m* міноносець.
torren||t *m* потік; сильна течія;
 ~*tiel*, ~*le* *adj* який (що) стікає
 потоками; *pluie* ~*tielle* злива;
 ~*tueux*, ~*tueuse* *adj* бурхливий,
 стрімкий.
torride *adj* гарячий, пекучий.
torse *f* торс, тулуб.
tort *m* 1) вина, неправотá;
avoir ~ бути неправим; помиля-
 тися; 2) шкода; втрáта, збиток;
faire du ~ завдавати шкоди.
tortill||age *m* розм. хитрування,
 виверт; ~*ement* *m* 1) кручення,
 суцання; 2) *перен.* хитрування;
 ~*er* 1. *vt* крутити; бгати, м'яти;
 ~*er* 2. *vi* викрúчуватися, хитрувати.
tortu, ~*e* *adj* кривий, викривле-
 ний.
tortue *f* черепаха; à *pas de* ~
 черепашачою ходóю.
tortueu||sément *adv* кружним
 шляхом; ~*x*, ~*se* *adj* 1) звивистий,
 покручений; 2) виверткий.
tortur||e *f* катування, тортури;
 ~*er* *vt* катувати, мучити.
tôt *adv* рано; скóро, незабаром.
total, ~*e* 1. *adj* увесь, цілий, пов-
 ний; 2. *m* усé, цiле, підсумок; *au*
 ~ в цілому; ~*ement* *adv* цілком,
 зовсім, повністю; ~*isateur*, ~*isa-*
trice 1. *adj* підсумовуючий; 2. *m*
 тоталізатор; ~*isation* *f* підсумо-
 вування; ~*iser* *vt* підсумовувати;
 ~*iseur* *m* тоталізатор; ~*ité* *f* су-
 купність, сума, підсумок; *en* ~*ité*
 повністю.
touchant I, ~*e* *adj* зворушливий.

touchant II *prép* відносно, щодо.
touche *f* 1) дóтик; 2) клавіш;
 3) проба (золота).
touch||er I 1. *vt* 1) торкати, за-
 ймати; 2) зачіпати; стосуватися;
 3) одержувати грóші; 4) розчули-
 ти; 2. *vi* (à *qch*) 1) займати, тор-
 катися; 2) межувати, досягати; до-
 ходити; 3) бути близьким до, на-
 ближатися; 4) (*de*) грáти на.
toucher II *m* 1) дóтик; *au* ~
 на дóтик; 2) *муз.* туше.
touffe *f* пучок, жмут; пасмо.
touffeur *f* духóта, задóха.
touffu, ~*e* *adj* 1) густий; 2) *пе-*
рен. заплутаний.
toujours *adv* 1) зáвжди; *pour*
 ~, à ~ назáвжди; 2) все ж, всé-
 таки; ~ *est-il que* як би там не
 було.
toupet *m* 1) пасмо волóсся, чуб;
 2) *розм.* нахабство, зухвáльство;
avoir du ~ бути нахабним, зухва-
 лим.
tour I *f* 1) бáшта, вежа; 2) турá
 (*у шахах*).
tour II *m* 1) колоподібний рух;
 поворот; 2) обхід; об'їзд; 3) про-
 гулянка, поїздка; 4) чéрга; à ~
 de *rôle* по чéрзі; 5) напрямок; 6)
 вiтiвка; фóкус; ~ *de main* фóкус;
 7) токарний верстáт; *fait au* ~
 витончений, бездогáнний.
tourbe I *f* на́брід, покидьки.
tourb||e II *f* торф; ~*eux*, ~*euse*
adj торфóвий.
tourbillon *m* 1) вихор; 2) *перен.*
 круговорот; ~*nement* *m* вихровий
 рух; ~*ner* *vi* крутитися вихором.
tourelle *f* бáшта.
tourment *m* мýка.
tourmente *f* вир, буря.

tourment||er *vt* катувати, мордувати; **se ~** мучитися; **~eur** *m*, **-euse** *f* мучитель, -ка.

tournant, -e 1. *adj* який (що) крутиться; 2. *m* 1) поворот; 2) закрут річки.

tourner 1. *vt* 1) вертїти, обертати; 2) повернутися; **~ le dos** -qp повернутися спиною до когось; 3) спрямовувати, скеровувати; 4) обминати; огинати; 5) обточувати, обробляти; 6): **~ un film** знімати фільм; **Q ~ bien un article** складно написати статтю; 2. *vi* 1) крутитися, обертатися, вертїтися, кружїтися; 2) працювати (про механїзм); 3) зсїдатися, звурджуватися, скисати; 4): **~ de l'œil** розм. помєртї; **se ~** повернутися; крутїтися.

tournerie *f* токарна майстерня.

tournesol *m* соняшник.

tourneur *m* токар.

tournoi *m* турнір.

tournolement *m* крутїння, вертїння; **~oyer** *vi* крутїтися, вертїтися.

tournure *f* 1) оборот справи; 2) мовний зворот; 3) постава; манєри; **Q ~ d'esprit** склад розуму.

tourte||reau *m* голубок; **~relle** *f* горлиця.

touss||er *vi* кашляти; **~oter** *vi* покашлювати.

tout, -e 1. *adj* (*pl* tous, toutes) 1) весь, вся, все; цілий; 2) кожний, всякий; **en ~ cas** в усякому разї; 2. *pron* все; **il a ~ dit** він сказав усє; **c'est ~ dire** цим усє сказано; 3. *m* 1) ціле; 2) головне; **le ~ est d'accomplir le plan** головне — виконати план; 4. *adv* зовсїм,

цілком; **~ prêt** цілком готовий; **Q ~ de même** все ж, всє-таки; **~ à l'heure** зараз, тільки що; **~ à coup rāntom**, несподівано.

toutefois *adv* всє-таки, протє, однак.

toute-puissance *f* всемогутність.

toutou *m* собачка, пєсик, цуцик (дитячою мовою).

toux *f* кашель.

tox||icité *f* отруйність; **~ique**

1. *m* отрута, отруйна речовина; 2. *adj* отруйний.

trac *m* розм. страх.

tracas *m* неспокій; турботи;

~ser *vt* турбувати, набридати, докучати; **~serie** *f* неприємності; неспокій; **~sler, -sière** *adj* докучливий, причєпливий.

trace *f* слїд; **à la ~ de ...** по слїдах, слїдами.

trac||é *m* 1) креслення; 2) траєса; **~ement** *m* позначення напрямку лїнії, дороги; **~er** *vt* 1) креслити; 2) накидати, зображувати; 3) трасувати; **~eur** *m*, **-euse** *f* кресляр, -ка.

trachée *f* анат. трахея.

tract [trakt] *m* листівка.

tractation *f* угода, операція; **~s** ділові турботи.

traduct||eur *m*, **-rice** *f* перекладач, -ка; **~ion** *f* переклад.

tradui||re* *vt* 1) перекладати; 2) виражати, передавати; 3) віддавати до суду; **~ en justice** притягти до судової відповідальності; **se ~** виражатися; **~sible** *adj* перекладний.

trafi||c *m* 1) торгівля; 2) залізничний рух; вуличний рух; 3) сполучення; **~quant** *m* торговець; ді-

лук; ~ *quer vi* торгувати, вести торгівлю; ~ *queur m* розм. спекулянт.

tragédie *f* трагедія; ~ *ien m*, -*ne f* трагік, трагічна актріса.

trahir *vt* 1) зраджувати; виказувати; 2) видавати, викривати; 3) порушувати; *se* ~ проговоритися; видавати себе; ~ *ison f* зрада; зрадництво.

train *m* 1) хід; *mettre en* ~ пустити в хід; 2) поїзд; ~ *blindé* бронепоїзд; ~ *omnibus* пасажирський поїзд; 3) спосіб життя; *mener grand* ~ жити на широкую ногу; *être dans le* ~ бути на рівні з часом; 4) шум, гамір; *Ô être en* ~ бути в доброму настрої; *en* ~ *de* на шляху до; *être en* ~ *de* бути зайнятим тим, що.

trainage *m* перевезення на сани; ~ *ant, -e adj* 1) який (що) волочиться по землі; 2) тягучий; розтягнутий; ~ *ard m* 1) відсталий, -а; 2) повільна, забарна людина.

traîne *f* шлейф.

traîneau *m* 1) сани; 2) нєвід.

trainée *f* слід, доріжка (від розлитого, розсипаного).

traîner *l. vt* 1) тягти, волочити; 2) відкладати; затягувати; ~ *une affaire en longueur* затягувати справу; 2. *vi* 1) волочитися; 2) бути розкиданим, валітися; *se* ~ *тяги́тися*, лєдвє пересуватися.

train-train *m* звичайний хід речей, рутіна.

traire* *vt* доїти.

trait *m* 1) стріла; 2) риса, штрих; ~ *d'union* сполучна риска; *déféc; peindre à grands* ~ *s* малювати широкими мазками; 3) *pl* риси обличчя; 4) дотеп, дотєнна дум-

ка; ~ *d'esprit* дотеп; *Ô avaler d'un* ~ *випити* одним ковтком; *d'un* ~, *tout d'un* ~ *одним* духом; ~ *roug* ~ *точнісінько*.

traitable *adj* зговірливий, по-блажливий.

traite *f* 1) доїння; 2) переїз, переїзд; *une longue* ~ *довгий* переїз; 3) вєксель; 4) торгівля, торг.

traité *m* 1) трактат, науковий твір; 2) угода, умова, договір; ~ *de paix* мирний договір; *conclure un* ~ *укласти* договір.

traitement *m* 1) спосіб поводження, ставлення; 2) догляд, лікування; режим; 3) оплата, оклад; 4) *тех.* обробка; ~ *er l. vt* 1) поводитися з кимсь; ~ *er qn en ami* поводитися з кимсь по-приятельському; ~ *er qn de haut (en bas)* дивитися на когось звисока; 2) лікувати; 3) трактувати, обговорювати; 4) (*qn de*) називати, обзивати; вважати; 5) *тех.* обробляти; 2. *vi* вести переговори з кимсь; *se* ~ *er* поводитися один з одним.

traître *le, -esse l. adj* зрадницький; 2. *m, f* зрадник, -ця; ~ *eu-sement adv* по-зрадницьки; ~ *ise f* зрада, запродаство.

trajectoire *f* траєкторія.

trajet *m* проїзд, переїзд; шлях; відстань; пробіг.

tram [*tram*] *m* розм. трамвай.

tramway [*tramwe*] *m* трамвай.

tranchant, -e l. adj 1) ріжучий, гострий; 2) рішучий, сміливий; 2. *m* вістря, лєзо.

tranche *f* 1) скіба, шматок; 2) зріз, край, ребро; 3) скіба землі; 4) черга; серія; *la première* ~ *des travaux* перша черга робіт.

tranché, -e *adj* різко окреслений, різко позначений.

tranchée *f* траншея, окоп.

trancher 1. *vt* 1) різати; відрубувати, відсікати; 2) вирішувати, розв'язувати; 2. *vi* 1) діяти енергійно; рубати з плеча; 2) виділятися, виступати.

tranquille *adj* тихий, спокійний; **~ement** *adv* спокійно; **~isant, -e** *adj* заспокійливий; **~iser** *vt* заспокоювати; **se ~iser** заспокоюватися; **~ité** *f* спокій; тиша; безтурботність.

trans... *prép* через, по той бік, за..., транс...

transatlantique 1. *adj* трансатлантичний; 2. *m* океанський теплохід.

transcend *ance* *f* перевага; **~ant, -e** *adj* переважаючий.

transcri *pteur* *m* переписувач; **~ption** *f* 1) переписування; 2) *lingv.* транскрипція; **~re*** *vt* 1) переписувати; 2) *lingv.* транскрибувати.

transe *f* страх, жах.

trans *fé* *rer* *vt* 1) переносити; перемішати; 2) передавати; 3) переводити (*по службі*); **se ~** передаватися; **~fert** *m* 1) переміщення; 2) переведення; 3) переказ (*грошей*).

transfigur *ation* *f* перетворення; **~er** *vt* перетворювати.

transfuge *m* перебіжчик.

transfus *er* *vt* переливати; **~ion** *f* переливання.

transiger [trāzize] *vi* укладати угоду.

transir *vi* ціпеніти, клякнути.

transit *ion* *f* перехід; **~oire** *adj* перехідний.

transitoirement *adv* тимчасово.

translat *er* *vt* *radio* передавати; **~ion** *f* 1) *radio* трансляція, передача; 2) перенесення, переміщення.

translucid *le* *adj* просвічуючий, напівпрозорий; **~ité** *f* просвічування, напівпрозорість.

transmett *eur* 1. *adj* передавальний, передаточний; 2. *m* передавач; **~re*** *vt* 1) передавати, вручати; 2) передавати по радіо, транслювати; **se ~re** повідомлятися.

transmigration *f* переселення.

transmiss *ible* *adj* який (що) передається; **~ion** *f* 1) передача; 2) передача по радіо; 3) *tex.* трансмісія.

transpar *aitre** *vi* просвічувати, світитися; **~ence** *f* прозорість; **~ent, -e** 1. *adj* прозорий; 2. *m* транспарант.

transpir *ation* *f* 1) піт; потіння; 2) випаровування; **~er** *vi* 1) потіти; 2) випаровуватися.

transplant *ation* *f* 1) пересаджування, пересадка; 2) переселення; **~er** *vi* 1) пересаджувати; 2) переселяти, переводити.

transport *m* 1) перевезення, переїзд; транспортування; 2) транспорт; 3) захоплення; нестяма;

~able *adj* транспортбельний; **~ation** *f* 1) перевезення з однієї країни в іншу; 2) заслання; **~er** *vt* 1) перевозити, переносити; 2) *юр.* передавати (*права*); 3) виселяти; переселяти; 4) виводити з себе, роздратовувати; захоплювати; **se ~er** 1) вирушати в інше місце; 2) переноситися думками; **~eur** *m* 1) експедитор; 2) *tex.* транспортёр.

transpos||er *vt* 1) переставляти, переміщати; 2) *муз.* транспонувати; **~ition** *f* 1) перестановка; 2) *муз.* транспонування.

transversal, -e *adj* поперечний; **~ement** *adv* уперек, поперек.

trappe *f* люк; опускні двері.

trapi, -e *adj* кремезний.

traqu||e *f* облога; **~enard** *m* *прям.*, *перен.* капкан, пастка; **~er** *vt* 1) робити облогу (на звіра); 2) *перен.* цькувати, переслідувати; **~et** *m* капкан, пастка.

travail *m* робота, труд, праця; **~ manuel** фізична праця; **~ intellectuel** розумова праця; **~ à la pièce** відрядна робота; **~ complexe** кваліфікована праця.

travail||é, -e *adj* старанно оброблений, оздоблений; **~er** 1. *vi* 1) працювати, трудитися; **~er à l'aiguille** займатися шиттям; 2) діяти, функціонувати; 2. *vt* 1) обробляти, оздоблювати; 2) хвилювати, збуджувати; **~er les esprits** хвилювати уми; **~eur**, -euse 1. *m*, *f* працівник, -ця, трудівник, -ця; 2. *adj* працьовитий, роботячий.

travers *m* 1) поперечник, ширина; **en ~** *loc. adv.* впоперек, наскіс; *loc. prép.*: **à ~** de через, крізь; **au ~** de крізь; 2) кривизна, неправильність обрисів; **de ~** *loc. adv.* криво, косо; боком; **regarder qn de ~** вороже дивитися на когось; **à tort et à ~** *loc. adv.* безладно, і так і сяк, не розбираючись; 3) дивацтво; вада, дефект.

traverse *f* 1) поперечний брус; 2) *зал.* шпала; 3) *chemin de ~* польова доріжка, путівець.

travers||ée *f* переїзд, переправа;

~er *vt* 1) проїжджати через, переправлятися, перетинати; 2) проколоти наскрізь; 3) заважати, перешкоджати.

travest||i, -e 1. *adj* переодягнений; **bal ~** маскарад; 2. *m* маскарадний костюм; **~ir** *vt* переодягати; **se ~ir** переодягатися; **~issement** *m* 1) переодягання; 2) перекрічування.

traveu||r *m*, -se *f* дояр, -ка.

trébuch||er *vi* 1) спотикатися, оступатися; 2) схилити; *розм.* сплюхувати; **~et** *m* 1) пастка, западня; 2) маленькі лабораторні терези.

tréfonds *m* надра; **Q savoir le fonds et le ~** знати всі таємниці.

treillage *m* ґратчаста загородка.

treillis 1. *m* ґрати, решітка; **~ser** *vt* заставити ґратами.

treillis 11 *m* грубе полотно; ряднина; брезент.

treiz||e 1. *adj* 1) тринадцять; 2) тринадцятий; 2. *m* тринадцяте число; **~ième** 1. *adj* тринадцятий; 2. *m* тринадцята частина.

tremblant, -e *adj* тремтятий, тріпотливий.

tremble *m* осіка.

trembl||ement *m* тремтіння, трепет; **~ de terre** землетрус; **~er** *vi* тремтіти, трепетати; **~otant**, -e *adj* 1) тремтятий; 2) мерехтливий; **~otement** *m* 1) тремтіння, дрижання; 2) мерехтіння; **~oter** *vi* 1) тремтіти; 2) мерехтіти.

trempe *f* 1) *тех.* гартування, гарт; 2) склад характеру, якість; **d'une bonne ~** *перен.* міцного ґарту, міцної будови.

trempl||é, -e *adj* 1) промоклий;

~ *comme une soure* промобклий до нїтки; 2) *прям., перен.* загартований; ~ *er* 1. *vt* 1) умочати, занурювати; 2) змочувати, розмочувати, мочити; 3) загартувувати (*метал*); 2. *vi* 1) мокнути, бути зануреним у; 2) бути причетним до чогось.

trentaine *f* близько тридцятї.

trent 1. *adj* 1) тридцять; 2) тридцятий; 2. *m* тридцятье число; ~ *ieme* 1. *adj* тридцятий; 2. *m* тридцята частїна.

trépas *m* смерть; ~ *sé* *m.*, -*e* *f* покійний, -а, померлий, -а; ~ *ser* *vi* померти.

trépidation *f* тремтіння; здригання; коливання.

trépignement *m* тупїт, тупотіння; ~ *er* *vi* тупати ногами.

très *adv* дуже, вельми.

trésor *m* 1) скарб; 2) казна; казначейство; ~ *erie* *f* 1) скарбниця; 2) казначейство; ~ *ier* *m* скарбник.

tressage *m* плетіння.

tressaillement *m* здригання; ~ *ir** *vi* здригатися.

tress 1. *f* 1) галун; 2) коса (*волосся*); ~ *er* *vt* плести, заплітати.

trêve *f* 1) перемир'я; 2) перепокоїнок; *n'avoir* *pi* *raix*, *pi* ~ *ne* *ма*ти *ні* хвилини спокію.

trian 1. *m* *геом.* трикутник; ~ *gulaire* *adj* трикутний.

tribu *f* плем'я; рід.

tribunal *m* 1) трибунал; суд; 2) будинок суду.

tricentenaire *m* трьохсотліття.

tricher *vt, vi* обдурювати; шахраювати (*у гри*); ~ *ie* *f* шахрайство (*у гри*).

tricolore *adj* триколірний.

tricot *m* 1) трико (*в'язана тканина*); 2) в'язана куртка, фуфайка, тільник; ~ *age* *m* 1) трикотаж, в'язані вироби; 2) в'язання; ~ *er* *vt, vi* в'язати; ~ *eur, -euse* 1. *m, f* в'язальник, -ця; 2. *f* в'язальна машина.

tricycle *m* триколісний велосипед.

trident *m* тризубець; віла.

triennal, -le *adj* трирічний.

tri 1. *vt* сортувати, відбирати; ~ *sur le volet* дбайливо відбирати; ~ *eur, -euse* 1. *m, f* сортувальник, -ця; 2. *m* *тех.* трієр, сортувальний апарат.

trilatéral, -e *adj* тристоронній.

trillion *m* трильйон.

trimestre 1. *m* тримістр, квартал; чверть (*у школі*); ~ *iel, -le* *adj* тримісячний.

trinôme *m* *мат.* тричлен.

triomphal, -e *adj* урочистий, триумфальний; ~ *alement* *adv* урочисто; ~ *ant, -e* *adj* триумфуючий; побідноносний, непереможний; ~ *ateur* *m*, ~ *atrice* *f* переможець.

triomph 1. *m* триумф, перемога; ~ *er* *vi* святкувати перемогу.

triple 1. *adj* потрібний; 2. *m* потрібна кількість; ~ *ement* 1. *adv* потрібно; 2. *m* потріблення; ~ *er* *vt* потріювати; ~ *icité* *f* троїстість.

trist 1. *adj* 1) сумний, журливий; 2) похмурий; нудний; 3) плачевний, жалюгідний; *un* *personnage* ~ жалюгідна людина; ~ *ement* *adv* 1) сумно, журливо; 2) жалюгідно, бідно; мізерно; ~ *esse* *f* сум, печаль; нудьга; туга.

trivial, -e *adj* тривіальний, банальний; ~ité *f* тривіальність, банальність.

trognon *m* серцевина (фруктів); ~ de chou качан капусти.

trois 1. *adj* 1) три; тріє; 2) третій; 2. *m* 1) тріє число; 2) (цифра) три, трійка; ~ième 1. *adj*, третій; 2. *m* 1) третій ярус; 2) третя частина; 3. *f* третій клас; ~ièmement *adv* по-тріє.

trolley *m* тролейбус.

trombe *f* смерч, вихор.

trompe *f* 1) мисливський ріг; 2) зоол. хобот; хоботок; 3) тех. всмоктувальний насос; 4) автомобільний гудок.

tromper *vt* обдурювати; se ~ помилятися; ~ie *f* обман.

trompette 1. *f* 1) сурма, труба; 2) балакун, базіка; 2. *m* сурмач, трубач.

trompeur||г, -se 1. *adj* обманливий; 2. *m, f* обманщик, -ця.

tronc *m* 1) стовбур; 2) тулуб; 3) уламок (колонн); 4) основна частина; 5) геом.: ~ de cône зрізаний конус.

tronçon *m* 1) уламок; обрубок; 2) відрізок, частина.

tronquer *vt* 1) зрізувати, усікати; 2) нівечити; 3) скорочувати.

trop 1. *adv* занадто, надто; 2. *m* лишок, надлишок.

troquer *vt* міняти, обмінювати.

trot *m* рись; aller au ~ їхати рйссю.

trotte||e *f* перехід, перегін; ~er *vi* 1) іти рйссю; 2) розм. ходити, бігати; ~er dans la tête не давати спокію (про думку); ~eur

m рисак; ~euse *f* секундна стрілка; ~in *m* хлопчик (або дівчинка) на побігеньках; ~iner *vi* 1) бігти підтюпцем; 2) дріботіти; ~inette *f* самокат (іграшка).

trou *m* 1) діра, отвір, щілина; свердловина; 2) норі, яма; ~ du souffleur суфлерська будка; 3) глухий закуток.

troublant, -e *adj* хвилюючий.

trouble I *adj* 1) мутний, каламутний; rêcher en eau ~ ловити рибу в каламутній воді; 2) неясний, невирізняний; voir ~ неясно бачити; 3) похмурий, хмарний.

trouble II *m* 1) тривога, неспокій; 2) *pl* заворушення, смута.

troublé, -e *adj* збентежений, схвилюваний.

troubler *vt* 1) каламутити, робити мутним; 2) обдурювати; хвилювати, бентежити; se ~ 1) мутніти; 2) ставати похмурим; 3) бентежитися.

trou|ée *f* 1) просіка; 2) отвір, пробіна; 3) військ. прорив; ~er *vt* продірявлювати, пробивати наскрізь, простромлювати.

troupe *f* 1) натовп; 2) зграя (птахів); 3) трупа (акторів).

troupeau *m* стадо; череді.

trousse *f* 1) в'язка, низка, пакунок; 2) ящик; сумка з набором інструментів; 3) готовальня.

trousseau *m* 1) в'язка (ключів); 2) вузол (речей); 3) придане.

trousser *vt* 1) піднімати; 2) наспіх зробити.

trouv|aille *f* знахідка; ~er *vt* 1) знаходити, відшукувати; 2) застати; 3) вважати; 4) винаходити, відкривати; se ~er 1) знаходити-

ся; 2) почувати себе; ~eur *m*,
-euse *f* винахідник, -ця.
trucage *m* спритне шахрайство;
підробка.
truche||man *m*, ~ment *m* посе-
редник.
trucul||ence *f* хвастощі; ~ent,
-e *adj* хвастливий.
truff||e *f* трюфель (гриб); ~er
vt начиняти трюфелями.
truie *f* свиня.
truisme *m* загальновідомі іс-
тина.
truqu||er 1. *vt* підроблювати;
2. *vi* шахраювати; ~eur *m*, -euse
f шахрай, -ка, обманщик, -ця.
trust [trœst] *m* трест.
tsar *m*, -ine *f* цар, царія;
~isme *m* царизм.
tu *pron. pers.* (2-ї особи) як
підмет з відмінюваним дієсловом
ти; tu prends ти береш; tu écris ти
пишеш.
tube *m* 1) труба; 2) анат. ка-
нал.
tuer *vt* убивати; ~ie *f* різня.
tue-tête: à ~ *loc. adv.* з усієї
сили.
tueur *m* 1) убивця; 2) м'ясник,
різник (на бойні).
tuile *f* 1) черепиця; 2) розм.
несподівана неприємність; ~rie *f*
черепичний завод.
tulipe *f* тюльпан.
tulle *f* тюль.
tumé||faction *f* мед. пухлина;
~fier *vi* викликати опух; se ~fier
пухнути, розпухати.
tumeur *f* пухлина; ~ bénigne
доброякісна пухлина; ~ maligne
злоякісна пухлина.
tumult||e *m* сум'яття, шум;

~ueux, -ueuse *adj* шумний, без-
ладний.
turbul||ence *f* шумливість; ~ent,
-e *adj* шумливий.
tur||c -que 1. *adj* турецький; 2. *m*
турецька мова.
turkmène 1. *adj* туркменський;
2. *m* туркменська мова.
turlupin||ade *f* плоский дотеп;
~er 1. *vi* відпускати плоскі до-
тепи; 2. *vt* сміятися з когось.
turpitude *f* мерзота, гідота.
turquet *m* кукурудза.
turquoise *f* бірюза.
tuté||aire *adj* 1) опікунський; 2)
охоронний.
tutelle *f* 1) опіка; 2) захист.
tut||eur, -rice 1. *m, f* опікун, -ка;
2. *m* підпорка (для дерева).
tuto||iement *m* звертання на
«ти»; ~yer *vt* звертатися до ко-
гось на «ти»; se ~yer бути на
«ти» з кимсь.
tuyau *m* 1) труба; шланг; 2)
шк. арг. підказ, шпаргалка; Q
avoir des ~x sur qn мати відомості
про когось; ~ter *vt* 1) розм.
таємно повідомляти; 2) шк. під-
казувати.
tympan *m* анат. барабанна пе-
ретинка.
type *m* 1) зразок; 2) тип.
typhique *adj* тифозний.
typhon *m* смерч, тайфун.
typhus [tifys] *m* тиф.
tyrique *adj* тирівий.
typograph||e *m* друкар; ~ie *f*
1) книгодрукування; 2) друкарня;
~ique *adj* друкарський.
tyran *m* тиран; ~nie *f* тиранія;
~nique *adj* тиранічний.
tzigane *adj* циганський.

U

ukrainien, -ne 1. *adj* український; 2. *m* українська мова.

ulcère *m* мед. виразка.

ultérieur, -e *adj* пізніший, дальший, наступний; **~ement** *adv* потім, далі, крім того.

ultime *adj* останній, крайній.

ultra... *préf* ультра..., над...

ultra *m* ультрареакціонер; ультра.

ultra-court, -e *adj* ультракороткий.

ultra-rapide *adj* надшвидкісний.

ululation *f*, **ululement** *m* крик сови; крик нічних хижих птахів.

un 1. *art. indéf. m* (*f* une, *pl* des) не перекладається: j'ai acheté un livre я купив книжку; 2. *adj* один, єдиний; n'avoir qu'un franc мати тільки один франк; 3. *pron* один, єдиний; pas un ni один, жоден; l'un des deux один із двох; un a un поодино; l'un après l'autre один за одним; 4. *m* (цифра) один, одиниця.

unanimité *adj* одноголосний, одностайний; **~ement** *adv* одноголосно, одностайно; **~ité** *f* одностайність; à l'~ітє одноголосно, одностайно.

uni, -e *adj* 1) рівний, гладкий; 2) об'єднаний; une famille ~е дружна сім'я; 3) *перен.* спокійний; vie ~е тіхе життя; 4) єдиний; front ~ єдиний фронт.

unicolore *adj* однобарвний.

unième *adj*: vingt et ~ два-дцять перший.

unification *f* 1) об'єднання, возз'єднання; 2) уніфікація; **~er** *vt* 1) об'єднувати, возз'єднувати; 2) уніфікувати.

uniforme 1. *adj* 1) одноманітний; 2) рівномірний (*про рух*); 2. *m* форма; мундир.

uniformément *adv* 1) однаманітно; 2) рівномірно; **~ité** *f* 1) одноманітність; 2) рівномірність.

unilatéral, -e *adj* однобічний, односторонній.

union *f* 1) союз, спілка, об'єднання; l'Union Soviétique Радянський Союз; l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques Союз Радянських Соціалістичних Республік; 2) єднання, згода; 3) шлюб.

unique *adj* єдиний; **~ment** *adv* єдино, тільки.

unir *vt* об'єднувати, збирати до купи, з'єднувати, зв'язувати, поєднувати; s'~ об'єднуватися, поєднуватися.

unisson *m*: à l'~ дружно, в унісон.

unité *f* 1) одиниця; 2) єдність; 3) *військ.* військова частина.

univers *m* всесвіт.

universalité *f* універсальність, загальність; **~el, -le** *adj* універсальний, загальний; всесвітній; різносторонній; **~ellement** *adv* повсюди; **~ellement** *сopn* загальновідомий.

universitaire 1. *adj* університетський; 2. *m* викладач університету; **~é** *f* університет.

uranium *m* хім. уран.

urbain, -e 1. *adj* міський; 2. *m, f* городян|ин, -ка.

urbanis|ation *f* міське будівництво; планування міст; ~er *vt* включати в межі міста; упорядковувати.

urgen|ce *f* терміновість, негайність, невідкладність; d'~ терміново, негайно; état d'~ надзвичайне становище; ~t, -e *adj* терміновий; кінче потрібний, невідкладний.

urus [yrys] *m* зубр, бізон.

us [ys] *m pl* звичаї; les ~ et coutumes побут і звичаї.

usag|e *m* 1) звичай; d'~ звичайний; 2) вживання, застосування; être hors d'~ вийти з ужитку; à l'~ de призначений для; 3) звичка, навік, досвід; ~é, -e *adj* зношений, потертий; ~er *m* споживач.

usé, -e *adj* зношений, обшарпаний.

user 1. *vi (de qch)* вживати щось, користуватися чимсь; 2. *vt*

1) вживати, витрачати; 2) зношувати, обшарпувати; 3) виснажувати, ослаблювати; ~ la santé підривати здоров'я; s'~ 1) зношуватися, псуватися; 2) слабшати, знесилюватися.

usine *f* завод, фабрика.

usité, -e *adj* вживаний, звичайний; peu ~ маловживаний.

ustensile *m* 1) начиння, посуд;

2) інструмент, знаряддя.

usuel, -le *adj* звичайний, повсякденний.

usure *f* 1) знос, зношування, обшарпування; 2) виснаження.

usuri|er *m, -ère f* лихвар, -ка.

usurp|ateur *m, -atrice f* узурпатор, -ка, загарбник, -ця; ~ation *f* узурпація, загарбництво; ~atoire *adj* загарбницький; ~er *vt* захоплювати, привласнювати, узурпувати.

util|e *adj (à)* корисний; ~isable *adj* придатний; ~isation *f* використання; ~iser *vt* використувувати; ~ité *f* користь; вигода; корисність.

V

va! *int* гляди мені!; хай!, нехай!; хай буде так!; ~ pour ...! гаразд!, згода!

vac|ance *f* 1) вакансія, вакантне місце; 2) *pl* канікули; ~ances de santé відпустка через хворобу; ~ancier *m* відпускник, відпочиваючий; ~ant, -e *adj* вільний, вакантний.

vacarme *m* шум, галас.

vaccin *m* вакцина; ~al, -e *adj* вакцинний, прищепний; ~ation *f* щеплення; ~er *vt* робити щеплення.

vach|e 1. *f* 1) корова; *le plancher des ~es* розм. тверда земля; manger de la ~ enragée бідувати; parler français comme une

~ espagnole погано розмовляти французькою мовою; 2) яловичина; 3) аргі поліцай; 2. *adj* розм. підлий, негідний; ~ег *m*, -ère *f* пасту|х, -шка; ~erie *f* хлів, корівник.

vacill|ant, -e *adj* 1) тремтливий; мерехтливий, блімаючий; 2) *перен.* нерішучий; ~ation *f* 1) коливання; 2) тремтіння; блімання; 3) *перен.* вагання, нерішучість; ~ег *vi* 1) коливатися, хитатися; 2) тремтіти; мерехтіти, бліматися; 3) *перен.* вагатися.

vacuité *f* 1) пустота; порожнеча; 2) *мед.* порожнина.

va-et-vient *m* рух, ходіння туди й назад.

vagabond, -e 1. *adj* мандрівний; бродячий; 2. *m*, *f* бродяга; ~age *m* бродяжництво; ~ег *vi* бродяжити, блукати.

vag|ir *vi* кричати (*про новонародженого*); ~issement *m* крик новонародженого.

vague I *f* хвіля, вал.

vague II 1. *adj* невиразний, розпливчастий, нечіткий, неясний; 2. *m* неясність, невизначеність.

vague III *adj*: terrain ~ пустир; terres ~s необроблені землі.

vaguer *vi* бродити, блукати, тинятися.

vail|amment *adv* хоробро, мужньо; ~ance *f* хоробрість, мужність; ~ant, -e *adj* хоробрий, мужній, доблесний.

vain, -e *adj* даремний, марний; *en* ~ даремно, марно.

vain|cre* *vt* перемогати; долати; ~cu, -e *adj* переможений.

vainement *adv* марно, даремно.

vainqueur 1. *m* переможець. 2. *adj* переможний.

vaisseau *m* 1) посудина; 2) корабель, судно.

vaiss|elier *m* шафа для посуду; ~elle *f* посуд (*столовий*); faire la ~elle мити посуд.

val *m* долина.

valable *adj* 1) дійсний, законний; 2) прийнятний, придатний; raison ~ переконливий доказ; ~ment *adv* законно, належним чином.

valet *m* 1) слуга, лакей; ~ de ferme батрак; 2) *карт.* валет.

valétudinaire *adj*, *s* квбл|ий, -а, слаб|ий, -а, хвороблив|ий, -а.

valeur *f* 1) ціна, вартість; цінність; de ~ цінний; 2) процентні папери, облігації; ~s валюта; 3) значення; mettre en ~ оцінювати; використовувати; підкреслювати, виділяти; attacher de la ~ à qch надавати чомусь великого значення; 4) доблесть, хоробрість, мужність.

validation *f* затвердження; визнання дійсним, законним.

valid|e *adj* 1) міцний, здоровий; працездатний; 2) законний, дійсний; ~ement *adv* законним чином, законно; ~ег *vt* затверджувати; визнавати дійсним; ~ité *f* дійсність, придатність, законність.

valise *f* чемодан; *Q* ~ diplomatique дипломатична пошта.

vall|ée *f* долина, полонина; ~on *m* відолінок; ~onnement *m* горбкуватість, пагорбкуватість.

valoir* 1. *vi* 1) коштувати, бути вартим; ~ la peine de ... бути вартим того, щоб ...; se faire ~ ви-

ставляти себе з вигідного боку; faire ~ ses droits відстоювати свої права; 2) годитися, бути придатним; vaille que vaille будь що буде; il vaut mieux краще; 2. *vt* накликати; завдавати.

vanité f 1) суета, суетність; марність; 2) пиха, гонор; ~eux, -euse *adj* пихатий.

vanneau *m* зоол. чайка.

vanner *vt* 1) віяти (зерно); 2) розм. стоблювати.

vannerie *f* ремесло корзинника; торгівля корзинами, кошиками.

vannet *m* невід.

vanneur, -se 1. *m, f* віяльник, -ця; 2. *f* віялка.

vannier *m* корзинник.

vantail *m* стулка (дверей, вікна).

vantard, -e 1. *adj* хвалькуватий; 2. *m, f* хвалько; ~ardise *f* хвастощі, хвалькуватість; ~er *vt* розхвалювати, вихвалити; se ~er вихвалитися; ~erie *f* хвастощі, хвалькуватість.

va-pu-pieds *m* розм. бродяга, волююга.

vapeur I *f* 1) пара; випар; à toute ~ на всіх парах, повним ходом; 2) *pl* нездужання; прізви; істеричні випадки.

vapeur II *m* пароплав.

vapeur, -se *adj* 1) насичений парами; 2) туманний; оповитий серпанком, імлою; 3) істеричний.

vaporisateur *m* 1) пульверизатор; 2) хім. випарник; ~ation *f* 1) випарювання; 2) випарювання; пароутворення; ~er *vt* 1) випарювати; 2) перетворювати на пару; se ~er випарюватися.

vaquer *vi* 1) бути незайнятим, вакантним; 2) припинити на певний час (справи, заняття); 3) (à qch) займатися чимсь.

vareuse *f* 1) матроська блуза; 2) гімнастборка; френч; куртка (офіцерська, спортивна).

variabilité *f* мінливість; змінність; ~able 1. *adj* мінливий, перемінний; змінний; непостійний; 2. *f* мат. змінна величина; ~ante *f* варіант; ~ation *f* 1) переміна, зміна; коливання; 2) відхилення (магнітної стрілки); 3) *pl* муз. варіації.

varicelle *f* вітряна віспа.

varié, -e *adj* різноманітний; різний; ~er 1. *vt* різноманітнити, видозмінювати; варіювати; 2. *vi* мінятися; видозмінюватися; ~été *f* 1) різноманітність; 2) різновидність; 3) *pl*: ~étés littéraires літературна всячина, мішанина; 4) *pl* вар'ете, естрадна вистава; théâtre des ~étés var'eté, естрадний театр.

variole *f* віспа; fausse ~ вітряна віспа.

vasard, -e *adj* мулистий, мулкий.

vasculaire *adj*, ~eux, -euse *adj* анат. судинний.

vase I *f* мул, твань, баговіння.

vase II *m* посудина, ваза, чаша; en ~ clos *перен.* під ковпаком.

vaseux, -se *adj* 1) тваністий, мулкий; 2) розм. млявий, стомлений; 3) туманний, малозрозумілий.

vasistas [vazistas] *m* кватірка (у вікні).

vasque *f* басейн, водбійма; раковина.

vassal *m*, -e *f* іст. васал; ~ité *f* 1) васальна залежність; 2) рабство.

vaste *adj* 1) великий, просторий; 2) *перен.* широкий, різносторонній.

vaticination *f* проробство, прокування.

vau-l'eau: à ~ *loc. adv.* за течією; вниз річкою; *перен.* безладно; **Q** l'affaire est allée à ~ справа зірвалася.

vaurien *m*, -*ne f* нероба, ледар, -ка; негідник, -ця.

vautour *m* 1) зоол. яструб; гриф; 2) *перен.* хіжа, зажерлива людина; лихвар.

vautrer *vt* валяти (по землі, в грязюці); *se* ~ валятися, качатися (по землі, в грязюці).

veau *m* 1) теля; ~ *marin* нерпа; 2) телятина; **Q** faire le ~ розлягтися.

vedette *f* 1) військ. заст. караульний; 2) сторожове судно; 3) відомий актор, знаменитість, зірка (театру, кіно).

végétal, -*e* 1. *adj* рослинний; 2. *m* рослина; ~ *arien*, -*ne* 1. *adj* вегетаріанський; 2. *m*, *f* вегетаріанець, -ка; ~ *ation* *f* 1) вирощання; зростання; 2) рослинність; ~ *er* *vi* 1) виростати, зростати; 2) животіти, злидарювати.

véhémence *f* порив; запал, завзяття; ~ *ent*, -*e* *adj* палкий, гарячий, бурхливий.

véhicule *m* 1) засіб пересування; візок; екіпаж; 2) фіз. провідник; ~ *er* *vt* перевозити.

veillé *f* 1) неспання; нічне вартування (біля хворого); 2) *pl* безсонні ночі; 3) передодень, переддень; à la ~ напередодні; ~ *ée* *f* 1) вечірня поря; 2) ніч без сну;

нічне вартування (біля хворого); ~ *er* 1. *vi* 1) не спати, вартувати, працювати вночі; 2) (à qch, sur qch) піклуватися про, наглядати за; 2. *vt*: ~ *er* un malade бути при хворому, вартувати вночі біля ліжка хворого; ~ *eux*, -*euse* 1. *m*, *f* опівнічник, -ця; 2. *m*: ~ *eux* de nuit нічний сторож; 3. *f* нічна лампочка.

veinard, -*e* *розм.* 1. *adj* удачливий; 2. *m*, *f* щасливець, -иця, удачник, -ця.

vein *f* 1) вена; 2) пробійлок, жилка; 3) рудна жила; 4) настрій; ~ *poétique* поетичний хист, талант; *en* ~ *de plaisanterie* жартиливо настроєний; *se sentir en* ~ *de* бути в настрої; 5) *розм.* удача, щастя; ~ *eux*, -*euse* *adj* 1) венізний; 2) з пробійлками (про дерево, камінь).

vélo *m* планерист.

velléité *f* слабке бажання, намір, нерішуча спроба.

vélo *m* *розм.* велосипед.

vélocité *f* швидкість.

véloMOTEUR *m* мопед.

velours *m* оксаміт, бархат; ~ *té*, -*e* 1. *adj* бархатистий; 2. *m* бархатистість.

velu, -*e* *adj* оброслий волоссям, волохатий, кошлатий.

vénal, -*e* *adj* продажний; ~ *ité* *f* продажність; хабарництво.

venant, -*e* 1. *adj*: *bien* ~ який (що) добре росте, розвивається; 2. *m* прихожий, -а; à tout ~ першому-ліпшому.

vendable *adj* продажний, який (що) підлягає продажу.

vendange *f* 1) збирання вино-

граду; порá зби́рання виногра́ду; 2) урожа́й виногра́ду; ~er *vt* зби́рати виногра́д; ~eur *m*, -euse *f* збира́ч, -ка виногра́ду.

vendeu||г *m*, -se *f* продавець, -щиця.

vendre* *vt* 1) продава́ти; ~ en gros продава́ти оптом; ~ cher продава́ти добро́го; ~ à bon marche, ~ à vil prix продава́ти деше́во; 2) *перен.* продава́ти, зра́джувати; se ~ *прям., перен.* продава́тися.

vendredi *m* п'ятни́ця; le ~, tous les ~s по п'ятни́цях; se ~ ці́лі п'ятни́ці; ~ dernier мину́лої п'ятни́ці; ~ prochain наступно́ї п'ятни́ці.

venelle *f* ву́личка, прову́лок; ◊ enfiler la ~ тіка́ти.

véneux||x, -se *adj* отру́йний.

vénéra||ble *adj* пова́жний; ша́новний, поче́сний; ~ation *f* шанува́ння, ша́на; ~er *vt* шанува́ти, поважа́ти.

veng||eance *f* помста; ~er *vt* мсти́ти, мсти́тися; se ~er (*de*) помсти́тися; ~eur, -eresse *1. adj* я́кий (що) мсти́ться, кара́ючий; 2. *m, f* ме́сник, -ця.

venim||eux, -euse *adj* 1) отру́йний (*про гадюку, павука*); 2) *перен.* отру́йний, злий, їдкий, ущіпливий; ~osité *f* отру́йність.

venin *m* 1) отру́та (*гадюки, комах*); 2) злість, нена́висть.

venir* *vi* (è) *1. 1*) при́ходити; при́їжджа́ти; приплива́ти; приліта́ти; прибува́ти; 2) іти́, піти́; ходи́ти; 3) трапля́тися; відбува́тися; laisser ~ спокі́йно ви́чікувати; 4) рос́ти, розви́ватися; 2. *у сполу-*

ченні з інфі́нітивом іншого дієсло́ва з прийменником de є допо́мільним дієсловом, виражає найбли́жчий мину́лий час: il vient de sortir він ті́льки що ви́йшов; 3. *у прийменникових конст­рукціях:* ~ de

1) приво́зитися, надхо́дити з; 2) діста́тися від; пере́йти в спадщи́ну; 3) похóдити з, вплива́ти; ~ à 1) прибу́ти до; ~ au monde наро́дитися; 2) досяга́ти; ~ à maturité дозрі́ти; 3) при́ходити до; ~ à l'esprit спа́сти на думку; ◊ ~ à bout упо́ратися; осі́лити; il vient que ... трапля́ється ...; les années à ~ наступні ро́ки; génération à ~ майбу́тнє поколі́ння.

venitien, -ne *adj* венеціа́нський.

vent *m* 1) ві́тер; ~ calme шти́ль; ~ arrière по́путний ві́тер; ~ variable ві́тер змінних на́прямків; avoir le ~ debout іти́ проти ві́тру; il fait du ~ ві́є ві́тер; ◊ instruments à ~ духо́ві інструме́нти; avoir ~ de qch дізна́тися про щось; quel bon ~ vous amène? я́ким по́битом?; selon le ~ зва́жаючи на обста́вини; 2) пові́тря.

vente *f* про́даж, збу́т; ~ au numéro роздрі́бний про́даж (*газет*); ~ à tempérament про́даж в розстрóчку; ~ au crédit про́даж в кре́дит; ~ aux enchères аукціо́н; mettre en ~ пу́стити в про́даж.

vent||er *v. impers.* ду́ти (*про ві́тер*); ~eux, -euse *adj* ві́тряний.

ventil||ateur *m* венти́лятор; ~ation *f* прові́трювання, венти́ляція; ~er *vt* вентилюва́ти.

ventouse *f мед.* ба́нка; poser des ~s ста́вити ба́нки.

ventre *m* живі́т, че́рево; ут́рба;

à plat ~ ниць, долілиць; ~ à terre щодуху.

ventriloque *m, f* червомов|ець, -ниця.

ventru, -e *adj* череватий, пузатий.

venu, -e 1. *adj* вдалий; 2. *m, f*: être le bien-~, la bien ~e (або le bienvenu, la bienvenue) бути бажаним гостем; un nouveau ~ новоприбулий; le premier ~ перший стрічний, перший-ліпший; soyez le bien ~, la bien ~e (або le bienvenu, la bienvenue) ласкаво просимо.

venue *f* прибуття; прихід.

ver *m* черв'як, хробак; ~ à soie шовковик; ~ luisant світляк.

véracité *f* 1) правдивість; 2) правдоподібність.

verbal, -e *adj* 1) словесний, усний; 2) грам. дієслівний; ~ement *adv* усно, на словах; ~iser *vi* про-токолювати.

verbe *m* 1) дієслово; 2) слово; мова; avoir le ~ haut голосно говорити; *перен.* говорити пихато, зарозуміло; ~eux, -euse *adj* багатослівний; ~iage *m* марнослівство, базікання; ~iage *сг*еих пустослів'я; ~osité *f* багатослівність.

verdâtre *adj* зеленуватий.

verdeur *f* 1) недозрілість (плодів); 2) вогість, сірість (дерева, ґров); 3) міцність (вина); 4) мб-лодість; сила; 5) різкість (мови).

verdict *m* вирок; rendre un ~ ухвалити вирок.

verd|ir 1. *vi* зеленіти; 2. *vt* фарбувати в зелений колір; ~issant, -e *adj*, ~oyant, -e *adj* який (що)

зеленіє; ~oyer *vi* ставати зеленим, зеленіти; ~ufe *f* зелень; трава; листя.

véreux|х, -se *adj* 1) черв'ивий; 2) *перен.* підозрілий, сумнівний.

verge *f* 1) різка, лозина; *іст.* шпітрґтен; 2) жезл, паличка; 3) прут, штанга.

verger *m* фруктовий сад.

vergeter *vt* чистити щіткою; ви-бивати.

verglas *m* ожеледь.

vergne *m* вільха.

vergogne *f* сором; sans ~ без-соромний; безсоромно.

véridique *adj* 1) правдивий; 2) достовірний.

vérifi|cateur, -catrice 1. *adj* кон-тролюючий, перевіряючий; 2. *m* контролер; ~cation *f* 1) перевірка, контроль; 2) полігр. звірка; ~er *vt* перевіряти, контролювати; se ~er підтверджуватися.

vérin *m* *тех.* домкрат.

véritable *adj* істинний, справж-ний; ~ment *adv* істинно, правди-во, дійсно.

vérité *f* правда, істина; c'est la pure ~ це щіра правда; en ~ справді; à dire la ~ правду ка-жучи; il n'y a que la ~ qui blesse *присл.* правда очі коле.

vermeil, -le 1. *adj* рум'яний; яскраво-червоний; 2. *m* позолочене срібло.

vermicell|e *m* вермішель; ~erie *f* макаронна фабрика.

vermillon *m* 1) кіновар; 2) яс-краво-червоний колір.

vermine *f* 1) паразити (кома-хи); 2) *перен.* нечисть, наволоч.

vermisseau *m* 1) земляний чер-

в'як; хроб'як; 2) *перен.* черв'як, нікчема.

vermou||er (se) *бути* попсованим червоточиною; **~и, -е** *adj* поточений черв'яком; **~ure** *f* червоточина.

vernal, -e *adj* весняний; **~isa-tion** *f* яровизація.

vern||ir *vt* лакувати; **~is** *m* 1) лак, палітура; 2) *перен.* лоск, зовнішній блиск; **~issage** *m* 1) лакування; 2) вернісаж (*відкриття художньої виставки*); **~isser** *vt* глазурувати, покривати полівою (*посуд*); **~isseur** *m* лакувальник.

vérole *f*: petite ~ віспа; petite ~ volante вітряна віспа.

verr||e *m* 1) скло; 2) склянка; **~erie** *f* 1) скляний завод; виробництво скла; 2) скляний посуд; **~ier** *m* скляр; **~ière** *f* 1) велике вікно; вітраж; скляний дах; 2) скло в рамі; **~oterie** *f* дрібний скляний товар; скляне намисто.

verrou *m* засув; **~iller** *vt* 1) замикати на засув; 2) замикати когось, тримати під замком; **se ~iller** замкнутися вдома.

verrue *f* 1) бородавка; 2) *перен.* хйба, вада, дефект.

vers *I m* вірш.

vers *II prép* 1) до, у напрямі до; 2) коло, біля, близько, до, над (*про час*); **~ midi** біля полудня; **~ le soir** під вечір.

versailles, -e *adj* версальський.

versant, -e *I. adj* хиткий; *2. m* схил, косогір.

verse *f* 1): il pleut à ~ дощ ллє як з відра; 2) полягання (*хлібів*).

versé, -e *adj* (*dans qch*) умілий, майстерний, тямущий.

versement *m* внесок, платіж.

verser *1. vt* 1) літи, наливати; 2) насипати, сипати; 3) проливати; **~ des larmes** літи сльози; **~ le sang** проливати кров; вбивати; 4) робити внески; 5) перекидати (*автомашину і т. ін.*); *2. vi* 1) перекидатися (*про автомашину*); 2) вилягати (*про хліб*).

versifi||cateur *m* 1) віршотворець; версифікатор; 2) віршомаз; **~cation** *f* віршування, версифікація; **~er** *I. vt* складати вірші; *2. vt* перекладати на вірші.

version *f* 1) переклад; 2) версія; варіант; **~ originale d'un film** недубльований фільм.

verso *m* зворотний бік аркуша.

vert, -e *I. adj* 1) зелений; 2) сирій, недозрілий, нестиглий; 3) міцний, здоровий; *2. m* 1) зелений колір; 2) зелена паша; **~ passer quinze jours au ~** провести два тижні на лоні природи.

vertébral, -e *adj* хребетний; **colonne ~e** хребет.

vertèbre *f* хребець.

vertébré, -e *I. adj* хребетний; *2. m pl зоол.* хребетні.

vertement *adv* сильно, різко, суворо.

vertig||e *m* запаморочення (*голово*); **~ineux, -ineuse** *adj* запаморочливий.

vertu *f* 1) доброчесність, чеснота; цнотливість; 2) *заст.* доблесть, мужність; **~ en ~ de ...** на підставі, через; **~eux, -euse** *adj* доброчесний; цнотливий.

verve *f* запал; дотепність; être en ~ бути в ударі.

verveine *f* бот. вербена.

vésicul||e 1) анат. пухир, міхур; ~ biliaire жовчний міхур; 2) пухирець (на шкірі); ~ eux, -euse *adj* пухирчастий.

vessie *f* анат. міхур; сечовий міхур; ~ patateire плавальний міхур (у риб).

veste *f* 1) куртка; 2) розм. невдаха.

vesti||aire *m* гардероб, роздягальня; ~ bule *m* передпокій; вестибюль.

vestige *m* слід, ознака; залишок.

veston *m* піджак; куртка.

vêtement *m* 1) одяг, одяжка, одягання; 2) перен. покрив, оболонка.

vétill||e *f* дрібниця, дурниця; ~er *vi* заст. займатися дрібницями; ~ eux, -euse *adj* дрібязковий, причепливий.

vêtir* *vt* одягати, надягати; se ~ одягатися.

vêtu, -e *adj* одягнений.

vétusté *f* вѣтхість, старість.

veu||f, -ve 1. *adj* удівний; 2. *m*, *f* вдівець, вдова; 3. *f* арг. гільйотина.

veule *adj* 1) в'ялий, млявий, безхарактерний; 2) пухкий (про ґрунт).

veuvage *m* вдовство.

vex||ant, -e *adj* прикрый; образливий; ~ateur, -atrice *adj* гнобительський; обтяжливий; образливий; ~ation *f* утиски; ~atoire *adj* гнобительський; причепливий; ~é, -e *adj* роздратований; образжений;

~er *vt* гнобити; чіплятися; драгувати, докучати.

viabilité I *f* добрий стан шляхів; легкопрохідність.

viabilité II *f* життєздатність, живучість.

viable *adj* життєздатний.

viag||er, -ère 1. *adj* довічний; 2. *m* довічна рента.

viande *f* м'ясо.

vibr||ant, -e *adj* вібруючий, тремтячий; ~ation *f* вібрація, тремтіння, коливання; ~er *vi* вібрувати, коливатися.

vice *m* 1) порок, розпуста; нахил до злого; 2) вада; дефект; 3) пошкодження, несправність.

vicennal, -e *adj* двадцятирічний; який (що) буває раз на 20 років.

vice versa *loc. adv.* навпакі.

vici||able *adj* який (що) псується; ~ation *f* псування; ~er *vt*

1) псувати, пошкоджувати; спотворювати, перекручувати; 2) юр. робити недійсним; ~ eux, -euse *adj* 1) порочний; 2) помилковий, неправильний.

vicissitude *f* мінливість, неостійність.

victime *f* жертва.

victoire *f* перемога; remporter la ~ здобути перемогу.

victorieu||x, -se *adj* переможний, побідоносний.

victuailles *f-pl* розм. харчі.

vid||e 1. *adj* порожній; ~ de sens беззмістовний; 2. *m* 1) порожнява, пустота; 2) суета; ~er *vt* 1) випорожнювати; 2) очищати; 3) випивати; 4) покінчити, вирішити; se ~er 1) спорожнюватися;

2) розв'язуватися, бути вичерпаним.

vide-ordures *m* сміттепровід.

vie *f* 1) життя; *rendre la ~ à* qn повернути когось до життя; *être en ~* бути живим; *jamais de la ~* ніколи в житті; *de la ~, de ma ~* ніколи; *roug la ~* назазвжди; *sur ma ~*! клянусь життям!; *à ~* довічно; 2) жвавість; 3) життєпис.

viell, *-le div. vieux*.

vieill *ard m* старий, старік; *~erie f* дрانتя, мотлох; *~esse f* старість; *~l, -e adj* 1) постарілий; 2) застарілий; *~ir 1. vt* старити; 2. *vi* 1) старіти, старітися; 2) застаріти; *~issant, -e adj* старіючий; *~issement m* 1) старіння, наближення старості, одряхління; 2) застарілість; *~ot, -te adj* підстаркуватий; старечий.

vierge *1. adj* незайманий; *feuille ~* чистий аркуш; *forêt ~* одвічний ліс; *terre ~* цілина; 2. *f* дівка.

vieux (*перед голосною та h німим vieil*), **vieille** *1. adj* старий; давній; дряхлий, вѣтхий; старовинний; 2. *m, f* старий, -а; друже (*у звертанні*); 3. *m* старе.

vil *f, -ve 1. adj* 1) живий; 2) жвавий, швидкий, прудкий; 3) палкий, гарячий; запальний; 4) різкий (*про холод, вітер*); 5) яскравий; *Q eau ~ve* джерельна вода; *chaux ~ve* негашене вапно; 2. *m* живе, живе місце; *riquer au ~* дійняти до живого; *le ~ du sujet* суть питання.

vigie *f* 1) мор. спостерігач, сигнальний; 2) спостережна вишка; 3) вартовий літак.

vigil *ance f* пильність; *~ant, -e adj* пильний.

vigne *f* 1) виноград, виноградний куш; 2) виноградник; *~ron m, -ne f* виноградар.

vignette *f* 1) вив'єтка; 2) етикетка.

vignoble *1. m* виноградник; 2. *adj*: *pay*s ~ виноградний край.

vigoureux *||x, -se adj* сильний, могутній, кремезний, міцний.

vigueur *f* 1) міцність, міць, сила; могутність; 2) енергія, бадьорість; *Q en ~* в силі; діючий; *mettre en ~* ввести в дію, надати чинності.

vil, *-e adj* 1) підлий, огидний, мерзений; 2) нікчемний; *Q à ~* грих за безцінь.

villain, *-e adj* поганий, огидний, підлий, мерзотний.

vilenie *f* 1) гидота, мерзота; 2) заст. скнарість.

village *m* село; *~ois, -e 1. adj* сільський; 2. *m, f* житель, -ка села.

ville [*vil*] *f* місто.

villégiature *f* перебування на дачі, на селі, на курорті.

vill *||eux, -euse adj* мохнатий, волохатий; *~osité f* мохнатість, волохатість.

vin *m* вино; *~ coupé* вино, розведене водою; *Q être entre deux ~s* бути напідпитку; *quand le ~ est tiré il faut le boire присл.* не дуж — не берися за гуж.

vinaigr *||e m* оцѣт; *~er vt* приправляти оцтом; *~ette f* соус (з оцту, олії, солі); *~ter m* оцѣтниця.

vindicti *||f, -ve adj* мстивий.

vindictе *f* юр. переслідування злочину.

vinée *f* ворожай винограду.

vineu|x, -se *adj* 1) міцний, хмільний (про вино); 2) вінний (про запах, смак).

vingt 1. *adj* 1) двадцять; 2) двадцятий; 2. *m* (цифра) двадцять; **le ~** двадцятье число; **~aine** *f* біля двадцяти; (штук) двадцять; **~ième** 1. *adj* двадцятий; 2. *m* двадцята частина.

vinu|cole *adj* виноробний; **~ification** *f* виноробство.

viol *m* 1) згвалтування; 2) порушення недоторканності (особи).

violacé, -e 1. *adj* фіолетовий; 2. *f pl* фіалкові рослини.

violat|eur *m, -rice* *f* порушник, -ця; **~lon** *f* порушення.

violâtre *adj* з фіолетовим відтінком, лідуватий.

viole *f* віола (муз. інструмент).

viol|emment *adv* шалено, несамовито, з великою силою; **~ence** *f* 1) шаленість; 2) насильство; **faire ~ence à la loi** переkrучувати закон; 3) жорстокість; **~ent, -e** *adj* 1) шалений, несамовитий; 2) жорсткий; запальний; 3) насильницький; насильний.

violер *vt* 1) порушувати, переступати; 2) гвалтувати.

violet, -te 1. *adj* фіолетовий; 2. *m* фіолетовий колір.

violette *f* фіалка.

violon *m* 1) скрипка; 2) скрипаль; 3) розм. поліцейський відділ; **mettre au ~** кинути до в'язниці; посадити під арешт.

violoniste *m, f* скрипаль, -чка.

viorne *f* бот. калина.

vipère *f* гадюка.

vir|ement *m* повертання; **~er**

1. *vi* повертатися, змінювати напрям; 2. *vt* повертати.

virgin|al, -e *adj* незайманий, дівочий, дівочий; **~ité** *f* незайманість; чистота, невинність.

virgule *f* кома.

viril, -e *adj* мужній; **~ement** *adv* мужньо; **~ité** *f* мужність, змужнілість.

virtu|alité *f* можливість, потенціальність; **~el, -le** *adj* можливий; прихований; **~ellement** *adv* можливо, в потенції.

virul|ence *f* 1) вірулентність, отруйність; 2) злобність, ущипливість; **~ent, -e** *adj* 1) вірулентний, вірусний, отруйний; 2) злобний, ущипливий.

vis [vis] *f* гвинт, болт.

visage *m* обличчя, лице, фізіономія; **Q trouver ~ de bois** не застати нікого вдома.

vis-à-vis 1. *loc. adv.* проти, навпроти; віч-на-віч; **~ de loc. prép.** по відношенню до, щодо; 2. *m* візаві.

viscère *m* внутрішній орган; *pl* нутрощі.

viscosité *f* липкість, в'язкість.

visée *f* 1) прицілювання, наводка; 2) точка прицілу; 3) намір, задум.

viser I 1. *vt* 1) цілити, наводити; 2) мати на увазі, намітити; 2. *vi* (*à qch*) 1) цілити у щось; прицілюватися; 2) *перен.* мати щось на меті, добиватися, домагатися.

viser II *vt* візувати, свідчити документ.

visib||ilité *f* видимість; ~le *adj*
 1) видимий; 2) очевидний, явний.
 visière *f* 1) забрало (шолома);
 2) козирок.
 vision *f* 1) зір; 2) видіння, при-
 вид, примара; мрія; ~naire *m, f*
 мрійник, -ця.
 visit||e *f* 1) візит, відвідання;
 2) огляд, лікарський обхід; 3) екс-
 курсія; ~er *vt* відвідувати; ~eur
m, -euse f відвідувач, -ка, гість,
 гістя.
 vison *m* зоол. норка.
 visqueu||x, -se *adj* липкий, в'яз-
 кий.
 viss||age *m* пригвинчування;
 ~er *vt* пригвинчувати.
 visuel, -le *adj* 1) зоровий; 2)
 астр. візуальний.
 vital, -e *adj* життєвий; ~ité *f*
 життєвість.
 vit||e *adv* швидко, спритно;
 ~esse *f* швидкість, прудкість; faire
 de la ~esse розвивати швидкість;
 gagner qn de ~esse обігнати, ви-
 передити.
 vitil||cole *adj* виноградарський;
 ~culteur *m* виноградар; ~culture
f виноградарство.
 vitrage *m* 1) вставляння ши-
 бок; 2) вікна (якоїсь будівлі);
 3) скляні двері.
 vitrail *m* вітраж.
 vitr||e *f* шибка; ~er *vt* встав-
 ляти шибки; ~erie *f* 1) виробни-
 цтво скла; 2) торгівля склом; 3)
 скло (товар).
 vitreu||x, -se *adj* склоподібний,
 скляний.
 vitrier *m* скляр.
 vitrifi||cation *f* перетворення на
 скло; ~er *vt* перетворювати на скло.

vitriol *m* хім. сірчана кислота.
 vitupér||ation *f* осуд, догана;
 ~er *vt* ганити, осуджувати, кар-
 тати.
 vivac||e *adj* живучий; багатоліт-
 ний (про рослину); ~ité *f* 1) жва-
 вість, моторність, рухливість; 2)
 яскравість (фарб).
 vivandi||er *m, -ère f* іст. маркі-
 тант, -ка.
 vivant, -e 1. *adj* живий, який
 (що) живе; 2. *m* жива людина,
 живий; de son ~ за його (свого)
 життя.
 vivement *adv* 1) жваво, палко;
 2) глибоко, дуже.
 viveur *m* марнотратник жит-
 тя.
 vivier *m* сажалка (для риби).
 vivifi||ant, -e *adj* оживляючий,
 животворний, живлющий; ~sa-
 tion *f* оживлення; пожвавлення;
 ~er *vt* оживляти.
 vivipare *m* зоол. живородний.
 vivoter *vi* розм. животити.
 vivre* I *vi* 1) жити, існувати;
 qui vitra verra поживемо — побачи-
 мо; vive! хай живе!; Φ qui vive?
 хто йде? (оклик вантажника); pas
 une âme qui vive жодної живі
 душі; 2) (de) харчуватися, живи-
 тися; avoir de quoi ~ мати засоби
 до життя.
 vivre II *m* 1) їжа, харч; 2) pl
 продовольство, харчі.
 vocable *m* слово, вокабула.
 vocabulaire *m* 1) запас слів; су-
 купність термінів певної галузі
 знань; 2) словник (у підручнику).
 vocal, -e *adj* голосовий, вокаль-
 ний; ~isation *f* вокалізація.
 vocation *f* покликання, нахил.

vocifér||ations *f pl* кріки, вігук; лайка; *~er vi* волати, голосити, горлати.

vœu *m* 1) обітниця, обіцянка, зарок; 2) бажання, побажання.

vogue *f* слава; популярність; мода; *être en ~* бути в моді; мати успіх.

voguer *vi* 1) плисти, іти (*про судно*); 2) рухатися; летіти; блукати.

voici *prép* ось, тут; *le ~* ось він.

voie *f* 1) шлях, дорога, путь; *~s ferrés* залізниця; *~s d'accès* під'їзні шляхи, підступи; *~s de navigation*, *~s navigables*, *~s d'eau* водні шляхи; *~ d'évitement* роз'їзд; *Voie lactée* *астр.* Чумацький шлях; 2) *анат.*: *~s respiratoires* дихальні шляхи; 3) спосіб, засіб; 4) колія; 5) слід звіра.

voilà *prép* ось, он, там; *~ tout* ось і все.

voile *I m* 1) вуаль, фата; покривало; 2) покрів, завіса; *jeter un ~ sur qch* забути щось.

voile *II f* парус, вітрило; *à pleines ~s* на всіх парусах.

voilé, -e *adj* 1) закритий, прикритий; 2) поміркий; затуманений; оповитий серпанком.

voiler *vt* оповивати серпанком; покривати, закривати; *se ~* 1) закриватися покривалом; закривати обличчя вуаллю; 2) оповивати хмарами, затьмаритися.

voilier *m* парусник.

voir* *vt* 1) бачити; дивитися; *faire ~* показувати; *Q ~ le jour*

народитися; у *~ clair* розбиратися в чомусь; *en faire ~ de belles* показати, де раки зимують; *il voit double* у нього двоїться в очах; оп верга побачимо; *voilà! anj* лишень! ну мо!; *mais voyons! ne- vjé!* та що ви! 2) обговорювати, розглядати; 3) навідуватися; відвідувати; *se ~* 1) бачитися; 2) бачити себе; дивитися в дзеркало; 3) бувати, траплятися.

voisin, -e *1. adj* сусідній; близький; суміжний; 2. *m, f* сусід, -ка; *~age m* 1) сусідство; близькість; суміжність; 2) сусіди; *~er vi* 1) бувати у сусідів; 2) бути сусідами; знаходитися по сусідству.

voitur||e *f* 1) екіпаж; віз; коляска; 2) автомобіль; 3) вагон; *~er vt* перевозити, возити; *~ier m* візник.

voix *f* 1) голос; *~ blanche* беззвучний голос; *à haute ~* голосно; *à pleine ~* на весь голос; 2) звук; крик (*ptaxis, zăria*); 3) виборчий голос; *mettre aux ~s* поставити на голосування; *~ délibérative* ухвальний голос; *~ consultative* дорадчий голос; 4) погляд, думка; *~ publique* громадська думка.

vol *I m* 1) політ, літання, переліт; *~ spatial* космічний політ; *~ cosmique jumelé* груповий космічний політ; *~ interplanétaire* міжпланетний політ; *~ d'altitude* висотний політ; *au ~* на льоту; 2) зграя (*ptaxis*); *Q à ~ d'oiseau* з висоти пташиного польоту.

vol *II m* 1) викрадення, кра-

діжка; ~ de grand chemin розбій;
2) крадене.

volage *adj* непостійний, мінливий.

volaille *f* свійська птиця.

volant *m* 1) автомобільний руль; 2) волан, обórка.

volant II, -e *adj* 1) літаючий; 2) який (що) розвівається, майорить.

volatil, -e *adj* леткий, який (що) легко випаровується; ~isation *f* випаровування; se ~iser випаровуватися.

volée *f* 1) зліт, політ; переліт;
O à toute ~ з усього розмаху;
2) зграя, ключ; виводок.

voler I *vi* літати, летіти.

voler II *vt, vi* красти, обкрадати, викрадати.

volet *m* віконниця.

voleter *vi* пурхати.

voleu||r *m, -se f* злодій, -ка.

volière *f* вольєра; пташник.

volontaire *1. adj* 1) добровільний; 2) самовільний; 2. *m* доброволець, волонтер; ~ment *adv* добровільно.

volonté *f* 1) воля; вияв волі; homme de bonne ~ чесна людина; les hommes de bonne ~ люди доброї волі; 2) охота, бажання; à ~ на бажання; скільки завгодно; 3) *pl* прізвища; faire ses quatre ~s розм. робити все на свій лад.

volontiers *adv* охоче.

volte *f* поворот, вольт.

voltig|ement *m* пурхання; ~er *vi* пурхати; ~eur *m, -euse f* 1) вольтижер; 2) канатоходець.

volubil|e *adj* кручений; виткий (про рослини); ~is *m* бот. берізка, повійка.

volubilité *f* балакучість.

volum|e *m* 1) том; 2) обсяг, місткість; ~ineux, -ineuse *adj* місткий, обширний.

vom|ir *1. vi* блювати; 2. *vt* викидати, вивергати; ~issement *m* блювота; ~itif, -itive *1. adj* блювотний; 2. *m* блювотне.

vorac|e *adj* ненажерливий; ~ité *f* ненажерливість, жадібність.

vos *adj. poss. pl div. votre.*

vot|e *m* 1) голосування; про-céder au ~ приступити до голосування; 2) голос, рішення, ухвала; droit de ~ право голосу; ~er *1. vi* голосувати; 2. *vt* виносити на голосування; приймати голосуванням.

votre *adj. poss. (pl vos)* ваш (ваша, ваше, ваші); свій (своє, свої); c'est ~ cahier це ваш зошит; ce sont vos livres це ваші книжки.

vôtre *1. pron. poss.: le ~, la ~ (pl les ~s)* (вживається тільки самотійно) ваш (ваша, ваше, ваші); свій (своє, свої); disposez de mon logement comme du ~ розпоряджайтеся моїм помешканням, як своїм; 2. *m* 1): le ~ ваше; належне вам; своє; 2) *pl*: les ~s ваші близькі, ваші рідні.

vouer *vt* 1) присвячувати; 2) урочисто обіцяти; se ~ присвячувати себе, віддаватися.

vouloir* *I vt* 1) хотіти, бажати;

2) вимагати; 3) давати згоду, допускати; ~ bien погоджуватися; 4) зволити, виявити люб'язність; \diamond ~ dire означати; en ~ à qn образитися на когось; se ~ бажати собі; s'en ~ de qch картати себе за щось.

vouloir II *m* воля; mon bon ~ моя добра воля.

vous *pron. pers.* (2-ї особи множини) в усіх відмінках ви, вас, вам; себе, собі, собою, про себе.

voût||*e f* склепіння; ~é, -e *adj* 1) склепінчастий; 2) зігнутий, згорблений; ~er *vt* 1) *arch.* зводити склепіння; 2) гнути; se ~er гнутися.

vousvoyer *vt* бути на «ви» з кимсь.

voyag||*e m* подорож, поїздка; ~er *vi* подорожувати; ~eur, -euse 1. *adj* мандрівний, перелітний (про птахів); 2. *m, f* мандрівник, -ця; пасажир, -ка.

voyant *m, -e f* ясновидець, -ниця.

voyelle *f* *lingv.* голосна (буква).

vous *m* хуліган, пройди́світ.

vous *m:* en ~ *loc. adv.* нава́лом; *перен.* безладно.

vrai, -e 1. *adj* 1) істинний, дійсний, справжній; 2) правдивий, щирий; 2. *m* правда; à ~ dire, à dire

~ правду кажучи; ~ment *adv* насправді, дійсно.

vraisemblable *adj* імовірний, правдоподібний; ~ablement *adv* імовірно; ~ance *f* імовірність, правдоподібність.

vrii||*e f* 1) свердло, бурів; 2) бот. вусик; ~er *vt* свердли́ти, бурівити.

vromb||*ir vi* дзижчати, гудіти; ~issement *m* дзижчання, гудіння; шум (мотора).

vu, -e 1. *adj* який (що) розглядається; 2. *m* розгляд; au ~ et au su на очах; відкрито; 3. *prép* беручи до уваги; ~ que ... *loc. conj.* з огляду на те, що ..., через те що.

vue *f* 1) зір; ~ longue далекозорість; ~ courte короткозорість; 2) зовнішній вигляд, зовнішність; \diamond point de ~ точка зору; à perte de ~ скільки око сягає.

vulgaire *adj* 1) загальнопоширений; звичайний; 2) вульгарний.

vulgari||*sation f* 1) вульгаризація; 2) популяризація; ~ser *vt* робити загальнодоступним; ~té *f* вульгарність.

vulnérab||*ilité f* вразливість; ~le *adj* вразливий.

vulnéraire 1. *adj* цілющий; 2. *m* цілющий засіб.

W

wagon *m* ваґо́н; ~ *fourgon* бага́жний ваґо́н; ~ *plat* плат-форма.

wagon-citerne *m* ваґо́н-цисте́рна.
wagon-lit *m* спа́льний ваґо́н.
wattman *m* вагоново́д.

X

xylín, -e *adj* деревний.
xylograph|e *m* граве́р по дере-
ву, ксило́граф; ~*ie f* 1) гравіру-

ва́ння по дере́ву; 2) гравю́ра на дере́ві.

xylophone *m* ксилофо́н (*муз. ін-струмент*).

Y

y 1. *pron* замі́нює і́менник або за́йменник з при́йменником *à*:
avez-vous pensé à votre travail? —
Oui, j'y pense ви поду́мали про
ва́шу робо́ту? — Так, я про не́ї ду-
маю; 2. *adv* тут, там, туди́; *j'y*
reste я залиша́юсь тут; *il y va* він

іде́ туди́; *Ô j'y suis* я зро́зумів;
vous y êtes ви вгада́ли.

ya(c)k *m* зоол. як.

yakoute *adj* яку́тський.

yeux [jø] *m pl* о́чі (*див. œil*).

yole [jɔl] *f* мор. я́лик.

ypérite *f* хі́м. іпрі́т.

yrgeau *m* срібля́ста топо́ля.

Z

zazou *m*, *f* стиляга.
 zébr||é, -e *adj* смугастий (як зебра); ~er *vt* проводити смуги.
 zélat||eur *m*, -rice *f* послідовник, -ця.
 zèle *m* старанність, запал.
 zélé, -e *adj* старанний; запопадливий.
 zéro *m* нуль.
 zest [zest] 1. *m*: entre le zist et le ~ ні те, ні се; 2. *int* розм.: ~! пусті! дурніці!
 zeste *m* 1) цедра; 2) *перен.* дурниця, нісенітниця.
 zéz||aiement *m* сюсюкання;
 ~ayer *vi* сюсюкати.

zibeline *f* 1) соболь; 2) соболёве хутро.
 zinc [zē:g] *m* 1) цинк; 2) розм. стойка (у барі, в кафе); 3) військ. розм. літак.
 zinzolin, -e *adj* червоно-фіолетовий.
 zizanie *f* розм. склока, чварі.
 zone *f* зона; пояс; смуга; ~ d'opération(s) зона воєнних дій; ~ d'influence сфера впливу.
 zoo *m* зоопарк.
 zoophage *adj* м'ясоїдний.
 zouave *m* 1) військ. іст. зуав; 2) розм. зірвіголова.
 zut! [zyt] *int* розм. хай йому чорт!, подумаєш!, ще чого!

ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ

Accra Аккра
 Addis-Abeba Аддіс-Абэба
 Adriatique (mer) Адріатичне
 ре
 Afghanistan Афганістан
 Afrique Африка
 Ajaccio Аяччо
 Alaska Аляска
 Albanie Албанія; République
 Socialiste Populaire d'Albanie На-
 родна Соціалістична Республіка
 Албанія
 Aléoutiennes (îles) Алеутські
 острови
 El Djazaïr Ель-Джазаїр
 Algérie Алжір
 Allemagne іст. Німеччина; Ré-
 publique Démocratique d'Allema-
 gne Німецька Демократична Рес-
 публіка; République Fédérale d'Al-
 lemagne Федеративна Республіка
 Німеччини
 Alpes Альпи
 Alsace Ельзас
 Altaï Алтай
 Amazone Амазонка
 Amérique Америка; ~ du Nord
 Північна Америка; ~ du Sud Пів-
 денна Америка
 Amman Амман

Amsterdam Амстердам
 Andalousie Андалузія
 Andes Анди
 Andorre Андорра
 Angleterre Англія
 Angola Ангола
 Ankara Анкара
 Antarctide Антарктида
 Antarctiques (terres) Антарк-
 тика
 Antilles Антільські острови
 Anvers Антверпен
 Apennin(s) Апенніни (гори)
 Arabie Saoudite Саудівська
 Аравія
 Aral (mer d') Аральське море
 Arctique (océan), océan Glacial
 Арктика
 Arctique Північний Льодовитий
 океан
 Arctiques (terres) Арктика
 Ardenne(s) Арденни (гори)
 Ardennes Арденни (департа-
 мент)
 Argentine Аргентина
 Arménie Вірменія; République
 Socialiste Soviétique d'Arménie
 Вірменська Радянська Соціалістич-
 на Республіка
 Asie Азія; Asie Mineure Мала
 Азія; Asie Centrale Середня Азія

Athènes Афіни
 Atlantique (océan) Атлантичний океан
 Australie Австралія
 Autriche Австрія
 Azerbaïdjan Азербайджан; République Socialiste Soviétique d'Azerbaïdjan Азербайджанська Радянська Соціалістична Республіка
 Azov (mer d') Азовське море
 Bagdad Багдад
 Baïkal Байкал
 Baléares Балеарські острови
 Balkans 1. Балкани (гори); 2. Балканський півострів
 Baltique (mer) Балтійське море
 Bamako Бамако
 Bangkok Бангкок
 Barcelone Барселона
 Barentz (mer de) Баренцове море
 Belgique Бельгія
 Belgrad Белград
 Béring (Behring) 1. (détroit de) Бeringова протока; 2. (mer de) Берингове море
 Berlin Берлін
 Bern Берн
 Beyrouth Бейрут
 Biélorussie Білорусія; République Socialiste Soviétique de Biélorussie Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
 Birmanie Бірма
 Blanche (mer) Біле море
 Bolivie Болівія
 Bonn Бонн
 Bornéo Борнео
 Bosphore (détroit de) Босфор
 Botnie (golfe de) Ботнічна затока
 Brasilia Бразилія (столиця)

Brazzaville Браззавіль
 Brésil Бразилія (держава)
 Brest Брест
 Bretagne Бретань
 Bruxelles Брюссель
 Bucarest Бухарест
 Budapest Будапешт
 Buenos Aires Буенос-Айрес
 Bulgarie Болгарія; République Populaire de Bulgarie Народна Республіка Болгарія
 Caen Кан
 Caïre (Le) Каїр
 Cameroun Камерун
 Campuchéa Кампучія
 Canada Канада
 Canaries (Iles) Канарські острови
 Canberra Канберра
 Cannes Канн
 Caracas Каракас
 Caraïbes (mer des) Карибське море
 Carpathes Карпати
 Caspienne (mer) Каспійське море
 Caucase Кавказькі гори
 Chang-hai Шанхай
 Chicago Чикаго
 Chili Чілі
 Chine Китай; République Populaire de Chine Китайська Народна Республіка
 Chypre Кіпр
 Colombie Колумбія
 Colombo Колombo
 Congo Конго
 Copenhague Копенгаген
 Corée *ist.* Корей; République Démocratique Populaire de Corée Корейська Народно-Демократична Республіка; Corée du Sud Південна Корей

Corse Кóрсика
 Costa Rica Кóста-Ріка
 Côte-d'Ivoire Бéрег Слоно́вої
 Кóсти
 Crète Крит
 Crimée Крим
 Cuba Кúба; République de Cuba
 Респу́бліка Ку́ба
 Dakar Дака́р
 Damas Дамáск
 Danemark Дáнія
 Danube Дуна́й
 Dardanelles (détroit des) Дар-
 дане́лли
 Delhi Дeлі
 Dickson (île) Діксон
 Djakarta Джакáрта
 Dniepr Дніпро́
 Dominicaine (République) Домі-
 ніка́нська Респу́бліка
 Dresde Дре́зден
 Ecosse Шотла́ндія
 Ecuador div. Equateur
 Egée (mer) Еге́йське мо́ре
 Egypte Єгипет
 Equateur Еквадо́р
 Erevan, Erivan Єрева́н
 Espagne Іспа́нія
 Estonie Естóнія; République So-
 cialiste Soviétique d'Estonie Естóн-
 ська Радя́нська Соціалісти́чна Рес-
 пу́бліка
 États-Unis d'Amérique Сполуче-
 ні Шта́ти Аме́рики
 Éthiopie Ефіопі́я
 Europe Євро́па
 Extrême-Orient Далéкий Схiд
 Finlande Фінля́ндія
 Florence Флорeнція
 France Фран́ція
 Gabon Габóн
 Gambie Га́мбія

Garonne Гарoнна
 Gênes Гeнуя
 Genève Жeнeва
 Géorgie Грýзія; République So-
 cialiste Soviétique de Géorgie Грy-
 зинська Радя́нська Соціалісти́чна
 Респу́бліка
 Ghana Га́на
 Gibraltar (détroit de) Гiбрал-
 та́рська прото́ка
 Golfe de Gascogne Біска́йська
 зато́ка
 Grande-Bretagne Великобри́та-
 нія
 Grèce Грeція
 Groenland Гренла́ндія
 Guatemala Гватемáла
 Guinée Гвіне́я
 Guinée-Bissau Гвіне́я-Біса́у
 Guyane Гайа́на
 Hanoi Ханóй
 Havane (La) Гавáна
 Havre (Le) Гавр
 Haye (La) Га́ага
 Helsinki Хeльсінкі
 Himalaya Гімала́ї
 Hiroshima Хіросі́ма
 Hongrie Угoрщина; République
 Populaire de Hongrie Угoрська На-
 родна Респу́бліка
 Ibérique (péninsule) Піреней-
 ський півoстрiв
 Ienisseï Єнісе́й
 Inde Індія
 Indien (océan) Індійський океа́н
 Indonésie Індонeзія
 Irak, Iraq Іра́к
 Iran Іра́н
 Irlande Ірла́ндія
 Islande Ісла́ндія
 Israël Ізраї́ль
 Istanbul Стамбу́л

Italie Італія	Los Angeles Лос-Анджелес
Jamaïque Ямаїка	Luxembourg Люксембург
Japon Японія	Lvov Львів
Jérusalem Єрусалім	Madagascar Мадагаскар
Jordanie Йорданія	Madrid Мадрид
Jura Юра (гори; департамент)	Malaysia Малайзія
Kaboul Кабул	Mali Малі
Karpates* <i>див.</i> Carpathes	Malte Мальта
Kazakhie, Kazakhstan Казах- стан; République Socialiste Soviétique de Kazakhie Казахська Радян- ська Соціалістична Республіка	Managua Манagua
Kenya Кенія	Manche (La) Ла-Манш
Khabarovsk Хабаровськ	Maroc Марокко
Kharkov Харків	Marseille Марсіль
Kichinev Кишинів	Mauritanie Мавританія
Kiev Київ	Méditerranée Середземне море
Kirghizie, Kirghizistan Киргизія; République Socialiste Soviétique de Kirghizie Киргизька Радянська Со- ціалістична Республіка	Mexico Мехіко
Koweït Кувейт	Mexique Мексика
Kuwait <i>див.</i> Koweït	Minsk Мінськ
Laos Лаос	Mississippi Міссісіпі
Leipzig Лейпциг	Moldavie Молдавія; République Socialiste Soviétique de Moldavie Молдавська Радянська Соціалі- стична Республіка
Leningrad Ленінград	Monaco Монако
Lettonie Латвія; République So- cialiste Soviétique de Lettonie Лат- війська Радянська Соціалістична Республіка	Mongolie Монголія; République Populaire de Mongolie Монголь- ська Народна Республіка
Liban Ліван	Montevideo Монтевідео
Libéria Ліверія	Montréal Монреаль
Libye Лівія	Moscou Москва
Lima Ліма	Moskova Москві-ріка
Lisbonne Лісабон	Moyen-Orient Середній Схід
Lituanie Литва; République So- cialiste Soviétique de Lituanie Ли- товська Радянська Соціалістична Республіка	Mozambique Мозамбік
Loire Луара	Munich Мюнхен
Londres Лондон	Namibie Намібія
Lozaine Лотарингія	Naples Неаполь
	Népal Непал
	New York Нью-Йорк
	Nicaragua Нікарагуа
	Nice Ніцца
	Niger Нігер
	Nigeria Нігерія
	Nil Ніл

Noire (mer) Чорне море
 Nord (mer du) Північне море
 Normandie Нормандія
 Norvège Норвегія
 Nouvelle-Zemble Новá Земля
 Novorossiisk Новоросійськ
 Novossibirsk Новосибірськ
 Odessa Одеса
 Okhotsk (mer d') Охотське море
 Oslo Осло
 Ouganda Уганда
 Oulan-Bator Улан-Батор
 Oural Урал (гори; річка)
 Ouzbékíe, Ouzbékistan Узбеки-
 стán; République Socialiste Sovié-
 tique d'Ouzbékíe Узбецька Радян-
 ська Соціалістична Республіка
 Pacifique (océan) Тихий океан
 Pakistan Пакистан
 Palestine іст. Палестина
 Panama Панáма (держава і сто-
 лиця)
 Paraguay Парагвай
 Paris Парíž
 Pas de Calais Па-де-Калé (про-
 тока)
 Pays-Bas Нідерланди
 Pékin Пекін
 Pérou Перу
 Philippines Філіппіни
 P(h)nom Penh Пномпéнь
 Pologne Польща; République
 Populaire de Pologne Польська
 Народна Республіка
 Portugal Португалія
 Prague Прага
 Proche-Orient Близький Схід
 Pyongyang Пхеньян
 Pyrénées Піреней
 Rabat Рабат
 Rangoon Рангун

République Arabe d'Egypte
 Арабська Республіка Єгипет
 Reykjavik Рейк'явік
 Rhin (le) Рейн
 Rhône Рона
 Riga Рига
 Rio de Janeiro Ріо-де-Жанейро
 Riyad Ер-Ріад
 Rome Рим
 Rouge (mer) Червоне море
 Roumanie Румунія; République
 Socialiste de Roumanie Соціалі-
 стична Республіка Румунія
 Ruanda Руанда
 Ruhr Рур
 Russie Росія; République Socia-
 liste Fédérative Soviétique de Rus-
 sie Російська Радянська Федера-
 тивна Соціалістична Республіка
 Sahara Сахара
 Sakhaline (île) Сахалін
 Salvador (El) Сальвадор
 San Francisco Сан-Франциско
 Santiago Сантьяго
 Saône Сона
 Scandinavie Скандінавія
 Sébastopol Севастополь
 Seine Сена
 Sénégal Сенегал
 Séoul Сеул
 Sibérie Сибір
 Sicile Сіцилія
 Sofia Софія
 Somalie Сомалі
 Sotchi Сочі
 Soudan Судан
 Sri Lanka Шрі Ланка
 Stockholm Стокгольм
 Suède Швеція
 Suez Суец
 Suisse Швейцарія
 Syrie Сирія

Tachkent Ташкент
 Tadjikie, Tadjikistan Таджики-
 стан; République Socialiste Sovié-
 tique de Tadjikie Таджикиська Ра-
 дянська Соціалістична Республіка
 Tallin(n) Таллін
 Tanzanie Танзанія
 Tbilissi Тбілісі
 Tchad Чад
 Tchécoslovaquie Чехословаччи-
 на; République Socialiste de Tché-
 coslovaquie Чехословацька Соціа-
 лістична Республіка
 Téhéran Тегеран
 Tel-Aviv Тель-Авів
 Thaïlande Таїланд
 Tian'-Chan' Тянь-Шань
 Tirana Тірана
 Togo Того
 Tokyo Токіо
 Tunis Туніс (столиця)
 Tunisie Туніс (державна)
 Turkmenie, Turkmenistan Турк-
 мєнія; République Socialiste Sovié-
 tique de Turkmenie Туркменська
 Радянська Соціалістична Респуб-
 ліка
 Turquie Туреччина
 Ukraine Україна; République

Socialiste Soviétique d'Ukraine Ук-
 раїнська Радянська Соціалістична
 Республіка
 Union des Républiques Socialis-
 tes Soviétiques Союз Радянських
 Соціалістичних Республік
 Union Soviétique Радянський
 Союз
 Uruguay Уругвай
 Varsovie Варшава
 Venezuela Венесуела
 Venise Венеція
 Versailles Версаль
 Vienne Відень
 Viêt-nam В'єтнам; République
 Socialiste du Viêt-nam Соціалістич-
 на Республіка В'єтнам
 Vilnius Вільнюс
 Volga Волга
 Washington Вашингтон
 Yakoutsk Якутськ
 Yalta Ялта
 Yemen Йємен
 Yougoslavie Югославія; Répu-
 blique Socialiste Fédérative de You-
 goslavie Соціалістична Федератив-
 на Республіка Югославія
 Zaïre Заїр
 Zambie Замбія

СПИСОК НЕПРАВИЛЬНИХ ДІЄСЛІВ

abattre 8	circonscrire 31	croire 22
absoudre 50 (<i>participe</i>	circonvenir 72	croître 23
<i>passé</i> : absous, ab-	clore 14	cueillir 24
soute)	combattre 8	cuire 16
abstenir (s') 72	commettre 44	débattre 8
abstraire 34	comparaître 18	décevoir 3
accourir 20	complaire 52	déchoir 25
accroître 23 (<i>prés. in-</i>	comprendre 57	déclore 14
<i>dic.</i> : j'accrois; <i>p. sim-</i>	compromettre 44	déconfire 17
<i>ple</i> : j'accrus; <i>parti-</i>	concevoir 3	découdre 19
<i>cipe passé</i> : accru,	conclure 15	découvrir 21
accrue)	concourir 20	décrire 31
accueillir 24	condescendre 6	décroître 23 (<i>participe</i>
acquérir 1	conduire 16	<i>passé</i> : décru, dé-
adjoindre 61	confire 17	crue)
admettre 44	confondre 6	dédire 28 (<i>prés. indic.</i> :
advenir 72	conjoindre 61	vous dédisez)
aller 2	connaître 18	déduire 16
apercevoir 3	conquérir 1	défaillir 26
apparaître 18	consentir 29	défaire 36
appartenir 72	construire 16	défendre 6
apprendre 6	contenir 72	déjoindre 61
apprendre 57	contraindre 61	démentir 29
assaillir 4	contredire 28 (<i>prés.</i>	démettre 44
asseoir 5	<i>indic.</i> : vous contre-	démordre 6
astreindre 61	disez)	départir 29
atteindre 61	contrefaire 36	dépeindre 61
attendre 6	contrevenir 72	dépendre 6
avoir 7	convaincre 73	déplaire 52
battre 8	convenir 72	déprendre 57
boire 9	correspondre 6	désapprendre 57
bouillir 10	corrompre 63	descendre 6
braire 11	coudre 19	desservir 29
bruire 12	courir 20	déteindre 61
ceindre 61	couvrir 21	détendre 6
choir 13	craindre 61	détenir 72

détordre 6	entrevoir 77	<i>dic.</i> : vous maudis-
détruire 16	entrouvrir 21	sez)
devenir 72	envoyer 32	méconnaître 18
dévêtir 75	épandre 6	médire 28 (<i>prés. indic.</i> :
dévoir 27	étreindre 61	vous médisez)
dire 28	éprendre (s') 57	mentir 29
disconvenir 72	équivaloir 74	méprendre (se) 57
discourir 20	éteindre 61	mettre 44
disjoindre 61	étendre 6	mordre 6
disparaître 18	être 33	morfondre 6
dissoudre 60 (<i>participe</i>	étreindre 61	moudre 45
<i>passé</i> : dissous, dis-	exclure 15	mourir 46
soufe)	extraire 34	mouvoir 47
distendre 6	faillir 35	naître 48
distordre 6	faire 36	nuire 49
distraire 34	falloir 37	obtenir 72
dormir 29	feindre 61	offrir 21
ébatte (s') 8	fendre 6	oindre 61
échoir 30	fondre 6	omettre 44
éclore 14	forfaire 36	ouïr 50
éconduire 16	frir 38	ouvrir 21
écrire 31	fuir 39	paître 51
élire 42	geindre 61	paraître 18
émettre 44	gésir 40	parcourir 20
émoudre 45	haïr 41	parfaire 36
émouvoir 47 (<i>participe</i>	inclure 15 (<i>participe</i>	partir 29
<i>passé</i> : ému, émue)	<i>passé</i> : inclus, inclu-	parvenir 72
empeindre 61	se)	peindre 61
enceindre 61	induire 16	pendre 6
enclore 14	inscrire 31	percevoir 3
encourir 20	instruire 16	perdre 6
endormir 29	interdire 28 (<i>prés. in-</i>	permettre 44
enduire 16	<i>dic.</i> : vous interdi-	plaindre 61
enfreindre 61	sez)	plaire 52
enfuir (s') 39	interrompre 63	pleuvoir 53
enjoindre 61	intervenir 72	poindre 54
enquérir (s') 1	introduire 16	pondre 6
ensuivre (s') 69	joindre 61	poursuivre 69
entendre 6	lire 42	pourvoir 55
entremettre (s') 44	luire 43	pouvoir 56
entreprendre 57	maintenir 72	prédire 28 (<i>prés. in-</i>
entretenir 72	maudire 28 (<i>prés. in-</i>	<i>dic.</i> : vous prédisez)

prendre 57	remettre 44	servir 29
prescrire 31	remordre 6	sortir 29
pressentir 29	remoudre 45	souffrir 21
prétendre 6	renaître 48	soumettre 44
prévaloir 74 (<i>prés.</i> <i>subj.</i> : que je préva- le)	rendormir 29	sourdre 67
prévenir 72	rendre 6	sourire 62
prévoir 58	renvoyer 32	souscrire 31
produire 16	repaitre 59	soustraire 34
promettre 44	répandre 6	soutenir 72
promouvoir 47 (<i>parti-</i> <i>cipe passé</i> : promu, promue)	réparaître 18	souvenir (se) 72
proscrire 31	repartir 29	subvenir 72
provenir 72	repeindre 61	suffire 68
rabattre 8	repentir (se) 29	suivre 69
rasseoir 5	répondre 6	surcroître 23
rebattre 8	reprendre 57	surfaire 36
recevoir 3	reproduire 16	surprendre 57
reconduire 16	requérir 1	surseoir 70
reconnaître 18	résoudre 60	survendre 6
reconquérir 1	ressentir 29	survenir 72
reconstruire 16	resservir 29	survivre 76
recoudre 19	ressortir 29	suspendre 6
recourir 20	ressouvenir (se) 72	taire 71
recouvrir 21	restreindre 61	teindre 61
recueillir 24	reteindre 61	tendre 6
recuire 16	retendre 6	tenir 72
redescendre 6	retenir 72	tondre 6
redevenir 72	retordre 6	tordre 6
redevoir 27 (<i>participe</i> <i>passé</i> : redu, redué)	revendre 6	traduire 16
redire 28	revenir 72	traire 34
réduire 16	revêtir 75	transcrire 31
réélire 42	revivre 76	transmettre 44
refaire 36	revoir 77	transparaître 18
refendre 6	rire 62	tressaillir 4
refondre 6	rompre 63	vaincre 73
rejoindre 61	rouvrir 21	valoir 74
relire 42	saillir 64	vendre 6
reluire 43	satisfaire 36	venir 72
	savoir 65	vêtir 75
	secourir 20	vivre 76
	séduire 16	voir 77
	sentir 29	vouloir 78
	seoir 66	

LES VERBES AUXILIAIRES (допоміжні дієслова)

Відмінювання дієслова *avoir*

Infinitif

Présent
avoir

Passé
avoir eu

Participe

Présent
ayant

Passé
eu, -e

Passé composé
ayant eu

Indicatif

<i>Présent</i>	<i>Passé simple</i>	<i>Imparfait</i>	<i>Futur</i>
j'ai tu as il a nous avons vous avez ils ont	j'eus tu eus il eut nous eûmes vous eûtes ils eurent	j'avais tu avais il avait nous avions vous aviez ils avaient	j'aurai tu auras il aura nous aurons vous aurez ils auront
<i>Passé composé</i>	<i>Passé antérieur</i>	<i>Plus-que-parfait</i>	<i>Futur antérieur</i>
j'ai eu tu as eu il a eu nous avons eu vous avez eu ils ont eu	j'eus eu tu eus eu il eut eu nous eûmes eu vous eûtes eu ils eurent eu	j'avais eu tu avais eu il avait eu nous avions eu vous aviez eu ils avaient eu	j'aurai eu tu auras eu il aura eu nous aurons eu vous aurez eu ils auront eu

Impératif
aie! ayons! ayez!
Conditionnel

<i>Présent</i>		<i>Passé</i>
j'aurais tu aurais il aurait	nous aurions vous auriez ils auraient	j'aurais eu tu aurais eu il aurait eu
		nous aurions eu vous auriez eu ils auraient eu

Subjonctif

<i>Présent</i>	<i>Passé</i>	<i>Imparfait</i>
que j'aie que tu aies qu'il ait que nous ayons que vous ayez qu'ils aient	que j'aie eu que tu aies eu qu'il ait eu que nous ayons eu que vous ayez eu qu'ils aient eu	que j'eusse que tu eusses qu'il eût que nous eussions que vous eussiez qu'ils eussent
<i>Plus-que-parfait</i>		
que j'eusse eu que tu eusses eu qu'il eût eu que nous eussions eu que vous eussiez eu qu'ils eussent eu		

Продовження

Відмінювання дієслова *être*

Infinitif

Présent
êtrePassé
avoir été

Participe

Présent
étantPassé
étéPassé composé
ayant été

Indicatif

Présent	Passé simple	Imparfait	Futur
je suis tu es il est nous sommes vous êtes ils sont	je fus tu fus il fut nous fûmes vous fûtes ils furent	j'étais tu étais il était nous étions vous étiez ils étaient	je serai tu seras il sera nous serons vous serez ils seront
Passé composé	Passé antérieur	Plus-que-parfait	Futur antérieur
j'ai été tu as été il a été nous avons été vous avez été ils ont été	j'eus été tu eus été il eut été nous eûmes été vous eûtes été ils eurent été	j'avais été tu avais été il avait été nous avions été vous aviez été ils avaient été	j'aurai été tu auras été il aura été nous aurons été vous aurez été ils auront été

Impératif

sois! soyons! soyez!

Conditionnel

<i>Présent</i>		<i>Passé</i>
je serais tu serais il serait	nous serions vous seriez ils seraient	j'aurais été tu aurais été il aurait été
		nous aurions été vous auriez été ils auraient été

Subjonctif

<i>Présent</i>	<i>Passé</i>	<i>Imparfait</i>
que je sois que tu sois qu'il soit que nous soyons que vous soyez qu'ils soient	que j'aie été que tu aies été qu'il ait été que nous ayons été que vous ayez été qu'ils aient été	que je fusse que tu fusses qu'il fût que nous fussions que vous fussiez qu'ils fussent
<i>Plus-que-parfait</i>		
que j'eusse été que tu eusses été qu'il eût été		que nous eussions été que vous eussiez été qu'ils eussent été

ЗРАЗОК ВІДМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ І-ї ГРУПИ
(із закінченням -er)

Дієслово *parler*

Infinitif		Participe	
Présent	Passé	Présent	Passé composé
parler	avoir parlé	parlant	ayant parlé

Indicatif

Indicatif		Imparfait	Futur
Présent	Passé simple	Plus-que-parfait	Futur antérieur
je parle tu parles il parle nous parlons vous parlez ils parlent	je parlai tu parlâs il parla nous parlâmes vous parlâtes ils parlèrent	je parlais tu parlais il parlait nous parlions vous parliez ils parlaient	je parlerai tu parleras il parlera nous parlerons vous parlerez ils parleront
Passé composé	Passé antérieur	Plus-que-parfait	Futur antérieur
j'ai parlé tu as parlé il a parlé nous avons parlé vous avez parlé ils ont parlé	j'eus parlé tu eus parlé il eut parlé nous eûmes parlé vous eûtes parlé ils eurent parlé	j'avais parlé tu avais parlé il avait parlé nous avions parlé vous aviez parlé ils avaient parlé	j'aurai parlé tu auras parlé il aura parlé nous aurons parlé vous aurez parlé ils auront parlé

Impératif
parlez! parlons! parlez!

Conditionnel

<i>Présent</i>		<i>Passé</i>
je parlerais tu parlerais il parlerait	nous parlerions vous parleriez ils parleraient	j'aurais parlé tu aurais parlé il aurait parlé nous aurions parlé vous auriez parlé ils auraient parlé

Subjonctif

<i>Présent</i>	<i>Passé</i>	<i>Imparfait</i>
que je parle que tu parles qu'il parle que nous parlions que vous parliez qu'ils parlent	que j'aie parlé que tu aies parlé qu'il ait parlé que nous ayons parlé que vous ayez parlé qu'ils aient parlé	que je parlasse que tu parlasses qu'il parlât que nous parlussions que vous parlassiez qu'ils parlassent
<i>Plus-que-parfait</i>		
que j'eusse parlé que tu eusses parlé qu'il eût parlé	que nous eussions parlé que vous eussiez parlé qu'ils eussent parlé	

ЗРАЗОК ВІДМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ 2-ї ГРУПИ
(із закінченням **-ir**)

Дієслово *finir*

Infinitif		Participe	
<i>Présent</i> finir	<i>Passé</i> avoir fini	<i>Présent</i> finissant	<i>Passé</i> fini, -e
			<i>Passé composé</i> ayant fini

Indicatif

<i>Présent</i>	<i>Passé simple</i>	<i>Imparfait</i>	<i>Futur</i>
je finis tu finis il finit nous finissons vous finissez ils finissent	je finis tu finis il finit nous finîmes vous finîtes ils finirent	je finissais tu finissais il finissait nous finissions vous finissiez ils finissaient	je finirai tu finiras il finira nous finirons vous finirez ils finiront
<i>Passé composé</i>	<i>Passé antérieur</i>	<i>Plus-que-parfait</i>	<i>Futur antérieur</i>
j'ai fini tu as fini il a fini nous avons fini vous avez fini ils ont fini	j'eus fini tu eus fini il eut fini nous eûmes fini vous eûtes fini ils eurent fini	j'avais fini tu avais fini il avait fini nous avions fini vous aviez fini ils avaient fini	j'aurai fini tu auras fini il aura fini nous aurons fini vous aurez fini ils auront fini

Impératif
finis! finissez! finissez!

Conditionnel

<i>Présent</i>		<i>Passé</i>
je finirais tu finirais il finirait	nous finirions vous finiriez ils finiraient	j'aurais fini tu aurais fini il aurait fini nous aurions fini vous auriez fini ils auraient fini

Subjonctif

<i>Présent</i>	<i>Passé</i>	<i>Imparfait</i>
que je finisse que tu finisses qu'il finisse que nous finissions que vous finissiez qu'ils finissent	que j'aie fini que tu aies fini qu'il ait fini que nous ayons fini que vous ayez fini qu'ils aient fini	que je finisse que tu finisses qu'il finît que nous finissions que vous finissiez qu'ils finissent
<i>Plus-que-parfait</i>		
que j'eusse fini que tu eusses fini qu'il eût fini	que nous eussions fini que vous eussiez fini qu'ils eussent fini	

ЗРАЗКИ ВІДМІНЮВАННЯ НЕПРАВИЛЬНИХ ДІЄСЛІВ

1. Présent du conditionnel має ту саму основу, що й futur simple, а закінчення його такі самі, що й у дієсловах parler, finir (див. табл. на с. 406—409).
2. Основа imparfait du subjonctif збірається з 3-ю особою passé simple, а закінчення ті самі, що й у дієсловах типу parler, finir.

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
1. acquérir	acquis	j'acquiers, n. acquérons, ils acquièrent je vais, tu vas, il va, n. allons, ils vont	j'acquis	j'acquerrai	j'acquière, n. acquières, ils acquièrent j'aie, n. aies, ils aient
2. aller (è)	allé		j'allai	j'irai	
3. apercevoir	aperçu	j'aperçois, n. apercevons, ils aperçoivent j'assaille, n. assaillons	j'aperçus	j'apercevrai	j'aperçoive, n. apercevions, ils aperçoivent j'assaille
4. assaillir	assailli		j'assaillis	j'assaillirai	
5. asseoir	assis, assise	j'assieds, j'assois, n. asseyons, ils assèdent, ils assoient	j'assis	j'asseverai, j'assiérai, j'assoirai	j'asseye, j'assoie, n. asseyions, n. asseyions, n. asseyions, ils assoient, ils assoient j'attende
6. attendre	attendu	j'attends, il attend, n. attendons j'ai, tu as, il a, n. avons, ils ont je bats, n. battons je bois, n. buvons, ils boivent	j'attendis	j'attendrai	j'attende
7. avoir	eu		j'eus	j'aurai	j'aie, tu aies, il ait, n. ayons, ils aient je batte je boive, n. buvions, ils boivent
8. battre	battu		je battis	je battrai	
9. boire	bu		je bus	je boirai	

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
10. bouillir	bouilli	je bous, n. bouillons	je bouillis	je bouillirai	je bouille
11. braire	—	il braît, ils braient	—	il braira	—
12. bruire	—	il bruit, ils bruissent	—	—	—
13. choir (ê)	chu	il choit	il chut	il cherra	—
14. clore	clos, close	je clos, tu clos, il clôt	—	je clorai	je close
15. conclure	conclu	je conclus, n. concluons	je conclus	je conclurai	je conclue
16. conduire	conduit, conduite	je conduis, n. conduisons	je conduisis	je conduirai	je conduise
17. confire	confit, confite	je confis, n. confisons	je confis	je confirai	je confise
18. connaître	connu	je connais, n. connaissons	je connus	je connaîtrai	je connaisse
19. coudre	côsu	je couds, il coud, n. cousons	je cousis	je coudrai	je couse
20. courir	couru	je cours, n. courons	je courus	je courrai	je coure
21. couvrir	couvert, couverte	je couvre, n. couvrons	je couvris	je couvrirai	je couvre
22. croire	cru	je crois, n. croyons, ils croient	je crus	je croirai	je croie, n. croyions, ils croient
23. croître	crû, crue	je crois, n. croissons	je crus	je croîtrai	je croisse
24. cueillir	cueilli	je cueille, n. cueillons	je cueillis	je cueillerai	je cueille

Продовження

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
25. déchoir (a, è)	déchu	je déchois, n. déchoyons, ils déchoient	je déchus	je décherrai	je déchoie, n. déchoyions, ils déchoient
26. défaillir	défailli	je défaux, n. défaille, n. défaille, n. défaille	je défaillis	je défaudirai, n. défaudirai	je défaillie, n. défaillies
27. devoir	dû, due	je dois, n. devons, ils doivent	je dus	je devrai	je doive, n. devions, ils doivent
28. dire	dit, dite	je dis, n. disons, v. dites, ils disent	je dis, n. dis- mes	je dirai	je dise
29. dormir	dormi	je dors, n. dormons, ils dorment	je dormis	je dormirai	je dorme
30. échoir (è)	échu	il échoit, il échut, ils échuent	il échut, ils échurent	il écherra, n. écherra	—
31. écrire	écrit, écrite	j'écris, n. écrivons, n. écrivez, ils écrivent	j'écrivis, n. écrivis, n. écrivis	j'écirai, n. écrivrai	j'écrive, n. écrivions, n. écriviez, ils écrivent
32. envoyer	envoyé	j'envoie, n. envoyons, n. envoyez, ils envoient	j'envoyai, n. envoyai, n. envoyai	j'enverrai, n. enverrai	j'envoie, n. envoyions, n. envoyiez, ils envoient
33. être	été	je suis, tu es, il est, n. sommes, v. êtes, ils sont	je fus	je serai	je sois, n. soyons, ils soient
34. extraire	extraît, extraite	j'extrait, n. extrais, n. extrais, n. extrais	—	j'extrairai, n. extrairai	j'extrade, n. extrayions, n. extrayiez, ils extraient
35. faillir	failli	je fais, n. faisons, n. faites, ils font	je faillis	je faillirai	je fasse
36. faire	fait, faite	—	je fis	je ferai	—
37. falloir	fallu	il faut	il fallut	il faudra	il faille

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
38. frire	frit, frite	je fris, tu fris, il frit	—	je frirai	—
39. fuir	fui	je fuis, n. fuyons, ils fuient	je fus, n. fûtes	je fuirai	je fuie, n. fuyions, ils fuient
40. gésir	—	il gît, n. gissent	—	—	—
41. hair	haï	je hais, tu hais, il hait, n. haïssons	je haïs	je haïrai	je haïsse
42. lire	lu	je lis, n. lisons	je lus	je lirai	je lise
43. luire	lui	je luis, n. luïsons	je luïs	je luirai	je luise
44. mettre	mis, mise	je mets, n. mettons	je mis	je mettrai	je mette
45. moudre	moulu	je mouds, il moud, n. moulons	je moulus	je moudrai	je moule
46. mourir (è)	mort, morte	je meurs, n. mourons, ils meurent	je mourus	je mourrai	je meure, n. mourions, ils meurent
47. mouvoir	mû, mue	je meus, n. mouvons, ils meuvent	je mus	je mouvrai	je meuve, n. mouvions, ils meuvent
48. naître (è)	né	je nais, il naît, n. naissons	je naquis	je naîtrai	je naisse
49. nuire	nui	je nuis, n. nuisons	je nuisis	je nuirai	je nuise
50. ouïr	ouï	j'ois, n. oyons, ils oient	j'ouis	j'oirai	j'ôte, n. oyons, ils oient
51. paître	—	je pais, il pait, n. paissions	—	je paîtrai	je paisse
52. plaie	plu	je plains, il plaint, n. plaignons	je plus	je plairai	je plaise
53. pleuvoir	plu	il pleut	il plut	il pleuvra	il pleuve
54. poindre	—	il point	—	il poindra	—

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
55. pourvoir	pourvu	je pourvois, n. pourvoyons, ils pourvoient	je pourvus	je pourvoirai	je pourvoie, n. pourvoyions, ils pourvoient
56. pouvoir	pu	je peux, je puis, tu peux, il peut, n. pouvons, ils peuvent	je pus	je pourrai	je puisse
57. prendre	pris, prise	je prends, il prend, n. prenons, ils prennent	je pris	je prendrai	je prenne, n. prenions, ils prennent
58. prévoir	prévu	je prévois, n. prévoyons, ils prévoient	je prévis	je prévoirai	je prévoie, n. prévoyions, ils prévoient
59. repaître (se)	repu	je me repais, il se repait, n. n. repaissions	je me repus	je me repaîtrai	je me repaisse
60. résoudre	résolu; résous, résoudre	je résous, il résout, n. résolvons	je résolus	je résoudrai	je résolve
61. restreindre	restreint, restreinte	je restreins, il restreint, n. restreignons	je restreignis	je restreindrai	je restreigne
62. rire	ri	je ris, n. rions	je ris	je rirai	je rie, n. rions, ils rient
63. rompre	rompu	je romps, n. rompons	je rompis	je romprai	je rompe
64. saillir	sailli	il saillit, ils saillent	il saillit, ils saillirent	il saillira, ils sailliront	il saille, ils saillent

Infinitif	Participe passé	Présent de l'indicatif	Passé simple	Futur simple	Présent du subjonctif
65. savoir	su	je sais, n. savons il s'ied, ils siéent	je sus	je saurai il siéra, ils siéront	je sache il siée, ils siéent
66. seoir	—	—	—	—	—
67. sourdre	—	il sourd, ils sourdent	—	—	—
68. suffire	suffi	je suffis, n. suffisons	je suffis, n. suffimes	je suffirai	je suffise
69. suivre	suivi	je suis, n. suivons	je suivis	je suivrai	je suive
70. surseoir	sursis, sur- sise	je sursois, n. sursoyons	je sursis	je surseoirai	je sursoie, n. sursoyons, ils sursoient
71. taire	tu	je tais, n. taisons	je tus	je tairai	je taise
72. tenir	tenu	je tiens, n. tenons, ils tiennent	je tins, n. tinmes	je tiendrai	je tienne, n. tenions, ils tiennent
73. vaincre	vaincu	je vains, il vaine, n. vainquons	je vainquis	je vaincrai	je vainque
74. valoir	valu	je vau, il vaut, n. valons	je valus	je vaudrai	je vaille, n. valions, ils vaillent
75. vêtir	vêtu	je vêts, n. vêtons	je vêtis	je vêtirai	je vête
76. vivre	vécu	je vis, n. vivons	je vécus	je vivrai	je vive
77. voir	vu	je vois, n. voyons, ils voient	je vis	je verrai	je voie, n. voyions, ils voient
78. vouloir	voulu	je veux, il veut, n. voulons, ils veulent	je voulus	je voudrai	je veuille, n. veuillent

ФРАНЦУЗСКО-УКРАИНСКИЙ СЛОВАРЬ

Около 22 000 слов

Под редакцией кандидата филологических наук

БРОНИСЛАВА ИВАНОВИЧА БУРБЕЛО

(на французском и украинском языках)

Издательство «Радянська школа»

252053. Киев, Ю. Коцюбинского, 5.

Зав. редакцією іноземних мов *Л. О. Костюченко*

Редактор *В. К. Горіщик*

Художній редактор *М. А. Крисаченко*

Обкладинка художника *О. І. Петрушко*

Технічний редактор *В. М. Зайцева*

Коректори *Р. І. Борисенко, А. Я. Гузій, А. Б. Кірнос*

Інформ. бланк № 2450

Здано до набору 20.01.81. Підписано до друку 09.02.82. Формат 70×108^{1/32}. Папір друк. № 1. Гарнітура літературна. Спосіб друку високий. Умовн. арк 18,2. Обл.-видавн. арк. 28,88. Тираж 45.000. Видавн. № 26934. Зам. № 959-1. Ціна 1 крб. 20 к.

Видавництво «Радянська школа»

252053. Київ, Ю. Коцюбинського, 5.

Львівська книжкова фабрика «Атлас», 290005. Львів, Зелена, 20